ISSN 2229-547X VIDEHA

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓗𑓑 𑒧 𑒁𑓀𑒏 𑓐𑓑 𑒖𑒴𑒢 𑓒𑓐𑓒𑓓 (𑒫𑒩𑓂𑒭 𑓑𑓖 𑒧𑒰𑒮 𑓑𑓘𑓖 𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓗𑓑)

[𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) www.videha.co.in]

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒰𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢𑓁 𑒧𑒰𑒢𑒳𑒭𑒲𑒧𑒱𑒯 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒰𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 - 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒰𑒏𑓂𑒭𑒱𑒏 𑒆-𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰

सम्पादक: 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

(c)२०००-२०२३. 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒰𑒏𑓂𑒭𑒱𑒏 𑒄-𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 (since 2000) ISSN 2229-
547X VIDEHA (since 2004). 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏: 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩। Editor: Gajendra Thakur.

Videha eJournal (link www.videha.co.in) is a multidisciplinary online journal dedicated to the promotion and preservation of the Maithili language, literature and culture. It is a platform for scholars, researchers, writers and poets to publish their works and share their knowledge about Maithili language, literature, and culture. The journal is published online to promote and preserve Maithili language and culture. The journal publishes articles, research papers, book reviews, and poetry in Maithili and English languages. It also features translations of literary works from other languages into Maithili. It is a peer-reviewed journal, which means that articles and papers are reviewed by experts in the field before they are accepted for publication.

Font/ Keyboard Source: https://fonts.google.com/ , https://github.com/virtualvinodh/aksharamukha-fonts , https://keyman.com/

These are print-on-demand books, send your queries to editorial.staff.videha@gmail.com. The eBooks of some of these are available for sale on Google Play [(c) Preeti Thakur, sales.videha@gmail.com], send your queries to sales.videha@gmail.com. The contents and documents e-published by Videha (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) are periodically being checked for accessibility issues. People with disabilities should not have difficulty accessing these contents/ documents.

Videha·e-Journal:·Issue·No.·371·at·www.videha.co.in··

સમાનાન્તર·પરમ્પરાક·વિદ્યાપતિ-
·*ચિત્ર·વિદેહ·સમ્માનસઁ·સમ્માનિત·શ્રી·પનકલાલ·મણ્ડલ·દ્વારા*

મૈથિલી·ભાષા·જગજ્જનની·સીતાયાઃ·ભાષા·આસીત્·હનુમન્તઃ·ઉક્તવાન·-·માનુષીમિહ·સંસ્કૃતામ્

<u>અક્ખર·ખમ્બા·(આખર·ખામ્હ)</u>

તિહુઅન·ખેત્તહિ·કાઞ્જિ·તસુ·કિત્તિવલ્લિ·પસરેઇ·અક્ખર·ખમ્ભારમ્ભ·જઉ·મઞ્ચો·વન્ધિ·ન·દેઇ॥·*(કીર્તિલતા·પ્રથમઃ·પલ્લવઃ·પહિલ·દોહા)*

માને·આખર·રૂપી·ખામ્હ·નિર્માણ·કઽ·ઓઇપર·(*ગદ્ય-પદ્ય·રૂપી*)·મંચ·જઁ·નૈ·વાન્હલ·જાય·તઁ·એ·ત્રિભુવનરૂપી·ક્ષેત્રમે·ઓકર·કીર્તિરૂપી·લત્તી·કેના·પસરત

Do·not·judge·each·day·by·the·harvest·you·reap·but·by·the·seeds·that·you·plant.·-Robert·Louis·Stevenson

...

Videha:·Maithili·Literature·Movement

ઓં·દ્યૌઃ·શાન્તિરન્તરિક્ષ·ગ્વંગ·શાન્તિઃ

·:···:

श्रनुक्रम

ऐ·श्रंकमे·श्रछि:-

૨.૫.શ્રળિત·કુમા૧·દ્દા-
·ઘટાટોપ·શ્રન્હિયા·મે·૩મ્મીદક·કિ૧ણ:·મિથિθા·સ્ટૂડેંટ્સ·યુનિયન

૨.૬.સચ્ચિદાનંદ·સચ્ચૂ-·મૈથિθ·સંગઠન·શ્રા·શ્રોક૧·સામાળિક·સ૧ોકા૧

૨.૭.θક્ષ્માણ·દ્દા·સાગ૧-·મિથિθા·સ્ટૂડેંટ·યૂનિયન

૨.૮.પ્રણવ·દ્દા-·મિથિθા·સ્ટૂડેંટ·યૂનિયન

૨.૯.શ્રાચાર્ય·૧ામાનંદ·મંડθ-
·મિથિθા·સ્ટૂડેંટ્સ·યૂનિયન·વનામ·મિથિθા·૧ાળ્ય!

૨.૧૦.ડા·કૈθાશ·કુમા૧·મિશ્૧-
મિથિθા·સ્ટૂડેંટ·યૂનિયન:·દશા,·દિશા·શ્રા·નેત્રિત્વ

૨.૧૧.θાθદેવ·કામત-·એમ·એસ·યૂ·કે૧·હશ્૧

૨.૧૨.શ્રાશીષ·શ્રનચિન્હા૧-·MSU·કે૧·કાળ·એવં·હમ૧·શ્રપેક્ષા

૨.૧૩.પ્રવીણ·કુમા૧·દ્દા-·ળનહિત·પ૧િપ્રેક્ષ્ય·મે

એ·શ્રંકક·શ્રન્યાન્ય·૧ચના

૩.ગદ્ય઼·ખ઼ણ્ડ

૩.૧.ળગદીશ·પ્રસાદ·મ઼ણ્ડઠ--સુચિતા·(યા1ાવ઼ાહિક·૩પન્ય઼ાસ)

૩.૨.ળગદીશ·પ્રસાદ·મ઼ણ્ડઠ-શ્રપેછા·ટુટિ·ગેઠ·(ઠઘુકથા)

૩.૩.નન્દ·વ઼િઠાસ·1ાય઼-શ્રાવશ્ય઼ક·શ્રાવ઼શ્ય઼કતા

૩.૪.1વીન્દ્1·ના1ાય઼ણ·મિશ્1--મ઼ાત્રિમૂમિ·(૩પન્ય઼ાસ)--૩૬-૪૦·મ·ખેપ

૩.૫.કુમા1·મનોળ·કશ્ય઼પ-શ્રાકાશ-કુસુમ

૩.૬.નિર્મઠા·કર્ણ--શ્રગ્નિ·શિખ્યા·(ખેપ-૨૦)

૩.૭.શ્રાચાર્ય઼·1ામાનન્દ·મ઼ણ્ડઠ-શ્રન્હા1ક·દીપ/·વાઠ·વૈ1ાગી

૩.૮.ડા.·કિશન·કા1ીગ1-મૈથિઠીમે·ગોંચિય઼ાગિ1ી

૩.૯.ઠાઠદેવ઼·કામત-
મહા·પ્રઠય઼ક·ઠગીચ·છૈક·ળનળીવ઼ન/·સામાળિક·સ1ોકા1·કૈં·નવ઼·દિશા
·દૈત·૩પન્ય઼ાસ/·કવ઼િવ઼1·વદ્1ીનાથ·1ાય઼·ળીક·માદે

૩.૧૦.પ૧માનન્દ·ઠાઠ·કર્ણ--ગીતા·માહાત્મ્ય

૪.પદ્ય·ખણ્ડ

૪.૧.૧ાળ·કિશો૧·મિશ્ર-ચિંતા-શ્રિકિ૧

પ.·અનુઠ઼ાનક·

૧.વિદેહ·ઈ-
પત્રિકાક·સભટા·પુ૧ાન·અંક·Videha·e·journal's·all·old·issues·

૨.મૈથિઠી·પોથી·ડા૩નઠોડ·Maithili·Books·Download·

૩.·મૈથિઠી·આડિયો-વીડિયોક·સંકઠન·Maithili·Audios-Videos·

૪.મૈથિઠી·શિશુ,·વાઠ·આ·કિશો૧·સાહિત્ય·Maithili·Children·Literat
ure·

પ.વિદેહ·સ્ત્રી·કોના·

૬.·વિદેહ·ઈ-ઠર્નિઙ્ગ

૭.વિદેહ·સૂચના·સંપર્ક·અન્વેષણ·(including·Parallel·Literature·in·Maithili·and·Videha·Maithili·Literature·Movement)·

૮.વિદેહ·મિથિલાક·પોથી·

૯.વિદેહ·મિથિલા·રત્ન·

ꣲ

ॐ द्यौः शान्तिरन्तरिक्ष ग्वंग शान्तिः पृथ्वी शान्तिराप: शान्तिरोषधय: शान्ति वनस्पतय: शान्तिर्विश्वे देवा: शान्तिर्ब्रह्म

ওঁ দ্যৌ: শান্তিৰন্তৰিক্ষ W শান্তিঃ পৃথ্বী শান্তিৰাপ: শান্তিৰোষধয: শান্তি ৰনস্পতয: শান্তিৰ্ৰিশ্বে দেৱা: শান্তিৰ্ব্ৰহ্ম

ब्रह्मणसँ प्रार्थना जे द्युलोकमे, अंतरिक्षमे, पृथ्वीपर, जलमे, औषधमे, वनस्पतिमे, विश्वमे, सभ देवतागणमे आ ब्रह्ममे शांति हुअय।

ॐ-ब्रह्मण, द्यौ-सूर्य-तरेगण, अंतरिक्ष- पृथ्वी आ द्युलोकक बीच, आप:- जल, विश्वेदेवा- सभ देवता, ब्रह्म- सर्जक।

ব্ৰহ্মণসঁ প্ৰাৰ্থনা জে দ্যুলোকমে, অংতৰিক্ষমে, পৃথ্বীপৰ, জলমে, ঔষধমে, ৱনস্পতিমে, ৱিশ্বমে, সভ দেৱতাগণমে আ ব্ৰহ্মমে শাংতি হোয়।

ওঁ-ব্ৰহ্মণ, দ্যৌ-সূৰ্য-তৰেগণ, অংতৰিক্ষ- পৃথ্বী আ দ্যুলোকক ৱীচ, আপ:-জল, ৱিশ্বেদেৱা- সভ দেৱতা, ব্ৰহ্ম- সৰ্জক।

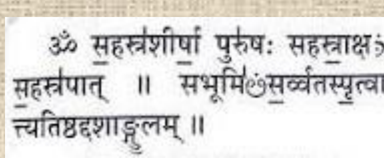
ॐ, स॒हस्र॑शीर्षा॒ पुरु॑षः। स॒ह॒स्रा॒क्षः स॒हस्र॑पात्।

ওঁ, স॒হস্ৰ॑ শীৰ্ষা॒ পুৰু॑ষঃ। স॒হ॒স্ৰা॒ক্ষঃ স॒হস্ৰ॑ পাত্।

स भूमिँ ग्वंग वि॒श्वतों वृ॒त्वा। अत्यंतिष्ठद् दशाङ्गु॒लम्॥

স ভূমিঁ॑ ৱঁ ৱি॒শ্বতো॑ ৱৃ॒ত্বা। অত্য॑তিষ্ঠদ্ দশাঙ্গু॒লম্॥

हजार माथ, हजार आँखि, हजार पएर संग विश्वकेँ आच्छादित केने अछि, दस आंगुरक गनतीक वशमे नै अछि ओ।

ॐ स॒हस्र॑शीर्षा॒ पुरु॑षः सहस्रा॒क्षः स॒हस्र॑पात् ॥ सभूमिꣳस॒र्व्वतस्पृ॒त्वा त्यतिष्ठद्दशाङ्गु॒लम् ॥

प॒द्भ्याग्ँ॑ शू॒द्रो अं॑जायत॥

প॒দ্ভ্যাগ্ঁ॑ শূ॒দ্ৰো অ॑জাযত॥

पएरसँ शूद्रक उत्पत्ति भेल॥

प॒द्भ्यां भूमि॒र्दिश॒ः श्रोत्राँ᳚त्।

প↓দ্ভ্যাঁ ভূমি↓র্দিশঃ↓ শ্রোত্রা↑↑ৎ।

मुदा पएरेसँ भूमियोक उत्पत्ति।

❀ (White Florette- innocence and purity)

☸ (Wheel of Dharma)

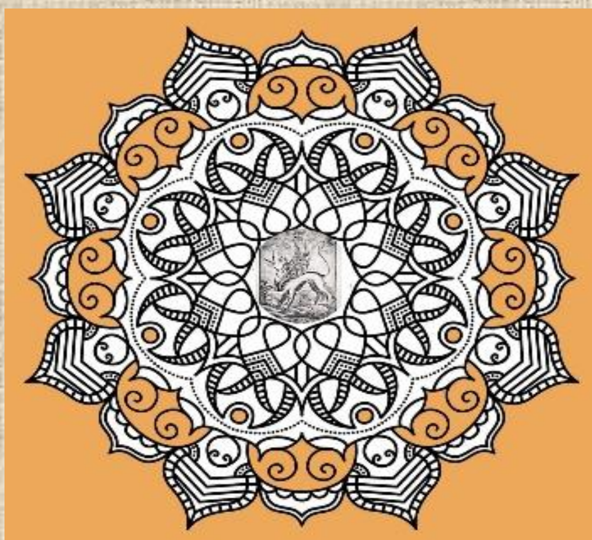
卐 (Swastik)

꣼ (सिद्धिरस्तु, सिद्धम সিদ্ধিৰস্তু, সিদ্ধম Devanagari Anji)

Ẇ (Gwang ग्वंग- two small circles connected by u and a dot placed over it, used in reference of Vedic texts)

𑓆 (Tirhuta Anji, Ankush of Ganeshji, placed at the beginning of something)

𑓆

१.१.गजेन्द्र ठाकुर- नूतन अंक सम्पादकीय

१.२.अंक ३७० पर टिप्पणी

गजेन्द्र ठाकुर- पूनम अंक सम्पादकीय

मैथिली आ मिथिला बीच अस्सी-अस्सी हाथक कथित साहित्यकार आ कथित बटिंगी एसोसियेशन (साहित्य अकादेमी पोषित) आ अन्तर्राष्ट्रीय स्तरक कथित मिथिलावादी स्वघोषित नेता आ संस्थाक अछैत मिथिला स्टूडेण्ट यूनियनपर विशेषांक निकालबाक निर्णय लेल, तकर उद्देश्य छल ई चिन्हित केनाइ जे किछु काज रेकॉर्ड बनेबाले होइ छै आ किछु काज काज होइ छै। जेना कथित मिथिला मैथिलीक जातिवादी संस्था सभ जइमे मैथिलीक जातिवादी रंगमंचक संस्था सभ सेहो अछि जेकर मुख्य काज अछि माला आदि पहिरेनाइ, पत्रिका-स्मारिका आदि छपेनाइ, जे मात्र रेकॉर्ड बनेबाले होइ छै, तकर विदेहक नजरिमे कोनो महत्व नै छै। अहाँ अपन संस्थाक नाममे अन्तर्राष्ट्रीय वा ब्रह्माण्डीय लगा लिअ, विदेह लेल ओकर कोनो महत्व नै। कारण ऐ सभ संस्था द्वारा जातिवादी कट्टरता बढ़ाओल जा रहल अछि, कारण ई सभ पॉकेट संस्था अछि।

विदेहक विशेषांक अभिनन्दन ग्रन्थ नै होइ छै। मिथिला स्टूडेण्ट यूनियनक विशेषांकमे बहुतो आलेखमे ओकरापर बहुत रास आक्षेप सेहो लागल छै। जड़ सफाइ ई संस्था (एमएसयू) आलोचनाक आलोकमे किछु सुधार करत, कारण ओ पॉकेट संस्था नै बल्कि संस्था अछि आ तइमे कोनो संदेह नै।

-Gajendra Thakur, Editor, Videha (be part of videha [illegible] -send your phone no at +919560960721 so that it can be added to videha whatsapp list)

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com पर पठाउ।

𑓑𑓒𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓗𑓐 𑒣𑒩 𑒙𑒱𑒣𑓂𑒣𑒝𑒲

𑒮𑒰𑒏𑒹𑒞 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒂𑒠𑒩𑒝𑒲𑒨 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒖𑒲 𑒣𑒩 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒮𑒫 𑒂𑒪𑒹𑒐 𑒢𑒲𑒏 𑒪𑒰𑒑𑒪।𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒮' 𑒮𑓀𑒫𑓀𑒡𑒱𑒞 𑒮𑒫 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒫𑒰𑒢 𑒖𑒢 𑒏𑒹 𑒯𑒰𑒩𑓂𑒠𑒱𑒏 𑒂𑒦𑒰𑒩।

𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒝 𑒗𑒰 𑒮𑒰𑒑𑒩

𑒮𑒧𑒨 𑒏𑒹 𑒣𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯।

𑒮𑒳𑒬𑒲𑒪 𑒪𑒰𑒪 𑒠𑒰𑒮

𑒮𑒩𑒰𑒯𑒢𑒲𑒨 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨। 𑒔𑒻𑒢𑒮𑒿 𑒣𑒜𑓃𑒫𑒰 𑒫𑒨𑒰𑒩

𑒅𑒭𑒰𑒏𑒱𑒩𑒝 𑒐𑒰𑒢

𑒧𑒹𑒪𑒣𑒩 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒫𑒱𑒭𑒨 𑒮𑒴𑒔𑒲 𑒫𑒯𑒳𑒞 𑒫𑒱𑒬𑒱𑒭𑓂𑒙 𑒪𑒰𑒑𑒪। 𑒮𑒳𑒫𑒱𑒡𑒰𑒮𑒿 𑒣𑒜𑓃𑒫𑒻।

𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒔𑓀𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒁𑒢𑒱𑒪

𑒏𑓂𑒭𑒧𑒰 𑒏𑒩𑒫, 𑒯𑒧 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒱 𑒮𑒏𑒪𑒯𑒳𑒿, 𑒂𑒪𑒹𑒐 𑒢𑒯𑒱 𑒣𑒚𑒰 𑒮𑒏𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒂𑒪𑒹𑒐 𑒫𑒯𑒳𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒦 𑒣𑒜𑓃𑒫।

𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒖𑒲

𑒂𑓐 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒖𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 𑒯𑒧 𑒟𑒼𑒛𑓃𑒹𑒏 𑒣𑒜𑓃𑒪 𑒁𑒕𑒱।𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒂𑒡𑒰𑒩 𑒣𑒩 𑒏𑒯𑒫 𑒖𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒧𑒹 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒖𑒲𑒏 𑒩𑒔𑒢𑒰𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒯𑒳𑒿 '𑒒𑒩𑒧𑒳𑒿𑒯𑒰' 𑒬𑒫𑓂𑒠 𑒂𑒋𑒪 𑒁𑒕𑒱,𑒂 𑒮𑒹 𑒂𑒋𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑒹𑒢𑓂𑒠𑒳 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲𑒏 𑒏𑒟𑒰 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰। 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒏𑒟𑒰𑒏 𑒬𑒲𑒩𑓂𑒭𑒏 𑒟𑒱𑒏 '𑒒𑒩𑒧𑒳𑒯𑒰𑒿',𑒖𑒹 𑒯𑒱𑓀𑒠𑒲𑒏 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰

'सारिका'मे 'बैटे ओ पांव ' शीर्षकसँ अनूदित भ' छपल अछि।हिनका 'भ'कें सानुनासिक वर्णक मानैत छी।तें मैथिलीमे 'घरमुहाँ' लिखैत छी।शुभकामना।

माधव प्रसाद उपाध्याय

साहित्य सेवा र राष्ट्र सेवा एक आत्माका परिपूरक हुन साथै दुवै पक्षको सेवाको साक्षी इतिहास=हुन्छ,जुन कहिले मर्दैन।

अपन मंतव्य ggajendra@videha.com **पर पठाउ।**

मिथिला स्टूडेण्ट यूनियन (एम.एस.यू.) विशेषांक

२१प्रस्तुत विशेषांकक संदर्भमे

२२एम.एस.यू. क संक्षिप्त परिचय

२३चंदना दत्त- मषउ

२४हिमकर भारद्वाज- "एम.एस.यू. (मषउ)-मिथिला स्टूडेंट यूनियन"सँ "मिथिलावादी पार्टी" धरि

२५अजित कुमार झा- घटाटोप अन्हरिया मे उम्मीदक किरण: मिथिला स्टूडेंट्स युनियन

२६सच्चिदानंद सच्चू- मैथिल संगठन आ ओकर सामाजिक सरोकार

२७लक्ष्मण झा सागर- मिथिला स्टूडेंट यूनियन

२८प्रणव झा- मिथिला स्टूडेंट यूनियन

२९आचार्य रामानंद मंडल- मिथिला स्टूडेंट्स यूनियन बनाम मिथिला राज्य!

२१०७ॅ कैलाश कुमार मिश्र-मिथिला स्टूडेंट यूनियन: दशा, दिशा आ संभावना

२११लालदेव कामत- एम एस यू केर इतिहास

२१२आशीष अनचिन्हार- मधुर केर काल एवं हमर अपेक्षा

२१३प्रवीण कुमार झा- जनहित परिप्रेक्ष्य मे

२.१ 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏𑒏 𑒮𑓀𑒠𑒩𑓂𑒦𑒧𑒹

१

𑒣𑒼𑒟𑒲𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒞𑒿 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒏 𑒅𑒣𑒩 𑒏𑒰𑒖 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒻। 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒮𑒦𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒕𑒱𑒙𑒣𑒳𑒙 𑒩𑒱𑒣𑒼𑒩𑓂𑒙 𑒫𑒰 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒮𑒦𑒯𑒏 𑒮𑒴𑒔𑒲 𑒥𑒪𑒰 𑒂𑒪𑒹𑒐 𑒮𑒦 𑒕𑒣𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒻𑒋। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒋𑒐𑒢 𑒡𑒩𑒱 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒩 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 𑒢𑒯𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒪। 𑒖𑒲𑒥𑒞𑒱 𑒪𑒐𑓂𑒨𑒏𑒹 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒋𑒏 𑒥𑒹𑒩 𑒤𑒹𑒩 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒋𑒯𑒢 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒋 𑒥𑒪𑒰𑒧𑒹 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪।

𑒠𑒱𑒮𑒧𑓂𑒥𑒩 २०२२ 𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 "𑒋𑒧𑒋𑒮𑒨𑒴 (𑒧𑒭𑒅)-𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑓂𑒙𑒴𑒛𑒹𑓀𑒙 𑒨𑒴𑒢𑒱𑒨𑒢 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏" 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒮𑒰𑒩𑓂𑒫𑒖𑒢𑒱𑒏 𑒒𑒼𑒭𑒝𑒰 𑒏𑒹𑒪𑒏 𑒂 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒄 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏। 𑒋𑒯𑒱 𑒮𑒴𑒔𑒢𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒋𑒯𑒱 𑒪𑒱𑓀𑒏𑒣𑒩 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒲-𑒒𑒼𑒭𑒝𑒰।

𑒧𑒭𑒅 𑒣𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏𑒧𑒹 𑒋𑒯𑒱 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓀𑒮𑒰-𑒂𑒪𑒼𑒔𑒢𑒰 𑒮𑒦 𑒦𑒹𑒙𑒞। 𑒪𑒼𑒏 𑒖𑒏𑒩𑒰𑒮𑒿 𑒁𑒣𑒹𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒻 𑒞𑒏𑒩𑒹 𑒥𑒰𑒩𑒹𑒧𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒻 𑒫𑒰 𑒪𑒱𑒐𑒻𑒞 𑒕𑒻। 𑒞𑒿𑒃 𑒧𑒭𑒅 𑒏𑒹𑒩 𑒥𑒰𑒩𑒹𑒧𑒹 𑒖𑒹 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒻 𑒞𑒏𑒩𑒰 𑒖𑒿 𑒄 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒫𑒰 𑒂𑒢𑒼 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒮𑒦 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒪𑒹𑒞 𑒞𑒿 𑒍𑒯𑒱 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒹-𑒮𑓀𑒑 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒏𑒪𑓂𑒨𑒰𑒝 𑒦𑓄 𑒖𑒹𑒞𑒻। 𑒂 𑒞𑒿𑒃 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒏 𑒁𑒢𑒹𑒏 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒄𑒯𑒼 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 𑒁𑒦𑒱𑒢𑓀𑒠𑒢𑒑𑓂𑒩𑓀𑒟 𑒯𑒹𑒥𑒰𑒮𑒿 𑒥𑒰𑒿𑒔𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒳𑒐𑓂𑒨𑒡𑒰𑒩𑒰 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒦𑒱𑒢𑓀𑒠𑒢𑒑𑓂𑒩𑓀𑒟 𑒢𑒯𑒱 𑒔𑒰𑒯𑒲। 𑒁𑒦𑒱𑒢𑓀𑒠𑒢𑒑𑓂𑒩𑓀𑒟 𑒁𑒯𑒴 𑒠𑒳𑒂𑒩𑒹 𑒢𑒻 𑒔𑒰𑒯𑒲 𑒖𑒹 𑒍𑒯𑒱𑒮𑒿 𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒫𑒰 𑒖𑒢𑒱𑒏𑒰𑒣𑒩 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒢𑒱 𑒞𑒢𑒱𑒏𑒰𑒧𑒹 𑒮𑒳𑒡𑒰𑒩𑒏 𑒑𑒳𑓀𑒖𑒰𑒃𑒬 𑒐𑒞𑒧 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒻। 𑒞𑒿𑒃 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒏 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏𑒧𑒹 𑒂𑒪𑒼𑒔𑒢𑒰-𑒣𑓂𑒩𑒬𑓀𑒮𑒰 𑒮𑒦 𑒦𑒹𑒙𑒞।

𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒏𑒱 𑒋𑒯𑒱 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒩 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒂𑒨𑒼𑒖𑒢 𑒢𑒻 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒻 𑒞𑒿𑒃 𑒯𑒧𑒩𑒰

लग एकर कोनो निश्चित स्वरूप नै अछि आ तँए लेखक केर ऊपर जाहि स्वरूपमे विशेषांक अबैए ठीक तहिना इहो देखता। ई अलग बात जे हम सभ कतेक सफल वा असफल भेलहुँ से पाठक कहता। एहि विशेषांक केर शुरुआत विदेहक आन विशेषांक जकाँ अछि। संगे-संग ई क्रम जे तँ उत्तरक वार्षिकता केर पालन करैए आ जे रचनाक गुणवत्ताक हँ, एतेक धेआन जरूर राखल गेल छै जे पाठकक रसभंग नहि होइन आ से विश्वास अछि जे रसभंग नै हेतनि।

पहिने विदेहक सभ अंक नागरी, तिरहुता आ ब्रेल लिपिमे प्रकाशित होइत छल आब एहिमे कैथी, नेवारी, एवं आइपीए लिपि सेहो जोड़ल गेल अछि, मने एखन विदेह कुल छह लिपिमे प्रकाशित होइए। एकर अतिरिक्त विदेहक किछु अंक रंजना (नेवारी केर एक आर रूप), ब्राह्मी, खरोष्ठी, उर्दू, तिब्बती एवं तिब्बती-उमे लिपिमे सेहो छपल अछि। कुल मिला कऽ देखी तँ विदेह बारह लिपि अपना लेल रखने अछि जाहिमेसँ कुल छह टा लिपिमे विदेह लगातार प्रकाशित भऽ रहल अछि।

२

विदेह द्वारा लेखकपर विशेषांक 'जीवैत मुद्दा उपेक्षित' श्रृंखला रूपमे शुरू कएल गेल छल २०१५ सँ जकर आब "विदेहक जीवित मैथिलिकर्मी, संगीतकर्मी, साहित्यकार-सम्पादक आ रंगमंचकर्मी-रंगमंच-निर्देशकपर विशेषांक श्रृंखला" नामसँ जानल जाइत अछि। मैथिलिकर्मीसँ हमर सभहक आशय जनिकर काज मिथिला-मैथिल-मैथिली लेल कोनो माध्यमसँ भेल हो। ओ संगठनकर्ता सेहो भऽ सकै छथि, आन भाषाक लेखक सेहो। तहिना संगीतकर्मी मने गीत-संगीतसँ जुड़ल लोक। संगे-संग संस्था सेहो भऽ सकैए।

एहन श्रृंखलामे, एहि विशेषांकसँ पहिने विदेह १० टा विशेषांक प्रकाशित कऽ चुकल अछि आ एहिठाम आब हम कहि सकैत छी जे ई एकटा चुनौतीपूर्ण काज छै। अनेक संकट केर सामना करए पड़ैत अछि लेख एकट्ठा करएमे। मुद्दा संगहि

ईहो हम कहब जे संकटसँ बेसी हमरा लग समर्थन अछि। हँ, ई मानएमे हमरा कोनो दिक्कत नहि जे जतेक लेख केर उम्मेद केने रहैत छी हम ततेक नै आबैए, जतेक लोक लिखबाक लेल गछैत छथि से सभ अंत- अंत धरि आबि चुप्प भऽ जाइत छथि। आ एकर कारणो छै, कनिको ई लागै छनि जे आनपर लिखब से हम अपने रचना कए ने लिखा लेब, कनिको लग पोथिए नै रहै छनि, जखन कि हम सभ पाठककेँ विकल्प रूपमे पोथीक पीडीएफ फाइल सेहो देबाक लेल तैयार रहैत छी। कियो विदेहक समावेशी रूपसँ दुखी छथि, तँ कनिको मित्रकेँ विदेहसँ दिक्कत छनि तँए ओ नहि दैत। बहुत लोक तँ विदेहमे एहू लेल रचना नै पठबैत छथि जे कहीं हमरा अकादमी वा धनी संस्था सभ ने देखि लिए। अकादमी आ संस्था सभ विदेहकेँ अनेरे अपन शत्रु मानि बैसल अछि आ पुरस्कारक इच्छा रखनिहार तँए विदेहमे रचना नै पठबै छथि। एकरो हम संकट बुझै छियै जे सभ फेसबुकपर लंबा-लंबा लेख वा कमेंट टाइप कऽ लै छथि सेहो सभ विदेह लेल हाथसँ लिखल पठबैत छथि। जे सभ कहियो काल फेसबुकपर टाइप कऽ लिखै छथि तनिकर आलेख हम सभ टाइप कराति छी। जनिकर रचना टाइप करैत छी तनिमे स्वतः रूपसँ टाइप केनिहारक वर्तनी आबि जाइत छै। ई संकट लेखक वा कोनो संस्था दूनू लेल बराबर अछि। खएर पहिने कहलहुँ जे संकटसँ बेसी समर्थन अछि तँए आर पहिलसँ लऽ कऽ दसम विशेषांक धरि पहुँचलहुँ हमा निश्चित समर्थन बेसी भेटल हमरा। जखन कि विदेहक ई १० विशेषांक केर अलावे आनो विषयपर विशेषांक प्रकाशित भेल अछि।

३

पाठक जखन एहि विशेषांककेँ पढ़ताह तँ हुनका वर्तनी ओ मानकताक अभाव लगतनि। वर्तनीक गलती जे थिक से सोझे-सोझ हमर सभहक गलती थिक जे हम सभ संशोधन नै कऽ सकलहुँ मुदा ई धेआन रखबाक बात जे विदेह शुरुएसँ हुनक वर्तनी बला लेखककेँ स्वीकार करैत एलैए। तँए मानकता अभाव स्वाभाविक। एकर बादो बहुत वर्तनीक गलती रहल गेल अछि जे कि हमरे सभहक गलती अछि। मैथिलीमे किछुए एहन पत्रिका अछि जकर वर्तनी

એકરંગાક નહિ અછિ આ ઈ હુનક પૂર્વી છન્હિ મુદા જખન ઓહિ સભ કોનો વિશેષાંક નિકાલૈ છથિ તખન વર્તની તઁ ઠીક નહિ છન્હિ મુદા સામગ્રી અધિકાંશતઃ બસિયે નહિ છન્હિ। ઐતિહાસિકતાક દૃષ્ટિસઁ કોનો પુરાન સામગ્રીક ઉપયોગ વર્જિત નૈ છૈ મુદા સોચિયૌ જે ૭૨-૮૦ પન્નાક કોનો પ્રિંટ પત્રિકા હોઇત છૈ તાહિમે લગાલગ આયલ સામગ્રી સાભાર નહિ છન્હિ, તેસર ભાગમે લેખક કેર કિછુ રચના નહિ છન્હિ આ ચારિમ ભાગમે કિછુ નવ સામગ્રી નહિ છન્હિ। મુદા હમરા લોકનિ નવ સામગ્રીપર બેસી જોર દૈત છિયૈ। એકર મતલબ ઈ નહિ જે વર્તનીમે ગલતી હોઇત રહૈ। હમર કહબાક મતલબ ઈ જે સંપાદક-સંયોજકકેં કોનો ને કોનો સ્તરપર સમઝૌતા કરહે પડ઼ૈત છૈ સે ચાહે વર્તનીક હો કિ, મુદ્રાક હો કિ વિચારધારાક હો કિ સામગ્રીક હો। હમરા લોકનિ વર્તનીક સ્તરપર સમઝૌતા કઽ રહલ છી મુદા કાગજ સહિત। પ્રિંટ પત્રિકા એક બેર પ્રકાશિત ભઽ ગેલાક બાદ દોબારા નૈ ભઽ સકૈએ (ભઽ તઁ સકૈએ મુદા ખર્ચ પાર લાગત જેતૈ) તેઁ ઓકર વર્તની યથાશક્તિ સહી રહૈત છૈ। ઇંટરનેટપર સુવિધા છૈ જે બીચમે (ઇંટરનેટસઁ પ્રિંટ હેબાક અવધિ) ઓકરા સહી કઽ સકૈત છી મુદા સામગ્રીએ બસિયા રહત તઁ સહી વર્તની રહિતો નવ અધ્યાય નૈ ખુજિ સકત તેઁ હમરા લોકનિ વર્તની વલા મુદ્દાપર સમઝૌતા કેલહુઁ। હમરા લોકનિ કરએલનિ, કયલનિ આ કેલનિ તીનૂ શુદ્ધ માનૈત છી, એોક શુદ્ધ માનૈત છી એકૈ રચનામે તીનૂ રૂપ ભેટિ જાએત। આન શબ્દક સેહો એહને બૂઝૂ।

ઉમ્મેદ અછિ જે પાઠક વિદેહક આને વિશેષાંક જકાઁ એકરા પઢતાહ આ પઢિ એકર નીક-બેજાએપર અપન સુઝાવ દેતાહ। વિદેહક દ્વારા જીવૈત લેખક આ સંસ્થાક વિશેષાંક શૃંખલામે પ્રકાશિત ભેલ આન વિશેષાંક સભહક લિસ્ટ એના અછિ (એહિઠામ જે અંકક લિસ્ટ દેલ ગેલ અછિ તાહિ અંકપર ક્લિક કરબૈ તઁ ઓ અંક ખુજિ જાએત)-

૧) <u>અરવિન્દ ઠાકુર વિશેષાંક ૦૧ નવમ્બર ૨૦૧૫ અંક ૧૮૮</u>

૨) <u>જગદીશ ચન્દ્ર ઠાકુર અનિલ વિશેષાંક ૦૧ દિસમ્બર ૨૦૧૫ અંક ૧૮૯</u>

३) रामलोचन ठाकुर विशेषांक ०१ अप्रैल २०२१ अंक ३१९

४) राजनन्दन लाल दास विशेषांक ०१ नवम्बर २०२१ अंक ३३३

५) रवीन्द्र नाथ ठाकुर विशेषांक १५ जून २०२२ अंक ३४८

६) केदारनाथ चौधरी विशेषांक १५ अगस्त २०२२ अंक ३५२

७) प्रेमलता मिश्र 'प्रेम' विशेषांक ०१ नवम्बर २०२२ अंक ३५७

८) शरदिन्दु चौधरी विशेषांक १५ नवम्बर २०२२ अंक ३५८

९) अशोक विशेषांक १ मई २०२३ अंक ३६९

१०) रामभरोस कापड़ि 'भ्रमर' विशेषांक १५ मई २०२३ अंक ३७०

विदेहक अरविन्द ठाकुर विशेषांक केर पोथी रूप "स्वतंत्रचेता- अरविन्द ठाकुर: व्यक्तित्व-कृतित्व" केर नामसँ प्रकाशित भेल अछि ओ भविष्यमे "एम.एस.यू. (मसयू)-मैथिली स्टूडेंट यूनियनपर केन्द्रित एहि विशेषांक केर पोथी रूप सेहो आएत।

ई तँ भेल जे काज हम सभ कऽ सकलहुँ तकर विवरण मुदा कहियो एहनो घोषणा छै जे कि हम सभ नै कऽ सकलहुँ जेना २०१६ मे हम सभ परमेश्वर कापड़ि, कमला चौधरी आ वीरेन्द्र मल्लिक विशेषांक केर घोषणा कयलौं कऽ नहि प्रकाशित कऽ सकलहुँ। पाठक एहि घोषणाकेँ एहि लिंकपर देखि सकै छथि- सूचना

बादमे विदेहक "वीरेन्द्र मल्लिक विशेषांक" (जे कि प्रकाशित नै भऽ सकल) लेल वीरेन्द्र मल्लिक जीक साक्षात्कार जे नवोनारायण मिश्रजी से विदेहक ३३७म अंकमे प्रकाशित भेल पाठक एकरा एहि लिंकपर पढ़ि सकै छथि- १ जनवरी २०२२ अंक ३३७

४

विदेहक एहि जीवित विशेषांक शृंखलामे कनिकर चयन हो ताहि लेल मोटा-मोटी नियक किछु विदेह पालन कएल जाइत अछि-

१) लगभग पाँच-छह मास पहिनेसँ विदेह अपन पाठककेँ सुझाव देबा लेल लेल सूचना दैत अछि।

२) आएल सुझावमेसँ विदेह मात्र जीवित लेखककेँ चयन करैत अछि। संस्था सेहो वर्तमानमे जीवंत हेबाक चाही।

३) सभ जीवित लेखकक बीचमे हुनकर लेखन एवं आचरात्मक सामर्थ्य देखल जाइत अछि। जाहि लेखकक लेखन ओ आचरात्ममे बेसी सामर्थ्य (कम आँक) भेटैए तेहन छह टा नाम चयनित होइत अछि।

४) छह नाम एलापर ई तुलना कएल जाइत छै जे ई छहो लेखक अथवा संस्थाकेँ रचना लिखबाक वा समाजिक काज केलाक एवजमे समाजसँ की भेटलनि।

५) जनिका सभसँ कम भेटल बुझाइत अछि ताहि तीन लेखक-संस्थाकेँ अगिला चरात्म लेल राखि लैत छी।

६) एहि तीन चयनित जीवित लेखकक वा संस्थाक रचना, काज, हुनक उद्देश्य आदिक बीचमे परस्पर तुलना कएल जाइत अछि।

७) अंतिम रूपसँ विदेह द्वारा एकटा नाम चुनि साओक अंतमे घोषणा कएल जाइत अछि आ नियत समयपर ई विशेषांक निकालबाक प्रयास करैत छी।

प्रश्न उठि सकैए जे कि उपरक नियम एहन छै जाहिमे अंतिम रूपसँ सभ सुयोग्य जीवित लेखक केर चयन समयपर भऽ जेतनि? तऽ एकर उत्तर छै नै। विदेहक पाठक लग सेहो अपन सीमा छनि। मुदा अहि सीमाक संगे हमरा सभकेँ अपन बेस्ट देबाक छै आ मैथिली लेल एकटा एहन रस्ता बना देबाक छै

जाहिसँ आबए बला ५००-६०० वर्षक साहित्य विदेहक लोकसँ प्रेरणा पाबए। अहि विचारक संग विदेह ओहन जीवित लेखकपर अपन ध्यान सेहो केन्द्रित कऽ रहल अछि जे कि सुयोग्य छथि मुदा जनिकापर विदेहक विशेषांक कोनो कारणवश नहि प्रकाशित भऽ सकल। एकर नाम भेल विदेहक "नित नवल सीरीज"। एहि नव विचारक मुख्य बिन्दु एना अछि-

1) विदेहक संपादक गजेन्द्र ठाकुर एकटा कोनो जीवित लेखक वा कलाकारपर एकाग्र आलोचना करता मने ओहि लेखक केर उपलब्ध सभ साहित्यपर। एहि पोथीक भाषा मैथिली अथवा अंग्रेजी कोनो एक भाषामे रहत। एहि पोथीक पहिल रूप ई-बुक केर रूपमे आएत आ प्रयास रहत जे एकर प्रिंट सेहो आबए जे कि परिस्थितिपर निर्भर करत।

२) लेखक वा कलाकार केर चुनाव संपादक अपन रुचि वा विदेह टीमक रुचि केर हिसाबे करता॥

३) एहिमे ओहने लेखक वा कलाकार केर चयन संभव हएत जनिकर उपलब्ध हरेक पोथीक स्वच्छ रूपमे विदेहक माध्यमसँ सार्वजनिक भेल छनि। कलाकार लेल पूट्पूव एवं आन साइट सेहो मान्य हेत।

४) एहि परियोजनाक लेल चयनित लेखक वा कलाकारपर काज संपादक केर समय केर अनुसारे हेत। तँइ एकर समय सीमा कहब संभव नहि। नित नवल सीरीजमे:-

(i) सुभाष चंद्र यादवपर केंद्रित "<u>नित नवल सुभाष चंद्र यादव</u>",

(ii) राजदेव मंडलपर केंद्रित "<u>Rajdeo Mandal- Maithili Author</u>" आ

(iii) जगदीश प्रसाद मण्डल केन्द्रित "<u>Jagdish Prasad Mandal- Maithili Author</u>" प्रकाशित भेल अछि। पहिल दुनू पोथीक लोकार्पण ३१ दिसम्बर २०२२ केँ १११म सगर राति दीप जराय मे कएल गेल। तेसर पोथीक

લોકાર્પણ ૨૫ માર્ચ ૨૦૨૩ કેં ૧૧૨ મ સગર રાતિ દીપ જરય મે કએલ ગેલ।

ઐ સંપાદકઃ-

(ક) "નીતિ નવલ દિનેશ કુમાર મિશ્ર" આ

(ખ) "નીતિ નવલ સુશીલ" જાની અછિ આ દૂનૂક પોથી નૂપ જલ્દિયે આએત।

ઐ સંપાદક આગાઁક ઘોષણા સેહો હાત્પઃવિદેહાયોનિનિવેસતગિાતાનિહામ દેખૈત રહી।

૫) ઊપરક વિશેષાંક આ નીતિ નવલ સમ્પાદક કેર અતિરિક્ત વિદેહક આન વિશેષાંક કેર સૂચી એના અછિ (અંકક લિંક જે દેલ ગેલ અછિ તાહિ અંકપર ક્લિક કરબૈ ત ઓ અંક ખુજિ જાએત)-

૧) હાઇકૂ વિશેષાંક ૧૨ મ અંક, ૧૫ જૂન ૨૦૦૮

૨) ગજલ વિશેષાંક ૨૧ મ અંક, ૧ નવમ્બર ૨૦૦૮

૩) વિહનિ કથા વિશેષાંક ૬૭ મ અંક, ૧ અક્ટૂબર ૨૦૧૦

૪) બાલ સાહિત્ય વિશેષાંક ૭૦ મ અંક, ૧૫ નવમ્બર ૨૦૧૦

૫) નાટક વિશેષાંક ૭૨ મ અંક ૧૫ દિસમ્બર૨૦૧૦

૬) સમીક્ષા વિશેષાંક

૭) નારી વિશેષાંક ૭૭મ અંક ૦૧ માર્ચ ૨૦૧૧

૮) અનુવાદ વિશેષાંક (ગદ્ય-પદ્ય ભારતી) ૮૭મ અંક

૯) બાલ ગજલ વિશેષાંક વિદેહક અંક ૧૧૧ મ અંક, ૧ અગસ્ત ૨૦૧૨

૧૦) <u>ગ્રકૃતિ ગળ૭ વ઼િશિષાંક ૧૨૬ મ અંક, ૧૫ માર્ચ ૨૦૧૩</u>

૧૧) <u>ગળ૭ આ૭ોચના-સમા૭ોચના-સમીક્ષા વ઼િશિષાંક ૧૪૨ મ, અંક ૧૫ નવ઼મ્વર ૨૦૧૩</u>

૧૨) <u>કાશીકાંત મિશ્ર મધુપ વ઼િશિષાંક ૧૬૮ મ અંક ૧ જનવ઼રી ૨૦૧૫</u>

૧૩) <u>વ઼િદેહ સમ્માન વ઼િશેષાંક- ૨૦૦મ અંક ૧૫ અપ્રૈ૭ ૨૦૧૬ ૨૦૫ મ અંક, ૧ જુ૭ાઈ ૨૦૧૬</u>

૧૪) <u>મૈથિ૭ી સી઼ડી઼ અ૭વ઼મ ગીત સંગીત વ઼િશિષાંક- ૨૧૭ મ અંક ૦૧ જનવ઼રી ૨૦૧૭</u>

૧૫) <u>મૈથિ૭ી વ઼ેવ પત્રકારિતા વ઼િશિષાંક-૩૧૩મ અંક ૧ જનવ઼રી ૨૦૨૧</u>

૧૬) <u>મૈથિ૭ી વી૯ની કથા વ઼િશિષાંક-૨, ૩૧૭ મ અંક ૧ માર્ચ ૨૦૨૧</u>

૧૭) <u>ક૭ા-વ઼િમિશ્ર વ઼િશિષાંક (સમ્પાદક- સંજૂ દાસ, કૃષ્ણ કુમાર કશ્યપ, શશિવ઼ા૭ા, એસ઼મીસ઼ુમન આ શ્વ઼ેતા ઝા ચૌધરી)</u>

આઠૂ ખંડમે કહિ રહ઼ ઘોષણા છૈ જે કહિમ સબ મૈ કઽ સકબ઼ હું જેના વ઼િદેહક "સાહિત્યિક સ્રપાઢ઼ાયાર વ઼િશિષાંક" હમરા ૭ોકની ઇચ્છા પર નિ પ્રકાશિત કઽ સકબ઼ હું અછિ એકર ઘોષણા હમ ૨૦૧૮ મે કેને રહી। <u>એહિ ઘોષણાક શ્રેયક ૭ોકિ દેષ્યૂ।</u>

परिशिष्ट-१

विदेहक परमेश्वर कापड़ि , कम...
m.facebook.com

विदेहक परमेश्वर कापड़ि , कमला चौधरी आ ...

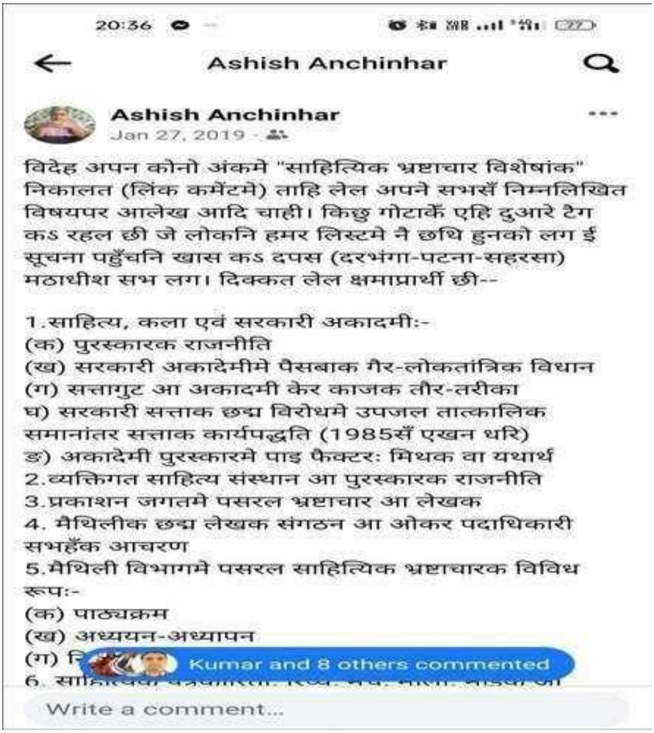
Ashish Anchinhar
15 June 2016 at 21:21

विदेहक परमेश्वर कापड़ि , कमला चौधरी आ वीरेन्द्र मल्लिक विशेषांक केर घोषणा

जेना की सभ गोटा जनै छी जे विदेह 2015 मे तीन टा विशेषांक तीन साहित्यकारपर प्रकाशित केलक जकर मापदंड छल सालमे दूटा विशेषांक जीवित साहित्यकारक उपर रहत जइमे एकटा 60-70 वा ओइसँ बेसी सालक साहित्यकार रहता तँ दोसर 40-50 सालक (मैथिली साहित्यकार मने भारत आ नेपाल दूनूक)। ऐ क्रममे अरविन्द ठाकुर ओ जगदीश चंद्र ठाकुर "अनिल"जीपर विशेषांक निकलि चुकल अछि। आगूक विशेषांक किनकापर हुअए तइ लेल एक मास पहिनेसँ पाठकक सुझाव माँगल गेल छल। पाठकक सुझाव आएल आ ओइ सुझाव अंतर्गत विदेहक दू टा अगिला विशेषांक परमेश्वर कापड़ि आ वीरेन्द्र मल्लिकजीक उपर रहत संगे-संग भोटिंगमे दोसर नं पर आएल कमला चौधरीजीपर हमरा सभ सेहो निकालब । हमर सबहक प्रयास रहत जे ई सभ विशेषांक जनवरी ओ फरवरी 2017 मे प्रकाशित हुअए मुदा ई रचनाक उपलब्धतापर निर्भर करत। मने रचनाक उपलब्धताक हिसाबसँ समए ऊपर-निच्चा भऽ सकैए। सभ गोटासँ आग्रह जे ओ अपन-अपन रचना (आलोचना, समीक्षा, समालोचना, संसमरण आदि) 31 दिसम्बर 1016 धरि ggajendra@videha.com पर पठा दी।

परिशिष्ट-२

20:36

Ashish Anchinhar

Ashish Anchinhar
Jan 27, 2019

विदेह अपन कोनो अंकमे "साहित्यिक भ्रष्टाचार विशेषांक" निकालत (लिंक कमेंटमे) ताहि लेल अपने सभसँ निम्नलिखित विषयपर आलेख आदि चाही। किछु गोटाकेँ एहि दुआरे टैग कऽ रहल छी जे लोकनि हमर लिस्टमे नै छथि हुनको लग ई सूचना पहुँचनि खास कऽ दपस (दरभंगा-पटना-सहरसा) मठाधीश सभ लग। दिक्कत लेल क्षमाप्रार्थी छी--

1.साहित्य, कला एवं सरकारी अकादमी:-
(क) पुरस्कारक राजनीति
(ख) सरकारी अकादेमीमे पैसबाक गैर-लोकतांत्रिक विधान
(ग) सत्तागुट आ अकादमी केर काजक तौर-तरीका
घ) सरकारी सत्ताक छद्म विरोधमे उपजल तात्कालिक समानांतर सत्ताक कार्यपद्धति (1985सँ एखन धरि)
ङ) अकादेमी पुरस्कारमे पाइ फैक्टर: मिथक वा यथार्थ
2.व्यक्तिगत साहित्य संस्थान आ पुरस्कारक राजनीति
3.प्रकाशन जगतमे पसरल भ्रष्टाचार आ लेखक
4. मैथिलीक छद्म लेखक संगठन आ ओकर पदाधिकारी सभहँक आचरण
5.मैथिली विभागमे पसरल साहित्यिक भ्रष्टाचारक विविध रूप:-
(क) पाठ्यक्रम
(ख) अध्ययन-अध्यापन
(ग) नि
6. सा

Kumar and 8 others commented

Write a comment...

परिशिष्ट-३

विदेह अपन कोनो अंकमे "साहित्यिक भ्रष्टाचार विशेषांक" निकालत (विकि कमेंटमे) ताहि लेल अपने सभसँ निम्नलिखित विषयपर आलेख आदि चाही।
१साहित्य, कला एवं सरकारी अकादमी:-
(क) पुरस्कार राजनीति
(ख) सरकारी अकादेमीमे पैरवीक गैर-लोकतांत्रिक विधान
(ग) सत्तागुट आ अकादमी केर काजक तौर-तरीका
घ) सरकारी सत्ताक छद्म विरोधमे उपजल तात्कालिक समानांतर सत्ताक कार्यपद्धति (१९८५सँ एखन धरि)
ङ) अकादेमी पुरस्कारमे पाइ फैक्टर: मिथक वा यथार्थ
२व्यक्तिगत साहित्य संस्थान आ पुरस्कार राजनीति
३प्रकाशन जगतमे पसरल भ्रष्टाचार आ लेखक
४ मैथिली छद्म लेखक संगठन आ ओकर पदाधिकारी सभहँक आचरण
५मैथिली विभागमे पसरल साहित्यिक भ्रष्टाचारक विविध रूप:-
(क) पाठ्यक्रम
(ख) अध्ययन-अध्यापन
(ग) नियुक्ति
६ साहित्यिक पत्रकारिता, रेडियो, मंच, माला, माइक आ लोकार्पणक खेल-तमाशा
७लेखक सभहँक जन्म-मरण शताब्दी केर चुनाव , कैलेण्डरवाद आ तकर पाछूक राजनीति
८दलित एवं लेखिका सभहँक संगे भेद-भाव आ ओकर शोषणक विविध तरीका
उपरक विषयक अतिरिक्त जँ कियो साहित्यिक भ्रष्टाचारक कोनो नव विषयपर लिखए चाहथि तँ ओकरो स्वागत रहत।
अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

२२एमएसयू क संक्षिप्त परिचय

एम.एस.यू.क संक्षिप्त परिचय

एहि विशेषांकसँ पहिने विदेह मिथिला स्टूडेंट यूनियन केर रिपोर्ट २०१७ मे छपने छल जे कि विद्यार्थी आन्दोलन द्वारा कएल गेल कार्यपर छल। पाठक एकरा एहि लिंकपर पढ़ि सकै छथि- विदेह १५ अगस्त २०१७ अंक २३२

एहिठाम प्रस्तुत अछि "मिथिला स्टूडेंट यूनियन" केर संक्षिप्त परिचय। एहि परिचयक अधिकांश तथ्य सान्दर्भिक अछि जकरा एहिठाम अपना अनुरूप प्रस्तुत केलहुँ अछि। एहि संस्थाकेँ "एम.एस.यू वा मसउ केर नामसँ सेहो जानल जाइत। नामपर कहिके केर क्रमशः एकर विकिपीडिया आ वेबसाइट पूरत। मिथिलावादी पार्टी नामक संस्थाकेँ मसउ नैतिक समर्थन दैत।

चित्र- १

𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩- २

𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒢𑒰- 𑒧𑒰𑒩𑓂𑒔- २०१५

𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒏 𑒮𑒠𑒮𑓂𑒨- 𑒁𑒢𑒴𑒣 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪, 𑒑𑒾𑒩𑒫 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪, 𑒢𑒲𑒞𑒲𑒬 𑒏𑒩𑓂𑒝, 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒩𑒰𑒨, 𑒏𑒧𑒪𑒹𑒬 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩

𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞𑒱- 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒯𑒱𑒞 𑒂 𑒑𑒻𑒩 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱𑒏 𑒕𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢

𑒅𑒠𑓂𑒠𑒹𑒬𑓂𑒨- 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒮𑒩𑓂𑒫𑒰𑓀𑒑𑒲𑒝 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮

𑒅𑒣𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱- 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒋𑒫𑓀 𑒠𑒹𑒬𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒧𑒳𑒐 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨 (𑒧𑒳𑒐𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨-𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲)

𑒣𑓂𑒩𑒞𑒲𑒏 𑒩𑓀𑒑 𑒋𑒫𑓀 𑒫𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩- 𑒣𑒲𑒨𑒩 𑒩𑓀𑒑, 𑒣𑒯𑒱𑒩𑒥𑒰 𑒙𑒲 𑒬𑒩𑓂𑒙-𑒑𑒧𑒕𑒰, 𑒣𑒲𑒨𑒩 𑒮𑒪𑒫𑒰𑒩 𑒮𑒴𑒙-𑒢𑒴𑒂

𑒧𑒮𑒅 𑒮𑒿 𑒮𑓀𑒥𑒢𑓂𑒡𑒱𑒞 𑒂𑒢 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒖𑒹 𑒏𑒱 𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒁𑒫𑒮𑒩𑒏 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒧𑒰𑒡𑓂𑒨𑒧𑒮𑒿 𑒪𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱-

मिथिलावादी पार्टी
नव संकल्प नव विकल्प
mithilawadiparty.com
/MPartyOfficial
9431404612

चित्र- ३

चित्र- ४

#MSU_DEMANDS_MDB
MSU
मिथिला स्टूडेंट यूनियन
!! एक डेग, विकास लेल !!
लॉन्ग मार्च मिथिला विकास बोर्ड के लेल
Email : mithilastudentunion@gmail.com Website : www.mithilastudentunion.com
Shot on OnePlus

चित्र- ५

चित्र- ६

𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩- 𑓗

𑒁𑒣𑒢 [illegible] **𑒣𑒩 𑒣𑒛𑒰𑒅।**

𑓒.𑓓.𑒔𑓀𑒠𑒢𑒰 𑒠𑒞𑓂𑒞- 𑒧𑒭𑒅

𑒔𑓀𑒠𑒢𑒰 𑒠𑒞𑓂𑒞

𑒧𑒭𑒅

"𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑓂𑒙𑒴𑒛𑒹𑓀𑒙 𑒨𑒴𑒢𑒱𑒨𑒢" 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒖𑒰𑒑𑒩𑒳𑒏 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲 𑒮𑒦𑒰𑒯𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒮𑒠𑒱𑒐𑒢 𑒢𑒱𑓁𑒮𑓂𑒫𑒰𑒩𑓂𑒟 𑒦𑒰𑒫𑒢𑒰𑒮𑒿 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰 𑒮𑓀𑒑 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒭𑒅 𑒏𑒹𑒩 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒢𑒰 𑓒𑓐𑓑𑓕 𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒪। 𑒞𑒐𑒢𑒮𑒿 𑒁𑒢𑒫𑒩𑒞 𑒄 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢 𑒁𑒢𑒹𑒏 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰𑒏 𑒮𑒧𑒰𑒡𑒰𑒢 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒱𑒞 𑒩𑒴𑒣𑒮𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒁𑒫𑒰𑒖 𑒥𑒳𑒪𑓀𑒠𑒲𑒮𑒿 𑒅𑒚𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲, 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰, 𑒣𑒙𑓂𑒢𑒰 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲𑒧𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨 𑒪𑒹𑒪 𑒁𑒣𑒢 𑒁𑒫𑒰𑒖 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲 𑒡𑒩𑒱 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱।

𑒥𑒰𑒜𑓃 𑒣𑒲𑒛𑓃𑒱𑒞 𑒮𑒯𑒰𑒨𑒞𑒰, 𑒩𑒏𑓂𑒞𑒠𑒰𑒢 𑒬𑒱𑒫𑒱𑒩, 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰𑒧𑒹 𑒋𑒨𑒩𑒣𑒼𑒩𑓂𑒙𑒏 𑒮𑒳𑒔𑒰𑒩𑒳 𑒮𑓀𑒔𑒪𑒰𑒢 𑒯𑒹𑒞𑒳, 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒛𑒹𑒫𑒪𑒣𑒧𑒹𑓀𑒙𑒏 𑒥𑒰𑒞, 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒢𑒲 𑒧𑒱𑒪𑒏 𑒤𑒹𑒩𑒮𑒿 𑒮𑓀𑒔𑒰𑒪𑒢, 𑒖𑒻𑒮𑒲-𑒣𑓂𑒩𑒠𑓂𑒨𑒳𑒧𑓂𑒢 𑒯𑒞𑓂𑒨𑒰𑒏𑒰𑓀𑒛 𑒪𑒹𑒪 𑒦𑒹𑒪 𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢𑒧𑒹 𑒧𑒭𑒅 𑒮𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒩𑒴𑒣𑒮𑒿 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒹𑒪𑒏। 𑒧𑒭𑒅 𑒮𑒠𑒱𑒐𑒢 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩 𑒋𑒫𑓀 𑒕𑒰𑒞𑓂𑒩𑒯 𑒯𑒱𑒞𑒧𑒹 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱।

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒫𑒰𑒠𑒲 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒙𑒲 𑒋𑒏𑒩 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒏𑒩 𑒮𑒯𑒨𑒼𑒑𑒮𑒿 𑒣𑓀𑒔𑒰𑒨𑒞 𑒔𑒳𑒢𑒰𑒫𑒧𑒹 𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒧𑒳𑒐𑒱𑒨𑒰-𑒮𑒩𑒣𑓀𑒔 𑒥𑒢𑒪 𑒕𑒟𑒱। 𑒠𑒪𑒱𑒞-𑒣𑒱𑒕𑒛𑓃𑒰 𑒮𑓀𑒫𑒩𑓂𑒡𑒢 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰 𑒧𑒭𑒅 𑒢𑒱𑒏𑒰𑒪𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱।

મષઉ કેન એકૈટા ઉદ્યેશ્ય અછિ જે અપન ક્ષેત્ન આ છાત્નક હિતમે કાજ કરૈત નહિ। જાહિમે મથિલિાક યહુઁમુખી વકિાસ, સાંસ્ક્ૃતિક ધનોહ્ન આ પન્યટન સ્થલ કેન વકિાસ, અન્યાયક વિદ્ય પીડ઼િ સહાયતા, અપન ક્ષેત્નમે નોજગાન-સ્વનોજગાન આદિ પ્નમુખ અછિ। મષઉ એકટા ગૈન નાજનીતિક છાત્ન સંગઠન અછિ આ અપન ઉદ્યેશ્યમે લગાતાન સફલ જા નહલ અછિ।

અપન મંતવ્ય દિનોનાિઈસાડવ઼િદેહાંગામાોઈયોમ **પન પઠાઉ।**

𑓒𑓔𑒯𑒱𑒧𑒏𑒩 𑒦𑒰𑒩𑒠𑓂𑒫𑒰𑒖- "𑒋𑒧.𑒋𑒮.𑒨𑒴 (𑒧𑒭𑒅)-𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑓂𑒙𑒴𑒛𑒹𑓀𑒙 𑒨𑒴𑒢𑒱𑒨𑒢"𑒮𑒿 "𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒫𑒰𑒠𑒲 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒙𑒲" 𑒡𑒩𑒱

𑒯𑒱𑒧𑒏𑒩 𑒦𑒰𑒩𑒠𑓂𑒫𑒰𑒖

"𑒋𑒧.𑒋𑒮.𑒨𑒴 (𑒧𑒭𑒅)-𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑓂𑒙𑒴𑒛𑒹𑓀𑒙 𑒨𑒴𑒢𑒱𑒨𑒢"𑒮𑒿 "𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒫𑒰𑒠𑒲 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒙𑒲" 𑒡𑒩𑒱

𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒠𑒳𑒐𑒠𑒰𑒨𑒲 𑒂 𑒐𑒲𑒖 𑒦𑒩𑒪 𑒏𑒰𑒪 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒕𑒻 𑒖𑒐𑒢 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒏𑒪𑓂𑒣𑒢𑒰𑒏 𑒤𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒣𑒻𑒒 𑒯𑒼 𑒂 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒮𑓂𑒙𑒰𑒧𑓂𑒣 𑒮𑒰𑒃𑒖 𑒤𑒼𑒙𑒼 𑒠𑓄 𑒏𑒯𑒪 𑒖𑒰𑒋 𑒖𑒹 𑒤𑒼𑒙𑒼 𑒞𑒹𑒢𑒰 𑒏𑓄 𑒪𑒑𑒰𑒅 𑒖𑒹 𑒕𑒫𑒱 𑒠𑒴𑒩𑒹𑒮𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒰𑒩 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒋। 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒢𑒖𑒩𑒱𑒧𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢𑒏 𑒨𑒟𑒰𑒩𑓂𑒟 𑒂 𑒏𑒪𑓂𑒣𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒋𑒯𑒢𑒹 𑒮𑒢 𑒁𑓀𑒞𑒩 𑒕𑒻𑒏।

𑒖𑒴𑒢 𑒧𑒰𑒮𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒮𑒣𑓂𑒞𑒰𑒯𑒧𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒫𑒰𑒠𑒲 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒙𑒲𑒏 𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒧𑒯𑒰𑒮𑒔𑒱𑒫 𑒅𑒑𑓂𑒩𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒻𑒨𑒰𑒏 𑒤𑒼𑒢 𑒂𑒋𑒪 𑒖𑒹 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢 𑒮𑒩𑓂𑒫𑒮𑒧𑓂𑒧𑒞𑒱𑒮𑒿 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒝𑒨 𑒪𑒹𑒪𑒏 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒙𑒲𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒹𑒬 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒖𑒱𑒧𑓂𑒧𑒹𑒠𑒰𑒩𑒲 𑒪𑒲। 𑒯𑒧 𑒮𑒰𑒤-𑒮𑒰𑒤 𑒧𑒢𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒱𑒨𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒏𑒼𑒩𑒼𑒢𑒰 𑒂 𑒍𑒏𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒏𑒰𑒩𑒼𑒥𑒰𑒩 𑒋𑒏𑒠𑒧 𑒚𑒣𑓂𑒣 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒋। 𑒂𑒩𑓂𑒟𑒱𑒏 𑒞𑓀𑒑𑒲𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒋𑒯𑒢 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒝𑒨 𑒪𑒹𑒥 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒏𑒚𑒱𑒢 𑒂 𑒮𑒔 𑒣𑒴𑒕𑒲 𑒞𑒿 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒒𑒰𑒞𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒯𑒼𑒃𑒞। 𑒦𑒫𑒱𑒭𑓂𑒨𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒧𑒰𑒙𑒱 𑒪𑒹𑒪 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒁𑒫𑒮𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒞 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒦𑒩𑒱 𑒞𑒢𑒰𑒫𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒦𑒼𑒩𑒹 𑒣𑒯𑒱𑒪𑒳𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰) 𑒏𑒯𑒪𑒢𑒱- 𑒥𑒰𑒥𑒴 (𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒦𑒰𑒩𑒠𑓂𑒫𑒰𑒖) 𑒪𑒑 𑒏𑒲 𑒩𑒯𑒢𑒱? 𑒮𑒦 𑒠𑒱𑒢 𑒠𑒱𑒏𑓂𑒏𑒞𑒹𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒪𑒰𑒯 𑒮𑒼𑒔𑒴 𑒍𑒯𑒼 𑒖𑒿 𑒃𑒯 𑒮𑒼𑒔𑒞𑒟𑒱 𑒞𑒿 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒹 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯𑒻𑒞। 𑒮𑓀𑒦𑒰𑒫𑒱𑒞 𑒛𑒩 𑒋𑒫𑓀 𑒂𑒬𑓀𑒏𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒲𑒔 𑒍 𑒁𑒐𑒥𑒰𑒩 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒢𑒖𑒩𑒱 𑒠𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒪𑒲𑒯 𑒂 𑒔𑒰𑒯 𑒣𑒱𑒥𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒲𑒯।

હમના ભાગલ ળેના ળકઙન પ્પુળિ ગેલ હો। યાહ પીભાક વાદ પહિ કાળ કએલ ળે ઉગ્નનાથ ઝૈયાકેં સ્વીકૃળિ મૈસેળ કઽ દેલ।

કોનો યોળનાપન કાળ કનવાસઁ પહિ નસિોન્સ મૈપગિ ળનૂની હોઇળ છૈ। સે હમ પહુઁચિ ગેલહુઁ મધુવની કાન્યાલય। ળખ્ખન હમ પહુઁચલહુઁ શ્રોળએ ળઁ એમ.એસ.યૂ (મષઉ)-મથિભિ સ્ટૂડેંટ યૂનયિન કેન કોનો નીળગિળ મામભિપન વૈઠક ળાની નહએ। એગાનહ વળેસઁ શુનૂ ભેલ મીટગિ યાન વિળે સાઁહમે સમાપ્ળ ભેલ। વૈચાનકિ મળભનિ્નળાક વાવળૂદ સમાળકિ ળમિ્મેદાની કળેક મહળ્વપૂનાણ છૈક સે શ્રાઇ દેખ્ખવામે શ્રાએલ। ળખ્ખન એકટા ગૈન નાળનીળકિ છાળ્ન સંગઠનકેં વિધાનસભા ચુનાવમે કોન નૂપે શ્રપન ભૂમકિા ળય કનવાક યાહી ળાહપિન વમિન્શ ભઽ નહલ છલ।

હમના સભહક સમહ ચુનાવ પૂન્વ સાંગઠનકિ સ્ળનપન વમિન્શ ભેલ દૂ ટા મુખ્ખ્ય વષિય નહએ- પહિ ળે મથિભિવાદી પાન્ટીક મૂલ સંગઠન એમ.એસ.યૂ (મષઉ)-મથિભિ સ્ટૂડેંટ યૂનયિન ળે કિ ઘોષળિ નૂપસઁ એકટા ગૈન નાળનીળકિ સંગઠન છૈ શ્રોકન વિધાન સભા ચુનાવમે કોન સ્ળનપન શ્રા કળેક ભૂમકિા હોઇક, દોસન- ળે એમ.એસ.યૂ (મષઉ)-મથિભિ સ્ટૂડેંટ યૂનયિન કેન સાથી વિધાનસભા ચુનાવમે શ્રપન ઉમ્મેદવાની પ્નસ્ળુળ કનથિ વા કિ નહિ।

શ્રઇ વષિયપન કોનો સંશય નહિ ળે મથિભિવાદી પાન્ટીક મૂલ શ્રાધાન એમ.એસ.યૂ (મષઉ)-મથિભિ સ્ટૂડેંટ યૂનયિન એકટા મળગૂળ છાળ્ન સંગઠન છૈ, ળકના દમપન શ્રા ળકના કાળક શ્રાધાનપન મથિભિવદી પાન્ટીક પનકિલ્પના કએલ ગેલ। મથિભિવાદી પાન્ટીકેં એકટા નાળનીળકિ પાન્ટીક નૂપમે માન્યળા ળઁ ભેટલ પનંળુ ચુનાવ કાલ ધનિ એકન કોનો સાંગઠનકિ શ્રાકાન-શ્રાધાન નહિ ભૈને નહએ।

મથિભિવાદી પાન્ટીક નાષ્ટ્નીય શ્રધ્યક્ષ હુકુમદેવ યાદવ, મહાસચવિ સ્કનીનગિ કમટિીક એગ્યાનહ સદસ્ય, એમ.એસ.યૂ (મષઉ)-મથિભિ સ્ટૂડેંટ યૂનયિનક નાષ્ટ્નીય શ્રધ્યક્ષ, મહાસચવિ, સંગઠન મંળ્ની,, ળભિ શ્રધ્યક્ષક સંગ કએક દનિ કએક નાંઉઙ વૈસાનક વાદ ળય ભેલ ળે પંચાયળ, પ્નખ્ખંઙ, ળભિ

શ્ના વ઼યિાનસભા સ્૧૧પ૧ ચુનાવ઼ પ્૧ભાનીક સંગ વૂથ પ્૧ભાની ૧ક પૂ૧ા ચુનાવ઼ પ્૧યા૧ શ્ના ૧ાળનીતિ એમ઼એસ઼યૂ (મષઉ)-મથિિલા સ્ટૂડેંટ યૂનયિન કે૧ સાથી મથિિલાવ઼ાદી પા૧્ટી શ્ના ઉમ્મેદવ઼ા૧ક કો૧ ટીમક સંગ સમન્વ઼ય઼ વૈસા કઽ નભિાહ્લા।સમન્વ઼ય઼ સ્થાપતિ ક૧વાક પહિલ ળમ્મિેદા૧ી પ્૧ખંડ શ્નધ્યક્ષ શ્ના વ઼યિાનસભા પ્૧ભા૧ીકેં દેલ ગેલ। સંગહિ વહુત વ઼મિ્શક વાદ ફેહો નર્િાણય઼ લેલ ગેલ ળે ફે પદ સભ વ઼યિાનસભા ચુનાવક મતગણનાક દનિ સ્વ઼ત: સમાપ્ત ભઽ ળાયત। હમ૧ા સભહક દોસ૧ ળે વ઼યિા૧ધીય઼ વ઼ષિય઼ ૧હય઼ શ્નોહપિ૧ નર્િાણય઼ ક૧વામે વહુત સમય઼ નહિ લાગલ। એમ઼એસ઼યૂ (મષઉ)-મથિિલા સ્ટૂડેંટ યૂનયિન એકટા છાત્૧ સંગઠન છૈક, એકટા સંગઠનક કા૧્યશૈલી શ્ના એકટા ૧ાળનીતકિ દલક કા૧્યપ્૧ણાલીમે વહુત શ્નત૧ હોઇત છૈ સંગહિ સંગ છાત્૧ સંઘ ચુનાવ઼ શ્ના વ઼યિાનસભા ચુનાવ઼મે સેહો વહુત શ્નત૧ છૈ। તેં શ્નનુભવકેં દેખૈત શ્ના સંગઠનક સાથી સભહક શ્ના૧્થકિ સ્થતિકિેં દેખૈત સહળ નર્િાણય઼ ભઽ ગેલ ળે હમ૧ા સભ ચુનાવ઼ લડ઼વાક સ્થતિમિે નહિ છી શ્ના ને શ્નનુભવ઼ શ્નછિ તેં વ઼યિાનસભા ચુનાવ઼સઁ શ્નનુભવ઼ લઽ પ્૧ાથમકિ સ્ત૧ક યા૧ી પંચાયત સ્ત૧ક ચુનાવ઼મે હમ સભ શ્નપન દાવ઼ેદા૧ી પ્૧સ્તુત ક૧વ તાકી સંગઠનકેં ળમીની શ્ના ૧ાળનીતકિ દાવ઼ેદા૧ી સેહો મળગૂતીક સંગ ઠાઢ઼ ભઽ સકય઼।

ળખન એહિ દુનૂ વ઼ષિય઼પ૧ નર્િાણય઼ ભઽ ગેલ તખન નવ઼ સમસ્યા ઠાઢ઼ ભેલ ળે વ઼યિાનસભા ચુનાવ઼મે મથિિલાવ઼દી પા૧્ટી દસિસઁ કે? હમ સભ સૈદ્ધાંતકિ ૩ૂપે શ્નહિ વાતપ૧ સહમત ૧હી ળે હમ સભ શ્નો ઉમ્મેદવ઼ા૧ક સમ૧્થન ક૧વ ળે કોનો મથિિલા-મૈથલીિસઁ ળુડ઼લ પા૧્ટી દસિસઁ ઠાઢ઼ હોથિ શ્ના હુનક૧ પ્૧ાથમકિતામે પહલિક નમ્વ઼૧પ૧ મથિિલા-મૈથલીિ હોઇત। દોસ૧ હમ૧ા સભહક સૈદ્ધાંતકિ સમ૧્થનક શ્નાયા૧પ૧ શ્નો ઉમ્મેદવ઼ા૧ ૧હથિ ળે પહનિસઁ હમ૧ા સભહક સંગઠનકેં નૈતકિ સમ૧્થન કૈત ૧હલાહ। શ્નતિ વ઼મિ્શક દૌ૧ાન શ્નેક 'કતિુ' લાગલ ળે કહિ હમ સભ શ્નોહન કોનો દલક ઉમ્મેદવ઼ા૧કેં સમ૧્થન ક૧વ ળે પહનિ હમ૧ા સભકેં સભ ત૧હેં મદતિ કૈત ૧હલાહ શ્નછિ? એક૧ ઉત્ત૧ શ્નાએલ- હઁ શ્નો નર્િદલીય઼ છથિ તખને શ્નન્યથા નહિ।

સમર્થન માને કી? સામાન્ય નિયમ છૈક જે વિચારધારાપર સહમતિ આ ચુનાવ પ્રચારમે એક-દોસરાકેં સહયોગ। વિશાલ છાત્ર સંગઠન હેબાક કારણે મિથિલા-મૈથિલી સંગઠન તેં છોડૂ બહુત રાસ રાજ્ય સ્તરીય સંગઠન સેહો હમરા સભહક સહયોગ ચાહિ રહલ રહએ। બહુત એહનો ઉમ્મેદવાર ભેટલાહ જે કોનો પૈઘ દલસઁ સંબદ્ધ છથિ, આ કતવો મૂલ્ય દ' ટિકિટ ચાહિ રહલ છલાહ મુદા ટિકિટ નહિ ભેટલનિ તેં હુનક ઇચ્છા જે હમ સભ હુનકા નિર્દલીય રૂપમે સમર્થન ક' દિયૌન। ઇહ મંશા રહૈત છલનિ હુનકા અનુસારે સમર્થન માને- આ હમર દલક સદસ્યતા નહિ લેતાહ, બેનરપર નામ નહિ દેતાહ। હમરા દલકેં કોનો તરહક આર્થિક સહયોગ નહિ કરતાહ તાહિપરસઁ હમ સભ, છાત્ર સાથી હુનકા લેલ મુશ્કિલમે કાજ ક' દિયૌન। દૂ માસ મોટરસાઇકિલમે તેલ દિયૌ ભોરસઁ સાઁઝ ધરિ રૂપે ખટબ। એકટા છાત્ર લેલ કાજ કરબ કોના સંભવ છૈક સે હુનકા સોચમે નહિ રહનિ। જખન કિ આ ઓહિ દલસઁ પચાસો લાખ દ' ટિકિટ કિનિવા લેલ તૈયાર છલાહ, જાહિ દલ લેલ આ પછિલા પાઁચ વર્ખસઁ આ ભીડ઼ જુટૈત રહલાહ, હંડા ઢોઇત રહલાહ।

એહિ માનસિકતાપર જખન હમ સોચબ શુરૂ કેલહું તેં લાગલ જેના હમ મિથિલા-મૈથિલી આંદોલનીકેં આ હંસેરી બુઝૈત છથિ। આ બાત સહી છૈ કિએક ત' મિથિલાક નામપર હમર પૂર્વજ સેન્ટિમેંટ જગા વોટપર કખનો ભાજપા તેં કખનો કાંગ્રેસ વા કખનો આરે દલ સંગ સૌદા ક' મિથિલાક આન્દોલનકેં દમિત ક' દૈત છથિ।

કોનો રાજનૈતિક સંગઠનક વિસ્તાર એવં આયુ એહિ બાતપર નિર્ભર કરૈત છૈક જે આ વૈચારિક રૂપસઁ કતેક મજગૂત સંગઠન અછિ। હમરા સભકેં એહિ વિષયપર વિચાર કરઇ પડ઼ત જે ભાજપા, આર.જે.ડી, કાંગ્રેસ, જે.ડી.યૂ સભ રાજનીતિક દલકેં પછિલગ્ગૂ ભ' મિથિલા વિકાસક પરિકલ્પના કરી વા મિથિલામે મિથિલા લેલ મિથિલાવાદી વિચારધારાકેં આગૂ બઢાવી। કોનો ચુનાવ લડ઼બા લેલ જાહિ રૂપમે ધનક ઉપયોગ ભ' રહલ છૈ યા કહી ત' મહત્વ બઢિ રહલ છૈ સે દિનાનુદિન લોકતાંત્રિક વ્યવસ્થા લેલ બેસી ખતરનાક ભેલ જા રહલ છૈ। છોટ દલ ધનક

ओइ बड़का पेठकेँ पेठबामे सक्षम नहि छैक। एहना स्थितिमे हमरा सभ लेल रस्ता आर दुरूह लागल। कएक टा एहन क्षेत्रीय दल हमरा सभहक संगठनकि तागतकेँ देखैत समझौता करबा लेल पहल केलक जकरा पाइ नँ पूबे रहै आ सीटक हिसाबसँ संगठनकेँ मनमाफिक पाइ सेहो देबा लेल तैयार रहए मुदा ओ अपना सुविधानुसार हमरा सभकेँ विधानसभा क्षेत्रक चयन कऽ उम्मेदवार ठाढ़ करबा लेल दबाव देबाक मानसिकतामे सेहो रहए, जाहिपर हम सभ तैयार नहि। अंततः बात दू-तीन राउण्डसँ आगू नहि बढ़ि सकल। ओना धन बल विषय अनुउत्तरित नहि गेल। हमरा किछु साथिक मानब रहनि जे पार्टी नव अछि, चुनाव चिह्न नहि अछि तँ एहना स्थितिमे हमरा सभकेँ पाइ बल उम्मेदवारक समर्थनमे आगू एबाक चाही आ पाइक डिमांड करबाक चाही ताकी अहिबेर नहि तँ आगिला बेर लेल मजगूत आधार तैयार भऽ सकए। अधिकतर साथी ओइ विचारसँ असहमत रहथि।

दोसर पक्षकेँ मानब रहनि जे हमरा ओहन निर्दलीय उम्मेदवारक समर्थन करबाक चाही जे शुरूसँ हमरा सभहक संग रहल छथि आ निर्दलीय उम्मेदवारी प्रस्तुत कऽ रहल छथि चाहे ओ धनवान होथि वा गरीब। हमरा सभ दोसर पक्षपर सहमति बना लेलहुँ। कतहुँ-कतहुँ अनुभवजन्य गलतियो भेल। मुदा ओइ क्रममे कएक गोटे स्रोतसँ चिन्ता जाहिर केलनि जे अहाँक टीमक सदस्य जँ पाइ बल संग लगातार दू मास काज करता तँ स्वाभाविक तौरपर हुनकर झुकाव ओहि दिसि भऽ जेतनि। चिन्ता स्वाभाविक रहनि मुदा सच इहो रहै जे लोकसभा चुनावमे तँ हमरा सभहक साथी व्यक्तिगत तौरपर अलग-अलग दलक उम्मेदवारक संग छलथिन तकरा बादो ओ आइ धरि हमरा सभहक संग छथि आ संगे-संग अपना क्षेत्रक उचित मुद्दाक पक्षमे लड़ियो रहल छथि। इहो एहि संगठनक अनुशासन आ ट्रेनिंग छै।

एक विधानसभा क्षेत्रमे औसतन चालीस पंचायत होइत छैक। एक पंचायतमे औसतन तीन गाम। एहि बेर पछिला बेरक मुकाबले ४५ प्रतिशत बेसी बूथ बनाएल गेल रहै। म◌ॉक टेस्ट टाइम आ रियल भोटिंग टाइमकेँ हिसाबसँ देखू तँ

𑒣𑒰𑒿𑒔 𑒥𑒖𑒹 𑒦𑒼𑒩𑒮𑒿 𑒮𑒰𑒞 𑒥𑒖𑒹 𑒮𑒰𑒿𑒗 𑒡𑒩𑒱 𑒣𑒼𑒪𑒱𑓀𑒑 𑒥𑒴𑒟𑒣𑒩 𑒩𑒯𑒥𑒰𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒱। 𑒨𑒰𑒢𑒲 𑒯𑒩𑒹𑒏 𑒥𑒴𑒟𑒣𑒩 𑒠𑒴 𑒣𑒼𑒪𑒱𑓀𑒑 𑒋𑒖𑒹𑓀𑒙। 𑒥𑒰𑒯𑒩 𑒣𑒩𑓂𑒔𑒲 𑒏𑒰𑒙𑒥𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒏𑒧𑒮𑒿 𑒏𑒧 𑒔𑒰𑒩𑒱 𑒂𑒠𑒧𑒲 𑒨𑒰𑒢𑒲 𑒖𑒿 𑒯𑒧 𑒋𑒏 𑒫𑒱𑒡𑒰𑒢𑒮𑒦𑒰 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒦𑒾𑒑𑒼𑒪𑒱𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒩𑒲 𑒞𑓄 𑓔𑓘𑓓 𑒥𑒴𑒟 𑒨𑒰𑒢𑒲 𑓔𑓘𑓓x𑓖=𑓒𑓘𑓙𑓘 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑒩𑓂𑒞𑒰𑒏 𑒦𑒼𑒙𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒖𑒩𑒴𑒩𑒞𑒱 𑒕𑒻। 𑒋𑒏𑒩𑒰 𑒁𑒞𑒱𑒩𑒱𑒏𑓂𑒞 𑒫𑒰𑒩𑓂𑒛𑒮𑒿 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒦𑒼𑒙𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒼𑒙𑒱𑒦𑒹𑒙 𑒏𑓄 𑒣𑒼𑒪𑒱𑓀𑒑 𑒥𑒴𑒟 𑒡𑒩𑒱 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒁𑒪𑒑𑒮𑒿 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑒩𑓂𑒞𑒰 𑒂 𑒮𑒰𑒡𑒢𑒏 𑒖𑒩𑒴𑒩𑒞𑒱 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒕𑒻 𑒮𑒹 𑒁𑒪𑒑। 𑒍𑒞𑒹𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒭𑒮𑒿 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒢𑒰𑒧𑒣𑒩 𑒔𑒳𑒢𑒰𑒫𑒲 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱𑒏 𑒏𑒩𑓄 𑒥𑒪𑒰 𑒢𑒹𑒞𑒰 𑒮𑒦 𑒁𑒃 𑒧𑒴𑒪 𑒥𑒰𑒞𑒣𑒩 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒢𑒯𑒱 𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒠𑒹𑒪𑒐𑒱𑒢, 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒍𑒞𑒹𑒏 𑒣𑒳𑒩𑒰𑒢 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒮𑒦 𑒖𑒹𑒥𑒲 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒥𑒢𑒱 𑒏𑓄 𑒩𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒞𑒏𑒥𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒮𑒧𑒳𑒠𑓂𑒩 𑒧𑓀𑒟𑒢 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒖𑒩𑒴𑒩𑒞𑒱 𑒢𑒻 𑒕𑒻𑒏। 𑒋𑒏 𑒢𑒖𑒩𑒱𑒧𑒹 𑒁𑓀𑒠𑒰𑒖 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒖𑒹 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒪𑒼𑒏𑒞𑒰𑓀𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏 𑒫𑓂𑒨𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰𑒏 𑒧𑒡𑓂𑒨𑒧𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒠𑒪𑒰𑒫𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒃𑒔𑓂𑒕𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒢𑒱। 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒅𑒠𑓂𑒠𑒹𑒬𑓂𑒨 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒢𑒰𑒧𑒣𑒩 𑒔𑓀𑒠𑒰 𑒅𑒑𑒰𑒯𑒥, 𑒁𑒣𑒢 𑒢𑒰𑒧 𑒔𑒧𑒏𑒰𑒋𑒥 𑒥𑒮 𑒁𑒞𑒥𑒹 𑒕𑒢𑒱।

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒫𑒰𑒠𑒲 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒙𑒲𑒏 𑒧𑒴𑒪 𑒕𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢 𑒋𑒧𑒋𑒮𑒨𑒴 𑒪𑒑 𑒄 𑒞𑒰𑒑𑒞𑒱 𑒕𑒻𑒏 𑒖𑒹 𑒍 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒮𑒰𑒟𑒲 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑒩𑓂𑒞𑒰𑒏 𑒠𑒧𑒣𑒩 𑒯𑒩 𑒥𑒴𑒟𑒣𑒩 𑒁𑒃𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒮𑓀𑒐𑓂𑒨𑒰𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑒩𑓂𑒞𑒰 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒏𑓄 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒔𑒳𑒢𑒰𑒫 𑒖𑒞𑒥𑒰 𑒣𑒻𑒮𑒰𑒏 𑒐𑒹𑒪 𑒕𑒻 𑒞𑒞𑒥𑒰 𑒧𑒰𑒃𑓀𑒛 𑒑𑒹𑒧 𑒮𑒹𑒯𑒼। 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢𑒏 𑒃𑒔𑓂𑒕𑒰 𑒩𑒯𑒋 𑒖𑒹 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒙𑒲 𑒦𑒢𑒹 𑒠𑒮 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒣𑒳𑒩𑒰𑒢 𑒯𑒼, 𑒔𑒳𑒢𑒰𑒫 𑒔𑒱𑒯𑓂𑒢 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒹𑒙𑒪 𑒯𑒼 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒖𑒿 𑒯𑒩 𑒥𑒴𑒟𑒣𑒩 𑒯𑒧 𑒮𑒦 𑒣𑒼𑒪𑒱𑓀𑒑 𑒋𑒖𑒹𑓀𑒙 𑒠𑓄 𑒮𑒏𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒞𑒿 𑒂𑒢 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒙𑒲 𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒢𑒼𑒥𑒪𑒣𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫 𑒖𑒩𑒴𑒩 𑒣𑒛𑓃𑒞𑒻, 𑒂𑒑𑒴 𑒍𑒏𑒩 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫𑒱𑒞 𑒯𑒹𑒞𑒻। 𑒧𑒞𑒪𑒥 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒮𑒿 𑒖𑒱𑒞𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠𑒼 𑒍𑒞𑒳𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒖𑒢𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒢𑒱𑒡𑒱 𑒍𑒞𑒳𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒮𑒳𑒣𑒩 𑒮𑓂𑒙𑓂𑒩𑒏𑓂𑒔𑒩 𑒫𑒰 𑒮𑓂𑒙𑓂𑒩𑒏𑓂𑒔𑒩𑒏 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮𑒣𑒩 𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒢𑒯𑒱 𑒠𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒂𑒥 𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒠𑒹𑒥𑓄 𑒣𑒛𑓃𑒞𑒢𑒱। 𑒂 𑒮𑒹 𑒔𑒳𑒢𑒰𑒫𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒮𑒰𑓀𑒏𑒹𑒞𑒱𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒮𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒂𑒋𑒪। 𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒮𑓀𑒐𑓂𑒨𑒰𑒧𑒹 𑒁𑒃𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒧𑒹 𑒬𑒣𑒟 𑒢𑒯𑒱 𑒪𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒋। 𑒦𑒢𑒹 𑒯𑒧𑒩 𑒤𑒹𑒮𑒥𑒳𑒏𑒱𑒨𑒰 𑒧𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒮𑒦 𑒏𑒹𑒍 𑒖𑒰𑒞𑒲𑒨 𑒂𑒡𑒰𑒩𑒣𑒩 𑒂 𑒏𑒹𑒍 𑒠𑒪𑒑𑒞 𑒂𑒡𑒰𑒩𑒣𑒩 𑒂𑒿𑒏𑒛𑓃𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞 𑒏𑓄 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒏𑒧𑒞𑒩 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒔𑒹𑒭𑓂𑒙𑒰 𑒏𑒋𑒏 𑒢𑒹 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒯𑒼𑒟𑒱।

हम सभ आओ विधानसभा क्षेत्रमे अपन संगठनकि तागत देखेबामे सक्षम भेलहुँ। मने भोटकेँ अपना दिसि अनबामे बहुत सफल नहि रहलहुँ मुदा सभ बूथपर हम सभ कार्यकर्ता देलियै। हम, हमर राष्ट्रीय अध्यक्ष सुजीत यादव, रत्नेश्वरजी आ पूरा टीम पछिला चुनाव सभहक आँकड़ा लऽ कऽ बैसल रही। हम सभ आँकड़ा विश्लेषणात्मक आधारपर अइ निष्कर्षपर पहुँचलहुँ जे लगभग तीन हजारसँ पाँच हजार भोट सुप्त अवस्थामे मिथिला-मैथिलीक नामपर लगभग सभ विधानसभामे छै। इतिहासक विश्लेषण भविष्यक मार्ग निर्माणमे बहुत सहायक होइत छैक। आब हम सभ अइ विषयपर चर्चा करब शुरू केलहुँ जे अइ आधार भोटसँ आगू बढ़बा लेल कोन रस्ता अपनाएल जाए।

वर्तमानक लगभग सभ मिथिला-मैथिली संस्था समान्यतः दू बिन्दुपर काज कऽ रहल अछि एकटा भाषा आ दोसर मिथिला राज्य। हमरा सभकेँ अइ बिन्दुसँ कनेको असहमति नै अछि जे मिथिला भाषाक विकास हेबाक चाही आ हमरा सभकेँ अपन सांस्क◌ृतिक आ भूगोलक संग राज्य भेटबाक चाही। अइपर कोनो असहमति भइयो ने सकैत अछि। चुनावक क्रममे बहुतो लोकसँ गप्प भेल। किछु गोटेक आरोप रहनि जे अहाँक संगठन मैथिली भाषाक विकास लेल बहुत एग्रेसिव नहि अछि, मिथिला राज्यक माँग प्रमुखता संग कएक नहि रखैत अछि।

हमरा सभ अपना संगठनमे बौद्धिक विलासितासँ बेसी बौद्धिक विज्ञानिकतापर जोर देलियै। हमरा सभकेँ बुझा गेल जे मैथिली भाषाक सहारे बहुत विशाल संगठन ठाढ़ नहि कऽ सकैत छी। १९१०क मैथिल महासभाक माध्यमसँ मैथिल जातीय आधारपर तोड़बाक जे प्रयास शुरू भेल ओ तथाकथित संस्क◌ृतनिष्ठ प्रांजल मैथिलीक सहारे आइयो चलि रहल अछि। वर्तमान राजनीतिक दल जाति-धर्मक आधारपर हमरा सभहक समेकित प्रतिरोधक क्षमताकेँ कम तँ कइए रहल अछि संगहि अपन गोटी लाल करबामे सेहो सफल भऽ रहल छथि।

हमरा सभहक समाज जातीय आधारपर बाँटल अछि आ तेँ कही तँ भाषाइ आधारपर सेहो। हमरा सभहक जातीय विभिन्नता प्रत्यक्ष रूपेँ भाषाइ विभिन्नताकेँ सेहो बढ़ावा दैत रहल अछि। तेँ हमरा सभहक संगठन ई मानैत अछि जे विभिन्न जातीय स्वरूप बला मिथिला समाजकेँ अपन गौरवशाली भाषा-सांस्कृतिक आधारपर एक सूत्रमे बान्हल जेबाक चाही। हम सभ अपना संगठनमे अइ विभिन्नताकेँ ध्यानमे रखबाक जे प्रयास शुरू कएल ओकर साकारात्मक परिणाम सामने आबि रहल अछि। हम सभ अपना संगठनक साथीकेँ सदैव अइ बात लेल प्रेरित करैत छियनि जे ओ सार्वजनिक रूपसँ वा अपना बीच सामान्य चर्चाक दौरान अपन स्थानीय बोलीपर कायम रहथि। यदि ओ अपना घरमे जाहि टोन आ शैलीमे गप्प करै छथि सएह टोन आ शैली सार्वजनिक भाषाक वा गप्प-सप्पमे सेहो जारी राखथि। तखने हम सभ साथी जनिका जातीय आधार अलग-अलग छनि ओहो अइ पुरानपंथी-दकियानूसी ब्राह्मणवादक भाषा मैथिली मानसिकतासँ दूर हेताह आ स्वीकार करता जे पासवानोक भाषा मैथिली, सहनीओक भाषा मैथिली, बेगूसरायोक भाषा मैथिली छै। आ अइसँ स्वतः भाषाइ आधारपर एकसूत्रमे बान्हल भऽ जेताह। अहिना सांस्कृतिक तौरपर सेहो हम सभ काज कऽ रहल छी। कएक टा क्षेत्रीय गायक-गायिकाकेँ हम सभ ओकर अपन गायन शैली आ ओ सभ सक्षम भऽ रहल छथि। आ हम सभ एक भऽ रहल छी। भने अइ प्रयासकेँ व्यापक रूपेँ देखार हेबामे समय लागत परन्तु हएत जरूर।

मिथिला भाषा आन्दोलन हो वा राज्य आन्दोलन कोनो आन्दोलन तावत सफल नहि भऽ सकैत अछि जावत एकटा स्पष्ट वैज्ञानिक सोचक संग मजगूत संगठनक निर्माण नहि होयत। कोनो आन्दोलन अपन समाजिक मान्यता तखने पबैत अछि जखन ओकर कोनो कानूनी आधार हो, कानूनी रूपसँ जे अधिकार अइ ओकर व्यावहारिक रूपेँ मान्यता सेहो भेटैक से सरकार दिससँ सेहो अपेक्षा अछि।

𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹𑒮𑒿 𑒂 𑒋𑒐𑒢𑒼 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒢𑒲𑒞𑒱 𑒞𑓂𑒩𑒱𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒤𑒰𑒩𑓂𑒧𑒴𑒪𑒰𑒣𑒩 𑒂𑒡𑒰𑒩𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒫𑒯𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒞𑒾𑒩𑒣𑒩 𑒯𑒧 𑒮𑒦 𑒁𑒢𑒹𑒏𑒰𑒢𑒹𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒧𑒰𑒿𑒑 𑒞𑓄 𑒏𑒩𑒋 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒧𑒰𑒡𑓂𑒨𑒧𑒮𑒿 𑒣𑒜𑓃𑒾𑒢𑒲 𑒬𑒳𑒩𑒴 𑒯𑒼 𑒣𑒩𑒢𑓂𑒞𑒳 𑒯𑒧 𑒮𑒦 𑒮𑒰𑓀𑒑𑒚𑒢𑒱𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒮𑒿 𑒄 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒝𑒨 𑒏𑒋𑒪 𑒖𑒹 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪 𑒐𑒳𑒪𑒥𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒮𑒦 𑒣𑓀𑒔𑒰𑒨𑒞 𑒨𑒴𑒢𑒱𑒙 𑒁𑒣𑒢𑒰-𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒣𑓀𑒔𑒰𑒨𑒞𑒏 𑒂𑒿𑒑𑒢𑒥𑒰𑒛𑓃𑒲 𑒂 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒟𑒧𑒱𑒏 𑒮𑒯 𑒅𑒞𑓂𑒏𑓂𑒩𑒧𑒱𑒞 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨𑒧𑒹 𑒏𑒰 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒋𑒯𑒱 𑒥𑒰𑒞𑒣𑒩 𑒮𑒯𑒧𑒞 𑒏𑒩𑒲 𑒖𑒹 𑒍

𑒒=𑒒𑒰𑒫𑒰- 𑒁𑒧𑒩𑒴𑒠-𑒪𑒞𑒰𑒧

𑒜𑓃=𑒜𑓃𑒰𑒞-𑒔𑒴𑒯𑒰-𑒧𑒴𑒮

𑒔=𑒔𑒼𑒑-𑒏𑒳𑒞𑓂𑒞𑒰-𑒏𑒳𑒏𑓂𑒏𑒳𑒩

𑒣𑒜𑓃𑒥𑒰𑒏 𑒁𑒩 𑒣𑒠𑓂𑒡𑒞𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒣𑒢𑒰𑒥𑒟𑒱 𑒖𑒰𑒯𑒱𑒮𑒿 𑒬𑒳𑒠𑓂𑒡 𑒩𑒴𑒣𑒹 𑒞𑓂𑒩𑒱𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒤𑒰𑒩𑓂𑒧𑒴𑒪𑒰 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒫𑒯𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒹 𑒞𑒞𑓂𑒏𑓂𑒭𑒝 𑒪𑒰𑒑𑒴 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒋 𑒦𑒢𑒹 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩 𑒧𑒰𑒢𑒴𑒢𑒲 𑒩𑒴𑒣𑒹 𑒋𑒏𑒩𑒰 𑒋𑒐𑒢 𑒡𑒩𑒱 𑒮𑓂𑒫𑒲𑒏𑒰𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒯𑒼। 𑒍𑒢𑒰 𑒋𑒯𑒢 𑒣𑒳𑒮𑓂𑒞𑒏𑒏 𑒐𑒑𑒞𑒰 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒢𑒳𑒦𑒫 𑒦𑓄 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒵𑒞𑓂𑒨 𑒥𑒪𑒰 𑒣𑒰𑒚𑒧𑒹 𑒛𑓀𑒛𑒱𑒨𑒰-𑒦𑒰𑒿𑒑𑒛𑓃𑒰 𑒦𑒹𑒙𑒻𑒋 𑒗𑒱𑒗𑒱𑒨𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒖𑒹 𑒠𑒳𑒐𑒠 𑒁𑒕𑒱। 𑒯𑒧 𑒮𑒦 𑒮𑒠𑒱𑒏𑒰𑒪 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒐𑒹𑒞𑒱𑒯𑒩 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱𑒣𑒩 𑒑𑒩𑓂𑒫 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒰𑒕-𑒧𑒐𑒰𑒢 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒦𑒯𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱𑒏 𑒧𑒳𑒐𑓂𑒨 𑒂𑒡𑒰𑒩 𑒁𑒕𑒱। 𑒐𑒹𑒞𑒲 𑒂 𑒍𑒯𑒱𑒮𑒿 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒪 𑒣𑒰𑒫𑒢𑒱-𑒞𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒦𑒯𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱 𑒏𑒹𑒩 𑒧𑒴𑒪 𑒂𑒡𑒰𑒩 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒦 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒂𑒡𑒰𑒩 𑒥𑒢𑒰 𑒢𑒹 𑒞𑓄 𑒮𑓀𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒋𑒏𑒮𑒴𑒞𑓂𑒩𑒧𑒹 𑒥𑒰𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒮𑒏𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒂 𑒢𑒹 𑒂𑒩𑓂𑒟𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 𑒏𑓄 𑒮𑒏𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒧𑒰𑒕-𑒧𑒐𑒰𑒢𑒣𑒩 𑒞𑓄 𑒑𑒩𑓂𑒫 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒲 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒣𑒼𑒐𑒩𑒱 𑒦𑒩𑒱 𑒏𑓄 𑒧𑒏𑒰𑒢 𑒥𑒢𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒲, 𑒔𑒰𑒅𑒧𑒱𑒢 𑒐𑒰 𑒏𑓄 𑒜𑒱𑒜𑒱𑒩𑒲-𑒏𑒔𑒩𑒲-𑒧𑒳𑒩𑒯𑒲, 𑒏𑓀𑒮𑒰𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒢𑒹 𑒖𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲। 𑒣𑒙𑒳𑒂𑒏 𑒩𑒮𑓂𑒮𑒲 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒣𑓂𑒪𑒰𑒮𑓂𑒙𑒱𑒏 𑒡𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒞𑓄 𑒖𑒴𑒙 𑒅𑒠𑓂𑒨𑒼𑒑𑒣𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫 𑒣𑒛𑓃𑒪, 𑒠𑒪𑒰𑒢𑒣𑒩 𑒑𑒰𑒋-𑒧𑒯𑒱𑓀𑒮𑒱 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒞𑓄 𑒮𑒳𑒡𑒰 𑒏𑒹𑒩 𑒠𑒯𑒲 𑒖𑒑𑒯 𑒪𑒹𑒪𑒏। 𑒂𑒥 𑒞𑓄 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒦𑒼𑒖𑒧𑒹 𑒥𑒯𑒳𑒞𑒼 𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒢𑒰𑒧𑒼

एना लोकनि देखि पाबय नहि छैत छथि। जखन कि देखि हमरा समाजक संस्कृतिक अभिन्न अंग रहल अछि। हम सभ भाँगड़ा आ डांडिया देखैत छी तऽ हिन्दियो बनि गेल। मैथिलि सभ हिन्दियेपर निर्भर करबा लेल आक्सफोर्ड यूनीवर्सिटीक सहारा लऽ रहल छथि। सोचू जे धनकटनीक बाद गहूँम, मसुरी बाउग करबा लेल लोकल खेतमे जाएकेँ बजा कऽ सामा-चकेवा पाबनि खेलब सेहो बिसरि जा रहल अछि।

हम सभ अपना पारम्परिक संविधानमे स्पष्ट रूपसँ अइ बातकेँ लिखलियैक जे कोनो शर्तपर हम सभ धार्मिक वा जातीय प्रकोष्ठक निर्माण देलकेँ आधार बनेबा लेल नहि करब, उम्मेदवारक चयनक आधार जातीय मत संख्याक आधारपर नहि होयत। हमरा सभ मिथिला क्षेत्रमे आर्थिक गतिविधिकेँ बढ़ाबा देबा लेल सर्वप्रथम हमरा सभकेँ समाजिक आ आर्थिक मिथिलावादक भावनाकेँ विकास करऽ पड़त तखने हमरा सभ जाति-भाषा-धर्मकेँ आधारपर बँटल मिथिलाकेँ एकसूत्रमे बान्हि सकब आ जँ ई काज भऽ गेल तँ सरकार संग लड़ियो अपने हएत, अपन मिथिला राज्य।

आइ संविधानिक मर्यादामे रहैत सभ प्रदेश विकासक बाटपर आगू बढ़ि रहल अछि जतऽ भाषाई राष्ट्रीयताक भावना तेज अछि। अपना क्षेत्रक संस्कृतिपर गौरव करबाक भावना बलवती अछि आ एकर रक्षा लेल लड़बाक-मरबाक इच्छा अछि। परती पड़ल उपजाउ जमीन देखि कऽ कोनक दुखी होइ छै किसानक मोन तहिना हमरा-अहाँक हाल अछि। आउ वैज्ञानिक खेतीक माध्यमे जोत-कोड़ कऽ खेतमे हरियरी पसारि दी, खेत लहलहा दी।

आशा जगबैत कुलानंद मिश्रक किछु पाँति-

शीत त छँटबे करतै ओना

किछु चाह अपन जगबैए

किछु याद अप्पन बाँकी छै

मोन त हेबे करतै

अपन मंतव्य ggajendra@videha.com **पर पठाउ।**

२.५अजित कुमार झा- घटाटोप अन्हारिया मे उम्मीदक किरण: मिथिला स्टूडेंट्स यूनियन

अजित कुमार झा- संपर्क-९४७२८३४८९६

घटाटोप अन्हारिया मे उम्मीदक किरण: मिथिला स्टूडेंट्स यूनियन

वातावरण मे मिथिला मैथिलीक नाम पर कतेक संस्था अछि तकर सटीक जानकारी त' नहि अछि मुदा शायदे एहन कोनो शहर अछि जतय एकटा संस्था नहि हो। कतहु बाबा विद्यापतिकेँ नाम पर त' कतहु माँ जानकी केँ नाम पर। कतहु मिथिला मैथिलीक संग विकास, त' कतहु संस्कृति सँ जोड़ि कय। मात्र अपन देशे मे नहि विदेश मे सेहो मैथिल सब अपन अस्मिताक गौरव बोध केँ जागृत राखय लेल कोनो-न'-कोनो मंच केर गठन केने छथि। विश्व स्तर पर एहन जागरुकता त' मिथिला मैथिली लेल निस्संदेह शुभ संकेत मानल

𑒖𑒨𑒥𑒰𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒲। 𑒬𑒰𑒨𑒠𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒯𑒹𑒞𑒰𑒯 𑒖𑒹 𑒁𑒯𑒱 𑒞𑒩𑒯𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒮𑒿 𑒏𑒼𑒢𑒼-𑒢'-𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒩𑒴𑒣 𑒧𑒹 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒪 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒹𑒞𑒰𑒯।

𑒏𑒹𑒍 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭 𑒯𑒹𑒞𑒰𑒯, 𑒞' 𑒏𑒹𑒍 𑒮𑒔𑒱𑒫 𑒯𑒹𑒞𑒰𑒯। 𑒏𑒹𑒍 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢 𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒯𑒹𑒞𑒰𑒯, 𑒞' 𑒏𑒹𑒍 𑒏𑒼𑒭𑒰𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭 𑒯𑒹𑒞𑒰𑒯। 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒏 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑒰𑒩𑒱𑒝𑒲 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒠𑒪 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒯𑒧𑒙𑒑𑒰𑒩 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒕𑒻𑒏। 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒮𑓀𑒐𑓂𑒨𑒰 𑒧𑒹 𑒂𑒧 𑒮𑒠𑒮𑓂𑒨 𑒯𑒹𑒞𑒰𑒯 𑒞' 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒮𑓀𑒐𑓂𑒨𑒰 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧𑒹 𑒡𑒩𑒱 𑒮𑒱𑒧𑒱𑒞 𑒯𑒹𑒞𑒰𑒯 𑒁𑒩𑓂𑒟𑒰𑒞𑓂 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒏 𑒫𑒵𑒢𑓂𑒠। 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒦𑒲 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒂𑒧 𑒮𑒠𑒮𑓂𑒨 𑒂 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒏 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒐𑒰𑒮 𑒧𑒰𑒢𑒪 𑒖𑒨𑒥𑒰𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒲 𑒏𑒱𑒋𑒏 𑒞' 𑒣𑒠𑒡𑒰𑒩𑒲 𑒞' 𑒮𑒯𑒖𑒹 𑒦𑒹𑒙𑒱 𑒖𑒹𑒞𑒰𑒯 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒳𑒔𑓂𑒔𑒰 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑒩𑓂𑒞𑒰 𑒦𑒹𑒙𑒥 𑒥𑒛𑓂𑒛 𑒏𑒚𑒱𑒢 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒕𑒻𑒏। 𑒍𑒢𑒰 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒏𑒰𑒑𑒖𑒹 𑒣𑒩 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒔𑒪𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒬𑒾𑒏 𑒧𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒞𑒩𑒯𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒢𑒰 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒲 𑒞𑒐𑒢 𑒁𑒣𑒢 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱 𑒂 𑒦𑒰𑒭𑒰𑒏 𑒂𑒡𑒰𑒩 𑒣𑒩 𑒮𑒧𑒴𑒯 𑒥𑒢𑒰 𑒏' 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒏𑒱 𑒣𑒱𑒏𑒢𑒱𑒏 𑒏' 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒲। 𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲𑒨 𑒫𑒰𑒨𑒳 𑒮𑒹𑒢𑒰 𑒧𑒹 𑒢𑒾𑒏𑒩𑒲 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝𑒹 𑒪𑒑𑒦𑒑 𑒋𑒯𑒢 𑒮𑒧𑒴𑒯 𑒮𑒿 𑒢𑒱𑒩𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒪 𑒩𑒯𑒥𑒰𑒏 𑒮𑒾𑒦𑒰𑒑𑓂𑒨 𑒯𑒧𑒩𑒼 𑒦𑒹𑒙𑒪 𑒁𑒕𑒱।

𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒮𑒰𑒪 𑒧𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒞' 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒠𑒴𑒙𑒰। 𑒁𑒡𑒱𑒏𑒰𑓀𑒬 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒣𑒩𑓂𑒫 𑒮𑒧𑒰𑒩𑒼𑒯𑒏 𑒂𑒨𑒼𑒖𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒞' 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒖𑒰𑒢𑒏𑒲 𑒢𑒫𑒧𑒲 𑒏𑒹𑒩 𑒂𑒨𑒼𑒖𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒏 𑒧𑓀𑒔𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒞' 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒱𑒏 𑒑𑒼𑒭𑓂𑒚𑒲 𑒡𑒩𑒱 𑒮𑒱𑒧𑒱𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒁𑒟𑒫𑒰 𑒮𑒧𑒴𑒯 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒪𑒰 𑒏𑒹𑒿 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒏' 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱, 𑒞' 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩 𑒏𑒹𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒔𑒰𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒩 𑒪𑒹𑒪। 𑒫𑒰𑒮𑓂𑒞𑒫 𑒧𑒹 𑒖𑒐𑒢 𑒋𑒯𑒢 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒐𑒥𑒩 𑒮𑒳𑒢𑒻𑒞 𑒁𑒟𑒫𑒰 𑒣𑒜𑓃𑒻𑒞 𑒕𑒲 𑒞' 𑒑𑒩𑓂𑒫𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒦𑒴𑒞𑒱 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒁𑒣𑒢 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒂 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱 𑒏𑒹𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒮𑒥 𑒖𑒰𑒑𑒵𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒞' 𑒁𑒯𑒱 𑒥𑒰𑒞 𑒣𑒩 𑒑𑒩𑓂𑒫 𑒦𑒹𑒢𑒰𑒃 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒦𑒰𑒫𑒱𑒏 𑒁𑒕𑒱। 𑒍𑒢𑒰 𑒄 𑒮𑒱𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒏𑒹𑒩 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒋𑒏 𑒣𑒯𑒪𑒴 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒯𑒏𑒲𑒏𑒞 𑒞' 𑒄 𑒕𑒻𑒏 𑒖𑒹 𑒯𑒩 𑒮𑒱𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒴𑒙𑒰 𑒣𑒯𑒪𑒴 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒕𑒻𑒏। 𑒯𑒿 𑒁𑒣𑒫𑒰𑒠 𑒧𑒹 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒮𑒳𑒣𑒩 𑒛𑒳𑒣𑒩 𑒯𑒱𑒙 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 '𑒬𑒼𑒪𑒹' 𑒏𑒹𑒩 𑒮𑒱𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒕𑒪। 𑒯𑒧𑒩 𑒁𑒦𑒲𑒭𑓂𑒙 𑒍 𑒮𑒱𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒂𑒧 𑒮𑒱𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑒱𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒏𑒹𑒩 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒣𑒯𑒪𑒴 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒠𑒳𑓁𑒐 𑒏𑒹𑒩 𑒮𑒰𑒟 𑒏𑒯𑒨 𑒣𑒛𑓃𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒁𑒮𑒲𑒧 𑒣𑒲𑒛𑓃𑒰 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱।

𑒯𑒩𑒹𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒁𑒟𑒫𑒰 𑒮𑒧𑒴𑒯𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒢𑒰 𑒫𑒱𑒬𑒳𑒠𑓂𑒡 𑒩𑒴𑒣 𑒮𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒦𑓂𑒨𑒞𑒰 𑒂 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒐𑒱 𑒏' 𑒏𑒋𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒮𑒿 𑒋𑒏𑒩 𑒅𑒞𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒯𑒼𑒃𑒏 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒖𑒰𑒢𑒱 𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒁𑒯𑒱 𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱 𑒩𑒴𑒣𑒲 𑒫𑒰𑒨𑒩𑒮 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒹𑒬 𑒏' 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒁𑒯𑒱 𑒮𑒿 𑒏𑒲 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒕𑒻𑒏 𑒖𑒹 𑒍 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒅𑒠𑓂𑒠𑒹𑒬𑓂𑒨 𑒮𑒿 𑒦𑒙𑒏𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒏 𑒞𑒩𑒯𑒹𑒿 𑒏𑒯𑒪 𑒖𑒰 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒍 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒪𑒼𑒏𑒏 𑒯𑒰𑒟 𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒚𑒣𑒳𑒞𑒩𑒲 𑒥𑒢𑒱 𑒏' 𑒩𑒯𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱।𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒥𑒩𑓂𑒐 𑒮𑒿 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒣𑒩𑓂𑒫 𑒮𑒧𑒰𑒩𑒼𑒯 𑒧𑒢𑒰𑒍𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒣𑒩𑒧 𑒂𑒠𑒩𑒝𑒲𑒨 𑒯𑒩𑒱𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒗𑒰 𑒖𑒲 𑒏𑒹𑒩 𑒅𑒞𑓂𑒏𑒵𑒭𑓂𑒙 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 ' 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒣𑒩𑓂𑒫 𑒧𑒯𑒰𑒢 𑒯𑒧𑒩 ' 𑒁𑒫𑒬𑓂𑒨 𑒣𑒜𑓃𑒢𑒹 𑒯𑒼𑒨𑒥। 𑒢𑒯𑒱 𑒖𑒰𑒢𑒱 𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒮𑒰𑒪 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒄 𑒣𑒩𑒧𑓂𑒣𑒩𑒰 𑒬𑒳𑒩𑒳 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪 𑒂 𑒮𑓂𑒢𑒻𑓁 𑒮𑓂𑒢𑒻𑓁 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒁𑒞𑒱 𑒫𑒱𑒬𑒱𑒭𑓂𑒙 𑒣𑒰𑒫𑒢𑒱 𑒥𑒢𑒱 𑒑𑒹𑒪। 𑒢𑒥𑒏𑒰 𑒥𑒮𑒰𑒞 𑒏𑒲 𑒥𑒯𑒪𑒻 𑒥𑒳𑒗𑒴 𑒖𑒹 𑒄 𑒫𑒱𑒬𑒳𑒠𑓂𑒡 𑒩𑒴𑒣 𑒮𑒿 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒫𑒮𑒰𑒨𑒱𑒏 𑒂𑒨𑒼𑒖𑒢 𑒥𑒢𑒱 𑒑𑒹𑒪। 𑒂𑒩 𑒣𑒲 𑒋𑒪 𑒖𑒿𑒏𑒰 𑒋𑒧 𑒣𑒲 𑒋𑒪 𑒁𑒩𑓂𑒟𑒰𑒞𑓂 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒲𑒧𑒱𑒨𑒩 𑒪𑒲𑒑 𑒂𑒡𑒳𑒢𑒱𑒏𑒞𑒰𑒏 𑒔𑒏𑒰𑒔𑒾𑒡 𑒧𑒹 𑒥𑒼𑒯𑒱𑒨𑒰𑒨 𑒪𑒰𑒑𑒪। 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒵𑒞𑒱 𑒏𑒹𑒩 𑒢𑒱𑒨𑒧 𑒕𑒻𑒏 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒅𑒧𑓂𑒧𑒲𑒠 𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢 𑒋𑒏𑒩 𑒧𑒴𑒪 𑒮𑓂𑒫𑒩𑒳𑒣 𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒭𑓂𑒙 𑒏' 𑒠𑒹𑒪𑒏𑒻। 𑒂𑒨𑒼𑒖𑒢 𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒏𑒩𑒞𑒰𑒯 𑒮𑒹 𑒞' 𑒂𑒨𑒼𑒖𑒏 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒮𑒼𑒔 𑒣𑒩 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒦𑒩 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒻𑒏 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢 𑒧𑒹 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒩𑒳𑒣 𑒧𑒹 𑒁𑒯𑒱 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧𑒏 𑒂𑒨𑒼𑒖𑒢 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒧𑒹 𑒮𑒿 𑒥𑒰𑒥𑒰 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒰𑒧 𑒯𑒙𑒰 𑒠𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒲। 𑒯𑒢𑒱𑒏𑒩 𑒥𑓂𑒩𑒰𑓀𑒛 𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒰𑒧 𑒣𑒩 𑒖𑒹𑒯𑒢 𑒋𑒐𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧𑒏 𑒤𑓂𑒪𑒹𑒫𑒩 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒄 𑒮𑒼𑒔𑒨 𑒣𑒩 𑒧𑒖𑒥𑒴𑒩 𑒏' 𑒠𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒥𑒰𑒥𑒰 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒧𑓀𑒔𑒏 𑒋𑒏 𑒏𑒼𑒢 𑒧𑒹 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒦' 𑒮𑒱𑒮𑒏𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒟𑒱। 𑒄 𑒯𑒧𑒩 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒑𑒞 𑒮𑒼𑒔 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒖𑒩𑒳𑒩𑒲 𑒢𑒯𑒱 𑒖𑒹 𑒯𑒧𑒩 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒿 𑒮𑒥 𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒮𑒯𑒧𑒞 𑒯𑒼𑒟𑒱।

𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒑𑒞 𑒄𑒩𑓂𑒭𑓂𑒨𑒰 𑒛𑒰𑒯 𑒞' 𑒂𑒧 𑒥𑒰𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒏 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒧𑒹 𑒦𑒲𑒛𑓃 𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒖𑒳𑒙𑒱 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒏 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒦𑒰𑒿𑒛𑓃𑒪 𑒖𑒰 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒫𑒻𑒯 𑒠𑒰𑒫-𑒣𑒹𑓀𑒔 𑒔𑒪𑒰𑒥𑒨 𑒧𑒹 𑒮𑒥 𑒁𑒣𑒮𑓂𑒨𑒰𑒿𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒩𑒙𑒪 𑒩𑒙𑒰𑒨𑒪 𑒫𑒻𑒯 𑒣𑒳𑒩𑒢𑒹 𑒦𑒰𑒭𑒝, 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒣𑒼𑒟𑒲𑒏 𑒫𑒱𑒧𑒼𑒔𑒢 𑒂 𑒗𑒧𑒏𑒾𑒂 𑒑𑒲𑒞 𑒢𑒰𑒠 𑒮𑒿 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒖𑒰𑒑𑒵𑒞 𑒦' 𑒖𑒹𑒞𑒰𑒯 𑒏𑒲? 𑒁𑒯𑒱 𑒮𑒿 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 𑒦' 𑒖𑒹𑒞𑒻𑒏 𑒏𑒲? 𑒣𑒴𑒩𑒰 𑒦𑒰𑒩𑒞𑒫𑒩𑓂𑒭 𑒧𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒖𑒞𑒹𑒏 𑒦𑒲 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒏𑒧𑒼𑒥𑒹𑒬 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒠 𑒋𑒏𑓂𑒏𑒯𑒱 𑒦𑒹𑒙𑒞। 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒢𑒫𑒲𑒢𑒞𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒹𑒙𑒞 𑒮𑒱𑒫𑒰𑒨 𑒤𑒴𑒯𑒛𑓃𑒞𑒰 𑒏𑒹𑒿। 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒹 𑒏𑒼𑒢

એહન સંસ્થા અછિ જે શિક્ષા, સ્વાસ્થ્ય આ પર્યાવરણ લેલ જાગરુકતા અભિયાન ચલા રહલ અછિ? અંધવિશ્વાસ એવં કુરીતિ સઁ લડ઼બાક લેલ નિરંતર સૂતલ લોક કેઁ જગા રહલ અછિ? ગામ-ગામ ઘૂમિ નુક્કડ़ સભા આ નાટક કેઁ માધ્યમ સઁ ધરાતલ પર કાજ ક' રહલ અછિ? શાયદે કોનો એહન સંસ્થા ભેટત? બસ વિદ્યાપતિ પર્વ સમારોહ કેઁ સાલ ભરિ મનાઓલ જા રહલ અછિ આ દિનાનુદિન એકર બ્રાંડ વૈલ્યૂ સેહો બઢ઼લ જા રહલ અછિ।

કહઁ કોનો સંસ્થા કેઁ દેખૈત છથિક જે અપન સમારોહ મે રક્તદાન કેર આયોજન કરૈત હો? નશા મુક્તિ હેતુ સમાજ લેલ કિછુ કાજ કરૈત હો? ભ્રષ્ટ આચરણ વાલા કેઁ બહિષ્કૃત કરૈત હો? ગામે ગામ ઘૂમિ કય શિક્ષાક અલખ જગાવૈત હો? અપન સબહક સમાજ મે જેહન જાગરુકતા કેર પ્રયોજન અછિ તાહિ દિશા મે કર્તવ્ય કરૈત કહઁ કોનો સંસ્થા નજર આબિ રહલ અછિ?

અધિકાર એવં કર્તવ્ય મે તાલમેલ જરૂરી હોઇત છૈક આ તકર અભાવ અછિ। અપન અધિકારક પ્રાપ્તિ હેતુ કર્તવ્ય કરહે પડ઼ત। અભિમાન એવં સ્વાભિમાન મે કિ અંતર છૈક સે બૂઝય પડ઼ત। બુઢ઼િયાદી વિચાર ધારાક મકડ઼જાલ સઁ બાહર નિકલય પડ઼ત। મિથિલાક બહુમુખી વિકાસ લેલ માટિ-પાનિ તૈયાર કરય પડ઼ત। તીન તિરહુતિયા, તેરહ પાક સઁ કાજ નહિ ચલત। મુંડે મુંડે મતિર્ભિન્નાક શ્રાપ સઁ મુક્ત હોબય પડ઼ત આ નિસ્સંદેહ એકજુટ હોબય પડ઼ત। કોનો ભી સંસ્થા અગર જિંદા અછિ ત' ક્રિયાશીલ રહય પડ઼ત। સબ સઁ જરૂરી બાત ઈ અછિ જે ઓ પીસ વાલા સંસ્થા સબ સઁ ઈ ઉમ્મીદ રાખબ દિવા સ્વપ્ન થિક। સિક્કા કેર દોસર પહલૂ ઇહો અછિ જે નિશ્ચિત રૂપ સઁ નિરાશ કરૈત અછિ। મુદા નિરાશ ભેલ સઁ કિ સફલતા ભેટિ સકૈત અછિ? યાત્રી જી કેર ઓ ઉક્તિ મોન પડ઼ૈત અછિ- ' નવતુરિએ આબ આગૂ આબઓ। '

એહન નિરાશા મે ઉમ્મીદક એક્કહિટા કિરણ નજર આબિ રહલ અછિ હૈઁ નવતુરિયા સબહક દલ- મિથિલા સ્ટૂડેંટ્સ યુનિયન। અલ્પ કાલ મે હી એમ એસ યુ કેર પ્રયાસ એવં ઉપલબ્ધિ મોનક કોનો કોણ મે એકટા ઉમ્મીદ જગાવૈત અછિ। સન્ ૨૦૧૫ મે અસ્તિત્વ મે આયલ અહિ છાત્ર સંગઠન કેર નારા- ' એક

𑒛𑒹𑒑, 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 𑒪𑒹𑒪' 𑒮𑒧𑒨 𑒏𑒹𑒩 𑒮𑒰𑒟 𑒮𑒞𑓂𑒨 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒲𑒞 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰 𑒧𑒹 𑒋𑒨𑒩𑒣𑒼𑒩𑓂𑒙 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒏𑒹𑒿 𑒪𑒹𑒪 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒫𑒩𑒠𑒰𑒢 𑒮𑒿 𑒏𑒧 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒧𑓂𑒮 𑒏𑒹𑒩 𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢 𑒖𑒰𑒩𑒲 𑒁𑒕𑒱। 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩 𑒖𑒑𑒯 𑒏𑒹𑒿 𑒪' 𑒏' 𑒋𑒐𑒢𑒯𑒳 𑒦𑓂𑒩𑒧 𑒧𑒹 𑒁𑒕𑒱। 𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢 𑒏𑒹𑒩 𑒡𑒰𑒩 𑒞𑒹𑒖 𑒏𑒩𑒨 𑒣𑒛𑓃𑒞𑒻𑒏।

𑒮𑒢𑓂 २०१७ 𑒧𑒹 𑒥𑒰𑒜𑓃𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒦𑒲𑒭𑒱𑒏𑒰 𑒯𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒪 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒹 𑒕𑒰𑒞𑒲 𑒦𑒩𑒱 𑒣𑒰𑒢𑒱 𑒯𑒹𑒪𑒱 𑒏' 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒞𑒩𑒯𑒹𑓀 𑒑𑒰𑒧-𑒑𑒰𑒧 𑒧𑒹 𑒦𑒼𑒖𑒢 𑒋𑒫𑓀 𑒁𑒢𑓂𑒨 𑒖𑒩𑒳𑒩𑒲 𑒮𑒰𑒧𑒑𑓂𑒩𑒲 𑒮𑒥 𑒪' 𑒏' 𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒰𑒢𑒏 𑒣𑒩𑒫𑒰𑒯 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪 𑒩𑒯𑒟𑒱 𑒋𑒧 𑒋𑒮 𑒨𑒳 𑒏𑒹𑒩 𑒢𑒫𑒞𑒳𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒮𑒹𑒢𑒰𑒢𑒲 𑒮𑒥 𑒮𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒥𑒱𑒮𑒩𑒱 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒲। 𑒥𑒰𑒜𑓃𑒱 𑒏𑒹 𑒥𑒰𑒠 𑒏𑒣𑒛𑓃𑒰 𑒪𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒂 𑒁𑒢𑓂𑒨 𑒮𑒰𑒧𑒑𑓂𑒩𑒲 𑒣𑒚𑒹𑒢𑒰𑒄 𑒋𑒫𑓀 𑒥𑒰𑒜𑓃𑒱 𑒣𑒰𑒢𑒱 𑒧𑒹 𑒯𑒹𑒪𑒱 𑒏' 𑒦𑒼𑒖𑒢 𑒮𑒰𑒧𑒑𑓂𑒩𑒲 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒹𑒢𑒰𑒄 𑒧𑒹 𑒖𑒧𑒲𑒢 𑒂𑒮𑒧𑒰𑒢 𑒏𑒹𑒩 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒕𑒻𑒏। 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒏𑒹𑒩 𑒅𑒣𑒹𑒏𑓂𑒭𑒱𑒞 𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧𑒲𑒝 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒹 𑒥𑒱𑒖𑒪𑒲 𑒏𑒹𑒿 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑒬𑒏𑓂𑒞 𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢 𑒔𑒪𑒹𑒢𑒰𑒄 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒕𑒼𑒙 𑒅𑒣𑒪𑒥𑓂𑒡𑒱 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒯𑒪 𑒖𑒰 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰 𑒧𑒹𑒛𑒱𑒏𑒪 𑒏ॉ𑒪𑒹𑒖 𑒧𑒹 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒁𑒫𑓂𑒨𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢, 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨 𑒧𑒹 𑒣𑒜𑓃𑒰𑒄 𑒫𑓂𑒨𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒂 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒮𑒞𑓂𑒩 𑒢𑒱𑒨𑒧𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢, 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒁𑒢𑒹𑒏 𑒬𑒯𑒩 𑒧𑒹 𑒖𑒰𑒧𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒮𑒿 𑒢𑒱𑒖𑒰𑒞 𑒣𑒰𑒥𑒨 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒍𑒫𑒩 𑒥𑓂𑒩𑒱𑒖 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢, 𑒥𑓀𑒠 𑒣𑒛𑓃𑒪 𑒔𑒲𑒢𑒲 𑒧𑒱𑒪 𑒧𑒹 𑒃𑒟𑒹𑒢ॉ𑒪 𑒣𑓂𑒪𑒰𑓀𑒙 𑒥𑒻𑒮𑒰𑒥𑒨 𑒋𑒫𑓀 𑒩𑒼𑒖𑒑𑒰𑒩 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒧𑒹 𑒏𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒖𑒧𑒲𑒢 𑒪𑒹𑒪 𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢, 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨 𑒪𑒹𑒪 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲 𑒧𑒹 𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢, 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑒱𑒨𑒰 𑒧𑒹 𑒯𑒫𑒰𑒄 𑒁𑒛𑓂𑒛𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢𑒏 𑒮𑒳𑒩 𑒮𑒰𑒩 𑒋𑒫𑓀 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒮𑒩𑓂𑒫𑒰𑓀𑒑𑒲𑒝 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒢𑒱𑒩𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒖𑒢 𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒮𑒰𑒯𑒮 𑒠𑒹𑒐𑒰 𑒢𑒫𑒞𑒳𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒧𑒼𑒢 𑒧𑒹 𑒅𑒧𑓂𑒧𑒲𑒠 𑒖𑒰𑒑𑒥 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒦𑒰𑒫𑒱𑒏 𑒁𑒕𑒱। 𑒯𑒪𑒰𑒿𑒏𑒱 𑒋𑒐𑒢 𑒂𑒩𑒧𑓂𑒦𑒹 𑒕𑒻𑒏 𑒂 𑒋𑒐𑒢 𑒥𑒯𑒳𑒞𑒼 𑒧𑒲𑒪𑒏 𑒣𑒰𑒟𑒛𑓃 𑒣𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒥 𑒬𑒹𑒭 𑒕𑒻𑒏। 𑒋𑒧 𑒋𑒮 𑒨𑒳 𑒏𑒹𑒩 𑒢𑒫𑒞𑒳𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒖𑒾𑒿 𑒮𑒰𑒩𑓂𑒟𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮 𑒖𑒰𑒩𑒲 𑒩𑒰𑒐𑒟𑒱, 𑒁𑒦𑒱𑒧𑒰𑒢𑒲 𑒢𑒯𑒱 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒦𑒱𑒧𑒰𑒢𑒲 𑒥𑒢𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒟, 𑒁𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞𑒱 𑒯𑒹𑒞𑒳𑒍𑒯𑒱 𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒢𑒳𑒩𑒳𑒣 𑒏𑒩𑓂𑒞𑒫𑓂𑒨 𑒣𑒟 𑒣𑒩 𑒛𑒙𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒟 𑒞' 𑒁𑒢𑓂𑒨 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒫𑒰𑒪𑒰 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒮𑒿 𑒃𑒞𑒩 𑒁𑒣𑒢 𑒁𑒪𑒑 𑒣𑒯𑒔𑒰𑒢 𑒥𑒢𑒰𑒥𑒨 𑒧𑒹 𑒮𑒬𑒏𑓂𑒞 𑒯𑒹𑒞𑒰𑒯 𑒂 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒅𑒚𑒰𑒍𑒪 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒩 𑒛𑒹𑒑 𑒋𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒧𑓀𑒖𑒱𑒪 𑒣𑒩 𑒁𑒫𑒬𑓂𑒨 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒞 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒖𑒲 𑒏𑒹𑒩 𑒂 𑒣𑓀𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒧𑒼𑒢 𑒩𑒰𑒐𑒨 𑒣𑒛𑓃𑒞 -

नवतुरिए आबथु आगाँ!!

उएह करत मुड़मिंजन, आगू मूँहे बढ़त उएह

हमरा लोकनि दिअनि आशीर्वाद निश्छल मोने;

घिचिअनि नहि टाङ पाछाँ

ठेकी नहि कूटी अपनहि अमरत्वा'क

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**
२.६.सच्चिदानंद सच्चू- मैथिलि संगठन आ ओकर सामाजिक सरोकार

सच्चिदानंद सच्चू

मैथिलि संगठन आ ओकर सामाजिक सरोकार

हमरा सब कें स्वतंत्रता संग्राम मादे बुझल अछि। हमरा सब कें बुझल अछि जे स्वतंत्रता सेनानी लोकनिक उद्देश्य ने मात्र अंग्रेज कें देश सँ भगाएब छलनि, अपितु हुनका लोकनिक उद्देश्य भारतीय समाज मे व्याप्त अनेक तरहक कुरीति कें दूर करबाक सेहो रहनि। सामाजिक कुरीति पैरक सब सँ पैघ बेड़ी अछि आ आम जनमानस कें गुलामीक अन्हार मे धकेलैत अछि। एहि कुरीति कें दूर कयने बिना स्वतंत्रताक लेल आवश्यक चेतनाक निर्माण नहि

𑒦' 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑒰 𑒑𑒰𑒿𑒡𑒲 𑒮𑒿 𑒪' 𑒏' 𑒏𑒞𑒹𑒏𑒼 𑒕𑒼𑒙-𑒣𑒻𑒒 𑒢𑒹𑒞𑒰 𑒏𑒳𑒩𑒲𑒞𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒴𑒩 𑒏𑒩𑒥𑒰 𑒧𑒹 𑒠𑒱𑒢-𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒩𑒯𑒪𑒰𑒯। 𑒤𑒪𑒮𑓂𑒫𑒩𑒴𑒣 𑒂𑒃 𑒯𑒧 𑒮𑒦 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒮𑓂𑒫𑒞𑓀𑒞𑓂𑒩 𑒠𑒹𑒬𑒏 𑒮𑓂𑒫𑒞𑓀𑒞𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒑𑒩𑒱𑒏 𑒕𑒲।

𑒖𑒿 𑒋𑒏𑒩 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒂 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒮𑓀𑒥𑓀𑒡 𑒧𑒹 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒲 𑒞' 𑒣𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒂𑒃𑒨𑒼 𑒏𑒞𑒹𑒏𑒼 𑒩𑓀𑒑𑒏 𑒏𑒳𑒩𑒲𑒞𑒱 𑒮𑒿 𑒒𑒹𑒩𑒰𑒋𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒮𑒿 𑒪' 𑒏' 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒡𑒩𑒱 𑒁𑒞𑒲𑒞𑒖𑒲𑒫𑒲 𑒁𑒕𑒱। 𑒁𑒞𑒲𑒞𑒏 𑒑𑒾𑒩𑒫𑒑𑒰𑒢 𑒧𑒹 𑒪𑒼𑒏 𑒢𑒹 𑒯𑒧 𑒮𑒦 𑒧𑒑𑒢 𑒦' 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒲 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢𑒏 𑒖𑒹 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰 𑒕𑒻, 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢𑒏 𑒖𑒹 𑒂𑒫𑒬𑓂𑒨𑒏𑒞𑒰 𑒕𑒻, 𑒋𑒏𑒩 𑒖𑒹 𑒔𑒳𑒢𑒾𑒞𑒲 𑒕𑒻, 𑒍𑒏𑒩𑒼 𑒥𑒱𑒮𑒩𑒰 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒱𑒌𑒏। 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒩𑓀𑒣𑒩𑒰𑒏 𑒑𑒾𑒩𑒫 𑒥𑒼𑒡 𑒯𑒻𑒥 𑒢𑒲𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒑𑒾𑒩𑒫𑒹 𑒂𑒢𑓂𑒯𑒩 𑒦' 𑒖𑒰𑒋𑒥 𑒋𑒏 𑒞𑒩𑒯𑒏 𑒏𑒳𑒩𑒲𑒞𑒱 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒦𑒫𑒱𑒭𑓂𑒨𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒂𑒬𑓀𑒏𑒰 𑒅𑒞𑓂𑒣𑒢𑓂𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒹 𑒋𑒯𑒱 𑒏𑒳𑒩𑒲𑒞𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒴𑒩 𑒏𑒩𑒥 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒂𑒫𑒬𑓂𑒨𑒏 𑒁𑒕𑒱। 𑒂𑒃 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒂 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒣𑒩 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒨𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒁𑒡𑒱𑒏𑒰𑓀𑒬 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒂 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢 𑒑𑒾𑒩𑒫𑒹 𑒂𑒢𑓂𑒯𑒩 𑒦' 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒃𑒋𑒯 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒕𑒻 𑒖𑒹 𑒋𑒏𑒩 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒖𑒱𑒏 𑒮𑒩𑒼𑒏𑒰𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒻𑒏।

𑒂𑒃 𑒑𑒰𑒧 𑒮𑒿 𑒪' 𑒏' 𑒬𑒯𑒩 𑒂 𑒬𑒯𑒩 𑒮𑒿 𑒪' 𑒏' 𑒧𑒯𑒰𑒢𑒑𑒩 𑒡𑒩𑒱 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒿 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒪 𑒏𑒞𑒹𑒏𑒼 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒮𑒥 𑒮𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑒰𑒪 𑒦𑒩𑒱 𑒧𑒹 𑒏𑒞𑒹𑒏𑒼 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧𑒏 𑒂𑒨𑒼𑒖𑒢 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒕𑒻𑒏। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒋𑒯𑒱 𑒂𑒨𑒼𑒖𑒢 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒤𑒪𑒰𑒤𑒪 𑒏𑒲 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒋𑒯𑒱 𑒣𑒩 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒯𑒼𑒧𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒲। 𑒖𑒯𑒱𑒨𑒰 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒣𑒩𑓂𑒫 𑒮𑒧𑒰𑒩𑒼𑒯𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒣𑒰𑒙𑒲 𑒬𑒳𑒩𑒴 𑒦𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒻, 𑒞𑒯𑒱𑒨𑒰 𑒦' 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒋𑒏𑒩 𑒂𑒫𑒬𑓂𑒨𑒏𑒞𑒰 𑒯𑒼𑒃𑒏। 𑒬𑒯𑒩 𑒂 𑒧𑒯𑒰𑒢𑒑𑒩 𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒪 𑒋𑒯𑒢 𑒂𑒨𑒼𑒖𑒢 𑒮𑒦 𑒮𑒿 𑒪𑒼𑒏 𑒖𑒩𑒴𑒩 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒏 𑒖𑒹 𑒠𑒹𑒬𑒏 𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒦𑒰𑒑𑒏 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒥 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱 𑒮𑒿 𑒣𑒩𑒱𑒔𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪𑒰𑒯 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒋𑒯𑒱 𑒂𑒨𑒼𑒖𑒢 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒣𑒩 𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒣𑒛𑓃𑒪𑒻𑒏, 𑒁𑒯𑒴 𑒥𑒰𑒞 𑒣𑒩 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒯𑒼𑒧𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒲। 𑒂𑒃 𑒋𑒯𑒱 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒣𑒩𑓂𑒫 𑒮𑒧𑒰𑒩𑒼𑒯 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒏𑒲 𑒮𑓂𑒫𑒩𑒴𑒣 𑒩𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒻𑒏? 𑒢𑒰𑒔-𑒞𑒧𑒰𑒬𑒰 𑒂 𑒦𑒼𑒖-𑒦𑒰𑒞 𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒋𑒏𑒩 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒅𑒣𑒨𑒼𑒑𑒱𑒞𑒰 𑒞' 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒰 𑒧𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱।𑒠𑒹𑒬-𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿 𑒧𑒹 𑒋𑒯𑒢 𑒂𑒨𑒼𑒖𑒢𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒪𑒰𑒐𑒼-𑒏𑒩𑒼𑒛𑓃𑒼 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒮𑒰𑒪 𑒐𑒩𑓂𑒔 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒋𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠𑒼 𑒄 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒮𑒥 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒧𑒹 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰𑒏 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒰𑒝 𑒏𑒩𑒥𑒰 𑒧𑒹 𑒮𑒩𑓂𑒫𑒟𑒰 𑒫𑒱𑒤𑒪 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒂

𑒋𑒏𑒩 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑓂𑒣𑒭𑓂𑒙 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒄 𑒮𑒥 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒱𑒏 𑒮𑒩𑒼𑒏𑒰𑒩 𑒮𑒿 𑒮𑒩𑓂𑒫𑒟𑒰 𑒏𑒙𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒑𑒾𑒩𑒫 𑒑𑒰𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞-𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒮𑒥 𑒑𑒾𑒩𑒫𑒹 𑒂𑒢𑓂𑒯𑒩 𑒦' 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱 𑒮𑒢-𑒮𑒢 𑒢𑒰𑒧𑒲-𑒑𑒰𑒧𑒲 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒮𑒿 𑒪' 𑒏' 𑒁𑒢𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒮𑒥 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒋𑒏𑒯𑒱 𑒢𑒰𑒫 𑒣𑒩 𑒮𑒫𑒰𑒩 𑒁𑒕𑒱।

𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒠𑒱𑒢 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑓂𑒙𑒴𑒛𑒹𑓀𑒙 𑒨𑒴𑒢𑒱𑒨𑒢 (𑒋𑒧𑒋𑒮𑒨𑒴) 𑒮𑒿 𑒯𑒧𑒩 𑒅𑒧𑒹𑒠 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒕𑒪। 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒄 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒖𑒱𑒏 𑒮𑒩𑒼𑒏𑒰𑒩 𑒮𑒿 𑒪𑒥𑒩𑒹𑒖 𑒥𑒳𑒗𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒪। 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒒𑒙𑒢𑒰 𑒧𑒼𑒢 𑒣𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒥𑒩𑒮𑒰𑒞𑒏 𑒧𑒾𑒮𑒧। 𑒮𑒑𑒩𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒥𑒰𑒜𑓃𑒱 𑒮𑒿 𑒒𑒹𑒩𑒰𑒋𑒪 𑒕𑒪। 𑒪𑒼𑒏 𑒞𑓂𑒩𑒰𑒯𑒱-𑒞𑓂𑒩𑒰𑒯𑒱 𑒏' 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪। 𑒋𑒯𑒢 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒧𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑓀𑒒𑒩𑓂𑒭 𑒏𑒹𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢 𑒮𑒦 𑒂𑒑𑒴 𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒛𑒴𑒥𑒱-𑒦𑒰𑒿𑒮𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒪𑒼𑒏𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒝 𑒩𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒥𑒢𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒁𑒢𑓂𑒢 𑒥𑒹𑒞𑒩𑒹 𑒏𑒰𑒯𑒱 𑒏𑒰𑒙𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒪𑒼𑒏 𑒡𑒩𑒱 𑒂𑒫𑒬𑓂𑒨𑒏 𑒮𑒰𑒧𑒑𑓂𑒩𑒲 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒰𑒍𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒯𑒢 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒫𑒰𑒮𑒲 𑒏𑒹𑓀 𑒄 𑒮𑒦 𑒠𑒹𑒫𑒠𑒴𑒞 𑒮𑒢 𑒥𑒳𑒗𑒰𑒃 𑒣𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒋𑒢𑒰 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒦' 𑒩𑒯𑒪 𑒂𑓀𑒠𑒼𑒪𑒢𑒏 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮 𑒧𑒹 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒥𑒹𑒩 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢 𑒮𑒦 𑒖𑒳𑒪𑒴𑒮 𑒮𑒿 𑒁𑒪𑒑 𑒮𑓀𑒏𑒙 𑒧𑒹 𑒣𑒛𑓃𑒪 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒏 𑒧𑒠𑒞𑒱 𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒰𑒢 𑒮𑓀𑒏𑒙 𑒧𑒹 𑒠' 𑒏' 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒣𑒩 𑒮𑓀𑒒𑒩𑓂𑒭 𑒏𑒹𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢 𑒧𑒹 𑒂𑒋𑒪 𑒮𑒏𑒰𑒩𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒥𑒠𑒪𑒰𑒫𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓀𑒮𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑒑𑒞𑒩𑒱 𑒐𑒴𑒥 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒯𑒼𑒥𑒰𑒏𑒼 𑒔𑒰𑒯𑒲 𑒋𑒏𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓀𑒮𑒰।

𑒌 𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒧𑒳𑒖𑒤𑓂𑒤𑒩𑒣𑒳𑒩 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒨𑒠𑒳𑒂𑒩 𑒑𑒰𑒧 𑒧𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒕𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱 𑒧𑒹 𑒮𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑓂𑒙𑒴𑒛𑒹𑓀𑒙 𑒨𑒴𑒢𑒱𑒨𑒢 (𑒋𑒧𑒋𑒮𑒨𑒴) 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒥𑒱𑒖𑒪𑒲𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑓀𑒒𑒩𑓂𑒭 𑒏𑒋𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒂𑒖𑒰𑒠𑒲𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒁𑒐𑒢 𑒡𑒩𑒱 𑒋𑒯𑒱 𑒑𑒰𑒧 𑒧𑒹 𑒥𑒱𑒖𑒪𑒲 𑒢𑒯𑒱 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔 𑒮𑒏𑒪 𑒕𑒪। 𑒋𑒧𑒋𑒮𑒨𑒴𑒏 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑒩𑓂𑒞𑒰 𑒨𑒠𑒳𑒂𑒩𑒏 𑒒𑒩-𑒒𑒩 𑒧𑒹 𑒖𑒰 𑒏' 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒦 𑒏𑒹𑓀 𑒥𑒱𑒖𑒪𑒲𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒖𑒑𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑒩𑓂𑒞𑒰 𑒮𑒦 𑒋𑒯𑒱 𑒑𑒰𑒧 𑒧𑒹 𑒏𑒻𑓀𑒣 𑒏' 𑒏' 𑒨𑒟𑒰𑒮𑒧𑓂𑒦𑒫 𑒜𑓀𑒑 𑒮𑒿 𑒥𑒱𑒖𑒪𑒲𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒂𑓀𑒠𑒼𑒪𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒣𑒩𑒱𑒝𑒰𑒧𑒮𑓂𑒫𑒩𑒴𑒣 𑒋𑒯𑒱 𑒑𑒰𑒧 𑒧𑒹 𑒥𑒱𑒖𑒪𑒲 𑒪𑒑𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒏𑒰𑒖 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒬𑒳𑒩𑒴 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒥𑒹𑒩 𑒪𑒼𑒏 𑒄 𑒖𑒢𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒣𑒩 𑒮𑓀𑒒𑒩𑓂𑒭 𑒏𑒹𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢 𑒖𑒢 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰 𑒏𑒹𑓀 𑒪' 𑒏' 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒂𑓀𑒠𑒼𑒪𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑓂𑒣𑒭𑓂𑒙 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒄 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢

छात्रक अछि आ युवा वर्गक सहभागिताक कारणें सोशल मीडिया पर सेहो एकर व्यापकता छै। सोशल मीडिया पर दमदार उपस्थितिक कारणें यजुआर आंदोलन जोर पकड़ैत अछि आ सबल होइत अछि।

ई संगठन कॉलेज आ यूनिवर्सिटी मे छात्रक समस्या सभ कें ल' क' सेहो सक्रिय रहैत अछि। ललित नारायण मिथिला विश्वविद्यालय मे कतेको बेर एहि संगठन द्वारा छात्र हित मे आंदोलन कएल गेल। एकर किछु सकारात्मक परिणाम सेहो बाहर एलै। मुदा छात्रक समस्या सभ अखन धरि ओहिना अछि। विश्वविद्यालय मे संसाधनक अभाव छहिये। कॉलेज सभ मे पठन-पाठन व्यवस्था चौपट भ' गेल अछि। कॉलेज सभ मे जे संसाधन पहिने सँ उपलब्ध छलै, ओ सभ मृतप्राय भ' गेल अछि। छात्रक भीड़ बढ़ल जा रहल अछि आ संसाधन दिन प्रतिदिन घटल जा रहल अछि। वर्ग संचालन लगभग ठप भ' गेल अछि। एहन स्थिति मे छात्र संगठन सभ द्वारा एकटा जोरगर आंदोलनक खगता छैक, जे नहि भ' रहल अछि। जँ एहि सभ मुद्दा कें ल' क' कतौ कोनो संगठन द्वारा आंदोलन भैयो रहल छै त' ओ अपन प्रभाव छोड़बा मे अखन धरि सबल नहि भ' सकल अछि। एहन स्थिति मे छात्र राजनीति छात्रक समस्या सँ हेंठ होइत बुझना जाइए।

एहन स्थिति मे एमएसयू सनक क्षेत्रीय छात्र संगठन पर पैघ जिम्मेवारी छैक जे ओ सभ अपन विश्वविद्यालय मे व्याप्त समस्या सभ कें ल' क' जोरगर आंदोलन करैत आ अपन विश्वविद्यालय मे गुणवत्तापूर्ण शैक्षणिक माहौल स्थापित करैत मुदा से अखन धरि देखबा मे नहि आएल अछि।

छात्र संघक चुनाव मे सेहो ललित नारायण मिथिला विश्वविद्यालय मे एहि संगठनक दमदार उपस्थिति देखबा मे आएल। विभिन्न कॉलेज मे विभिन्न पद पर ने सिर्फ ए संगठनक उम्मीदवार अपन जीत दर्ज करौलनि, अपितु एहि संगठनक सक्रियता सँ कतेको नेशनल छात्र संगठन सभ मे घबराहटि बनल आएल। ई सक्रियताक ओजह छल जे नेशनल छात्र संगठन सभ द्वारा

चुनाव प्रचार मे अपन वरिष्ठ नेता सभ के उतारल गेल। ई नेता लोकनि अपन - अपन पार्टी द्वारा समर्थित उम्मीदवार केँ जीतेबाक आह्वान केलनि। तेँ ई कहि सकै छी जे विभिन्न कॉलेज मे एहि संगठनक प्रत्याशी हारियो क' जीत गेल। नेशनल संगठन मे घबराहटि एनएसयूक सफलता छल। मुदा ई सफलता कते दिन धरि बनल रहत, से प्रश्न अछि। किएक त' मुख्य धाराक राजनीति सँ कनियो अलग आब छात्र राजनीति नहि रहि गेल अछि। मुख्य धाराक राजनीतिक केंद्र मे जहिना सत्ता आबि गेल अछि, तहिना छात्र राजनीतिक केंद्र मे सेहो सत्ता आबि गेल अछि आ जकर उद्देश्य मात्र सत्ता प्राप्ति रहि जाइत अछि त' परिवर्तनक गप्प गौण भ' जाइत अछि।

क्षेत्रीय निष्ठा के ल' क' सक्रिय भेल एनएसयू सँ ई उमेद रहैक जे ओ एहि व्यवस्था मे सकारात्मक बदलाव लाओत। किएक त' हालहि मे एहि संगठन द्वारा कएल गेल आंदोलन मे एकर झलकी देखबा मे आएल छल मुदा जहन एकर सांगठनिक ढांचा आ काज करबार रूप रेखा पर ध्यान दैत छी त' मोन मे ई शंका उत्पन्न होइत अछि जे ई सकारात्मक बदलाव आखिर कते दिन धरि सकारात्मक रहत? अहाँ ध्यान देने हेबै जे एहि संगठनक विस्तार आ विकास मे सोशल मीडियाक अति महत्वपूर्ण भूमिका अछि। आ जहन एकर विस्तार आ विकास हम मात्र सोशल मीडिया सँ होइत देखैत छी त' हमरा मोन पड़ैत अछि अन्ना आंदोलन। दिल्लीक रामलीला मैदान। ओहू आंदोलन के मात्र सोशल मीडिया सँ ऊर्जा भेटल रहैक। एक्के बेर एहन आगि उठलै जे बुझेलै आब ई आंदोलन सभ किछु बदलि क' राखि देत। घपला-घोटाला आ भ्रष्टाचार आब इतिहास बनि क' रहि जाइत। पाँच अप्रैल २०११ सँ शुरू भेल एहि आंदोलनक व्यापक असरि देश भरि मे देखल गेल। अन्ना हजारेक समर्थन मे देश भरि धरना - प्रदर्शन कएल गेल आ जुलूस निकालल गेल। मुदा एकर बादो की भेल? बुढ़िया फूसि। जाहि लोकपाल विधेयक लेल आंदोलन कएल जा रहल छल, ओइ लोकपाल विधेयक केँ की भेल? हँ, ई आंदोलन जँ एकटा ठोस वैचारिक धरातल पर आगू बढ़ैत त' ई व्यापक असरि छोड़ि सकैत छल। एकर दूरगामी प्रभाव समाज आ राजनीति पर पड़ैत, जे नहि भ' सकल। सोशल मीडियाक

𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫 𑒏𑓂𑒭𑒧𑒞𑒰𑒏𑒱 𑒯𑒹𑒩𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒁𑒯𑒴 𑒂𑓀𑒠𑒼𑒪𑒢 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒮𑒋𑒯 𑒦𑒹𑒪। 𑒮𑒼𑒬𑒪 𑒧𑒲𑒛𑒱𑒨𑒰 𑒮𑒿 𑒖𑒹 𑒂𑓀𑒠𑒼𑒪𑒢𑒏 𑒔𑒪𑒢 𑒞𑒹𑒖 𑒕𑒪 𑒍 𑒏𑒱𑒕𑒳𑒋 𑒮𑒧𑒨 𑒧𑒹 𑒣𑒮𑓂𑒞 𑒦𑒹𑒪। 𑒫𑒻𑒔𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒮𑒰𑒧𑓂𑒨 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒪𑒰 𑒮𑒿 𑒂𑓀𑒠𑒼𑒪𑒢𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒢𑒹𑒞𑒰 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒁𑒪𑒑-𑒁𑒪𑒑 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢 𑒧𑒹 𑒥𑒿𑒙𑒱 𑒑𑒹𑒪। 𑒁𑒪𑒑-𑒁𑒪𑒑 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢𑒏 𑒅𑒠𑓂𑒠𑒹𑒬𑓂𑒨 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒪𑒑-𑒁𑒪𑒑 𑒦' 𑒑𑒹𑒪।

𑒁𑒢𑓂𑒢𑒰 𑒯𑒖𑒰𑒩𑒹 𑓒𑓒 𑒧𑒰𑒩𑓂𑒔 𑓒𑓐𑓑𑓘 𑒮𑓀 𑒤𑒹𑒩 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲𑒏 𑒩𑒰𑒧𑒪𑒲𑒪𑒰 𑒧𑒻𑒠𑒰𑒢 𑒧𑒹 𑒁𑒢𑒬𑒢 𑒬𑒳𑒩𑒴 𑒏𑒋𑒢𑒹 𑒕𑒟𑒱 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒋𑒯𑒱 𑒥𑒹𑒩𑒏 𑒂𑓀𑒠𑒼𑒪𑒢 𑒧𑒹 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒥𑒪𑒰 𑒮𑒧𑒩𑓂𑒟𑒢 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒰 𑒧𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒂𑒋𑒪। 𑒏𑒰𑒩𑒝? 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹𑒯𑒱 𑒄 𑒂𑓀𑒠𑒼𑒪𑒢 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒰𑒮𑒏 𑒔𑒼𑒙 𑒐𑒰 𑒔𑒳𑒏𑒪 𑒕𑒪। 𑒁𑒢𑓂𑒢𑒰 𑒦𑒪𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒏𑒹𑓀 𑒑𑒰𑓀𑒡𑒲𑒫𑒰𑒠𑒲 𑒏𑒯𑒟𑒱 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒯𑒳𑒢𑒱𑒏𑒰 𑒮𑒦 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒔𑒩𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒫𑒻𑒔𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒣𑒵𑒭𑓂𑒚𑒦𑒴𑒧𑒱𑒏 𑒁𑒦𑒰𑒫 𑒢𑒖𑒩𑒱 𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒮𑒼𑒬𑒪 𑒧𑒲𑒛𑒱𑒨𑒰 𑒣𑒩 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒮𑒢𑒲𑒨𑒞𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒏𑒙 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒑𑒰𑒜𑓃 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱।

𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒋𑒯𑒢𑒹 𑒮𑒢 𑒏𑒧𑒲 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒪𑒹𑒪 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒹𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒋𑒧𑒋𑒮𑒨𑒴 𑒂𑒠𑒱 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢 𑒮𑒦 𑒪𑒑 𑒢𑒖𑒩𑒱 𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒏𑒩 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢𑒱𑒏 𑒜𑒰𑓀𑒔𑒰 𑒧𑒹 𑒫𑒻𑒔𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒥𑒠𑓂𑒡𑒞𑒰𑒏 𑒁𑒦𑒰𑒫 𑒞' 𑒐𑒙𑒏𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑓀𑒑𑒯𑒱 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒨𑒳𑒫𑒰 𑒮𑒦𑒏 𑒁𑒞𑒱 𑒅𑒞𑓂𑒮𑒰𑒯 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒦𑒫𑒱𑒭𑓂𑒨𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒬𑓀𑒏𑒰 𑒅𑒞𑓂𑒣𑒢𑓂𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒋 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢𑒏 𑒂𑒪𑒰𑒏𑒧𑒰𑒢 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒟𑒱। 𑒋𑒏𑒩 𑒢𑒹𑒞𑒵𑒞𑓂𑒫 𑓑𑓑 𑒮𑒠𑒮𑓂𑒨𑒲𑒨 𑒏𑒧𑒰𑓀𑒛𑒱𑓀𑒑 𑒙𑒲𑒧 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒹 𑒯𑒧 𑒮𑒦 𑒋 𑒥𑒰𑒞 𑒮' 𑒂𑒬𑓂𑒫𑒮𑓂𑒞 𑒦' 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢 𑒧𑒹 𑒋𑒏𑒞𑒰𑓀𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏 𑒦𑒰𑒫𑒢𑒰 𑒥𑒢𑒪 𑒩𑒯𑒞।

𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒖𑒹 𑒧𑒴𑒪 𑒏𑒧𑒲 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒢𑒖𑒩𑒱 𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒍 𑒄 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢𑒏 𑒋𑒖𑒹𑓀𑒛𑒰 𑒧𑒹 𑒕𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱 𑒏𑒹𑒩 𑒁𑒪𑒰𑒫𑒰 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩𑒏 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 𑒁𑒕𑒱। 𑒄 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰 𑒏𑒹𑓀 𑒪' 𑒏' 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒂𑓀𑒠𑒼𑒪𑒢𑒩𑒞 𑒥𑒳𑒗𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒯𑒱𑒮𑒰𑒥𑒹 𑒋𑒏𑒩𑒰 𑒬𑒻𑒏𑓂𑒭𑒝𑒱𑒏 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰 𑒣𑒩 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒠𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒲। 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩𑒏 𑒁𑒢𑓂𑒨 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰 𑒏𑒹𑓀 𑒋𑒖𑒹𑓀𑒛𑒰 𑒢𑓀𑒥𑒩 𑒠𑒴 𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒐𑒪 𑒖𑒰 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒪। 𑒮𑓀𑒑𑒯𑒱 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩𑒏 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒯𑒱 𑒄 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒦𑒰𑒭𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒖𑒱𑒧𑓂𑒧𑒹𑒠𑒰𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒳𑒗𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒧 𑒮𑒿 𑒏𑒧 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢𑒏 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑒩𑓂𑒞𑒰 𑒮𑒦𑒏 𑒑𑒞𑒱𑒫𑒱𑒡𑒱 𑒮𑒿 𑒞' 𑒄 𑒢𑒖𑒩𑒱 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱।

𑒋𑒏𑒩 𑒁𑒞𑒱𑒩𑒱𑒏𑓂𑒞 𑒨𑒳𑒫𑒰 𑒫𑒩𑓂𑒑𑒏 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒁𑒢𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒹 𑒮𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒄 𑒮𑒦 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒙𑒲 𑒣𑒼𑒭𑒱𑒞 𑒥𑒳𑒗𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒖𑒏𑒩 𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒋𑒖𑒹𑓀𑒛𑒰 𑒂 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒋𑒖𑒹𑓀𑒛𑒰 𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒩𑒼𑒡𑒰𑒦𑒰𑒮 𑒮𑓂𑒣𑒭𑓂𑒙 𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒯𑒼 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒦' 𑒮𑒏𑒻𑒋 𑒖𑒹 𑒋𑒯𑒱 𑒮𑒦 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢𑒏 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭 𑒁𑒮𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒧𑒹 𑒁𑒐𑒢 𑒡𑒩𑒱 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒰 𑒧𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒂𑒥𑒱 𑒮𑒏𑒪 𑒁𑒕𑒱।

𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒕𑒼𑒙-𑒕𑒲𑒢 𑒂𑓀𑒠𑒼𑒪𑒢 𑒮𑒦 𑒮𑒿 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒧𑒹 𑒂𑒋𑒪 𑒄 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢 𑒂𑒥 𑒔𑒳𑒢𑒰𑒫𑒲 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱 𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒠𑒹𑒐𑒰𑒨 𑒣𑒛𑓃𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒣𑒕𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒰𑒪 𑒦𑒹𑒪 𑒣𑓀𑒔𑒰𑒨𑒞 𑒔𑒳𑒢𑒰𑒫 𑒧𑒹 𑒋𑒧𑒋𑒮𑒨𑒴𑒏 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒮𑒠𑒮𑓂𑒨 𑒖𑒱𑒪𑒰 𑒣𑒩𑒱𑒭𑒠𑒏 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒮𑒲𑒙 𑒖𑒲𑒞𑒥𑒰 𑒧𑒹 𑒮𑒤𑒪 𑒦𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒮𑓀𑒦𑒰𑒫𑒢𑒰 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞 𑒏𑒨𑒪 𑒖𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒄 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒂𑒥 𑒫𑒱𑒡𑒰𑒢𑒮𑒦𑒰 𑒔𑒳𑒢𑒰𑒫 𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒞𑓂𑒨𑒰𑒬𑒲 𑒅𑒞𑒰𑒩𑒞𑒰𑒯। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒍 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒖𑒱𑒏 𑒮𑒩𑒼𑒏𑒰𑒩 𑒖𑒹 𑒥𑒰𑒜𑓃𑒱 𑒂 𑒏𑒲 𑒁𑒢𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒏𑒙𑒏-𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰𑒏 𑒒𑒛𑓃𑒲 𑒧𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒰 𑒧𑒹 𑒂𑒋𑒪 𑒕𑒪, 𑒮𑒹 𑒁𑒯𑒱 𑒪𑒹𑒪 𑒖𑒹 𑒔𑒳𑒢𑒰𑒫 𑒧𑒹 𑒄 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢 𑒮𑒦 𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒢𑒰𑒡𑒰𑒩 𑒏𑒹𑓀 𑒧𑒖𑒑𑒴𑒞 𑒏' 𑒮𑒏𑒨। 𑒯𑒧 𑒋𑒏𑒩𑒰 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒫𑒮𑒰𑒨𑒱𑒏 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱 𑒧𑒰𑒢𑒻𑒞 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒢𑒱𑒭𑓂𑒚𑒰𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱 𑒮𑒿 𑒋𑒏𑒠𑒧 𑒁𑒪𑒑 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 𑒪𑒹𑒪 𑒢𑒱𑒭𑓂𑒚𑒰𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱𑒏 𑒂𑒫𑒬𑓂𑒨𑒏𑒞𑒰 𑒕𑒻𑒏, 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒫𑒮𑒰𑒨𑒱𑒏 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱 𑒞' 𑒣𑒕𑒱𑒪𑒰 𑒏𑒞𑒹𑒏𑒼 𑒠𑒬𑒏 𑒮𑒿 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒹 𑒦' 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒁𑒯𑒴 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒫𑒮𑒰𑒨𑒱𑒏 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱𑒏 '𑒮𑒾𑒠𑒰' 𑒧𑒹 𑒋𑒧𑒋𑒮𑒨𑒴 𑒂 𑒏𑒱 𑒋𑒧𑒋𑒮𑒨𑒴 𑒮𑒢-𑒮𑒢 𑒂𑒢 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢 𑒮𑒦 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒑𑒼𑒙𑒲 𑒏' 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒍 𑒑𑒼𑒙𑒲 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨𑒏 𑒧𑒰𑒿𑒑।

𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨𑒏 𑒧𑒰𑒿𑒑 𑒏𑒩𑒥𑒻 𑒂 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒂𑒧 𑒖𑒢𑒧𑒰𑒢𑒮 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒮𑒿 𑒏𑒙𑒻𑒞 𑒖𑒰𑒨𑒞 𑒂 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒏𑒹𑓀 𑒮𑓀𑒠𑒹𑒯𑒏 𑒠𑒵𑒭𑓂𑒙𑒱 𑒮𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒞। 𑒋𑒏𑒩 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒩𑒰𑒮 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒖𑒱𑒏 𑒂 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒕𑒻। 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨𑒏 𑒧𑒰𑒿𑒑 𑒏𑒹𑓀 𑒪' 𑒏' 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲 𑒧𑒹 𑒦𑒲𑒛𑓃 𑒖𑒳𑒙𑒰𑒨𑒥 𑒍𑒞𑒹𑒏 𑒏𑒚𑒱𑒢 𑒏𑒰𑒖 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒻, 𑒖𑒞𑒹𑒏 𑒏𑒚𑒱𑒢 𑒏𑒰𑒖 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒖𑒹 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯𑒱𑒞 𑒖𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒦 𑒁𑒕𑒱, 𑒍𑒯𑒱 𑒖𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒦 𑒧𑒹 𑒖𑒢𑒮𑒧𑒩𑓂𑒟𑒢 𑒖𑒳𑒙𑒰𑒋𑒥। 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒍𑒯𑒱 𑒖𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒞' 𑒥𑒰𑒞 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒴, 𑒖𑒏𑒩𑒰 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒏𑒟𑒱𑒞 𑒯𑒵𑒠𑒨 𑒮𑓂𑒟𑒪𑒲 𑒧𑒰𑒢𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒁𑒯𑒴 𑒚𑒰𑒧 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒖𑒢𑒮𑒧𑒩𑓂𑒟𑒢 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱। 𑒁𑒯𑒴 𑒚𑒰𑒧 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒣𑒏 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒋𑒯𑒱 𑒂𑓀𑒠𑒼𑒪𑒢 𑒏𑒹𑓀 𑒮𑓀𑒠𑒹𑒯𑒏 𑒢𑒖𑒩𑒱 𑒮𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒂

मैथिलीक आम जनमानसक ई संदेह हमरा निकट भविष्य मे खतम होइत नहि बुझाइत अछि। आम जनमानसक एहि संदेह कें दूर करबा लेल एहन संगठन सभ कें सामाजिक सरोकार सँ जुड़ए पड़तनि मुदा ई संगठन सभ त' पहिनहि सामाजिक सरोकार सँ च्युत भ' चुकल अछि।

अपन मंतव्य editorial.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

२.७लक्ष्मण झा सागर- मैथिली स्टूडेंट यूनियन

लक्ष्मण झा सागर, संपर्क-९९०३८७९११७

मैथिली स्टूडेंट यूनियन

अर्थात् मैथिली छात्र संगठन। जेना कि नामेसँ लागि रहल अछि जे ई कोनो मैथिलीक छात्र सभक जमावड़ा अछि। १९७२- ७३ ईमे आर के कॉलेजमे

पढ़ि रहल छलहुँ। एक दिन सी एम कॉलेजक एकटा छात्र नेता श्री विमलानंद झा जी हमरा सभक कॉलेज मधुबनी आयल छलाह। हमरा कॉलेजमे मीटिंग केलनि। श्री वैद्यनाथ चौधरी जीकेँ कोनो आन्दोलनक जुर्ममे बड़ मारि मारने रहनि आ जहलमे बन्द कय देने रहनि। तकरे प्रतिवाद सभा केने रहथि। हुनक भाषणमे तेहन ने ओजस्विता रहनि जे सभ छात्र लोकनि उत्तेजित भऽ गेल रहथि। परिणाम भेल जे वैद्य जीकेँ पुलिस छोड़ि देने रहनि। हमर जीवनक ई पहिल अनुभव छल जे छात्र संगठनक राजनीति के लगीचसँ देख सकल रही। दोसर प्रसंग अछि असामक छात्र राजनीतिक जकरो हम खूब नजदीकसँ देखने छी। एम एस यू के जनबाक लेल पहिने जानब जरूरी अछि ई सभ तखने हम सभ परखि सकब जे छात्र संगठन समाजक बीचमे कोना अगुआइत छैक। कतेक असरदार होइत छैक। देशमे मंडल आयोगक जे आरक्षण लेल सुझाव आयल छल आ तकरा जखन केन्द्र सरकार लागू केने रहय तकर बाद जे देशव्यापी छात्र आन्दोलन भेल छल से एकटा अलग इतिहास अछि। जे पी आन्दोलन छात्र लोकनिक सहभागितासँ लड़ल गेल छल आ सफल भेल छल। परिणाम भेलैक जे भारत सरकार के काया पलट भऽ गेल रहय।

हम १९७४ ईसँ २००६ ई धरि असममे रहल छी। ओतुक्का छात्र राजनीतिकेँ जन्मैत, बढ़ैत आ सफल होइत अपना नजरिसँ देखने छी। आ एकर परिणति केहन रहल से आइ समस्त विश्व देखि रहल अछि। असमक जलवायु समशीतोष्ण अछि। ओहिठामक लोककेँ भरि पेट खाना भेटैक चाही। टेंगा माछक झोड़ भेटल तकरा। अंडी सूतक गमछा पहिरि कऽ असम टाइपक घरमे खूब आरामसँ लोक जीवन बसर करैत रहय। जनसंख्या बढ़ल गेल। लोकक आवश्यकता बढ़य लगलैक। एक समय अयलैक जे शिक्षित युवा सभ नोकरी लेल परेशान हुअय लागल। ओ सभ असम छोड़ि बाहर जाय नै चाहथि। जलवायु सेहो एकटा कारण रहय। ओहि युवा सभहक आँखि खुजलैक। तेल भण्डार असममे। तेल कम्पनीक कार्यालय कलकत्तामे। चायक बगान असममे। टी बोर्ड कलकत्तामे। पुरा असमक व्यापारकि कारोबारी मारवाड़ी समाज। छोट मोट नौआक काज,धोबीक काज,पुरहितिक काज, शिक्षक के काज बिहारी आ

यू पीक लोक। जेहने सब जगह बिहारी आ बंगाली जगह छेकने छल। असम के युवा समाजक लोक के उद्वेलित केलक।

हमरा मोन अछि गौहाटीक कौटन कॉलेजमे एकटा बैसार भेल छात्र सभक। ओहि बैसारमे भाग लेने रहथि श्री प्रफुल्ल कुमार महंत,श्री भृगु कुमार फुकन,श्री वृंदावन गोस्वामी,श्री सर्वानन्द सोनोवाल,श्री हेमंत बिस्वशर्मा आदि। एहिमे उपरी आ नीचुलकी असमक प्रतिनिधित्व भेल छल। ओहि मीटींगमे आल असम स्टुडेंट यूनियनक (आसू) गठन भेल छल। आ से आसू पहिने समाजक बीच गेल। माजक लेल जरूरी काज सब केलक। जेना, जतेक देशी शराबक भट्ठी सब जगह जगह छल सभटा के राताराती ढाहि देलक। जतेक सिनेमा हालमे हिन्दीक फिल्म लागल रहय सभक पोस्टर फाड़ि कऽ ठाहि देलक। नोटीस टाँगि देलक जे असमिया फिल्म टा चलि सकैत अछि। हिंदी बहुल इलाकामे पम्पलेट साटि देने रहय जे "मोर आपमात थाकिब मोर भाषा हिप्पिति लागिबो"। क्रमशः ई सब सामाजिक काज करैत आसू अपन रौबिनहूड बला छवि बना लेलक। आ तकर बाद तऽ कठिन मुकाम पार करैत (उग्रवादी संगठन अलफाक रूप अपनबैत) आइ सत्तासीन बनल अछि।

आब एहि परिप्रेक्ष्यमे एम एस यूक कार्यप्रणाली आ कार्यपद्धतिक विवेचना करब सापेक्ष हैत। हम सबसँ पहिने मिथिलाक लाल आयुष्मान अविनाश भारद्वाज खूब मोनसँ आशीर्वाद दैत छियनि। बहुत बहुत शुभकामना रखैत छियनि जे ओ पहिल एहन मैथिल युवा भेलाह जनिका मोनमे ई सोच एलनि, एहन विचार अंकुरित भेलनि जे अपन माटि-पानि आ मातृभाषा मैथिलीक संरक्षण आ संवर्धन लेल आगू अयलाह। २०१५ ईस्वीक मार्चमे एम एस यूक स्थापना कयलनि। हिनक सहयोग भेटलनि श्री गोपाल चौधरी,श्री मनीष पांडे, श्री राज पासवान,श्री अमित आंकुर,श्री अनुप मैथिल,श्री सागर नवदिया आ श्री विकास पाठक आदि एहन बहुतो गोटे हिनक सहयोगी बनल छथिन। पछिला सात सालमे एम एस यू लगभग अपन एक लाख सदस्य जोड़लनि अछि। हिनका लोकनिक ध्यानमे एखन धरि जे काज हमरा लोकनिक नजरिपर आयल अछि से बहुत आवश्यक अछि। एम एस यू एक बेर दिल्लीक जन्तर मंतर आ पटनाक मैदानमे मिथिला राज्यक माँग लेल

प्रदर्शन कय चुकल छथि।दरभंगा आ मधुबनी जिलाक जिला परिषदक चुनावमे क्रमशः ३ आ २ टा सीट जीति चुकल छथि।आ मिथिला प्रक्षेत्रक आन आन जिला सभमे अपन उपस्थिति दर्ज करेबा लेल राति दिन संघर्ष कऽ रहल छथि। एकर अलावे आर कोन काज केने छथि से हमरा नजरिमे तऽ नै आबि रहल अछि। एम एस यूक सात सालक संघर्षक नतीजासँ खुश नै भेल जाय सकैत अछि। यदि एक लाख सदस्य संख्या सही अछि त एम एस यूके पासो अंक नै भेटक चाही। एक लाख युवा फोर्स कम नै होइत छैक। यदि नीति आ नियत साफ़ अछि तऽ चमत्कार भऽ सकैत अछि राता-राती मिथिलामे। यदि अहाँक संग एक लाख लोक छथि तऽ दिल्ली आ पटनाक प्रदर्शनमे एक्को हजार भीड़ कियैक ने जुटल महाराज?

चूँकि अहाँ लोकनि संगठन के संग मिथिला लागल अछि तेँ एक मैथिल हेबाक नातेँ हम अहाँ लोकनिकेँ हतोत्साहित नै करय चाहैत छी। मुदा अहाँ लोकनि अपन मिशनमे कामयाब होइ तकर उपाय बताय रहल छी:-

(१) मिथिलाक प्रत्येक उच्च विद्यालय आ महाविद्यालयमे सशुल्क अपन सदस्य बनाबी।

(२) जे कोनो अभियान जारी हो तकर अनुपालन गाम स्तरीय सदस्य लोकनि जिम्मा लगाबी।

(३) कोनो संघटन अर्थक अभावमे काज नै कय सकैत अछि। एहि लेल मिथिलाक प्रत्येक व्यापारी समाज आ नोकरी पेशा केनिहार लोक सभसँ न्यूनतम चन्दा असूल करी। तहि लेल रसीद छपाबी। आय व्यय केर ऑडिट कराबी।

(४) पंचायत स्तरपर, प्रखंड स्तरपर सभा करी। लोक समाज के हितक बात करी। कियैक चाही मिथिला राज्य तकर आवश्यकतापर भाषण करी वा भाषण लोक सभसँ कराबी।

(५) गामे गाम देवाल लेखन करबाबी। हमरा चाही मिथिला राज्य। भीख नै अधिकार चाही। हमरा मिथिला राज्य चाही।

(६) गाम शहर आ नगर नगरमे होर्डिंग आ विज्ञापन मैथिलीमे लिखबाबी। संगमे छात्र सभक हुजूम चाही।

(૭) ળનગાનનામે માત્ૃભાષાક કાઉમમે મૈથિઉ ઉપ્પિવાવી। નાહિ ઉઉ ગામ સમાળક ઉક કે ળાગ્ૃત કની।
(૮) હિન્દી શ્રપ્પવાન વા પત્ન પત્નકિા કે મથિઉમે નૈ ઘુસય દી। ઉક સમાળ કે નકન દુષ્પનામિામ વનાવી।
(૯) મથિઉક કોનો સનિમા હાઉમે હિન્દીક શ્રુઉિમ નૈ ઉાગય દી। એહિસઁ શ્રપન મૈથિઉ શ્રુઉિમક વકિાસ હૈત।
(૧૦) શ્રાશ્રુસિ, કયહની,મેઉવે ટીશનપન કન્મયાની ઉકનકિે શ્રા વસ શ્રડ્ડાપન ૩દઘોષક સભ કે મૈથિઉમે વળવાક ઉઉ વાધ્ય કની।
(૧૧) ગામ શ્રા શહન કે દોકાન સવમે ચોનીસઁ વેચઉ ળાય નહઉ દાનૂ કે ળવ્ત કની શ્રા નષ્ટ કય દી। ગુટકા, ગાઁળા,ચનસ શ્રાદિ નસિાઁ વાઉા વસ્તુક વકિ્ની નૈ હુશ્રય દી।
(૧૨) કોનો ૩ત્સવ શ્રા ત્યોહાનમે ગામ શ્રા શહનમે વળૈત ભોળપુની,હિન્દી ગીત કે નૈ વાળય દી।
(૧૩) ગામક પ્નાશ્મની વદ્યિાઉય કે શકિ્ષક શકિ્ષકિા કે મૈથિઉ માધ્યમસઁ ભેના સવકે પઢ઼ેવાક ઉઉ વાધ્ય કનાયિનિ।
શ્રાન ળે ળન ૩પયોગી કાળ સભ કય સકી સે સવ કની પહિનિ ગામ ઘનમે। સમાળક મોન ળીતૂ। સમાળ કે વશ્વિાસમે ઉ પહિનિ। તખન શ્રહાઁ ઉકનકિે ળે મનસૂવા શ્રછિ સે પૂના હેવામે સહૂઉયિત હૈત,હમના વુઝ્ને। શ્રન્યથા સમય શ્નામ ૩ન્ળા નષ્ટ હોશ્ત નહત। હાથ શ્રાપત ગોઉ ગોઉ સુન્ના।
ઐ **નયનાપન શ્રપન મંતવ્ય** દતિોનાઉિસનાડ્ડવદિેહાઙ્ગામાઉિયોમ **પન પઠાઉ।**

૨૮પ્નામ્મવ હા- મથિઉ સ્ટૂડેંટ યૂનયિન

પ્નાઋવ઼ દ્દા

મથિલિ સ્ટૂડેંટ યૂનયિન

મથિલિ સ્ટૂડેંટ યૂનયિન (એમએસયૂ)સઁ હમ્ન પનાચિય઼ સંજાવ઼ત: વ઼ન્ષ ૨૦૧૭ મે જેઉ છઉ। તાહિ સમય઼ મે ઈ સંસ્થા કદાચિત મથિલિક સમાજ મે શ્રપન સ્થાપનાક પ્નાનમ્જાકિ દૌન મે છઉ। વ઼ન્ષ ૨૦૧૭ કેન શ્રગાસ્ત માસ મે મથિલિ ક્ષેત્ન મે જયંકન વાઢ઼િ શ્રાયઉ છઉ। એ વાઢ઼િ કે દૌનાન એમએસયૂ કે યુવ઼ા સદસ્ય઼ સજા શ્રપન સીમાિત ક્ષમતા મે ળમ કિ઼ ાહત શ્રા વચાવ઼ કાન્ય઼ કેને છઉ ળાહિ વ઼િષય઼ મે હમ્ના સન સન ઊક સવ કે સોશઉ મીડિયા મે શ્રોટો શ્રા પોસ્ટ કે માધ્ય઼મ સે ળ્ઞાત જેઉ છઉ। હમ્ના યાદ શ્રાવિ નહઉ શ્રછિ ળે વ઼િદેહ કે કોનો શ્રંક મે શ્રાશીષ શ્રનચિન્હાન ળી કે એકટા ઊપ્ય સેહો શ્રાય઼ઉ છઉ વાઢ઼િ ાહત મે એમએસયૂ કે ય઼ોગદાન શીન્ષકસઁ।

એમએસયૂ કે યુવ઼ા ટોલી એ કાળ સે (ળે સોશઉ મીડિયા દ્વ઼ાના પતા ચઉિ નહઉ છઉ) હમ્હૂઁ પ્નજાવ઼િત જેઉહું। હમ્ના વેસીપ્યન સનકાની વ઼્ય઼વ઼સ્થા પન જનોસ નહિત શ્રછિ શ્રા વાઢ઼િ યા શ્રન્ય઼ પ્નાકૃતિ શ્રાપદા શ્રાદિ મે ળે કોનો સહ્ય઼ોગ નહિએ સે હમ સીએમ નલીફ઼ શ્રંડ યા પીએમ નલીફ઼ શ્રંડ કે માધ્ય઼મેસઁ કનૈત છી। મુદા એમએસયૂ સદસ્ય઼ કે યુવ઼ા ળોશ શ્રા સમન્પાઋ દેખ્ય઼િ હમ્ના એ સંસ્થા પન જનોસ જેઉ શ્રા હુનક મનોવઉ વઢ઼ાવ઼ ઊઉ એકટા શ્રતિ છોટ છીન સહ્ય઼ોગ કેને નહી।

𑒒𑒙𑒢𑒰 𑒥𑒰𑒠𑒮𑒿 𑒮𑒼𑒬𑒪 𑒧𑒲𑒛𑒱𑒨𑒰𑒏 𑒧𑒰𑒡𑓂𑒨𑒧𑒮𑒿 𑒌 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒏𑒹 𑒪𑒑𑒰𑒞𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒖𑒱𑒏, 𑒂𑒩𑓂𑒟𑒱𑒏 𑒧𑒳𑒠𑓂𑒠𑒰 𑒣𑒩 𑒮𑒼𑒬𑒪 𑒧𑒲𑒛𑒱𑒨𑒰 𑒂 𑒖𑒧𑒲𑒢 𑒣𑒩 𑒋𑒏𑓂𑒙𑒱𑒫 𑒠𑒹𑒐𑒪 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲। 𑒌 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒏𑒹 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭 𑒂 𑒍𑒃 𑒮𑒧𑒨 𑒏𑒹 𑒧𑒲𑒛𑒱𑒨𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒩𑒲 𑒂𑒠𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒖𑒲𑒮𑒿 𑒮𑒼𑒬𑒪 𑒧𑒲𑒛𑒱𑒨𑒰𑒏 𑒧𑒰𑒡𑓂𑒨𑒧𑒮𑒿 𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒫𑒱𑒭𑒨 𑒣𑒩 𑒏𑒣𑓂𑒣𑒢𑒼 𑒏𑒰𑒪 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒨। 𑒍𑒃 𑒮𑒧𑒨 𑒧𑒹 𑒡𑒲𑒩𑒹 𑒡𑒲𑒩𑒹 𑒥𑒜𑓃𑒻𑒞 𑒋𑒧𑒋𑒮𑒨𑒴 𑒪𑒑𑒰𑒞𑒰𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫𑒲 𑒧𑒳𑒠𑓂𑒠𑒰 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒣𑓀𑒔𑒰𑒨𑒞 𑒮𑓂𑒞𑒩 𑒣𑒩 𑒦𑓂𑒩𑒭𑓂𑒙𑒰𑒔𑒰𑒩 𑒂 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒏𑒹 𑒡𑓂𑒫𑒮𑓂𑒞 𑒛𑒱𑒪𑒲𑒫𑒩𑒲 𑒫𑓂𑒨𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰, 𑒏𑒰𑒢𑒴𑒢 𑒫𑓂𑒨𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰, 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰, 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒮𑓂𑒟𑓂𑒨 𑒩𑒼𑒖𑒑𑒰𑒩 𑒂𑒠𑒱 𑒧𑒳𑒠𑓂𑒠𑒰।

𑒢𑒫𑓀𑒥𑒩 𑓒𑓐𑓑𑓗 𑒧𑒹 𑒋𑒧𑒋𑒮𑒨𑒴, 𑒋𑒪𑒋𑒢𑒋𑒧𑒨𑒴 𑒏𑒹 𑒖𑒩𑓂𑒖𑒩 𑒂 𑒡𑓂𑒫𑒮𑓂𑒞 𑒫𑓂𑒨𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒩𑒳𑒠𑓂𑒡 𑒂 𑒫𑓂𑒨𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒮𑒳𑒡𑒰𑒩 𑒪𑒹𑒪 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒂𑓀𑒠𑒼𑒪𑒢 𑒔𑒪𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒪 𑒖𑒹 𑒑𑓂𑒩𑒰𑒅𑓀𑒛 𑒣𑒩 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒋𑒧𑒋𑒮𑒨𑒴 𑒏𑒹 𑒯𑒖𑒰𑒩𑒼 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑒩𑓂𑒞𑒰 𑒂 𑒮𑒧𑒩𑓂𑒟𑒏 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒔𑒪𑒰𑒍𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪 𑒮𑓀𑒑𑒯𑒱 𑒮𑒼𑒬𑒪 𑒧𑒲𑒛𑒱𑒨𑒰 𑒣𑒩 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒖𑒼𑒩𑒠𑒰𑒩 𑒯𑒻𑒬𑒙𑒻𑒑 𑒂𑓀𑒠𑒼𑒪𑒢 𑒔𑒪𑒪 𑒕𑒪। 𑒮𑒔 𑒏𑒯𑒱 𑒞𑓄 𑒯𑒧 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒥𑒹𑒩 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒹 𑒅𑒔𑓂𑒔 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒏𑒹 𑒖𑒩𑓂𑒖𑒩 𑒫𑓂𑒨𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒏𑒹 𑒫𑒱𑒩𑒳𑒠𑓂𑒡 𑒏𑒧𑒲𑒙𑓂𑒧𑒹𑓀𑒙 𑒏𑒹 𑒮𑓀𑒑 𑒮𑒬𑒏𑓂𑒞 𑒂𑓀𑒠𑒼𑒪𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒠𑒹𑒐𑒪 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒁𑒢𑓂𑒨𑒟𑒰 𑒞𑓄 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒮𑒥 𑒏𑒹 𑒧𑓀𑒔-𑒧𑒰𑒪𑒰 𑒂 𑒣𑒰𑒑-𑒛𑒼𑒣𑒙𑒰𑒮𑒿 𑒂𑒑𑒰 𑒥𑒜𑓃𑒻𑒞 𑒢𑒻 𑒠𑒹𑒐𑒻 𑒕𑒪𑒱𑒨𑒻। 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒯𑒧𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒧𑒳𑒠𑓂𑒠𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒯𑒧𑒩 𑒧𑒰𑒢𑒢𑒰𑒃 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩, 𑒮𑒧𑒰𑒖, 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨 𑒂 𑒠𑒹𑒬 𑒏𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒑𑒞𑒱 𑒢𑒲𑒏 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒫𑓂𑒨𑒫𑒮𑓂𑒟𑒹𑒮𑒿 𑒮𑓀𑒦𑒫 𑒕𑒻, 𑒞𑒯𑒱 𑒪𑒹𑒪 𑒯𑒧 𑒌 𑒂𑓀𑒠𑒼𑒪𑒢 𑒏𑒹 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒑𑒩𑓂𑒧𑒖𑒼𑒬𑒲 𑒂 𑒅𑒞𑓂𑒮𑒰𑒯 𑒏𑒹 𑒮𑓀𑒑 𑒮𑒧𑒩𑓂𑒟𑒢 𑒠𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒲। 𑒄 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒮𑒬𑒏𑓂𑒞 𑒂𑓀𑒠𑒼𑒪𑒢 𑒏𑒯𑒪 𑒖𑒰 𑒮𑒏𑒨 𑒁𑒕𑒱 𑒏𑒱𑒋𑒏𑒱 𑒋𑒏𑒩𑒰 𑒥𑒰𑒠 𑒋𑒪𑒋𑒢𑒋𑒧𑒨𑒴 𑒏𑒹 𑒮𑒞𑓂𑒩 𑒂 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒫𑓂𑒨𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒧𑒹 𑒮𑒳𑒡𑒰𑒩 𑒠𑒹𑒐𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪।

𑒂𑒥 𑒋𑒧𑒋𑒮𑒨𑒴 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒏𑒹 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒖𑒱𑒏 𑒂 𑒕𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒏𑒹 𑒩𑒴𑒣 𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒫𑒱𑒬𑒱𑒭𑓂𑒙 𑒣𑒯𑒱𑒔𑒰𑒢 𑒥𑒢𑒰𑒥' 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒕𑒪 𑒂 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰 𑒋𑒨𑒩𑒣𑒼𑒩𑓂𑒙, 𑒩𑒰𑓀𑒔𑒲-𑒖𑒨𑒢𑒑𑒩 𑒙𑓂𑒩𑒹𑒢, 𑒩𑒼𑒖𑒑𑒰𑒩 𑒩𑒢 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰, 𑒃𑒢𑓂𑒫𑒹𑒮𑓂𑒙 𑒃𑒢 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰, 𑒔𑒢𑓂𑒢𑒲 𑒧𑒱𑒪, 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰 𑒋𑒧𑓂𑒮 𑒂𑒠𑒱 𑒂𑒠𑒱 𑒫𑒱𑒭𑒨 𑒏𑒹 𑒪𑓄 𑒏𑓄 𑒪𑒑𑒰𑒞𑒰𑒩 𑒋𑒏𑓂𑒙𑒱𑒫 𑒯𑒼𑒧𑒨 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒂 𑒮𑒬𑒏𑓂𑒞 𑒮𑒹𑒯𑒼।

अगस्त २०१८ मे एमएसयू अपन विस्तार आभियान के तहत पंचायत जोड़ऽ के अभियान चलओलक जै मे मिथिलाक विभिन्न जिला के पंचायत सब मे प्रचार अभियान कऽ लोक सबकेँ विभिन्न मुद्दा के प्रति जागरूक करबाक आ लोक सब के संस्था से जोड़बाक सफल अभियान चलाओल गेल छल। ऐ दौरान एमएसयू के प्रसार आ नव ऊर्जा देखि वर्तमान राष्ट्रीय सत्तारूढ़ दल के नेता, कार्यकर्ता आ सपोर्टर सब मे एमएसयू मे एकटा पछिलग्गू संस्था बनबाक संभावना देखायल छल (एना हमरा प्रतीत होइ अछि)। २०१९ मे आम चुनाव छल। एहन मे एमएसयू के ऊर्जा के दोहन के खातिर कोनो राजनीति बिना रहल छल। मुदा एमएसयू चुनाव के दौरान अपन इंडिविजुअल स्टेटमेंट, आ मिथिला के मुद्दा के आधार पर सपोर्ट या विरोध के रुख देखा के नै सकलि हुनिकर सबहक उम्मीद पर पानि फेरि देलक अपितु अपन अलग राजनैतिक पहचान आ पथ के संकेत सेहो दऽ देने छल। एकर परिणाम स्वरूप ई भेल जे बहुतो एहन लोक सब जे एखन तक ऐ संस्था आ एकरा से जुड़ल सदस्य सब के प्रशंसा के पुल बान्हि रहल छलाह से सब आब हुनिका सब के गरियाब' लगलाह, पीलिया रोग (पीयर रंगक वस्त्रक कारण) तऽ कि तऽ कहाँ कहनाइ शुरू कऽ देने छलाह। मुदा एमएसयू अपन अलग बाट धेने रहल।

मई २०१९ मे एमएसयू एकटा आर ज्वलंत मुद्दा (मिथिला मे जल संकट) आ पोखरि सब के अतिक्रमण के लऽ कऽ #पोखरि_बचाउ जन जागरूकता अभियान चलेने छल। ईहो हमर कंसर्न के मुद्दा छल आ ऐ अभियान मे भाग नेने रही।

अगस्त २०१७ के बाढ़ि राहत के बाद एमएसयू के एकटा आर सराहनीय राहत कार्य जून २०१९ मे चमकी बुखार के दौरान देखल गेल छल। फेर कोरोना आदि काल मे शनैः शनैः संस्था मिथिला के किछु क्षेत्र आ दिल्ली-मुंबई महानगर मे अपन प्रभाव आ कार्य से सामाजिक आ राजनैतिक दुनू क्षेत्र मे अपन हस्तक्षेप देखेबा मे सक्षम रहल। पछिला पंचायती चुनाव मे एमएसयू किछु जिला मे बढ़ि-चढ़ि कऽ हिस्सा लेलक आ जिला पार्षद, सरपंच सहित अनेको

पद पर एमएसयू के आ एमएसयू समर्थित दर्जनो उम्मीदवार अपन विजय पताका फहरा कऽ साबित केलनि जे ई संस्था के राजनैतिक इच्छाशक्ति सेहो खूब मजगूत छैक आ राजनैतिक जन समर्थन जुटनाइ चालू भऽ गेल छैक। ई मेसँ धीरज कुमार आ सागर नवदिया सन हमर प्रिय नेता गण भी आयल छथि। जै प्रकारे राजनैतिक रूपसँ ई संस्था मिथिलाक मुद्दा के लऽ कऽ आगू बढ़ि रहल छथि हमरा एकटा उम्मीदक रोशनी लागै अछि यदि भविष्य मे ई शिथिलता, भ्रष्टाचार, जातिवाद आदिक चंगुल मे नै पड़ै तऽ।

एमएसयू द्वारा सामाजिक पुनर्जागरण के लेल भी कइएक टा सराहनीय प्रयोग कैल गेल जेना मिथिला के जे आइकनिक इतिहास पुरुष, देवता-पितर, स्वतंत्रता सेनानी आदि भेल हुनका सभ के विषय मे सोशल मीडिया आ जन अभियान के माध्यमसँ समाज मे जागरूकता पैदा करबाक प्रयत्न। 'जानकी नवमी' उत्सव के आयोजन ई संदर्भ मे मील के पाथर साबित भऽ रहल अछि। ई उत्सव मैथिल सभ मे एकजुटता, अपन पहिचान आ पुनर्जागरण हेतु एकटा नव रूपक निर्माण कऽ सकैए। एहि उत्सवक शुरुआत के तुलना हम लोकमान्य तिलक जी द्वारा महाराष्ट्र मे शुरू कैल गणेश उत्सव से करऽ चाहब।

हम ई संस्था के शुभेच्छु छी तथापि वर्तमान मे ई संस्थाक किछु कमी जे हमरा नजरि मे अछि से उल्लेख करऽ चाहब:

१) यद्यपि हमरा ई संस्था के पदाधिकारी या सदस्य सब के व्यवहार मे जातिवादी या सांप्रदायिक होबाक कोनो लक्षण नै देखार अछि आ नै हम एहन मानै छी, तथापि जे कारण होइक मुदा ई संस्था मे एखन समाज के विभिन्न वर्गसंप्रदायमहिला आदि के रिप्रेजेंटेशन ओइ अनुपात मे दृष्टिगोचर नै भऽ रहल अछि जे होबाक चाही। अतः संस्था के ई पर विचार करबाक चाही जे ई मे समाज के विविध वर्ग के रिप्रेजेंटेशन बढ़ै आ कियो एकरा विशिष्ट वर्ग या जातिवादी संस्था होबाक आरोप नै लगाबै।

२) ठीक एहिना मिथिला के रिप्रेजेन्ट करबाक दाबा करय बला ई संस्था वास्तव मे एखन धरि दरभंगा-मधुबनी-सहरसा आदि जिला तक ही अपन प्रभाव बना सकल अछि। मिथिला के बहुत रास जिला मे एखन एकर कोनो प्रभाव नै अछि। हमर गृह जिला बेगूसराय के लेल आदित्य मोहन जी बहुत दिन पहिने कहने छलाह जे बेगूसराय लकि भेट गेल जल्दीए संस्था ओतऽ प्रभावी बनत। मुदा एखनो बेगूसराय के गाँव मे लोक एमएसयू के नाम तक नै जानै छै। ऐ मामिला मे भी एमएसयू के मेहनत करबाक दरकार छैक आ अधिकाधिक जिला मे अपन मजबूत उपस्थिति दर्ज करबाक छैक।

३) एकटा आर समस्या जे हमरा नजरि मे छैक ओ ई कि कैक बेर कोनो गलती भेला पर संस्था स्टेप बैक करबा के स्थान पर अपन गलती के डिफेंड करऽ मे लागि जाय छैक। उदाहरण के लेल किछु दिन पहिने मनीष कश्यप नाम के एकटा यूट्यूबर के द्वारा एकटा फेक वीडियो जै मे कहल गेल छल कि तमिलनाडु मे बिहारी मजदूर के काटल जा रहल छैक, एमएसयू ऐ मामला आ तमिलनाडु के विरोध करऽ लेल आंदोलनरत भेल जल्दीए ई फ्रॉड पकड़ल गेल। आजुक समय मे स्थिति ई छैक जे अक्सरहाँ कियो फेक न्यूज के शिकार भऽ सकैए। मुदा एकबेर वास्तविकता के भान भेला पर स्टेप बैक करबा मे कोनो परेशानी नै छल। मुदा संस्था तथापि नै सन्तुष्ट तमिलनाडु भवन के घेराव पर अड़ल रहल अपितु मनीष कश्यप सन फेक न्यूज फैलबै बला के समर्थन मे आबि गेल। हमरा लागै अछि जे संस्था के ऐसँ बचबाक चाही।

४) कहि कि वर्तमान मिथिला के भूमि जहाँ मिथिला के वास्तविक मुद्दा पर बात करय बला बहुत कम संस्था छैक। एमएसयू सन संस्था कदाचित भविष्य मे मिथिलाक राजनीति मे एकटा साकारात्मकता लाबऽ मे सक्षम सिद्ध भऽ सकै अछि आ एही आशा मे हमरा सन लोक सब एकर मुद्दा आधारित समर्थन करैत रहैत छी आ भविष्य मे बेसी वाइब्रेन्ट बेसी सशक्त आ बेसी प्रभावशाली आ रिजल्ट ओरिएंटेड होयबाक शुभकामना दैत छी।

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

२८.आचार्य रामानंद मंडल- मिथिला स्टूडेंट्स यूनियन बनाम मिथिला राज्य!

आचार्य रामानंद मंडल

मिथिला स्टूडेंट्स यूनियन बनाम मिथिला राज्य!

आइ से बुझाय कि मिथिला स्टूडेंट्स यूनियन (एम एस यू)मिथिला यूनिवर्सिटी के स्टूडेंट्स के कोनो यूनियन हय। धीरे धीरे जानकारी भेल कि २०१५ स्थापित ई मिथिला क्षेत्र के विद्यार्थी के गैर राजनीतिक स्टूडेंट्स यूनियन हय। परंतु ई यूनियन पूरा मिथिला के आच्छादित त नहिये करैय हय। विशेषकर मधुबनी -दरभंगा मे प्रभावित हय। स्टूडेंट्स यूनियन स्टूडेंट्स के हित कम ,राजनीतिक आंदोलन के हित ज्यादा सक्रिये दिखाई पड़ैत हय। उदाहरणार्थ के हित मिथिला राज्य निर्माणार्थ आंदोलन।

कुछ महिना पहिले दिल्ली के जंतर-मंतर पर प्रदर्शन कैल रहल। मिथिला के कुछ सांस्कृतिक संघ संगठन बिना बैनर के शामिल भेल रहय। परंतु

प्रदर्शन प्रभावकारी साबित न भेलाक कारण ई कहि कऽ यूनियन मैथिली के सभ जिला के शामिल न कऽ पायल। संगठन विस्तार के अभाव घटकल। सर्वमान्य नेतृत्व न देखाइ पड़ल। यूनियन मे सर्ववर्ग के प्रतिनिधि के अभाव देखल। कोनो यूनियन के आंदोलन के सफलता सभ वर्ग के भागीदारी आ विश्वास पर निर्भर करैत छल। उदाहरण स्वरूप झारखंड आ तेलंगाना आंदोलन तब सफल भेलैय जब सभ वर्ग के भागीदारी, विश्वास आ सर्वमान्य नेतृत्व मिलल।

भारत के आजादी तब मिलल जब गांधी जी के नेतृत्व मे आंदोलन भेलैय। ओना त आंदोलन १८५७ से शुरू भेल, परंतु आजादी १९४७मे मिलल। आजादी के दोसर आंदोलन जे छात्र आंदोलन भेल। ओहो गुजरात के छोट सन छात्र आंदोलन। जब १९७४ मे लोकनायक जयप्रकाश नारायण जैसन नेतृत्व मिलल तब जाके आपातकाल के विरुद्ध राष्ट्रस्तरीय संपूर्ण क्रांति आंदोलन १९७७ मे सफल भेलैय।

मैथिली स्टूडेंट्स यूनियन के राज्य निर्माण आंदोलन के सफलता के लेल पुनर्विचार करे के आवश्यकता जान पड़ैत छल। सभ से पहिल यूनियन के नाम -दे जान कहि जान पर विचार। ओना ई हास्यात्मक लगैत छल। यूनियन के सभ जिला मे प्रखंड स्तर तक गठन करे के आवश्यकता छल। तब सर्वसम्मति से राज्य कार्यकारिणी के गठन। मैथिली स्टूडेंट्स यूनियन के सांस्कृतिक आ राजनीतिक संगठन से मिलके एगो मजबूत मोर्चा बनाना आवश्यक छल। तब कार्यक्रम आ सबसे महत्वपूर्ण राज्यस्तरीय नेतृत्व जे छात्र से बढ़िके हो सकैत छल। जे सर्वमान्य आ प्रभावकारी व्यक्तित्व के होय। तबे जाके मैथिली स्टूडेंट्स यूनियन के मैथिली राज्य निर्माण आंदोलन के सफलता असंदिग्ध रहत।

अपन मंतव्य editorial@videha.co.in **पर पठाउ।**

२१०.डॉ कैलाश कुमार मिश्र-मिथिला स्टूडेंट यूनियन: दशा, दिशा आ नेतृत्व

डॉ कैलाश कुमार मिश्र-संपर्क-९८१०३२६९८३

मिथिला स्टूडेंट यूनियन: दशा, दिशा आ नेतृत्व

मिथिला स्टूडेंट यूनियन (एम एस यू) केर प्रयोग जड़ि पार मैथिल आ प्रवासी मैथिल लेल एक मिश्रित अनुभूति अनलक। अहि पर किछु लिखबा सँ पुर्व किछु बात स्पष्ट करब आवश्यक। हमरा अगर पुछल जाय जे मिथिला आ मैथिल लेल कार्य करय बला संस्था सभ मे सभ सँ उत्तम अहां ककरा मानैत छी, त हमर उत्तर हएत "मिथिला स्टूडेंट यूनियन "। यद्यपि ई उत्तर अहि दिवारे होयत जे मिथिला आ मैथिली लेल कुनो संस्था बहुत गम्भीर नहि अछि। बीच मे सभटा बहरिया समूह सँ आश लागल छल मुदा ओ सभ रचनात्मक शून्य आ प्रचारकालिक उत्सवधर्मिता समूह बनल जा रहल छथि। मिथिला स्टूडेंट यूनियन बाढ़ि आ किछु हद तक बिमारी आ कोरोना काल मे यथासंभव नीक काज केने अछि मुदा एकर दिशा जेना गम्भीर नहि रहल हो। व्यक्ति

વ઼િશિષ એકના પન હાવ઼ી નહ૭ છથિ। વ઼્યક્તિ વ઼િશિષ મે શ્રધિકાંશ ૭ોક વ઼ેિ૭ એવ઼ં૭ળ સ્તન કેન છથિ। ૬ વ઼િદ્યિાન્થી કેન એહેન સંસ્થા શ્રછિ ળાહિ મે વ઼િદ્યિાન્થી કમ શ્રા શ્રન્ય઼ ૭ોક શ્રધિક છથિ। નીક ક઼ૉ૭ેળ, સ્થાન કેન વ઼િદ્યિાન્થી, ગમ્ભીન વ઼િદ્યિાન્થી શ્રા સવ વ઼્નાગક વ઼િદ્યિાન્થી એહિ સંસ્થા સઁ સતત દૂની વનેને નહૈત છથિ। શ્રાનો વ઼હુત વાત સવ શ્રછિ।

યૂ૭ પ્નાનમ્ભ નીક દ્નષ્ટિવ઼્ય઼ સઁ કનૈત છી। એમ્ એસ યૂ પહિ૭ વેન એક સેતૂ વન૭ પ્નવ઼ાસી મૈથિ૭ શ્રા ળડ઼િ મે નહૈત મૈથિ૭ કેન વીચ। પહિ૭ વેન એહિ સંસ્થા કેન સદસ્ય઼ ૭ોકનિ મધ્ય઼વની, દનભંગા કેન સીમા ગેપ્પા સં નૈમત્તિકિ સહી મુદ્દા મથિ૭ાક શ્રાન સાંસ્કૃતિક સહ ભૌગો૭િક ક્ષેત્નક ૭ોક કે પ્નતિનિધિ વને૭ક। પહિ૭ વેન ગંભીનતા સંગ થોડ઼વે સંખ્ય઼ા મે સહી મુદ્દા વ઼્નાહ્મણ શ્રા કાય઼સ્થ ળાતિ કે શ્ર૭ાવ઼ે શ્રન્ય઼ ળાતિ, શ્રનુસૂચિત ળાતિ શ્રાદિ કે ૭ોકક સમાવ઼ેશ કે૭ક। શનૈઃ - શનૈઃ ૬ સવ કાન્યક વ઼િસ્તાન સેહો કે૭ક। સંસ્થા કેન કાન્યકાનિમ્મિ સંગ શ્રનુભવ઼ી, ઉદ્યોગપતિ, સાંસ્કૃતિક શ્રા સામાળિક ૭ોક કે શ્રપન એડવ઼ાઇળની માધ્યમ મે નીતિગત વાત શ્રા વ઼િચાન ૭૭ નખ૭ક। ૬ સભ પ્નળાતાન્ત્નિક ઢાંચા કે મળવૂત કનૈત ૬ નિ્શ્ચય઼ ૭૭ક કોનો વ઼્યક્તિ એક વેન સં શ્રધિક શ્રધ્ય઼ક્ષ નહિ નહત। નહુઁ - નહુઁ કછ્છુ સ્ત્નીગણ સવ સેહો એહિ સંસ્થા સઁ ળુડ઼ે ૭ાગ૭િ। પહિ૭ વેન ૬ સંસ્થા સમસ્ત મથિ૭ા ભૂ-ભાગ કેન ભાષા, સાહિત્ય઼, સંસ્કૃતિ, ઇન્ફ્નાસ્ટ્નક્ટન૭
ડેવ઼૭પમેંટ, ગે૭, સડ઼ક, વળિ૭ી, હવ઼ાઇ ળહાળ, નોળગાન, વંદ પડ઼૭ ચીની મી૭, ળૂટ મી૭, વ઼સ્ત્ન મી૭ શ્રાદિ ૭૭ માઉથ પીસ વન૭। કતિાવી વાત ળન - ળન ૭૭ ળનતવ કેન વ઼િષય઼ વન૭ ગે૭। પહિ૭ વેન એકન કાન્યકન્તા શ્રપના ૭૭ ડ્નેસ કોડ વ઼િકસિત કે૭ક (પધ઼િનકા) શ્રા પહિ૭વેન પુવ઼ા ળોશ શ્રા ઉગ્નતા પ્નદન્શિત કે૭ક। ૬ દૂ ડેગ એમ્ એસ યૂ ૭૭ નામવ઼ાસ્મ ભેૈ૭ક। પહિ૭ વેન કછ્છુ કનૂ શ્રથવ઼ા મનૂ વ઼િચાનધાના કેન યુવક એહિ સંસ્થા સં ળુડ઼૭ ળાહિ પંડી૭ સં પટના ધનિ શ્રા દનભંગા સઁ દિ૭ી ધનિ ૭ોક શ્રા સનકાની તંત્ન મે એક વાત ગે૭ૈક ળે ૬ સવ શ્રપન ધનતી, શ્રપન ૭ોક, શ્રપન ભાષા, સંસ્કૃતિ, શ્રા ક્ષેત્નક વ઼િકાસ ૭૭ ઉગ્નો નૂપ ધાનણ કનૈત વહુત શ્રાગા ધનિ ળા સકૈત

अछि। पहिल बेर अहि तरहेँ मैथिलि समाज चूड़ा दही प्राप्त आ सुरक्षित रहैत स्मेळ सँ क्रान्तिकारी केर स्मेळ केर मेकिंग शुरू भेल। सब क्षेत्रक लोक उदार होइत एहि संस्था संग जुड़ै लागल। यद्यपि विद्वान वर्ग नहियो जकाँ अएलाह। किछु एक्टिविस्ट्स सब जरूर आगाँ अएलाह। अहि संस्था केर कार्यक्रम सब नहुँ-नहुँ अन्य संस्था सब संग समन्वय बनाबय लागलनि। काज आगाँ बढ़ैत गेल। ई मिथिला स्टूडेंट यूनियन केर प्रभाव छल जे दरिभंगा आ दरभंगा केर संस्था जे लोक सभ परिवार केर पॉकेट केर संस्था जकाँ सुरक्षित भेल रहैत छलाह से सब एकाएक साकांक्ष भ गेलाह। अखिल भारतीय मिथिला संघक त बहुत हद धरि जीर्णोद्धार भ गेलैक। एतबे नहि मिथिला स्टूडेंट यूनियन केर सेनानी सब बिहार आ पूर्वी उत्तर प्रदेशक अन्य भाषा आ बोली जेना कि भोजपुरी, मगही, अवधी आदि लेल प्रभावी आ अनुकरणीय दृष्टान्त बनल गेल। किछु लोक एहि कारणे सेहो एहि संस्था केर सेनानी सब संग ईर्ष्या करय लागल मुदा, मिथिला स्टूडेंट यूनियन केर काज चलैत रहलैक। समय चलैत रहलैक। समय बढ़ैत रहलैक। चलैत आ बढ़ैत समयक गति सं संस्था गतिमान होइत रहल। बेगूसराय, सहरसा, सुपौल, कोशी अंचल मिथिला केर कोन-कोन सं अपना आपके जोड़ैत रहल।

आब किछु बात जे हमरा लगैत अछि तकरा दिसि ध्यान देब सेहो आवश्यक अछि। मिथिला स्टूडेंट यूनियन यादियो क ब्राह्मणकेंद्रित आ ब्राह्मण सँ सम्पोषित संस्था बनल रहल अछि। एखन धरि दरियादिली देखबैत एको टा अध्यक्ष अन्य जाति अथवा वर्ग किंवा समुदाय केर लोक कें नहि देल गेल अछि। ब्राह्मणेतर जाति केर लोक आ विद्यार्थी मे एखनो ई बात घर केने छैक जे सांस्कृतिक गतिविधि पर ब्राह्मण आ ताहू मे दरभंगा मधुबनी केर ब्राह्मण केर एकक्षत्र राज्य छनि। दुर्भाग्य सँ एम एस यू एहि मान्यता के निरर्थक साबित नहि क सकल। उदा स्थापना वर्ष सँ आई धरि केवल दरभंगा आ मधुबनी जिला केर ब्राह्मण एकर अध्यक्ष बनैत रहलनि। परिणाम ई भेल जे दरभंगा मधुबनी केर अलावे अन्य जिला केर लोक

आ ब्राह्मणेतर जाति आ समुदाय एहि संस्था सँ अपना आपके सहजता सँ नहि जोड़ि पाबि रहल अछि। एक बात अवश्य भेल छैक जे साहित्य आ संस्कृति केर क्षेत्र मे ब्राह्मणेतर जाति केर लोक आब साकांक्ष भेल जा रहल छथि। साहित्य अकादमी केर संयोजक नचिकेता जी बनल छथि। पहिल बेर सहरसा (सुपौल आदि) केर लोक, सब वर्ग केर प्रतिनिधि केर चयन ओ केलनि अछि। जगदीश प्रसाद मण्डल केर साहित्य अकादमी भेटब सेहो एक नव सांस्कृतिक उन्नयन केर परिचायक अछि। पहिल बेर नव रत्न केर चयन मे लोक सही व्यक्तित्व केर आभा देख रहल अछि। स्वतंत्र मिथिला राज्य लेल सेहो आब ब्राह्मणेतर जाति केर लोक आगा आबि रहल छथि। विशेष रूप सँ जाहि तरहें श्री रोहित यादव एवं अन्य युवक मिथिला केर गामे गाम घूमि लोक सभक ध्यान स्वतंत्र मिथिला राज्य लेल जगा रहल छथि से अनुकरणीय लागि रहल अछि। मुदा एहि परिवर्तन मे मिथिला स्टूडेंट यूनियन केर कोनो महत्वपूर्ण योगदान नहि छैक।

हमरा दू तीन वर्ष सँ मिथिला केर आइडेंटिटी के सीता सँग जोड़बाक प्रयास भ रहल अछि। एहि बेर जेना अनेक संस्था संग मिथिला स्टूडेंट यूनियन आ गाम घरक संस्था सब जानकी नवमी पर जे कार्य कएलनि अछि तहि सं लगैत अछि जे बहुत शीघ्र जानकी नवमी भारत आ नेपाल केर मिथिला लेल कल्चरल आइडेंटिटी केर सर्वमान्य उत्सव बनि जाएत जेना वैशाखी पँजाब लेल। अगर तटस्थ भेल देखी त एहि कार्य लेल अनेक संस्था संग मिथिला स्टूडेंट यूनियन सेहो अछि। कुनो ई कल्पना एकरे मात्र नहि छैक। से जे हो, सहयात्री त बनिए रहल छैक।

मिथिला स्टूडेंट यूनियन केर जन्म निर्माण केर शैशव अवस्था रहैक त संविधान मे प्रावधान रहैक जे एक व्यक्ति मात्र एक साल लेल अध्यक्ष हेताह। दोसर साल अर्थात प्रति वर्ष नव लोकक चयन (चुनाव) द्वारे हएत। मुदा कहिए दनिक बात एहि अनुच्छेद मे संशोधन भेलैक आ लोक

શ્રાવ ર વ઼ર્ષ યના યિય઼નતિ જા નહ઼િ છથિ ઈ કુનો ઉત્કોર્મા વળ વાત નહિ જોઉ।

સપ્પી વહનિપા કેર વ઼સ્તિાર શ્રા મહિળ વ઼ર્ગ મેં ઉત્સાહ દેખૈત ઉઞગ નહિ શ્રછિ જે મૈથિળીની શ્રાગા શ્રાવ નહિ છથિ મથિળ સ્ટૂડેંટ યૂનયિન મુદા એક એહેન મહિળ કેર યયન નહિ ક સકઉ શ્રથવા નહિ કરાય યાહેત શ્રછિ જે મથિળ સ્ટૂડેંટ યૂનયિન કેર જ઼ાર વ઼હન ક સકથિ શ્રાગા કુનો મહિળ એકર શ્રધ્યક્ષ જા જાથિ ત મહિળ વર્ગ મે ક્રાન્તિ શ્રાવિ સકૈત શ્રછિ સંગહિ સંસ્થા કેર કાયા પલટ જા સકૈત છૈક।

મથિળ મૈથિળી કેર એક વિડંવના નહિ શ્રછિ જે મૈથિળી સાહિત્ય કે છોડ઼િ શ્રન્ય વ઼દ્વાન વ઼ર્ગ જેના કિ દર્શન શાસ્ત્ર, રાજનીતિ વ઼જ્ઞાન, ઈતિહાસ, સમાજશાસ્ત્ર, જૂગોળ, શ્રર્થશાસ્ત્ર, શ્રંગ્રેજી (જાષા શ્રાશ્રોર સાહિત્ય) પ્રવંયન શ્રાદિ કુનો તરહક સાહિત્યિક શ્રા સાંસ્કૃતિક ગતિવિધિ સઁ ઉદાસીન રહૈત છથિ દુર્જાગ્ય સઁ કુનો સંસ્થા હુનકા સજાકે શ્રનવાક વ઼શિષ યત્નો નહિ કેઉક શ્રછિ શ્રાગા દિળ્ળી કેર વાત કરી ત પદ સાઉ સઁ શ્રપ્પિળ જાનતીય મથિળ સંઘ કાજ ક રહઉ શ્રછિ દિળ્ળી કેર પ્રથમ ઉપનાજયપાળ છઉઉ શ્રાદિત્યનાથ હા હુનકર મૈથિળી પ્રેમ સવ જનૈત છી તથાપિ શ્રપ્પિળ જાનતીય મથિળ સંઘ કુનો ઢંગ કેર સ્થાન પર સંસ્થા ઉઉ જમીન નહિ શ્રાવંટિત કરા સકઉ કૉમરેડ જોગેન્દ્ર હા શુરૂ સઁ શ્રંત ધરિ શ્રપ્પિળ જાનતીય મથિળ સંઘ કે પૉકેટ કેર સંસ્થા વના મજદૂર યૂનયિન જકાઁ યઉવૈત નહઉનિ દિળ્ળી યૂનવિર્સિટી, જે એન યૂ, શ્રાઈ શ્રાઈ ટી શ્રાદિ કેર વ઼દ્વાન સજા શ્રહિ સંસ્થા ઉઉ કુનો ઉપયોગ કેર પ્રયાસો નહિ વુદઉ ગેઉહ વાદ મે કો સ્થિતિ જોઉ શ્રા એખન કોના શ્રછિ તકરા સજા કિયોક જનૈત છી। ગઉરી યદ્યપિ દૂર પક્ષ સઁ શ્રછિ શ્રાગા હારપ્પારડ, ઉત્તરાપ્પારડ શ્રાદિ કેર સ્વતંત્ર રાજ્ય મે શ્રાવય કેર ઈતિહાસ પઢવ ત શ્રાશ્ચર્ય ઉગત જે કોના વ઼દ્વાન, મીડિયાકર્મી, વ઼દ્યાર્થી, પ્રવાસી શ્રા દેશી, સ્ત્રી શ્રા પુરુષ સજા કિયો ૧૦૦ પ્રતિશત મનોયોગ સઁ ઉગઉ છઉ મુદા એહેન એકાગ્રતા હમરાઉકનિ

મે નહિ અછિ ઈ કમી અથવા દોષ મથિલિ સ્ટૂડેંટ યૂનિયન મે સેહો સ્પષ્ટ દૃષ્ટિગોચર ભ રહલ અછિ।

એક પ્રવૃત્તિ ઈહો લાગલ જે મથિલિ સ્ટૂડેંટ યૂનિયન સતત રાજ્ય આ કેન્દ્ર સરકાર કેર વિરોધ આ પ્રાય રાજનૈતિક દલક વિરોધી રહલ અછિ। ઈ કતે ગંભીર મસલા થિક। મૈથિલી આ મથિલિ કેર વિકાસ કે ધ્યાન રખૈત એહેન બાત સઁ હમરા જનૈત પરહેજ હેબાક ચાહી। આગર અહાઁ કુનો રાજનૈતિક દલ સઁ વિરોધી તેવર રખબૈક ત ભ સકૈત અછિ જે ઓહિ દલ અથવા આઇડિયોલૉજી સંગ સામ્ય રાખયવલા વિદ્યાર્થી આ લોક અહાઁ સઁ દૂરી બના લે।

મથિલિ સ્ટૂડેંટ યૂનિયન મથિલિ મૂલ કેર ઉદ્યમી સંગ સેહો બડ઼ સુન્દર નેટવર્ક નહિ સ્થાપિત ક સકલ અછિ। એહિ પર થોડ઼ે ગંભીર ભય એકરા સુધારલ જા સકૈત અછિ। પરામર્શદાતા સબ તરહક હોથિ સે ધ્યાન રાખક ચાહી। અધ્યક્ષ બહુત ગંભીર, બેલ ઇન્સ્ટ્રુમેંડ, નેતૃત્વ ક્ષમતા સઁ પૂર્ણ, સહિષ્ણુ, સબ સંગ તાલમેલ રખનિહાર, વિનમ્ર હોથિ। સતત સીખબાક આકાંક્ષી હોથિ ત ઈ સંસ્થા આગાં બઢ઼િ સકૈત અછિ।

ઈ સબ હમર વિચાર અછિ। સહમતિ આ અસહમતિ પાઠક લોકનિ કે ઊપર છનિ। અંતતઃ હમર ત એહ સોચ અછિ જે અનેક કમી કે બાદો મથિલિ સ્ટૂડેંટ યૂનિયન સબ સંસ્થા સઁ નીક અછિ।

અપન મંતવ્ય દિતોરાિઝસતાડ઼વિદિહા઼ગમાઝિયોમ **પર પઠાઉ।**

𑓒.𑓑𑓑.𑒩𑒰𑒧𑒠𑒹𑒫 𑒏𑒰𑒧𑒞- 𑒋𑒧 𑒋𑒮 𑒨𑒴 𑒏𑒹𑒩 𑒯𑒮𑓂𑒢

𑒩𑒰𑒧𑒠𑒹𑒫 𑒏𑒰𑒧𑒞, 𑒮𑓀𑒣𑒩𑓂𑒏-𑓐𑓗𑓖𑓓𑓑𑓓𑓘𑓐𑓗𑓖𑓑

𑒋𑒧 𑒋𑒮 𑒨𑒴 𑒏𑒹𑒩 𑒯𑒮𑓂𑒢

સન્ ૨૦૧૫ ઈ૦ મેં દક્ષિણી સ્થિત કમ્યુનિસ્ટ ખેમામે વડ઼ જોર-શોરસઁ ભીતરે ભીતર એક ચર્ચા છૈક - એકટા છાત્ર સંગઠન મિથિલા નામ પર હુઅય। સે કહિ કામરેડ લોક યુવા વર્ગમે એહિ ગપ્પકેઁ પસારયમે લાગિ ગેલાહ। સંગહિ ઈહો મનમે રોપલનિ જે પરિવાર આ સરકુટુમમેસઁ કહિ નવ પીઢ઼ીક નેતૃત્વ વિકસિત કરી। એહિ સંદર્ભ ઓતયસઁ ઘોષણા પત્ર જારી ભેલ, ઘોષણાપત્ર તઁ પ્રાયઃ વરાવરે નિકલૈત છૈક। મિથિલા સ્ટૂડેંટ યૂનિયન નામસઁ સંગઠન અનુપ મૈથિલ, આદિત્ય મોહન,રૌશન મૈથિલ આ નીતીશ કર્ણ આદિ વિદ્યાર્થીગણ કેઁ ઈ સંસ્થા ચલેબાક દાયિત્વ ભેટલનિ। ઈ છાત્રક વિશાલ સંગઠનકે રૂપમે વિહાર - ઝારખણ્ડસઁ ઉભરિ સમક્ષ આયલ। એહિ છાત્ર સંઘમે ગૈર-છાત્ર યુવક લોક સેહો જુટલ રહલ। જખન કમ્યુનિસ્ટ કેર છાત્ર ફેડરેશન મિથિલામે કમજોર પડ઼લ તઁ એ સંગઠનક કર્તાધર્તા લોકનિ કે વીચ કહિ સદસ્યતા વઢ઼લ આ થોડ઼ેક છીજનો ભેલ રહૈક। એહિ સંગઠનક ઉત્તરોત્તર વિકાસ હોઇત ગેલ। કારણ વિદ્યાર્થીગણક શિક્ષણ સમસ્યાસઁ લ' કઽ શિક્ષા પ્રણાલી , રોજગાર, મિથિલા - મૈથિલ વિષયકે હર કાલેજ- યૂનિવર્સિટી ધરિ ચર્ચાકેઁ અભિયાન પૂર્વક ચલાઓલ જાઇત રહલૈક। આત્મ ગૌરવ બોધ સેહો જન જનમે જગલૈક। એહિ સંગઠનક પ્રભાવ દેખ કહિ ભાજપા સેહો અપન બાત ચર્ચાકેઁ વિદ્યાર્થી હૈસિયતસઁ એ મુહિમમે ઢુકેલક। આબ ભીતરે ભીતર છાત્ર - છાત્રાક વીચ દૂ રાજનીતિક દલક સિદ્ધાંત સેહો પુનગૈત નેતૃત્વ ક્ષમતાક બલ આને સંસ્થા જેકા ચન્દા વેરહી દિશ ઉન્મુખ હોઇત દેખલ ગેલ। કોનો સંઘ સોસાયટી ચલેવાક લેલ તઁ આર્થિક સહયોગ ચાહવે કરી। એહૂમે કહિ છાત્ર પ્રવીણ ભ' ગેલ જે સાર્વજનિક હિત લેલ ચંદા ચુટકી કરૈત અપન નિજી લાભ વેશી કરેલનિ। સબસઁ પૈઘ ઉપલબ્ધિ ભેલૈક જે પુરના જિદ્દસઁ અલખ જગેવાક તથાકથિત ચન વટોરવાક કાજ ઓરિયા ગેલનિ। એહિ પ્રસાદે નિજી પ્રસિદ્ધિ આ નીક કન્વેન્ટ સ્કૂલ વિહારમે ચલૈત રહલૈન અછિ। મુદા ઈ સબ અપ્રત્યક્ષ કાજ સુકાર્યમે તખન આબિ ગેલ જખન વડ઼કા-વડ઼કાકે કાજકેઁ મિથિલા સ્ટૂડેંટ્સ યૂનિયન અપના હાથમે લેલક। દિ૦ ૨૧-૮-૨૦૨૨ કેં પછિલા સાલ સંસદ માર્ગમે જન્તર મન્તરમે એક દિવસીય મહાધરણાક કાર્યક્રમ સશ્વેતા પૂર્વક સમ્પન્ન કયલ। એહન તરહક " પૃથક મિથિલા રાજ્ય નિર્માણ" લેલ

𑒂𑒩 𑒨𑒠𑒱 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒢𑒫 - 𑒣𑒳𑒩𑒰𑒢 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱 𑒂𑒨𑒼𑒖𑒢 𑒢𑒯𑒱 𑒏' 𑒮𑒏𑒪 𑒕𑒻𑒏। 𑒣𑒩𑒼𑒏𑓂𑒭 𑒩𑒴𑒣𑒹𑒿 𑒋𑒯𑒱 𑒑𑒻𑒩 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢 𑒏𑒹𑒩 𑒢𑒹𑒞𑒵𑒞𑓂𑒫𑒏𑒩𑓂𑒞𑒰 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹𑒮𑒿 𑒮𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒩𑒰𑒖𑒣𑒰𑒙𑒧𑒹 𑒢𑒹𑒞𑒰 𑒥𑒢𑒨 𑒪𑒹𑒪 𑒞𑒩𑒹- 𑒞𑒩 𑒖𑒼𑒩 𑒁𑒖𑒧𑒰𑒃𑒬 𑒏𑒨 𑒩𑒯𑒪𑒻𑒏 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑒹 𑓒𑓐𑓒𑓔 𑒏𑒹𑒩 𑒪𑒼𑒏𑒮𑒦𑒰 𑒂 𑓐𑓒𑓕 𑒏' 𑒫𑒱𑒡𑒰𑒢𑒮𑒦𑒰 𑒔𑒳𑒢𑒰𑒫𑒧𑒹 𑒂𑒑𑒴 𑒠𑒹𑒐𑒧𑒹 𑒂𑒍𑒞। 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑓂𑒙𑒴𑒛𑒹𑓀𑒙 𑒨𑒴𑒢𑒱𑒨𑒢 𑒏𑒹𑒩 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞 𑒙𑒲𑒧 𑒏𑒹𑓀 𑒯𑒰𑒩𑓂𑒠𑒱𑒏 𑒬𑒳𑒦𑒏𑒰𑒧𑒢𑒰 𑒂 𑒥𑒡𑒰𑒃 𑒠𑒻𑒞 𑒕𑒲𑒌𑒢 𑒖𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰𑒏 𑒮𑒧𑒰𑒡𑒰𑒢 𑒪𑒹𑒪 𑒞𑒻𑒨𑒰𑒩 𑒕𑒟𑒱। 𑒦𑒰𑒫𑒲 𑒣𑒲𑒜𑒲 𑒕𑒰𑒞𑓂𑒩𑒏 𑒦𑒰𑒨 𑒂 𑒣𑒩𑒱𑒖𑒢𑒏𑒹 𑒕𑒟𑒱𑒢,𑒞𑒰𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒮𑒯𑒰𑒨𑒏 𑒯𑒼𑒨 𑒪𑒹𑒪 𑒋𑒯𑒱 𑒞𑒩𑒯𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒏 𑒅𑒣𑒨𑒼𑒑𑒱𑒞𑒰 𑒮𑒩𑒰𑒯𑒢𑒲𑒨 𑒏𑒯𑒰𑒍𑒪 𑒖𑒰𑒨𑒞।

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 𑒠𑒱𑒞𑒼𑒩𑒰𑒪𑒱𑒮𑒞𑒰𑒅𑒫𑒠𑒱𑒯𑒰𑓐𑒑𑒧𑒰𑒪𑒱𑒨𑒼𑒧 **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

𑓒𑓑𑓒𑒂𑒬𑒲𑒭 𑒁𑒢𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩- 𑒧𑒭𑒅 𑒏𑒹𑒩 𑒏𑒰𑒪 𑒋𑒫𑓀 𑒯𑒧𑒩 𑒁𑒣𑒹𑒏𑓂𑒭𑒰

𑒂𑒬𑒲𑒭 𑒁𑒢𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩-𑒮𑓀𑒣𑒩𑓂𑒏-𑓘𑓘𑓗𑓖𑓑𑓖𑓒𑓗𑓕𑓘

𑒧𑒭𑒅 𑒏𑒹𑒩 𑒏𑒰𑒪 𑒋𑒫𑓀 𑒯𑒧𑒩 𑒁𑒣𑒹𑒏𑓂𑒭𑒰

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒥𑒩𑓂𑒐 𑒖𑒢𑒫𑒩𑒲 𑓒𑓐𑓐𑓘𑒮𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒋𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒯𑒩𑒹𑒏 𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒁𑒣𑒢 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢𑒲, 𑒦𑒰𑒭𑒰, 𑒙𑒼𑒢𑒧𑒹 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒪𑒱𑒐𑒱 𑒣𑒚𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒂 𑒁𑒯𑒲 𑒏𑒰𑒩𑒝𑒮𑒿 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒯𑒩𑒹𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒑𑒧𑒹 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒏 𑓑𑓕𑓐 𑒁𑓀𑒏 𑓑𑓕 𑒧𑒰𑒩𑓂𑒔 𑓒𑓐𑓑𑓔 (𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒪𑒱𑓀𑒏) 𑒧𑒹 𑒯𑒧𑒩 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒂𑒪𑒹𑒐 𑒕𑒣𑒪 𑒕𑒪 "𑒞𑒲𑒢 𑒙𑒰 𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠𑒳" (𑒤𑒹𑒮𑒥𑒳𑒏 𑒪𑒱𑓀𑒏) 𑒖𑒰𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒯𑒧 𑒦𑒰𑒭𑒰𑒏 𑒧𑒢𑒼𑒫𑒻𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒱𑒏 𑒮𑒯𑒰𑒩𑒹 𑒄 𑒮𑒰𑒥𑒱𑒞 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒲 𑒖𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒞𑒼𑒛𑓃𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒏𑒲 𑒦𑒴𑒧𑒱𑒏𑒰 𑒕𑒻 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒯𑒱𑒮𑒰𑒥𑒮𑒿 𑒄 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒧𑒹 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮 𑒕𑒪𑒻। 𑒋𑒯𑒱𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒪𑒹𑒐𑒏-𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒏 𑒋𑒯𑒢 𑒞𑒟𑓂𑒨 𑒅𑒖𑒰𑒑𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒥𑒰𑒠𑒧𑒹 𑒣𑒞𑒰 𑒔𑒪𑒪 𑒖𑒹 𑒩𑒰𑒖𑒠 𑒏𑒹𑒩 𑒢𑒹𑒞𑒰 𑒧𑒢𑒼𑒖 𑒗𑒰𑒖𑒲 𑓒𑓐𑓑𑓘 𑒧𑒹 𑒁𑒯𑒲 𑒥𑒰𑒞𑒏𑒹𑒿 𑒅𑒚𑒹𑒪𑒰𑒯 𑒞𑒿 𑒐𑒳𑒬𑒲 𑒦𑒹𑒪 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒖𑒹 𑒏𑒞𑒯𑒳𑒿 𑒢𑒹 𑒏𑒞𑒯𑒳𑒿 𑒯𑒧𑒩 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒖𑒱𑓀𑒠𑒰 𑒕𑒻। 𑒄𑒯𑒼 𑒐𑒳𑒬𑒲 𑒦𑒹𑒪 𑒖𑒹 𑒦𑒢𑒹 𑒪𑒼𑒏 𑒏𑓂𑒩𑒹𑒛𑒱𑒙 𑒢𑒯𑒱 𑒠𑒱𑒨𑒋 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒯𑒲 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒣𑒮𑒩𑒞𑒱 𑒕𑒻। 𑒂𑒥 𑒞𑒿 𑒄𑒯𑒼 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒫𑒱𑒑𑒞 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒥𑒩𑓂𑒐𑒮𑒿 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒏 𑒫𑒱𑒩𑒼𑒡𑒲 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒮𑒦 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒨𑒞𑓂𑒩-𑒏𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒪𑒱𑒐𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒏𑒰𑒩𑒝𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒙𑒴𑒙𑒪।

𑒧𑒭𑒅 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒕𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒏𑒩 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒢𑒰 𑒧𑒰𑒩𑓂𑒔 𑓒𑓐𑓑𑓕 𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒪𑒻 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒅𑒣𑒩𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒹𑒩 𑒏𑒼𑒢 𑒮𑓀𑒥𑓀𑒡 𑒕𑒻 𑒧𑒭𑒅 𑒮𑒿? 𑒂 𑒄 𑒮𑓀𑒥𑓀𑒡 𑒖𑒢𑒥𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒧𑒭𑒅 𑒏𑒹𑒩 𑒏𑒰𑒖 𑒍𑒏𑒩 𑒞𑒾𑒩-𑒞𑒩𑒲𑒏𑒰 𑒖𑒰𑒢𑒋 𑒣𑒛𑓃𑒞 𑒮𑒹 𑒯𑒧 𑒢𑒱𑒔𑓂𑒔𑒰 𑒠𑓄 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲-

𑓑) 𑒋𑒪 𑒋𑒢𑒋𑒧𑒨𑒴 𑒧𑒹 𑒢𑒱𑒨𑒧𑒱𑒞 𑒬𑒻𑒏𑓂𑒭𑒝𑒱𑒏 𑒮𑒞𑓂𑒩 𑒪𑒹𑒪 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒥- 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩𑒏 𑒯𑒩𑒹𑒏 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨 𑒏𑒹𑒩 𑒮𑒞𑓂𑒩 𑒑𑒛𑓃𑒥𑒛𑓃 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒻 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒏𑒰𑒩𑒝𑒮𑒿 𑒕𑒰𑒞𑓂𑒩𑒏 𑒅𑒧𑓂𑒩, 𑒣𑒰𑒃 𑒂𑒠𑒱 𑒢𑒰𑒬 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒕𑒻। 𑒧𑒭𑒅 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨𑒏 𑒮𑒞𑓂𑒩 𑒚𑒲𑒏 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒪 𑒂 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢𑒧𑒹 𑒮𑒞𑓂𑒩 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒢𑒱𑒨𑒧𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱।

𑓒) 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰 𑒋𑒨𑒩𑒣𑒼𑒩𑓂𑒙𑒮𑒿 𑒯𑒫𑒰𑒃 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒥- 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰𑒧𑒹 𑒋𑒨𑒩𑒣𑒼𑒩𑓂𑒙 𑒖𑒢𑒞𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒯𑒼 𑒮𑒹 𑒥𑒰𑒞 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹𑒮𑒿 𑒕𑒪𑒻 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒍 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒦𑒰𑒭𑒝 𑒡𑒩𑒱 𑒕𑒪𑒻। 𑒧𑒭𑒅 𑒋𑒯𑒱 𑒧𑒳𑒠𑓂𑒠𑒰𑒣𑒩 𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢 𑒏𑒹𑒪𑒏 𑒂 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒥𑒪𑒹 𑒖𑒢𑒞𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒋𑒨𑒩𑒣𑒼𑒩𑓂𑒙 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑓒𑓐𑓒𑓐 𑒧𑒹 𑒬𑒳𑒩𑒴 𑒦𑒹𑒪। 𑒍𑒢𑒰 𑒄 𑒏𑒯𑒥 𑒂𑒮𑒰𑒢 𑒕𑒻 𑒖𑒹 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩 𑒏𑒹𑒪𑒏𑒻। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢 𑒞𑒿 𑒄 𑒕𑒻 𑒖𑒹 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩 𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒥𑒩𑓂𑒐𑒮𑒿 𑒏𑒲 𑒏𑓄 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒻। 𑒁𑒮𑓂𑒞𑒳 𑒄 𑒏𑓂𑒩𑒹𑒛𑒱𑒙 𑒧𑒭𑒅 𑒏𑒹𑒩 𑒐𑒰𑒞𑒰𑒧𑒹 𑒁𑒕𑒱।

३) मधुबनी केर डी०आई० टैगिंग 'मिथिला मधुबनी'क नामपर- बिहार सरकार "बिहार मधुबनी" केर नामसँ डी०आइ० टैगिंग करबाक प्रस्ताव देने छल। मुदा एहि मुद्दापर आन्दोलन केलक आ वर्तमानमे ई "मिथिला मधुबनी" केर नामसँ देल गेल।

४) मिथिलाक मूलभूत समस्या-आवश्यकतापर चरणबद्ध आंदोलन :- चीनी मिल आंदोलन, पेपर मिल आंदोलन, तमाम बंद पड़ल उद्योग धंधाकेँ चालू करबा मिथिला विकास बोर्ड लेल आंदोलन लेल एखनो ई संस्था आन्दोलन कऽ रहल अछि।

ऊपरक किछु प्रमुख कार्यक संग अनेक दर्जन किछु ने किछु ई संस्था करैत रहैत अछि जाहि कारणसँ जनताक नजरिमे भरोसा बनल आ सतत लोक एकर आन्दोलनकेँ गंभीरतासँ लैए। ई कार्य जे उपरमे देलहुँ जे कोना भेल? ई की एक क्षेत्रक लोकक कार्य छै वा कि एक भाषाक कार्य छै वा कि एक जातिक कार्य छै। अहाँ जखन मधुबनी केर संरचनापर ध्यान देबै तँ लागत जे कम्मे स्पीडमे सभ एकर संगठनमे अनेक जातिक लोक आबि रहल छै आ तँए अनेक भाषा आ क्षेत्र लोक छै। आ ई सभ चीज एकरा बिहारसँ संबंधित करैत छै। आ तँए मधुबनी केर विशेषांक रहितो पहिने हम बिहारक चर्चा केलहुँ।

ई तँ छल मधुबनी केर कार्य आब हमरा सभकेँ मधुबनी सँ जे अपेक्षा अछि से दऽ रहल छी-

१) भाषा संबंधी अपेक्षा- मधुबनी पर ई आरोप छै जे ओ मैथिली भाषाक स्थानपर ओ बेसी हिंदीक प्रयोग करैए। हमरा एहि आरोपमे दम नै बुझाइत अछि कारण ई आरोप लगौनिहार सभ अपने साहित्यमे मैथिली-हिंदीमे लिखै छथि अथवा दू भाषामे लिखए बला संग संबंध राखै छथि जाहिसँ हुनका मंच-पुरस्कार भेटैत रहनि। ओना मधुबनी सँ हमर अपेक्षा अछि जे ओ अनेक जविक भाषाये टोन सीखए, ओकर शब्दावली सीखए आ ओहि जिला बला सभकेँ भरोसा दैए जे सभ मैथिली छै। एहिसँ भाषाक विस्तार

𑒞𑒿 𑒯𑒹𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒞𑒻 𑒮𑓀𑒑𑒹-𑒮𑓀𑒑 𑒂𑒢 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒻𑒞𑒱𑒏 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰𑒏 𑒮𑒧𑒰𑒡𑒰𑒢 𑒖𑒪𑓂𑒠𑒲 𑒯𑒹𑒞𑒻।

𑓒) 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲 𑒂 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒮𑓀𑒥𑓀𑒡𑒲 𑒁𑒣𑒹𑒏𑓂𑒭𑒰- 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒏𑒱 𑒯𑒧 𑒁𑒣𑒢 𑒂𑒪𑒹𑒐𑒧𑒹 𑒪𑒱𑒐𑒢𑒹 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒐𑓀𑒛𑒱𑒞 𑒏𑒹𑒪𑒏𑒻। 𑒞𑒿 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒋𑒏𑒲𑒏𑒩𑒝 𑒪𑒹𑒪 𑒠𑒳𑒃𑒋 𑒙𑒰 𑒩𑒮𑓂𑒞𑒰 𑒕𑒻 𑒨𑒰 𑒞𑒿 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲 𑒏𑒹𑒩 𑒣𑒴𑒩𑒰 𑒪𑒼𑒣 𑒏𑓄 𑒠𑒹𑒪 𑒖𑒰𑒋 𑒁𑒟𑒫𑒰 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒅𑒣𑒹𑒏𑓂𑒭𑒱𑒞 𑒖𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒦𑒧𑒹 𑒪𑒑𑒦𑒑 𑓑𑓐𑓐 𑒫𑒩𑓂𑒭 𑒡𑒩𑒱 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒠𑒹𑒪 𑒖𑒰𑒋 (𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰-𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒮𑒧𑒹𑒞 𑒂𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒧𑒳𑒐 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒋𑒯𑒱 𑓑𑓐𑓐 𑒫𑒩𑓂𑒭𑒧𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒠𑒹𑒪 𑒖𑒰𑒋)। 𑒖𑒰 𑒡𑒩𑒱 𑒋𑒯𑒢 𑒢𑒻 𑒯𑒹𑒞𑒻 𑒞𑒰 𑒡𑒩𑒱 𑒧𑒱𑒭𑒅 𑒫𑒰 𑒏𑒱 𑒂𑒢𑒼 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢 𑒂𑒥𑒱 𑒖𑒹𑒞𑒻 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒋𑒏𑒲𑒏𑒩𑒝 𑒢𑒻 𑒯𑒹𑒞𑒻। 𑒯𑒧𑒩 𑒮𑒳𑒗𑒰𑒫 𑒧𑒭𑒅 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓀𑒑𑒣𑒩 𑒧𑓀𑒟𑒢 𑒏𑓄 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒥𑓀𑒠 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒋।

𑓓) 𑒧𑒭𑒅 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧𑒧𑒹 𑒢𑓂𑒨𑒴𑒢𑒞𑒧 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰, 𑒫𑓂𑒨𑒮𑓂𑒏 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒋𑒫𑓀 𑒮𑓂𑒫𑒩𑒼𑒖𑒑𑒰𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒦𑒮𑒿 𑒅𑒣𑒩 𑒩𑒰𑒐𑒟।

𑒖𑒿 𑒧𑒭𑒅 𑒋𑒯𑒱 𑒞𑒲𑒢 𑒁𑒣𑒹𑒏𑓂𑒭𑒰𑒣𑒩 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑓄 𑒪𑒹𑒪𑒏 𑒞𑒿 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒏 𑒖𑒹 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰 𑒕𑒻 𑒮𑒹 𑒪𑒑𑒦𑒑 𑓘𑓐-𑓙𑓐 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒬𑒞 𑒐𑒞𑓂𑒧 𑒦𑓄 𑒖𑒹𑒞𑒻। 𑒂 𑒅𑒧𑓂𑒧𑒹𑒠 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒄 𑒮𑒦 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒢𑒹 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒯𑒹𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒞𑒻।

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 𑒠𑒱𑒞𑒼𑒩𑒱𑒨𑒪𑓄𑒮𑓂𑒙𑒰𑒤𑓄𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒰𑓄𑒑𑒧𑒰𑒪𑒱𑓄𑒏𑒼𑒧 **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

𑓒.𑓑𑓓.𑒣𑓂𑒩𑒫𑒲𑒝 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒠𑒰𑒮- 𑒖𑒢𑒯𑒱𑒞 𑒣𑒩𑒱𑒣𑓂𑒩𑒹𑒏𑓂𑒭𑓂𑒨 𑒧𑒹

𑒣𑓂𑒩𑒫𑒲𑒝 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒠𑒰𑒮

जनहित परिप्रेक्ष्य मे

प्रायः मैथिल, रोजी-रोटी आ रोजगार के तलाश मे हम मैथिल दिल्ली मुंबई सन शहर मे अपन घर स हजारो किलोमीटर दूर दोसर दुनिया के जीवन जीवय लेल मजबूर छी आ पैसा कमाय मे लागल छी, आइ पलायन के अभिशाप हर पारिवारिक मनःस्थिति ई अछि जे हमर गाम के ८५% युवा गाम छोड़ि शहर मे पलायन क गेल छथि, एकर पाछु मुख्य कारण अछि मिथिला मे पूर्ण रोजगार, समुचित शैक्षणिक व्यवस्था आ समृद्ध स्वास्थ्य व्यवस्था के घोर अभाव।

मिथिला दशकों स राजनीतिक रूप स उपेक्षित रहल अछि, एहि स पूर्व कोनो पार्टी मिथिला क हित कए प्राथमिकता नहि देलक आ एकर कायाकल्प लेल जरूरी लागू नहि केलक, जाहि कारण स देश क अन्य भाग विकास क यात्रा मे आगू बढ़ैत रहल, जखन कि उलटा मिथिलाक समृद्धि घटैत गेल।

समस्त मिथिलाक कागज मिल, चीनी मिल, जूट मिल, कपास मिल जेना दर्जनो बंद उद्योग एकर जीवंत उदाहरण अछि, ई सब ओ उद्योग अछि जाहि माध्यमे एक समय मे पूरा मिथिला पनपैत छल आ एहि ठामक लोक किसान आओर समृद्ध भ रहल छल. समय के साथ राजनीतिक उपेक्षा के कारण सब उद्योग बंद भ गेल, जखन अन्य क्षेत्र मे नव उद्योग के स्थापना भ रहल छल, ओहि समय मिथिला औद्योगिक विस्थापना के दंश बढ़ि रहल छल आ आइयो स्थिति ओहिना अछि।

एहन स्थिति मे ई सोचवाक आवश्यकता अछि जे देशक राजधानी आ सत्ताक केंद्र बनि दिल्ली सन शहर मे ई नहि भ' सकैत अछि, जतय ३०-३५ लाख प्रवासी मैथिल छथि, जाहि मे दिल्ली मे सेहो २०- २५ हजार लोक जमा भ जाइत छथि, के नॉर्थ साउथ ब्लॉक मे पावर कॉरिडोर स पूछू, हमर लोका के अधिकार कतय अछि, हमर मिथिला के अधिकार कतय अछि।

૨૦૧૫ સ મૈથિલિ સ્ટૂડેંટ યૂનિયન નામક સંસ્થા કે સ્થાપના ભેલ જે ક્ષેત્ર આ છાત્ર કે બાત કરય છૈ ઈ એહન સેના બનિ ગેલ અછિ શક્તિપતિ યુવા કે, જે હાલ કે સમય મે એક-એક સમસ્યા કે પ્રમુખતા સ ઉઠબૈત આબિ રહલ અછિ આ એહન તરહક બિભિન્ન સફલતા સેહો પ્રાપ્ત ભેલ અછિ। આનો ત હમ સબ સોશલ મીડિયા પ્લેટફૉર્મ જેના ટ્વિટર, વ્હાટ્સએપ, મૈસેંજર, ફેસબુક, ટેલીગ્રામ, ઇંસ્ટાગ્રામ, આદિ પર સક્રિય છી મુદા જરૂરત અછિ
કિ હમરા સબ કેઁ સંગઠન કે હિત મેઁ, સંગઠનાત્મક ગતિવિધિ, સંગઠનાત્મક વિચાર કે પ્રસાર છૈ ઈ મંચઽ કે અધિકતમ ઉપયોગ કરના ચાહિયઽ, હમરા ઈ કામ કરના ચાહિયઽ તાકિ હમ્મેઁ અપનઽ વિચારધારા, દૃષ્ટિ, મિશન આગૂ બઢેબા પર સ્માર્ટ તરીકા સઁ કામ કરી સકિયૈ।

-પ્રવીણ કુમાર ઝા, જિલા પ્રધાન મહાસચિવ, મૈથિલિ સ્ટૂડેંટ યૂનિયન દરભંગા સંગ સંસ્થાપક સદસ્યઃ- મૈથિલિવાદી પાર્ટી, પ્રવેણઝાકીર્તિ૧૯૯૮૭@ગમાઇલ.કોમ, ૮૫૦૭૮૭૫૪૪૨

અપન મંતવ્ય દિતોરાિલ.સ્તાફ.વિદેહા@ગમાઇલ.કોમ **પર પઠાઉ**

ઐ અંકક અન્યાન્ય રચના

૩.ગદ્ય ખણ્ડ

૩.૧જગદીશ પ્રસાદ મણ્ડલ- સુચિતા (ધારાવાહિક ઉપન્યાસ)

३२जगदीश प्रसाद मण्डल-अपेक्षा टुटि गेल (लघुकथा)

३३नन्द विलास राय-आवश्यक आवश्यकता

३४रवीन्द्र नारायण मिश्र- मातृभूमि (उपन्यास)- ३६-४० म खेप

३५कुमार मनोज कश्यप-आकाश-कुसुम

३६निर्मला कर्ण- अग्नि शिखा (खेप-२०)

३७आचार्य रामानन्द मण्डल-अन्हारक दीप् वाल वैरागी

३८डा. कशिन कारीगर-मैथिलीमे गोवियिागरी

३९लालदेव कामत-महा प्रलयक लगीच छैक जनजीवन् सामाजिक सरोकार कैं नव दिशा दैत उपन्यास् कविवर वद्रीनाथ राय लीक मादे

३१०परमानन्द लाल कर्ण- गीता माहात्म्य

३११जगदीश प्रसाद मण्डल- सुचिता (धारावाहिक उपन्यास)

જગદીશ પ્રસાદ મણ્ડલ

સુચિતા (ધારાવાહિક ઉપન્યાસ)

'સુચિતા' ધારાવાહિક રૂપેઁ છપબ પ્રારમ્ભ ભેલ 'મિથિલા દર્શન'મે, જે પહિને પ્રિંટમે છપબ બન્દ ભેલ આ માત્ર પીડીએફ મે ઈ-પ્રકાશિત હુઅય લાગલ આ ફેર સેહો બન્દ ભઽ ગેલ આ તેઁ 'સુચિતા'ક સેહો છપબ ઈ-પ્રકાશિત હોએબ બન્દ ભઽ ગેલ અછિ આ વિદેહમે ઈ ઉપન્યાસ ધારાવાહિક રૂપેઁ ઈ-પ્રકાશિત કએલ જા રહલ અછિ- સમ્પાદક

તેસર પડ઼ાવ

ભુવનેશ્વર એલા રાધારમણક આઇ પરાહ દિન છી। જહિયાસઁ રાધારમણ કમલપુરસઁ નિકલલા તહિયાસઁ અપન ઘર ગામ બિસરિ ગેલ છલા। જે સોભાવિકો અછિ। કિએ તઁ નવ-નવ જગહક સંગ નવ-નવ કાજોક બેવસ્થા છેલૈન્હ।

જખન રાધારમણ ઘરસઁ નિકલિ ટેમ્પુપર અપનાકેઁ સવાર કેલૈન તખનેસઁ મનક બિચાર વર્તમાન વાસ કરએ લાગલૈન, તઁએ ઘરક સભ કિછુ બિસરિ અપન જીવન-યાત્રા પ્રારમ્ભ કેલૈન। ઓના, નવ રાજ્યક નવ જગહ ભુવનેશ્વર છીહે, મુદા ઓહનો નવ જગહ ભુવનેશ્વર નહિયેઁ અછિ જેકરા કમલપુરક લોક નહિ જનૈત હોઇથ। કિએ તઁ છઅ માસે બેતક છઉ઼ી નેને ગામ-ગામક લોક જગરનથપુરી ગીત ગબૈત પીઢ઼ી-દર-પીઢ઼ી જગરનાથ જાત્રા-અબૈત રહલ અછિ। તઇમે કમલપુર છુટલ રહલ સેહો બાત નહિયેઁ અછિ। તઁએ ભુવનેશ્વર અપરિચિત જગહ કમલપુર-લે નહિયેઁ અછિ। મુદા રાધારમણ-લે સે નહિ છૈન, તેકરો કેના નકારલ જા સકૈએ। ગપ-

સપ્પક ક્ષેત્રમે કમઉપુર્વણ એળે ળનતિ છૈથ ળે ભુવનેશ્વર ઉડ઼ીસા નાળ્યક ળણિ મુખ્યાળ્ય છી આ નાળયાનયીં છીહ। નહિ ળણિમે ળગન્નાથપુરી સેહો અછિ આ સમુદ્રક કાનમે સુન્દર મન્દિર કોનાર્ક સેહો અછિ। તૈસંગ કવીન્દ્રાસક પ્રનતી સમુદ્રક કાનમે સેહો ગાડ઼ઉ છૈન। ળગન્નાથો વાવા તેહને છૈથ ળે સભ દિન નવ અન્નક પ્રસાદો ગ્રહણ કરતિ છૈથ।

ભુવનેશ્વર પહુઁચ નાયાનમાઁ અપન વ્યિવિત ળીવન યાનઁ કેઉન, ળરસઁ સરકારી સભ સુવિધા ભેટવે કેઉન, તઁએ કોની અસુવિધા નહિઁ ભેઉન। મુદા સભ વેવસ્થા કરૈમે નાયાનમાઁકેઁ એક પખ ઉગયિ ગેઉન। આર પનરહમ દિન નાયાનમાઁકેઁ ગામ ભોન પડ઼ઉન।

ભાય, ળીવૈનમે ઉક માએ-વાપકેઁ કહિ ને વસૈર ળાર, મુદા કોની ચોટ ઉગણ કી અવઘાત ભેઉપર વા આશ્ચ-અસમાની એઉપર ઉક સભ કહિ ને વસૈર ળારએ, એળે નક કનિક્ષક ભગવાનકેઁ સેહો વસૈર ળારએ, મુદા માએ-ગર-માએ, વાપ-ગૌ-વાપ મુહસઁ છુટવે કરૈએ।

ગામ દિસ વ્યિયાર વઢતિ નાયાનમાઁ પત્નીપર નળૈર પ્રનીઉન। પત્નીક નવ રૂપ નવ ચેહરામે દેખ્યિ પડ઼ઉન। અપન વૈસાનીક મહત્-કેઁ દેખૈત, પત્ની ળૈઠામ વયયા-ઉ દૂધ આંટ રહઉ છેઉ, તર ઉગામે પહુઁચઉ। સુવાસિનીક, દૂ સાઉક વયયા સુયતિ ઉ, દિન ભરિ દૂધ તૈયાર હોરો મન (વ્યિયાર કરૈક) સભ છાન-વાન તોડ઼ વ્યિયાર કરૈત અપન ળન્મસઁ આર યનકિ ળીવનમે દૌડ઼એ ઉગઉન। મુદા ળહિના આર દિન માને પિતાક મઽત્યુ દિન, સુવાસિની એળે વૃદ્ધે છેઉ ળે માતા-પિતાક મઽત્યુમે વેટા-વેટી કેના કાનૈએ; તહિના કાની યીચે-યીચે વસિરએ ઉગઉ। આના, આર સુવાસિની આર ઘટનાકેઁ ળીવનક એકટા ઘાટ વૃદ્ધિ ળીવન-વાટ વનવએ યાહિ રહઉ અછિ, તઁએ વ્યિયારક અપન યુન મનક વ્યિયારકેઁ મથિ રહઉ છેઉન। તૈવોય પત્નીકેઁ અપન વ્યિયારી વૃદ્ધિ નાયાનમાઁ વળઉ-

"ગામસઁ વહરા ગેઉ મુદા ગામક કહિ ને કેઉ! સમાળો અડ઼યિાત કિઽ વ્દિા કેઉન મુદા એળવો ઉપગ્રાગ કયિો ને દેઉન ળે ગામમે અહાઁક કએઉ કહિ ને અછિ। ળે તા-ળનિગી મન રહૈત ળાયૈર ળનિગી રહૈત। સેહો ને ભેઉ। આર મનક વાત માને મનમંત્ર કહએ યાહિ રહઉ છી સે સુનવ?"

ળહિના અકસરહાઁ ઉકકેઁ ડોરપર વરી પકઉ રહે છે તહિના સુવાસિનીક ડોરપર

પકલ નહૈન। વળલ-

"અહાઁક વાત હમ કહિયા નર સુનલૌ ળે એના શંકાઉ જેલ વળૌ છી?"

ઓના, ળહિયા સુવાસિની આઈએક છાત્ના છલ તહિયેસઁ નાયાનમામ્મ યત્રિહૈન। સુવાસિનીક પતિાસઁ, કૌલળક શિક્ષક (પ્નોફેસન) આ છાત્નક વીય ળે સમ્વન્ય હોઇએ, વસ તેતવે નાયાનમામ્મક સમ્વન્ય છેલૈન। નાયાનમામ્મક મનમે એકાએક ઉઠિ ગેલૈન ળે ગોવિન્દ વાવૂક ટુટૈત પનિવાન દેખ્યિ વિયાન ળગલ આકિ હુનક મ઼ૃત્યુ? તઁએ મતિગા ળકાઁ મન નાચૈ છેલૈન। ઓના, નાયવો દૂ નંગાક હોઇએ। પહિલ હોઇએ સુન-તાન મિલિ નાયવ આ દોસન હોઇએ અનુન નાયવ। મુદા નાયાનમામ્મક મનક નાય દુનૂમે સઁ કોનો નહિ છેલૈન। કિએ તઁ અપ્પન તક માને ગોવિન્દ વાવૂ એઠામ ળાઇ તક, નાયાનમામ્મક મનમે કોનો એહેન વિયાન નહિ છેલૈન ળે કેહેન પનિવાન છૈન આ કોન સ્થિતિમે પહુઁચત। આ ને પએહ છેલૈન ળે અપનોમે કોનો તનહક વલ (સવલ) અછિ ળે કિછુ મદૈત કઽ સકવૈન। અનહોની ળકાઁ ઘટના છલ ળે એકાએક પનિસ્થિતિકિ સૂત્ન નાયાનમામ્મકેં અનાયક વના દેલકૈન। આનાયના (સંકલ્પ) સેહો દૂ નંગાક દૂ પનિસ્થિતિમે કએલ ળાઇએ। એક પનિસ્થિતિ જેલ ળે શાન્તચિત્તસઁ કોનો સંકલ્પ (અનાયના) કનવ આ દોસન હોઇએ અશાન્ત પનિસ્થિતિમે સંકલ્પ (અનાયવ) કનવ। નાયાનમામ્મક દોસન શ્નેણીક છેલૈન।

પત્નીક મુહસઁ માને સુવાસિનીક મુહસઁ પ્પસલ શંકાઉ શવ્દ સુનિ નાયાનમામ્મ વળલ-

"કોનો શંકાક નિવાનને કહિયા કેલૌ ળે શંકાઉ નહિ નહવ?"

ઓના, વિયાનક દૌડમે, ળે ળીવનક સંગ દૌડૈએ, તઇ દૃષ્ટિએં નાયાનમામ્મ આંશિક પનિપક્વ જઇયે ગેલ છૈથ ળે સુવાસિની નહિ છૈથ। તેકન કાનામ્મો દુનૂક અપન-અપન છૈન્હે। વિદ્યાધ્યયનક ક્નમમે યુવ઼ ળકાઁ નાયાનમામ્મ અપને મનકેં સંકલ્પિત કઽ નેને છલા ળે પ્નશાસનિક પદ તઁ ગાનથાહક પઢવ છી મુદા એમએ કનવ તઁ થાહલ અછિએ, તઁએ કોનો કૌલળે વા હાઇયે સ્કૂલક શિક્ષક વનવ તઁ ગાનથાહમે નહિયેં અછિ। ળખ્ખને કોનો કાળક ક્ષલ આ ઓઇ કાળક પ્નક્નિયાક વીય કેકનો જઽ ળાઇ છૈ તખ્ખને ઓકનો અપન વલ ળગતિ છૈ ળઇસઁ સંકલ્પક અનુકૂલ પનિસ્થિતિ સેહો નિમિતિ હોઇતે અછિ, ળેકન ઉપયોગ જેલાસઁ સક્ષલતાક સીઢી સેહો જેટતે અછિ। મુદા સે સુવાસિનીક ળીવનમે ઘટતિ નહિ જેલ છેલૈન।

𑒍𑒢𑒰, 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒍𑒯𑒢 𑒒𑒙𑒢𑒰 𑒒𑒙𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒃𑒮𑒿 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒧𑒹𑒙𑒰 𑒖𑒰𑒃𑒋 𑒏𑒯𑒻𑒏𑒰𑒪 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒯𑒖𑒰𑒩𑒼 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒮𑒹𑒫𑒲 𑒂 𑒯𑒖𑒰𑒩𑒼 𑒡𑒩𑓂𑒧𑒰𑒞𑓂𑒧𑒰𑒮𑒿 𑒑𑒰𑒧 𑒦𑒩𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒋, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒼 𑒂 𑒫𑒹𑒏𑒞𑒱𑒨𑒼 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒧𑒹𑒙𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒢𑒹। 𑒖𑒹 𑒥𑒰𑒞-𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒢𑒰𑒔𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒻𑒢, 𑒞𑒿𑒋 𑒁𑒢𑒳𑒦𑒫𑒲 𑒂 𑒁𑒢𑒁𑒢𑒳𑒦𑒫𑒲𑒏 𑒥𑒲𑒔𑒏 𑒠𑒴𑒩𑒲 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒥𑒢𑒪 𑒕𑒪𑒻𑒢। 𑒞𑒿𑒋 𑒮𑓀𑒏𑒼𑒔 𑒯𑒋𑒥 𑒮𑒼𑒦𑒰𑒫𑒱𑒏 𑒦𑒃𑒨𑒹 𑒖𑒰𑒃𑒋, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒢𑓂𑒨 𑒣𑒞𑒱-𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲𑒏 𑒖𑒹 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒹 𑒕𑒪𑒻𑒢। 𑒖𑒻𑒚𑒰𑒧 𑒣𑒞𑒱𑒨𑒼 𑒥𑒳𑒗𑒻 𑒕𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒏𑒧𑒖𑒼𑒩𑒮𑒿 𑒏𑒯𑒪𑒰𑒣𑒩 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒂𑒠𑒹𑒬 𑒠𑒹𑒪𑒰𑒣𑒩, 𑒖𑒿 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒩𑒞𑒲 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲 𑒢𑒯𑒱 𑒢𑒱𑒧𑒰𑒯𑒞𑒲 𑒞𑒿 𑒑𑒩𑒧𑒰 𑒏𑓄 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒖𑒼𑒩𑒮𑒿 𑒏𑒯𑒪𑒰𑒣𑒩 𑒢𑒱𑒧𑒰𑒯𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒞𑒲, 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒱𑒨𑒼𑒿 𑒥𑒳𑒗𑒞𑒱 𑒕𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒖𑒐𑒢 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏𑒹𑒿 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒦𑒩𑒱 𑒮𑓀𑒑𑒹-𑒮𑓀𑒑 𑒩𑒯𑒻𑒏 𑒁𑒕𑒱, 𑒞𑒻𑒨𑒼 𑒖𑒿 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒞𑒲𑒞-𑒏𑒮𑒰𑒃𑒢 𑒯𑒼𑒃𑒋 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒮𑒯𑒱 𑒪𑒹𑒥𑒰 𑒔𑒰𑒯𑒲। 𑒪𑒼𑒏 𑒞𑒿 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒮𑓀𑒏𑒪𑓂𑒣𑒏 (𑒫𑓂𑒩𑒞𑒏) 𑒣𑒰𑒕𑒴 𑒦𑒩𑒱-𑒦𑒩𑒱 𑒠𑒱𑒢 𑒮𑒯𑒱 𑒪𑒃𑒋, 𑒞𑒯𑒴𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒞𑒿 𑒮𑒯𑒢𑒧𑒰 𑒠𑒹𑒬 𑒕𑒲𑒯𑒹 𑒖𑒹 𑒯𑒩𑒱𑒫𑒰𑒮𑒩 𑒮𑒢 𑒣𑒰𑒥𑒻𑒢, 𑒖𑒃𑒧𑒹 𑒞𑒲𑒢 𑒠𑒱𑒢 𑒮𑒯𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒋, 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒪𑒼𑒏 𑒏𑒩𑒱𑒞𑒹 𑒁𑒕𑒱।

𑒍𑒢𑒰, 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒧𑒢𑒹-𑒧𑒢 𑒧𑒰𑒣𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒰 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒒𑒩𑒏𑒱 𑒖𑒹 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒩 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒩𑒯𑒪𑒻𑒢, 𑒞𑒯𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒏𑒴𑒪 𑒢𑒹 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒏 𑒮𑒦 𑒣𑓂𑒩𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒯𑒹𑒞𑒻𑒢।

𑒁𑒣𑒢 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒞𑒢-𑒧𑒢𑒢𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒍𑒗𑒩𑒰𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒰। 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒅𑒚𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒏 𑒍𑒗𑒩𑒲 𑒞𑒿 𑒁𑒧𑒞𑒲 𑒏𑒰𑒿𑒙 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒗𑒼𑒗𑒑𑒩𑒼 𑒯𑒼𑒃𑒋 𑒂 𑒐𑒙-𑒧𑒡𑒳𑒩 𑒮𑓂𑒟𑒳𑒪 𑒠𑒃𑒨𑒹𑒥𑒪𑒰 𑒯𑒼𑒃𑒋। 𑒞𑒻𑒚𑒰𑒧 𑒞𑒿 𑒞𑒹𑒯𑒢𑒹 𑒢𑒹 𑒥𑒢𑒱 𑒏𑓄 𑒩𑒯𑒢𑒹 𑒣𑒰𑒩-𑒒𑒰𑒙 𑒪𑒑𑒰 𑒮𑒏𑒻𑒋, 𑒢𑒯𑒱 𑒞𑒿 𑒡𑒰𑒩𑒏 𑒏𑒰𑒞𑒧𑒹 𑒁𑒮𑒑𑒩𑒹 𑒥𑒻𑒮𑒪 𑒩𑒯𑒥।

𑒁𑒣𑒢 𑒂 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒏 𑒠𑒴𑒩𑒲 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏𑒹𑒿 𑒞𑒹𑒢𑒰 𑒗𑒼𑒗𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒠𑒹𑒪𑒏𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑒩𑒥𑒼-𑒪𑒹 𑒂 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒮𑒲𑒐𑒥𑒼-𑒪𑒹 𑒥𑒰𑒡𑓂𑒨 𑒏𑓄 𑒠𑒹𑒪𑒏𑒻𑒢। 𑒍𑒢𑒰, 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒋𑒏 𑒢𑒧𑓂𑒥𑒩𑒮𑒿 𑒔𑒼𑒙𑒲 (𑒂𑒃𑒋𑒋𑒮) 𑒣𑒩 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒟𑒱 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲𑒏 𑒠𑒼𑒮𑒩-𑒞𑒹𑒮𑒩 𑒯𑒖𑒰𑒩𑒼 𑒥𑒰𑒙 𑒍𑒯𑒢 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒔𑒼𑒙𑒲 𑒡𑒩𑒱 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒥𑒻𑒏 𑒮𑒰𑒧𑒩𑓂𑒟 𑒞𑒿 𑒕𑒻𑒢, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒹 𑒥𑒳𑒗𑒪-𑒑𑒧𑒪 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒪𑒻𑒢। 𑒍𑒢𑒰, 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒫𑒱𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒏 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒪𑒰, 𑒥𑒮 𑒍𑒞𑒥𑒹 𑒩𑒯𑒪𑒰 𑒖𑒹𑒞𑒹 𑒯𑒰𑒃 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪 𑒞𑒏 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒢𑓂𑒨 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒏 𑒫𑒱𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒞𑒹𑒞𑒹𑒏 𑒞𑒿 𑒣𑒜𑓃𑒪 𑒕𑒻𑒢𑓂𑒯𑒹। 𑒞𑒃𑒮𑒿 𑒋𑒞𑒹 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒑𑒩𑒱𑒨𑒹 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒏𑒪 (𑒂𑒩𑓂𑒙) 𑒂 𑒫𑒱𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒧𑒹 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒫𑒹𑒫𑒯𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒿 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒥𑒰𑒞 𑒫𑒰 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒫𑒹𑒫𑒯𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒪 𑒖𑒰𑒋 𑒞𑒿

ओइमे ओते अनुपात अन्धविश्वासक जगह विश्वास लइते अछि।

एकाएक राचारमामाक मन मनुष्यक जीवन लग पहुँच गेलैन। जीवन लग पहुँचते अपन कार्यालय मन्दिर जकाँ देखा पड़लैन। केते लोकक जीवन ओइ मन्दिरसँ माने कार्यालयसँ संचालित भऽ रहल अछि? मन आगू घुसैक ओइ सीमा लग पहुँच गेलैन जइ सीमापर कार्यालयक कार्यकर्त्ता ठाढ़ छथि। जनिका माध्यमसँ कार्यालय चलि रहल अछि। सबहक अपन-अपन कार्यालय, सबहक अपन-अपन काज। तैठाम अपनो तँ असगरे छी? हँ, एकटा ओगरबाहक रूपमे पूरन अछि। जे काजोमे आ अपन जीवनोमे सहयोग करैत अछि। जखन बाहर बजैक दुपहरियामे रौदक तापसँ तपैत भऽ मन घुमए लगैए आ काज करैसँ अनिच्छा होइए, तखन ओकरे माध्यमसँ माने पूरनेक माध्यमसँ ने एकटा दवाइयक गोली मंगा खाइते छी।

जेना कोनो डकैतीक सुराक भेटने पुलिसक मन खुशी होइए तहिना राचारमामाकेँ सेहो खुशी भेलैन। खुशी भेलैन माने राचारमामाकेँ मनमे एलैन जे जइ कार्यालयमे छी तइमे सभासँ ऊपर भेलौं, जे एक छोर भेल, मुदा एकर दोसर छोर तँ बएह ने हएत जे ओकर विपरीत अछि। माने जहिना सभासँ ऊपर आइ.ए.एस. अफसर भेल, तहिना सभासँ निच्चाँ चपरासी भेल। दरमाहा तँ बीचमे केतेको रंगक अछि, माने स्तरक हिसाबसँ रंग-रंगक। जे अन्तिम सीमा चपरासी लग पहुँच सभासँ कम भऽ जाइए।

अपन पूरन मनमे अबिते राचारमामा सुवासिनीकेँ कहलैन-

"आइ पएरे घुमैक मन होइए, से संगे चलब?"

ओना, बिनु बिचार केनहि सुवासिनी लगल-मुँह कहि देलकैन-

"कहि ने चलब!"

बजला पछाइत सुवासिनीक मन पाछू हटकए लगलैन। हटकैक कारण भेलैन जे पुरुखकेँ की छै, एकटा लूँगी, एकटा गंजी वा कुरता पहिर केतौ चल जेता, मुदा अपने केना जाएब।

राचारमामा सुवासिनीक मनक अत्स-वत्सपर विचार नहियेँ देब नीक बुझलैन। उठि कऽ ठाढ़ होइत बजला- "अहूँ चलू आ सुचिताकेँ सेहो नेने चलियौ। पएरे-पएरे दस डेग तँ ओहो चलति अछि।"

𑒖𑒰𑒥𑒹 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲 𑒫𑒱𑒠𑒰 𑒯𑒼𑒃𑒏 𑒢𑒱𑒨𑒰𑒩-𑒦𑒰𑒮 𑒏𑒹𑒪 𑒞𑒻𑒥𑒲𑒔 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏 𑒧𑒢 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑓂𑒨𑒴𑒢 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒣𑒩 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒢।

𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪 𑒂𑒠𑒱𑒫𑒰𑒮𑒲 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒯𑒱𑒨𑒹𑒮𑒿 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨 𑒐𑒳𑒖𑒪 𑒞𑒯𑒱𑒨𑒹𑒮𑒿 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒍𑒃 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨𑒮𑒿 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒪 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒥𑒱𑒮𑒫𑒰𑒮𑒪𑒰𑒪 𑒢𑒼𑒏𑒩𑒲 𑒮𑒳𑒩𑒴 𑒏𑒹𑒪𑒻𑒢, 𑒖𑒢𑒱𑒏𑒩 𑒁𑒮𑒰𑒧𑒨𑒱𑒏 𑒢𑒱𑒡𑒢𑒣𑒩 𑒁𑒢𑒳𑒬𑓀𑒮𑒰𑒏 𑒂𑒡𑒰𑒩𑒣𑒩 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒥𑒯𑒰𑒪𑒲 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪। 𑒖𑒯𑒱𑒨𑒰 𑒣𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒑𑒰𑒩𑒖𑒢𑒲𑒧𑒹 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪 𑒕𑒪 𑒞𑒯𑒱𑒨𑒹 𑒞𑒲𑒢𑒙𑒰 𑒡𑒱𑒨𑒰-𑒣𑒴𑒞𑒰 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒻, 𑒣𑒕𑒰𑒃𑒞 𑒠𑒴𑒙𑒰 𑒂𑒩𑒼 𑒦𑒹𑒪𑒻, 𑒏𑒳𑒪 𑒧𑒱𑒪𑒰 𑒏𑓄, 𑒁𑒐𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒖𑒹 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩-𑒢𑒱𑒨𑒼𑒖𑒢𑒏 𑒔𑒰𑒩𑓂𑒙 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒃𑒮𑒿 𑒍𑒦𑒰𑒩 𑒛𑓂𑒩𑒰𑒮𑓂𑒙 𑒥𑒢𑒰𑒨𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒃𑒮𑒿 𑒧𑒰𑒋 𑒪𑒑 𑒂𑒚 𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒕𑒻।

𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏 𑒛𑒹𑒩𑒰𑒮𑒿 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒒𑒩𑒏 𑒠𑒴𑒩𑒲 𑒏𑒩𑒲𑒥 𑒛𑒹𑒜𑓃 𑒏𑒱𑒪𑒼-𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒁𑒕𑒱। 𑒂𑒑𑒴-𑒂𑒑𑒴 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝, 𑒥𑒲𑒔𑒧𑒹 𑒮𑒳𑒔𑒱𑒞𑒰 𑒂 𑒣𑒰𑒕𑒴-𑒣𑒰𑒕𑒴 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲 𑒫𑒱𑒠𑒰 𑒦𑒹𑒪𑒲। 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒒𑒩 𑒪𑒑 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒋𑒏 𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒻𑒢-

"𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒒𑒩 𑒏𑒼𑒢 𑒕𑒱𑒋𑒢?"

𑒞𑒃 𑒥𑒱𑒔𑓂𑒔𑒹𑒧𑒹 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪 𑒒𑒰𑒮𑒏 𑒥𑒼𑒗 𑒧𑒰𑒟𑒣𑒩 𑒢𑒹𑒢𑒹 𑒐𑒹𑒞𑒮𑒿 𑒒𑒩𑒣𑒩 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪। 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒥𑒰𑒖𑒪-

"𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥, 𑒨𑒋𑒯 𑒁𑒣𑒢 𑒒𑒩 𑒦𑒹𑒪।" 𑒏𑒯𑒱 𑒒𑒰𑒮𑒏 𑒥𑒼𑒗 𑒩𑒐𑒱 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪 𑒯𑒰𑒿𑒃-𑒯𑒰𑒿𑒃 𑒏𑓄 𑒠𑒩𑒥𑒖𑓂𑒖𑒰 𑒥𑒯𑒰𑒩𑒋 𑒪𑒰𑒑𑒪। 𑒠𑒩𑒥𑒖𑓂𑒖𑒰𑒮𑒿 𑒥𑒰𑒯𑒩 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒞𑒲𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒹, 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲 𑒂 𑒥𑒹𑒙𑒲 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒩𑒯𑒪। 𑒠𑒩𑒥𑒖𑓂𑒖𑒰 𑒥𑒯𑒰𑒩𑒞𑒱, 𑒏𑒳𑒩𑒮𑒲 𑒮𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏 𑒥𑒰𑒿𑒯𑒱 𑒣𑒏𑒻𑒛𑓃 𑒏𑓄 𑒂𑒢𑒱 𑒏𑒳𑒩𑒮𑒲𑒣𑒩 𑒥𑒻𑒮𑒾𑒪𑒏𑒻𑒢। 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒥𑒻𑒮𑒪𑒲 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒳𑒔𑒱𑒞𑒰 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒡𑒱𑒨𑒰-𑒣𑒳𑒞𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪। 𑒂𑒚𑒼 𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒮𑒦 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒠𑒩𑒥𑒖𑓂𑒖𑒰𑒣𑒩 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪 𑒕𑒪। 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒱𑒨𑒼𑒿 𑒂 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒼𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒯𑒪-

"𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥𑒏𑒹𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒝𑒰𑒧 𑒏𑒩𑒱𑒨𑒾𑒢। 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒰𑒋-𑒥𑒰𑒣 𑒮𑒦 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒨𑒋𑒯 𑒕𑒻𑒟।"

𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒋𑒩 𑒕𑒳𑒥𑒱 𑒑𑒼𑒛𑓃 𑒪𑒑𑒪𑒏𑒻𑒢 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒑𑒼𑒛𑓃 𑒪𑒑𑒪𑒏𑒻𑒢। 𑒍𑒢𑒰, 𑒩𑒴𑒏𑓂𑒧𑒱𑒝𑒲𑒏 𑒋𑒏𑒕𑒰𑒯𑒰 𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒔𑒹𑒯𑒩𑒰 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲𑒏 𑒧𑒢 𑒟𑒼𑒛𑓃𑒹𑒏 𑒦𑒙𑒏𑒪𑒻𑒢, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒥𑒖𑒪𑒲 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒢𑒹। 𑒞𑒻𑒥𑒲𑒔 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒏𑒳𑒩𑒮𑒲𑒣𑒩 𑒮𑒿 𑒮𑒳𑒦𑒠𑓂𑒩𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪 𑒧𑒰𑒋𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒑𑒼𑒛𑓃 𑒪𑒑𑒾𑒪 𑒅𑒚𑒪। 𑒖𑒹 𑒥𑒰𑒞 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒼𑒪𑒰𑒪 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒂 𑒮𑒳𑒦𑒠𑓂𑒩𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒲। 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒻𑒞 𑒮𑒳𑒦𑒠𑓂𑒩𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼

घुमकि राधारमणक पएर छुबए चाहथि मुदा बाँहि पकैड़ राधारमण बजला- "जहिना अहाँ हिम्मतलालक माए छिऐ तहिना ने हमरो भेलौं। हमर फर्ज बनैए जे हम पएर छुबी।"

ओना, विचारक क्रममे राधारमणकेँ अपन क्रम छैलैन मुदा सुवासिनीक क्रम तइसँ भिन्न छेलैन। राधारमणक विचारक्रम मनुक्खक सीमापर ठाढ़ छेलैन, जखन कि सुवासिनीक विचारमे जाति आ रंग-भेद थोड़ेक दूरी बनौने छैलैन। जइसँ सुवासिनीक मन कछमछाए लगलैन जे कखन ऐठामसँ उठि विदा भऽ जाइ। मुदा राधारमणक मनमे जहिना अपन ससुर माने पत्नीक पिताक परिवार दुर्घटनावश विलटैक कगारपर पहुँच गेल छैलैन तहिना हिम्मतलालक परिवार सेहो पिताक (विश्वासलालक) अकालमृत्युसँ भेल छल। जइ कार्यालयमे विश्वासलाल काज करैत रहैथ, दू मंजिलक सीढ़ीपर सँ खसने मृत्यु भेल छेलैन। सात गोटेक परिवारमे छअ गोटे बेसहारा भऽ गेल छेलैन। जखन कि सुवासिनीक परिवारमे, पिताक मृत्युक समय मात्र तीन गोटे सुवासिनी, भाए- मनोज आ माए छेली। राधारमणक मनमे दुनू परिवारक बात एकसंग नाचि रहल छैलैन। मनमे उठैन- दुनू परिवार केना-केना आबुक सीमापर पहुँचल अछि, तइ विचारकेँ सबहक सोझ राखी, जइसँ एक-दोसर परिवारक सुख-दुख देखा-देखीसँ सीखा-सीखी करत। भाय, परिवार तँ परिवार छी, तहूमे मनुक्खक परिवार, जेकरा माल-जाल जकाँ छान-पगहा नहि लगल छै।

सुवासिनीक मनोभावकेँ राधारमण आँकि नेने छला। मुदा शंका ई उठि गेल छेलैन जे बरे कठिन तँ जौतुक के लत माने ई जे जइ सुवासिनीकेँ हिम्मतलालक परिवारक रंग-रूप देखि मन भटैक गेल अछि से ओइ परिवारक सुख-दुखकेँ अपन सुख-दुख बुझि अङ्गेज केना सकैए? आ जँ से नहि भेल तँ केतए एलौं तँ केतौ ने सएह हएत।

तैयो हिम्मतलाल तीनटा प्लेटमे जलखै अनलक। राधारमण दुनू परानीक प्लेट एकरंग सजल छल आ सुचिताक दोसर रंग। दुनू परानी राधारमणक प्लेट जहिना स्वादक हिसाबे मीठ-नमकीनसँ सजल तहिना सुचिताक प्लेट मीठ-

𑒧𑒡𑒳𑒩𑒏 𑒯𑒱𑒮𑒰𑒥𑒮𑒿 𑒮𑒖𑒪 𑒕𑒪। 𑒞𑒋 𑒥𑒱𑒔𑓂𑒔𑒹𑒧𑒹 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲 𑒮𑒰𑒮𑒳-𑒍 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪 𑒧𑒰𑒋 𑒍, 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒂 𑒣𑒰𑒿𑒔𑒼 𑒡𑒱𑒨𑒰-𑒣𑒳𑒞𑒰-𑒍 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒥𑒛𑓃𑒏𑒰 𑒟𑒰𑒩𑒲𑒋-𑒧𑒹 𑒂𑒢𑒱 𑒩𑒐𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒻। 𑒨𑒋𑒯 𑒞𑒿 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒏 𑒐𑒹𑒪 𑒕𑒲, 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒣𑒴𑒩𑒰 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒣𑒩𑒰𑒢𑒲 𑒩𑒔𑒰𑒩𑒧𑒰𑒧𑒰𑒧𑒹 𑒠𑒹𑒫𑒞𑓂𑒫𑒣𑒢 𑒠𑒹𑒐𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒩𑒔𑒰𑒩𑒧𑒰𑒧𑒰 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒏𑒲 𑒧𑒖𑒧𑒰 𑒁𑒕𑒱, 𑒞𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒞𑒖𑒥𑒲𑒖 𑒏𑓄 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪। 𑒋𑒏 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒫𑒻𑒡𑒫𑓂𑒨 𑒧𑒰𑒋 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒼𑒞𑒰-𑒣𑒼𑒞𑒲𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒂 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒩𑒔𑒰𑒩𑒧𑒰𑒧𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒮𑓀𑒑। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲𑒏 𑒧𑒢 𑒅𑒐𑒛𑓃𑒪-𑒅𑒐𑒛𑓃𑒪 𑒮𑒢 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢।

𑒁𑒣𑒢 𑒩𑒰𑒧𑒖𑒴𑒧𑒏𑒱 𑒩𑒰𑒧𑒏𑒾𑒬𑒪𑒏𑒹𑒿 𑒩𑒔𑒰𑒩𑒧𑒰𑒧𑒰 𑒁𑒮𑒮𑓂𑒟𑒪 𑒯𑒼𑒩𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰𑒧𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒻𑒟। 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒃 𑒖𑒹 𑒖𑒢𑒱𑒏𑒰 (𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲𑒏𑒹𑒿) 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲𑒏 𑒦𑒹𑒠 𑒥𑒳𑒗𑒥𑒻𑒞 𑒋𑒪𑒾 𑒮𑒯𑒋 𑒞𑒹𑒯𑒹𑒢 𑒅𑒐𑒛𑓃𑒪-𑒅𑒐𑒛𑓃𑒪 𑒮𑒢 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪𑒲 𑒖𑒹 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒣𑒾𑒞𑒲? 𑒧𑒢𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒫𑒰𑒧 𑒕𑒳𑒙𑒞𑒱 𑒩𑒔𑒰𑒩𑒧𑒰𑒧𑒰𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒢𑒫 𑒔𑒹𑒞 𑒋𑒪𑒻𑒢। 𑒢𑒫𑒔𑒹𑒞 𑒃 𑒋𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒱𑒨𑒱𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒫𑒵𑒞𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒅𑒚𑒾𑒪𑒰𑒮𑒿 𑒍 𑒋𑒏𑒰𑒑𑓂𑒩 𑒯𑒹𑒞𑒲 𑒂 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒥𑒳𑒗𑒻𑒪 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒢𑒖𑒻𑒩 𑒅𑒚𑒾𑒞𑒲। 𑒖𑒐𑒢𑒹 𑒮𑒹 𑒦𑒹𑒪 𑒞𑒐𑒢𑒹 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒼𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒞𑒳𑒪𑒢𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒠𑒹𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒞𑒲। 𑒥𑒲𑒔𑒧𑒹 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒦𑒹𑒪𑒾, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒂 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪, 𑒯𑒧𑒯𑒴𑒿 𑒮𑒦 𑒁𑒣𑒢-𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒏𑓂𑒭 𑒩𑒐𑒻𑒞 𑒮𑒰𑒧𑓀𑒖𑒮𑒏 𑒮𑒲𑒧𑒰𑒣𑒩 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒥।

𑒩𑒔𑒰𑒩𑒧𑒰𑒧𑒰 𑒢𑒧𑒏𑒲𑒢 𑒐𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪 𑒂 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲 𑒢𑒧𑒏𑒲𑒢𑒏 𑒏𑒛𑒴 𑒏𑒧 𑒏𑒩𑒻𑒪 𑒧𑒚𑒱𑒩 𑒐𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒲। 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒏 𑒫𑒱𑒣𑒩𑒲𑒞 𑒠𑒱𑒬𑒰 𑒠𑒹𑒐𑒰 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪 𑒥𑒰𑒖𑒪-

"𑒮𑒰𑒯𑒻𑒥, 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒞𑒿 𑒮𑒯𑒖𑒹 𑒮𑒥𑒠𑒱𑒢𑒮𑒿 𑒑𑒩𑒲𑒥 𑒩𑒯𑒪 𑒂 𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒁𑒕𑒱। 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒮𑒢 𑒩𑒰𑒖𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒠𑒳𑒂𑒩𑒣𑒩 𑒮𑒳𑒂𑒑𑒞 𑒏𑓄 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒲, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒔𑒩𑒰𑒧𑒲𑒔𑒩𑒏 𑒣𑒳𑒝𑓂𑒨 𑒏𑒩𑓂𑒧 𑒩𑒯𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒔𑒰𑒯𑒹 𑒫𑒱𑒠𑒳𑒩𑒏 𑒮𑒰𑒑 𑒯𑒳𑒁𑒋 𑒂𑒏𑒱 𑒬𑒥𑒩𑒲𑒏 𑒥𑒻𑒩, 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒥𑒩𑒰𑒥𑒩𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒿𑒋 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒢𑒋 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒞𑒿 𑒩𑒞𑒱𑒨𑒼 𑒦𑒩𑒰 𑒐𑒳𑒬𑒲 𑒞𑒿 𑒦𑒩𑒨𑒹 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱।"

𑒍𑒢𑒰, 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒯𑒰𑒟𑒏 𑒕𑒳𑒁𑒪 𑒣𑓂𑒪𑒹𑒙𑒏 𑒦𑒼𑒖𑓂𑒨 𑒫𑒱𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮𑒮𑒿 𑒩𑒔𑒰𑒩𑒧𑒰𑒧𑒰𑒏 𑒧𑒢 𑒞𑒵𑒣𑓂𑒞 𑒦𑓄 𑒔𑒳𑒏𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒃𑒮𑒿 𑒧𑒢𑒼𑒦𑒰𑒫𑒧𑒹 𑒟𑒼𑒛𑓃𑒹𑒏 𑒠𑒪𑒠𑒪𑒲 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒖𑒪𑒐𑒻 𑒏𑒹𑒪𑒰𑒏 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒰𑒞 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪 𑒒𑒰𑒮𑒏 𑒥𑒼𑒗𑒧𑒹 𑒮𑒿 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒮𑒳𑒐𑒪 𑒐𑒜𑓃 𑒢𑒱𑒏𑒰𑒪𑒱 𑒢𑒯𑒮𑒿 𑒐𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒥𑒢𑒰 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏 𑒯𑒰𑒟𑒧𑒹 𑒠𑒻𑒞 𑒥𑒰𑒖𑒪-

"𑒔𑒰𑒯 𑒣𑒲𑒥 𑒪𑒑𑒱 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒰𑒞 𑒠𑒱𑒢-𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒏 𑒑𑒣𑒼-𑒮𑒣𑓂𑒣 𑒯𑒹𑒞𑒻 𑒂 𑒩𑒰𑒞𑒳𑒏 𑒩𑒯𑒻𑒏 𑒥𑒹𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰

सेहो हेतै।"

गौतुका नहैक नाओ सुनि सुवासिनीक मनमे हड़कबाहि उठलैन मुदा मठिआएल मुँह नहने शब्दे बढ़ैत मुहसँ खसलैन-

"जहिना मिथिलाक चरामीचरक चर्च केलौं तहिना चाहक पश्चात पान सेहो रहल अछि।"

ओना, जहियासँ नाचारमम कार्यालय पकड़लैन तहियासँ कार्यालयक सभ किछु देख-सुनि-गुनि लेने छला जे हिम्मतलालकेँ गुनल छल; किए तँ साल भरिसँ ओर ऑफिसमे कार्यरत अछि। ओना, दुनियाँक खेल विचित्र अछिए जे कियो दुनियाँकेँ देख-सुनि-बुझि छोड़ैए तँ कियो बिनु देखनहि छोड़ि दइए। नाचारमम अपन कार्यालयकेँ जइ रूपेँ गुनलैन तइसँ विपरीत रूपेँ हिम्मतलाल देख-सुनि कऽ अँकने छल। मुदा अपन मन कहै जे ए कार्यालयमे हमर ओतबे भोल जेते उपयोग करै छी, एकटा स्टुल कार्यालयक मुँहक दरबज्जापर लागल अछि, तैपर बैसै छी। बस अपन तेतबे भोल।

कार्यालयक सभ वस्तुकेँ गुनन-मनन केलाक पश्चात नाचारमम जखन गेटपर बैसल हिम्मतलालक गुनन-मनन करए लागल तखन मनमे जगलैन जे जहिना एकटा खसैत परिवारकेँ सोगर बना, कहुना ठाढ़ केलौं, ओकर औतुका रूप की अछि तेकर साक्षी पत्नी छैथ। तहिना कार्यालयक जे चपरासी अछि जेकर बेतन कार्यालयमे सभसँ कम अछि तेकर साक्षी तँ हिम्मतलाले अछि। मुदा परिवारक तँ ठेकान नहि अछि जे दुनूमे तीन अछि कि तेरह। यएह जिज्ञासा नाचारममक मनकेँ उत्प्रेरित केलकैन जइसँ एकाएक छुट्टी दिनक कार्यक्रम बना हिम्मतलालक घरपर एला। जाय, केकरो ऐठाम, बिना दिन-ठेकान बनौने जखन जाइ छिए तखन अपना मनमे ईहो अवचारि लिअ पड़त कनि जे गेला पश्चात माने ओइठाम पहुँचला पश्चात जँ चरबारी अपन दुआर-दरबज्जा झाड़ए-बहारए लगैथ तँ बगल कऽ कातमे ठाढ़ भऽ जाइ। ई नहि जे अपने ठाढ़ छी आ घरबारी ओरियान कऽ रहल अछि तँए अपमान भेल। दरबज्जाक बेवस्था बनत, जखन ओइठाम बैस परिवारक चाराक आदान-प्रदान हएत। जाय, दुनियाँ छी कनि, रंग-रंगक नाच-तमाशा, रंग-रंगक मंचपर ठाढ़ भऽ तमसगीर अपन तमासा देखैबतो अछि आ आगूओ देखबे करत।

𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒠𑒱𑒬𑓂𑒫𑒱𑒞 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒯𑒩𑒱𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒁𑒢𑒚𑒰 𑒠𑒹𑒪𑒏। 𑒁𑒢𑒚𑒥𑒻𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒕𑒹𑒪𑒻 𑒖𑒹 𑒖𑒓 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑓀𑒔𑒪𑒧𑒹 𑒡𑒰𑒢 𑒣𑒲𑒁𑒰𑒏 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒓 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒧𑒹 𑒡𑒰𑒢𑒏 𑒅𑒣𑒖 (𑒅𑒞𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢) 𑒥𑒜𑓃𑒰𑒥𑒋 𑒪𑒑𑒢 𑒁𑒢𑒏𑒰 𑒧𑒢𑒼𑒮𑒹 𑒏𑒹𑒞𑒼 𑒠𑒱𑒢𑒱 𑒨𑒋𑒥? 𑒁𑒣𑒢 𑒅𑒛𑓃𑒱𑒨𑒰 𑒡𑒰𑒢 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲𑒏 𑒡𑒰𑒢 𑒥𑒢𑒰 𑒩𑒴𑒏𑓂𑒧𑒰𑒝𑒲 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒣𑒩𑒰𑒢𑒲 𑒥𑒰𑒥𑒰𑒖𑒧𑒰𑒧𑒏 𑒯𑒰𑒟𑒧𑒹 𑒏𑒣 𑒣𑒏𑒛𑓃𑒥𑒻𑒞 𑒥𑒖𑒪𑒲-

"𑒧𑒹𑒧 𑒮𑒯𑒰𑒋𑒥, 𑒅𑒛𑓃𑒱𑒨𑒰 𑒡𑒰𑒢 𑒕𑒲।"

𑒍𑒢𑒰, 𑒥𑒰𑒞𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒡𑒰𑒢𑒏 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒞𑒱 𑒖𑒹𑒢𑒹 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒔𑒪𑒻𑒞 𑒖𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒔𑒪𑒻𑒞 𑒃 𑒖𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑓀𑒔𑒪, 𑒖𑒹 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒏 𑒡𑒰𑒢 𑒥𑒢𑒢𑒹 𑒕𑒪 𑒂 𑒥𑒰𑒞 𑒯𑒟𑒱𑒨𑒾𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒪, 𑒞𑒻𑒛𑒰𑒧 𑒥𑒰𑒞𑒏 𑒁𑒣𑒢 𑒅𑒣𑒖𑒥𑒰𑒏𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒢𑒹 𑒕𑒪। 𑒯𑒩𑒱𑒧𑒼𑒯𑒢𑒪𑒏 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲𑒏 𑒧𑒳𑒯𑒮𑒿 𑒮𑒳𑒢𑒪 𑒧𑒹𑒧 𑒮𑒯𑒰𑒋𑒥 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫 𑒕𑒲, 𑒖𑒹 𑒥𑒜𑓃𑒻𑒞 𑒂𑒩 𑒧𑒻𑒛𑒧 𑒦𑒛 𑒑𑒹𑒪।

𑒥𑒰𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒰𑒞 𑒯𑒩𑒱𑒧𑒼𑒯𑒢, 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏 𑒔𑒰𑒨 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒥𑒰𑒥𑒰𑒖𑒧𑒰𑒧 𑒂 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲𑒏 𑒔𑒰𑒨 𑒥𑒻𑒮𑒪। 𑒯𑒩𑒱𑒧𑒼𑒯𑒢𑒏 𑒣𑒰𑒕𑒴 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒱𑒨𑒼𑒿 𑒂 𑒧𑒰𑒮𑓂𑒨𑒼 𑒂𑒥𑒱 𑒥𑒻𑒮𑒪। 𑒍𑒢𑒰, 𑒖𑒲𑒞𑒹-𑒖𑒲𑒞𑒢 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒥𑒰𑒥𑒰𑒖𑒧𑒰𑒧 𑒯𑒩𑒱𑒧𑒼𑒯𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑓂𑒨 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪। 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒯𑒩𑒱𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒥𑒪𑒰𑒨𑒱 𑒥𑒰𑒥𑒰𑒖𑒧𑒰𑒧 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒣𑒩𑒰𑒢𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒢। 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡 𑒩𑒴𑒣 𑒠𑒹𑒐𑓂𑒨 𑒥𑒰𑒥𑒰𑒖𑒧𑒰𑒧 𑒥𑒖𑒪-

"𑒯𑒩𑒱𑒧𑒼𑒯𑒢, 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒏𑒹 𑒮𑒦 𑒕𑒻𑒟?"

𑒯𑒩𑒱𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒥𑒰𑒖𑒪- "𑒮𑒩, 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒩𑒯𑒹 𑒠𑒱𑒢𑒱 ऑस्ट्र𑒪𑒱-𑒣𑓂𑒩𑒫𑒹𑒬𑒏 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒯𑒧𑒯𑒴𑒿 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒣𑒳𑒩𑒰𑒢 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒲, 𑒣𑒻𑒕𑒪 𑒮𑒰𑒪𑒮𑒿 𑒯𑒧𑒯𑒴𑒿 𑒕𑒲। 𑒖𑒯𑒱𑒨𑒰 𑒢𑒼𑒏𑒩𑒲 𑒦𑒹𑒪 𑒞𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒂𑒚 𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒕𑒪 𑒂 𑒁𑒐𑒢𑒼 𑒁𑒕𑒱।"

𑒯𑒩𑒱𑒧𑒼𑒯𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲 𑒥𑒖𑒪𑒲-

"𑒥𑒔𑓂𑒔𑒰 𑒏𑒋𑒙𑒰 𑒁𑒕𑒱?"

𑒯𑒩𑒱𑒧𑒼𑒯𑒢-

"𑒣𑒰𑒿𑒔𑒙𑒰 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒲𑒢𑒙𑒰 𑒥𑒹𑒙𑒰 𑒂 𑒠𑒴𑒙𑒰 𑒥𑒹𑒙𑒲। 𑒞𑒻𑒮𑓀𑒑 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒱𑒨𑒼𑒿 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒧𑒰𑒮𑓂𑒨𑒼 𑒁𑒕𑒱।"

𑒯𑒩𑒱𑒧𑒼𑒯𑒢𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒮𑒙𑒻𑒞 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑓂𑒨 𑒥𑒰𑒥𑒰𑒖𑒧𑒰𑒧𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒢𑒳𑒏𑒴𑒪 𑒣𑒩𑒱𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒪𑒻𑒢। 𑒖𑒓 𑒁𑒢𑒳𑒏𑒴𑒪𑒞𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒼𑒣𑒨𑒼𑒑𑒲 𑒥𑒢𑒥𑒻𑒞 𑒥𑒰𑒥𑒰𑒖𑒧𑒰𑒧 𑒥𑒖𑒪-

"𑒯𑒩𑒱𑒧𑒼𑒯𑒢, 𑒢𑒼𑒏𑒩𑒲 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒦𑒹𑒪?"

𑒍𑒢𑒰, 𑒥𑒰𑒥𑒰𑒖𑒧𑒰𑒧𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒕𑒳𑒁𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒣𑒞𑒰 𑒔𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒯𑒩𑒱𑒧𑒼𑒯𑒢𑒏 𑒥𑒯𑒰𑒪𑒲,

𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒧𑒵𑒞𑓂𑒨𑒳𑒏 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒰𑒞 𑒁𑒢𑒳𑒬𑓀𑒮𑒰𑒣𑒩 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱।
𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪 𑒥𑒰𑒖𑒪-
"𑒮𑒩, 𑒖𑒯𑒱𑒨𑒰𑒮𑒿 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨 𑒥𑒢𑒪 𑒞𑒯𑒱𑒨𑒮𑒿 𑒣𑒞𑒱𑒖𑒲 𑒢𑒼𑒏𑒩𑒲 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒹𑒪𑒰। 𑒏𑒩𑒲𑒥 𑒥𑒲𑒮-𑒣𑒔𑒲𑒮 𑒥𑒩𑒐 𑒢𑒼𑒏𑒩𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒦𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒢। 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨𑒹𑒏 𑒠𑒴-𑒧𑓀𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒮𑒲𑒜𑓃𑒲𑒣𑒩 𑒮𑒿 𑒐𑒮𑒢𑒹 𑒧𑒵𑒞𑓂𑒨𑒳 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒢, 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒰𑒞 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒢𑒼𑒏𑒩𑒲 𑒦𑒹𑒪।"
𑒁𑒣𑒢 𑒥𑒹𑒫𑒯𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒦𑒫𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒮𑒼𑒗𑒧𑒹 𑒁𑒢𑒻𑒏 𑒐𑒱𑒨𑒰𑒪𑒮𑒿 𑒩𑒰𑒨𑒰𑒩𑒰𑒧𑒖𑒲 𑒥𑒰𑒖𑒪𑒰-
"𑒁𑒢𑒳𑒬𑓀𑒮𑒰𑒏 𑒥𑒯𑒰𑒪𑒲𑒧𑒹 𑒥𑒛𑓃 𑒪𑒏𑓂𑒏𑒛𑓃-𑒣𑒹𑓀𑒔 𑒪𑒑𑒻𑒋। 𑒮𑒹 𑒢𑒹 𑒞𑒹 𑒦𑒹𑒪?"
𑒍𑒢𑒰, 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑒳𑒢𑒥𑒼 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒹𑒪𑒲 𑒂 𑒧𑒢𑒹-𑒧𑒢 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒰𑒋𑒣𑒩 𑒢𑒖𑒻𑒩 𑒩𑒐𑒱 𑒮𑒼𑒔𑒱𑒨𑒼 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒲। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒧𑒳𑒯𑒮𑒿 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒥𑒰𑒖𑒱 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒲। 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪 𑒥𑒰𑒖𑒪-
"𑒮𑒩, 𑒠𑒹𑒐𑒻 𑒕𑒱𑒌 𑒖𑒹 𑒒𑒩 𑒁𑒠𑒯𑒹𑒣𑒩 𑒪𑒮𑒻𑒏 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪। 𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒧𑒵𑒞𑓂𑒨𑒳𑒏 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒰𑒞 𑒖𑒹 𑒢𑒑𑒠 𑒦𑒹𑒙𑒪 𑒍𑒃𑒮𑒿 𑒒𑒩 𑒥𑒢𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒥𑒱𑒨𑒰𑒢 𑒏𑒹𑒪𑒲। 𑒣𑒖𑒹𑒥𑒰 𑒞𑒿 𑒏𑒲𑒢 𑒪𑒹𑒪𑒲, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒢𑒼𑒏𑒩𑒲𑒏 𑒠𑒾𑒛𑓃-𑒥𑒩𑒯𑒰 𑒂 𑒒𑒴𑒮-𑒣𑒹𑓀𑒔𑒧𑒹 𑒞𑒹𑒞𑒹 𑒔𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒖𑒹 𑒒𑒩 𑒥𑒢𑒰𑒋𑒥 𑒣𑒯𑒰𑒛𑓃 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪।"
𑒩𑒰𑒨𑒰𑒩𑒰𑒧𑒖𑒲 𑒥𑒰𑒖𑒪-
"𑒧𑒰𑒨𑒩𑒰𑒧𑒏𑒹𑒿 𑒞𑒹 𑒣𑒹𑓀𑒬𑒢 𑒦𑒹𑒙𑒻𑒞 𑒯𑒋𑒞?"
𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪-
"𑒯𑒿 𑒮𑒩, 𑒍𑒯𑒱 𑒣𑒰𑒃𑒮𑒿 𑒞𑒲𑒢𑒙𑒰 𑒏𑒼𑒚𑒩𑒲 𑒂 𑒠𑒩𑒥𑒖𑓂𑒖𑒰 𑒏𑒯𑒳𑒢𑒰𑒏𑓄 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒏𑒹𑒪𑒲 𑒯𑒹𑒢। 𑒩𑒯𑒻 𑒖𑒼𑒏𑒩 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪, 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒳𑒗𑒪 𑒖𑒹𑒞𑒃।"
𑒏𑒻𑒩𑒧 𑒥𑒼𑒩𑓂𑒛𑒏 𑒁𑒢𑓂𑒨 𑒑𑒼𑒙𑒲 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒥𑒹𑒟𑒰-𑒏𑒟𑒰 𑒮𑒳𑒢𑒥𑒻𑒏 𑒥𑒱𑒨𑒰𑒢 𑒂𑒮𑓂𑒞𑒢 𑒞𑒼𑒛𑓃𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒻𑒢। 𑒂𑒮𑓂𑒞𑒼 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒢𑒹 𑒞𑒼𑒛𑓃𑒞𑒻𑒢, 𑒮𑒳𑒐𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒹 𑒪𑒼𑒏 𑒔𑒼𑒩𑒰𑒏𑓄 𑒩𑒐𑒋 𑒔𑒰𑒯𑒻𑒋 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒠𑒳𑒐 𑒞𑒿 𑒮𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒲। 𑒍 𑒞𑒿 𑒮𑒞𑒞 𑒧𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒳𑒐𑒥𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒋 𑒖𑒹 𑒠𑒼𑒮𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒪-𑒮𑒳𑒢𑒪𑒰 𑒂 𑒏𑒯𑒪-𑒮𑒳𑒢𑒪𑒰𑒮𑒿 𑒏𑒧𑒻𑒋। 𑒍𑒢𑒰 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲𑒏 𑒯𑒰𑒫-𑒦𑒰𑒫𑒮𑒿 𑒩𑒰𑒨𑒰𑒩𑒰𑒧𑒖𑒲 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰 𑒖𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒧𑒢𑒧𑒹 (𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹) 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒒𑒙𑒢𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒂𑒮𑓂𑒞𑒢 𑒞𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒢𑒱 𑒞𑒿𑒋 𑒁𑒣𑒢 𑒂 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒥𑒱𑒨𑒰𑒩𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒰𑒯 𑒖𑒹 𑒁𑒕𑒱 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪 𑒂 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲𑒏 𑒧𑒰𑒃𑒏 𑒧𑒳𑒿𑒯𑒧𑒰𑒪𑒱𑒢 𑒏𑒱𑒌 𑒢𑒹 𑒏𑓄 𑒠𑒱𑒌𑒢 𑒖𑒃𑒮𑒿 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒋𑒏𑒩𑒴𑒣𑒞𑒰𑒏 𑒥𑒼𑒡 𑒯𑒾𑒢। 𑒧𑒢𑒳𑒐 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒥𑒰 𑒏𑒹𑒯𑒢𑒼 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒏𑒱𑒌 𑒢𑒹 𑒯𑒳𑒁𑒋, 𑒁𑒣𑒢 𑒍𑒏𑒰𑒞𑒱𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒏𑒴𑒪 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒩𑒯𑒢-𑒮𑒯𑒢 𑒏𑒱𑒌 𑒢𑒹 𑒯𑒼𑒅, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒞𑒿 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒕𑒲। 𑒔𑒰𑒯𑒹 𑒍 𑒧𑒢𑒳𑒐𑒏 𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒁𑒮𑒑𑒩𑒴𑒂𑒏, 𑒯𑒼𑒅 𑒂𑒏𑒱 𑒣𑒰𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒯𑒼𑒅, 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒞𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒥𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒠 𑒕𑒻। 𑒖𑒹𑒏𑒩𑒰

𑒣𑒳𑒩𑒥𑒻𑒏 𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳 𑒫𑒰 𑒁𑒢𑓂𑒨 𑒦𑒰𑒫𑒏𑒹𑒿 𑒪𑒏 𑒥𑒳𑒢𑒨𑒰𑒠𑒲 𑒖𑒴𑒩𑒩 𑒥𑒳𑒯𑒻𑒋, 𑒮𑒹 𑒞𑒿 𑒮𑒥𑒏𑒹𑒿 𑒕𑒩𑒯𑒻।
𑒩𑒾𑒠𑓂𑒩-𑒩𑒮𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒼𑒣 𑒯𑒼𑒅 𑒂𑒏𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒝-𑒣𑓂𑒩𑒰𑒟𑒩𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒼𑒣 𑒯𑒼𑒅, 𑒧𑒰𑒢𑒫𑒲𑒨 𑒯𑒼𑒅 𑒂𑒏𑒱 𑒠𑒻𑒫𑒲𑒨 𑒯𑒼𑒅, 𑒍 𑒞𑒿 𑒮𑒥𑒏𑒹𑒿 𑒕𑒩𑒯𑒻। 𑒏𑓂𑒩𑒨𑒱𑒨𑒰𑒮𑒲𑒪 𑒩𑒰𑒨𑒰𑒩𑒧𑒰𑒧𑒰 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲 𑒂 𑒩𑒴𑒏𑓂𑒧𑒰𑒧𑒲𑒏 𑒧𑒳𑒿𑒯-𑒧𑒪𑒱𑒢𑒲 𑒏𑒞𑒻𑒞 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞, 𑒌𑒚𑒰𑒧 𑒞𑒼𑒯𑒩 𑒦𑒰𑒃𑒨𑒼 𑒕𑒟𑒳𑒢, 𑒖𑒢𑒱𑒏𑒰 𑒣𑓀𑒔 𑒧𑒰𑒢𑒱 𑒩𑒯𑒳𑒢, 𑒋𑒧𑓂𑒯𑒩 𑒞𑒼𑒯𑒩 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲 𑒥𑒹𑒪𑒕𑒳𑒢 𑒂 𑒍𑒧𑓂𑒯𑒩 𑒏𑒰𑒧𑓂𑒨𑒰𑒙𑒨𑒏 𑒯𑒱𑒮𑒰𑒥𑒮𑒿 𑒥𑒾𑒖𑒲 𑒂 𑒅𑒧𑒹𑒩𑒏 𑒯𑒱𑒮𑒰𑒥𑒮𑒿 𑒦𑒰𑒫𑒼 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲 𑒥𑒹𑒪𑒕𑒳𑒢, 𑒥𑒲𑒔𑒧𑒹 𑒯𑒧 𑒦𑒪𑒿 𑒖𑒹 𑒯𑒼𑒃 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒥𑒹𑒪𑒾 𑒞𑒿 𑒞𑒼𑒩𑒰 𑒂𑒑𑒴𑒧𑒹 𑒥𑒰𑒪-𑒥𑒼𑒡 𑒏𑒢𑒱, 𑒞𑒿𑒋 𑒥𑒖𑒻 𑒕𑒲, 𑒞𑒼𑒯𑒩 𑒥𑒾𑒖𑒱𑒨𑒼 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒓𑓂𑒏𑒹𑒞𑒣𑒩 𑒥𑒹𑒙𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒲।"

𑒍𑒢𑒰, 𑒩𑒰𑒨𑒰𑒩𑒧𑒰𑒧𑒰 𑒞𑒞𑒰 𑒧𑒰𑒢𑒩 𑒥𑒰𑒖𑒪 𑒕𑒪𑒰, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒞𑒹𑒏𑒩 𑒧𑒮𑒱𑒨𑒼 𑒦𑒰𑒩 𑒏𑒳𑒫𑒰𑒟 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒥𑒯𑒱𑒮𑒻𑒞 𑒥𑒖𑒪𑒲-

"𑒥𑒾𑒂, 𑒦𑒰𑒢𑒹 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪! 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒠𑒬𑒱𑒢𑒼 𑒥𑒹𑒪𑒾 𑒂 𑒥𑒻𑒮𑒳𑒢𑒼 𑒥𑒹𑒪𑒾?"

𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒛𑓃𑒱𑒨𑒰𑒋𑒪 𑒧𑒼𑒙𑒩𑒲𑒏 𑒦𑒰𑒩 𑒅𑒞𑒰𑒩𑒱 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪 𑒥𑒖𑒪-

"𑒖𑒐𑒢 𑒣𑒞𑒱𑒞𑒳𑒪𑓂𑒨 𑒦𑒰𑒨 𑒮𑒯𑒰𑒋𑒥 𑒥𑒻𑒮𑒪 𑒕𑒻𑒟 𑒞𑒐𑒢 𑒯𑒧𑒩 𑒥𑒰𑒖𑒥 𑒅𑒔𑒱𑒞 𑒢𑒃 𑒯𑒋𑒞। 𑒅𑒔𑒱𑒞 𑒋𑒞𑒥𑒹 𑒯𑒋𑒞 𑒖𑒹 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲𑒏 𑒥𑒲𑒮𑒧 𑒥𑒩𑓂𑒐𑒧𑒹 𑒢𑒼𑒏𑒩𑒲 𑒬𑒳𑒩𑒴 𑒏𑒹𑒪𑒾।"

𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒖𑒑𑒞𑒮𑒿 𑒮𑓂𑒢𑒹𑒯 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒩𑒰𑒨𑒰𑒩𑒧𑒰𑒧𑒰𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒅𑒚𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒢𑒰𑒿𑒯𑒏𑒧𑒹 𑒯𑒧 𑒚𑒳𑒿𑒮𑒱 𑒖𑒰𑒋𑒥। 𑒖𑒐𑒢 𑒞𑒳𑒪𑒮𑒲 𑒥𑒰𑒥𑒰 𑒯𑒰𑒩𑒱 𑒧𑒰𑒢𑒱 𑒏𑒯𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 -𑒮𑒥𑒻 𑒢𑒔𑒰𑒫𑒻 𑒩𑒰𑒧 𑒑𑒼𑒮𑒰𑒃- 𑒞𑒻𑒚𑒰𑒧 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒏𑒼𑒢 𑒐𑒹𑒞𑒏 𑒧𑒳𑒛𑓃𑒻 𑒕𑒲! 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒣𑒩 𑒢𑒖𑒻𑒩 𑒞𑒛𑓃𑒻𑒣 𑒏𑓁 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒞𑒹 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒅𑒚𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒏𑒹𑒞𑒹 𑒮𑒳𑒢𑓂𑒠𑒩 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒁𑒕𑒱। 𑒦𑒰𑒩-𑒧𑒳𑒏𑓂𑒞 𑒦𑒰𑒋 𑒕𑒻𑒢, 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒣𑒩𑒰𑒢𑒲 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒪𑒰𑒪 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒣𑒰𑒕𑒴 𑒔𑒾𑒥𑒲𑒮𑒼 𑒒𑒢𑓂𑒙𑒰 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒋, 𑒞𑒻𑒚𑒰𑒧 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒏𑒲 𑒁𑒕𑒱! 𑒠𑒱𑒢-𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒣𑒱𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒁𑒨𑒪𑒰 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒢𑒲𑒏 𑒢𑒯𑒱𑒨𑒹𑒿 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒯𑒹𑒞𑒰। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒹 𑒏𑒱 𑒁𑒣𑒢𑒹𑒙𑒰 𑒥𑒳𑒗𑒻 𑒯𑒋𑒞। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒌𑒚𑒰𑒧 𑒞𑒿 𑒮𑒥𑒮𑒿 𑒬𑓂𑒩𑒹𑒭𑓂𑒚 𑒯𑒧𑒯𑒲 𑒕𑒲। 𑒖𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒫𑒰 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒰𑒢𑒻 𑒕𑒲, 𑒞𑒐𑒢 𑒞𑒿 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒼 𑒢𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒦𑒹𑒪। 𑒠𑒴 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒢𑒹 𑒮𑒧𑒰𑒑𑒧 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒁𑒥𑒱𑒞𑒹 𑒩𑒰𑒨𑒰𑒩𑒧𑒰𑒧𑒰𑒏 𑒧𑒢𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒮𑓂𑒟𑒪𑒰𑒃𑒞 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒻𑒢-

"𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒧𑒢𑒏 𑒧𑒾𑒖𑒲 𑒂 𑒥𑒯𑒳𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒯𑒥𑒾 𑒧𑒾𑒖𑒲।"

𑒥𑒖𑒻𑒏 𑒏𑓂𑒩𑒧𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒨𑒰𑒩𑒧𑒰𑒧𑒰 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒬𑒰𑒢𑒰 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒰 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪 𑒞𑒿 𑒏𑒰𑒧𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨𑒏 𑒔𑒣𑒩𑒰𑒮𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒕𑒻𑒯𑒹। 𑒦𑒪𑒿 𑒍𑒏𑒩 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒏 𑒧𑒰𑒢𑒱 𑒏𑒰𑒧𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨𑒧𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒼𑒅, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑒼𑒢𑒾 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒖𑒿 𑒯𑒪𑒮𑒿 𑒥𑒳𑒗𑒾𑒪 𑒖𑒰𑒋 𑒞𑒿 𑒍 𑒅𑒔𑒱𑒞 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒮𑒏𑒻, 𑒮𑒹𑒯𑒼

केना नइ कहल जाएत। बजिलीका जकाँ बयिमानि भीऽ हिम्मतलाल लोकैत बाजल-
"से केना यौ भाय़ सहाएब?"
ओना, राधारमण केता दिन ए पाँतीक प्रयोग कऽ चुकल छथि, तँए मनकथा सेहो एक दिन गाड़ीमे, माने ट्रेनमे बैसल-बैसल गढ़ि लेलैन। सएह बाजल-
"हिम्मत भाय़! हम सब, माने मिथिलामे रहनिहार ए सूत्रकेँ माने छी जे अपनासँ जे ऊपर जीवति छैथ, ओ एक सीमा भेल आ अपन आगू बढ़ैत पीढ़ी जे अछि, ओ भेल दोसर सीमा, मुदा अखन तँ जगरनाथ बाबाक धरतीपर छी, तँए दोसरो परिवारकेँ तँ ओहन स्थान अछि। तेहने स्थानक दू परानी गाड़ीमे स्लीपर बोगीमे रहैथ। नयियाँ-ऊपर यात्री यात्रीकात भरल छल। सभ अपन-अपन परिवारक संग हँसैत बजैत रस्ता काटि रहल छल। मुदा ओ बेचारे माने दुनू परानी, ए लोक लाजकेँ मानि जे पति-पत्नीक बीचक प्रेम अपन छी, तँए लोकक बीच प्रदर्शनि हएब जरूरी नहि, ओ तँ एकनिष्ठ प्रेम छी। तँए दुनू परानीक बीच हँसी-मजाकक कोनो एहेन वातावरणमे नहि बनि रहल छल।"
मुस्की दैत हिम्मतलाल बाजल-
"भाय़ सहाएब, तखन तँ ओइ बेचाराकेँ औनैनी-पाद (औनाइक दशा) नकिलए लागल हेतइ।"

जहिना समदृष्टिकेँ आनन्द भवन मानल गेल अछि तहिना अपन दृष्टिकेँ एकनिष्ठ करैत समेकति होइत राधारमण पत्नी दिसि ताकि बाजल-
"जेहने परिवार हिम्मतलालक अछि तेहने ने अहूँक नैहरक परिवार अछि। हिम्मतलाल माएकेँ परिवारसँ मुक्त बनौने अछि जखन कि अहूँकेँ माए छैथ कनि?"
ओना, हिम्मतलालक अनुशंसाक नोकरी सुनि मने-मन सुवासिनी सहैम गेल छेली जे राधारमणेक कएल काज माएकेँ अनुशंसापर नोकरी दिआएब भेलैन। तैसंग राधारमण हमरा सन बटिटैत परिवारकेँ थामि जीवनक धारमे परिवारकेँ ठाढ़ कऽ देलैन, एहेन पुरुखकेँ केहेन पुरुख कहल जाए, से आइ धरि मनमे कहाँ उठल। सुवासिनीक मनक भेल गति साँप-छुछुनैर जकाँ बनि गेलैन। मूस बुहि जँ खाएत तँ परान गमाएत, नहि जँ दाँतसँ पकैड़ छोड़ि दित तँ आन्हर

𑒯𑒋𑒞! 𑒖𑒐𑒢 𑒂𑒿𑒐𑒱𑒨𑒹 𑒢𑒃 𑒩𑒯𑒞 𑒞𑒐𑒢 𑒠𑒹𑒐𑒞 𑒏𑒲। 𑒂𑒿𑒐𑒱𑒨𑒹 𑒢𑒹 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒋 𑒂 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒂𑒿𑒐𑒱𑒨𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒻𑒋। 𑒖𑒐𑒢𑒹 𑒧𑒢𑒳𑒐 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒹𑒿 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿 (𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒦𑒹𑒪, 𑒋𑒏 𑒥𑒰𑒯𑒩𑒲 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿, 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒦𑒲𑒞𑒩𑒲 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿) 𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒋 𑒪𑒑𑒞, 𑒞𑒐𑒢𑒹 𑒢𑒹 𑒥𑒰𑒯𑒩𑒲 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒏 𑒦𑒲𑒞𑒩𑒲 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒋 𑒪𑒑𑒞। 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒖𑒐𑒢 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒦𑒲𑒞𑒩𑒲 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒪𑒃𑒋 𑒞𑒐𑒢 𑒥𑒰𑒯𑒩𑒲 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒢𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒋 𑒔𑒰𑒯𑒻𑒋। 𑒦𑒪𑒹𑒿 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒏 𑒠𑒴 𑒩𑒴𑒣 𑒏𑒯𑒱 𑒢𑒹 𑒯𑒼𑒅। 𑒠𑒴 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒪 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒮𑒞𑓂 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒁𑒮𑒞𑓂𑒨 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒕𑒱। 𑒦𑒪𑒹𑒿 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒏 𑒮𑓀𑒑-𑒩𑒴𑒣 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒧𑒹 𑒋𑒏𑓀𑒑𑒰𑒯𑒹 𑒁𑒕𑒱। 𑒍𑒢𑒰, 𑒧𑒢𑒹-𑒧𑒢 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲 𑒁𑒣𑒢𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒦𑒼𑒟𑒱𑒨𑒰𑒋𑒪 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒲, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒖𑒐𑒢 𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒕𑒲 𑒞𑒐𑒢 𑒦𑒼𑒟𑒱𑒨𑒰𑒋𑒥 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒦𑒹𑒪। 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒥𑒱𑒨𑒰𑒯𑒏 𑒥𑒰𑒠𑒧𑒹 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲 𑒏𑒐𑒢𑒼 𑒅𑒚𑒻 𑒕𑒹𑒪𑒲 𑒞𑒿 𑒏𑒐𑒢𑒼 𑒛𑒳𑒧𑒻 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒕𑒹𑒪𑒲। 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒞𑒞𑓂𑒫𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒲 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒐 𑒞𑒰𑒞𑓂𑒫𑒱𑒏 𑒦𑒹𑒪𑒏 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒏 𑒁𑒣𑒢 𑒁𑒞𑒰𑒞𑓂𑒫𑒱𑒏 𑒠𑒬𑒰 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒧𑒢𑒹-𑒧𑒢 𑒯𑒿𑒮𑒥𑒼 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒻𑒟 𑒂 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒰𑒞𑒰𑒣𑒼 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒻𑒟 𑒖𑒹 𑒋𑒞𑒹 𑒮𑒧𑒨 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒋𑒞𑒹 𑒮𑒧𑒨 𑒣𑒰𑒢𑒱𑒧𑒹 𑒠𑒯𑒰-𑒦𑒿𑒮𑒱𑒨𑒰 𑒑𑒹𑒪, 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲𑒏 𑒧𑒢 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒧𑒰𑒢𑒱 𑒪𑒹𑒪𑒏𑒻𑒢। 𑒋𑒏𑒰𑒋𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒖𑒱𑒖𑓂𑒘𑒰𑒮𑒰 𑒖𑒑𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒏𑒯𑒱 𑒢𑒹 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒪𑒑𑒮𑒿 𑒁𑒡𑒱𑒏-𑒮𑒿-𑒁𑒡𑒱𑒏 𑒖𑒢𑒻𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮 𑒏𑒩𑒲। 𑒮𑒧𑒞𑒳𑒪𑓂𑒨 𑒥𑒢𑒱 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲 𑒥𑒖𑒪𑒲-

"𑒖𑒯𑒱𑒨𑒰𑒮𑒿 𑒮𑒰𑒮𑒳𑒩 𑒥𑒰𑒮 𑒦𑒹𑒪 𑒞𑒯𑒱𑒨𑒰𑒮𑒿 𑒢𑒻𑒯𑒩 𑒥𑒱𑒮𑒻𑒩 𑒑𑒹𑒪𑒲। 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒏𑒹𑒞𑒹 𑒣𑒜𑓃𑒪 𑒕𑒲 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞?"

“𑒣𑒜𑓃𑒥”- 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒧𑒢 𑒔𑒜𑓃𑒱 𑒅𑒚𑒪। 𑒥𑒰𑒖𑒪-

"𑒧𑒹𑒧 𑒮𑒯𑒰𑒋𑒥, 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒥𑒲𑒋 𑒣𑒰𑒮 𑒕𑒲, 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒒𑒩𑒼𑒫𑒰𑒪𑒲 𑒥𑒲𑒋 𑒣𑒰𑒮 𑒁𑒕𑒱।"

“𑒥𑒲𑒋 𑒣𑒰𑒮”- 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲 𑒥𑒖𑒪𑒲-

"𑒞𑒐𑒢 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒣𑒩𑒰𑒢𑒲 𑒢𑒼𑒏𑒩𑒲𑒋 𑒏𑒱𑒋 𑒢𑒹 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒲?"

𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪 𑒥𑒰𑒖𑒪-

"𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒖𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒹𑒏𑒩 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒠𑒃𑒧𑒹 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒮𑒧𑒨 𑒪𑒑𑒞। 𑒞𑒿𑒋 𑒖𑒿 𑒯𑒧 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒠𑒱𑒁 𑒪𑒑𑒲 𑒂 𑒥𑒱𑒔𑒹𑒧𑒹 𑒦𑒰𑒨 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥 𑒏𑒯𑒋 𑒪𑒑𑒻𑒟 𑒖𑒹 𑒥𑒱𑒪𑒧𑓂𑒥 𑒦ऽ 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱, 𑒔𑒪𑒴। 𑒞𑒐𑒢 𑒞𑒿 𑒁𑒡𑒧𑒩𑒳 𑒮𑒰𑒿𑒣 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒢𑒹 𑒧𑒢𑒏 𑒥𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒏𑒕-𑒧𑒕𑒰𑒋 𑒪𑒑𑒞। 𑒞𑒿𑒋 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒦𑒰𑒨 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥𑒮𑒿 𑒣𑒳𑒕𑒱 𑒪𑒱𑒨𑒾𑒢।"

𑒍𑒢𑒰, 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏 𑒧𑒢𑒏 𑒁𑒦𑓂𑒨𑒢𑓂𑒞𑒩𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒥𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒁𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰𑒏 𑒋𑒏𑒣𑒳𑒩𑒲𑒏 𑒥𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒯𑒋𑒞, 𑒖𑒹 𑒣𑒜𑓃𑒪-𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒩𑒯𑒢𑒾 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲 𑒢𑒯𑒱

𑂥𑂳𑂠𑂹𑂡𑂱 𑂣𑂱𑂥 𑂩𑂯𑂪 𑂃𑂓𑂱 𑂞𑂀𑂉 𑂔𑂲𑂫𑂢𑂍 𑂔𑂵 𑂮𑂞𑂹𑂨 𑂃𑂓𑂱 𑂞𑂵𑂍𑂩𑂰𑂮𑂀 𑂣𑂩𑂱𑂒𑂱𑂞 𑂦ऽ 𑂔𑂵𑂞𑂲𑃀 𑂧𑂳𑂠𑂰 𑂉𑂍𑂹𑂍𑂵 𑂠𑂱𑂢𑂧𑂵 𑂍𑂵𑂞𑂵 𑂣𑂩𑂱𑂒𑂨 𑂍𑂩𑂉 𑂔𑂰 𑂮𑂍𑂶𑂉𑃀 𑂠𑂳𑂢𑂴 𑂣𑂩𑂱𑂫𑂰𑂩𑂍 𑂥𑂲𑂒 𑂮𑂧𑂢𑂹𑂫𑂨 𑂍𑂵𑂢𑂰 𑂢𑂲𑂍-𑂮𑂀-𑂢𑂲𑂍𑂞𑂩 𑂥𑂢𑂶𑂞 𑂒𑂪𑂞, 𑂮𑂵 𑂦𑂵𑂪 𑂧𑂴𑂪 𑂫𑂱𑂒𑂰𑂩𑃀 𑂃𑂣𑂹𑂣𑂢 𑂮𑂧𑂢𑂹𑂫𑂨 𑂮𑂹𑂟𑂰𑂣𑂱𑂞𑂍 𑂣𑂹𑂩𑂟𑂧 𑂠𑂱𑂢 𑂓𑂲𑃀 𑂯𑂱𑂧𑂹𑂧𑂞𑂥𑂰𑂥𑂴𑂍𑂵𑂀 𑂩𑂷𑂍𑂶𑂞 𑂩𑂰𑂨𑂰𑂩𑂧𑂰𑂧 𑂥𑂔𑂪𑂰-

"𑂯𑂱𑂧𑂹𑂧𑂞, 𑂏𑂣-𑂮𑂣𑂹𑂣 𑂍𑂶𑂍 𑂔𑂀 𑂥𑂵𑂮𑂲 𑂧𑂢 (𑂔𑂱𑂔𑂹𑂖𑂰𑂮𑂰) 𑂯𑂷𑂅𑂞 𑂯𑂳𑂃 𑂞𑂵 𑂢𑂨𑂢𑂮𑂀 𑂄𑂏𑂴𑂋 𑂯𑂷𑂅𑂞 𑂩𑂯𑂞𑃀 𑂞𑂅 𑂥𑂵𑂩 𑂍𑂷𑂢𑂷 𑂃𑂏𑂳𑂞𑂰𑂅 𑂃𑂓𑂱𑃀 𑂄𑂅 𑂣𑂯𑂱𑂪 𑂠𑂱𑂢 𑂓𑂲 𑂉𑂞𑂵 𑂩𑂰𑂎𑂯𑃀"

𑂋𑂢𑂰, 𑂮𑂳𑂫𑂰𑂮𑂱𑂢𑂲𑂍 𑂧𑂢 𑂍𑂢𑂲 𑂒𑂷𑂗𑂶𑂢 𑂧𑂳𑂠𑂰 𑂄𑂏𑂴 𑂢𑂨𑂢𑂮𑂀 𑂏𑂣-𑂮𑂣𑂹𑂣 𑂯𑂷𑂅𑂞 𑂩𑂯𑂞, 𑂮𑂳𑂢𑂱 𑂬𑂰𑂢𑂹𑂞 𑂩𑂯𑂪𑂶𑂢𑃀 𑂫𑂱𑂒𑂰𑂩𑂍𑂵𑂀 𑂥𑂠𑂪𑂶𑂞 𑂮𑂳𑂫𑂰𑂮𑂱𑂢𑂲 𑂥𑂔𑂪𑂲-

"𑂥𑂰𑂪-𑂥𑂒𑂹𑂒𑂰 𑂮𑂦𑂍𑂵𑂀 𑂣𑂜𑂥𑂶 𑂓𑂲 𑂍𑂱𑂢𑂵?"

𑂯𑂱𑂧𑂹𑂧𑂞𑂥𑂰𑂥𑂴 𑂥𑂔𑂪𑂰-

"𑂍𑂲 𑂣𑂜𑂰𑂉𑂥 𑂧𑂵𑂧 𑂮𑂰𑂯𑂵𑂥, 𑂮𑂷𑂯𑂵 𑂮𑂹𑂍𑂴𑂪 𑂒𑂪𑂶𑂥𑂶 𑂓𑂲𑃀 𑂔𑂵𑂯𑂵𑂢 𑂣𑂜𑂰𑂅 𑂯𑂷𑂅𑂉 𑂞𑂵𑂯𑂵𑂢 𑂔𑂰𑂅𑂍 𑂋𑂍𑂰𑂅𑂞 𑂢𑂯𑂱 𑂃𑂓𑂱 𑂄 𑂔𑂵𑂯𑂵𑂢 𑂃𑂓𑂱, 𑂞𑂵𑂯𑂵𑂢 𑂣𑂜𑂰𑂅 𑂢𑂅 𑂃𑂓𑂱𑃀 𑂞𑂎𑂢 𑂞𑂀 𑂪𑂷𑂍 𑂔𑂵 𑂠𑂳𑂮𑂞 𑂔𑂵 𑂥𑂵𑂗𑂰-𑂥𑂵𑂗𑂲𑂍𑂵𑂀 𑂮𑂹𑂍𑂴𑂪 𑂠𑂵𑂎𑂸𑂢𑂵 𑂓𑂯 𑂍𑂱 𑂢𑂯𑂱, 𑂞𑂅 𑂎𑂰𑂢𑂰𑂣𑂴𑂩𑂲 𑂍𑂩𑂶 𑂠𑂳𑂄𑂩𑂵 𑂧𑂯𑂪𑂹𑂪𑂵𑂍 𑂮𑂹𑂍𑂴𑂪𑂧𑂵 𑂣𑂜𑂥𑂶 𑂓𑂱𑂉𑂶𑃀"

𑂯𑂱𑂧𑂹𑂧𑂞𑂥𑂰𑂥𑂴𑂍 𑂥𑂰𑂞 𑂮𑂳𑂢𑂱 𑂮𑂳𑂫𑂰𑂮𑂱𑂢𑂲𑂍 𑂧𑂢𑂧𑂵 𑂧𑂮𑂱𑂨𑂷 𑂦𑂩𑂱 𑂯𑂪𑂒𑂪 𑂢𑂯𑂱 𑂇𑂘𑂪𑂶𑂢𑃀 𑂞𑂵𑂍𑂩 𑂍𑂰𑂩𑂝 𑂦𑂵𑂪𑂶𑂢 𑂔𑂵 𑂮𑂰𑂧𑂰𑂢𑂹𑂨 𑂣𑂜𑂰𑂅𑂍 𑂩𑂴𑂣-𑂩𑂵𑂎𑂰 𑂔𑂵 𑂃𑂓𑂱, 𑂥𑂰𑂞 𑂞𑂯𑂲 𑂃𑂢𑂳𑂍𑂴𑂪 𑂥𑂳𑂠𑂹𑂡𑂱 𑂣𑂱𑂚𑂪𑂶𑂢𑃀 𑂧𑂳𑂠𑂰 𑂩𑂰𑂨𑂰𑂩𑂧𑂰𑂧 𑂯𑂱𑂧𑂹𑂧𑂞𑂥𑂰𑂥𑂴𑂍 𑂬𑂹𑂩𑂧𑂬𑂍𑂹𑂞𑂱𑂍𑂵𑂀 𑂔𑂰𑂢𑂱 𑂒𑂳𑂍𑂪 𑂓𑂪 𑂞𑂀𑂉 𑂥𑂳𑂠𑂹𑂡𑂱 𑂣𑂱𑂚𑂪𑂶𑂢, 𑂯𑂱𑂧𑂹𑂧𑂞𑂥𑂰𑂥𑂴 𑂃𑂣𑂢 𑂬𑂍𑂹𑂞𑂱𑂍𑂵𑂀 𑂓𑂣𑂱𑂥𑂶𑂞 𑂥𑂰𑂔𑂪 𑂃𑂓𑂱𑃀 𑂮𑂵𑂯𑂷 𑂃𑂣𑂢𑂵 𑂧𑂢 𑂏𑂷𑂯𑂩𑂰𑂨𑂱𑂥𑂶𑂞 𑂫𑂱𑂒𑂰𑂩 𑂠𑂵𑂪𑂍𑂶𑂢 𑂔𑂵 𑂔𑂎𑂢 𑂒𑂵𑂪 𑂥𑂯𑂲𑂩-𑂧𑂞𑂮𑂴𑂢 𑂩𑂯𑂞 𑂞𑂎𑂢 𑂔𑂀 𑂏𑂳𑂩𑂳 𑂃𑂣𑂢 𑂔𑂰𑂢 𑂓𑂷𑂚𑂰 𑂄𑂢𑂹𑂯𑂩 𑂥𑂢𑂪 𑂢𑂯𑂱 𑂩𑂯𑂶𑂟 𑂮𑂵𑂯𑂷 𑂞𑂀 𑂢𑂲𑂍 𑂢𑂯𑂱𑂨𑂵𑂀 𑂯𑂉𑂞𑃀

𑂯𑂱𑂧𑂹𑂧𑂞𑂥𑂰𑂥𑂴𑂍 𑂫𑂱𑂒𑂰𑂩𑂍𑂵𑂀 𑂣𑂷𑂮𑂹𑂗-𑂧𑂰𑂩𑂹𑂗𑂧 (𑂒𑂲𑂩-𑂤𑂰𑂚) 𑂍𑂩𑂶𑂞 𑂩𑂰𑂨𑂰𑂩𑂧𑂰𑂧 𑂥𑂔𑂪𑂰-

"𑂯𑂱𑂧𑂹𑂧𑂞 𑂦𑂰𑂨, 𑂍𑂯𑂱 𑂢𑂵 𑂧𑂵𑂧 𑂮𑂰𑂯𑂵𑂥𑂍𑂵𑂀 𑂎𑂷𑂪 𑂍ऽ 𑂍𑂯𑂱 𑂠𑂱𑂃 𑂓𑂯𑂳𑂢 𑂔𑂵 𑂣𑂰𑂀𑂒𑂷𑂧𑂵 𑂍𑂉𑂗𑂰 𑂮𑂹𑂍𑂴𑂪 𑂔𑂰𑂅𑂉 𑂄 𑂍𑂵 𑂍𑂷𑂢 𑂍𑂪𑂰𑂮𑂧𑂵 𑂣𑂜𑂶𑂉?"

𑂩𑂰𑂨𑂰𑂩𑂧𑂰𑂧𑂍 𑂫𑂱𑂒𑂰𑂩 𑂮𑂳𑂢𑂱 𑂯𑂱𑂧𑂹𑂧𑂞𑂥𑂰𑂥𑂴 𑂧𑂢𑂵-𑂧𑂢 𑂞𑂳𑂭𑂹𑂗 𑂦𑂵𑂪 𑂔𑂵 𑂃𑂏𑂩 𑂧𑂰𑂉-𑂥𑂰𑂣 𑂒𑂒𑂱𑂨𑂰-𑂣𑂳𑂞𑂰-𑂪 𑂍𑂓𑂳 𑂮𑂧𑂨 𑂢𑂱𑂩𑂹𑂡𑂰𑂩𑂱𑂞 𑂍ऽ 𑂣𑂜𑂉𑂞, 𑂣𑂜𑂉𑂥𑂍 𑂃𑂩𑂹𑂟 𑂔𑂲𑂫𑂢𑂍 𑂣𑂜𑂰𑂅𑂮𑂀 𑂃𑂓𑂱𑃀 𑂞𑂀 𑂋𑂅 𑂣𑂩𑂱𑂫𑂰𑂩𑂧𑂵 𑂥𑂯𑂱𑂧𑂹𑂧𑂮𑂀 𑂇𑂒𑂹𑂓ृ𑂁𑂎𑂪𑂞𑂰 𑂌𑂞𑃀 𑂢𑂯𑂱𑂨𑂷𑂀 𑂄𑂥𑂱 𑂮𑂍𑂶𑂉𑃀 𑂧𑂳𑂠𑂰 𑂮𑂵 𑂢𑂱𑂩𑂹𑂦𑂩 𑂍𑂩𑂶𑂉 𑂣𑂩𑂱𑂫𑂵𑂬𑂣𑂩𑃀 𑂩𑂰𑂨𑂰𑂩𑂧𑂰𑂧 𑂥𑂔𑂪𑂰-

"जहिना अपन दुनू परिवारक सभ एकठाम बैस जीवन गाथा गाँथि रहल छी तहिना आगूओ गथैत रहब। अपन यैह बेर जड़ गेल तँए यैह छी।"

रायारमणक वियार सुनि हिम्मतलाल 'हँ-हूँ' कहि ने बाजल। मुदा आँखिक इशारासँ जेना पत्नीकें कहि कहि देलक। बैसकसँ उठि सुकुमारिनी आँगन आबि अन्नपूर्णाक सुआगतक पाछू लागि गेली। तैबीच हिम्मतलाल बच्चा सभकें पढ़बैक अपन बात बाजए लागल-
"सभ दिन तँ घरसँ कार्यालयक कार्य तकमे व्यस्त रहै छी, मुदा राति तँ अपन हाथक ने सेहो तँए प्रतिदिन दू घन्टा पाँचो बच्चाकें पढ़बैमे लगबै छी। ओना, छोटका तँ अपन बड़ छोट अछि मुदा ओहो एकाध-घन्टा लागमे बैसल रहैए।"
हिम्मतलालक बात सुनि सुवासिनीक मनमे सुचिताक प्रति जेना नव आकर्षणक संचार भेलैन। मनमे वियार घोलाए लगलैन जे स्कूलमे कहि सीमित विषयक पढ़ाइ होइए, मुदा जिनगी तँ असीमित अछि आर असीमितकें परिवारमे ने सिखा-पढ़ा सीमित बना सकैए। सेहो तँ प्रश्न ने जे अपन तक जे सामाजिक धारामे परिवारक प्रवाह अछि आर प्रवाहकें, माने पैछला पीढ़ीसँ एगला पीढ़ी तक धारणमा प्रवाहित होइक दायरा बना देब। जइमे परिवारक संग-संग वैकल्पिक जीवन प्रवाहित होइत रहत। जँ से नहि हएत तँ अनेरे परिवारमे विषमता बढ़ैत रहत। माने ई सेहो जे जेहेन परिवारक आँट-पेट, आँट-पेटक माने सभ साधनसँ सम्पन्न, रहत तइ हिसाबसँ चलने समता बनल रहैए, मुदा जँ तइ हिसाबकें छोड़ि बेहवाड़ि बाट पकड़ने विषमताक समुआवनेटा नहि अनिवार्यता सेहो भइये जाइए।

सुवासिनीकें अपन परिवारक वृद्ध जगलैन। वृद्ध ई जगलैन जे जेना आन-आन पत्नीक जीवन अछि जे सोहोअना पतिपर आश्रित रहै छैथ आ हुकुमदारिनी (माने आदेश पालक) बनि सेहो जीवन बितबै छैथ, तइसँ तँ ई नीक ने सेहो जे जखन पढ़ि-लिखि एक सीढ़ीपर पहुँच गेल छी, तँठाम तक बाल-बच्चाकें पढ़ाइये सकै छी। जखन ओकरा पढ़ाएब शुरू करब तखन ने गुणात्वक

𑒥𑒼𑒡 𑒦𑒹𑒪। 𑒍𑒢𑒰, 𑒫𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢𑒏 𑒠𑒾𑒛𑓃𑒧𑒹 𑒮𑒦 𑒥𑒳𑒗𑒻 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒧𑒰𑒞𑒰-𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒥𑒹𑒙𑒰-𑒥𑒹𑒙𑒲𑒏 𑒧𑒰𑒞𑒰-𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒙𑒰 𑒢𑒯𑒱, 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒑𑒳𑒩𑒳 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒕𑒟𑒱। 𑒖𑒐𑒢𑒹 𑒧𑒰𑒞𑒰-𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒑𑒳𑒩𑒳 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒥𑒢𑒱 𑒖𑒹𑒞𑒰 𑒞𑒐𑒢𑒹 𑒢𑒹 𑒥𑒰𑒪-𑒥𑒔𑓂𑒔𑒰𑒏 𑒨𑒰𑒠𑒑𑒰𑒩 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒥𑒢𑒱 𑒖𑒹𑒞𑒰। 𑒋𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒂 𑒑𑒳𑒩𑒳𑒧𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩𑒼 𑒁𑒕𑒱 𑒫𑒰 𑒋𑒏𑒩𑓀𑒑𑒰𑒯𑒹 𑒯𑒼𑒋𑒞? 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒁𑒕𑒱! 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒄 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒧𑒰𑒞𑒰-𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒣𑒰𑒪𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒕𑒟𑒱 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒑𑒳𑒩𑒳 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒩𑒏 𑒯𑒼𑒋𑒞। 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒋 𑒖𑒹 𑒯𑒼𑒋𑒞, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒧𑒰𑒞𑒰-𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒥𑒰𑒪-𑒥𑒔𑓂𑒔𑒰𑒏 𑒑𑒳𑒩𑒳𑒂𑒃 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑓄 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒟𑒱 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒥𑒰𑒞 𑒢𑒯𑒱𑒨𑒹𑒿 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒩𑒋 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒟𑒱। 𑒏𑒞𑒹𑒏𑒼 𑒏𑒩𑒱𑒞𑒼 𑒕𑒟𑒱।

𑒒𑒛𑓃𑒲 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒰𑒧𑒰 𑒋𑒏𑒰𑒋𑒏 𑒅𑒚𑒱 𑒏𑓄 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒥𑒖𑒪𑒰-
"𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞, 𑒂𑒥 𑒔𑒪𑒥।"
𑒞𑒻𑒥𑒲𑒔 𑒩𑒳𑒏𑓂𑒧𑒱𑒝𑒲 𑒛𑒪𑒱𑒨𑒰𑒧𑒹 𑒞𑒲𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒙𑒰-𑒪𑒹 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒰𑒧𑒰, 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲 𑒂 𑒮𑒳𑒔𑒱𑒞𑒰 𑒪𑒹, 𑒠𑒹𑒯𑒏 𑒫𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩 𑒢𑒹𑒢𑒹 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒰𑒧𑒰𑒏 𑒂𑒑𑒴𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒐𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒱। 𑒍𑒢𑒰, 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲 𑒮𑒰𑒛𑓃𑒲𑒏 𑒩𑓀𑒑-𑒩𑒴𑒣 𑒠𑒹𑒐𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒱, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒰𑒧𑒰𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒦𑒰𑒠𑒫𑒏 𑒁𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩𑒏 𑒧𑒹𑒒𑒾𑒢 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒪𑒙𑒏𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒻𑒢। 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒦𑒰𑒠𑒫𑒧𑒹 𑒋𑒏 𑒠𑒱𑒮 𑒁𑒏𑒰𑒮𑒮𑒿 𑒣𑒰𑒢𑒱 𑒯𑒯𑒏𑒻𑒋 𑒢𑒹 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒠𑒱𑒮 𑒥𑒱𑒖𑒪𑒼𑒏𑒰 𑒮𑒢 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒫𑒰𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬 (𑒃𑒖𑒼𑒞) 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒔𑒧𑒏𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒞𑒹𑒮𑒩 𑒠𑒱𑒮 𑒁𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩𑒼 𑒢𑒹 𑒄 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒨𑒋𑒯 𑒢𑒹 𑒦𑒰𑒠𑒫𑒏 𑒁𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩𑒏 𑒐𑒹𑒪 𑒕𑒲, 𑒖𑒃𑒧𑒹 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑒧𑒰𑒯𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒰𑒧𑒰 𑒥𑒖𑒪𑒰-
"𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞 𑒦𑒰𑒨, 𑒯𑒧 𑒞𑒼𑒩𑒰 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒳𑒗𑒻 𑒕𑒱𑒁, 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒋𑒏𑒩𑒰 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒫𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒏 𑒏𑒼𑒢 𑒖𑒩𑒴𑒩𑒞 𑒁𑒕𑒱!"
𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒣𑒩𑒧𑓂𑒣𑒩𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒳𑒢𑒥𑒻𑒞 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪 𑒥𑒰𑒖𑒪-
"𑒦𑒰𑒨 𑒮𑒰𑒯𑒻𑒥, 𑒮𑒦 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒣𑒢-𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒔𑒩𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻, 𑒮𑒋𑒯 𑒕𑒲।"
𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒰𑒧𑒰 𑒁𑒫𑒰𑒏 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪𑒰। 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒠𑒱𑒮 𑒞𑒏𑒻𑒞 𑒥𑒱𑒔𑒰𑒩𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒯𑒧 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒕𑒲 𑒞𑒻𑒨𑒼 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒮𑒿 𑒂𑒑𑒴 𑒕𑒲, 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒖𑒿 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒮𑒧𑓂𑒫𑒢𑓂𑒨 𑒂 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒋 𑒔𑒰𑒯𑒲 𑒞𑒯𑒢 𑒁𑒕𑒱 𑒢𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒼 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒱 𑒮𑒧𑓂𑒫𑒢𑓂𑒨𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒳𑒠𑒵𑒜𑓃 𑒏𑒩𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒲। 𑒖𑒹𑒞𑒹 𑒏𑒲𑒧𑒞𑒏 𑒫𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒹𑒞𑒹 𑒢𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒠𑒹𑒥𑒰 𑒔𑒰𑒯𑒲। 𑒩𑒮𑓂𑒞𑒼 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒐𑒢𑒹 𑒡𑒱𑒨𑒰-𑒣𑒳𑒞𑒰 𑒮𑒦 𑒑𑒼𑒛𑓃 𑒪𑒰𑒑𑒋 𑒪𑒑𑒞 𑒞𑒐𑒢𑒹 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒯𑒰𑒟𑒧𑒹 𑒣𑒰𑒃 𑒠𑒻𑒞 𑒏𑒯𑒥𑒻-
"𑒥𑒾𑒂, 𑒧𑒱𑒚𑒰𑒃 𑒐𑒃𑒯𑒯" 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒋𑒏 𑒢𑒹 𑒠𑒩𑒧𑒰𑒯𑒰 𑒖𑒹𑒏𑒩 𑒏𑒰𑒖 𑒢𑒯𑒱 𑒣𑒴𑒩𑒪 𑒁𑒕𑒱, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒁𑒡𑒧𑒰𑒮 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱, 𑒞𑒃𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒞𑒢 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒹𑒙𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒠𑒼𑒮𑒩, 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒥𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩

धलि रहल अछि ओ दोसर ओरियानसँ धलि रहल अछि। अपने तँ टहलैक ख्यालसँ धलल छेलै, तँए हाथमे तँ किछु अछि नहि। अपन रस्ता की हएत? लगाल रायारमणकेँ मथिलानीक दृश्य मोन पड़लैन। मोन पड़िते गहना-जेवर-नगदपर ध्यान गेलैन। अपना तक सुवासिनी मारक देल धरोहर परिवारमे लगौल कहाँ अछि। आँखिक इशारासँ पत्नीकेँ पुछलैन। शकिरी सुवासिनी बुझि गेली। आने स्त्रीगण जकाँ सुवासिनी सेहो अपन नगद-नारायण सेहो संगहि अनने छेली।

जहिना हिम्मतलाल-परिवारक नव वस्त्र समधियो माने तीनू वेकती रायारमण ग्रहण केलैन तहिना वस्त्रक मूल्यक सवाइ लगा बध्या सबहक हाथमे दैत सुवासिनी हिम्मतलालक घरसँ विदा भेलैन।

रस्तामे, सुवासिनी कहलनि अपन साड़ीक दाम लगबैत तँ कहलनि बध्या सुधतिक शर्ट-पेंटक, मुदा जखन मन (दाममे) ओझरा जाइ तखन रायारमण दिस ताकए लगैत। रायारमण अपन अन्तिम विदाइ माने जइ दिन गामसँ नोकरी दिस विदा भेल, दिन जे सीतानाथ आ गीतानाथसँ गप-सप्प करैत विचार केने छल से मोन पड़लैन। विचारैत भेलैन जे ऊपर गेल पछाति दुनूसँ गप करब।

(जारी---)

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

३.२जगदीश प्रसाद मण्डल-अपेक्षा टुटि गेल (लघुकथा)

जगदीश प्रसाद मण्डल

अपेक्षा टुटि गेल

अपेक्षा शब्दक प्रयोग अनन्त रूपमे होइए। जेना सामाजिक अपेक्षा, जातियोमे अपेक्षा, राजनीतिक अपेक्षा, साम्प्रदायिक अपेक्षा, धार्मिक अपेक्षा इत्यादि-इत्यादि। मुदा अपनासभक समाजमे प्रायः दू रूपमे अपेक्षा शब्दक प्रयोग होइए, पहिल आशाक रूपमे आ दोसर सम्बन्धक रूपमे।

आजे दिन जकाँ रघुवीर भाय दच्छिनमुहेँक रास्ता पकैड़ भोरमे टहैल रहल छला। अप्पन निश्चित स्थानपर, जेठाम तक सभदिन जाइ छैथ, पहुँच रघुवीर भाय घुमि रहल छला। किछु दूर आगू एलापर सुभकान्तसँ भेँट भेलैन। ओना, सुभकान्तक संग रघुवीर भाइक बीच बेवहारिक कोनो सम्बन्ध नहि छैन। एक गामक पढ़ल-लिखल लोक दुनू छैथ, तँए उमेरक लिहाजसँ रघुवीर भाय थोड़े आगूएसँ बजला-

"भाय, गोड़ लगै छी। बहुत दिनक पछाइत भेँट भेलौं, की हाल-चाल अछि?"

𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒫𑒹𑒣𑒰𑒩𑒲𑒏 𑒋𑒖𑒹𑒢𑓂𑒙 𑒯𑒼𑒃𑒋 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒋𑒖𑒹𑒢𑓂𑒙 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒯𑒼𑒃𑒞𑒹 𑒁𑒕𑒱, 𑒞𑒿𑒋 𑒑𑒣-𑒮𑒣𑓂𑒣 𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒜𑒓𑓂𑒑𑒧𑒹 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒏 𑒫𑒲𑒔, 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒏 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭 𑒑𑒳𑒝𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝𑒹𑒿, 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒕𑒱𑒋। 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒢𑓂𑒨 𑒦𑒰𑒭𑒰𑒧𑒹 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒖𑒱𑒏 𑒦𑒰𑒭𑒰𑒧𑒹 𑒯𑒿-𑒢𑒃 𑒫𑒰 𑒢𑒲𑒏-𑒫𑒹𑒖𑒰𑒋𑒏𑒹𑒿 𑒫𑒹𑒩𑒰𑒋𑒥 𑒂𑒮𑒰𑒢 𑒯𑒼𑒃𑒋, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒋𑒖𑒹𑒢𑓂𑒮𑒲𑒏 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒞𑒿 𑒮𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻। 𑒍𑒞𑒋 𑒯𑒿-𑒢𑒯𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒫𑒹𑒩𑒰𑒋𑒥 𑒏𑒚𑒱𑒢 𑒢𑒯𑒱, 𑒧𑒯𑒰 𑒏𑒚𑒱𑒢 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒃𑒋। 𑒋𑒖𑒹𑒢𑓂𑒮𑒲𑒏 𑒦𑒰𑒭𑒰𑒧𑒹 𑒮𑒳𑒖𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒠𑒻𑒞 𑒥𑒖𑒪𑒰- "𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢 𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒂𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒩𑒐𑒻𑒟। 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒮𑒦 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒋 𑒠𑒻𑒞𑒾𑓀 𑒞𑒐𑒢 𑒢𑒹 𑒋𑒏𑒚𑒰𑒧 𑒩𑒯𑒱𑒞𑒾𑓀 𑒂 𑒫𑒹𑒮𑒲𑒏𑒰𑒪 𑒦𑒹𑒿𑒙-𑒒𑒰𑒿𑒙 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒞, 𑒮𑒹 𑒞𑒿 𑒩𑒯𑒋 𑒢𑒃 𑒠𑒹𑒪𑒾𑓀। 𑒣𑒰𑒿𑒔 𑒠𑒱𑒢 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒢𑒱𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞 𑒦𑒹𑒢𑒰 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱, 𑒂𑒥 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒥𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒝 𑒮𑒦 𑒯𑒰𑒪-𑒔𑒰𑒪 𑒁𑒕𑒱।"

𑒮𑒳𑒖𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒩𑒒𑒳𑒫𑒲𑒩 𑒦𑒰𑒃𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒅𑒚𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒋𑒏 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒣𑒩𑒞𑒲𑒣𑒩 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒩𑒹𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒌𑒮𑒿 𑒫𑒹𑒮𑒲 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡 𑒁𑒕𑒱𑒋 𑒢𑒯𑒱, 𑒞𑒐𑒢 𑒫𑒹𑒮𑒲 𑒑𑒣𑒹-𑒮𑒣𑓂𑒣 𑒏𑒲 𑒏𑒩𑒥। 𑒩𑒰𑒮𑓂𑒞𑒰 𑒏𑒰𑒙𑒱 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒰 𑒏𑒱 𑒮𑒳𑒖𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒢𑒫 𑒔𑒰𑒮𑒏 𑒪𑒙𑒰𑒩𑒧𑓂𑒦 𑒯𑒼𑒃𑒋 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒢𑒹 𑒢𑒫 𑒫𑒰𑒮𑒼 𑒂 𑒫𑒰𑒮𑒱𑒨𑒼𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒯𑒼𑒃𑒞𑒹 𑒁𑒕𑒱।"

𑒩𑒒𑒳𑒫𑒲𑒩 𑒦𑒰𑒃 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒯𑒿, 𑒮𑒹 𑒞𑒿 𑒯𑒼𑒃𑒞𑒹 𑒁𑒕𑒱।"

𑒔𑒰𑒩𑒱 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒫𑒲𑒔 𑒮𑒳𑒖𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒒𑒩𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒻𑒮𑒿 𑒪𑓄 𑒏𑓄 𑒐𑒰𑒃-𑒣𑒲𑒫𑒻 𑒣𑒩𑒏𑒱 𑒖𑒼𑒑𑒰𑒩 𑒏𑓄 𑒪𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒰। 𑒐𑒰𑒪𑒲 𑒅𑒚𑒻𑒢𑒰 𑒠𑒴𑒡𑒏 𑒦𑒰𑒿𑒖 𑒣𑒕𑒳𑒂𑒋𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒖𑒿 𑒕𑒣𑒩𑒰-𑒮𑒱𑒫𑒰𑒢 𑒠𑒱𑒮𑒏 𑒢𑒼𑒏𑒩𑒲𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒫𑒱𑒞𑒱 𑒩𑒯𑒱𑒞𑒻𑒟, 𑒞𑒐𑒢 𑒠𑒴𑒡𑒼𑒏 𑒍𑒞𑒹 𑒐𑒑𑒞𑒰 𑒢𑒯𑒱𑒨𑒹𑒿 𑒩𑒯𑒱𑒞𑒻𑒢 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑒱𑒨𑒰𑒿 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒧𑒹 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒣𑒴𑒩𑒰 𑒢𑒼𑒏𑒩𑒲 𑒫𑒱𑒞𑒾𑒪𑒻𑒢 𑒞𑒿𑒋 𑒠𑒴𑒡𑒼-𑒠𑒯𑒲 𑒂 𑒧𑒰𑒕𑒼𑒏 𑒔𑒮𑒻𑒙 𑒪𑒑𑒱𑒨𑒹𑒿 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒻𑒢। 𑒧𑒰𑒕𑒏 𑒍𑒩𑒱𑒨𑒰𑒢 𑒞𑒿 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒧𑒰𑒕 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒰 𑒠𑒹𑒞𑒻𑒢। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒠𑒴𑒡𑒏 𑒖𑒼𑒑𑒰𑒩 𑒢𑒃 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒋𑒞𑒥𑒹 𑒦𑒰𑒿𑒖 𑒪𑒑𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒂𑒚𑒙𑒰 𑒏𑒱𑒮𑒰𑒢 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒕𑒻𑒟 𑒖𑒹 𑒠𑒴𑒡 𑒫𑒹𑒔𑒻 𑒕𑒻𑒟, 𑒖𑒃𑒧𑒹 𑒩𑒒𑒳𑒫𑒲𑒩 𑒦𑒰𑒃 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒕𑒻𑒟।

𑒩𑒒𑒳𑒫𑒲𑒩 𑒦𑒰𑒃 𑒥𑒲𑒋 𑒣𑒰𑒮 𑒏𑒹𑒪𑒰𑒏 𑒣𑒕𑒰𑒃𑒞 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒱 𑒏𑒱𑒮𑒰𑒢𑒲 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒁𑓀𑒑𑒲𑒏𑒰𑒩 𑒏𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒧𑒡𑓂𑒨𑒧 𑒏𑒼𑒙𑒱𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒕𑒻𑒢, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒣𑒰𑒿𑒔 𑒥𑒲𑒒𑒰 𑒖𑒧𑒲𑒢𑒏 𑒖𑒼𑒞𑒥𑒪𑒰 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒍𑒢𑒰, 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒞𑒩𑒯𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒢𑒃 𑒯𑒼𑒃𑒋 𑒖𑒹 𑒫𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧𑒰 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒰𑒞𑒰𑒏 𑒢𑒃 𑒯𑒼𑒃𑒋, 𑒮𑒦 𑒯𑒼𑒃𑒞𑒹 𑒁𑒕𑒱, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑒱𑒮𑒰𑒢𑒲 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒞𑒿 𑒂𑒢𑒼 𑒫𑒹𑒮𑒲 𑒮𑒒𑒢 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒁𑒕𑒱। 𑒐𑒹𑒞𑒏 𑒁𑒢𑓂𑒢𑒮𑒿 𑒪𑓄 𑒏𑓄 𑒫𑒹𑒑𑓂𑒨-𑒫𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒠𑒱 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒑𑒰𑒕-𑒫𑒱𑒩𑒲𑒕 𑒂 𑒧𑒰𑒪-𑒖𑒰𑒪𑒏 𑒮𑓀𑒑

મણુક્ષ્યક ણિ્માામ્ર સેહો કસિાણી ળીવ઼ણમે શ્રછ઼િ઼ ઐઠામ ૬ ણર વુહ્વ ળે વાપ વેટાકેં કહે છૈથ ળે ટૂ હ્મ઼ેમ઼ વેટા ણર છ઼િ઼ ળેક઼ ળ઼વ઼ાવ વેટો દશ઼ો છૈણ ળે ૦ોહૂઁ હ્મ઼્મ઼઼ વાપ ણર છ઼િ઼઼ મુરઊ પછ઼ાશ઼઼ ણે સઌાય ક઼઼વહ શ્રા ણે ૦ાગા-કોસી શ્રાક઼઼ પોષ્ય઼ાય઼િમે ળઊ-૦઼પામ્ર ક઼઼વહ઼

ઐઠામ મણુક્ષ્યક ણિ્માામ્રક માણે શ્રછ઼િ઼ ળે હ઼઼ મા૦ા-પ઼િ઼, માણે પુઌષ-ણાઌી દુણ્ક દાય઼ણિ્વ વ઼ઌૈ઼ ળે શ્રપપણ ણિ્મ઼િ સણ્૦ાણકેં ણીક મણુક્ષ્યક ઌૂપમે પ઼ઌામ્રિ઼ કઌૈથ઼ ષ્યા઼ ળે સે઼

શુળાકાણ્૦ક શ્રપણ વેવ઼હાઌકિ ળણિગી શ્રોહ્ણ વ઼ણાયિં ગેઊ છૈ઼ણ ળે કે૦ૌ ણયિોષ્ય ળ઼઼ ક઼ વળૈ છૈથ, ળઊં ણીક-વેળાઇ વ઼ા ૦ડ઼ી-ઘટી શ્રોર શ઼વ્દક વુહૈથ વ઼ા ણહ઼િ઼ શુળાકાણ્૦ વળઊ-

"ઌઘુવ઼ીઌ, શ્રાવ ૦઼ શ્રહ઼ાં સળાક શ્રાશામે ગામ઼મે ઌહ્વ઼"

શ્રોણા, શુળાકાણ્૦ કમ્ર્ડસઁ ઊપઌસઁ વાળઊ છઊ, મુદા કમ્ર્ડક ણયિયાઁમે છ઼પિઊ છૈ઼ણ ળે ગામ઼મે સઌકાઌી ૦ણ઼઼્સઁ ળુડઊ કે૦ ગોઌે શ્રછ઼િ઼, ળેઊ ૦઼ શ્રપણ સળા દયિ઼ાદી પઌવિ઼ાઌ મઊિ સા૦ ગોઌે શ્રા ગામ-સમાળમે ૦ીણ ગોઌે, ૦ોહૂમે દૂટા મુઁહ્યોમે શ્રછ઼િ઼ ળઙ઼મે એકટા ગામસઁ વાહ્ઌે દઌળંગામે મકાણ વણા ક઼ ઌહૈ઼ માણે ળેઊ ળે ઐહેણ સંસ્કાઌ, માણે સ૦્૦ાક સંસ્કાઌ, ગામો-ઘઌ મે પસઌઊ શ્રછ઼િ઼ શ્રોહ્ણે સંસ્કાઌક ગછ઼ાઌમે શુળાકાણ્૦ સમય઼ વ઼િ઼ણ, ળઙ઼સઁ હુણક઼ ળીવ઼ણે શ્રોહ્ણ વ઼ણ઼ ગેઊ઼ણ ળે દૂ-દસિયિ઼ા માઊ યોળૈ઼ ઌહઊ શ્રા ૦ઁઇ દૂ-દસિયિ઼ા વાઊીકક દશિા સેહો છૈ઼ણ્હે઼ ષ્યાઇ઼ શુળાકાણ્૦ શ્રાષ્યપિ કછ઼િ઼ છઊ મુદા ળ઼ીઇઊડવ઼ઊ઼ ૦઼ છૈઊહ઼

શુળાકાણ્૦ક વોઊી શ્રકાણ઼િ ઌઘુવ઼ીઌ ળાઙ઼ક મણમે ળગ઼ યુકઊ છૈ઼ણ ળે શ્રષ્યણ ૦ક ગામ-સમાળમે કછ઼િ઼ પઌવિ઼ાઌ-વ઼શિષક દવ-દવા ઌહ્વે કઇઊ શ્રછ઼િ઼ શ્રોણા, દવ-દવાક સેહો દૂ ઌૂપ શ્રછ઼િ઼, એક શ્રણુઌાગસઁ શ્રા દોસઌ વ઼ઌિાગસઁ઼ ઐઠામ હ્મ઼ સંણ્ય઼ાસીક યઌ્ય ણર કઌૈ છી, ૦હૂમે ળે વણ઼િ વૈ઼ઌાગેક દણિ-ઌા૦િ છ઼િ઼યિ઼ાઇઊ ઘુઌૈ છૈથ઼ શ્રોણા, દયિ઼ાદી વઁટવ઼ાઌામે શુળાકાણ્૦ોક ઐહેણ સ્થ઼િ વ઼ણાયિં ગેઊ છૈણ ળે ઌહૈ-ળોક઼ શ્રપપણ ઘઌાડ઼યિો ણે છૈણ ળે દુશ્રાઌ-દઌવળ્ળા વણ્હ઼઼ મુદા શુળાકાણ્૦ સળ દણિસઁ મુઁહળોઌ ઌહ્વે કેઊહ, ળઙ઼સઁ દૂટા દયિ઼ાદીક યણક ઊળ, માણે ણવ઼િશ હોશ઼ પઌવિ઼ાઌક યણ-સમ્પૈ઼ હ઼ીટ઼ણ ૦ઁઇ ઌહૈ-ળોક઼ છૈણ઼ મસિયિ઼ો ળઌ઼ ળ઼્ાણ ઌહ઼િ઼ ૦ઁ કહ્વો ક઼઼િથ શ્રા કઌાવો ક઼઼િથ ળે દયિ઼ાદી યણ

𑒠𑒱𑒨𑒰𑒠𑒏 𑒦𑒰𑒑, 𑒠𑒱𑒨𑒰𑒠𑒏 𑒯𑒱𑒮𑓂𑒮𑒰।

𑒩𑒒𑒳𑒫𑒲𑒩 𑒦𑒰𑒨 𑒧𑒯𑒰𑒦𑒰𑒩𑒞𑒏 𑒩𑒟𑒏 𑒡𑒳𑒩𑒲𑒏 𑒔𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒔𑒏𑓂𑒏𑒰𑒏 𑒡𑒳𑒩𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒅𑒪𑓂𑒙𑒰𑒒𑒳𑒧𑒰𑒢 𑒒𑒳𑒧𑒰 𑒁𑒣𑒢𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒍𑒃 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒱𑒞 𑒏𑓄 𑒢𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒻𑒟 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒯𑒰𑒟-𑒧𑒳𑒙𑓂𑒚𑒲𑒏 𑒥𑒪𑒹𑒿 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒕𑒻𑒟। 𑒞𑒿𑒋 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒥𑒪𑒮𑒿 𑒦𑒩𑒪 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒢 𑒕𑒻𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒍𑒢𑒰, 𑒩𑒒𑒳𑒫𑒲𑒩 𑒦𑒰𑒃𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒄𑒯𑒼 𑒅𑒚𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒁𑒢𑒹𑒩𑒹 𑒑𑒣-𑒮𑒣𑓂𑒣𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒨 𑒥𑒱𑒞𑒰𑒋𑒥 𑒅𑒔𑒱𑒞 𑒢𑒯𑒱, 𑒞𑒯𑒴𑒧𑒹 𑒁𑒐𑒢 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒦𑒩𑒱𑒏 𑒮𑒻𑒩𑒣𑒩 𑒕𑒲। 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒻𑒞 𑒩𑒒𑒳𑒫𑒲𑒩 𑒦𑒰𑒨 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒮𑒳𑒦𑒰𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒦𑒰𑒨, 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒮𑒦𑒏 𑒂𑒬𑒰𑒣𑒩 𑒮𑒦 𑒖𑒲𑒥𑒻 𑒕𑒻𑒟। 𑒧𑒳𑒠𑒰।"

𑒍𑒢𑒰, 𑒮𑒳𑒦𑒰𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒳𑒮𑓂𑒞𑒻𑒢𑒲 𑒥𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒚𑒻𑒯𑒏 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒔𑒙𑒮𑒰𑒩 𑒣𑒩𑒏 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒳𑒦𑒰𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒥𑒱𑒢𑒳 𑒮𑒧𑒨 𑒑𑒧𑒾𑒢𑒹, 𑒔𑒱𑒛𑓃𑓂𑒯𑒼𑒩 𑒖𑒏𑒰𑒿, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒔𑒱𑒛𑓃𑓂𑒯𑒼𑒩 𑒫𑒰 𑒏𑒾𑒂 𑒕𑒼𑒙 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒰 𑒯𑒰𑒟𑒏 𑒩𑒼𑒙𑒲 𑒗𑒣𑒻𑒙𑒏𑓄 𑒅𑒛𑓃𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒋, 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒖𑒿 𑒮𑒹 𑒂𑒬𑒰𑒣𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒖𑒲𑒥𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒞𑒐𑒢 𑒋𑒢𑒰 𑒁𑒐𑒢 𑒞𑒏 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒁𑒕𑒱।"

𑒥𑒱𑒢𑒳 𑒖𑒥𑒰𑒥 𑒠𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒒𑒳𑒫𑒲𑒩 𑒦𑒰𑒨 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒰 𑒏𑒱 𑒮𑓂𑒣𑒭𑓂𑒙 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒧𑒹 𑒮𑒳𑒦𑒰𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒏𑒯𑒪𑒏𑒻𑒢-

"𑒠𑒴 𑒏𑒪𑒱 𑒠𑒴𑒡 𑒮𑒥 𑒠𑒱𑒢 𑒠𑒻𑒕।"

𑒠𑒴𑒡𑒏 𑒢𑒰𑒍𑒿 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒩𑒒𑒳𑒫𑒲𑒩 𑒦𑒰𑒨 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒠𑒴𑒡𑒏 𑒯𑒱𑒮𑒰𑒥𑒼 𑒥𑒻𑒮𑒰 𑒂 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒠𑒰𑒨𑒱𑒞𑓂𑒫, 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒠𑒰𑒨𑒱𑒞𑓂𑒫𑒏 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒢𑒫 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒫𑒰 𑒢𑒫 𑒪𑒼𑒏𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒳𑒩𑒰𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒫𑒰 𑒮𑒧𑒵𑒠𑓂𑒡 𑒥𑒹𑒏𑒞𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒯𑒨𑒼𑒑 𑒏𑒩𑒥, 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒖𑒐𑒢 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒒𑒩 𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒢𑒫 𑒪𑒼𑒏 𑒕𑒲, 𑒞𑒐𑒢 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒢𑒃 𑒏𑒩𑒥।"

𑒖𑒩𑒴𑒩 𑒞𑒿 𑒖𑒩𑒴𑒩 𑒕𑒲, 𑒖𑒹𑒏𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒣𑒩 𑒣𑒛𑓃𑒻𑒋, 𑒞𑒿𑒋 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒕𑒪𑒧𑒪𑒰𑒯𑒙 𑒁𑒢𑒲𑒞𑒱 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑒳𑒦𑒰𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒕𑒪𑒧𑒪𑒰𑒯𑒙 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢𑓂𑒯𑒱, 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒁𑒐𑒢 𑒞𑒿 𑒠𑒴𑒡𑒏 𑒮𑒧𑒨 𑒁𑒕𑒱𑒋, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒠𑒴𑒡𑒼 𑒂 𑒧𑒰𑒕𑒼𑒏 𑒥𑒏𑒱𑒩𑒲-𑒥𑒙𑓂𑒙𑒰 𑒦𑒼𑒩𑒹𑒧𑒹 𑒬𑒳𑒩𑒴 𑒯𑒼𑒃𑒋, 𑒂𑒃𑒨𑒹𑒮𑒿 𑒬𑒳𑒦-𑒬𑒳𑒦𑒰𑒏𑓄 𑒬𑒳𑒩𑒴 𑒏𑒩𑒴।"

𑒩𑒒𑒳𑒫𑒲𑒩𑒼 𑒦𑒰𑒃𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒅𑒚𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒠𑒴𑒡 𑒦𑒼𑒖𑓂𑒨-𑒣𑒠𑒰𑒩𑓂𑒟 𑒕𑒲, 𑒁𑒯𑒲𑒣𑒩 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒁𑒕𑒱, 𑒞𑒿𑒋 𑒏𑒯𑒱 𑒢𑒹 𑒧𑒰𑒢𑒞𑒱 𑒪𑒲। 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒖𑒿 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒯𑒰𑒟𑒏 𑒏𑒰𑒖 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒞𑒿 𑒥𑒱𑒨𑒰𑒣𑒻𑒨𑒼𑒏 𑒮𑒧𑒨 𑒪𑒹𑒪 𑒖𑒰 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒪। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒖𑒹 𑒏𑒰𑒖 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒯𑒰𑒟𑒏 𑒁𑒕𑒱, 𑒍𑒏𑒩 𑒁𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒢𑒹 𑒩𑒰𑒐𑒋 𑒣𑒛𑓃𑒞। 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒼 𑒞𑒿 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒕𑒲𑒯𑒹। 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒞 𑒕𑒱𑒋 𑒖𑒹 𑒏𑒹𑒞𑒹𑒏 𑒒𑒩𑒏 𑒖𑒳𑒞𑒱

મનદનમા અછિ આ કેતે ઘનક મૌગયિાહિ। પ્પાષ્ન ળે સે। નઘુવીન જાય વળલ-

"અપના ઐઠામ યાલીસ નૂપયે કહિ દૂયક દન અછિ, ત્રર હિસાવસઁ અસ્સી નૂપૈયા પ્નતિદિનિ જેલ, એકન લેન-દેન કેના કનવ?"

પનળીવી યાર્લકિ લેક શુજકાણ્ત છથિ, અપ્પન ગોડ઼ા-ગશ્ચ્તન વૈસવૈત વળલ-

"ળહિયાસઁ નોકની શુનૂ કેલૌ આ દૂય ઉઠૈના લિગ્નિ લગલૌ, તહિયાસઁ મહીનાવાની હિસાવ દૈત એલૌ હેના।"

નઘુવીન જાય વળલ-

"કી હિસાવ, કની સ્ચડ઼છિ કડ કહિયો। એકટા હિસાવ અછિ ળે માસ દિનિક પાર પહિનિ યીળવલાકેં દડ દેલૌ, ળરસઁ અોકની ળીવન-કનયિામે સુગમતા અવૈએ, દોસન જેલ દિનિક-દિનિ લેન-દેન આ તેસન જેલ મહીના દિનિ વસ્તુ લેલૌ આ પછાસ્ત પાર દેલૌ।"

ળહિના યલાક લેક શાસ્ત્ન-પુનાિમક પ્પસ્સિાસઁ જાષાિમ શુનૂ કનૈ છૈથ તહિના શુજકાણ્ત જાય વળલ-

"નઘુવીન કી કહિયિહ, અોરઠામ માને પૂન્નાિમયિામે ળે આગત-જાગત છલ સે ળપ્પન મોન પડ઼ૈએ તઁ હોરએ ળે ળેના સ્વન્નગસઁ યનતીપન આવિ ગેલૌ હેના।"

અોના, નઘુવીન જાર્ક મનમે ડહકૈન ળે સનકાની પ્પળાના હાથસઁ નકિલલા પછાસ્ત ળેના હોર છૈ, જનસિક તહિના હિનકા જડ નહલ છૈન। મુદા અપ્પન વ઼યિાનકેં અપના મને સમેટ નઘુવીન જાય વળલ-

"કી સ્વન્નગસઁ યનતીપન કહલિએ જાય?"

જાષાિમમે મોડ઼ દૈત શુજકાણ્ત વળલ-

"અપના સવહક ળે માટિ-પાનિ અછિ સે ળહિના દૂય ળનમવૈક ક્ષેત્ન છૌ તહિના માછ-મપ્પાન સન અમ઼ૃત વસ્તુક ક્ષેત્ન સેહો છૌહે, તૈઠામ ળે સુપ્પ પૂન્નાિમયિામે છલ સે અપના ઐઠામ જેટત કી નહિ઼!"

શુજકાણ્તક વોલી નઘુવીન જાય અકાનકિડ વળલ-

"નઘુવીન જાય, વ઼યિાનકેં માને લેન-દેનક વ઼યિાનકેં આગૂ વઢ઼ાઉ।"

શુજકાણ્ત વળલ-

"અપ્પન પૈહ સદ્દિયાણ્ત નહલ ળે મહીના દિનિ દૂય લેલ પૂન ગેલ, પછાસ્ત પાર

𑒠𑒹𑒐𑒾।"

𑒩𑒒𑒳𑒫𑒲𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒟𑒼𑒛𑓃𑒹𑒏 𑒞𑒱𑒪𑒧𑒱𑒪𑒰𑒯𑒙 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒞𑒱𑒪𑒧𑒱𑒪𑒰𑒯𑒙 𑒃 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒧𑒻𑒙𑓂𑒩𑒱𑒏 𑒣𑒰𑒮 𑒏𑒹𑒪𑒰𑒏 𑒣𑒕𑒰𑒞𑒱 𑒧𑒼𑒯𑒢𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒥𑒰𑒥𑒴𑒏 𑒢𑒼𑒏𑒩𑒲 𑒮𑒳𑒖𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒒𑒩𑒮𑒿 𑒬𑒳𑒩𑒴 𑒏𑒹𑒪𑒻𑒢, 𑒮𑒰𑒚𑒱 𑒫𑒩𑓂𑒐𑒏 𑒣𑒕𑒰𑒞𑒱 𑒑𑒰𑒧 𑒋𑒪𑒰 𑒁𑒕𑒱, 𑒯𑒧 𑒮𑒦 𑒕𑒼𑒙 𑒏𑒱𑒮𑒰𑒢𑒲 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲𑒮𑒿 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒪 𑒕𑒲, 𑒮𑒠𑒱𑒏𑒰𑒪 𑒋𑒏 𑒢𑒹 𑒋𑒏 𑒒𑒙𑒢𑒰 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒱𑒞𑒹 𑒁𑒕𑒱, 𑒞𑒐𑒢 𑒖𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒑𑒞𑒱𑒬𑒲𑒪 𑒣𑒴𑒖𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒫𑒰𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒠𑒱𑒁𑒋, 𑒃 𑒏𑒹𑒞𑒾𑒮𑒿 𑒅𑒔𑒱𑒞 𑒢𑒃 𑒯𑒋𑒞। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒢𑒫 𑒪𑒼𑒏𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒢𑒫 𑒮𑒧𑓂𑒫𑒢𑓂𑒡𑒼𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢 𑒞𑒿 𑒁𑒕𑒱𑒋। 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒍𑒏𑒰𑒞𑒱𑒏 𑒮𑒲𑒧𑒰 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒞 𑒩𑒒𑒳𑒫𑒲𑒩 𑒚𑒰𑒨𑓃 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒧𑒯𑒲𑒢𑒰 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒣𑒕𑒰𑒞𑒱𑒏 𑒖𑒹 𑒣𑒰𑒃 𑒠𑒹𑒥 𑒏𑒯𑒻 𑒕𑒱𑒋, 𑒑𑒰𑒧 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢𑒼 𑒑𑒰𑒧 𑒕𑒲, 𑒮𑒯𑒩-𑒥𑒖𑒰𑒩𑒏 𑒪𑒼𑒏 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒢𑒃 𑒏𑒯𑒻𑒋 𑒖𑒹 𑒣𑒻𑒮𑒰 𑒯𑒼 𑒞𑒿 𑒔𑒐𑒴, 𑒢𑒯𑒱 𑒞𑒼 𑒩𑒼𑒛 𑒣𑒩 𑒖𑒰 𑒏𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒴। 𑒞𑒲𑒮 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒅𑒡𑒰𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒰𑒿𑒔 𑒠𑒱𑒢𑒣𑒩 𑒪𑓄 𑒂𑒢𑒴। 𑒣𑒰𑒿𑒔 𑒠𑒱𑒢 𑒣𑒰𑒃 𑒩𑒴𑒏𑒢𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒼 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒢𑒼𑒏𑒮𑒰𑒢 𑒢𑒃 𑒯𑒋𑒞 𑒂 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒪𑒹𑒢-𑒠𑒹𑒢𑒏 𑒮𑒧𑓂𑒫𑒢𑓂𑒡 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑒦 𑒠𑒱𑒢 𑒥𑒢𑒪 𑒩𑒯𑒞।"

𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒫𑒹𑒫𑒯𑒰𑒩𑒹 𑒢𑒹 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒢𑒱𑒧𑒫𑒻𑒋। 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒞𑒏𑒏 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮𑒏 𑒣𑒢𑓂𑒢𑒰 𑒣𑒜𑓃𑒋 𑒢𑒹 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒂𑒥𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒫𑒱𑒬𑒰𑒪 𑒮𑒧𑒴𑒯 𑒪𑒙𑒰𑒩𑒪 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒁𑒪𑒣 𑒮𑒧𑒴𑒯 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒔𑒩𑒧 𑒮𑒢 𑒦𑒨𑓀𑒏𑒩 𑒯𑒟𑒱𑒨𑒰𑒩 𑒂𑒑𑒴𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒐𑒱 𑒛𑒩𑒫𑒻𑒞-𑒔𑒧𑒏𑒫𑒻𑒞 𑒦𑒰𑒫𑒢𑒰𑒏 𑒣𑒰𑒢𑒱 𑒥𑒢𑒰 𑒣𑒲𑒫𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒐𑓂𑒨𑒰𑒩 𑒌𑒮𑒿 𑒩𑒒𑒳𑒫𑒲𑒩 𑒚𑒰𑒨𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒼𑒢 𑒧𑒞𑒪𑒥 𑒕𑒻𑒢, 𑒧𑒞𑒪𑒥 𑒕𑒻𑒢 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒂 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒖𑒢𑒏𑒱। 𑒍𑒢𑒰, 𑒩𑒒𑒳𑒫𑒲𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝𑒰𑒏 𑒮𑒳𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢 𑒔𑒏𑓂𑒩 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒅𑒛𑓃𑒱𑒨𑒹 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒋𑒏 𑒁𑓀𑒑 𑒞𑒿 𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒕𑒲𑒯𑒹, 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒥𑒱𑒨𑒰𑒯 𑒏𑒩𑒱 𑒧𑒰𑒢𑒞, 𑒧𑒰𑒢𑒞 𑒞𑒿 𑒞𑒐𑒢 𑒖𑒐𑒢 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒥𑒼𑒡 𑒯𑒹𑒞𑒻 𑒖𑒹 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒋𑒏-𑒋𑒏 𑒫𑒹𑒏𑒞𑒲𑒏 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲 𑒋𑒏𑒻𑒮𑒧𑒲 𑒬𑒞𑒰𑒫𑓂𑒠𑒲𑒏 𑒯𑒹𑒩𑒰 𑒫𑒞𑒲-𑒣𑓂𑒨𑒰𑒯𑒲𑒏 𑒧𑒛𑓃𑒫𑒰𑒮𑒿 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒱 𑒯𑒱𑒫𑒰𑒩𑒨𑒹 𑒖𑒯𑒰𑒖 𑒣𑒩𑒏 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯-𑒧𑒰𑒧𑓂𑒛𑒣 𑒏𑒩𑒱 𑒢𑒹 𑒥𑒢𑒞।

𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒫𑒲𑒨 𑒫𑒹𑒏𑒞𑒲𑒏 𑒖𑒼𑒏 𑒞𑒿 𑒏𑒩𑓂𑒞𑒫𑓂𑒨 𑒁𑒕𑒱𑒋 𑒢𑒹 𑒖𑒹 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒫𑒲𑒨 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒂 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒫𑒲𑒨 𑒫𑒹𑒏𑓂𑒞 𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒰𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒥𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒂 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒼𑒏𑒹𑒿 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒏𑒩𑒻𑒟। 𑒍𑒢𑒰, 𑒩𑒒𑒳𑒫𑒲𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒧𑒢 𑒏𑒯𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒖𑒃 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒬𑒳𑒖𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒚𑒰𑒨𑓃 𑒕𑒻𑒟 𑒍 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒮𑒦𑒠𑒱𑒢𑒮𑒿 𑒔𑒰𑒪𑒫𑒰𑒖 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮𑒏 𑒣𑒢𑓂𑒢𑒰 𑒞𑒿 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢𑒏 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑓄 𑒮𑒏𑒻𑒋, 𑒍 𑒦𑒫𑒱𑒭𑓂𑒨𑒧𑒹

હ઼ઞત, મુદા તેકર ઠેકાને કોના શ્રાળુક જે પરાવિ઼શ શ્રછિ શ્રોર પરાવિ઼શમે સમાળક વીચ મધુર સમ્વન્ધ કેના વનત?
વળૈસઁ વેસી મુડ઼ી ડોલવૈત શુભકાન્ત વળલ-
"મહીના દિનિપર પેશન ઉઠ઼ત તખન ને દૂધવલ, માછવલ શ્રાક તિરકારીવલાક હિસાવ ચુકતી કરવ।"
શ્રોના, રઘુવીર ભાઈક મનમે તામસ સેહો ઉઠ઼ૈત। સમાળમે એહેન જે વુડ઼વિ઼ાન લોક છૈથ જે એતવો નઈ વુદ્દે છૈથ જે ગામ-ગામમે સડ઼ક વનને ગામક પાઈનિક નિકાસ પ્રભાવિ઼ત ભેલ, જઈસઁ ગામ-ગામમે પાઈનિક જમાવ઼ ભ઼ ગેલ શ્રછિ। પાઈનિક જમાવ઼ ભેને શ્રન્ન-પાનસિઁ લ઼ ક઼ વેપ્પ-વુનિયાદિ માલ-જાલ સભ પ્રભાવિ઼ત ભેલ શ્રછિ। જખન કિ ગાએ-મહીસકેઁ દૂધાર વનવૈમે ઘાસક ચાર શ્રનિવાર્ય શ્રછિ, મુદા પાનિક જમાવ઼ ભેને ચાસક ચાસ પ્રભાવિ઼ત ભેલ શ્રછિ। એહના સ્થિતિમે કિસાનક મુહસઁ કી નિકિલૈત? રઘુવીર ભાઈ વળલ-
"શુભકાન્ત ભાઈ, સમાળમે કોનો વેવહાર વનિ દુનૂ પક્ષક વ઼ચારસઁ નહિ ચલત। મનમે એતે જિજ્ઞાસા વઢ઼વે કએલ શ્રછિ જે શ્રહાઁકેં ગામ ઐને એકટા પરાવિ઼ારક વ઼ૃદ્ધિ ભેલ। મુદા જઁ પ્રતિદિનિક લેન-દેન કરી તખન દૂધ લ઼ જાએવ નઈ તઁ નઈ શ્રાએવ।"
શ્રાગૂ વનિ કિછુ વળનહિ રઘુવીર ભાઈ શ્રોઈઠામસઁ શ્રાગૂ વઢ઼િ ગેલ। શ્રાગૂ વઢ઼લ પછાઈત કી મન શ્રુરલૈત કિ નઈ, હમરા ઐઠામ ચલિ એલ। દરવળ્જાક શ્રાગૂમે રઘુવીર ભાઈકેં દેખિત વળલૈ-
"ભાઈ, મન વડ઼ હારિ઼ર વુદ્દિ પડ઼ૈએ, કેતૌ જજમનિક હાથ લાગલ કી?"
શ્રપના દુનૂ ભાઁઈમે, માને હમરો શ્રા રઘુવીરો ભાઈક વીચ એહેન વ઼ચારક સમ્વન્ધ વનિયેઁ ગેલ શ્રછિ જે કોન શવ્દક માને હઁસીક રૂપમે શ્રછિ શ્રા કોન શવ્દક માને ગહીરગર શ્રછિ, સે શ્રપને દુનૂ ભાઁઈ વુદ્દે છી। રઘુવીર ભાઈ કહલૈત-
"મનોહર, મન હારિ઼ર કિએ ને રહત। જે શ્રપેછા કહિયો વનવે ને કએલ માને જે સમ્વન્ધ વેવ઼હારિક રૂપ લેવે ને કેલક, માત્ર ભાવ઼નામે રહલ શ્રો ટુટત કી। ટુટૈત તઁ શ્રછિ શ્રો જે ટુટેવલ શ્રછિ।"
શ્રપન મંતવ્ય દિતીપારિ઼સતાડ઼વ઼િદિહાગ્માષિ઼યોમ **પર પઠાઉ।**

𑓓𑓓𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒥𑒱𑒪𑒰𑒮 𑒩𑒰𑒨-𑒂𑒫𑒬𑓂𑒨𑒏 𑒂𑒫𑒬𑓂𑒨𑒏𑒞𑒰

𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒥𑒱𑒪𑒰𑒮 𑒩𑒰𑒨

𑒂𑒫𑒬𑓂𑒨𑒏 𑒂𑒫𑒬𑓂𑒨𑒏𑒞𑒰

𑒠𑒮𑒧𑒰 𑒫𑒩𑓂𑒑𑒧𑒹 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒕𑒰𑒞𑓂𑒩𑒮𑒦𑒮𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢 𑒣𑒳𑒕𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒰। 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒕𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒖𑒹𑒏𑒩 𑒢𑒰𑒍𑓀 𑒠𑒱𑒪𑒱𑒣 𑒕𑒪, 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒟𑒱𑒢- "𑒏𑒯𑒼 𑒖𑒲 𑒂𑒫𑒬𑓂𑒨𑒏𑒞𑒰 𑒏𑒱𑒞𑒢𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩 𑒏𑒹 𑒯𑒼𑒞𑒹 𑒯𑒻𑓀?"

𑒠𑒱𑒪𑒱𑒣 𑒐𑒜𑓃𑒰 𑒦𑓄 𑒖𑒫𑒰𑒥 𑒠𑒹𑒪𑒏𑒻𑒢-

"𑒖𑒲, 𑒞𑒲𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩𑒏?"

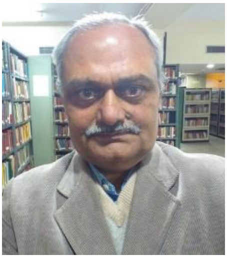
𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒥𑒖𑒪𑒰- "𑒁𑒔𑓂𑒕𑒰 𑒞𑒳𑒧 𑒥𑒻𑒚 𑒖𑒰𑒍।"

𑒥𑒑𑒪𑒏 𑒕𑒰𑒞𑓂𑒩𑒮𑒿 𑒍𑒯𑒹 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒟𑒱𑒢-

"रहीम तुम बताओ। तीन प्रकार का कौन-कौन आवश्यकता है?"
रहीम ठाढ़ भऽ कऽ बाजल- "जी, आवश्यक आवश्यकता, आराम सम्बन्धी आवश्यकता आ विलासिता सम्बन्धी आवश्यकता।"
शिक्षक बजल-
"बहुत अच्छा। तुम बैठ जाओ।"
शिक्षक एगोटा छात्रसँ पुछलखिन-
"गौतम, तुम एक आवश्यक आवश्यकता का उदाहरण दो।"
गौतम बाजल- "सर, मोबाइल रिचार्ज सभसँ पैघ आवश्यक आवश्यकता छी।"

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

३.४ रबीन्द्र नारायण मिश्र- मातृभूमि (उपन्यास)- ३६-४० म खेप

रबीन्द्र नारायण मिश्र

मातृभूमि (उपन्यास)- धारावाहिक

खेप ३६-४०

३६

𑒅𑒞𑒩𑒫𑒰𑒩𑒙𑒼𑒪𑒏 𑒧𑓀𑒠𑒱𑒩𑒮𑒿 𑒮𑒙𑒪 𑒢𑒰𑒑𑒥𑒰𑒥𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒧𑒰𑒡𑒱 𑒠𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪 । 𑒋𑒯𑒱 𑒁𑒫𑒮𑒩𑒣𑒩 𑒮𑒾𑒮𑒹 𑒃𑒪𑒰𑒏𑒰𑒏 𑒪𑒼𑒏 𑒅𑒪𑒙𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪। 𑒧𑒰𑒮 𑒠𑒱𑒢𑒮𑒿 𑒁𑒢𑒬𑒢𑒣𑒩 𑒥𑒻𑒮𑒪 𑒖𑒨𑒢𑓂𑒞 𑒛𑒰𑒏𑓂𑒙𑒩𑒲 𑒣𑒩𑒰𑒧𑒩𑓂𑒬𑒏 𑒁𑒫𑒯𑒹𑒪𑒢𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒢𑒰𑒑𑒥𑒰𑒥𑒰𑒏 𑒁𑓀𑒞𑒱𑒧 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒅𑒣𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯 । 𑒏𑒰𑒪𑒱𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒂 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒔𑒳𑒣𑒔𑒰𑒣 𑒮𑒦𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒰𑒯 । 𑒋𑒯𑒱 𑒒𑒙𑒢𑒰𑒏𑓂𑒩𑒧𑒮𑒿 𑒅𑒞𑒩𑒫𑒰𑒩𑒙𑒼𑒪 𑒨𑒳𑒫𑒏𑒮𑒦 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒹𑒖𑒱𑒞 𑒩𑒯𑒟𑒱।

"𑒢𑒰𑒑𑒥𑒰𑒥𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒜𑒹𑒩 𑒁𑒢𑓂𑒨𑒰𑒨 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪 𑒂 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒋𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒮𑒯𑒱 𑒪𑒹𑒥 ,𑒄 𑒦𑒋 𑒢𑒯𑒱 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱।"-𑒍 𑒮𑒦 𑒋𑒏-𑒠𑒼𑒮𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒣𑒰𑒚𑒬𑒰𑒪𑒰𑒮𑒿 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒪 𑒢𑒫-𑒣𑒳𑒩𑒰𑒢 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒫𑒰𑒢𑒮𑒦 𑒍𑒞𑒋 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒟𑒱 । 𑒠𑒕𑒱𑒢𑒫𑒰𑒩𑒙𑒼𑒪𑒏 𑒣𑒜𑓃𑒪-𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒁𑒡𑒱𑒏𑒰𑓀𑒬 𑒪𑒼𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒰𑒮𑒲 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒟𑒱। 𑒣𑒩𑒠𑒹𑒬𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒱𑒏𑒋 𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒲𑒫𑒢-𑒨𑒰𑒣𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒞𑒟𑒰𑒣𑒱 𑒁𑒣𑒢 𑒑𑒰𑒧-𑒒𑒩𑒏 𑒮𑒧𑒰𑒔𑒰𑒩𑒏 𑒙𑒼𑒯 𑒪𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒮𑒹 𑒮𑒦 𑒥𑒩𑒰𑒥𑒩 𑒑𑒰𑒧 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒰𑒯।

"𑒁𑒣𑒢𑒮𑒦𑒏 𑒑𑒰𑒧 𑒋𑒯𑒢 𑒞𑒿 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒪?"-𑒋𑒏 𑒠𑒼𑒮𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒄 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢 𑒏𑒩𑒟𑒱 । 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒏𑒏𑒩𑒼 𑒪𑒑 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒪। 𑒜𑒹𑒩 𑒥𑒰𑒞 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒳𑒡𑒰𑒩𑒏 𑒏𑒞𑒯𑒳 𑒣𑒞𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒔𑒪𑒪 । 𑒣𑒳𑒪𑒱𑒮 𑒐𑒰𑒢𑒰𑒣𑒳𑒩𑒲 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪 । 𑒮𑒦 𑒥𑒳𑒗𑒻𑒏 𑒖𑒹 𑒣𑒩𑒠𑒹𑒬𑒲𑒮𑒦 𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒩𑒯𑒞𑒻𑒏? 𑒠𑒮 𑒠𑒱𑒢 -𑒣𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒯 𑒠𑒱𑒢 ,𑒖𑒯𑒰𑒿 𑒕𑒳𑒙𑓂𑒙𑒲 𑒐𑒞𑒧 𑒯𑒹𑒞𑒻𑒏 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒒𑒮𑒏𑒱 𑒖𑒹𑒞𑒻𑒏 । 𑒞𑒿 𑒍𑒏𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒯𑒥𑒰-𑒮𑒳𑒢𑒥𑒰𑒮𑒿 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒁𑒮𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒋𑒥𑒪𑒰 𑒕𑒻𑒏।

𑒢𑒰𑒑𑒥𑒰𑒥𑒰𑒏 𑒮𑒧𑒰𑒡𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒬𑓂𑒩𑒠𑓂𑒡𑒰𑓀𑒖𑒪𑒱 𑒠𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒮𑒦𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒬𑒲𑒪 𑒧𑓀𑒔𑒣𑒩 𑒁𑒋𑒪𑒰𑒯। 𑒁𑒞𑓂𑒨𑓀𑒞 𑒦𑒰𑒫𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒧𑒰𑒯𑒾𑒪𑒧𑒹 𑒍 𑒋𑒪𑒰𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱-

"𑒢𑒰𑒑𑒥𑒰𑒥𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒮𑒯𑒲 𑒬𑓂𑒩𑒠𑓂𑒡𑒰𑓀𑒖𑒪𑒱 𑒃𑒋𑒯 𑒯𑒼𑒋𑒞 𑒖𑒹 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒣𑒰𑒚𑒬𑒰𑒪𑒰𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒢𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒏𑒪𑓂𑒣𑒏𑒹𑒿 𑒬𑒲𑒒𑓂𑒩 𑒮𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒲 । 𑒋𑒯𑒱 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒯𑒧 𑒁𑒣𑒢

समस्त पैतृक संपत्तिकेँ दान कएने छी। संगहि आजीवन एहि संस्थाक हेतु काज करबाक संकल्प लेने छी।"

शीलाक बात सुनि चारूकातसँ लोकसभ करतल ध्वनि करए लगलाह। तकरबाद कालीकान्त मंचपर अएलाह। ओ घोषणा कएने छथि-

"हमर पूर्वज एहि गामक छथि। ओ सभ जीविकाक हेतु बाहर गेलाह आ ओतहि बसि गेलाह। मुदा हमरो एहि माटि-पानिक प्रति किछु दायित्व अछि। हम एहिठाम पाठशाला नहि अपितु एकटा अत्यंत आधुनिक विश्वविद्यालयक स्थापनाक प्रस्ताव राखैत छी। ओहि हेतु समस्त आर्थिक सहयोग हम करब। संगे इहो प्रस्ताव कएने छी जे ओकर नाम नागबाबा विश्वविद्यालय राखल जाए।“

सर्वसम्मतिसँ ई प्रस्ताव मानि लेल गेल। लोकसभ करतल ध्वनिसँ एकर स्वागत केलनि। सभक सहमति देखि कालीकान्त बहुत प्रसन्न रहथि। बातकेँ आगू कएने ओ कहैत छथि-

"ई विश्वविद्यालय सभ तरहेँ सुविधा संपन्न होएत। एहिमे ज्ञान-विज्ञानक आधुनिक जानकारी भेटत। "

चारूकात हर्षक माहौल छल। नागबाबाक आकस्मिक निधनसँ दुखीलोकसभक मोनमे आब संतोषक भाव छलनि। मुदा जयन्त अखनो ओहिना गंभीर छलाह। लोक हुनका अनशन तोड़बाक आग्रह कए रहल छल मुदा ओ किछु नहि बाजि रहल छलाह।

३७

जहिआसँ मंदिरपरक काण्ड भेल, सुधाकर गाम घुरि नहि आएल। एम्हर-ओम्हर नुकाएल रहल। यद्यपि पुलिस आ प्रशासनमे ओकर जबरदस्त पहुँच छैक,तथापि नागाबाबाक आकस्मिक निधनक बाद केओ ओकरा देखए नहि चाहए। "एहि तरहेँ चारूदिस बौआएत ओ कतेक दिन रहि सकत? किछु समाधान तँ ओकरा करैक हेतैक।"- ई बात ओ मोने-मोन सोचैत छल। एहि चिंतामे कैक राति ओ जागल रहि जाइत छल। निन्न हेबो करैक तँ भोरुकबामे। ओहिराति एहिना बहुत मोसकिलसँ ओ सुतल छल कि सपनाए लागल। ओकरा लागैक जेना ओकर आत्मा देहसँ निकलि कए कहि रहल छैक-

"आब हम तोरा संगे नहि रहि सकैत छी। अन्याय सहबाक एकटा सीमा होइत छैक। पहिने तँ जयन्तक पाठशालाक जगह हरपलह, खैर हुनकर जमीन-जथा लुटि लेलहुन, शीलाक पिताक वैदजीक अकाल मृत्युक कारण सेहो तूँहि छह। बात ओतबे धरि नहि रुकल। नागाबाबा सन उपकारी समाजसेवीकेँ तूँ झूठ-मूठक मोकदमामे फँसा कए जहल पठा देलहुन आ हाजत तेहन भेल जे ओतहि हुनकर प्राण चलि गेल। एतेक अन्याय सहि कए हम तोहर देहमे नहि रहि सकैत छी। तोरा अपन कुकृत्यक दंड भेटबेक चाही।"

"कम सँ कम तूँ तँ हमर संग दएह। तूँ हमर आत्मा छह। भरि जिनिगी नीक-बेजाएमे हमरा संगे रहलह आ आब जखन सभसँ मोसकिलमे फँसि गेल छी तँ तूँ हमर संग छोड़ि रहल छह।"

"हम कोन उम्मीदसँ तोहर संगे रहू। तोरा केओ नीक बात कहतह से सुनबहक? नहि सुनबहक? दिन-राति लोकक क्षति करएमे लागल रहैत छह। एहनमे हम कोना रहि सकैत छी से तूँहि कहह?"

"तूँ रुकि जाह। हमरा जे कहबह सएह करब।"

"सहि बजैत छह?"

"एकदम सहि, जे तूँ कहबह सएह करब मुदा तूँ रुकि जाह।"

"તૂઁ તુરંત જયન્ત લગ જાહ આ હુનકર જે જમીન-જાયદાદ લેને છહુન સે વાપસ કએ દહુન। પાઠશાલાક નિર્માણમે સહયોગ કરહુન। તખને તોરા શાંતિ ભેટિ સકૈત છહ।"

અપન આત્માક સંગ ભેલ એહિ વાર્તાલાપસઁ ઓકર નિન્ન એકાએક ટુટિ ગેલૈક। તાવે શ્વીછ ભએ ગેલ છલ। સુધાકર ચોટ્ટે ગામ વિદા ભેલ। એકસુરે ચલૈત રહલ આ ઉતરવારટોલક મંદિરપર જયન્ત લગ પહુઁચિ હુનકર પૈરપર ખસિ પડ઼લ। જે કેઓ ઈ દૃશ્ય દેખલક સે આશ્ચર્યમે પડ઼િ ગેલ।

"હમરાસઁ વહુત અપરાધ ભેલ। હમ તકર પશ્ચાતાપ કરએ ચાહૈત છી। પાઠશાલાક જગહ હમ વાપસ કરૈત છી। અહાઁક જે મરૌસીક જમીન-જાયદાદ અછિ સેહો વાપસ કરૈત છી। આગૂ અહાઁ જે કહવ સએહ કરવ। મુદા હમરા મોનસઁ માફ કએ દિઅ જાહિસઁ હમ શાંતિસઁ જીવિ સકી।"-સુધાકર વાજલ। સુધાકરકેઁ ઓહિઠામ દેખિ લોકક કરમાન લાગિ ગેલ છલ। જયન્ત સુધાકરક વાત સુનિતહુઁ મૌન છલાહ।

સભક ધ્યાન જયન્તપર કેન્દ્રિત છલ। ઓ અડ઼લ રહથિ કિછુ વજવો નહિ કરથિ હુનકર સ્વાસ્થ્ય સેહો ખરાવ ભેલ જા રહલ છલનિ। ચારૂકાતસઁ લોકસભ જયન્તપર આગ્રહપર-આગ્રહ કરૈત રહલાહ જે ઓ આવ અનશન તોડ઼િ દેથિ। ઓ જે કહથિન સએહ હેતૈક। લોકસભ વહુત આગ્રહ કેલકનિ જે ઓ કિછુ તઁ કહથિ જાહિસઁ સમાધાનક રસ્તા તાકલ જાએ। લોકક વઢ઼ૈત આગ્રહ દેખિ જયન્ત હાથસઁ લિખિ કએ એકટા પત્ર ગોવિંદક હાથમે દેલખિન-

"હમ અહાઁસભક સહયોગ આ સંઘર્ષસઁ અભિભૂત છી। હમરા આવ દૃઢ઼ વિશ્વાસ અછિ જે હમરા લોકનિક સંકલ્પ અવશ્ય સફલ હોએત। ગામમે વિશ્વવિદ્યાલયક નિર્માણ હેવે કરત। મુદા હમ ચાહૈત છી જે એહિમ સભ ગોટે સામિલ હોઅએ, તખને સહી માનેમે ઈ જન આંદોલનક સફલતા કહલ જા સકૈત અછિ।"

જયન્ત એહિ સ્વચ્છાક સમર્થનમે ઓહિઠામ ઉપસ્થિત હજારો લોક એકસ્વરસઁ બાજિ ઉઠલાહ-

"હમસભ અહાઁક સ્વચ્છાક અનુકૂલ સર્વસ્વ ત્યાગ કરબાક હેતુ તૈયાર છી।"

તકરબાદ સામનેમે રાખલ બડ़કા સતરંજીપર ગહના,રુપૈઆ,એવમ્ અન્ય મૂલ્યવાન વસ્તુસભક બરખા હોબય લાગલ। જકરા લગમે જએહ છલૈક સે નિકાલિ-નિકાલિ કય દેબય લાગલ। દેખિતે-દેખિતે કરોડ़ો ટાકા જમા ભય ગેલ। કતેકો ગોટે અપન જમીન-જાયદાદ દાન દેબાક હેતુ આગૂ આબિ ગેલાહ। એહન જન સમર્થન દેખિ જયન્ત દંગ રહિ ગેલાહ।

"હમ અપન અનશન તોડ़િ રહલ છી।"

આચાર્યજીક હાથે નેબો આ ચિનીક સરબત પીબિ કય જયન્ત અપન અનશન સમાપ્ત કેલાહ। ચારૂકાત લોકસભ પ્રસન્ન છલ। ગીત-નાદ ભય રહલ છલ। દુનૂટોલક લોકસભ કાલીકાન્તક સહયોગસઁ વિશ્વવિદ્યાલયક સ્થાપનામે લાગિ ગેલાહ। દેખિતે-દેખિતે ઓહિઠામક દૃશ્ય બદલિ ગેલ। લાગૈ નહિ કરાય જે આ ઓએહ ગામ અછિ જતય જયન્ત સન વિદ્વાન લોકકેઁ ઠાઢ़ હોએબ મોસકિલ છલ।

ગામમે સબતરિ એકહિ આવાજ પ્રતિધ્વનિત ભય રહલ છલ-

"જય માતૃભૂમિ"! જય જયન્ત !

३८

લખનપુરમે ઘટલ ઈ ઘટનાસભ સભકેઁ ઉદ્વેલિત કય દેલક। જતય જે કેઓ પ્રવાસમે છલાહ,ગામ-ઘર છોડ़િ આન-આનઠામ રહિ જીવિકોપાર્જન કરૈત છલાહ, સભ ગામક રુખ કેલાહ। સુધાકર કોનો અસગરે ઉદાહરણ નહિ રહથિ। ગામ-ગામ એહન લોકસભ ભરલ છથિ। કતેકો પ્રવાસી લોકનિક હુનકર

अपन एक घर-घराड़ी,जमीन-जायदादसभपर वक्रदृष्टि रखने रहैत छथि । इच्छा रहैत छनि जे जे लेल से लेल ,आब गाम घुरि कए नहि आबथि। सभ बाहर छथि। एहि बातक कनिको मान्सन्ताप नहि जे ओहो एही माटि-पानिक छथि। मिथिलाक संस्कार ओ संस्कृतिसँ ओकरो संतानक जुड़ाव बनल रहैक,तकर कोनो चेष्टा नहि। जखन जड़िए खतम भए जएतैक,बाप-पितामहक ओकर संपत्तिमे हिस्सा हरपि जएबाक हेतु अपन एक लगल रहतैक, तखन ओ कथी लए कए ठाढ़ रहत । गाममे ककरा लग जाएत,कतए रहत?

परिस्थिति भेल जे प्रवासी लोकनिक गाम आबाजाही क्रमशः समाप्त जकाँ भए गेल। धीया-पूताकेँ त गाममे केओ चिन्हबो नहि करैत छैक। ककरा लग बैसत,ककरा संगे खेलाएत। सही मानेमे आब गाम ओकरासभक हेतु परदेश भए गेल छैक। गाम गेलाक बाद मोन उदास भए जाइत छैक,होइत छैक जे कखन भागी। आखिर एना भेलैक किएक ? किछु लोकक दोष,किछु लोहारोक। जाबे लोक नोकरी करैत रहल,ताबे ओहिमे लागल रहल। मुदा समय त बैसल नहि रहत । समय चक्र आगू बढ़ल। मानवीय संबंध शिथिल होइत गेलैक। एहन परिस्थिति गाम-गाम पसरि गेल।

लखनपुरोक सएह हाल- चाल । मुदा ई घटनाक्रमसँ सभक मोनमे जबरदस्त आघात भेलैक। प्रवासी सभ जतए जे रहए सभ अपन-अपन गाम आएल । पाठशालाक लड़ाइ जयन्तक व्यक्तिगत नहि रहि गेल। ई समाजक अस्मितासँ जुड़ि गेल।

सभसँ कमाल केलाह राजीव । हुनकर पूर्वज लखनपुर उतरवारिटोलक छथि। हुनकर बाबा नेनेमे गाममे गरीबीसँ तंग भए भागि गेलखिन। तकरबाद कतए गेलाह,की केलाह ककरो किछु पता नहि चललैक। तकरबाद हुनकर पिता दक्षिणमे भारी जिनगी काज केलखिन आ ओतहि घर बनाए बसि गेलखिन। ओतहि राजीव पढ़ि-लिखि कलक्टर भए गेलाह। गामक बारेमे सुनने करथि, कहिओ गेल नहि रहथि,किछु देखने नहि रहथि। तथापि

अपन माटि-पानिक सङ्गहि तँ रहबे करनि। संयोग एहन जे हुनकर पोस्टिंग लखनपुरक जिला मुख्यालयमे भए गेलनि।

राजीवकेँ सुधाकरक खिस्सा नीकसँ बूझल रहनि। अपन धरि ओ जेना-तेना बँचैत रहल छल। पुलिस आ सरकारी महकमामे अपने जोगार बैसा कए गामक लोकसभकेँ परेसान केने रहैत छल। मुदा कहबी छैक जे करमक फल भोगहि पड़ैत छैक। सएह भेलैक। राजीव एसपीसँ गप्प कए सुधाकरक फाइलकेँ निकलवओलथि। ओहिमे लिखल रहैक" सुधाकर नामक आदमी कहि नहि कतए चलि गेल अछि, बहुत प्रयासक बादो ओकरा नहि ताकल जा सकल। अस्तु,एहि मामलाकेँ फिलहाल बंद राखल जाए। जखन ओ भेटताह तँ आगूक कारवाइ करल जाएत।" राजीवकेँ एसपी से बात कहलखिन।

"ओ तँ अपनो गाममे अछि। पुलिसकेँ नहि भेटबाक सवाले नहि छैक। जरूर केओ ओकरा बँचा रहल अछि।"

"अहाँक अनुमान सही अछि श्रीमान्! -एसपी साहेब बजलाह।

"के थिकाह ओ व्यक्ति जे एहन दुष्ट व्यक्तिकेँ बचा रहल छथि?"

"अपने इलाकाक मंत्रीसँ सुधाकरक बहुत घालमेल छैक। सुनैत छी ओएह एकर मामलामे पुलिसकेँ दबाव दैत छथि।"

"आब अहाँसभ ककरो नहि सुनू। जे उचित छैक से हेबाक चाही।"

"सही कहलिऐक श्रीमान! सएह हेतैक।"

तकरबाद तँ एसपी साहेब ओहि मामिलाकेँ अपना हाथमे लए लेलथि। तीन मास नियमित ओहि मामिलाक सुनवाइ कोर्टमे भेलैक। जज साहेब सेहो छगुन्तामे रहथि जे आखिर एहन अपराध केलाक बादो पुलिस कोना एकरा बँचओने छल। मामिलामे फैसला दैत जज साहेब कहलाह-

" સુધાકરક અપરાધ બહુત પૈઘ અછિ। ઓ એકટા એકદમ નિર્દોષ વ્યક્તિકેં સમાજકેં તંગ કએને રહલાહ । હુનકર જાન બેંચનાઇ મોસકિલ ભએ ગેલ । આશ્ચર્યક બાત અછિ જે એહનો મામિલાકેં પુલિસ આ નેતાક ઘાલમેલસઁ દબઓલ જા રહલ છલ । એહિ મામિલામે સુધાકરક ખિલાફ પર્યાપ્ત સબૂત અછિ। ન્યાયક માંગ અછિ જે હુનકા કઠોર દંડ દેલ જાએ જાહિસઁ કાલ્હિ કોનો આન કેઓ એહન કરબાક હેતુ સોચબો નહિ કરએ । અસ્તુ, સુધાકરકેં દસ સાલક સશ્રમ કારાવાસક દંડ દેલ જાઇત અછિ। સંગહિ ઇહો આદેશ દેલ જાઇત અછિ જે દોષી પુલિસજનક ખિલાફ વિભાગીય કારવાઇ કેલ જાએ।"

ઓહિ દિન સૌંસે લખનપુરમે એહિ બાતક ચર્ચા હોઇત રહલ। સભ એતબે કહએ જે સુધાકરકેં અપન કરનીક ફલ ભેટલૈક । સાઁઝમે ઉત્તરવારિટોલક લોકસભ સવામોન લડ્ડુ મંદિરમે પ્રસાદ ચઢ઼ઓલક। સૌંસે ગામ લડ્ડુ બાઁટલ ગેલ। મુદા જયન્ત દુખી રહથિ। ઓ તઁ અપના ભરિ સુધાકરકેં માફ કએ દેને રહથિ । મુદા કાનૂન અપન કાજ કેલક। ગામમે એહિ બાતસઁ લોક પ્રસન્ન છલ।

३८

જયન્તકેં અપન ગામમે નાગબાબા વિશ્વવિદ્યાલયક સ્થાપનાક બાદો મોનમે ચૈન નહિ રહનિ। "જા ધરિ એહિ ઇલાકાક એક-એક વ્યક્તિ સુશિક્ષિત આ સભ તરહેં સંપન્ન નહિ ભએ જાઇત તાવે વિશ્રામ કરબાક કોન ઔચિત્ય અછિ?"-ઓ મોને-મોન સોચથિ। સોચબે નહિ કરથિ અપિતુ તાહિ ઉદ્દેશ્યક પ્રાપ્તિ હેતુ ઓ સંપૂર્ણ શક્તિસઁ લાગિ ગેલાહ। એહિબાતક ઓ પૂરા પ્રયાસ કેલાહ જે-જે કષ્ટ હુનકા ભેલનિ સે આન કકરો નહિ હોઇક। લખનપુર આ લગ-પાસક કોનો નેનાકેં આર્થિક પારિવારિક કારણસઁ પરેસાની નહિ હોઇક।

ગામ-ગામસઁ પ્નાિભાશાળી વ઼દ્િયાન્થી સભકેઁ વ઼શ્િવવ઼દ્િયાલયક છાત્નાવ઼ાસમે નહવાક નિઃશુલ્ક વ્યવસ્થા કએલ ગેલ। ળકનામે ળે ગ્રામ છૈક તકન વ઼કિાસ હેતુ પન્યાપ્ત સંતળામ ભેલ। હુનકન ઈ પ્નયાસક ચમત્કાનકિ પનિણિામ ભેલ। દેખતિ-દેખતિ સ્લેકાક લેકક ભવ઼ષ્િય વદલ ગેલ। યુવ઼કસભ સુશક્િષતિ ભએ પનવિ઼ાનક નક્સા વદલ દેલનિ। ઓ સ્લેકા વ઼દ્િયા ઓ ધનસઁ પનપૂ્નણ ભએ ગેલ। ઉપ્નપુને નહિ લગ-પાસક સ્લેકાભનમિ ળયન્તક ળયગાન હોવએ લગલ। એક આદમી કોના હળાનો લેકક ભાગ્ય વદલ સકૈત અછિ તકન ઓ ઉદાહનણ વનિ ગેલાહ।

ળયન્ત એખવે પન નહિ નુકલાહ। પ્નવ઼ાસી લેકનકિ સમસ્યાપન હુનકન ધ્યાન વહુત દનિસઁ નહનિ તકન નવિાકનણ હેતુ ઓ સહી સમયક પ્નતીક્ષા કએ નહલ છલાહ। આવ ઓ સમય આવિ ગેલ છલ। સંયોગસઁ નાળીવ઼ સન ઉચ્ચ સનકાની અધકિાની સેહો એહિ કાળમે નૂયિ ભએ નહલ છલાહ। લગ-પાસક લેકસભ તઁ લગલે નહએ। એહિ વ઼ષિયપન ઓ નાળીવ઼સઁ ચન્યા કેલનિ। નાળીવ઼ સ્વ઼યં સેહો ભુક્તભોગી છલાહ। કૈક પુસ્તસઁ હુનકન પૂન્વ઼ળસભ વાહને છલાહ। પનણિામ ગામક ઘનાડીઓક નામો-નસિાન નહિ નહિ ગેલ છલનિ। એહને ખસિ્સા વહુત નાસ પ્નવ઼ાસી લેકનકિ છલનિ।

ળયન્ત સોચલ કનથિ ળે આખનિ એહિ સમસ્યાસભક ળડ઼િ કતએ અછિ। હુનકા નીકસઁ વુહ્ા ગેલનિ ળે ળીવ઼કિાક પ્નયાસમે લેકસભકેઁ અપન ગામ-ઘન છોડ઼િ દેલાસઁ ઈ સમસ્યા વઢ઼લ। ળયન્ત આઓન પ્નવ઼ાસી લેકનકિ સંગ એહિ સમસ્યાપન વ઼ચિાન-વ઼મિન્શ કેલનિ। ઓસભ આપસમે વૈસાન કએ ગામ લૌટિ ળએવાક નન્િણય કેલાહ।

"ઉપ્નપુનક લગ-પાસક ળે કેઓ ગામ વ઼ાપસ આવએ ચાહથિ સભકેઁ સ્વ઼ાગત છનિ। હુનકાસભકેઁ આવ઼ાસીય ળમીન ઉપલવ્ધ કનાઓલ ળાએત। "- ળયન્ત આશ્વ઼ાસન દેલખનિ।

અસલમે વ઼િશ્વ઼વિદ્યાલયક નિર્માણક વાદ વહુત બરાસ ચંદા આબિ નહિ ગેલ છલ। ઓહિ ટાકાક ઉપયોગસઁ ચાલીસ વિઘા આવાસીય જમીન કીનલ ગેલ। તકરા નીકસઁ વ઼િકસિત કએ સુવિધા સંપન્ન કએલ ગેલ। એહિ તરહેં નિર્મિત છોટ-છોટ ભૂખંડ પ્રવ઼ાસી લોકનિકેં ઉપલવ્ધ કરાઓલ ગેલ। કિછુએ દિનમે ઓહિઠામ પૂર્વ઼ વ઼િકસિત સમસ્ત આધુનિક સુખ -સુવિધા સંપન્ન ટોલ વસિ ગેલ જકર નામ જયન્તપુર રાખલ ગેલ।

લખનપુર દક્ષિણવારિટોલક વહુત બરાસ પ્રવ઼ાસી લોકનિ એહિ સુવ઼િધાક લાભ ઉઠૌત ગામ વ઼ાપસ આવિ ગેલાહ। હુનકાસભકેં અપન-અપન ઘર વનિ ગેલનિ। ઓસભ સ્વેરસઁ અપન પૂર્વ઼જક ગામમે વસિ ગેલથિ। દિયાદ-વાદસભ હુનકર જમીન-જાયદાદ વ઼ાપસ કએ દેલખિન। ગામમે સ્થાપિત વ઼િશ્વ઼વિદ્યાલયમે રૂલાકાક હજારો લોકકેં છોટસઁ પૈઘ સભ સ્તરક જીવ઼િકા ભેટલૈક। વહુત દિનક વાદ લાગલૈક જે ગામમે પુરાન સમય લૌટિ ગેલ અછિ।

૪૦

ગામમે સંપૂર્ણ આધુનિક સુવ઼િધાસઁ સંપન્ન વ઼િશ્વ઼વિદ્યાલયક સ્થાપના ભએ ગેલાક વાદ જયન્તક પ્રસન્નતાક અંત નહિ છલ। સંગહિ પ્રવાસી લોકનિક જયન્તપુર ટોલ સેહો વસિ ગેલ છલ। કૈક પુસ્તસઁ ગામ-ઘરસઁ વાહર રહિ રહલ લોકસભ અપન માટિ-પાનિસઁ સ્વેરસઁ જુડ઼િ ગેલ રહથિ।

સભ કિછુ જખન ભઇએ ગેલ તઁ ચંદ્રિકાક વિઆહે કિએક લટકલ રહૈત? કાલીકાન્ત વહુત દિનસઁ એહિ સમયક પ્રતીક્ષા કએ રહલ છલાહ। ઈ સભ કાજ ભએ ગેલાક વાદ કાલીકાન્ત આચાર્યજીક ઓતએ પહુઁચલાહ આ ચંદ્રિકાક જયન્તક સંગ વિઆહક દિન તકવાક આગ્રહ કેલથિ। વ઼સંતપંચમી લગીચે છલ। ઓહિદિન દુનૂગોટેક વિઆહ હોએવ તય ભેલ।

દેખાતિ-દેખાતિ વસંતપંચમીક દિન આવિ ગેલ। ચારૂકાત રસનચૌકી વાળા રહલ છલા લેકક પ્રસન્નતાક સંગહિ પ્રકૃતિ સેહો ઝૂમિ રહલ છલ। ળયનક વિશ્વાસ ચંદ્રકિાક સંગ ચૂમચામસઁ સંપન્ન ભેલ। નવવિવાહિત દંપતિ ભગવતીકેઁ ગોર લાગવાક હેતુ ઉચ્ચૈઠ વિદા ભેલાહ। હુનકર સમસ્ત પરિવાર સંગે-સંગે ગીતનાદ કરૈત પાછૂ-પાછૂ ચલિ રહલ છલાહ। એહિ આનંદમય અવસરપર લખનપુરક લોકસભક પ્રસન્નતાક અંત નહિ છલ।

(સમાપ્ત)

-રવીન્દ્ર નારાયણ મિશ્ર, પિતાક નામ: સ્વર્ગીય સૂર્ય નારાયણ મિશ્ર, માતાક નામ: સ્વર્ગીયા દયાકાશી દેવી, વયસ: ૬૮ વર્ષ, પૈતૃક ગ્રામ: અડેર ડીહ, માતૃક: સરિસબ ડ્યોઢી, વૃત્તિ: ભારત સરકારક ઉપ સચિવ (સેવાનિવૃત્ત), સ્પેશલ મેટ્રોપોલિટન મજિસ્ટ્રેટ, દિલ્લી(સેવાનિવૃત્ત), શિક્ષા: ચન્દ્રધારી મિથિલા મહાવિદ્યાલયસઁ વીએસ-સી ભૌતિક વિજ્ઞાનમે પ્રતિષ્ઠા : દિલ્લી વિશ્વવિદ્યાલયસઁ વિધિ સ્નાતક, પ્રકાશિત કૃતિ: મૈથિલીમે: પ્રકાશન વર્ષ:૨૦૧૭ ૧ભોરસઁ સાઁઝ ધરિ (આત્મ કથા),૨ પ્રસંગવશ (નિબંધ), ૩સ્વર્ગ એહિ ઠામ અછિ (યાત્રા પ્રસંગ); પ્રકાશન વર્ષ:૨૦૧૮ ૪ શુભાશ (કથા સંગ્રહ) ૫ નમસ્તસ્યૈ (ઉપન્યાસ) ૬ વિવિધ પ્રસંગ (નિબંધ) ૭મહાભારત(ઉપન્યાસ) ૮લજકોટર(ઉપન્યાસ); પ્રકાશન વર્ષ:૨૦૧૯ ૯સીમાક ઓહિ પાર(ઉપન્યાસ) ૧૦સમાધાન(નિબંધ સંગ્રહ) ૧૧માતૃ ભૂમિ(ઉપન્યાસ) ૧૨સ્વપ્નલોક(ઉપન્યાસ); પ્રકાશન વર્ષ:૨૦૨૦ ૧૩શંખનાદ(ઉપન્યાસ) ૧૪રંગ થિક જીવન(સંસ્મરણ) ૧૫ઢહૈત દેવાલ(ઉપન્યાસ); પ્રકાશન વર્ષ:૨૦૨૧ ૧૬પાથેય(સંસ્મરણ) ૧૭હમ આબિ રહલ છી(ઉપન્યાસ) ૧૮પ્રલયક પ્રાત(ઉપન્યાસ); પ્રકાશન વર્ષ:૨૦૨૨ ૧૯બીતિ ગેલ સમય(ઉપન્યાસ) ૨૦પ્રતિબિમ્બ(ઉપન્યાસ) ૨૧બદલિ રહલ અછિ સભકિછુ(ઉપન્યાસ) ૨૨રાષ્ટ્ર મંદિર(ઉપન્યાસ) ૨૩સંયોગ(કથા સંગ્રહ) ૨૪નાચિ રહલ છલિ વસુધા(ઉપન્યાસ) ૨૫દીપ જરૈત રહત (ઉપન્યાસ)।

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 ggajendra@videha.com **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

𑒩𑒴𑒣𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒢𑒼𑒖 𑒏𑒬𑓂𑒨𑒣-𑒂𑒏𑒰𑒬-𑒏𑒳𑒮𑒳𑒧

𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒢𑒼𑒖 𑒏𑒬𑓂𑒨𑒣

𑓑 𑒙𑒰 𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰

𑒂𑒏𑒰𑒬-𑒏𑒳𑒮𑒳𑒧

𑒩𑒰𑒨𑒰𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒂 ऑ𑒤𑒱𑒮𑒏 𑒤𑒰𑒃𑒪 𑒧𑒹 𑒞𑒹𑒯𑒢 𑒢𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒑𑒰𑒜𑓃 𑒁𑒢𑓂𑒨𑒼𑒢𑓂𑒨𑒰𑒬𑓂𑒩𑒨 𑒮𑓀𑒥𑓀𑒡 𑒕𑒪 𑒖𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒒𑒩-𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒏𑒹 𑒥𑒰𑒩𑒹 𑒧𑒹 𑒮𑒼𑒔𑒥𑒰𑒏 𑒣𑒪𑒐𑒞𑒱 𑒏𑒯𑒰𑒿! 𑒦𑒼𑒩 𑒧𑒹 𑒖𑒹 𑒂𑒚 𑒥𑒖𑒹 𑒒𑒩 𑒮𑓄 𑒥𑒯𑒩𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯 𑒮𑒹 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒧𑒹 𑒢𑒾 𑒥𑒖𑒹 𑒮𑓄 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒫𑒱𑒩𑒪 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒤𑒱𑒩 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒯𑒩𑒠𑒧 𑒞𑓄 ऑ𑒤𑒱𑒮 𑒮𑓄 𑒤𑒰𑒃𑒪𑒏 𑒣𑒳𑒪𑒱𑓀𑒠𑒰 𑒥𑒢𑓂𑒯𑒢𑒹 𑒒𑒩 𑒂𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯 𑒂 𑒒𑒩𑒼 𑒧𑒹 ऑ𑒤𑒱𑒮𑒏 𑒏𑒰𑒖। 𑒮𑓀𑒨𑒼𑒑 𑒮𑓄 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒣𑒪𑒐𑒞𑒱 𑒦𑒹𑒙𑒪𑒼 𑒞𑓄 𑒠𑒴 𑒣𑒪 𑒣𑒼𑒞𑒰-𑒣𑒼𑒞𑒲 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒯𑒿𑒮𑒱-𑒥𑒰𑒖𑒱 𑒪𑒹𑒪 𑒂 𑒤𑒹𑒩 𑒙𑒲𑒫𑒲 𑒣𑒩 𑒮𑒧𑒰𑒔𑒰𑒩 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒰 𑒧𑒹 𑒢𑒱𑒧𑒑𑓂𑒢! 𑒕𑒳𑒙𑓂𑒙𑒱𑒨𑒼 𑒏𑒹 𑒠𑒱𑒢 𑒧𑒹 𑒨𑒰 𑒞𑓄 ऑ𑒤𑒱𑒮 𑒖𑒰𑒟𑒱 𑒫𑒰 𑒤𑒰𑒃𑒪 𑒒𑒩 𑒪𑓄 𑒂𑒥𑒟𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒩𑒱𑒙𑒰𑒨𑒩𑒧𑒹𑓀𑒙 𑒏𑒹 𑒥𑒰𑒠 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒠𑒱𑒢𑒔𑒩𑓂𑒨𑒰 𑒞𑓄 𑒥𑒠𑒪𑒻𑒏𑒹 𑒕𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒂𑒥 𑒒𑒩 𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒞𑓄 𑒣𑒯𑒩 𑒦𑒩𑒱 𑒁𑒐𑒥𑒰𑒩 𑒣𑒜𑓃𑒥, 𑒥𑒰𑒛𑓃𑒲-𑒗𑒰𑒛𑓃𑒲, 𑒣𑒼𑒞𑒰-𑒣𑒼𑒞𑒲 𑒏𑒹 𑒥𑒻𑒮𑒰 𑒏𑓄 𑒣𑒜𑓃𑒰𑒨𑒥 𑒋𑒯𑒱 𑒮𑒦 𑒧𑒹 𑒠𑒱𑒢 𑒑𑒳𑒠𑒮𑓂𑒞 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒧𑒹 𑒋𑒏𑒰𑒋𑒏 𑒂𑒨𑒪 𑒄 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒣𑒼𑒞𑒲 𑒏𑒹 𑒢𑒹𑒢𑒧𑒞𑒱 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑒱 𑒢𑒯𑒱 𑒣𑒰𑒥𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪। 𑒍𑒯𑒱 𑒠𑒱𑒢 𑒁𑒣𑒢 𑒠𑒰𑒠𑒲 𑒮𑓄 𑒮𑒳𑒞𑒥𑒰 𑒏𑒰𑒪 𑒐𑒱𑒮𑓂𑒮𑒰 𑒮𑒳𑒢𑒻𑒞 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒏𑒻 - '𑒠𑒰𑒠𑒲! 𑒥𑒰𑒥𑒰 𑒂𑒥 𑒣𑒰𑒣𑒰 𑒖𑒏𑒰𑒿 ऑ𑒤𑒱𑒮 𑒏𑒱𑒨𑒻 𑒢𑒻 𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒟𑒱?'

- '𑒞𑒼𑒯𑒩 𑒥𑒰𑒥𑒰 𑒂𑒥 𑒢𑒼𑒏𑒩𑒲 𑒮𑓄 𑒩𑒱𑒙𑒰𑒨𑒩 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒟𑒳𑒢𑓂𑒯 --- 𑒞𑒻 𑒒𑒩𑒹 𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒳𑒢𑓂𑒯।'

- '𑒩𑒱𑒙𑒰𑒨𑒩 𑒏𑒲 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻 𑒠𑒰𑒠𑒲?'

- '𑒖𑒐𑒢 𑒪𑒼𑒏 𑒥𑒴𑒜𑓃 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒻 𑒏𑒰𑒖 𑒪𑒼𑒏𑒩𑒏 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒻 𑒞𑒐𑒢 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒒𑒩 𑒧𑒹 𑒂𑒩𑒰𑒧 𑒏𑒩𑒻 𑒪𑒹 𑒏𑒯𑒪 𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒻। 𑒞𑒏𑒩𑒹 𑒏𑒯𑒻 𑒕𑒻 𑒩𑒱𑒙𑒰𑒨𑒩। '

- '𑒞𑒼𑒩𑒼 𑒞𑓄 𑒏𑒹𑒬 𑒣𑒰𑒏𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒾, 𑒞𑒯𑒳𑒿 𑒞𑓄 𑒥𑒴𑒜𑓃 𑒦𑒹𑒪𑒻। 𑒞𑒼 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒰 𑒩𑒱𑒙𑒰𑒨𑒩 𑒯𑒹𑒥𑒯𑒲 𑒠𑒰𑒠𑒲? '

- ' દુન્ન ળો! હ્મ કોણો ણોકની કનૈ છો ળે નટિાયન હૈવા ળઊદો સૂતા વઙ઼ કાળ પસનઊ શ્રછ હિમના।'

શ્રોહિ શ્રિવોય કે શ્રો કોણા વુદ્દવતિથિ ળે ગાૃહિમિો કે કાળ સસ કોણ છુટકાના !

-**કુમાન મણોળ કશ્યપ, સમ્પ્નાતિ** જાનાત સનકાન કે ઉપ-સચવિ, **સંપન્ક:** સો-૧૧, ટાવન-૪, ટાઇપ-૫, કિદિવઈ ણગાન પૂન્વ (દિઊઊ હાટ કે સામને), ણઈ દિઊઊ-૧૧૦૦૨૩ મો ૯૮૧૦૮૧૧૮૫૦ ૮૧૭૮૨૧૬૨૩૯ ઈ-મેઊ : નૈતિતોકમાણોળ૦ગાામાઊિયોમ

શ્રપણ મંતવ્ય દિતોનાિઊજાાઙ્વદિહા૦ગામાઊિયોમ પન પઠાઉ।

રૂદ્દણિ્મિઊ કન્ાાા- શ્રગ્ણ શિપ્પા (ખેપ-૨૦)

निर्मला कर्ण (१९६०-), शिक्षा - एम ए, नैहर - धराजपुर,दरभंगा, सासुर - गोढ़ियारी (वलहा), वर्त्तमान निवास - राँची,झारखण्ड, झारखंड सरकार महिला एवं बाल विकास सामाजिक सुरक्षा विभाग मे बाल विकास परियोजना पदाधिकारी पद सँ सेवानिवृत्ति उपरान्त स्वतंत्र लेखन।

मूल हिन्दी- स्वर्गीय जितेन्द्र कुमार कर्ण, मैथिली अनुवाद- निर्मला कर्ण

अग्निशिखा (भाग- २०)

पूर्व कथा:

राजा पुरूरवा अमरावती जाइ के क्रम मे उर्वशी आ चित्रलेखा के अपहरण कए लए जाइत दानवराज केशी सँ असगरे युद्ध कैल ओकरा पराजित कए दुनू अप्सरा के रक्षा कैने छथि। पुनः हुनका लए कए ओ अमरावती पहुँचैत छथि।

आब आगू:

वैजयन्त प्रासाद मे रास-रंग मे डूबल इन्द्र! स्वर्ग के कोन भाग मे कथी भरल रहल छैक एहि सभ सँ अनभिज्ञ छलथि। हुनका एहि सभ बात सँ कोनो मतलब कहाँ छलनि! हुनका चाही मात्र रास-रंग आ उत्सव! सोमरस आ सौन्दर्यक मेला!

देव सभा मे पुरूरवा एकसरे सिंहासन पर विराजमान छलथि। इन्द्र के पुरूरवाक आगमनक सूचना पठाओल गेल। किछु कालक बाद मंद मंद मुस्कुराइत पुरंदर देव सभा मे आबि बैसबा हेतु अपन सिंहासन के दिशा मे बढ़लथि। पुरूरवा के साथ अभिवादनक आदान-प्रदान भेलनि। गंभीर स्वर मे पुरूरवा कहलथि -

"देवेन्द्र के अमानत व स्वर्ग लोकक मर्यादा देवेन्द्र के सभा मे प्रस्तुत करए जाए"।

एक सभासद उठि कऽ पुरूरवा के आदेशक पालन तुरंत करलक। उर्वशी एवं चित्रलेखा के सभाकक्ष मे आनल गेल। पुरंदर प्रश्नवाचक मुद्रा मे पुरूरवा के देखलथि।

"हिनिका दुनू के दानवराज केशी अपहृत करने जा रहल छल। संयोगवश हमर दृष्टि मे आबि गेलथि। हम दानवराज केशी के यमपुरी पहुँचा कऽ अपनेक प्रतिष्ठा पुनः आहां के पहुँचाबय आबि गेलहुँ।"

सम्पूर्ण वस्तु स्थिति सऽ अवगत भेला के बाद इन्द्र लज्जावनत भऽ गेलाह। ओ पुरूरवा के एहि असामयिक सहायता के लेल धन्यवाद ज्ञापित केलनि। मुदा पुरूरवा अत्यंत दुःखी आ क्रोधित छलाह। ओ कठोर रोष पूर्ण स्वर मे कहलथि पुरन्दर सँ-

"अपनेक लापरवाही के कारण कहियो हमरहु लज्जित होमय पड़ि सकैत अछि स्वर्गाधिपति।"

"अभ्यासन के संचालन के ठीक आ अधलाह दुनू पक्ष के उत्तरदायित्व मात्र हमर नहि। समान रूपे हम आहाँ दुनू प्रतिभागी छी। तहि कारण ई निश्चित रूप सँ संभव भऽ सकैत छैक" - इन्द्र लापरवाही सऽ कहलथि।

"मुदा अपने स्वर्गक सुरक्षा के कुनो चिंता नहि करैत छी। एना मे स्वर्ग कतेक आ कोना सुरक्षित रहत,अहीं सोचु कने। हम एकसरे भूमंडल एवं स्वर्ग दुनू पर लगातार ध्यान कोना राखि पाएब ? हम सम्पूर्ण धरतीक शासन सम्हारि रहल छी,आहाँ स्वर्ग तऽ कम सऽ कम सम्हारि लिय। हमरा लेल संभव अछि कि धरतीक शासन देखैत अहु के सम्पूर्ण देखभाल करी"?

"ई बात तऽ आहाँ के अभ्यासन ग्रहण करबाक पूर्व विचार केनाई उचित

छल बाजल!" -इन्द्र के स्वर निर्बलता सँ परिपूर्ण छल।
" बड्ड नीक बात अछि देवेन्द्र,हम तपस्याक विचार नहि कएलहुँ तेँ आब कए रहल छी। हम स्वर्गक एहि अभ्यासन के परित्याग कए रहल छी। हमरा एहन राज्य के आवश्यकता नहि अछि। हम स्वर्गक एहि राज्य के परित्याग कए रहल छी। हमरा आवश्यकता नहि अछि स्वर्गक ओहि अभ्यासनके जेकर शासक एहेन निकम्मा एवं दम्भी होय। आइ सँ स्वर्ग के पूर्ण शासन व्यवस्था अपनहि के हाथ मे रहत। एहि पर हमर उत्तरदायित्व आइ सँ समाप्त भए गेल,कियैक तँ हम कुनो प्रकारक उच्छृंखलता एवं अव्यवस्था सहन नहि कए सकैत छी।" - अपन पैर पटकैत पुरुरवा सभाकक्ष सँ निकसि गेलाह।
सभ देवगण आश्चर्यचकित भए देखैत रहि गेलथि जाइत पुरुरवा के।
उर्वशी इन्द्र के एहन असमर्थता पूर्ण व्यवहार सँ अत्यंत दुःखित भए गेल छलीह। हुनक दृष्टि मे पुरुरवा महान!अत्यधिक महान भए गेलथि। इन्द्र के व्यवहार हुनका अत्यंत ओछा लागल प्रतीत भेलनि। अपन प्रियतम पर ओ एक प्रकार सँ गर्वोन्नत छलीह। मुदा संगहि ओ दूसर दिशि दुःखी सेहो छलीह,एहि विचार सँ कि आब पुरुरवा सँ मिलन के मार्ग अवरुद्ध भए गेलनि। ओ प्रिय वियोगक सोचि अत्यंत दुःखी भए गेलथि।
उर्वशी अधिक देर तक सभा भवन मे रूकि नहि सकलथि। मेनका एवं चित्रलेखा के संग ओ निकलि गेलीह सभा कक्ष सँ। बाहर ओ एम्हर-ओम्हर चारू दिशा मे देखलथि पुरुरवा के रथ कतहु नहि छल। आब ओ जाइत पुरुरवा सँ भेंट करबा हेतु व्यग्र भए गेलथि। आब ओ शीघ्र अपन एहि दुनू सखी सँ विदा होयबाक प्रयास करबा मे लागि गेलथि जाहि सँ पुरुरवा सँ भेंट कए सकथि। हुनक हृदय मे आशा-दीप प्रज्वलित छलन्हि,हुनका सँ बिना भेंट कएने पुरुरवा लोक शीघ्र आपस नहि भए सकैत छथि।

𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒣𑒳𑒩𑒴𑒩𑒫𑒰 𑒯𑒩𑒱𑒔𑓀𑒠𑒢 𑒖𑓀𑒑𑒪 𑒧𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒑𑒰𑒕𑒏 𑒢𑒲𑒔𑒰 𑒯𑒩𑒱𑒨𑒩 𑒒𑒰𑒮 𑒣𑒩 𑒅𑒠𑒰𑒮 𑒦' 𑒥𑒻𑒮𑒪 𑒕𑒪𑒰𑒯।𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒩𑒟 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒠𑒴𑒩 𑒣𑒩 𑒁𑒫𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞 𑒕𑒪। 𑒒𑒼𑒛𑓃𑒰 𑒮𑒦 𑒧𑒳𑒏𑓂𑒞 𑒦𑒮 𑒏𑒮 𑒯𑒩𑒱𑒔𑓀𑒠𑒢 𑒑𑒰𑒕𑒏 𑒣𑒰𑒞 𑒐𑒨𑒥𑒰 𑒧𑒹 𑒫𑓂𑒨𑒮𑓂𑒞 𑒕𑒪।

𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲 𑒦𑒰𑒑𑒻𑒞-𑒦𑒰𑒑𑒻𑒞 𑒏𑒳𑒢𑒼 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩𑒹 𑒁𑒣𑒮𑒱𑒨𑒰𑓀𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒍𑒞𑒮 𑒣𑒯𑒳𑓀𑒔𑒪𑒲𑒯। 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒣𑒳𑒩𑒴𑒩𑒫𑒰𑒏 𑒯𑒵𑒠𑒨 𑒏𑒧𑒪 𑒤𑒴𑒪 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒤𑒴𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒢𑒱 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒠𑒹𑒐𑒱। 𑒂𑒿𑒐𑒱 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒔𑒧𑒏𑒱 𑒅𑒚𑒪𑒢𑒱।

𑒮𑒰𑒿𑒮 𑒞𑒹𑒖𑒑𑒞𑒱 𑒮𑒿𑒮 𑒔𑒪𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒢𑒱 𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲𑒏। 𑒮𑒴𑒩𑒖𑒏 𑒞𑒲𑒫𑓂𑒩 𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞 𑒧𑒹 𑒧𑒳𑒐 𑒣𑒩 𑒮𑓂𑒫𑒹𑒠 𑒏𑒝 𑒔𑒧𑒏𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪। 𑒁𑒫𑓂𑒨𑒫𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞 𑒮𑒰𑒿𑒮𑒏 𑒞𑒲𑒫𑓂𑒩 𑒑𑒞𑒱! 𑒢𑒧𑓂𑒯𑒩 𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒏𑒹𑒬! 𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲 𑒋𑒯𑒱 𑒩𑒴𑒣 𑒧𑒹 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒮𑒳𑒢𑓂𑒠𑒩 𑒪𑒑𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒲𑒯।

𑒣𑒳𑒩𑒴𑒩𑒫𑒰 𑒂𑒑𑒴 𑒠𑒾𑒛𑓃𑒪𑒰𑒯 𑒂 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒥𑒰𑒿𑒯𑒱 𑒧𑒹 𑒪𑒣𑒹𑒙𑒱 𑒪𑒹𑒪𑒟𑒱। 𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲 𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒰𑒢𑓂𑒯 𑒣𑒩 𑒪' 𑒏' 𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲 𑒏𑒹𑒿 𑒑𑒰𑒕 𑒪𑒑 𑒁𑒢𑒪𑒟𑒱,𑒤𑒹𑒩 𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀 𑒥𑒻𑒮𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒐𑒱𑒪𑒪 𑒔𑒹𑒯𑒩𑒰 𑒞𑒳𑒩𑒢𑓂𑒞 𑒁𑒣𑒰𑒩 𑒣𑒲𑒛𑓃𑒰 𑒮𑒿 𑒪𑒱𑒣𑓂𑒞 𑒦𑒨 𑒑𑒹𑒪।𑒍 𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲𑒏 𑒢𑒼𑒩𑒏 𑒥𑒴𑓀𑒠 𑒏𑒹𑒿 𑒯𑒰𑒟𑒏 𑒂𑒿𑒑𑒳𑒩 𑒮𑒿 𑒣𑒼𑒕𑒪𑒟𑒱,𑒤𑒹𑒩 𑒔𑒳𑒧𑓂𑒥𑒢 𑒪𑒹𑒪𑒟𑒱 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒏𑒹𑒬, 𑒑𑒰𑒪, 𑒏𑒣𑒰𑒩 𑒂 𑒑𑒩𑒠𑒢𑒱 𑒧𑒹 𑒁𑒮𑓀𑒐𑓂𑒨! 𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲𑒏 𑒮𑒱𑒮𑒏𑒥 𑒩𑒳𑒏𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒢।𑒂𑒥 𑒍 𑒋𑒏𑒠𑒧 𑒬𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒥𑒳𑒗𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒪𑒲𑒯। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒔𑒹𑒯𑒩𑒰 𑒍𑒞𑒥𑒹 𑒮𑒰𑒤 𑒂 𑒬𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒕𑒪𑒢𑒱 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒥𑒩𑒐𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒂𑒏𑒰𑒬 𑒮𑒰𑒤 𑒮𑓂𑒫𑒔𑓂𑒕 𑒦' 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒻𑒏।

"𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒖𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑒹" - 𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒣𑒳𑒩𑒴𑒩𑒫𑒰 𑒮𑒿𑒮 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒬𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒮𑓂𑒫𑒩 𑒧𑒹 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒐𑒱𑒢।

"𑒯𑒿, 𑒯𑒧 𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒁𑒣𑒧𑒰𑒢 𑒮𑒯𑒢 𑒏' 𑒋𑒞' 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒱 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒲" - 𑒣𑒳𑒩𑒴𑒩𑒫𑒰 𑒑𑓀𑒦𑒲𑒩𑒞𑒰𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒏 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒠𑒹𑒪𑒟𑒱।

"𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒏𑒏𑒩𑒰 𑒦𑒩𑒼𑒮𑒹 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒲?" 𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲 𑒣𑒳𑒩𑒴𑒩𑒫𑒰𑒏 𑒔𑒹𑒯𑒩𑒰 𑒣𑒩 𑒢𑒖𑒩𑒱 𑒙𑒱𑒏𑒥𑒻𑒞 𑒥𑒖𑒪𑒲𑒯।

"𑒁𑒯𑒰𑒿 - 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒑𑒏 𑒟𑒰𑒞𑒲 𑒕𑒲 𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲। 𑒯𑒧 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒩𑓂𑒟𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒋𑒯𑒱 𑒮𑒾𑒢𑓂𑒠𑒩𑓂𑒨𑒏 𑒡𑒢 𑒮𑒿𑒮 𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒑 𑒏𑒹𑒿 𑒩𑒱𑒏𑓂𑒞 𑒢𑒯𑒱 𑒏' 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒲" - 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒣𑒳𑒩𑒴𑒩𑒫𑒰𑒏 𑒑𑒯𑒢 𑒑𑓀𑒦𑒲𑒩 𑒮𑓂𑒫𑒩 𑒑𑒴𑒿𑒖𑒱 𑒅𑒚𑒪।

"𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒥𑒱𑒢𑒰 𑒯𑒧 𑒋𑒞𑒨 𑒖𑒲𑒫𑒱𑒞 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒱 𑒣𑒰𑒋𑒥"।

"𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑒹,𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒏𑒹𑒯𑒢 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒲,𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒯𑒧𑒩 𑒣𑒫𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒁𑒕𑒱। 𑒯𑒧𑒩

प्रेम आहाँक सम्भव नहि उर्वशी"।

"नहि,आब अहाँक अनुपस्थितिक कल्पना धरि नहि क' सकैत छी हम" -कहि मौन धारण क' लेलहि उर्वशी। राजा सेहो मौन भ' गेलाह। हुनका हृदय मे तूफान जेना हिलोर मारि रहल छलनि। अत्यंत कठिनाई सँ ओ अपना के संयत रखने छलाह। किछु क्षण उपरांत उर्वशी अपना पर नियंत्रण करैत बजलीह -

"की अहाँ हमरा भूमण्डल मे नहि ल' जा सकैत छी"?

"नहि उर्वशी नहि,हम से नहि क' सकैत छी"।

"कथिक! ई कथिक नहि क' सकैत छी"?

"अहाँ कथिक नहि बुझैत छी हमर कठिनाई ! हँ उर्वशी! हमहूँ अहाँक बिना जीवन मे असमर्थ छी! मुदा जँ हम अहाँ कें एहिना लऽ जायब तखन केशी आओर हमरा मे की अंतर होयत? हम अहाँ कें लऽ जयबा मे असमर्थ छी! हमर स्थिति के बूझू प्रियतमा! अहाँ छी 'नर-नारायण' ऋषि द्वारा रचल गेल एक गोट अनुपम रत्न! आ अहाँ स्वर्गलोक के लेल उपहार स्वरूप प्राप्त भेलहुँ ऋषिवर 'नर-नारायण' के द्वारा! एहि मर्यादाक सीमा के उल्लंघन कए हम पृथ्वी के माथ पर सदा-सर्वदा के लेल कलंकक एकटा धब्बा बनि जाएब । त्रिभुवन मे हमर आ अहाँक यशगाथा नहि बल्कि कलंक-कथा पढ़ल जाएत। आहां ई कलंक-कथा सहन करब सकब ?"

"हम अहाँक प्रेम के छोड़ि कोनो नीक-बेजाय बात बुझबाक स्थिति मे नहि छी प्रियतम स"-उर्वशी अत्यंत व्याकुल छलीह।

पुरूरवा चुप रहि गेलाह,उर्वशी सेहो चुप भ' गेलीह। किछु काल धरि दुनू प्राणी अहिना मौन रहि एक दूसर के स्पर्श के अनुभव करैत रहलथि। किछु समयक बाद उर्वशी उठि गेलीह,ओ पुरूरवाक उन्नत वक्ष पर चुम्बन लेलनि। एखनि हुनकर साँसक गति अत्यंत तीव्र भ' गेल छलनि।

"हम चाहितो पर अहाँ लग अवश्य जायब प्रिये। मुदा तखने जखन हम अहाँक विरहाग्नि मे झुलसि राख होयबा के अवस्था मे आबि जाएब। एहि सँ अहाँ कें कोनो कलंक नहि होयत। जँ प्रेम करब पाप अछि तखन हम ई पाप करि चुकलहुँ । एहि पाप के हम भागीदार छी,तखन जिम्मेदारी कथिक नहि लेब! हमरा कोनो

मानव नहि अछि त्रिभुवन मे हमर यशगाथा गाओल जायत अथवा अपयश कथा के प्रसार होयत"।

"जेना अहाँक इच्छा प्रिये। हम सदिखन अहाँक चरणी पर स्वागत करबाक प्रतीक्षा मे रहब" - राजा पुरुरवा उर्वशी कैं आश्वासन देलनि।

पुरुरवा के केशगुच्छ के अपन हाथ सँ सोहरबैत उर्वशी बजलीह - "की एहि सँ ओतय अहाँक अपयश नहि होयत?"

"ओतय हमर यश होय अथवा अपयश! जे कुनो गति होय,हम ओत' स्वतंत्र रहब। प्रेमक लेल अपयश सेहो स्वीकार करब। मुदा इन्द्र सँ कोनो वैरभाव तँ नहि होयत। पृथ्वीवासी स्वर्ग सँ दुश्मनी कहियो बर्दाश्त नहि क' सकैत अछि। हम अपन प्रजा के जीवन के कष्टप्रद नहि करय चाहैत छी। राजा होवाक कारणे हमरा अपन व्यक्तिगत जीवन सँ पहिने अपन प्रजा के सुख एवं प्रसन्नता के ध्यान राखय पड़त"।

एकर बाद दुनू गोटे बहुत काल धरि एक दोसराक हृदय केर धड़कन सुनैत रहलाह। वातावरण हुनकर संभावित वियोग के दुःख सँ स्वतः दुःखी छल! शीतल पवन मन्द-मन्द गति सँ विचरण कय अपन दुःख प्रकट कऽ रहल छल। जाहि कारण वातावरण मे पूर्णतः शांति व्याप्त छल। कोमल सुगंधित समीर पर्यन्त ओहि दुनू प्राणी के दुःख मे दुःखी भय वातावरण कैं शांति भंग करबा मे असमर्थ छल।

उर्वशी के गाल के अंतिम चुम्बन लेबा के बाद पुरुरवा ठाढ़ भऽ गेलाह आ बजलाह -

"आब हमरा जाय के अनुमति दियऽ प्रिये" |

उर्वशी निराशाक घटाटोप मेघ मे डूबल छलीह।ओ दुःखित भय क्षुब्ध स्वर मे बजलीह -

"की हम अपने हाथ सँ अपन प्रेम कैं मारि देब! अपन प्राण अहाँ कैं अपन हाथ सँ दऽ देब। हम अहाँ के जाई के अनुमति कोना दियऽ! ई बात कोना कहलहुँ अहाँ !"

"हमरा कमजोर नहि बनाउ प्रिये, हमरा रोकाउ नहि। अहाँ हमर प्रियतमा छी!पुरुरवाक प्रियतमा ! पृथ्वी के चक्रवर्ती सम्राट पुरुरवाक

प्रियतमा! ओहिना व्यवहार करू प्रिये"।
किछु क्षण उपरांत संयमित स्वर सँ उर्वशी बजलीह -
"ठीक छै, परमेश्वर जाउ! हमर आत्मा कें संग लस जाउ! जखन एहि निर्जीव शरीर कें आत्माक आवश्यकता होयत तखन ओ अहाँ के निकट पहुँचि जायत"!
पुरूरवा उर्वशी के आँखि के नोर भरल आँखि के चुम्बन लेलथि।एहि तरहे ओ उर्वशी के बहैत नोर के पोछय के कोशिश केलथि। उर्वशी सेहो राजा के हाथ कें चुम्बन लस लेलनि। राजा पुरूरवा अपन रथ मे सवार भय हुनका दिशि देखइत कृत्रिम मुस्कान के संग हाथ हिला देलखिन। उर्वशी के उदास मुख पर क्षणिक मुस्कान रेखा काँपि उठल। ओहो जवाब मे हाथ हिला देलखिन। धीरे-धीरे रथ दूर होइत उर्वशीक दृष्टिसँ ओझल भस गेल।

क्रमशः

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

३.७आचार्य रामानन्द मण्डल-अन्हारक दीप बाल बैरागी

आचार्य रामानंद मंडल

अन्हारक दीप बाल बैरागी

१

अन्हारक दीप

ςમસો મા ળ્યોςિ્ગમય઼ કે ૩દ્ઘોષ કૈ઼ς શ્રન્હાન્ક દીપ મૈથિળી કવ઼િςા સંગ્રહ કુમાર વ઼િક્રમાદિત્ય઼ વ઼િયિςિ હ્ય઼।

કોશી નદી કે વાલૂકા ધાશ વિનળ સાના પર ટમિટમાશ્ς દીપ મ઼ૃςયોમા શ્રમ઼ૃς ગમય઼ં કે સંગે ςમસો મા ળ્યોςિ્ગમય઼ કે ૩દ્ઘોષ કૈ઼ς હ્ય઼ા

એક એક ટા દીપ 'ક શ્રંςસક ળ્વાળા ળગામગાશ્ς શ્રા

એક્કે વેર યથૈક ૩ઽς શ્રગ્નિશિખ્યા શ્રા દૂર કરς શ્રન્હાર કે

-શ્રન્હાનક દીપ કવ઼િςા સે

શ્રંહાનક દીપ એકટા દીર્ઘ કવ઼િςા હ્ય઼ાશ્રર કવ઼િςા મે કોશી કે વ઼િનાશળીળા કે વ઼ર્ણન કે સાથે સમાળ શ્રા દેશ મે હોશ્ς વ઼િનાશળીળા પર કઙાગાઙ પ્રહાર હ્ય઼ાકોશી માય઼ શ્રા શ્રમીશ્વ઼રનાથ ગ્રમુ કે શવ્દ મે કોશી ડાશ્ન કે વ઼િનાશકારી ળીળા કોનોના કાળ કે પ્રયાગ઼ રાળ સ્થિςિ માનવ઼ ળાશ સે પટળ વાલૂકા ગંગા ςટ કે યાદ કરાવૈς હ્ય઼ા

શ્રાળાદી કે શ્રમ઼ૃς મહોત્સવ઼ ૩પળક્ષ મે શ્રપ્પન ૭દ કવ઼િςા સંગ શ્રાળાદી કે ૭દ્સાળ પર વ઼િભિન્ન કવ઼િςા માદે વ઼િયાર પ્રકટ કૈળ હ્ય઼ા ળેના - શ્રાળાદી,સૂસકિ ગઢેર, ગાંધી મૈદાન શ્રાદિ

હમર ખ઼વાસ પુછળક

માળકિ શ્રપન દેશ શ્રાળાદ કહિયા હોςશ્ર

-શ્રાળાદી કવ઼િςા સે

હાળાંકિ ખ઼વાસ શ્રા માળકિ વ઼ાર્ςા શ્રાળાદી કે ળેળ શ્રપ્રાસંગિક ળૌય઼ હ્ય઼ પરંςુ શ્રાળાદી પર પ્રશ્ન યિન્હ ૩ઽવૈς હ્ય઼ા

શૂસકિ ઢેન પન વૈસઙ સંસદ

નયૈત શ્રછિ

શૂસયિ઼ોકા પુઙસિ

શૂસયિ઼ોકા ન્યાય઼ક શ્રાસ

શૂસયિ઼ોકા સંવ઼િધાન

-                    -શૂસકિ ઢેન કવ઼િતા સે

ગાંધી મૈદાનક ૩પસ્થિતિ

ળતય઼ ડાઢ઼ તથા ળુગપુનુષ

શ્રા મોન પાગૈત છથિ

શ્રપન શ્રોહિ ભાષામ મેં

-ગાંધી મૈદાન કવ઼િતા સે

દીન્ઘ કવ઼િતા મે વદઙૈત સન ગામ હ્મન શ્રા ટીસ હય઼ા

વદઙૈત સન ગામ હ્મન કે માધ્ય઼મ સે સામાળકિ તાના-વાના, સામાળકિ પ્નેમ શ્રા સમાળ પન નાળનીતકિ પ્નભાવ઼ કે નકિ શવ્દ ચતિ્નામ હય઼ા

મંડઙ કમશિનક શ્રસન હ્મનો ગામ મે પડ઼ે

ગુશ્રાન કેં શ્રાવ ગુશ્રાન કહવ પસનિ નહિ

શ્રાવ ભેઙ શ્રો ય઼ાદવ઼

શ્રા વાબનો કનયા ભાગભ પનહૅળ શ્રોહિ શિવ્દ સે

સામાળકિ સમનસતાક પ્યાતિ

- વદૈભેત સન ગામ હમન કવતિા સે

કવતિા સંગ્નહ મે પ્નથમ કવતિા બગવાન મે કવિ બગવાન કે પ્યોળૈત યાન્મકિ પાપ્યંડ પન પ્નહાન કનૈત હાતા

ળૌ કનિકો બગવાન ટકનાયાત

તો વતિી શ્રછિ હિમનો સં મભિાયવા

ત માભકિ બગવાન મે દેશ કે ભેકતાંત્નકિ શ્રા પ્નશાસનકિ વ્યવસ્થા કે પ્યામી પન રશાના કનૈત હાતા

૩ડા નહભ શ્રછિ

ભેકતંત્ન સં ભેકક વશ્વાસ

શ્રસભી બગવાન મે પ્યનાવ યકિત્સા વ્યવસ્થા પન પ્નહાન

વનિ પૈસા દેને ભાશો નહિ બેટભ

તં શ્રહાં વુદ્દ

શ્રહાંક સમક્ષ ડાઢ શ્રછિ સાક્ષાત શ્રસભી બગવાના

નાની કે દુન્દશા વ્યથા પન શતૂપા,પ્નસવપીડ઼ા શ્રા હયા

વયિવા કવતિા સે દન્શાયભ ગેભ હયા

ળંગભી ળાનવન શ્રાવિ નહભ શ્રછિ

પછોડ઼ ધરને હપકઐક છ૭

શતરૂપા મગા રહ૭ શ્રછિ

-શતરૂપા સે

એકટા છટપટાઇત સ્રી

ડાઢ છ૭ીહ શ્રપન દર્દ કે રોકને

-પ્રસવ઼ પીડ઼ા સે

શ્રો પયિ઼ાક સાંસ ટૂટતિ

ઉતરા ગેલ દેહ સં

હાથક ચૂડ઼ ટૂટ ગેલ

-વ઼ધિવ઼ા સે

કવ઼તિા સંગ્રહ મે હકમૈત શહર,કામૈત શહર,મગૈત શહર કે માદે વદછૈત શહર શ્રા વ઼ભિન્નિ વ઼સિંગતિ પર પ્રકાશ ડાછૈય઼ હય઼ ત મધ્યમૈત સમાળ,પતિૃમોળ,સુગરકિ માદે સામાળકિ યત્રિામ કૈલ ગેલ હય઼ા મળદૂર વ઼ર્ગ કે પીડ઼ા પર શ્રર્દ્ય મળૂરી,ઈંટ ઉધંની શ્રા મહંથી કે માદે સવ્દ યત્રિતિ હય઼ા

 શ્રંતમિ કવ઼તિા હમ ઉડ઼ૈત છી મે કવ઼ હિર સમસ્ય઼ા સે ઉડ઼ૈત હાતણ઼ા

હમ નતિ ઉડ઼ૈત છી

𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒮𑒿

𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒋𑒪 𑒑𑒹𑒪

𑒑𑒪𑒞𑒲 𑒮𑒿

𑒔𑒰𑒯𑒹 𑒍 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒖𑒱𑒏, 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱𑒏 𑒂 𑒂𑒩𑓂𑒟𑒱𑒏 𑒏𑒋𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒑𑒪𑒞𑒲 𑒏𑒰𑒯𑒹 𑒢 𑒯𑒼

𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒁𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩𑒏 𑒠𑒲𑒣 𑒍𑒩 𑒮𑒦 𑒂𑒨𑒰𑒧 𑒏𑒹 𑒁𑓀𑒔𑒨𑒱𑒞𑒰 𑒣𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬 𑒛𑒰𑒪𑒻𑒨। 𑒯𑒨𑒰𑒝𑒫𑒏𑒫𑒱 𑒁𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩 𑒏𑒹 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒠𑒲𑒣 𑒮𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒨 𑒧𑒹 𑒮𑒏𑓂𑒭𑒧 𑒯𑒋𑒞। 𑒥𑒡𑒰𑒆 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒬𑒳𑒦𑒏𑒰𑒧𑒢𑒰।

𑓒

𑒥𑒰𑒪 𑒥𑒻𑒩𑒰𑒑𑒲

𑒩𑒰𑒧𑒣𑒳𑒩 𑒑𑒰𑒿𑒫 𑒧𑒹 𑒋𑒑𑒼 𑒨𑒳𑒫𑒰 𑒮𑒰𑒡𑒳 𑒂𑒨𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒞। 𑒮𑒦 𑒅𑒢𑒏𑒩 𑒢𑒰𑒧 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒏 𑒞 𑒮𑒰𑒡𑒳 𑒥𑒰𑒖𑒪-𑒯𑒧𑒩 𑒢𑒰𑒧 𑒥𑒰𑒪 𑒥𑒻𑒩𑒰𑒑𑒲 𑒁𑒕𑒱। 𑒯𑒧𑒩 𑒒𑒩 𑒨𑒴𑒣𑒲 𑒏𑒹 𑒋𑒑𑒼 𑒑𑒰𑒿𑒫 𑒯𑒩𑒱𑒣𑒳𑒩 𑒧𑒹 𑒕𑒻। 𑒯𑒧𑒩 𑒥𑒰𑒣𑒴 𑒧𑒰𑒨 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒰𑒪 𑒧𑒹 𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒑𑒲𑒨 𑒦 𑒑𑒹𑒪𑒞 𑒯𑒧 𑒋𑒑𑒼 𑒮𑒰𑒡𑒳 𑒏𑒹 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒁𑒨𑒼𑒡𑓂𑒨𑒰 𑒡𑒰𑒧 𑒔𑒪 𑒑𑒹𑒪𑒾𑓀। 𑒥𑒲𑒮 𑒥𑒩𑒮 𑒞𑒏 𑒋𑒑𑒼 𑒧𑓀𑒠𑒱𑒩 𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒪𑒾𑓀। 𑒥𑒰𑒪 𑒥𑒻𑒩𑒰𑒑𑒲 𑒢𑒰𑒧 𑒯𑒧𑒩 𑒑𑒳𑒩𑒳 𑒖𑒲 𑒏𑒹 𑒠𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒑𑒳𑒩𑒳 𑒖𑒲 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒂𑒠𑒹𑒬 𑒠𑒹𑒪𑒢 𑒏𑒱 𑒑𑒰𑒿𑒫-𑒑𑒰𑒿𑒫 𑒧𑒹 𑒖𑒰𑒏𑒩 𑒮𑒲𑒞𑒰𑒩𑒰𑒧 𑒢𑒰𑒧 𑒏𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒔𑒰𑒩-𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒴। 𑒮𑒲𑒞𑒰𑒩𑒰𑒧 𑒢𑒰𑒧 𑒏𑒹 𑒦𑒖𑒢 𑒏𑒩𑒰𑒫𑒴।

𑒥𑒰𑒪 𑒥𑒻𑒩𑒰𑒑𑒲 𑒠𑒹𑒐𑒻 𑒧𑒹 𑓒𑓖-𑓒𑓗 𑒮𑒰𑒪 𑒏𑒹 𑒮𑒳𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢 𑒨𑒳𑒫𑒏 𑒪𑒑𑒻𑒞। 𑒁𑒣𑒢 𑒕𑒼𑒙𑒰 𑒂 𑒠𑒰𑒜𑓃𑒲 𑒧𑒹 𑒐𑒴𑒥 𑒮𑒖𑒻𑒞। 𑒅𑒖𑒩 𑒩𑓀𑒑 𑒏𑒹 𑒮𑒴𑒞𑒲 𑒔𑒾𑒥𑓀𑒠𑒲 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒻। 𑒅𑒖𑒩𑒹 𑒩𑓀𑒑 𑒏𑒹 𑒡𑒼𑒞𑒲 𑒏𑒳𑒩𑓂𑒞𑒲 𑒅𑒣𑓂𑒣𑒰 𑒏𑒧𑒩 𑒧𑒹 𑒪𑒣𑒙𑒪 𑒩𑒯𑒻। 𑒅𑒢𑒏𑒰 𑒯𑒰𑒟 𑒧𑒹 𑒒𑒛𑓃𑒲 𑒂 𑒣𑒻𑒩 𑒧𑒹 𑒐𑒛𑓃𑒰𑒧 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒻।

𑒪𑒼𑒑 𑒮𑒦 𑒏𑒯𑒪𑒏-𑒮𑒰𑒡𑒳 𑒖𑒲, 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒑𑒰𑒿𑒫 𑒧𑒹 𑒋𑒑𑒼 𑒧𑓀𑒠𑒱𑒩 𑒁𑒕𑒱। 𑒍𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒴 𑒂 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒴𑒖𑒰-𑒣𑒰𑒚 𑒏𑒩𑒴। 𑒥𑒰𑒪 𑒥𑒻𑒩𑒰𑒑𑒲 𑒏𑒯𑒪𑒢-𑒯𑒧 𑒧𑓀𑒠𑒱𑒩 𑒧𑒹 𑒢 𑒩𑒯𑒥। 𑒯𑒧 𑒁𑒪𑒑𑒹 𑒏𑒳𑒙𑒱𑒨𑒰 𑒥𑒢𑒰 𑒏𑒹 𑒩𑒯𑒥। 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒲𑒞𑒰𑒩𑒰𑒧 𑒢𑒰𑒧 𑒖𑒣 𑒦𑒖𑒢 𑒏𑒩𑒻 𑒏𑒹 𑒖𑒑𑒯 𑒣𑒰𑒿𑒔 𑒥𑒲𑒒𑒰 𑒖𑒧𑒲𑒢 𑒔𑒰𑒯𑒲। 𑒋𑒑𑒼 𑒮𑒲𑒞𑒰𑒩𑒰𑒧 𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢 𑒏𑒹 𑒧𑓀𑒛𑒣, 𑒋𑒑𑒼 𑒦𑒖𑒢

મંડપ,જૈમે નૌ દિવસીય ચૌવીસો ઘંટા સીતારામ નામ કે કીર્તન હોતૈ।એગો સાધુ નિવાસ કુટી,જૈમે હમ રહવાક આ એગો બડ઼કા પાંડાલ જૈમે કીર્તનીયા મંડલી સભ રહતૈ।ઔર લોકના સભ કે ખાયે પીયે કે વ્યવસ્થા।લોગ સભ કહલન- સભ વ્યવસ્થા હમ સભ કરબૈય। પહિલે મંદિર પર ચલૂ આ મહંથ જી સે બાત કરૂ। જગહ કે લેલ જમીન ત મહંથ જી દેતા।બાલ બૈરાગી કહલન-ચલૂ। મંદિર પર અયલા પર મંહથ જી આ બાલ બૈરાગી મે દંડ પરનામ ભેલ। બૈરાગી જી અપન પરિચય દેત સીતારામ નામ યજ્ઞ કે લેલ સભ બાત વિસ્તાર સે બતેલન। મહંથ જી બોલલન- બૈરાગી જી, મંદિર કે આગે કે પાંચ બીઘા જમીન યજ્ઞ કે લેલ દૈય છી।આ ઔર હમ યથાશક્તિ મદદ કરબા।પરોપટા સે ભી લોગ સભ કે મદદ કે લેલ કહબા। ૨ ત ભગવાન કે કાજ હૈયા।આશા હૈય સભ સમાજ કે મદદ મિલત।

બૈરાગી જી કહલન-મહંથ જી,સભ સે પહિલે એગો ભગવાન્ સીતારામ કે લેલ એગો મંડપ આ એગો સાધુ નિવાસ કે લેલ એગો કુટિયા બનાબે મે સહયોગ કૈલ જાય। મહંત જી અપના કરપરદાજ કે કહલન કિ જાકે બૈરાગી જી કે કાજ સભ કર દા।લોગ સભ ભી લગાભીર કે મંડપ આ કુટિયા બના દેલક

દોસર દિન સે એગો જીપ ભાડ઼ા કરકે ભાડ઼ા પરકે લાઉડસ્પીકર સે પ્રચાર હોય લાગલ। એક મહિના મે સભ તૈયારી હો ગેલ। ઠીક રામનવમી કે રોજ સે સીતારામ નામ જપ યજ્ઞ શુરૂ હો ગેલ। નૌ રોજ કે બાદ યજ્ઞ સમાપ્ત ભે ગેલ।

અર નૌ રોજ કે યજ્ઞ મે ગાંવ કે એગો અઠારહ બરસ કે નવયુવતી સેહો રોજ યજ્ઞ દેખૈ અબૈત રહૈ।ઉ સીતા રામ મંડપ મે ભી પૂજા કરૈત રહૈ।સ્વૈત કમલ રંગ કે દેહ, ચનરમા સન મુખરા, નારંગી કે ફાંક સન હોઠ, ચાંદી સન ચમકૈત દાંત, સુગ્ગા કે ચોચ સન નાક, ખંજન સન આંખિ,બાદલ સન કરિયા કમર તક કેશ, કમલ પુષ્પ સન કૂચ,કોયલી સન બોલી આ હથિની સન ચાલ રહૈ।

બૈરાગી જી કે નજર જોર નવયુવતી પર પડ઼લ ત કનકિયા દેર તક દેખતે રહ ગેલ। કનકિયા હૈપલન !ઔર પુછલથિન-તોહર નામ કિ છૈ। નવયુવતી બોલલક-રંભા।હમર ઘર યહી ગાંવ મે હૈય। જગ ત સમાપ્ત ભ ગેલ હૈય।પરંચ પૂજા કરે હમ રોજ દિન

आयब। हमरा पूजा करै मे मन लगैए हैय। वैरागी जी बोललन-पूजा त मानुस के करए के चाहि।बड़ा कठिन से लोग मानुस के देह पावै हैय। यही के लेल हम जगह जगह सीताराम नाम जप यज्ञ करबै छी कि लोगक मन मे भगवान के प्रति प्रेम आ श्रद्धा बढ़ै।

रम्भा के ई सभ सुनि के भगवान के साथे वैरागी जी के लेल भी प्रेम आ श्रद्धा मन मे उठे लागल।रम्भा बोललक-साधु जी।अब हम घरे जाइछी।काल्हि से रोज पूजा करे आयब। वैरागी जी कहलन-अच्छा।

रम्भा शुलडलिया मे पूजा के समान ल के सीताराम मंडप मे पूजा करे आवे लागल। पूजा मे वैरागी जी भी साथ देवै लागलन। रंभा आ वैरागी जी के हाथ आपस मे छूआए लागल। कभी कभी देह मे देह भी सटे लागल।दूनू मे भगवान राम आ सीता के प्रेम प्रसंग सुनैत सुनैत रंभा आ वैरागी जी मे प्रेम अंकुरित होय लागल।प्रेम अपन रंग चढ़ावे लागल।अब प्रेम के अंतिम परिणति देह की कामना भी जगे लागल।

एक दिन वैरागी जी रंभा से कहलन-रंभा अब इहा रहनाइ ठीक नै हैय।दूनू गोरे आइ राते रात भाग चल। रंभा बोललक-हं। पहिले साँझ मे हम घर से आ जायब। भगवान के सामने हम दूनू गोरे पहिले विआह क लेब त राते राति भाग जायब। वैरागी जी कहलन -अच्छा। देर न करिहा। रंभा बोललन-जी।

रंभा पहिले साँझ मे सीताराम मंडप मे आ गेल।

वैरागी जी सेनुर लेके तैयार रहथि। पहिले रंभा के मांग मे पांच बेर सेनूर भर देलन।दूनू गोरे भगवान के परनाम कैलन। दूनू गोरे एक बार एक दोसर के आलिंगन कैलन।एक दोसर के अधरपान कैलन।तेकर बाद वैरागी जी कहलन-रंभा अब देर न करा।चल!भाग चल!

શ્રવ દૂનૂ ગોમે એમ પી કે એગો હોટલ મે નુમ વુક કના કે નહ ળગળ વૈનાગી ળી હોટા દાઢી પહિલ હો કટા કે સામાન્ય યુવક લેકા ળુક કના લેલ નહ નુપયા પૈસા કે ૧ કમયિ ન નહ।

ગાંવ મે હળા હો ગેળ વાવાળી ગાંવ કે લડકી કે લેકે જાગ ગેળાળેગ ૧નહ ૧નહ કે વા૧ કને ળગળા લેકિ શ્રાશ્ચન્ય૨ કિ ભડકી કે વાપ વોળળક જાગ ગેળ ૧ જાગ ગેળાપંચ શ્રપને ળાનિ કે હો વાવા ળી નહાશ્રા વુઢ ન નહ। એકદમ ળવાન વાવા ળી નહ। વુદ્ધાએ હૈય જગવાન ળોનિ વિનૈળ નહાએક દમ સીનિ શ્રા નામ ળૈસન।

વૈનાગી ળી ગાંવ કે શ્રપન પ્યાસ ચેળ સજા સે મોવાસળ સંપન્ક વનૈળ નહાડોહ લૈન નહાસ્ક્ષ ચેળ સજા કહ્ો ગુનુ ળી પ્નેમ કૈળથનિ શ્રા શાદી કૈળથનિ ।૧ કોના વુના કનમ નૈ કળથનિ।વોના ૧ વાવા ળી સજા નપ્પૈળ નપ્પૈ છથનિ। લેકિ હમન ગુનુ મહાનાળ વોના ન કૈળથનિ। જગવાન કે દનવાન મે શાદી કૈળથનિ। વો ૧ો ળેકક શ્રાક્નોશ કે ૭ન સે જાગ ગેળથનિ।કિ શ્રાક્નોશ મે ળેગ ળાન માન દેય છૈયા શ્રવ ળૌ વો શાદી કે લેળથનિ।૧ વો હમના સજા કે ગુનુ માનિ જેળથનિ। હમના ગુનુ માનિ શ્રા ગુનુ ળી સે કોઈ ઘૃના ન હૈયા શ્રઈ વા૧ કે શ્રસન જેળાળેગ સજા કે વૈનાગી ળી શ્રા નંજા કે લેળ સહાનુજૂનિ પ્નેમ શ્રા શ્નદ્ધા ળાગે ળગળ ચેળ૨ સજા સૂચના વૈનાગી ળી કે દૈ૧ નહ।

દો વનસ કે વાદ શ્રનુકૂળ સમય દેપ્પિ કે વાળ વૈનાગી નમ્જા સહિ૧ ગાંવ મે શ્રસ્ળના વૈનાગી ળી ૧ શ્રપના વેસ મે નહિ૧ નહાપંચ નંજા કે વેષ કોનુહળ કે વસિય નહ। એક દમ ૩ળન જેસ મે। નંજા વૈનાગનિ (માસ્નામ) ળગૈ। ચેળ સજા નંજા કે ગુનુ માનિ કહૈ૧ ચનન છુએ શ્રા વાદ મે વૈનાગી ળી કે।નમ્જા શ્રા વૈનાગી ળી શ્રાશીન્વાદ કે મુદ્ના મે હાથ ૩ઠૈળ પ્પડા નહ।

શ્રાસ નમ્જા શ્રા વૈનાગી ળી વોહો કુટયિા મે ગૃહસ્થ નસિ પનંપના મે નહૈ૧ જાળન જાવ કે સાથ ગૈયા કે સેવા કનૈ૧ હૈયા

-आचार्य रामानंद मंडल सामाजिक चिंतक सीतामढ़ी,सेवानिवृत्त प्रधानाध्यापक, माता-चन्द्र देवी, पिता-स्व०रामेश्वर मंडल, पत्नी-प्रमिला देवी, जन्म तिथि-०१ जनवरी १९६० योग्यता- एम-एससी (रसायन शास्त्र), एम ए (हिन्दी)। कार्य- साहित्यिक, मैथिली-हिन्दी कविता -कहानी लेखन आ आलेख प्रकाशित पोथी - मैथिली कविता संग्रह जाति के न बांटियौ २०२२ प्रकाशित रचना - सहिया कविता संग्रह पोथी - जनक नंदिनी जानकी आ शौर्य गाथा २०२२ पत्रिका -मिथिला समाज, घर -बाहर आ अपूर्वा (मैगजीन)। अखबार -दैनिक मैथिल पुनर्जागरण प्रकाश सामाजिक-सामाजिक चिंतन, दायित्व- पूर्व जिला प्रतिनिधि, प्राथमिक शिक्षक संघ, डुमरा, सीतामढ़ी स्थायी पता- ग्राम-पिपरा विशनपुर थाना-परिहार जिला-सीतामढ़ी वर्तमान पता-पिपरा सदन,मुरलिया चक वार्ड-०४ सीतामढ़ी पोस्ट-चकमहिला जिला-सीतामढ़ी राज्य-बिहार पिन-८४३३०२ मो नं-९९७३६४१०७५ ईमेल-ramanandmandal0015@gmail.com

ऐ रचनापर अपन मंतव्य एडिटोरिअल.स्टाफ.विदेहा@जीमेल.कॉम **पर पठाउ।**

३८७. किशन कारीगर-मैथिलीमे [illegible]

ડા઼ કિશન કાનીગન

મૈથિલીમે ગોયયિ઼ાગાિ

ઈ ગોયયિ઼ાગાિ કનનાહન સવ ત મૈથિલી ભાષા કે ખંડ વખિંડ મે વાંટિ સુડાહ ક દેઉકે આ મથિલિ મૈથિલી કે નામ પન ર સવ અપન પેટ પોસૈ મે વેહાલ નહિ પનાિમામ કી ભેલ મૈથિલી અપને મે વંટા ગેલ આ તેકના વંટનાહન વૈહ પેટપોસુઆ મૈથિલ સવ છૈ જે અપના ફાયદા દુઆને મૈથિલી કે દસ્થાનને નહિ આ મૈથિલી સાહિત્ય કે કહિયો સમાજ સ નૈ જોડ઼ઉક આ નૈ તેકન કહિયો વેગાનના વુદ્દલકૈ? મૈથિલી ભાષા કે શુદ્ધ-અશુદ્ધ, પછિમાહા-દછિનાહા, મધેશ-કોસકિન્હા, વાભન-સોલકન, અગુઆ-પછિલગુઆ, પુનસ્કાની-હેહકાની કે લકડ઼ેપેચ મે વાઁટિ દેલકૈ આ આવ ભવડાહ કેહેન જે સવટા મૈથિલી છયિ? આ ઉપ્પની પુનસ્કાન આયોજન વેન મે માનક છોડ઼િ?

અનકા નાડ઼ સોલકન વના દુત્કાનિ દૈ છૈ કિએક??

આસ્તે આસ્તે અંગકિા, વજ્જકિા સવ અલગ ભેલ જા નહિ અછિ આ હૈવો કનવ જનૂનાએ કી ને? કેકનો વોલી કે ઈ પેટપોસુઆ મૈથિલ મોજન નૈ દેલકૈ? માત્ન અકાદમી પુનસ્કાન, મૈથિલી વ઼િભાગક નોકની લેલ, સંયોજક પદ દુઆને ઈ સવ મૈથિલી માનક કે ઓહ્ની લગા મૈથિલી ભાષા કે ખંડ પાખંડ મે વઁટેત ગેલ? આ સવ દિન ઈ પેટપોસુઆ સવ ગોયયિ઼ાગાિ ખેલા ક ભાષા સાહિત્ય પન જવનદસ્તી અપ્પન કવ્જા કેને નહિ? આ મથિલિાક જન સમાજ મૈથિલી સઁ દૂન હોસ્ત ગેલ

𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧𑒪 𑒮𑒳𑒧𑒢𑒏𑓂𑒨𑒹 𑒠𑒱𑒞𑒲𑒢𑒰𑒩𑒱𑒮𑒞𑒰𑒛𑒛𑒫𑒠𑒱𑒯𑒰𑒑𑒰𑒧𑒰𑒩𑒱𑒨𑒼𑒢 **𑒣𑒩 𑒣𑒛𑒰𑒅।**

𑒩𑒳𑒠𑓂𑒩𑒡𑒩𑒠𑒹𑒫 𑒏𑒰𑒧𑒞-𑒧𑒯𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒡𑒰𑒢𑒏 𑒦𑒲𑒨 𑒕𑒻𑒏 𑒖𑒢𑒖𑒲𑒫𑒢𑓂 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒖𑒱𑒏 𑒮𑒩𑒼𑒏𑒰𑒩
𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒫 𑒠𑒱𑒬𑒰 𑒠𑒻𑒞 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮𑓂 𑒏𑒫𑒱𑒫𑒩 𑒥𑒠𑓂𑒩𑒲𑒢𑒰𑒟 𑒩𑒰𑒨 𑒖𑒲𑒏 𑒧𑒰𑒙𑒱

𑒪𑒰𑒪𑒠𑒹𑒫 𑒏𑒰𑒧𑒞-𑒧𑒯𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒪𑒨𑒏 𑒪𑒑𑒲𑒔 𑒕𑒻𑒏 𑒖𑒢𑒖𑒲𑒫𑒢𑓂 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒖𑒱𑒏 𑒮𑒩𑒼𑒏𑒰𑒩 𑒏𑒻𑓀 𑒢𑒫 𑒠𑒱𑒬𑒰 𑒠𑒻𑒞 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮𑓂 𑒏𑒫𑒱𑒫𑒩 𑒥𑒠𑓂𑒩𑒲𑒢𑒰𑒟 𑒩𑒰𑒨 𑒖𑒲𑒏 𑒧𑒰𑒠𑒹

𑓑

𑒧𑒯𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒪𑒨𑒏 𑒪𑒑𑒲𑒔 𑒕𑒻𑒏 𑒖𑒢𑒖𑒲𑒫𑒢

𑒁𑒣𑒢 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒻𑒿 𑒑𑒠𑓂𑒨 𑒮𑒿 𑒁𑒡𑒱𑒏 𑒩𑒰𑒖 𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒖𑒲 𑒣𑒠𑓂𑒠𑒧𑒹 𑒐𑒴𑒥 𑒧𑒖𑒑𑒳𑒞𑒲 𑒮𑒿 𑒩𑒰𑒐𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒤𑒩𑒫𑒩𑒲 𑓒𑓐𑓒𑓓 𑒧𑒹𑒿 𑒏𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒐𑓂𑒨 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒴𑒭𑒝 𑒣𑒩 𑒂𑒡𑒰𑒩𑒱𑒞 𑓒𑓐 𑒑𑒼𑒙 𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒬𑒲𑒩𑓂𑒭𑒏 𑒮𑒿 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯 "𑒣𑓂𑒩𑒪𑒨 - 𑒣𑒰𑒮 " 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒼𑒟𑒲 '𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒮𑒏 - 𑒩𑒔𑒨𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀 𑒕𑒟𑒱। 𑒋𑒯𑒱 𑓑𑓓𑓒 𑒣𑒵𑒭𑓂𑒚𑒏 𑒮𑓂𑒞𑒩𑒲𑒨 𑒏𑒰𑒑𑒞𑒧𑒹 𑒥𑒢𑒪 𑒣𑒼𑒟𑒲𑒏 𑒠𑒰𑒧 𑓒𑓕𑓐 𑒙𑒰𑒏𑒰 𑒁𑒕𑒱। 𑒠𑓒 𑒫𑒩𑓂𑒭𑒲𑒨 𑒏𑒫𑒱𑒫𑒩 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒩𑒰𑒖𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒮𑒰𑒏𑒱𑒢 - 𑒁𑒩𑒹𑒛𑓃 𑒛𑒲𑒯 (𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲) 𑒦𑒰𑒩𑒞 𑒮𑓀𑒔𑒰𑒩 𑒢𑒱𑒑𑒧 𑒪𑒱𑒧𑒱𑒙𑒹𑒛 𑒏𑒹𑒩 𑒧𑒳𑒐𑓂𑒨 𑒧𑒯𑒰𑒣𑓂𑒩𑒫𑓀𑒡𑒏 (𑒫𑒱𑒖𑒳𑒪) 𑒣𑒠 𑒮𑒿 𑒮𑒹𑒫𑒰𑒢𑒱𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒟𑒱। 𑒃 𑒁𑒢𑒹𑒏𑒼 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒏𑒨 𑒔𑒳𑒏𑒪𑒰𑒯 𑒁𑒕𑒱। 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒧𑒹 𑒠𑒩𑓂𑒖𑒢𑒦𑒰𑒩𑒰 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒕𑒣𑒪 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒞𑓁 𑒃 𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨 𑒩𑒔𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱,𑒖𑒹 𑒏𑒱 𑒠𑒮𑒑𑒼𑒙 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒕𑒣𑒰 𑒔𑒳𑒏𑒪 𑒕𑒟𑒱। 𑒍𑒢𑒰 𑒋𑒏 𑒣𑒼𑒟𑒲 " 𑒧𑓀𑒟𑒢" 𑒂𑒪𑒹𑒐𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒂 𑒋𑒏 𑒣𑒼𑒟𑒲 "𑒁𑒭𑓂𑒙𑒠𑒪 " 𑒑𑒪𑓂𑒣 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒮𑒱𑒞 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒦𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒢। 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒖𑒑𑒞𑒧𑒹 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩𑒰 𑒖𑒲 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒫𑒱𑒡𑒰𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒠𑒮𑒙𑒰 𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒱𑒨 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒢𑒱𑒏𑒰𑒪𑒢𑒹 𑒕𑒟𑒱। 𑒅𑒩𑓂𑒖𑒰-𑒫𑓂𑒩𑒰𑒝𑒢 ' 𑒐𑓀𑒛 𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨 - 𑓒𑓐𑓑𑓙 𑒧𑒹𑒿 𑒫𑒩𑓂𑒪𑒛 𑒥𑒳𑒏 𑒂𑒤 𑒩𑒱𑒏𑒰𑒩𑓂𑒛𑒮 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 '𑒅𑒩𑓂𑒖𑒰' 𑒣𑒩 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨 𑒒𑒼𑒭𑒱𑒞 𑒏𑒨𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒻𑒏। 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒮𑒢𑓂 𑓒𑓐𑓒𑓐 𑒧𑒹𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒴𑒭𑒝 ' 𑒐𑓀𑒛 𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨 ' 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲𑒏𑒹 𑒃𑒝𑓂𑒛𑒱𑒨𑒰 𑒥𑒳𑒏 𑒂𑒤 𑒩𑒱𑒏𑒰𑒩𑓂𑒛𑒮 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 - 𑒏𑒰𑒧𑓂𑒣𑓂𑒩𑒹𑒯𑒱𑒢𑓂𑒮𑒱𑒦 𑒛𑒱𑒙𑒪𑓂𑒮 𑒂𑒤 𑒣𑒰𑒪𑓂𑒨𑒴𑒬𑒢 𑒣𑒩

प्रथम हिंदी काव्य घोषित भेल छन्हि।
ऐ बीच हिनक लिखल कहियो मैथिली पोथी पढ़बाक सुअवसर भेटल हमरा। जाहिमे हम 'प्रलय - पाश' के चर्चा करय चाहैत छी। ऐहि पोथीक कभर, पृष्ठ सज्जा आ आकर्षक वाक्य शुद्धता लेल हुनक पत्नी श्रीमती अनीता देवी आओर सुपुत्री सुश्री शिक्षा मिश्रक कहल आ टंकण कार्यक प्रति विशेष आकर्षण अनुराग कें परिचय सकैत अछि। अपन भूमिका लिखैत कविवर महोदय चर्चा ऐ तरहक सराहनीय सहयोग लेल प्रशंसा करने छथि। एहि भूमण्डल पर जतेक जीव - जन्तु छैक ; सभक समक्ष एकटा महा विनाशकारी संकट अर्थात् खतरा मंडरा रहलैक अछि। प्राकृतिक असंतुलन सँ एहि तरहक जटिल समस्या एक प्रलयके रूपमे प्रत्यक्ष होइत जाइ छैक। एकर आहट अकानि बालकिशोर बाबू अपन कलमक रफ्तार बढ़ाबैत माय मैथिलिक अक्षय भंडार कें आरो भरैक काज व्युत्पन्न तरहेँ कयलन्हि अछि। आ नव संदेश दैत समष्टिक परिशुद्धता ले आकुल देखाइत छथि। जौं समय सँ ई संसार प्रदूषण मुक्त नहि होयत तँ मानवके संग- संग समस्त चर-चराचर प्रभावित होइत आक्रान्त भस उठत। ई जे भयावहता स्पष्ट रूप सँ हिनक काव्यमे परिलक्षित भेल हन् से समय सँ पूर्व समाजमे एक गंभीर चेतौनी कहल जा सकैछ। विश्व मानवकेँ एक छातातर मानि लि ,आ छातामे भुर डाम-डाम हुअय तँ रौदक किरीण अथवा बरखाक जलक बुन्द सँ सगतर कोना बाँचि पाएब? तहिना आकाश केर ओजोन परत जे अंतरीक्षक कवच सहित धरती कें अपन दुष्परिणाम परावैगनी किरण कें छनियवैत जीव - जन्तु पर प्रतिकूल असैर पसारि रहलैक,जाहि सँ अनेको तरहक व्याधि उत्पन्न भ' रहलैक हय। कवि चिन्तित रहि पाठक के सजग करैत सतत् जागरूक रहबाक खगौट वुहैत छथि। एहि माटे हिनक काव्य रचना अत्यन्त सौष्ठव आ सबदक चयन नीतिहे देशज होइछ। यथा- पाँति द्रष्टव्य अछि -:

शैक्टरी सँ जहर - माहुर वाला धुआँ ,
पसरल जाइछ , प्रदूषण धूथरमुहाँ ।
छाती छोड़ि - छोड़ि निकाएल तेल ,
पराक ' पानि, कूह कतत गेल ?

𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒱𑒏 𑒣𑒰𑒿𑒞𑒱 𑒮𑒧𑒏𑒰𑒪𑒲𑒢 𑒁𑒩𑓂𑒟𑒰𑒞𑓂 𑒁𑒖𑒰𑒠 𑒣𑒡𑓂𑒠𑒞𑒱𑒏 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱, 𑒖𑒹 𑒮𑒯𑒖𑒹 𑒥𑒳𑒗𑒻𑒧𑒹 𑒣𑒰𑒚𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒑𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒧𑒾𑒮𑒧 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝𑒹𑒿 𑒂𑒥 𑒁𑒮𑒧𑒨 𑒥𑒩𑒐𑒰 𑒥𑒩𑒮𑒻𑒞 𑒨𑒰 𑒂𑒥 𑒮𑒧𑒳𑒢𑓂𑒠𑒩𑒼 𑒮𑓂𑒫𑒔𑓂𑒕 𑒢𑒯𑒱𑒿 𑒩𑒯𑒪𑒻𑒏 । 𑒏𑒫𑒱 𑒦𑒰𑒫𑒨𑒰𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒑𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 -

𑒣𑒱𑒨𑒰𑒮𑒪 𑒒𑒼𑒒𑒰 , 𑒮𑒱𑒞𑒳𑒂 , 𑒛𑒼𑒏𑒰
𑒞𑒰𑒏𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒻 𑒧𑒹𑒒𑒏 𑒥𑒰𑒙 ,
𑒣𑒴𑒩𑒰 𑒮𑒳𑒐𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒏 𑒁𑒠𑒩𑒰
𑒩𑒴𑒮𑒪 𑒕𑒻 𑒧𑒹𑒒, 𑒠𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒻 𑒐𑒰𑒙 ।

𑒏𑒫𑒱 𑒋𑒯𑒱 𑒞𑒩𑒯𑒏 𑒖𑒩𑓂𑒖𑒩 𑒏𑒳𑒫𑓂𑒨𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒏' 𑒅𑒚𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒣𑒰𑒿𑒞𑒱 𑒠𑒹𑒐𑒪 𑒖𑒰𑒋 -:

𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒦𑒏 𑒮𑒧𑒨𑒧𑒹 𑒮𑒦𑒙𑒰 𑒕𑒪 𑒬𑒳𑒠𑓂𑒡 ,
𑒯𑒫𑒰, 𑒥𑒮𑒰𑒞 ,𑒖𑒧𑒲𑒢, 𑒖𑒪 , 𑒁𑒢𑓂𑒢 - 𑒣𑒰𑒢𑒱 ,
𑒏𑒼𑒢 𑒮𑒳𑒐 𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒰𑒏𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐 ?
𑒮𑒦𑒙𑒰 𑒞𑒮 𑒅𑒢𑒙𑒹 𑒥𑒢𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒥𑒰𑒢𑒱।
𑒣𑒩𑓂𑒨𑒰𑒫𑒩𑒝'𑒏 𑒐𑒴𑒢 𑒣𑒫𑒱𑒨𑒧𑒹 , 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒁𑒕𑒱 ,𑒢𑒫 𑒮𑒦𑓂𑒨𑒞𑒰 ,
𑒋𑒢𑒰 𑒧𑒹 𑒞𑒮 𑒥𑒰𑒿𑒔𑒥 𑒧𑒼𑒮𑒏𑒱𑒪 ,
𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒏' 𑒖𑒲𑒫 - 𑒖𑒢𑓂𑒞𑒳 𑒖𑒲𑒞𑒰 ?

𑒧𑒰𑒢𑒫 𑒬𑒩𑒲𑒩𑒧𑒹 𑓗𑓐% 𑒖𑒪 𑒂 𑓓𑓐% 𑒠𑒴𑒢𑒴 𑒩𑓀𑒑𑒏 𑒩𑒏𑓂𑒞𑒏 𑒂𑒿𑒏𑒛𑓃𑒰 𑒨𑒰 𑒮𑒹 𑒄𑒢𑒰𑒩 - 𑒣𑒼𑒐𑒩𑒱, 𑒔𑒰𑒩 - 𑒢𑒠𑒲 ,𑒢𑒰𑒪𑒰 𑒮𑒥𑒙𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒻𑒏। 𑒥𑒼𑒩𑒲𑒢 - 𑒔𑒰𑒣𑒰𑒏𑒪𑒏𑒹 𑒖𑒹 𑒣𑒞𑒰𑒪 𑒮𑒿 𑒖𑒪𑒮𑓂𑒩𑒼𑒞 𑒕𑒻𑒏 ; 𑒏𑒞𑒾𑒯 - 𑒏𑒞𑒾𑒯 𑒣𑒹𑒨𑒖𑒪𑒧𑒹 𑒂𑒩𑓂𑒮𑒹𑒢𑒲𑒏 ,𑒤𑓂𑒪𑒼𑒩𑒰𑒃𑒛 𑒂 𑒂𑒨𑒩𑒢 𑒏𑒹𑒩 𑒁𑒡𑒱𑒏 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰 𑒮𑒿 𑒣𑒹𑒨𑒖𑒪 𑒁𑒬𑒳𑒠𑓂𑒡 𑒕𑒻𑒏, 𑒖𑒹 𑒩𑒴𑒑𑓂𑒝𑒞𑒰 𑒥𑒜𑓃𑒰𑒥𑒻𑒕।

𑒠𑒴𑒩𑒫𑒰𑒏𑓂𑒭𑒞 𑒏𑒹 𑒁𑒏𑓂𑒭𑒞 𑒠𑒹𑒐𑒱𑒌, 𑒦𑒮 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑒱𑒯𑒱𑒢𑓂𑒢𑒲 ,
𑒬𑒳𑒠𑓂𑒡 𑒣𑒰𑒢𑒱 𑒪𑒹𑒪 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒙𑒩 ,𑒢𑒯𑒱 𑒞𑒿𑒮 𑒧𑒱𑒢𑒩𑒪 𑒫𑒰𑒙𑒩 𑒏𑒲𑒢𑒲।

𑒣𑒵𑒟𑓂𑒫𑒲 𑒠𑒱𑒫𑒮 𑒣𑒩 𑒯𑒧𑒮𑒥 𑒯𑒩𑒮𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒞𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒲। 𑒐𑒹𑒞 - 𑒣𑒟𑒰𑒩 𑒂 𑒞𑒩𑒏𑒩 𑒅𑒣𑒖 𑒪𑒹𑒪 𑒐𑒰𑒠 𑒂 𑒏𑒙𑒱𑒢𑒰𑒬𑒏'𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒼𑒑 𑒏𑒨𑒏𑒹 𑒏𑒱𑒮𑒰𑒢 𑒁𑒡𑒱𑒏 𑒣𑒻𑒠𑒰𑒫𑒰𑒩 𑒪𑒹𑒪 𑒂𑒬𑒰𑒢𑓂𑒫𑒱𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒕। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒥𑒏𑒱𑒕 𑒮𑒳𑒂𑒠 𑒂 𑒞𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲 '𑒏 𑒑𑒧𑒏 𑒐𑒞𑓂𑒧 𑒦' 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒏 𑒁𑒕𑒱।

𑒩𑒮𑒰𑒨𑒢 𑒐𑒰𑒠 𑒐𑒰 - 𑒐𑒰 𑒏𑒨 , 𑒥𑒰𑒠𑒪 𑒧𑒰𑒙𑒱𑒏 𑒣𑒹𑒙,

𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒮𑒼𑒂𑒠 𑒒𑒙𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱,𑒁𑒢𑓂𑒢𑒹 𑒦𑒹𑒮𑒪 ,𑒂𑒣𑓂𑒣𑒹𑒙।
𑒢𑒫 𑒮𑒦𑓂𑒨𑒞𑒰 𑒧𑒹𑒿 𑒒𑒩𑒹𑒪𑒴 𑒏𑒳𑒙𑒲𑒩 𑒅𑒠𑓂𑒨𑒼𑒑,𑒖𑒰𑒞𑒰-𑒜𑒹𑒏𑒲 , 𑒮𑒪𑒾𑒛 - 𑒨𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩𑒾𑒙𑒰𑒏 𑒖𑒑𑒯
𑒂𑒥 𑒎𑒠𑓂𑒨𑒼𑒑𑒱𑒏𑒲𑒏𑒩𑒝,𑒧𑒬𑒲𑒢𑒲𑒏𑒩𑒝 𑒪𑒹𑒢𑒹 𑒁𑒕𑒱।𑒋𑒯𑒱 𑒏𑒹 𑒮𑒳𑒐 𑒮𑒰𑒡𑒢 𑒁𑒣𑒢𑒰𑒋 𑒏𑒻𑓀
𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒳𑒮𑓂𑒞 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒏।
𑒚𑒜𑓃𑒰 𑒏𑒩𑒨 𑒪𑒪 𑒋𑒮𑒲 𑒧𑒬𑒲𑒢,
𑒏𑒮 𑒠𑒻𑒕 𑒍𑒖𑒼𑒢 𑒣𑒩𑒞𑒧𑒹 𑒦𑒴𑒩,
𑒫𑒱𑒢𑒰𑒬 𑒢𑒳𑒏𑒰𑒋𑒪 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 𑒧𑒹,
𑒫𑒩𑒠𑒰𑒢 𑒪𑒹𑒢𑒹 𑒁𑒕𑒱 𑒦𑒮𑓂𑒧𑒰𑒮𑒳𑒩।
𑒂𑒄 𑒫𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 ,𑒣𑒯𑒰𑒛𑓃-𑒣𑒚𑒰𑒩 ,𑒦𑒴𑒑𑒩𑓂𑒦 𑒂 𑒣𑒵𑒟𑓂𑒫𑒲𑒡𑒩𑒱 𑒣𑒩𑓂𑒨𑒰𑒫𑒩𑒝 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒴𑒭𑒝 𑒮𑒿 𑒏𑒩𑒰𑒯𑒱 𑒅𑒚𑒪 𑒕𑒻𑒏। 𑒂𑒖𑒳𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒹𑒬𑒧𑒹 𑒢𑒑𑒩 𑒮𑒿 𑒠𑒹𑒯𑒰𑒞𑒡𑒩𑒱 𑒕𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒠𑒵𑒭𑓂𑒙𑒱𑒧𑒹 𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱,𑒮𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒴𑒭𑒝 𑒮𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫𑒱𑒞 𑒕𑒻𑒏। 𑒞𑒻𑒿 𑒏𑒫𑒱𑒏 𑒄 𑒣𑒰𑒿𑒞𑒱 𑒧𑒰𑒢𑒫𑒲𑒨 𑒮𑓀𑒫𑒹𑒠𑒢𑒰𑒏 𑒪𑒪 𑒁𑒣𑒲𑒪 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒻𑒏।
𑒋𑒐𑒢𑒯𑒳, 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒳𑒭𑒝 𑒩𑒼𑒏𑒪 𑒖𑒰𑒋,
𑒖𑒹 𑒮𑒵𑒭𑓂𑒙𑒱 𑒏' 𑒁𑒩𑒴𑒠𑒰 𑒦𑒹𑒢𑒹 𑒖𑒰𑒋।
𑒧𑒢𑒳𑒭𑓂𑒨𑒏𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒳𑒭𑒝 𑒥𑒰𑒥𑒞 𑒏𑒚𑒒𑒩𑒰𑒧𑒹 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒏𑒨𑒪 𑒕𑒻𑒏। 𑒁𑒢𑓂𑒫𑒹𑒭𑒝𑒏𑒩𑓂𑒞𑒰 𑒂 𑒫𑒻𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒱𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒑 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫 𑒧𑒰𑒢𑒫 𑒂𑒡𑒳𑒢𑒱𑒏 𑒮𑒦𑓂𑒨𑒞𑒰𑒧𑒹 𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀𑒏𑒹 𑒦𑒼𑒑𑒲 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒥𑒢𑒪 𑒕𑒻। 𑒯𑒩 𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳𑒏 𑒅𑒣𑒦𑒼𑒑 𑒂 𑒅𑒣𑒦𑒼𑒏𑓂𑒞𑒰'𑒏 𑒢𑒰𑒞𑒹 𑒧𑒢𑒳𑒭𑓂𑒨 𑒫𑒱𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 𑒨𑒳𑒑𑒧𑒹 𑒢𑒲𑒏 𑒞𑒩𑒯𑒻𑒿 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒨𑒰𑒣𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒍 𑒫𑒱𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 𑒖𑒹 𑒋𑒏 𑒔𑒳𑒙𑒏𑒲 𑒦𑒩𑒱 𑒧𑒰𑒿𑒙𑒱 𑒢𑒻𑒿𑒨 𑒥𑒢𑒰 𑒣𑒥𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫 𑒂 𑒧𑒰𑒢𑒫𑒞𑒰𑒏 𑒅𑒠𑒒𑒼𑒭𑒏 𑒏𑒫𑒱𑒫𑒩 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩𑒖𑒲 𑒌 𑒡𑒩𑒰𑒡𑒰𑒧 𑒣𑒩 𑒁𑒫𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞 𑒖𑒛𑓃 𑒔𑒹𑒞𑒢 𑒂 𑒖𑒪𑒲𑒨 𑒖𑒲𑒫 𑒖𑒢𑓂𑒞𑒳𑒏 𑒅𑒣𑒩 𑒮𑒢𑒱𑒏𑒙 𑒁𑒫𑒡𑒰𑒢 𑒏𑒩𑒨 𑒫𑒰𑒪 𑒣𑒻𑒒-𑒣𑒻𑒒 𑒩𑒼𑒑 𑒮𑒢𑓂𑒠𑒩𑓂𑒦 𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨 𑒧𑒰𑒡𑓂𑒨𑒧 𑒢𑒴𑒞𑒢 𑒜𑓀𑒑𑒹 𑒁𑒢𑒳𑒣𑓂𑒩𑒧𑒰𑒝𑒱𑒞 𑒏𑒨𑒪𑒰𑒯। 𑒂𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒂 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒰𑒮 𑒏' 𑒞𑒟𑓂𑒨𑒏𑒹 𑒑𑒰𑒨𑒢 𑒮𑒿 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨 𑒁𑒢𑒴𑒑𑓀𑒳𑒖𑒲𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒯𑒢 𑒁𑒠𑒦𑒳𑒞 𑒣𑒩𑒱𑒨𑒰𑒮 𑒪 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒕𑒱।𑒂𑒏𑓂𑒩𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒦𑒮 𑒅𑒚𑒪। 𑒄 𑒖𑒹 𑒦𑒨𑒰𑒫𑒯𑒞𑒰 𑒮𑓂𑒣𑒭𑓂𑒙 𑒩𑒴𑒣 𑒮𑒿 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨𑒧𑒹 𑒣𑒩𑒱𑒪𑒏𑓂𑒭𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒯𑒢𑓂 𑒮𑒹 𑒮𑒧𑒨 𑒮𑒿 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒋𑒏 𑒑𑓀𑒦𑒲𑒩 𑒔𑒹𑒞𑒾𑒢𑒲 𑒏𑒯𑒪 𑒖𑒰 𑒮𑒏𑒻𑒕। 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫 𑒧𑒰𑒢𑒫𑒏𑒻𑓀 𑒋𑒏 𑒕𑒰𑒞𑒰𑒞𑒩 𑒧𑒰𑒢𑒱 𑒪𑒱 ,𑒂 𑒕𑒰𑒞𑒰𑒧𑒹 𑒦𑒳𑒩 𑒚𑒰𑒧-𑒚𑒰𑒧 𑒯𑒳𑒁𑒨 𑒞𑒿 𑒩𑒾𑒠𑒏 𑒏𑒱𑒩𑒱𑒝 𑒁𑒟𑒫𑒰 𑒥𑒩𑒐𑒰𑒏 𑒖𑒪𑒏 𑒥𑒳𑒢𑒾𑒛 𑒮𑒿 𑒮𑒑𑒞𑒩 𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒥𑒰𑒿𑒔𑒱 𑒣𑒰𑒋𑒥? 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒂𑒏𑒰𑒬 𑒏𑒹𑒩 𑒍𑒖𑒼𑒢 𑒣𑒩𑒞 𑒖𑒹 𑒁𑓀𑒞𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒏𑒫𑒔 𑒮𑒯𑒱𑒞 𑒡𑒩𑒞𑒲 𑒏𑒻𑓀 𑒁𑒣𑒢 𑒠𑒳𑒭𑓂𑒣𑒩𑒱𑒝𑒰𑒧 𑒣𑒩𑒰𑒥𑒻𑓀𑒑𑒢𑒱

कीरीम कैं छतियबैत जीव - जन्तु पर प्राकृतिक असैर पसारने रहैक,जाहि सँ अनेको तरहक व्याधि उत्पन्न भ' रहैक छय। कवि चिन्तित रहि पाठक के सजग करैत सतत् जागरूक रहबाक प्रगौट बुहैत छथि। एहि माटे हिनक काव्य रचना अत्यन्त सौष्ठव आ शब्दक चयन नठिहे देसज होइछ। यथा- पाँति द्रष्टव्य अछि -:

फैक्टरी सँ जहर - माहुर वाल धुआँ ,
पसरल जाइछ , प्रदूषण चूथूरमुहीं।
छाती खोड़ि - खोड़ि निकालए तेल ,
पताल ' पानि, कहू कतत गेल ?

हिनक साहित्यिक पाँति समकालीन अर्थात् आजुक परदृतकि होइत छन्हि, जे सहजे बुझेमे पाठक वर्गकें अबैत छन्हि। मौसम परिवर्तनक कारणें आब असमय बरखा बरसैत या आब समुन्द्रो स्वच्छ नहिं रहैक । कवि भावनामे गबैत छथि -

पियासल घोघा , सतुआ , डोका
ताकि रहल छै मेघक बाट ,
पूरा सुखल रहैक अदरा
रूसल छै मेघ, चेने छै घाट।

कवि एहि तरहक जरजर कुव्यवस्था देखि चिन्तित भ' उठैत छथि। पाँति देखल जाए -:

हमरा सबक समयमे सबटा छलै शुद्ध ,
हवा, बसात ,जुमि, जल , अन्न - पानि ,
कोन सुख कें अछि ताकि रहल मनुक्ख ?
सबटा तस उनटे बना रहल अछि बानि।
पर्यावरणम'क खून पवियमे , लागल अछि,नव सर्जना ,
एना मे तस बाँचब मोसकिल ,
कोना क' जीव - जन्तु जीता ?

मानव शरीरमे ७०% जल आ ३०% दूर रंगक रक्तक आंकड़ा या से ईनार - पोखरि,चार - नदी ,नाला सबटा प्रभावित भेल छैक । बोरीन - चापाकलके जे

𑒣𑒰𑒢𑒱 𑒮𑒿 𑒖𑒪𑒮𑓂𑒩𑒼𑒞 𑒕𑒻𑒏 ; 𑒏𑒞𑒹𑒏 - 𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒣𑒹𑒨𑒖𑒪𑒧𑒹 𑒂𑒩𑓂𑒮𑒹𑒢𑒲𑒏 ,𑒤𑓂𑒪𑒼𑒩𑒲𑒏 𑒂 𑒂𑒨𑒩𑒢 𑒏𑒹𑒩 𑒁𑒡𑒱𑒏 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰 𑒮𑒿 𑒣𑒹𑒨𑒖𑒪 𑒁𑒬𑒳𑒠𑓂𑒡 𑒕𑒻𑒏, 𑒖𑒹 𑒩𑒳𑒑𑓂𑒝𑒞𑒰 𑒥𑒜𑓃𑒥𑒻𑒕।

𑒠𑒴𑒩𑒫𑒰𑒏𑓂𑒭𑒝 𑒏𑒹 𑒁𑒏𑓂𑒭𑒝 𑒠𑒹𑒐𑒱𑒎, 𑒖𑒮 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑒢𑒱𑒯𑒩𑒱𑒢𑒲 ,

𑒬𑒳𑒠𑓂𑒡 𑒣𑒰𑒢𑒱 𑒪𑒹𑒪 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒙𑒩 ,𑒢𑒯𑒱 𑒞𑒿 𑒧𑒱𑒢𑒩𑒪 𑒫𑒰𑒙𑒩 𑒏𑒲𑒢𑒲।

𑒣𑒵𑒟𑓂𑒫𑒲 𑒠𑒱𑒫𑒮 𑒣𑒩 𑒯𑒧𑒮𑒥 𑒯𑒩𑒮𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒞𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒲। 𑒐𑒹𑒞 - 𑒣𑒟𑒰𑒩 𑒂 𑒞𑒏𑒩 𑒅𑒣𑒩 𑒪𑒹𑒪 𑒐𑒰𑒠 𑒂 𑒏𑒲𑒙𑒢𑒰𑒬𑒏'𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒼𑒑 𑒏𑒨𑒏𑒹 𑒏𑒱𑒮𑒰𑒢 𑒁𑒡𑒱𑒏 𑒣𑒻𑒠𑒰𑒫𑒰𑒩 𑒪𑒹𑒪 𑒂𑒬𑒰𑒢𑓂𑒫𑒱𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒕। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒥𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒮𑒳𑒂𑒠 𑒂 𑒞𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲 '𑒏 𑒑𑒧𑒏 𑒐𑒞𑓂𑒧 𑒦' 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒏 𑒁𑒕𑒱।

𑒩𑒮𑒰𑒨𑒢 𑒐𑒰𑒠 𑒐𑒰 - 𑒐𑒰 𑒏𑒨 , 𑒥𑒠𑒪 𑒧𑒰𑒙𑒱𑒏 𑒣𑒹𑒙,

𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒮𑒼𑒂𑒠 𑒒𑒙𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱,𑒁𑒢𑓂𑒢𑒹 𑒦𑒹𑒮𑒪 ,𑒂𑒣𑒹𑒙।

𑒢𑒫 𑒮𑒦𑓂𑒨𑒞𑒰 𑒧𑒹𑒿 𑒒𑒩𑒹𑒪𑒴 𑒏𑒳𑒙𑒲𑒩 𑒅𑒠𑓂𑒨𑒼𑒑,𑒖𑒰𑒞𑒰-𑒜𑒹𑒏𑒲 , 𑒮𑒱𑒪𑒾𑒛𑓃 - 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒾𑒙𑒰𑒏 𑒖𑒑𑒯 𑒂𑒥 𑒎𑒠𑓂𑒨𑒼𑒑𑒱𑒏𑒩𑒝,𑒧𑒬𑒲𑒢𑒲𑒏𑒩𑒝 𑒪𑒹𑒢𑒹 𑒁𑒕𑒱।𑒋𑒯𑒱 𑒏𑒹 𑒮𑒳𑒐 𑒮𑒰𑒡𑒢 𑒁𑒣𑒢𑒰𑒋 𑒏𑒿 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒳𑒮𑓂𑒞 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒏।

𑒙𑓀𑒜𑒰 𑒏𑒩𑒨 𑒪𑒹𑒪 𑒋𑒮𑒲 𑒧𑒬𑒲𑒢,

𑒏𑒮 𑒠𑒻𑒕 𑒍𑒖𑒼𑒢 𑒣𑒩𑒞𑒧𑒹 𑒦𑒴𑒩,

𑒫𑒱𑒢𑒰𑒬 𑒢𑒳𑒏𑒰𑒋𑒪 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 𑒧𑒹,

𑒫𑒩𑒠𑒰𑒢 𑒪𑒹𑒢𑒹 𑒁𑒕𑒱 𑒦𑒮𑓂𑒧𑒰𑒮𑒳𑒩।

𑒂𑒃 𑒫𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 ,𑒣𑒯𑒰𑒛𑓃-𑒣𑒚𑒰𑒩 ,𑒦𑒴𑒑𑒩𑓂𑒦 𑒂 𑒣𑒵𑒟𑓂𑒫𑒲𑒨𑒏 𑒣𑒩𑓂𑒨𑒰𑒫𑒩𑒝𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒴𑒭𑒝 𑒮𑒿 𑒏𑒩𑒰𑒯𑒱 𑒅𑒚𑒪 𑒕𑒻𑒏। 𑒂𑒖𑒳𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒹𑒬𑒧𑒹 𑒑𑒰𑒧 𑒮𑒿 𑒠𑒹𑒯𑒰𑒞𑒡𑒩𑒱 𑒖𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒠𑒵𑒭𑓂𑒙𑒱𑒧𑒹 𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱,𑒮𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒴𑒭𑒝 𑒮𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫𑒱𑒞 𑒕𑒻𑒏। 𑒞𑒹𑒿 𑒏𑒫𑒱𑒏 𑒃 𑒣𑒰𑒿𑒞𑒱 𑒧𑒰𑒢𑒫𑒲𑒨 𑒮𑓀𑒫𑒹𑒠𑒢𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒁𑒣𑒲𑒪 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒻𑒏।

𑒋𑒐𑒢𑒯𑒳, 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒳𑒭𑒝 𑒩𑒼𑒏𑒪 𑒖𑒰𑒋,

𑒖𑒹 𑒮𑒵𑒭𑓂𑒙𑒱𑒏' 𑒁𑒢𑒴𑒚𑒰 𑒐𑒹𑒪 𑒖𑒰𑒋।

𑒧𑒢𑒳𑒭𑓂𑒨𑒏𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒳𑒭𑒝 𑒥𑒰𑒥𑒞 𑒏𑒚𑒒𑒩𑒰𑒧𑒹 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒏𑒨𑒪 𑒕𑒻𑒏। 𑒁𑒢𑓂𑒫𑒹𑒭𑒝𑒏𑒩𑓂𑒞𑒰 𑒂 𑒫𑒻𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒱𑒏 𑒫𑒪 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫 𑒧𑒰𑒢𑒫 𑒂𑒡𑒳𑒢𑒱𑒏 𑒮𑒦𑓂𑒨𑒞𑒰𑒧𑒹 𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀𑒏𑒹 𑒦𑒼𑒑𑒲 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒥𑒢𑒪 𑒕𑒻। 𑒯𑒩 𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳𑒏 𑒅𑒣𑒦𑒼𑒑 𑒂 𑒅𑒣𑒦𑒼𑒏𑓂𑒞𑒰'𑒏 𑒢𑒰𑒞𑒹 𑒧𑒢𑒳𑒭𑓂𑒨 𑒫𑒱𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 𑒨𑒳𑒑𑒧𑒹 𑒢𑒲𑒏 𑒞𑒩𑒯𑒹𑒿 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒨𑒰𑒣𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒍 𑒫𑒱𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 𑒖𑒹 𑒋𑒏 𑒔𑒳𑒙𑒏𑒲 𑒦𑒩𑒱 𑒧𑒰𑒿𑒙𑒱 𑒢𑒻𑒿𑒨 𑒥𑒢𑒰 𑒣𑒥𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫 𑒂 𑒧𑒰𑒢𑒫𑒞𑒰𑒏 𑒅𑒠𑓂𑒒𑒼𑒭𑒏 𑒏𑒫𑒱𑒫𑒩 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩𑒖𑒲 𑒋 𑒔𑒢𑒰𑒨𑒰𑒧

પ૧ અવસ્થિતિ ળઙ યેતન આ ળઊીય ળીવ ળન્તુક ઉપ૧ સનકિટ અવઘાત ક૧ય વાઊા પૈઘ-પૈઘ ૧ોગ સન્દ૧્ભ મે અપન કાવ્ય માધ્યમ નૂતન ઢંગે અનુપ્૧ામાણિત કયઊાહ। આસ્થા આ વિશ્વાસ ક' તથ્યકે ગાયન सँ હિનિક કાવ્ય અનૂગુંળીત અછિ। એહન અદ્ભુત પ૧ાયિાસ ઊે હુનક સ્તુત્ય અછિ

२

સામાળિક સ૧ોકા૧ कैँ નવ દિશા દૈત ઉપન્યાસ

સદ્યપ્૧કાશિત શ્૧ી ૧વિન્દ્૧ ણા૧ાયણ મિશ્૧ ળીકે સામાળિક ઉપન્યાસ " હમ આવિ ૧હઊ છી" હાઊહિમે પઢઊૌહ અછિ। એહિ १४० પૃષ્ટક મૈથિઊી ભાષાક પોથી कैँ શ્રી સ્વયં ગ્૧ેટ૧ ણોએડા (ઉ०પ્૧०) सँ २०२१ ई०मेँ પ્૧કાશન કયઊન્હિ,ળાહિક દામ २०० ટાકા છૈક। પોથી 'ક આવ૧ણ આક૧્ષક ય ળે પ૧્યાવ૧ણ કે૧ મનો૧મ દૃશ્ય વુહા૨છ। આપ્પ૧ કિભ૧ પ૧ ૧વિન્દ્૧ વાવૂક ૧ંગીઊ હાસ્ઠ સ્રોટો ઊાગઊ છૈ,આ એહિભાગ ઉપન્યાસ मेँ મહત્વપૂ૧્ણ તથ્ય कैँ અંશ પાઠકકે અપન આય૧ણ દિશિ ચયિાન ખ્યૈત અછિ।
મધુવનીક અડે૧ ડીહ सँ દૂ ગોટય સેવાનિવૃત્ત ૧હિતો માતૃભાષા'ક પ્૧તિ વિશેષ કય ઊેખન-૧યના ક્ષેત્૧મે ખુવ વેસ સક્૧િય છથિ। એક શ્૧ી ૧ાળકિશો૧ મિશ્૧ ળીકે કાવ્ય સૌષ્ઠવ વડ દિવ્ય હોય છન્હિ,તઁ દોસ૧ શ્૧ી ૧વિન્દ્૧ ણા૧ાયણ મિશ્૧ ળીકે કથાત્મક અભિવ્યક્તિ। ७० સાઊક અશોથકિત ઉમે૧મે ઐવે૧ વુઢપુ૧ાણક પ્૧તિ કઊયુગી પુત્૧ -પુત્૧ીક વ્યવહા૧ પ૧ કઊમ યઊૌત સામાળિક તાણાવાણા કોના ટુરટ ૧હઊૈક સે આખ્યાસઊન્હિ અછિ। સવ सँ વેશી પ્૧ે૧ીત ક૧ૈત છૈક, શીષક કે૧ ઈ વાક્ય " હમ આવિ ૧હઊ છી " ! ઉપન્યાસક ણામક૧ણ कैँ સોદ્દેશ્યે કહવાક ળે અભિપ્૧ાય હૂઊકૈત છૈ,તકરા પઁતિમે તાકવ સહળે નહિઁ। પઢાકૂ ઊઊ ઉત્સુકતા વઢવૈત ૧વિન્દ્૧ ણા૧ાયણ ળી પહિઊ પ૧ાવ सँ વઢવૈત-વઢવૈત પ૧ાવ २७ ધ૧િ ઘીયઊન્હિ અછિ। ઓના ઔપન્યાસિક ળતના પાઠકે અંતમિમે મૂ૧્ધન્ય વિદ્વાન પ્૧ોફેસ૧ (ડૉ

०) भीमनाथ झाक मनोदगार चरकि कथन पृष्ठ १३८-१३९ पढ़ला पर संतोष पाठकके होइ छैन। एहि दुखान्त कथाक आरंभ आ अन्त अत्यन्त संवेदनशील छैक। रवीन्द्र बाबूक दरजनो मैथिली उपन्यास बहरा चुकल छन्हि। अनेको मैथिली भाषाक उपन्यासकार भेलाह अछि ; मुदा हिनक कथ्य शिल्प सबसँ पृथक रहैत छन्हि। उपन्यासक नायकताक सौन्दर्य बोध देहाती आ शहरी जीवन मेँ आयल उतार - चढ़ाव सँ व्यक्तिगत रुपेँ सब पात्र मेँ निखार आबैत छैक। उपन्यासक विन्यास नीक लगैत आगूक तथ्य जानबाक उत्सुकता पाठक बीच पैसौने रहनाइ रवीन्द्र नारायण जीक विशेष कला थीक। सहजे समान्य पाठक ए वाक्य केँ तकबामे अथवा के कनिका लल ई बाझी भखै छथि, से गहीरपन सँ पता करब 'हम तँ अहीं लग आबि रहल छी' जीवटपन होएत। दुखात कथाक आरंभ सफदरजंग अस्पताल सँ आ समाप्ति गंगोत्री मेँ डुबि इहलीला खतम होइ सँ छै। दरभंगा लगक हरअती गामक बाबा सेवानिवृत्त हेडमास्टर आ सकरवार निवासी गंगा - आउटो चालक जे दिल्लीमे शंकर,ओकर संगी दीपा आ दीपेन्दू के तराघटी पूर्व सँ जनैत छैक। ओ तीनू एके कम्पनीक स्टाफ थकैक। शंकर पितिजी केँ गाम सँ भोरमे बजा लैत छै आ अपने दूपहरमे गोआ जाइ ल डेरा सँ निकैल जाइए। तुरमे एसकर बुढ़ाके हरनाया केर दरद उखैर जाइछ। बेहोश हालतमे पुष्प विहार सेक्टर एक सँ सफदरजंग हॉस्पिटल कियो इलाज ल बेड पर पुँगेने रहय। ओनय फोन पर बाबूके पुत्र खबेर करैत छैक ,जहाजक उड़ान रद्द भेलासन्ता गामे आबि गेलाह। से ओ तँ एक बहन्ना बनाएल गेल छलैक। गामक मुखिया सँ दस लाख टाकामे डीह सहित सब जत्था जगहक पकिया बेचनामा कागज जाली हस्ताक्षर सँ बनौने रहय। पराकय गंगा संगे गाम आबि बुढ़हा बेटी डाक्टर निशा केँ कलकत्ता फोन सँ सब खबरि बताबैत छथि। हुनकर पतियौत भाय ओकील साहेब सान्त्वना अवश्य दैछ , परंच ओकरो मोनमे मुखिया आ ए सेवानिवृत्त मास्टर साहेब सँ ठकपनी करबाक उत्कंठा प्रबल देखबाक दृश्य स्पष्ट देखल गेल अछि। गामक तीर्थ जात्री सब संगे जे गंगोत्री क' चर्या केलनि से आनो परिष्कार होइत। ओतय़ खराब मौसम सँ पहाड़ी इलाकामे संकट उपस्थित होइछ। चूइनमे गंगोत्री नहाति बुढ़ी ठंढि सँ थरथाइत जल बोहैतकाल खसि पड़ैत

છથિ,ળઉયાના સઁ શ્રગમમે ભાસૈત ળાઈત સવ દેખ્ઉક। યના પૂતૌહ ઉ એક નશિાનીપેટી પતદિવ઼ કૈં ઈમાનત દ' ગેઉથનિ। વેટા વનુિ વયિ઼ાહે યૌનવ઼ો નુપે એક નશિા ક્નાસ્યિયિ઼ન કૈં ડેનામે નપ્પૈત ય઼। સે વ઼દિશ (શ્રમેનકિા) ળા નૌકનો કનૈત ય઼, શ્રા સંકન કૈં સેહો શ્રોતય઼ વળાકય઼ યોપ્પા દૈત એક શ્રંગ્નેળ કે વ઼યિ઼હુત કિનયિ઼ાઁ વના ળાઇછ। વેટા તઁ વેટા ,વેટયિ઼ો સઁ પાન ઉગાઉઉ સક્ય઼ નહિ હોઈછ। કઉકત્તા મેં શ્રપના ડેના પન ભેંટઘાટ તકમે વેટી - ળમાય઼ શ્રા નાતીન સઁ કમાસ્ટૈત। સે ઉનય઼ - ઉનય઼ મનોનોગી હોસ્પીટઉમે નાપ્પા દૈછ। શ્રોતુકા ડાક્ટન સાહેવ હુનકા સ્વ઼સ્થ્ય઼ પાવા એક માસ પન છુટ્ટી કનૈત, ગંગાક સંગ યનાવૈત ગામ પઠા દૈછ। ગામક પુશ્નૈની ડહિ શ્રા શ્રોસાના પન વ઼કીઉ કૈં શ્રયકિાન પૂન્વ઼ક વ઼નાિળમાન દેખ્ખ શ્રયનળ મે મુપ્પયિ઼ાળી પડ઼ઉાહ। વુડ઼હા પત્નકિ કહ્વ કૈં મોન પાડ઼ પુત્ન મોહમે પનૈછ। ગંગા શ્રપન માય઼ વાવુક શ્નાય કન્મ ,ભોળભાત સમ્પન્ન કય઼ શ્ટોન કેએઉ તઁ યાન્ળ શ્રાઈ નહ્ને વાત ભ' ળાએ છૈન। મોન હઉક નહ્ને નીક ળુશ્ત શ્ટુનાએ છૈક। ઉદ્ગાનિ ભ' છની હાથ મે ઉૈત શ્રાવ઼શ્ય઼ક કાગતપતન સંગે નપ્પૈત ડીહપન સઁ નકિૈઉ પડૈત છૈથ। પેનાકાતેમે ગંગા સઁ ભેંટવાન્તા 'ક દ઼ૃશ્ય઼ શ્રવૈછ। કયિ઼ો વળા નહઉ શ્રછિ ઈ વળૈત માસ્ટન ળી હટકાનકિ શ્રાગૂ વઢ યાહૈત છૈ, તઁ ગંગા સહ નાય઼કકે નૂપમે પાઠકકે દ઼ૃષ્ટગિોયન હોય઼ત। સંગે દૂન્ ગોટય઼ કૈં શ્રોહિ ગંગોત્ની યનકિ યાત્ના દેખાઉઉ ગેનાઈ મથિલિક સંસ્ક઼ૃતિ શ્રા સંસ્કાન કૈં પનઉક્ષતિ કય઼ઉ ગેઉ છૈક। પેટી કૈં ળઉપ્નવ઼ાહ કનય઼ સઁ પૂન્વ઼ મનોહન ળી દૂ ઉશ્ટિાશ્ટા ળેવો સઁ નકિાઉ સિુમહ્નાવૈત ગંગા કૈં કહૈત દેખાએઉ ગેઉ ળે દસ ઉાખ ટકાક વૈક ડ્નાશ્ટ મુપ્પયિ઼ા ઉઉ શ્રા શ્રપન ળગહળમીનક સહમતિ પત્ન ગૂતન પ્નભાત વ઼઼ૃદ્યાશ્નમ ,વંગઉગઢ દનભિંગા ઉ ઉઉ ળાઊ। શ્રહાઁક સેવ઼ાભાવ઼ શ્રા ઈમાનદાની પન ગન્વ઼ હોઈછ। સ્નાન કનૈત વુડ઼હા ત્નવિ઼ેણી સંગમ મેં યસવસાએ ગેઉાહ। એકટક નહિનૈત ગંગાયન કૈં હઠાત્ એક મહાત્મા ળી માથઠીક શ્રાશષિ દૈત સંતોષ દૈત છૈન- ળાઊ હનિક ગંગાઉાભ સઁ સદ્ગતિ સિવસઁ નીક ભેઉનિ। સૈકડ઼ો વ઼઼ૃયાસ્નમક ઉકમે ઈ ળનતવ પનોક્ષનુપેં હોઈ સઁ પહિઉ ,વ઼ક્ષિપ્તિ માઉકિ કૈં એકમેવ઼ ઉતનાયકિાની નાતીન દીપાક મોટન દુન્ઘટના મેં દુપ્પદ શ્રંત ભેઉ છઉેક। શ્રાળુક યુવ઼ાવ઼ન્ગ વ઼ા પ્નૌઢ઼ શ્રપન ભાવ઼ભંગમિાક સ્મતિા ળનળાિત હાથે વન્હકિ નાપ્પિ, ળન્મદાતા કૈં કોના શ્રાપત્તળિનક વ઼્ય઼વ઼હાન કનૈત શ્રછિ; સે

𑒮𑒳𑒔𑒰𑒩𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒮𑓀𑒠𑒹𑒬 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢 𑒮𑒿 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒖𑒲 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒑𑒜𑓃𑒱𑒏𑒹 𑒠𑒹𑒪𑒢𑒱।𑒯𑒧 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒯𑒰𑒩𑓂𑒠𑒱𑒏 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒢𑓂𑒠𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒱𑒨𑒢𑒱।

३

𑒏𑒫𑒱𑒫𑒩 𑒥𑒠𑓂𑒩𑒲𑒢𑒰𑒟 𑒩𑒰𑒨 𑒖𑒲𑒏 𑒧𑒰𑒠𑒹

𑒏𑒫𑒱𑒫𑒩 𑒥𑒠𑓂𑒩𑒲𑒢𑒰𑒟 𑒩𑒰𑒨 " 𑒁𑒧𑒰𑒞𑓂𑒨" 𑒖𑒲𑒏𑒹 𑒣𑒰𑒿𑒔 𑒠𑒩𑓂𑒖𑒢 𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨𑒏𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒼𑒟𑒲 " 𑒙𑒙𑒏𑒰 𑒑𑒹𑒨𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰" 𑒧𑒹𑒿 𑒋𑒏𑒹 𑒬𑒲𑒩𑓂𑒭𑒏 ' 𑒑𑒹𑒨𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒢𑒫 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 ' 𑒮𑒿 𑒁𑒩𑓂𑒔𑓂𑒠𑓂𑒬𑒞𑒏 𑒔𑒩𑒰 𑒠𑒱𑒐𑓂𑒨𑒪𑒾_𑒣𑒜𑓃𑒪𑒾𑒯। 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒩𑒰𑒨 𑒖𑒲𑒏 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞𑓁 𑒧𑓀𑒔𑒲𑒨 - 𑒑𑒹𑒨𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒥𑒳𑒗𑒰𑒃𑒕। 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒑𑒲𑒞𑒏𑒰𑒩 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒁𑓀𑒠𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒋𑒯𑒱 𑒮𑒿 𑒑𑒾𑒩𑒫𑒹 𑒕𑒟𑒱। 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒁𑒞𑓂𑒨𑒢𑓂𑒞 𑒮𑒾𑒭𑓂𑒚𑒫 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞 𑒣𑒼𑒟𑒲 '𑒙𑒙𑒏𑒰 𑒑𑒹𑒨𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 ' 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯𑒧𑒹 𑒦𑒰𑒫𑒏 𑒁𑒫𑒱𑒩𑒪 𑒂𑒌𑒩 𑒁𑒖𑒮𑓂𑒩𑒡𑒰𑒩𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒰𑒯𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒨। 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒹 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒦𑒰𑒫 𑒢𑒻𑒨𑒏𑒰 𑒂 𑒧𑒾𑒪𑒱𑒏 𑒠𑒵𑒭𑓂𑒙𑒱𑒑𑒞 𑒯𑒼𑒃𑒕। 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒏𑒻𑒿 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒳𑒭𑓂𑒙 𑒠𑒻𑒞 𑒁𑒢𑒹𑒏𑒼 𑒏𑒫𑒱𑒖𑒢𑒏𑒹 𑒪𑒒𑒳 𑒂 𑒠𑒲𑒩𑓂𑒒𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑒿 𑒧𑒴𑒪𑒦𑒴𑒞 𑒞𑒳𑒪𑒢𑒰 𑒏𑒨𑒪 𑒖𑒰 𑒮𑒏𑒻𑒕। 𑒋𑒏𑒹 𑒬𑒲𑒩𑓂𑒭𑒏 𑒮𑒿 𑒠𑒲𑒩𑓂𑒒 𑒁𑒟𑒫𑒰 𑒐𑓀𑒛 𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨 𑒁𑒢𑒹𑒏𑒼 𑒏𑒫𑒱𑒖𑒲𑒏 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱,𑒣𑒩𑓀𑒔 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒫𑒱𑒖𑒹𑒞𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒼𑒤𑒹𑒮𑒩 (𑒛𑒰०) 𑒩𑒳𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒗𑒰 𑒖𑒲𑒏 𑒏𑒞𑒹𑒏𑒼 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒬𑒲𑒩𑓂𑒭𑒏 '𑒏 𑒢𑒰𑒅 𑒋𑒏𑒹 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒞𑒰𑒯𑒴 𑒮𑒿 𑒠𑒴 𑒛𑒹𑒑 𑒂𑒩𑒼 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒱 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒣𑒰𑒚𑒏 𑒏𑒻𑒿 𑒫𑒱𑒫𑒱𑒡𑒱 𑒬𑒲𑒩𑓂𑒭𑒏 𑒮𑒿 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒣𑒜𑓃𑒨 𑒧𑒹 𑒂𑒌𑒞 , 𑒖𑒰𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒩𑒮 𑒁𑒪𑓀𑒏𑒰𑒩 𑒂 𑒕𑓀𑒠 𑒪𑒰𑒪𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒥𑒳𑒗𑒰𑒋𑒞। 𑒋𑒯𑒱 𑒣𑒼𑒟𑒲𑒏𑒹 𑒯𑒰𑒟 𑒪𑒑𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒦𑒹𑒪 𑒖𑒹 𑒂𑒠𑓂𑒨𑓁𑒅𑒣𑒩𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒬𑒱𑒒𑓂𑒩𑒹 𑒣𑒜𑓃𑒻𑒞 𑒥𑒱𑒢𑒰 𑒩𑒳𑒏𑒱 𑒩𑒻 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒲। 𑒋𑒯𑒱 𑒢𑒱𑒯𑒱𑒞𑒰𑒩𑓂𑒟 𑒫𑒹𑒑𑓂𑒧𑓂𑒨 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒏𑒰𑒩 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒥𑒱𑒪𑒰𑒮 𑒩𑒰𑒨 𑒖𑒲𑒏 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒞𑒟𑓂𑒨 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒣𑒳𑒭𑓂𑒙𑒱 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒻𑒏। 𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀 𑒥𑒠𑓂𑒩𑒲𑒢𑒰𑒟 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒁𑒣𑒢 𑒁𑒦𑒱𑒧𑒞 𑒮𑒿 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒮𑓀𑒠𑒩𑓂𑒦 𑒧𑒹𑒿 𑒮𑒰𑓀𑒑𑒼𑒣𑒰𑓀𑒑 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒐𑓂𑒨𑒰 𑒏𑒨𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒟𑒱 ।𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒮𑒿 𑒣𑒰𑒚𑒏𑒫𑒩𑓂𑒑 𑒏𑒻𑒿 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒩𑒼𑒔𑒏𑒞𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑒯𑒖𑒹 𑒥𑒴𑒗𑒧𑒱 𑒂𑒥𑒱 𑒖𑒰𑒋𑒞। 𑒮𑒧𑒮𑒰𑒧𑒨𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒭𑒨 𑒣𑒩 𑒣𑒰𑓀𑒞𑒱 𑒑𑒰𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒩𑒰𑒨𑒖𑒲 𑒢𑒧𑒱𑒑𑒩 𑒦' 𑒑𑒫𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒨𑒟𑒰 𑒣𑒰𑒿𑒞𑒱 𑒠𑒹𑒐𑒪 𑒖𑒰𑒅 :-

𑒣𑒰𑒪𑒏 𑒣𑒩𑒧 𑒏𑒚𑒼𑒩 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱,

મુદા વ઼િકાસક શોર ભેઉ અછિ।
અપને ખાનૂહઉ ભીસી ભીમન ,
નોનગાર કનૂગાર ળોર ભેઉ અછિ॥
મથિઉાક સમ઼ૃદ્ધ ભપ્પને હોએભ ળહન એણુકા સત્વ઼હાના વ઼ત્ગ 'ક ઉકકે વેગોળગાની પ્યભૂમ હોય઼ :-
હકન કનરૂએ મથિઉા યરભી ,
ળનમાનસ ઉાયાર વહુભ છૈ।
વાઉ વ઼િકાશ વ઼ઉિમ્વ ળુની કિરાયી઼ ,
પ્યાઉી હાથ વેકાર વહુભ છૈ॥
મથિઉામે મૈથિઉી'ક નામ પર કછિ ળરદગાવ઼ અપના વ઼ત્ગ આ ળાભ'કિ નહીં ,વ઼રન્ વિનુ પરવ઼ાહ કય઼ને અપન ગોભયિ઼ા આ ગોયયિ઼ાપનકિ યઉાકો સઁ એક ગુટ ડાઢ કેને છૈકાભાહકિ વ઼ત્યસ્વ઼વાદી સંસ્કૃભિ પર વ઼્યંગ કરૈભ કવ઼િ પાઁભિ ઉપ્પિને છથિ -:
માઉા મંય મારૂકમે મથિઉા,
માથમે યાહી ઉઉકા પાગ।
આવ સુયની ળો નમ્િઉળ્ળા ભૂઁ ,
ગભ્ભર ગભ્ભર ઉાગૌ દાગ ॥
મંય- મારૂક- માઉા પહનિ પ્યુવ નભિરાશ્ભ, ય઼શસ્વ઼ી વનૈભ ,દીપકે ફળોભ પસારવાક આકત્ષક પેની દેપ્પૂ ભઁ અન્હાને આ હ્હાકારે કેને છૈ। સે વ઼્ય઼ક્ભગિભી ળીવ઼નમે કનેક ય઼શ વટોરને રહનાય઼ મનુપ્યભા હૈભ! ભૈં કવ઼િ કટાક્ષ કરૈભ ફ પાંભિ દેિઉનિ -:
ઉાભ પ્યારૂભમે ૩મર વભિઉ છૌ
ગાની સુિનૈભમે પકઉૌ કેસ।
ભન્દ્ના કે ભૂઁ ભ્ય઼ાગ પભભિહ
દેહમે નઝિ છૌ ઉાળક ઉેશ॥
ભારભીય઼ નાગરકિ કૈં વ઼શિષ કય઼ ઉપ્પકીય઼ કાળમૈં ઉાગઉ કઉમવ઼ીર કેર દૂ ગુટ - એક વ઼ામપંથ ભઁ દોસર દક્ષિણ પંથમે વઁટઉ દેપ્પઉ ળારૂછ,સે હ્દયની માનસકિભા આયાર પર વઁટઉ વુહારૂછ। મુદા સંભુષ્ટ કિભૌ નૈ ન છૈક? ય઼થા-:

𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱𑒏 𑒠𑒪𑒠𑒪 𑒏𑒹 𑒏𑒰𑒩𑒝,
𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒩 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒕𑒻।
𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒧𑒢𑒮𑒿 𑒮𑒥 𑒮𑒱𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒕𑒻 ,
𑒠𑒹𑒐𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒮𑒳𑒐𑓂𑒐𑒪 𑒔𑒰𑒩 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒕𑒻॥

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑓀𑒔𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒨𑓁 𑒩𑒾𑒠𑒲 (𑒁𑒏𑒰𑒪) 𑒂 𑒫𑒰𑒜𑒱𑒧𑒹 𑒞𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒻𑒏। 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩 𑒠𑒱𑒬𑒮𑒿 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲 𑒂 𑒞𑓂𑒩𑒱-𑒮𑓂𑒞𑒩𑒲𑒨 𑒣𑓀𑒔𑒰𑒨𑒞𑒲 𑒩𑒰𑒖 𑒏' 𑒖𑒢𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒢𑒱𑒡𑒱 𑒩𑒰𑒯𑒞 𑒮𑒴𑒔𑒲 𑒪𑒰𑒦𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲 𑒪𑒹𑒪 𑒥𑒢𑒰𑒥𑒨𑒧𑒹 𑒒𑒼𑒩 𑒁𑒢𑒱𑒨𑒧𑒱𑒞𑒞𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒐𑒴𑒥 𑒡𑒢 𑒅𑒏𑒰𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒻𑒏। 𑒢𑒱𑒑𑒩𑒰𑒢𑒲 𑒖𑒰𑒿𑒔 𑒠𑒪 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒫𑒰𑒠𑒧𑒹 𑒧𑒰𑒪𑒰𑒧𑒰𑒪 𑒯𑒼𑒃𑒕,𑒂 𑒯𑒰𑒟𑒲 𑒞𑒿 𑒠𑒯𑒰 𑒖𑒰𑒃𑒕 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒔𑒲𑒩𑒻 𑒠𑒴 𑒥𑒴𑒿𑒢 𑒖𑒪 𑒥𑒱𑒢𑒰 𑒫𑓀𑒔𑒱𑒞 𑒩𑒯𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒕। 𑒋𑒯𑒱 𑒧𑒰𑒩𑓂𑒧𑒱𑒏 𑒠◌𑒵𑒬𑓂𑒨𑒏𑒹 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒐𑒲𑒔𑒻𑒞 𑒏𑒫𑒱 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒞𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒥𑒹𑒏𑒪 𑒠𑒹𑒐𑒰𑒃𑒕। 𑒨𑒟𑒰-:

𑒔𑒰𑒮 𑒥𑒰𑒮 𑒮𑓀𑒮𑒰𑒡𑒢 𑒩𑒯𑒱𑒞𑒯𑒳𑒿
𑒮𑒥 𑒏𑒢𑒯𑒰𑒣𑒩 𑒦𑒰𑒩 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒕𑒻।
𑒣𑒲𑒣𑒛𑓃 𑒣𑒰𑒐𑒩𑒱 𑒏𑒹 𑒧𑒼𑒖𑒩 𑒢𑒘𑒱
𑒕𑒰𑒿𑒫𑒯𑒲𑒢𑒙𑒰 𑒞𑒰𑒩 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒕𑒻 ॥
𑒕𑒻 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒫𑒱𑒭𑒧𑒞𑒰
𑒦𑓂𑒩𑒭𑓂𑒙𑒰𑒔𑒰𑒩 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒩 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒕𑒻 ।
𑒏𑒱𑒕𑒳𑒋 𑒏𑒹 𑒔𑒳𑒢𑒲 𑒧𑒪𑒧𑒪 𑒕𑒻
𑒥𑒰𑒿𑒏𑒲 𑒪𑒼𑒏 𑒅𑒒𑒰𑒩 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒕𑒻 ॥

𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒅𑒣𑒨𑒼𑒑𑒱𑒞𑒰 𑒧𑒰𑒠𑒹 𑒏𑒫𑒱𑒖𑒲 𑒒𑒼𑒭𑒝𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒨𑒟𑒹𑒭𑓂𑒙 𑒣𑒜𑒪-𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒂 𑒁𑒤𑒮𑒩 𑒥𑒢𑒪 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒹𑒙𑒰 𑒖𑒹 𑒬𑒯𑒩 𑒢𑒑𑒩𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒱 𑒣𑒻𑒒𑒾𑒞 𑒯𑒰𑒅𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒮𑒹 𑒂𑒥 𑒑𑒰𑒧 𑒒𑒩𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒮𑒢 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒫𑒖𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒢𑒯𑒲𑓀 𑒕𑒟𑒱। 𑒍 𑒂𑒥 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒡𑒱𑒨𑒰𑒣𑒳𑒞𑒰 𑒮𑒿 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲𑒨𑒹 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲𑒧𑒹 𑒫𑒰𑒩𑓂𑒞𑒰𑒪𑒰𑒣 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒏𑒹𑒿 𑒬𑓂𑒩𑒹𑒭𑓂𑒚 𑒥𑒳𑒗𑒻𑒕 𑒂 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑓀𑒔 𑒣𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒪𑒹𑒪 𑒢𑒼𑒩 𑒥𑒯𑒥𑒻𑒞 𑒩𑓀𑒑𑒪 𑒢𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰 𑒥𑒢𑒪 𑒠𑒹𑒐𑒰𑒃𑒕,𑒮𑒹 𑒋 𑒣𑒰𑓀𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒮𑓂𑒣𑒭𑓂𑒙 𑒪𑒾𑒏𑒻𑒞 𑒨 -:

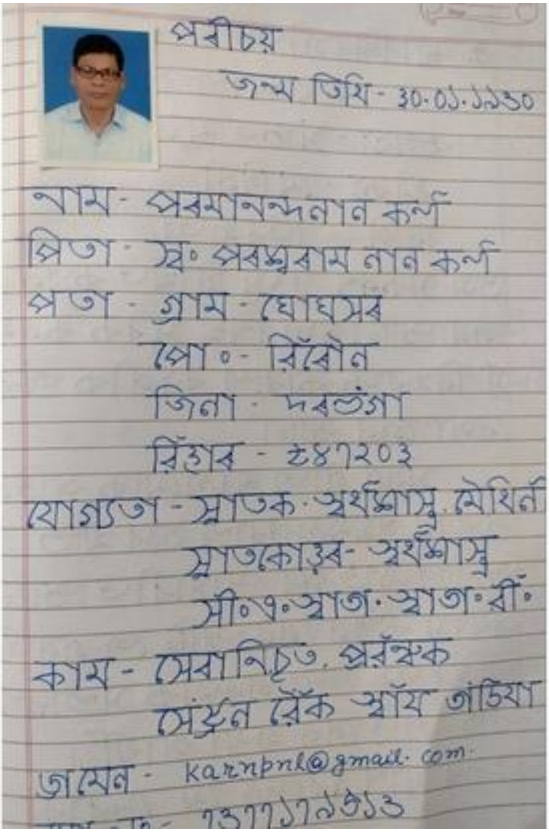
𑒧𑒰𑒿 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒏𑒯𑒪𑒢𑒱 -
𑒖𑒹 𑒣𑒳𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒣𑒜𑒪 - 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒢𑒘𑒱,
𑒐𑒴𑒥𑒹 𑒍 𑒠𑒹𑒪𑒢𑒱 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢।
𑒣𑒴𑒞 𑒯𑒧𑒩 𑒖𑒹 𑒣𑒜𑒪 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒕𑒟𑒱,

माँ नँय वृद्धजनर , वृद्धजनक आण॥
मैथिली साहित्य आन्दोलन मेँ हिनक योगदान केँ हम अजगुत छी। दिव्य -
दृष्टि मैथिली भाषा पोथीमे सेहो हिनक काव्यके चर्चा हम करने नहि ; सेहो
हुनक जन्मदिन 'के सुअवसर पर। रा॥

अपन मंतव्य editorial@videha.com पर पठाउ।

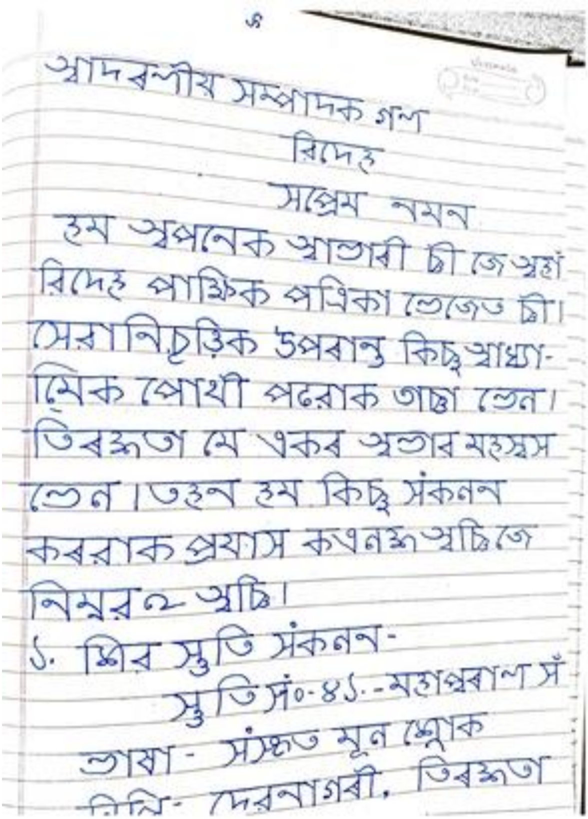
३.१०.परमानन्द झा 'कपास'- गीता माहात्म्य

परमानन्द झा 'कपास'- गीता माहात्म्य

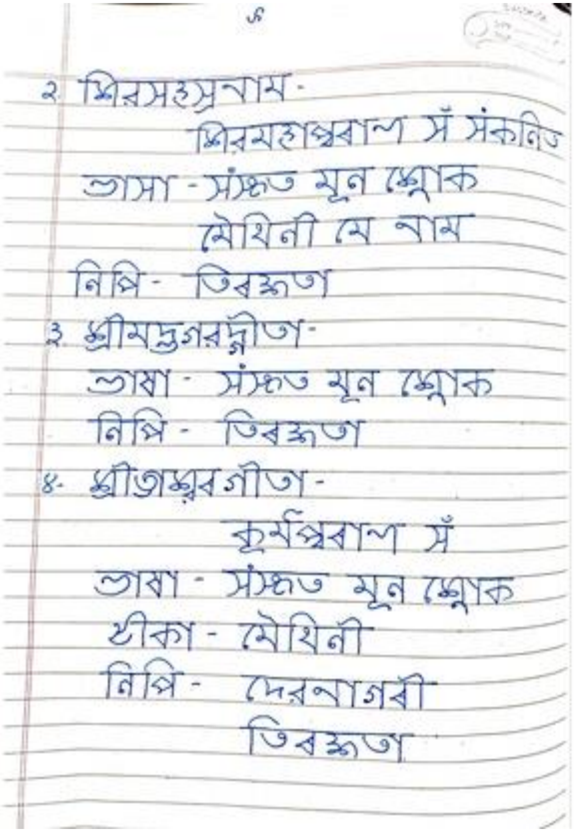

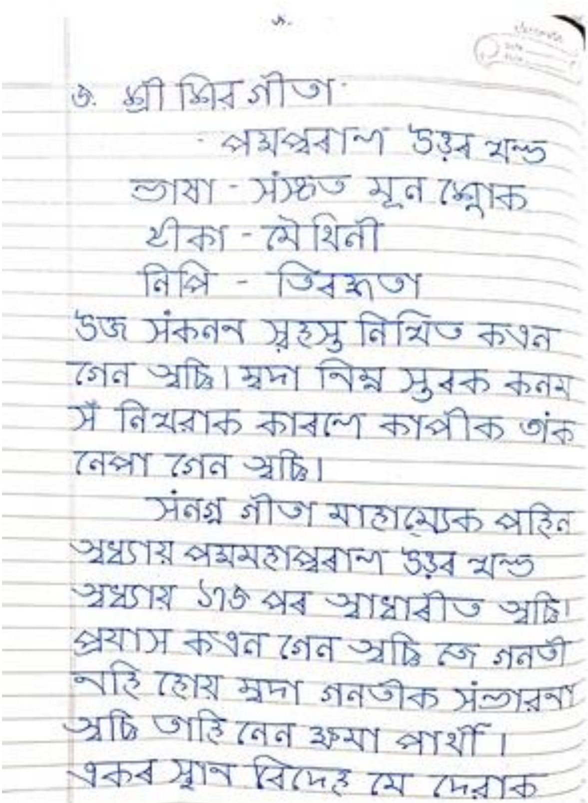
পৰীচয়
জন্ম তিথি - ৩০.০১.১৯৫০

নাম - পৰমানন্দলাল কর্ণ
পিতা - স্ব০ পৰশুৰাম লাল কর্ণ
পতা - গ্ৰাম - ঘোঘসৰ
পো০ - ৰিৰৌন
জিলা - দৰভংগা
[illegible] - ৮৪৭২০৩
যোগ্যতা - স্নাতক - অর্থশাস্ত্র, মৈথিলী
স্নাতকোত্তৰ - অর্থশাস্ত্র
সী০এ০আই০আই০বী০
কাজ - সেবানিবৃত্ত, প্ৰবন্ধক
সেন্ট্রল বৈঙ্ক অ্যাঁফ ইন্ডিয়া
ঈমেল - karnpnl@gmail.com
৭৩৭৭১৭৯৬১৩

আদরণীয় সম্পাদক গণ
বিদেহ
সপ্রেম নমন
হম অপনেক আভারী ছী জে অহাঁ বিদেহ পাক্ষিক পত্রিকা ভেজৈত ছী। সেবানিবৃত্তিক উপরান্ত কিছু আধ্যাত্মিক পোথী পঢ়বাক ইচ্ছা ভেল। তিরহুতা মে একর অভাব মহসুস ভেল। তহন হম কিছু সংকলন করবাক প্রয়াস কএনহু অছি জে নিম্নবৎ অছি।
১. শিব স্তুতি সংকলন-
স্তুতি সং০-৪১.-মত্স্যপুরাণ সঁ
ভাষা- সংস্কৃত মূল শ্লোক
লিপি- দেবনাগরী, তিরহুতা

𑓖. 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒬𑒱𑒫 𑒑𑒲𑒞𑒰

𑒣𑒠𑓂𑒧𑒣𑒳𑒩𑒰𑒝 𑒄𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒐𑒝𑓂𑒛

𑒦𑒰𑒭𑒰 - 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞 𑒧𑒴𑒪 𑒬𑓂𑒪𑒼𑒏

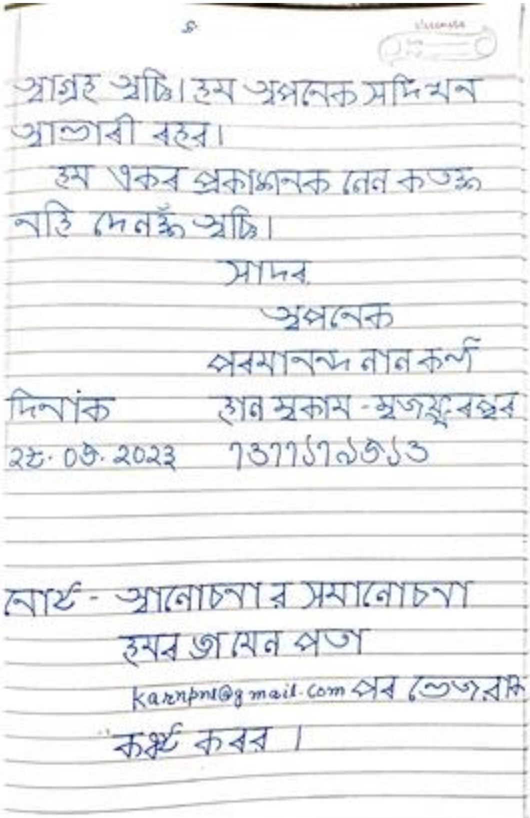
𑒙𑒲𑒏𑒰 - 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲

𑒪𑒱𑒣𑒱 - 𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰

𑒄𑒏𑓂𑒞 𑒮𑓀𑒏𑒪𑒢 𑒮𑒳𑒩𑒏𑓂𑒭𑒱𑒞 𑒪𑒱𑒐𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒢𑒱𑒧𑓂𑒢 𑒮𑒳𑒩𑒏 𑒏𑒪𑒧 𑒮𑒿 𑒪𑒱𑒐𑒪𑒰𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝𑒹 𑒏𑒰𑒣𑒲𑒏 𑒁𑓀𑒏 𑒢𑒹𑒣𑒰 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱।

𑒮𑓀𑒪𑒑𑓂𑒢 𑒑𑒲𑒞𑒰 𑒧𑒰𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑓂𑒨𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒨 𑒣𑒠𑓂𑒧𑒧𑒯𑒰𑒣𑒳𑒩𑒰𑒝 𑒄𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒐𑒝𑓂𑒛 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒨 𑓑𑓗𑓖 𑒣𑒩 𑒁𑒰𑒡𑒰𑒩𑒲𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮 𑒏𑒩𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒑𑒪𑒞𑒲 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒼𑒨 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒑𑒪𑒞𑒲𑒏 𑒮𑓀𑒦𑒰𑒫𑒢𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒪𑒹𑒪 𑒏𑓂𑒭𑒧𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲।

𑒋𑒏𑒩 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒹 𑒠𑒹𑒪𑒰𑒏

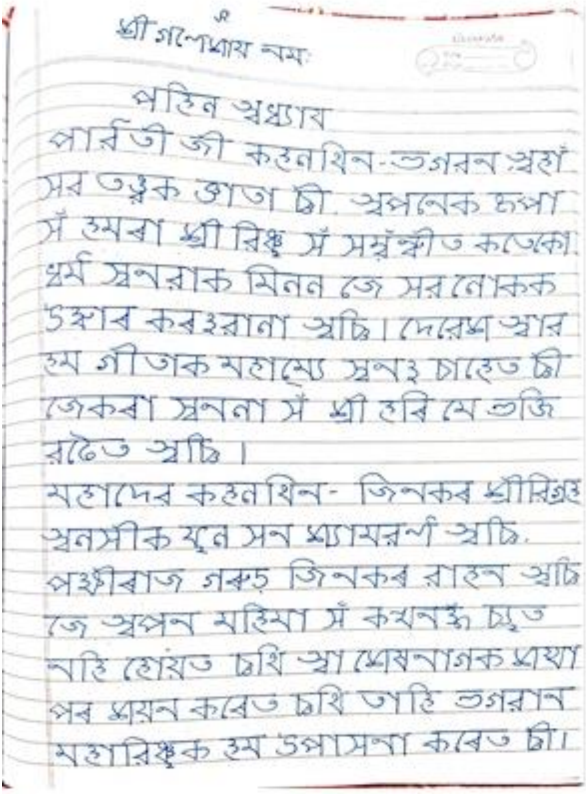
আগ্রহ অছি। হম অপনেক সদিখন
আভারী রহব।
হম একর প্রকাশনক লেল কতহু
নহি দেনহুঁ অছি।

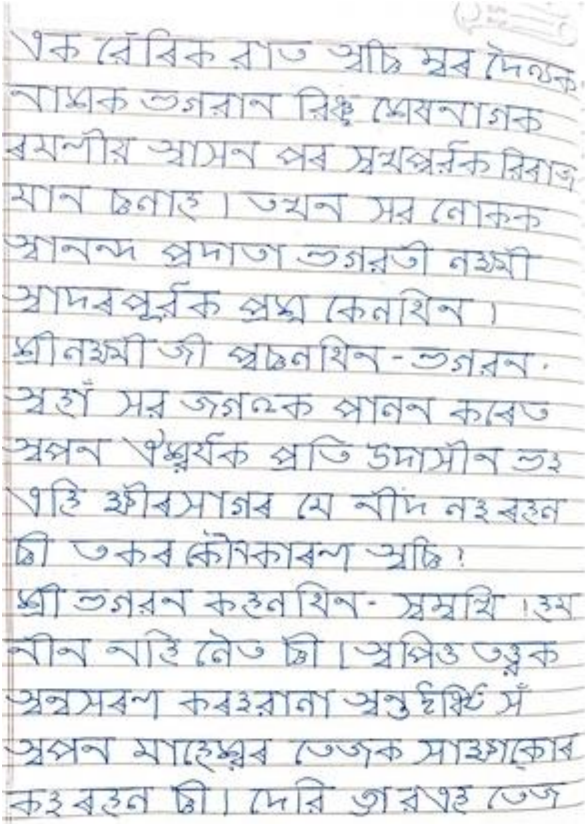
সাদর
অপনেক
পরমানন্দ লাল কর্ণ

দিনাংক
২৫.০৫.২০২৩

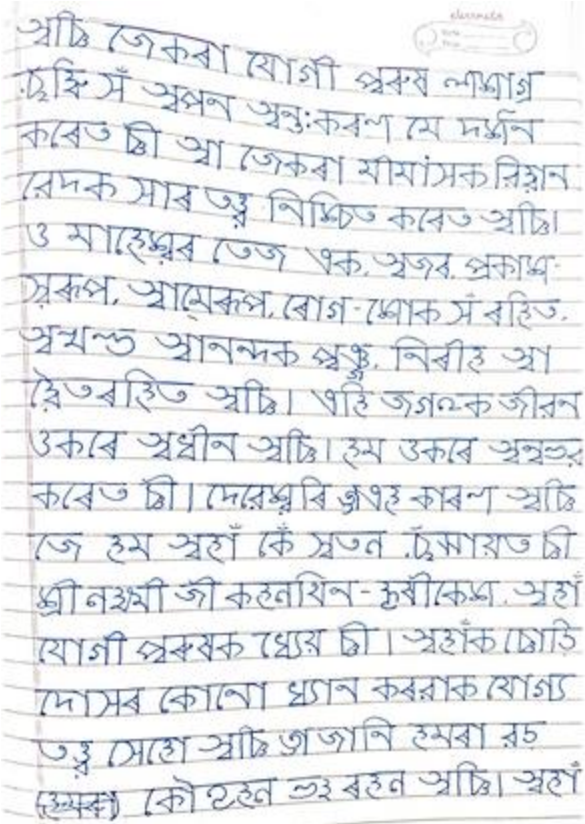
গ্রাম মকাম - মুজফ্ফরপুর
৭৩৭৭১৭৯৩১৩

নোট - আলোচনা ও সমালোচনা
হমর জানৈত পতা
karnpml@gmail.com পর ভেজবাক
কষ্ট করব।

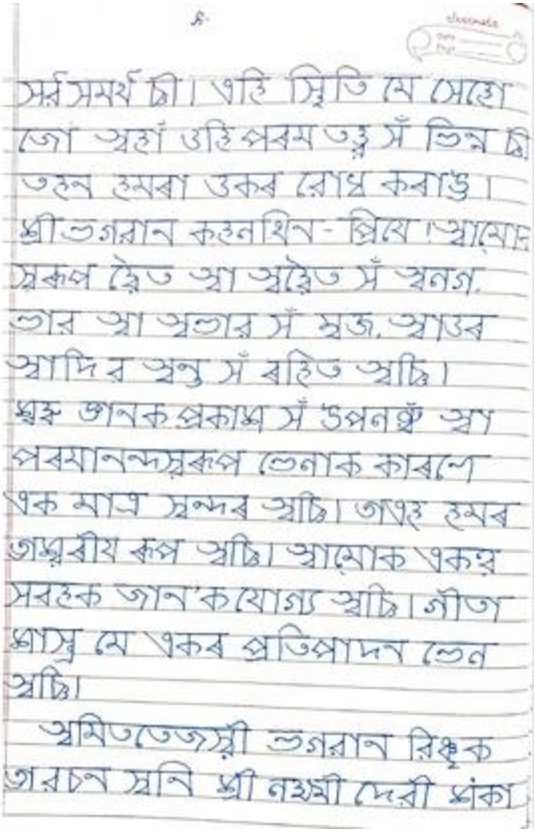

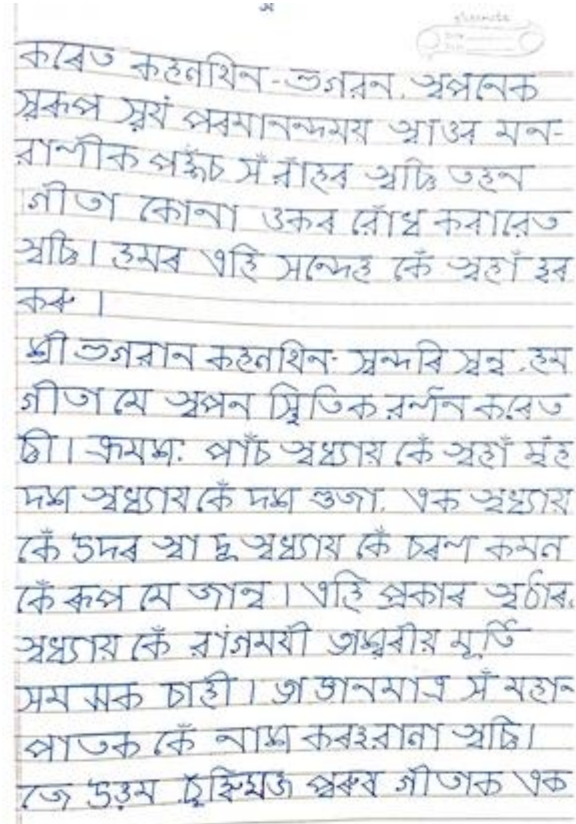
एक दैविक रात अछि सब दैत्यक
नाशक भगवान विष्णु शेषनागक
रमणीय आसन पर सुखपूर्वक विश्रा
म छलाह। तखन सब लोकक
आनन्द प्रदाता भगवती लक्ष्मी
आदरपूर्वक प्रश्न केलथिन।
श्री लक्ष्मी जी पुछलथिन - भगवन.
अहाँ सब जगतक पालन करैत
अपन ऐश्वर्यक प्रति उदासीन भऽ
एहि क्षीरसागर मे नींद लऽ रहल
छी तकर कोन कारण अछि?
श्री भगवन कहलथिन - सुमुखि! हम
नीन्न नहि लैत छी। अपितु तत्त्वक
अनुसरण करऽवाला अन्तर्दृष्टि सँ
अपन माहेश्वर तेजक साक्षात्कार
कऽ रहल छी। देवि जाहिक तेज

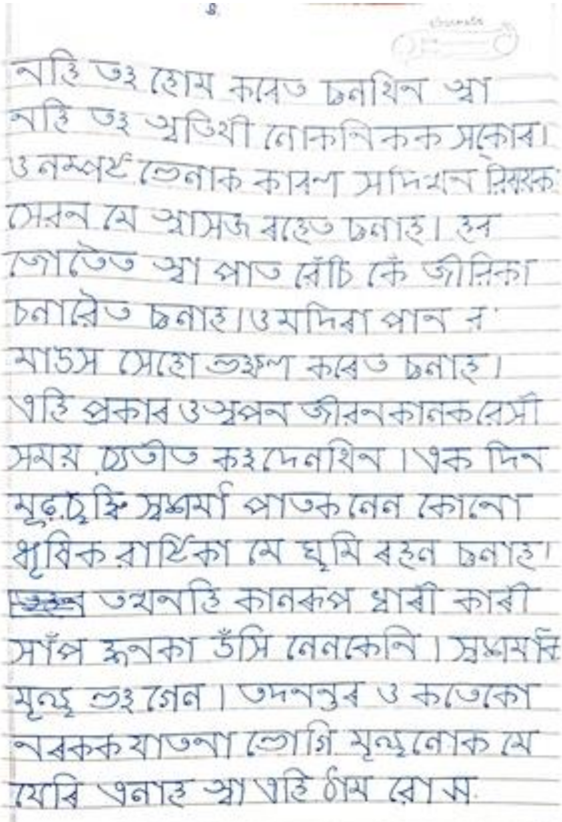
𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒨𑒼𑒑𑒲 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭 𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢𑒰𑒑𑓂𑒩
𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑒱 𑒮𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒁𑒢𑓂𑒞𑓁𑒏𑒩𑒝 𑒧𑒹 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢
𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒂 𑒖𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒧𑒲𑒧𑒰𑓀𑒮𑒏 𑒫𑒱𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢
𑒫𑒹𑒠𑒏 𑒮𑒰𑒩 𑒞𑒞𑓂𑒞𑓂𑒫 𑒢𑒱𑒬𑓂𑒔𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱।
𑒋 𑒧𑒰𑒯𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒞𑒹𑒖 𑒉𑒏, 𑒁𑒖𑒩, 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬-
𑒮𑓂𑒫𑒩𑒴𑒣, 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒩𑒴𑒣, 𑒩𑒼𑒑-𑒬𑒼𑒏 𑒮𑒿 𑒩𑒯𑒱𑒞,
𑒁𑒐𑒝𑓂𑒛 𑒂𑒢𑒢𑓂𑒠𑒏 𑒣𑒳𑒘𑓂𑒖, 𑒢𑒱𑒩𑒲𑒯 𑒂
𑒠𑓂𑒫𑒻𑒞𑒩𑒯𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒉𑒯𑒱 𑒖𑒑𑒞𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒢
𑒋𑒏𑒩𑒹 𑒁𑒡𑒲𑒢 𑒁𑒕𑒱। 𑒯𑒧 𑒋𑒏𑒩𑒹 𑒁𑒢𑒳𑒦𑒫
𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒲। 𑒠𑒹𑒫𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒱 𑒉𑒏𑒩 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒁𑒕𑒱
𑒖𑒹 𑒯𑒧 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒏𑒹𑒿 𑒮𑓂𑒫𑒞𑒢 𑒥𑒳𑒗𑒰𑒨𑒞 𑒕𑒲
𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒲 𑒖𑒲 𑒏𑒯𑒪𑒟𑒱𑒢 - 𑒯𑒵𑒭𑒲𑒏𑒹𑒬, 𑒁𑒯𑒰𑒿
𑒨𑒼𑒑𑒲 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭𑒏 𑒡𑓂𑒨𑒹𑒨 𑒕𑒲। 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒱
𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒨𑒼𑒑𑓂𑒨
𑒞𑒞𑓂𑒞𑓂𑒫 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒕𑒱 𑒞 𑒖𑒰𑒢𑒱 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒥𑒛𑓃
(𑒅𑒞𑓂𑒮𑒳𑒏𑒞𑒰) 𑒏𑒾𑒞𑒴𑒯𑒪 𑒦 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒁𑒯𑒰𑒿

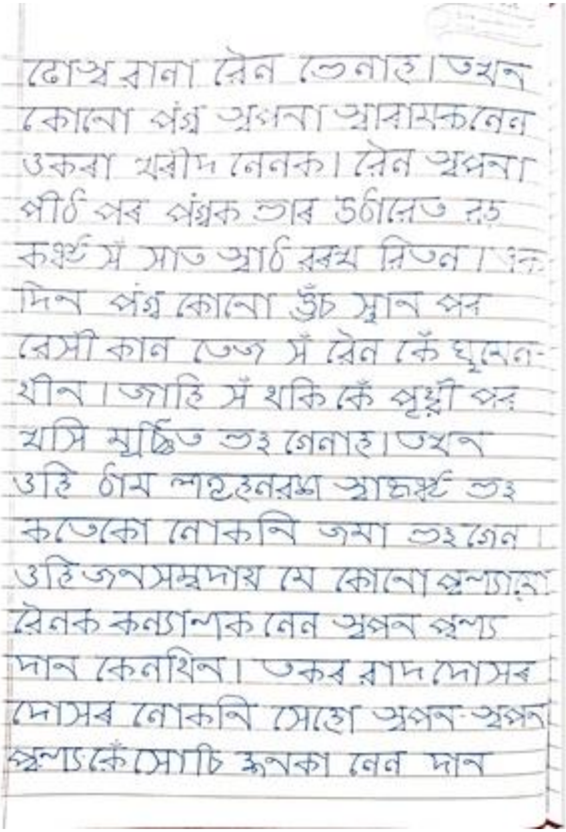

সর্বসমর্থ ছী। এহি স্থিতি মে সেহো
জো অহাঁ ওহি পরম তত্ত্ব সঁ ভিন্ন ছী
তহন হমরা ওকর বোধ করাউ।
শ্রীভগবান কহলথিন- প্রিয়ে! আত্মাক
স্বরূপ দ্বৈত আ অদ্বৈত সঁ অলগ,
ভাব আ অভাব সঁ মুক্ত, আওর
আদি আ অন্ত সঁ রহিত অছি।
শুদ্ধ জ্ঞানক প্রকাশ সঁ উপলব্ধ আ
পরমানন্দস্বরূপ হেবাক কারণে
এক মাত্র সুন্দর অছি। অএহ হমর
ঈশ্বরীয় রূপ অছি। আত্মাক একত্ব
সবহক জানক যোগ্য অছি। গীতা
শাস্ত্র মে একর প্রতিপাদন ভেল
অছি।
অমিততেজস্বী ভগবান বিষ্ণুক
বচন সুনি শ্রী লক্ষ্মী দেবী শংকা

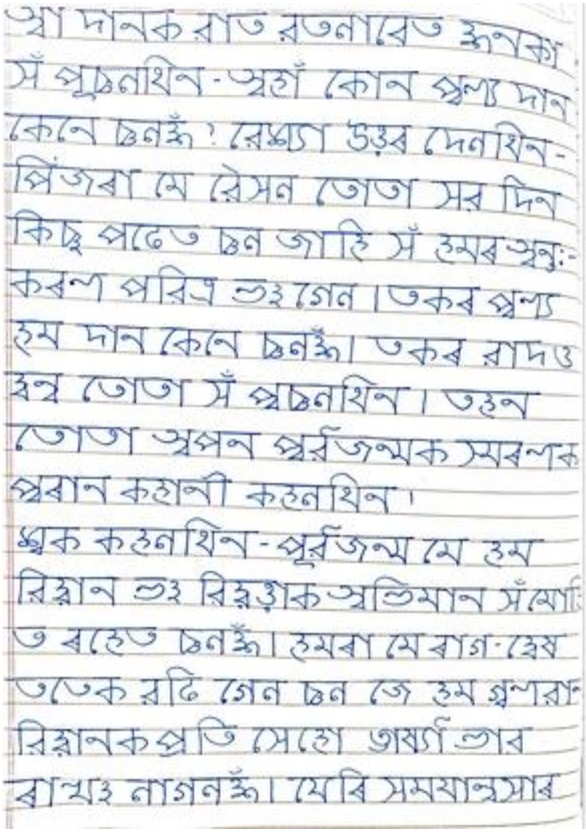

ব আধা অধ্যায়. এক. আধা ব
চোথাই শ্লোকক সব দিন অভ্যাস
করৈত অছি ও সমস্যা জকাঁ মুক্ত
ভই জায়ত অছি।
শ্রী লক্ষ্মী জী পুছলথিন- হে দেব
সমস্যা কে ছলথিন. কোন জাতি কেঁ
ছলাহ আ কোন কারণ সঁ হুনকা
মুক্তি ভেলৈন ?
শ্রী ভগবান কহলথিন- প্রিয়ে. সমস্যা
বড় চোর্ষ ঠিক্কি কেঁ মানুষ ছলাহ।
পাপী লোকনিকক লেল ভই ও
শিরোমণি ছলৈথ। হুনকর জন্ম
বৈদিক জ্ঞান সঁ শূন্য আ ক্রূরতাপূর্ণ
কর্ম করইবালা ব্রাহ্মণ লন মে
ভেল ছলৈন। ওনহি ভই ধ্যান
করৈত ছলথিন আ নহি ভই জপ

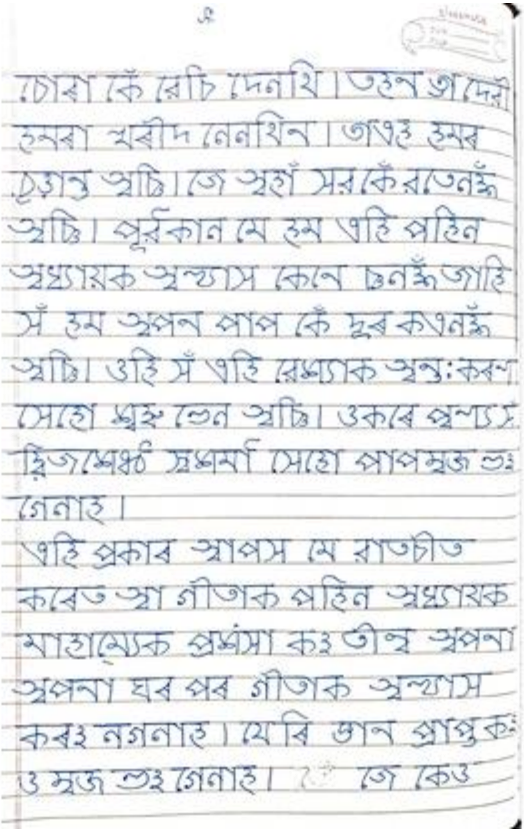

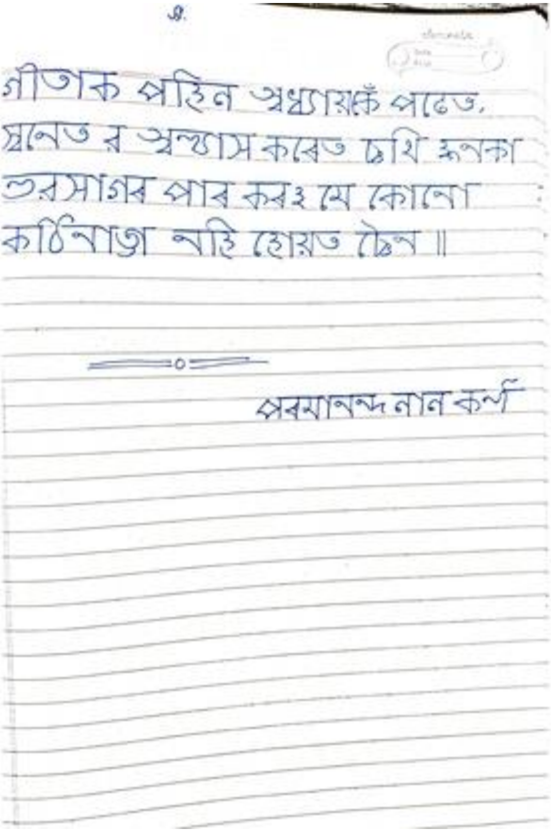

দেখ বানা রৈন ভেলাহ। তখন
কোনো পংখ অপনা আরামকলেল
ওকরা খরীদ লেলক। রৈন অপনা
পীঠ পর পংখক ভার উঠৌনে রহ
কষ্ট সঁ সাত আঠ বরখ বিতল। এক
দিন পংখ কোনো ঊঁচ স্থান পর
বেসী কাল তেজ সঁ রৈন কেঁ ঘুমৈল-
থীন। জাহি সঁ থকি কেঁ পৃথ্বী পর
খসি মূর্ছিত ভঽ গেলাহ। তখন
ওহি ঠাম লোকসভক আকর্ষণ ভঽ
কতেকো লোকনি জমা ভঽ গেল।
ওহি জনসমুদায মে কোনো ঋষ্যারা
রৈনক কল্যাণক লেল অপন শস্য
দান কেলথিন। তকর বাদ দোসর
দোসর লোকনি সেহো অপন-অপন
শস্যকেঁ সোচি ঊনকা লেল দান

কেলথিন। ওহি বীচ মে এক গোট
বেশ্যা সেহো ঠাঢ় ছলথিন। হুনকা
অপন অন্তক পতা নহি ছলৈন তেঁও
সব লোকনি কেঁ দেখা-দেখী হুনক
লেন কিছু ধ্যান কেলথিন।
তদনন্তর যমরাজক দূত মরল প্রাণী
কেঁ পকড়ি কেঁ যমপুরী লঽ গেলথিন। ওহি
ঠাম বিচার কএল গেল জে ও বেশ্যাক
দেল গেল ধ্যান সঁ ধ্যানবান ভঽ গেল
অছি তেঁ হুনকা ছোড়ি দেল গেল। ফেরি
ও ভূলোক মে উত্তম কুল আ [illegible]
ব্রাহ্মণক ঘর মে জন্ম লেলাহ। তখনহু
হুনকা অপন পূর্বজন্মক বাত স্মরণ
মে ছলৈন। কিছু দিনক বাদ অপন
অজ্ঞান কেঁ দূর করবাক লেল কল্যাণ
তত্ত্বক জিজ্ঞাসু ভঽ ও বেশ্যা লগ গেলথি

𑒯𑒧𑒩 𑒧𑒵𑒞𑓂𑒨𑒳 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒂 𑒯𑒧 𑒏𑒞𑒹𑒏𑒼
𑒒𑒵𑒝𑒱𑒞 𑒪𑒼𑒏 𑒧𑒹 𑒦𑒙𑒏𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒯𑒳𑒿।
𑒞𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠 𑒋𑒯𑒱 𑒪𑒼𑒏 𑒧𑒹 𑒁𑒋𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒮𑒠-
𑒑𑒳𑒩𑒳𑒏 𑒢𑒱𑒢𑓂𑒠𑒰𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒞𑒼𑒞𑒰𑒏 𑒩𑒴𑒣 𑒧𑒹
𑒯𑒧𑒩 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒦𑒹𑒪। 𑒣𑒰𑒣𑒲 𑒦𑒹𑒪𑒰𑒏𑒏𑒰𑒩𑒝𑒹
𑒕𑒼𑒙 𑒁𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒧𑒹 𑒯𑒧𑒩 𑒧𑒰𑒨𑒥𑒰𑒣 𑒮𑒿
𑒫𑒱𑒨𑒼𑒑 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪। 𑒋𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒯𑒧 𑒑𑒩𑒧𑒲𑒏
𑒮𑒧𑒨 𑒧𑒹 𑒡𑒲𑒣𑒪 𑒥𑒰𑒪𑒳 𑒣𑒩 𑒑𑒱𑒩𑒪 𑒕𑒪𑒯𑒳𑒿।
𑒍𑒯𑒱 𑒚𑒰𑒧 𑒮𑒿 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒬𑓂𑒩𑒹𑒭𑓂𑒚 𑒧𑒳𑒢𑒱 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱
𑒅𑒚𑒰 𑒏𑒹𑓀 𑒧𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑒰 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱𑒏 𑒂𑒬𑓂𑒩𑒧 𑒧𑒹
𑒋𑒏 𑒣𑒱𑒖𑒩𑒰 𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒐𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒟𑒱𑒢। 𑒍𑒯𑒱
𑒚𑒰𑒧 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒣𑒜𑒰𑒍𑒪 𑒑𑒹𑒪। 𑒇𑒭𑒱 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱𑒏
𑒥𑒰𑒪𑒏 𑒥𑒛𑓃 𑒂𑒠𑒩 𑒮𑒿 𑒑𑒲𑒞𑒰𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪
𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒨𑒏 𑒂𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰
𑒮𑒿 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒯𑒧 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒩𑒙𑒱-𑒩𑒙𑒱 𑒣𑒰𑒚 𑒏𑒩𑒋
𑒪𑒑𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒋𑒯𑒱 𑒧𑒡𑓂𑒨 𑒋𑒏 𑒥𑒯𑒹𑒪𑒱𑒨𑒰 𑒯𑒧𑒩𑒰

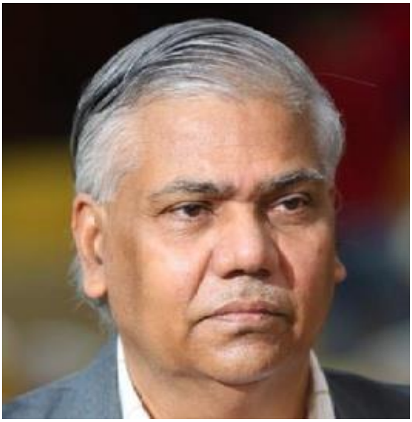

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨𑒹 editorial.staff.videha@gmail.com 𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।

𑓔.𑒣𑒠𑓂𑒨 𑒐𑒝𑓂𑒛

𑓔.𑓑.𑒩𑒰𑒖 𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩-[illegible]-[illegible]

४.१ राम किशोर मिश्र-यात्रा-स्मृति

राम किशोर मिश्र, रिटायर्ड चीफ जेनरल मैनेजर (इ), बीएसएनएल(मुख्यालय), दिल्ली, ग्राम- अरेर डीह, पो अरेर हाट, मधुबनी

यात्रा-स्मृति

यात्रा -गाछ पर की स्तब्ध अछि?
डर, अनिश्चय, संशय,
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] अछि?

સહિ કો ણા ણઢિ શ્રા વગૈત શ્રછિ?

મો ણક સો ણિત, પી ળા રત શ્રછિ યિણ્તા,
પછ્તોતા ,ળે ણહિ શિત્ત કે યિણ્હતા।

શ્રણયિણ્હ ન ભવિ ષ્યિ ઊ૭,
ળે શ્રછિ ઐપ્યણ નસ્તે મે,
મણાઢણ્ત વા ત શ્રોકના દ઼ઽ,
શ્રોહ્ના દૈત શ્રછિ, સસ્તે મે।

શ્રપણ તઽ શ્રછિ વ઼ન્તમા ણ,
કિ ઐ સો યૂ ,કેહેણ ભવિ ષ્યિ?
પહિને સઁ કિ ઐ ઙનિ કિઽ વૈસૂ,
ળે શ્રાવ વા ૭ા શ્રછિ દ઼ૃશ્યિ।

ળે શ્રાઐ૭ ણહિ ,કિ ઐ શ્રોતે મા ણદા ણ?
શ્રા, ણિ ષ્ક્નિ યિ ભઽ નહશ્રશ્રો વ઼ન્તમા ણ।

શક્તિ કિ સો ણિત પી વિળા રત શ્રછિ,
મો ણ મે પૈસ૭ યિણ્તા,
વિ ણા તે૭ કે ળઙ઼ત ને ટેમી,
ઐહિ વા તક કિ ઐક છ્ગુણતા?

કે વુયિ શ્રાન શ્રપણ ઘન મે,
વસા શ્રોત કો નો પિ શા ય?
યિ તા ળતઐ નહત ,છો ઙ઼ત ણહિ,
શ્રો તઽ ણયા શ્રોત ણા યા।

जौं क रहैछ चुपचाप सहल,
मुदा ,पीबि रहल नहि अछि ओ खून?
बेकार बना दैत अछि ओहि के,
पकड़ि लैत अछि जाहि मे घुन।

चिन्ता नहि ककरो किछु देलक,
मगर हिकिलक, ओकर सब गुम्म,
जकर माथ मे बैसि गेल जा कऽ ,
मन मे ओकर,जरा दिलक ,गुनधुन।

काल्हुक फिकिर मे गेल आइ,
जे पोसलक चिन्ता ,तकरे खाइ

डरल व्यथित आ चिन्तित मोन,
जीतल जिनगी क युद्ध कोन ?

हारल मोन, हरा ओत ककरा ?
चिन्ता ,शक्ति क' कएलक बखरा ।

ओ नहि छोड़त, अपनहिँ छोड़ू,
मोनक चक्रव्यूह के तोड़ू।

चिन्तन सँ ,मोनक' समाधि,
चिन्ता दैत अछि अगबे आधि।

जे छै जाबी , हेबे करतै,
ओ तऽ अछि दुर्वार,
चिन्ता जरब जँ माथ मे,

યનકન શ્રપન કપા ન।

કિ શ્રો ટા નિ સિકૈછ ળઁ ઞા વી કે,
ΠS, કેવ૭ કન્મ, પુનુષા ન્થ,
૩નટા સો ય દેΠ ને કહિ શ્રો,
સૌ ઞા ગ્ય઼, કિ ણી ક પદા ન્થ।

ળેહિ કડ સકૈΠ છી શ્રોહિ કથમપિ ને કડ પા એવ,
ળે સઞ યિ ણ્Πા -શ્રકિ નિ કે ,યા ઙ્ગુન મે પકડ઼ા એવ।

શ્રકિ નિ સઁ ગ્નસિ Π મો ન વેમા ન ,
શ્રો કિ વિદ૭Π શ્રપન કપા ન?

યિ Πા - મુક્Π ,શ્રો સ્વસ્થ મો ન ,
સ્વΠ: શ્રોહિ મે ઞનૌ ૩ન્સા હ,
યઢΠ શ્રો ૩ન્નΠિ ક શ઼ૃઙ્ગા પન,
મો ન ળકન છૈક, વા દસા હ।

શ્રપન મંΠવ્યે દિΠોનાિઙ઼સΠાઙ઼વદિહ઼ાગ્ગામાિઙ઼યોમ **પન પડાઉ।**

५. ▪શ્રનુક્રમણક

૧.વિ઼દેહ▪ઈ-
પત્રિકાક▪સભટા▪પુ૧ાન▪શ્રંક▪Videha▪e▪journal's▪all▪old▪issues▪

૨.મૈથિઠી▪પોથી▪ડાઉનલોડ▪Maithili▪Books▪Download▪

૩.▪મૈથિઠી▪શ્રાડિયો-વીડિયોક▪સંકલન▪Maithili▪Audios-Videos▪

૪.મૈથિઠી▪શિશુ, ▪વાલ▪શ્રા▪કિશો૧▪સાહિત્ય▪Maithili▪Children▪Literature▪

૫.વિ઼દેહ▪સ્ત્રી▪કોના▪

૬. ▪વિ઼દેહ▪ઈ-લર્નિંગ

૭.વિ઼દેહ▪સૂચના▪સંપર્ક▪શ્રન્વેષણ▪(including▪Parallel▪Literature▪in▪Maithili▪and▪Videha▪Maithili▪Literature▪Movement)▪

𑓘.𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒣𑒼𑒟𑒲

𑓙.𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒩𑒞𑓂𑒢

૧વ઼દિહ ઙ-પત્નિકાક સમટા પુનાન શંક વ઼દિહો ળુનાણાઉ' સ ાઉઉાઉદ સિસ્ત્રેસ

વ઼દિ હ વ઼દિહ વ઼દિહા વિદેહ હાતપૌીવ઼દિહયોનિ વ઼દિહ પ્નથમ મૈથિલિ પાક્ષિક ઙ પત્નિકા વ઼દિહા રસાત માતિહિલિ ઢોનાનગિહાળયે ળુનાણાઉ વ઼દિહ પ્નથમ મૈથિલિ પાક્ષિક ઙ પત્નિકા નવ શંક દેપ્પવાક ઉઉ પ઼ ષડ સમજૈં નસ્થિનેશ ક઼ટ દેપ્પા શઉાયસ નેડનેસહ તહે પાગેસ ડોન વ઼ૌનિગા નૌ સિસ્ત્રે ાડ વ઼રયએહ્શ

ષાનયહૌતિહનિ શોઉદ રસસ્ત્રેસ ાડ વ઼દિહ

હાતપસ઼વૌકસ઼ગૌાગઉયોમ્

વ઼દિહા શનયહવિ઼ ાડ શોઉદ રસસ્ત્રેસ વ઼દિહ પુનાન શંકક શાત્કારવ઼ (પૂાાાતઃ શવ઼્યવ઼સાયકિ ઉદ્દેશ્ય શા માત્ન એકેડમકિ પ્નયોગ ઉઉ) વ઼દિહ ઙ-પત્નિકાક સમટા પુનાન શંક પીડીએશ ડાઉનઉોડ ઉઉ ક્નમાનુસાન નીચાંક ઉકિપન ઉપઉવ્ય શછિ શઉઉ તહે ાઉદ સિસ્ત્રેસ ાડ વ઼દિહો ળુનાણાઉ ાપે ાવ઼ાઉાવઉ ડાન પદડ દૌનઉાદ ાત તહે નેસપેયતવિ઼ ઉનિકસ વેઉ઼ો

તમિહ્રતા, નેવ઼ાડિ શા કૈથી શ઼ાાાટ ડાઉનઉોડ ઘૌગાઉ' સ ાાાતો ઢોનતસ પનોળેયત્ ઘતિહ્વ

તમિહ્રતા નીચે શ઼ાાાટ	કૈથી શોડીએશ	કૈથી ટીડીએશ	નેવ઼ાડિ શોડીએશ	નેવ઼ાડિ ટીડીએશ

હાતપસ઼ડોનતસ઼ગૌાગઉયોમ્ (ઘૌગાઉ શોપેન ઢોનતસ દૌનઉાદ)

થમિહ્રતા શોડડઉનિ પ્પેયવ઼ોનદ દૌનઉાદ

પ્પેયમાન થમિહ્રતા વ઼દયિ વેવ઼ાનાગાના પ્પેયવ઼ોનદસ ઘૌનઉાદ

હાતપસ઼માઉાનપનોળેયત઼ગતિઉવ઼ૌતિમિહ્રતા (થમિહ્રતા પ્પેયવ઼ોનદ શોનઉનિ)

૧

गजेन्द्र ठाकुर (सम्पादन)

विदेह-सदेह १-२५ [गौविदेहयोनि]

विदेह ई-पत्रिका अंक १-३५० सँ- मैथिलीक सर्वश्रेष्ठ गद्य आ पद्यक एकटा समानान्तर संकलन

देवनागरी	मिथिलाक्षर
विदेह१ सदेह:	विदेहमिथिला १ सदेह :
विदेहसदेह: २ मैथिली प्रबन्ध-निबन्ध-समालोचना	विदेह: सदेह २ मिथिला
विदेहसदेह: ३ मैथिली पद्य	विदेह: सदेह ३ मिथिला
विदेहसदेह: ४ मैथिली कथा	विदेह: सदेह ४ मिथिला
विदेह मैथिली विहनि कथा [विदेह सदेह ५]	विदेह: सदेह ५ मिथिला
विदेह मैथिली विहनि कथा [विदेह सदेह ५२-संस्करण -[	विदेहसदे :ह ५ संस्करणमिथिला २-
विदेह मैथिली लघुकथा [विदेह सदेह ६[	विदेह: सदेह ६ मिथिला
विदेह मैथिली पद्य [विदेह सदेह ७[	विदेह: सदेह ७ मिथिला
विदेह मैथिली नाट्य उत्सव [विदेह सदेह ८[	विदेह: सदेह ८ मिथिला
विदेह मैथिली शिशु उत्सव [विदेह सदेह ९[	विदेह: सदेह ९ मिथिला
विदेह मैथिली प्रबन्ध-निबन्ध-समालोचना [विदेह सदेह १०[	विदेह: सदेह १० मिथिला
विदेह११ सदेह:	विदेहमिथिला ११ सदेह :
विदेह१२ सदेह:	विदेहमिथिला १२ सदेह :
विदेह१३ सदेह:	विदेहमिथिला १३ सदेह :
विदेह१४ सदेह:	विदेहमिथिला १४ सदेह :
विदेह१५ सदेह:	विदेहमिथिला १५ सदेह :
विदेह१६ सदेह:	विदेहमिथिला १६ सदेह :
विदेह१७ सदेह:	विदेहमिथिला १७ सदेह :
विदेह१८ सदेह:	विदेहमिथिला १८ सदेह :
विदेह१९ सदेह:	विदेहमिथिला १९ सदेह :
विदेह२० सदेह:	विदेहमिथिला २० सदेह :
विदेह२१ सदेह:	विदेहमिथिला २१ सदेह :

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯२२ 𑒮𑒠𑒹𑒯:	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰 २२ 𑒮𑒠𑒹𑒯 :
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯२३ 𑒮𑒠𑒹𑒯:	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰 २३ 𑒮𑒠𑒹𑒯 :
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯२४ 𑒮𑒠𑒹𑒯:	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰 २४ 𑒮𑒠𑒹𑒯 :
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 २५	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 २५ 𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯-𑒮𑒠𑒹𑒯 २६-३६ ॥𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒰𑒨𑒼𑒢𑒱 *𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒃-𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰𑒏 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿- 𑒟𑒲𑒧 𑒂𑒨𑒰𑒞𑒱 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒮𑒩𑓂𑒫𑒬𑓂𑒩𑒹𑒭𑓂𑒚 𑒧𑒴𑒪 𑒂 𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒑𑒠𑓂𑒨 𑒂 𑒣𑒠𑓂𑒨𑒏 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒮𑓀𑒏𑒪𑒢*	
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 २६ (𑒛ॉ 𑒬𑒧𑓂𑒦𑒳 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒂 𑒛ॉ 𑒁𑒖𑒱𑒞 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿)	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 २६ 𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 २७ (𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒂 𑒢𑒫𑒲 𑒗𑒰 𑒣𑒰𑒚𑒏𑒏 𑒂𑒢 𑒦𑒰𑒭𑒰𑒮𑒿 𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒑𑒠𑓂𑒨 𑒂 𑒣𑒠𑓂𑒨- 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿)	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 २७ 𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯) २८ 𑒮𑒠𑒹𑒯:𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒑𑒠𑓂𑒨 𑒂 𑒣𑒠𑓂𑒨 𑒁𑓀𑒏 --𑓑𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿(	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 २८ 𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 २९ (𑒢𑒫𑒲 𑒗𑒰 𑒣𑒰𑒚𑒏 𑒂 𑒛ॉ 𑒏𑒻𑒪𑒰𑒬 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩- 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿)	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 २९ 𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓐 (𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪-𑒏ॉ𑒪𑒹𑒖 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲 𑒪𑒹𑒪- 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿)	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰 𑓓𑓐 𑒮𑒠𑒹𑒯 :
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓑 (𑒛ॉ 𑒏𑒰𑒧𑒱𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒧𑒰𑒨𑒢𑒲 𑒂 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒢𑒼𑒖 𑒏𑒬𑓂𑒨𑒣- 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿)	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓑 𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓२ (𑒔𑒨𑒢𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒑𑒠𑓂𑒨-𑒣𑒠𑓂𑒨 𑒪𑒹𑒐𑒢 𑒦𑒰𑒑-𑓑- 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿)	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓२ 𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓓 (𑒔𑒨𑒢𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒑𑒠𑓂𑒨-𑒣𑒠𑓂𑒨 𑒪𑒹𑒐𑒢 𑒦𑒰𑒑-२- 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿)	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓓 𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓४ (𑒔𑒨𑒢𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒑𑒠𑓂𑒨-𑒣𑒠𑓂𑒨 𑒪𑒹𑒐𑒢 𑒦𑒰𑒑-𑓓- 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿)	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓४ 𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓕 (𑒔𑒨𑒢𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒑𑒠𑓂𑒨-𑒣𑒠𑓂𑒨 𑒪𑒹𑒐𑒢 𑒦𑒰𑒑-४- 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿)	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓕 𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓६ (𑒔𑒨𑒢𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒑𑒠𑓂𑒨-𑒣𑒠𑓂𑒨 𑒪𑒹𑒐𑒢 𑒦𑒰𑒑-𑓕- 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿)	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓६ 𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰

यूपीएससी आ आन प्रतियोगिता परीक्षा हेतु देखू:

विदेह:सदेह १७	विदेह:सदेह २१	विदेह:सदेह २३	विदेह:सदेह २६	विदेह:सदेह २८
विदेह:सदेह ३०	विदेह:सदेह ३२	विदेह:सदेह ३३	विदेह:सदेह ३४	विदेह:सदेह ३५

.

२

विदेह सम्पूर्ण पुरान अंक (अंक १ सँ ३५४ आ आगाँ)

विदेह अंक १-१४८ (देवनागरी, मिथिलाक्षर आ ब्रेल)

देवनागरी	मिथिलाक्षर	ब्रेल
विदेह_०१_०१_०८	विदेह_०१_०१_०८_तिरहुता	१
विदेह_१५_०१_०८	विदेह_१५_०१_०८_तिरहुता	२
विदेह_०१_०२_०८	विदेह_०१_०२_०८_तिरहुता	३
विदेह_१५_०२_०८	विदेह_१५_०२_०८_तिरहुता	४
विदेह_०१_०३_०८	विदेह_०१_०३_०८_तिरहुता	५
विदेह_१५_०३_०८	विदेह_१५_०३_०८_तिरहुता	६
विदेह_०१_०४_२००८	विदेह_०१_०४_२००८_तिरहुता	७
विदेह_१५_०४_२००८	विदेह_१५_०४_२००८_तिरहुता	८
विदेह_०१_०५_२००८	विदेह_०१_०५_२००८_तिरहुता	९
विदेह_१५_०५_२००८	विदेह_१५_०५_२००८_तिरहुता	१०
विदेह_०१_०६_२००८	विदेह_०१_०६_२००८_तिरहुता	११
विदेह_१५_०६_२००८	विदेह_१५_०६_२००८_तिरहुता	१२
विदेह_०१_०७_२००८	विदेह_०१_०७_२००८_तिरहुता	१३
विदेह_१५_०७_२००८	विदेह_१५_०७_२००८_तिरहुता	१४
विदेह_०१_०८_२००८	विदेह_०१_०८_२००८_तिरहुता	१५
विदेह_१५_०८_२००८	विदेह_१५_०८_२००८_तिरहुता	१६

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓗
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓘
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓙
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓐
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓑
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓒
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓓
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓔
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓕
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓖
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓗
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓘
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓙
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓐
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓑
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓒
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓓
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓔
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓕
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓖
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓗
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓘
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓙
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓔𑓐
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓔𑓑
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓔𑓒
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓔𑓓
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓔𑓔
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓔𑓕
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓔𑓖

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓔𑓗
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓔𑓘
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓔𑓙
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓕𑓐
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓕𑓑
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓕𑓒
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓕𑓓
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓕𑓔
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓕𑓕
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓕𑓖
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓕𑓗
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓕𑓘
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓕𑓙
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓖𑓐
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓖𑓑
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓖𑓒
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓖𑓓
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓖𑓔
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓖𑓕
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓖𑓖
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓖𑓗
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓖𑓘
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓖𑓙
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓐
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓑
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓒
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓓
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓔
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓕
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓖

𑒫𑒠𑒱𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒠𑒱𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰	𑓑𑓓𑓗
𑒫𑒠𑒱𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒠𑒱𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰	𑓑𑓓𑓘
𑒫𑒠𑒱𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒠𑒱𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰	𑓑𑓓𑓙
𑒫𑒠𑒱𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒠𑒱𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰	𑓑𑓔𑓐
𑒫𑒠𑒱𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒠𑒱𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰	𑓑𑓔𑓑
𑒫𑒠𑒱𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒠𑒱𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰	𑓑𑓔𑓒
𑒫𑒠𑒱𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒠𑒱𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰	𑓑𑓔𑓓
𑒫𑒠𑒱𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒠𑒱𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰	𑓑𑓔𑓔
𑒫𑒠𑒱𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓔	𑒫𑒠𑒱𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓔_𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰	𑓑𑓔𑓕
𑒫𑒠𑒱𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓔	𑒫𑒠𑒱𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓔_𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰	𑓑𑓔𑓖
𑒫𑒠𑒱𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓔	𑒫𑒠𑒱𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓔_𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰	𑓑𑓔𑓗
𑒫𑒠𑒱𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓔	𑒫𑒠𑒱𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓔_𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰	𑓑𑓔𑓘
𑒫𑒠𑒱𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑒒𑓐𑓑𑓔	𑒫𑒠𑒱𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓔_𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰	𑓑𑓔𑓙

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒏 𑒁𑓀𑒏 𑓑𑓕𑓐𑓓𑓔𑓔-

𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓕𑓐	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓕𑓑	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓕𑓒	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓕𑓓	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓕𑓔
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓕𑓕	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓕𑓖	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓕𑓗	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓕𑓘	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓕𑓙
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓖𑓐	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓖𑓑	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓖𑓒	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓖𑓓	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓖𑓔
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓖𑓕	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓖𑓖	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓖𑓗	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓖𑓘	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓖𑓙
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓗𑓐	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓗𑓑	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓗𑓒	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓗𑓓	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓗𑓔
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓗𑓕	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓗𑓖	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓗𑓗	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓗𑓘	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓗𑓙
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓘𑓐	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓘𑓑	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓘𑓒	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓘𑓓	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓘𑓔
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓘𑓕	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓘𑓖	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓘𑓗	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓘𑓘	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓘𑓙
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓙𑓐	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓙𑓑	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓙𑓒	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓙𑓓	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓙𑓔
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓙𑓕	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓙𑓖	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓙𑓗	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓙𑓘	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓙𑓙
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓐𑓐	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓐𑓑	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓐𑓒	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓐𑓓	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓐𑓔
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓐𑓕	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓐𑓖	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓐𑓗	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓐𑓘	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓐𑓙
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓑𑓐	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓑𑓑	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓑𑓒	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓑𑓓	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓑𑓔
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓑𑓕	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓑𑓖	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓑𑓗	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓑𑓘	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓑𑓙
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓒𑓐	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓒𑓑	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓒𑓒	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓒𑓓	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓒𑓔
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓒𑓕	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓒𑓖	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓒𑓗	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓒𑓘	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓒𑓙
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓓𑓐	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓓𑓑	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓓𑓒	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓓𑓓	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓓𑓔
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓓𑓕	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓓𑓖	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓓𑓗	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓓𑓘	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒢𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓓𑓙

Videha_240	Videha_241	Videha_242	Videha_243	Videha_244
Videha_245	Videha_246	Videha_247	Videha_248	Videha_249
Videha_250	Videha_251	Videha_252	Videha_253	Videha_254
Videha_255	Videha_256	Videha_257	Videha_258	Videha_259
Videha_260	Videha_261	Videha_262	Videha_263	Videha_264
Videha_265	Videha_266	Videha_267	Videha_268	Videha_269
Videha_270	Videha_271	Videha_272	Videha_273	Videha_274
Videha_275	Videha_276	Videha_277	Videha_278	Videha_279
Videha_280	Videha_281	Videha_282	Videha_283	Videha_284
Videha_285	Videha_286	Videha_287	Videha_288	Videha_289
Videha_290	Videha_291	Videha_292	Videha_293	Videha_294
Videha_295	Videha_296	Videha_297	Videha_298	Videha_299
Videha_300	Videha_301	Videha_302	Videha_303	Videha_304
Videha_305	Videha_306	Videha_307	Videha_308	Videha_309
Videha_310	Videha_311	Videha_312	Videha_313	Videha_314
Videha_315	Videha_316	Videha_317	Videha_318	Videha_319
Videha_320	Videha_321	Videha_322	Videha_323	Videha_324
Videha_325	Videha_326	Videha_327	Videha_328	Videha_329
Videha_330	Videha_331	Videha_332	Videha_333	Videha_334
Videha_335	Videha_336	Videha_337	Videha_338	Videha_339
Videha_340	Videha_341	Videha_342	Videha_343	Videha_344

विदेहक सभ अंक सम्बन्धी किछु आवश्यक पोथी जानकारी

[illegible]- [illegible] (२००९ २०२३)

मैथिली (मैथिली संकेत भाषा सहित- मैथिलीमे पढ़ि लेल)

[illegible]- [illegible] (२००९ २०२३)

[illegible]- [illegible] (२००९ २०२३)

[illegible]- [illegible] (२००९ २०२३)

[illegible]

[illegible]

[illegible]- [illegible] (२००९ २०२३)

[illegible] (मैथिली साहित्य संस्थान [illegible])

[illegible]- [illegible] (२००९ २०२३)

[illegible]- [illegible] (२००९ २०२३)

[illegible]- [illegible] (२००९ २०२३)

[illegible]- [illegible] (२००९ २०२३)

ડોમ્ન હ્રાપાનેસે ષયનપિત ડોમ્ન શક્તિ- ઘાળેનદના થહાકુન (૨૦૦૮-૨૦૨૩)
ડોમ્ન મનાહ્મ- ઘાળેનદના થહાકુન (૨૦૦૮-૨૦૨૩)
ડોમ્ન પ્પહાનોસહાહિ- ઘાળેનદના થહાકુન (૨૦૦૮-૨૦૨૩)

સ્થાયી સ્તમ્મ ળેના મથિળિ-નાન, મથિળિક પ્પોળ, વ્રદિહ ઈ-ઙ્નાડિગ, વ્રદિહ સ્તી-ઙોના, વ્રદિહ પેટાન (વ્રદિહ ઈ-પત્નકિાક સમટા પુનાન શ્રંક; વ્રદિહ પોથી ડાઉનળોડ; વ્રદિહ મૈથિળી ऑડિયો-વીડિયોક સંકળન શ્રા વ્રદિહ શાસ્ત્રિ, વાઙ શ્રા કશિોન સાહિત્ય) શ્રા સૂચના-સંપર્ક-શ્રન્વેષણ (નિયુઙ્દિનિગ શ્રાનાઙઙઙ ડ઼તિનાતુને નિ માતિહિળિ નિદ વ્રદિહ માતિહિળિ ડ઼તિનાતુને મોવેમેનત) સમ શ્રંકમે સમાન શ્રછિ, તઃ હેતુ ઈ સમ સ્તમ્મ સમ શ્રંકમે નૈ દેઙ ળાઙ્ત શ્રછિ, ઈ સમ સ્તમ્મ દેખવા ઙેઙ કૃઙકિ કૂ વ્રદિહક ૩૪૬ મ, ૩૪૭ મ, ૩૬૬ મ શ્રા ૩૭૧ મ શ્રંક ઐ ચાનૂ શ્રંકમે સમ્મળિતિ નૂપેં ઈ સમ સ્તમ્મ દેઙ ગેઙ શ્રછિ

વ્રદિહક ૩૪૫મ શ્રા શ્રાગાઁક શ્રંક

દેવનાગાની	મથિળિક્ષન	શ્રાદ્રપી	મૈથિળી વ્રેઇ
વ્રચયપ્ત્શ ૩૪૫	વ્રચયપ્ત્શ ૩૪૫ થનિહુતા	વ્રચયપ્ત્શ ૩૪૫ ત્રશ્ર	વ્રચયપ્ત્શ ૩૪૫ મનાળિઙ
વ્રચયપ્ત્શ ૩૪૬	વ્રચયપ્ત્શ ૩૪૬ થનિહુતા	વ્રચયપ્ત્શ ૩૪૬ ત્રશ્ર	વ્રચયપ્ત્શ ૩૪૬ મનાળિઙ
વ્રચયપ્ત્શ ૩૪૭	વ્રચયપ્ત્શ ૩૪૭ થનિહુતા	વ્રચયપ્ત્શ ૩૪૭ ત્રશ્ર	વ્રચયપ્ત્શ ૩૪૭ મનાળિઙ
વ્રચયપ્ત્શ ૩૪૮	વ્રચયપ્ત્શ ૩૪૮ થનિહુતા	વ્રચયપ્ત્શ ૩૪૮ ત્રશ્ર	વ્રચયપ્ત્શ ૩૪૮ મનાળિઙ
વ્રચયપ્ત્શ ૩૪૯	વ્રચયપ્ત્શ ૩૪૯ થનિહુતા	વ્રચયપ્ત્શ ૩૪૯ ત્રશ્ર	વ્રચયપ્ત્શ ૩૪૯ મનાળિઙ

દેવનાગાની	મથિળિક્ષન	શ્રાદ્રપી	મૈથિળી વ્રેઇ	ત્રૈથી
વ્રચયપ્ત્શ ૩૫૦	વ્રચયપ્ત્શ ૩૫૦ થનિહુતા	વ્રચયપ્ત્શ ૩૫૦ ત્રશ્ર	વ્રચયપ્ત્શ ૩૫૦ મનાળિઙ	વ્રચયપ્ત્શ ૩૫૦ પ્પશ્રત્થક
વ્રચયપ્ત્શ ૩૫૧	વ્રચયપ્ત્શ ૩૫૧ થનિહુતા	વ્રચયપ્ત્શ ૩૫૧ ત્રશ્ર	વ્રચયપ્ત્શ ૩૫૧ મનાળિઙ	વ્રચયપ્ત્શ ૩૫૧ પ્પશ્રત્થક
વ્રચયપ્ત્શ ૩૫૨	વ્રચયપ્ત્શ ૩૫૨ થનિહુતા	વ્રચયપ્ત્શ ૩૫૨ ત્રશ્ર	વ્રચયપ્ત્શ ૩૫૨ મનાળિઙ	વ્રચયપ્ત્શ ૩૫૨ પ્પશ્રત્થક
વ્રચયપ્ત્શ ૩૫૩	વ્રચયપ્ત્શ ૩૫૩ થનિહુતા	વ્રચયપ્ત્શ ૩૫૩ ત્રશ્ર	વ્રચયપ્ત્શ ૩૫૩ મનાળિઙ	વ્રચયપ્ત્શ ૩૫૩ પ્પશ્રત્થક
વ્રચયપ્ત્શ ૩૫૪	વ્રચયપ્ત્શ ૩૫૪ થનિહુતા	વ્રચયપ્ત્શ ૩૫૪ ત્રશ્ર	વ્રચયપ્ત્શ ૩૫૪ મનાળિઙ	વ્રચયપ્ત્શ ૩૫૪ પ્પશ્રત્થક

નાગાની	તનિહુતા	શ્રાદ્રપીદ	વ્રેઇ	ત્રૈથી	ગંળના	નેવાડી	પ્પનોપ્પી	વ્રનાહ્મી
૩૫૫	થનિહુ	ત્રશ્ર	મનાળિ	પ્પશ્રત	ઢાન	મૌ	પ્પહાનો	મનાહ્મી

નાગાની	તનિહુતા	ત્રૈથી	ગંળના	પ્રનચળિત	વ્રનાહ્મી	ત્રશ્ર	વ્રેઇ	પ્પનોપ્પી	૩નુદ	તિવ્રિની	તિવ્રિની-ઙમે
૩૫૬	થનિહુ	પ્પાં	ઢાન	મૌ	મનાહ	ત્રશ્ર	વ્રેઇ	પ્પનોપ્પી	૩નુદ	થવિ	ઙમે
૩૫૭	થનિહુ	પ્પાં	ઢાન	મૌ	મનાહ	ત્રશ્ર	વ્રેઇ	પ્પનોપ્પી	૩નુદ	થવિ	ઙમે

નાગાની	તનિહુતા	ત્રૈથી	ગંળના	પ્રનચળિત	વ્રનાહ્મી	ત્રશ્ર	વ્રેઇ	તિવ્રિની	તિવ્રિની-ઙમે
૩૫૮	થનિહુ	પ્પાં	ઢાન	મૌ	મનાહ	ત્રશ્ર	વ્રેઇ	થવિ	ઙમે

३५९	થપિહુ	ધ્યા	ઢાળ	મૌ	જનાહ	ઽસ્થ્ર	વ્રેલ	થવિ	ઉમે
३६०	થપિહુ	ધ્યા	ઢાળ	મૌ	જનાહ	ઽસ્થ્ર	વ્રેલ	થવિ	ઉમે

ળાગરી	ηિહુળા	કૈથી	નેવાડી	આઇપીએ	વ્રેલ
३६१	થપિહુળા	ધ્યાનિહિ	મૌનિ	ઽસ્થ્ર	જનાઉઘે
३६२	થપિહુળા	ધ્યાનિહિ	મૌનિ	ઽસ્થ્ર	જનાઉઘે
३६३	થપિહુળા	ધ્યાનિહિ	મૌનિ	ઽસ્થ્ર	જનાઉઘે
३६४	થપિહુળા	ધ્યાનિહિ	મૌનિ	ઽસ્થ્ર	જનાઉઘે
३६५	થપિહુળા	ધ્યાનિહિ	મૌનિ	ઽસ્થ્ર	જનાઉઘે
३६६	થપિહુળા	ધ્યાનિહિ	મૌનિ	ઽસ્થ્ર	જનાઉઘે
३६७	થપિહુળા	ધ્યાનિહિ	મૌનિ	ઽસ્થ્ર	જનાઉઘે
३६८	થપિહુળા	ધ્યાનિહિ	મૌનિ	ઽસ્થ્ર	જનાઉઘે
३६९	થપિહુળા	ધ્યાનિહિ	મૌનિ	ઽસ્થ્ર	જનાઉઘે
३७०	થપિહુળા	ધ્યાનિહિ	મૌનિ	ઽસ્થ્ર	જનાઉઘે

•

३

વ઼દિહ્ક વ઼શિષાંક

૧) હાસ્કૂ વ઼શિષાંક

વ઼દિહ_૧૫_૦૬_૨૦૦૮	વ઼દિહ_૧૫_૦૬_૨૦૦૮_થપિહુળા	૧૨

૨) ગાળ૭ વ઼શિષાંક

વ઼દિહ_૦૧_૧૧_૨૦૦૮	વ઼દિહ_૦૧_૧૧_૨૦૦૮_થપિહુળા	૨૧

૩) વ઼હ્નિ ક્થા વ઼શિષાંક

વ઼દિહ_૦૧_૧૦_૨૦૧૦	વ઼દિહ_૦૧_૧૦_૨૦૧૦_ηિહુળા	૬૭

𑓔) 𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓐

𑓕) 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓒

𑓖) 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓔

𑓗) 𑒢𑒰𑒩𑒲 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓗

𑓘) 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 (𑒑𑒠𑓂𑒨- 𑒣𑒠𑓂𑒨 𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲)

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓘𑓗

𑓙) 𑒥𑒰𑒪 𑒑𑒖𑒪 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓑𑓑

𑓑𑓐) 𑒦𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒑𑒖𑒪 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓒𑓖

𑓑𑓑) 𑒑𑒖𑒪 𑒂𑒪𑒼𑒔𑒢𑒰-𑒮𑒧𑒰𑒪𑒼𑒔𑒢𑒰-𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓔𑓒

𑓑𑓒) 𑒏𑒰𑒬𑒲𑒏𑒰𑓀𑒞 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒧𑒡𑒳𑒣 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓕

𑓑𑓓) 𑒁𑒩𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓕

𑒮𑓂𑒫𑒞𑓀𑒞𑓂𑒩𑒔𑒹𑒞𑒰- 𑒁𑒩𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩𑓁 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒞𑓂𑒫-𑒏𑒵𑒞𑒱𑒞𑓂𑒫 (𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏 𑒂𑒬𑒲𑒭 𑒁𑒢𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩) [𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒁𑒩𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏𑒏 𑒣𑒳𑒢𑒩𑓂𑒣𑓂𑒩𑒱𑓀𑒙 𑒩𑒴𑒣]

𑓑𑓔) 𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒁𑒢𑒱𑒪 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓕

𑓑𑓕) 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

विदेह सम्मान: सम्मान-सूची (समानान्तर साहित्य अकादेमी, समानान्तर ललित कला अकादेमी आ समानान्तर संगीत-नाटक अकादेमी सम्मान पुरस्कार नामसँ विख्यात)

साक्षात्कार समारोह

साक्षात्कार	विदेह १५ १२ २०११	विदेह १५ ०१ २०१२	विदेह ०१ ०२ २०१२	विदेह ०१ ०३ २०१२
विदेह ०१ ०८ २०१२	विदेह १५ ०१ २०१३	विदेह ०१ ०३ २०१३	विदेह १५ ०४ २०१६	विदेह ०१ ०७ २०१६

१६) मैथिली सोहर समदाउन गीत संगीत विशेषांक

विदेह ०१ ०१ २०१७

१७) मैथिली वेब पत्रकारिता विशेषांक

विदेह ३१३

१८) मैथिली विहनि कथा विशेषांक-२

विदेह ३१७

१९) रामलोचन ठाकुर विशेषांक

विदेह ३१९

२०) रामलोचन ठाकुर श्रद्धांजलि विशेषांक

विदेह ३२०

२१) राजनन्दन लाल दास विशेषांक

विदेह ३३३

२२) रवीन्द्र नाथ ठाकुर विशेषांक

विदेह_३४८	विदेह_३४८_तिरहुता	विदेह_३४८_ब्रेल	विदेह_३४८_मिथिलाक्षर

२३केदार नाथ चौधरी विशेषांक (

विदेह_३५२	विदेह_३५२_तिरहुता	विदेह_३५२_ब्रेल	विदेह_३५२_मिथिलाक्षर	विदेह_३५२_देवनागरी

२४ प्रेमलता मिश्र ('प्रेम' विशेषांक

विदेह_३५७	विदेह_३५७_तिरहुता

२५शशिबिन्दु चौधरी विशेषांक (

.

४

उपक्कक आमन्त्रित रचना आ ओकर आमन्त्रित समीक्षकक समीक्षा सोझाँ

.

૫

"પાઠક હમર પોથી કિએ પઢ્થ્લિપ્પક દ્વારા શ્રપ્પન પોથી -" રચનાક સમીક્ષા સીરીળ

𑓖

𑒋𑒛𑒱𑒙𑒩𑓂𑒮 𑒔𑒼𑒃𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖

𑒋𑒛𑒱𑒙𑒩𑓂𑒮 𑒔𑒼𑒃𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖𑓑-

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒧𑒹 𑒥𑒪𑒰𑒞𑓂𑒏𑒰𑒩𑒣𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒧𑒹 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪। 𑒄 𑒠𑒱𑒮𑒧𑓂𑒥𑒩 𑓒𑓐𑓑𑓒 𑒏 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲𑒏 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒦𑒨𑒰 𑒥𑒪𑒰𑒞𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒏𑒰𑒝𑓂𑒛𑒏 𑒥𑒰𑒠𑒏 𑒮𑒧𑒨 𑒕𑒪। 𑒍𑒢𑒰 𑒄 𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒕𑒪, 𑒞𑒹𑒪𑒳𑒑𑒳𑒧𑒹 𑒣𑒮𑒳𑒣𑒳𑒪𑒹𑒙𑒲 𑒑𑒲𑒞𑒰𑒏 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒲𑒯 𑒂𑒩. 𑒯𑒧𑒩 𑒬𑒰𑓀𑒞𑒰 𑒮𑒳𑒢𑓂𑒠𑒩𑒲 𑒂 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲𑒮𑒿 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒰𑒯 𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞 𑒅𑒞𑓂𑒣𑒪। 𑒦𑒰𑒭𑒰𑒧𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒫𑒱𑒭𑒨𑒣𑒩 𑒌 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑒯𑒱𑒢𑒰𑒥𑒻𑒥𑒪 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒌𑒮𑒿 𑒖𑒰𑒢𑒏𑒰𑒩𑒲𑒧𑒹 𑒢𑒻 𑒩𑒔𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒮𑒰𑒪𑒏 𑒥𑒰𑒠𑒼 𑒄 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰 𑒍𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒕𑒱। 𑒄 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒜𑓃𑒥𑒰𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒲, 𑒐𑒰𑒮 𑒏𑓄 𑒮𑒦 𑒥𑒹𑒙𑒲𑒏 𑒥𑒰𑒣𑒏𑒹𑒿, 𑒮𑒦 𑒥𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒦𑒰𑒃𑒏𑒹𑒿 𑒂 𑒮𑒦 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲𑒏 𑒣𑒞𑒱𑒏𑒹𑒿। 𑒂 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒲 𑒖𑒹 𑒯𑒧 𑒮𑒦 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒰 𑒮𑒦 𑒪𑒹𑒪 𑒏𑒹𑒯𑒢 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒥𑒢𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒲।

<u>𑒋𑒛𑒱𑒙𑒩𑓂𑒮 𑒔𑒼𑒃𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖𑓑-</u> (𑒛𑒰𑒅𑒢𑒪𑒼𑒛 𑒪𑒱𑓀𑒏(

𑒋𑒛𑒱𑒙𑒩𑓂𑒮 𑒔𑒼𑒃𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖𑓒-

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒧𑒹 𑒥𑓂𑒩𑒹𑒮𑓂𑒙 𑒏𑒻𑓀𑒮𑒩𑒏 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰𑒣𑒩 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒹 𑒧𑒲𑒢𑒰 𑒗𑒰 𑒏𑒹𑒩 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒪𑒒𑒳 𑒏𑒟𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪। 𑒄 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒏𑒟𑒰 𑒕𑒪 𑒖𑒹 𑒥𑓂𑒩𑒹𑒮𑓂𑒙 𑒏𑒻𑓀𑒮𑒩 𑒣𑒩 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒑𑒹𑒪। 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒞𑒰𑒡𑒩𑒱 𑒌 𑒫𑒱𑒭𑒨𑒣𑒩 𑒏𑒟𑒰 𑒢𑒻 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪, 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒌 𑒏𑒟𑒰𑒏 𑒄- -𑓑 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪𑒰𑒏𑒩 𑒮𑒰𑒪𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲𑒧𑒹 𑒠𑒴 𑒑𑒼𑒙𑒹𑒧𑒹 𑒒𑒼𑒒𑒰𑒅𑒖 𑒦𑓄 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪 𑒏𑒱 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒯𑒧 𑒂𑒏𑒱 𑒯𑒧, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒏 𑒞𑒟𑒱 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒏𑒟𑒰𑒏 𑒣𑒩𑒫𑒩𑓂𑒞𑒲 𑒕𑒪। 𑒥𑒰𑒠𑒧𑒹 𑒄 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒪𑒒𑒳 𑒏𑒟𑒰𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑓀𑒏𑒪𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪।

<u>એઙટિ્સ ચોરસ સીગીળ૨-</u> (ડાઉનલોડ લકિ(

એઙટિ્સ ચોરસ સીગીળ૩-

વ઼દિહમે ળગદીશ ચન્દ્ર ઠાકુર અનલિક કછુિ વાલ કવ઼તિ પ્રકાશતિ ભેલ। વાદમે હુનકર ૩ ટા વાલ કવ઼તિ વ઼દિહ શશુિ ઉત્સવ઼મે સંકલતિ ભેલ ળકમે ૨ ટા કવ઼તિ વેવી ચારુલડપર છલ। પઢૂ ક઼ ગીત઼ કવ઼તિ, વાદક દુન઼ વેવી ચારુલડપર લખ્યિલ કવ઼તિ પઢ઼વે ટા કન઼ સે આગ્રહ।

<u>એઙટિ્સ ચોરસ સીગીળ૩-</u> (ડાઉનલોડ લકિ(

એઙટિ્સ ચોરસ સીગીળ૪-

વ઼દિહમે ળગદાનન્દ હ઼ા દીર્ઘ વાલ કથા કહ઼િ લશ્નિ વા ઉપન્યાસ ક એકટા"મનુ" પ્રકાશતિ ભેલ, નામ છલ ચોનહ઼। વાદમે ક઼ રચના વ઼દિહ શશુિ ઉત્સવ઼મે સંકલતિ ભેલ, ક઼ રચના વાલ મનોવ઼ળિ્ઞાનપર આધારતિ મૈથલિીક પહ઼િલ રચના છી, મૈથલિી વાલ સાહતિ્ય઼ કોના લખ્યી ળકર ટ્રેનગિ કોર્સમે એ ઉપન્યાસકેં રાખ્યલ ળેવાક ચાહી। કોના મ઼ોડર્ન ઉપન્યાસ આગાઁ વઢ઼ે છૈ, સ્ટેપ વાર સ્ટેપ આ સેહો વાલ ઉપન્યાસ઼ પઢ઼વે ટા કન઼ સે આગ્રહ।

<u>એઙટિ્સ ચોરસ સીગીળ-૪</u> (ડાઉનલોડ લકિ(

એઙટિ્સ ચોરસ સીગીળ૫-

એઙટિ્સ ચોરસ ૫ મે મૈથલિીક માને કુમાર પવ઼નક દીર્ઘકથા "ઉસને કહ઼ા થા" પાઠક હ઼િન્દીક। (સાભાર અંતકિ઼) "પરડ", ળે પઢ઼ને હ઼ેગ઼ "ઉસને કહ઼ા થા", કેં વ઼ુહ઼લ છન્હ઼િ ળે કોના અહ઼િ કથાકેં રચ઼ િચન્દ્રધર શર્મા અમર ભડ "ગુલેરી" કડ ચર્ચા હ઼મ ગેલાહ઼ રહ઼લ છી, કુમાર પવ઼નક એકગ઼ દીર્ઘકથાક઼ "પરડ" વ઼ચિત્રિ એકટા અહ઼ાઁકેં વાદ પઢ઼લાક, સુખ્દ આ મોન હૌલ કનૈવલ અનુભવ઼ ભેટગ઼, ળે સેક્સપીયિરિન ટ્રેળેડી સઁ મલિતિ લાગગ઼ આ શ્વરાકો઼ મુદા એ રચનાકેં પઢ઼લાક

बाद गामक, घरमा समाज नियन्त्रणकेँ आ सामाजिकपारिवारिक दायित्वकेँ सेहो अहाँ आन गंभीरतासँ लेबै, से बात पक्का अछि। मुदा एकर एकटा शर्त अछि जे एकरा समै निकालि कऽ एक्के बैसारीमे पढ़ि जाउ।

एडिटर्स चोइस सीरीज५- (डाउनलोड लिंक)

एडिटर्स चोइस सीरीज६-

जगदीश प्रसाद मण्डलक लघुकथा क अंकमे बंगालमे ४३-१९४२ :"वसिऑढ़" लाख लोक मुइल १५, मुदा अमर्त्य सेन लिखैत छथि जे हुनका कोनो सन-मे आ रन्दकि। ई १९६७ आएल अकाल मिथिलामे समन्वयी ऐ अकालमे नै मरलन्हि। गाँधी जयन्त ऐ कषेत्र अएलो तँ हुनका देखाओल गेल जे कोना मुसहरजातिक लोक वसिऑढ़ खा कऽ ऐ अकालकेँ जीति लेलन्हि। मैथिलीमे लेखक एकमात्र स्थिति वृद्धिक आगमनसँ पहिने छल। मैथिलीक लेखक लोकनि सेहो अमर्त्य सेन जेकाँ ओहि महावृत्तिषकिसँ प्रभावित नै छल आ तेँ वसिऑढ़पर कथा नै लिखि सकल। जगदीश प्रसाद मण्डल ऐपर कथा लिखलन्हि जे प्रकाशित भेल येता समितिक पत्रिकामे, मुदा कार्यकारी सम्पादक द्वारा वर्तनी परिवर्तनक कारण ओ मैथिलीमे नै वरण अवहट्टमे लिखल बुझा पड़ल, आ ओतेक प्रभावी नै भऽ सकल कारण विषय नहि चाँटी आ वर्तनी कऽत्रिम। से एकर पुनः ई-गामक" प्रकाशन अपन असली रूपमे भेल विदेहमे आ ई संकलित भेल जनिगी " लटिमेयर टैगोर मण्डलकेँ प्रसाद जगदीश पोथीपर ऐ लघुकथा संग्रहमे। एकमात्र कथाकारकेँ मैथिली लेखनी मण्डलक प्रसाद जगदीश अवार्ड भेटलन्हि। लेलक वया हेवासँ, आ मैथिलीक समालोचना ररहिसमे मैथिली साहित्यकेँ दू कालखण्डमे बाँटि कऽ पढ़ए जाए लागलजगदीश प्रसाद मण्डलसँ - पूर्व आ जगदीश प्रसाद मण्डल आगमनक बाद। तँ प्रस्तुत अछि लघुकथा वसिऑढ़ - अपन सुच्चा स्वरूपमे।

एडिटर्स चोइस सीरीज६- (डाउनलोड लिंक)

एडिटर्स चोइस सीरीज७-

मैथिलीक पहिल आ एकमात्र दलित आत्मकथा सन्दीप सन्दीप कुमार साफी। : दलित आत्मकथा जे अहाँकेँ अपन बहु आकारक अछैत हिलोड़ि साफीक कुमार अहाँकेँ पढ़ू करबो साहित्य मैथिली सम्मानक जे देत देत आ अहाँक ई स्थिति कि प्रकाशित भेलाक बाद ढेप्पकक पोथी-ई विदेहमे आत्मकथा ई हएत। तँ अछि वै"शाप्पमे दलानपरमे संकलित भेल आ ई मैथिलीक अपन यरकि एकमात्र दलित " सन्दीप :आत्मकथा दलित पहिल मैथिलीक अछि प्रस्तुत तँ आत्मकथा थिक। कुमार साफीक कलमसँ।

एडमिन्स चॉइस सीरीज७- (डाउनलोड लिंक(

एडमिन्स चॉइस सीरीज८-

नेना भुटकाकेँ नानि सुनेबा ढेढ कछु लोककथा ।(विदेह पेटारसँ)

एडमिन्स चॉइस सीरीज८- (डाउनलोड लिंक(

एडमिन्स चॉइस सीरीज९-

मैथिली गालपर परियन्या ।(विदेह पेटारसँ)

एडमिन्स चॉइस सीरीज९- (डाउनलोड लिंक(

.

विदेह सम्मान: सम्मानसूची- (समानान्तर साहित्य अकादेमी, समानान्तर ललित कला अकादेमी आ समानान्तर संगीतपुरस्कार नामसँ नाटक अकादेमी सम्मान- (विभिन्न

.

मैथिली वर्तनी

१

મૈથિલીક વ઼ર્ત્તની- વ઼િદેહ મૈથિલિ માનક ભાષા આ મૈથિલિ ભાષા સમ્પાદન પાઠ્યક્રમ

ભાષાપાક

૨

મૈથિલીક વ઼ર્ત્તનીમે પર્યાપ્ત વ઼િવિધિતા અછિ મુદા પ્રશ્નપત્ર દેખલ ઉત્તર એકર વ઼ર્ત્તની રૂપ઼ૂ ભામઅ૦૦૧ સઁ પ્રેરિત વુહાર અછિ, સે એકર એકરા એક ઉપ્પડ઼ાહમે ઉનટા-પુનટા દયૌ, તતવે યતિ પર્યાપ્ત અછિ યૂપીએસ઼સી ક **મૈથિલી (કમ્પલસરી) પેપર બેઉ સેહો ૬ પર્યાપ્ત અછિ,** સે ળે વ઼િદ્યાર્થી મૈથિલિ (કમ્પલસરી) પેપર બેને છથિ સે એકર એકટા આર આસ્ટ-રીડિંગ દોસર-ઉપ્પડ઼ાહમે કરથિ|

રઘામઓઉ રૂપ઼ૂ *ભામઅ૦-૦૦૧*

થહેસે ામ પરામિત-ોન-દેમાનદ વોકસ, સેનદ યુોર ટ્રેોસિ તો દોતાનાદિસનાડ઼વ઼દિહાજામાહિયોમ થહે ભોકસ ાઉ સોમે ાઉ તહેસે ામ ાવ઼ાલિવઉ ડોર સાઉ ોન ઘોાગઉ આઉાય [(ય) આેન થિહાકુર, સાઉસ઼વ઼દિહાજામાહિયોમ], સેનદ યુોર ટ્રેોસિ તો સાઉસ઼વ઼દિહાજામાહિયોમ થહે યોનતેનતસ ાનદ દોયુમેનતસ `-પુવઉસિહેદ વય વ઼િદેહ (સનિયે ૨૦૦૦) રયપામ ૨૨૨૮- ૫૪૭ર વ઼રયપહઅ (સનિયે ૨૦૦૪) ામ પેનોદિયિાઉઉય વેનિા યહેયકેદ ડોર ાયયેસસવિલિતિય સિસ઼ેસ઼ આોપઉ ોતિહ દસિાવલિતોસિ સહોઉદ નોત હાવ઼ે દડિડયિઉતય ાયયેસસનિા તહેસે યોનતેનતસ઼ દોયુમેનતસ઼

ર.મૈથિલિ પોથી ડાઉનલોડ માિતહિલિ મૌકસ યૌનલોદ

વ઼દિહ પોથી

વ઼ દિ હ વ઼દિહ વ઼દિહા વિદેહ હ઼ાતપ઼ઃ઼ૌવ઼દિહ઼યોનિ વ઼દિહ પ્રથમ મૈથિલિ પાક્ષિક ઈ પત્રિકા વ઼દિહ ૨સા માિતહિલિ ઢોનાનગિહ઼ાલ્ચે ઝોનાલ વ઼દિહ પ્રથમ મૈથિલિ પાક્ષિક ઈ પત્રિકા નવ અંક દેખ્બાક હેતુ પૃષ્ઠ સભમેં નિશ્ચિત કએ દેખુ ઓલીયસ નેડનેસહ તહે પાગેસ ડોન વ઼ૌનિગા નૌ સિસુ ોડ વ઼રયયહશ઼

[ષાનયહ ડોન મૌકસ (નિયલુદનિગા શુદી- વ઼સિાલ &ષગિન ડાનગુાગો) નેલાતનિગા તો માિતહિલિ માિતહિલિ]()

[હ઼ાતપસ્ઃવૌકસ઼ગોાગલ઼યોમ્]()

વ઼દિહા શ્રાયહવ઼િ ોડ માિતહિલિ મૌકસ વ઼દિહ મૈથિલિ પોથીક આત્કારવ઼ (પૂર્ણતઃ અવ્યવસાયિક ઉદ્દેશ્ય આ માત્ર એકેડમિક પ્રયોગ હેતુ) સભ પોથી પીડીએફ ડાઉનલોડ હેતુ ક્રમાનુસાર નીચાઁક લિંક સભપર ઉપલબ્ધ અછિ। આહાહ તહે વૌકસ ોને ોવ઼ાોલિવલે ડોન પદડ દૌનલોદ ોત તહે નેસપેયતાવિ લનિકસ વેલૌ

[તમિહુતા, નેવ઼ાડી આ કૈથી શ઼્ઑાજ્ઞટ ડાઉનલોડ ઘોાગલ' સ ઙોતો ઢોનાતસ પ્રોળેયત઼ ઘાતિહુવ]()

તમિહુતા લોથ શ઼્ઑાજ્ઞટ	કૈથી ઓઇપ્ષ	કૈથી ઇઇપ્ષ	નેવ઼ાડી ઓઇપ્ષ	નેવ઼ાડી ઇઇપ્ષ

[હ઼ાતપસ્ઃડોનાતસ઼ગોાગલ઼યોમ્]() (ઘોાગલ ઓપેન ઢોનાતસ દૌનલોદ)

[થમિહુતા ઓડડલનિ પ્પયવોાનદ દૌનલોદ]()

[પ્પય઼માન થમિહુતા઼ વ઼દયિ ષેવ઼ાનાગાના પ્પય઼વોાનદસ યૌનલોદ]()

[હ઼ાતપસ્ઃમાલાનપ્રોળેયતાગતિલાવ઼િતમિહુતા]() (થમિહુતા પ્પય઼વોાનદ ઓનલનિ)

વૌદ્ય યત્ય઼ાપદ

𑒔𑒩𑓂𑒨𑒰𑒣𑒠

𑒧𑒯𑒰𑒏𑒫𑒱 𑒛𑒰𑒏

𑒛𑒰𑒏𑒫𑒔𑒢

𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒩𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒡𑒴𑒩𑓂𑒞𑒮𑒧𑒰𑒑𑒧

𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱

𑒫𑓂𑒨𑒰𑒛𑒲𑒦𑒏𑓂𑒞𑒱𑒞𑒩𑒓𑓂𑒑𑒱𑒝𑒲

𑒑𑒼𑒩𑒏𑓂𑒭𑒫𑒱𑒖𑒨

𑒬𑓀𑒏𑒩𑒠𑒹𑒫

𑒣𑒰𑒩𑒱𑒖𑒰𑒞𑒯𑒩𑒝

𑒩𑒰𑒧𑒫𑒱𑒖𑒨

𑒠𑒻𑒞𑓂𑒨𑒰𑒩𑒱 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒮𑓂𑒨𑒰𑒧𑒢𑓂𑒞 𑒯𑒩𑒝 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰 (𑒁𑓀𑒏𑒱𑒨𑒰 𑒢𑒰𑒙)

𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒲𑒠𑒹𑒫

𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩𑒯𑒩𑒝 𑒢𑒰𑒙 𑒬𑒞 𑒮𑓂𑒏𑓀𑒡 𑒩𑒰𑒫𑒝 𑒫𑒡 (𑒁𑓀𑒏𑒱𑒨𑒰 𑒢𑒰𑒙)

𑒖𑒑𑒞𑓂𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒧𑒪𑓂𑒪

𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫𑒞𑒲𑒯𑒩𑒝 𑒢𑒰𑒙𑒏

𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡𑒱 𑒢𑒩𑒮𑒱𑓀𑒯𑒧𑒪𑓂𑒪

𑒑𑒲𑒞𑒰𑒫𑒪𑒲 𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡𑒱

𑒖𑒑𑒖𑓂𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪𑓂𑒪

𑒯𑒩𑒑𑒾𑒩𑒲 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒏𑒳𑒘𑓂𑒖𑒫𑒱𑒯𑒰𑒩𑒲 𑒢𑒰𑒙𑒏

𑒯𑒩𑓂𑒭𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰

𑒧𑒰𑒡𑒫𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒢𑒰𑒙𑒏

𑒅𑒭𑒰𑒯𑒩𑒝

𑒯𑒩𑓂𑒭𑒢𑒰𑒟 𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨𑒑𑓂𑒩𑒢𑓂𑒟𑒰𑒫𑒪𑒲 (𑒮𑓀𑒏𑒪𑒢 𑒁𑒧𑒩𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 𑓑𑓘𑓙𑓗-𑓑𑓙𑓕𑓕)

𑒩𑒞𑓂𑒢𑒣𑒰𑒝𑒱

𑒅𑒭𑒰𑒯𑒩𑒝 𑒢𑒰𑒙𑒏

𑒬𑓂𑒩𑒲𑒏𑒰𑓀𑒞

𑒬𑓂𑒩𑒲𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒩𑒯𑒮𑓂𑒨

𑒢𑒢𑓂𑒠𑒲𑒣𑒞𑒱

𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝𑒏𑒹𑒪𑒱𑒧𑒰𑒪𑒰

𑒑𑒲𑒞𑒧𑒰𑒪𑒰

કાન્હા ગામદાસ
ગૌગીસ્વયંવગ
ઊઊ
ગૌગીસ્વયંવગ નાટક
ઉમાપતિ
પાગિજાત હગણ
ભાનુનાથ
પ્રભાવતી હગણ
દેવાનન્દ
ઉષાહગણ
ગમાપતિ
ગુક્માંગી પગિણય
ઉપાધ્યાય ગામદાસ
આનન્દ વિજયાભિદાન નાટિકા
શિવદત્ત
ગૌગીપગિણય સીતાસ્વયંવગ દુગાવિજય
પાગિજાત નાટક

•

કથા વૌદ્ય સદ્ય મેહથપા (વાઊ સાહિત્ય કેન્દ્રગિ) મૈહથમે ભેઊ ૮૨ મ સગગ ગાતિદીપ ળગયમે પઠિત કથા સભક સંકઊન
કથા વૌદ્ય સદ્ય મેહથપા
સપ્તુઆવાઊ (નાગી વિમગ્શ કેન્દ્રગિ) ભપટયિાહીમે ભેઊ ૮૩ મ સગગ ગાતિદીપ ળગયમે પઠિત કથા સભક સંકઊન
સપ્તુઆવાઊ
મુંશી ગઘુનન્દન દાસ (૧૮૬૦-૧૯૪૫) (સૌળન્ય- ગાયાકૃષ્ણ દાસ)
સુભદ્રા હગણ
ગાસવિહાગી ઊઊ દાસ (૧૮૭૨-૧૯૪૦) (સૌળન્ય- ગમાનન્દ હા "ગમાપ")
સુમતિ
હગિનન્દન દાસ (સૌળન્ય- ગાયાકૃષ્ણ દાસ)
સુદામા યગિત

पं रामजी चौधरी (१८७८-१९५२) (सौजन्य- श्री श्रीमोहन चौधरी)

विविध भजनावली

आचार्य रामलोचन शरण (१८८९-१९७१) (सौजन्य- मैथिली साहित्य संस्थान)

जयन्ती-स्मारक ग्रन्थ

धनुषधारी दास (१८९५-१९६५) (सौजन्य- पञ्जीकार विद्यानन्द झा)

मैथिली मे वहिनी

हरिमोहन झा (१९०८-१९८४) (सौजन्य- मैथिली साहित्य संस्थान् गौरीनाथ)

अभिनन्दन ग्रन्थ

अंतिका (हरिमोहन झा विशेषांक)

डॉ राम भरोस कापड़ि 'भ्रमर' (सौजन्य- राम भरोस कापड़ि 'भ्रमर')

महिषासुर मुर्दाबाद एवं अन्य नाटक (१९८९)

लोक नाट्य: जट जटिन (२००७) (शोध)

हुगली ऊपर बहैत गंगा आ आन कथा (कथा संग्रह) (२००८)

भ्रमर मैथिली दीर्घ कविता (हिन्दी अनुवाद-अब बस नहीं) (२००९)

मैथिली लोक संस्कृति (नेपाली भाषामे) (२००९)

भैया अएलै अपन सोराज (नाटक संग्रह) (२०१०)

घरमुहाँ (उपन्यास) (२०१२)- ई बुक वर्जन

घरमुँहा (उपन्यास) (२०१२)- प्रिंट वर्जन

अनहरियाक चान (गजल संग्रह) (२०१३)

चीन जे हम देखल (यात्रा संस्मरण) (२०१४)

सूली पर इजोत एवं अन्य नाटक (२०१५)

सीमाके आर-पार (यात्रा संस्मरण) (२०१६)

बुद्धभूमिक एसगर योद्धा (कविता संग्रह) (२०१७)

एंटीवायरस (कथा संग्रह) (२०१९)

कोरोनाक संत्रासमे ओझरायल जिनिगी (लकडाउन डायरी) (२०२०)

मिथिलाक लोकजीवन लोकसन्दर्भ (२०२२)

सोन्हगार गामक अन्वेषी डा प्रफुल्ल कुमार सिंह ' मौन'

मैथिली लोक संस्कृति संगोष्ठी

स्मारिका (२०१०)

आंगन अंक-४ (२०१२) सलहेस विशेषांक

आँजुर (अंक वर्ष ३६, अंक ३) सोमदेव विशेष

ગામઘર-૩૦-૦૮-૨૦૧૮

ગામઘર-૦૪-૧૦-૨૦૧૮

ગામઘર-૧૬-૦૫-૨૦૧૯

ગામઘર-૨૭-૦૬-૨૦૧૯

રામભરોસ કાપડિ "ભ્રમર"ક કૃતિ નાટક

મુન્નાજી દ્વારા સાક્ષાત્કાર પૃ ૩૨૧-૩૨૮

દેસિલ વયનાક વહન્ને રામલોચન ઠાકુર પ્રસંગ પૃ ૩૪૭-૩૫૭

હમર ધ્યાન-પરિસરક સ્રોત: શબ્દબિન્દુ ચૌધરી પૃ ૩૧-૩૪

ઘટ ઘટનિ પૃ ૫૬૮-૭૦૫

ભૈયા, અપને અપન સોનાથ પૃ ૫૬૮-૭૦૫

આલેખ કથા-સ્ફૈશવૈક પૃ ૮૪-૮૮

આલેખ પૃ પૃ ૧૧૭-૧૨૫

આલેખ પૃ ૧૨૭૬-૧૨૮૦

આલેખ પૃ ૮૭-૮૮

રાયપુર યાત્રા પ્રસંગ પૃ ૧૫૦-૧૫૪

સલહેસ પરિચર્ચા રિપોર્ટ પૃ ૪૧-૪૫

રિપોર્ટ પૃ ૨૩૧-૨૪૩

રિપોર્ટ પૃ ૪૪૫

રિપોર્ટ પૃ ૫૯૮-૬૦૫

રિપોર્ટ પૃ ૫૮૩-૫૮૫

ગંગા પ્રસાદક સ્વાયત્તતા આ હાથીપર વૈસ ગંગા પૃ ૨૨૩-૨૨૬

ગીત પૃ ૧૪૪૯-૧૪૫૦

ગજલ ગીત પૃ ૨૧૧

અનુહારક વિન્દુ આ આજાદ ગજલ પૃ ૬૧૯-૬૨૧)

વિદેહ રામભરોસ કાપડિ ' ભ્રમર' વિશેષાંક

વૃષેશ ચન્દ્ર લાલ (સૌજન્ય- વૃષેશ ચન્દ્ર લાલ)

આન્દોલન (કવિતા સંગ્રહ)

ઢોલક (બાલ કવિતા સંગ્રહ)

સુમનિકા (અનૂદિત ઉપન્યાસ)

મોહભ્રાવન (વીપીકોઇરાલાક કથા)

નાલહો (કથા સંગ્રહ)

ગોઠવા (કથા સંગ્રહ)

પરમેશ્વર કાપડ઼િ (સૌજન્ય- પરમેશ્વર કાપડ઼િ)

𑒠𑒴𑒩𑓂𑒫𑒰-𑒠𑒬𑒰

𑒮𑒳𑒬𑒲𑒪 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒗𑒰 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒮𑒳𑒬𑒲𑒪 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒗𑒰)

𑒠𑒴𑒡𑒧𑒞𑒲- (𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪𑒲 𑒂 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒧𑒹)

𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩)

𑒮𑓀𑒞𑒼𑒭 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒮𑓀𑒞𑒼𑒭 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩)

एना-कपि (कविता-संग्रह)

अएना (संपादन- कविता-संग्रह)

कनकमणि दीक्षित (मूल नेपालीसँ मैथिली अनुवाद रूपा धीरू आ धीरेन्द्र प्रेमर्षि, वाल साहित्य) (सौजन्य- धीरेन्द्र प्रेमर्षि)

जगता वेढक देश-जर्मनी

अयोध्यानाथ चौधरी (छुरतेसय- अयोध्यानाथ चौधरी)

वार्ड वेरसेस (मातिहिलि वेरसेस नि एनगलिसह थरानसलातीनि)

डॉ शशिधर कुमर आ सुप्रिया देवी कुमारी

भूकम्प (पृ ६३८-६७४)

अस्मिता सहि (सौजन्य- नयकिता)

शिशु गीत खेल

स्वाती सहि (सौजन्य- नयकिता)

प्रेम- एक कविता (अनूदित नाटक)

अनुपती देवी (सौजन्य- रामानन्द झा "रमण")

मिथिलाक विदुषी महिला

डॉ कमला चौधरी (सौजन्य- कमला चौधरी)

मैथिलीक वेश-भूषा-प्रसाधन सम्बन्धी शब्दावली २००८

समय-संकेत (कथा-संग्रह) २०१०

डॉ ललिता झा (सौजन्य- ललिता झा)

मैथिलीक भोजन सम्बन्धी शब्दावली २०११

सुस्मिता पाठक (सौजन्य- केदार कानन)

परिचिति (कविता संग्रह)

कनोजडि (कथा संग्रह)

नन्दिनी पाठक (सौजन्य- केदार कानन)

पाथरक शहर (कविता संग्रह)

पन्ना झा (सौजन्य- नरेन्द्र झा)

अनुभूति (लघुकथा संग्रह(

कल्पना झा (सौजन्य- कल्पना झा)

गोसाउनिक गीत

𑒢𑒬𑒰𑒧𑒳𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒯𑒱𑒞 𑒑𑒰𑒥𑒲 𑒑𑒲𑒞

𑒢𑒱𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿

𑒨𑒰𑒨𑒰𑒫𑒩𑒲- 𑒬𑒹𑒤𑒰𑒪𑒱𑒏𑒰 𑒫𑒩𑓂𑒧𑒰 (𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠 𑒏𑒪𑓂𑒣𑒢𑒰 𑒗𑒰)

𑒧𑒳𑒢𑓂𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒧𑒞 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒧𑒳𑒢𑓂𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒧𑒞)

𑒮𑒳𑒐𑒪 𑒧𑒢 𑒞𑒩𑒮𑒪 𑒂𑒿𑒐𑒱 (𑒣𑒠𑓂𑒨 𑒂 𑒑𑒠𑓂𑒨)

𑒮𑒳𑒐𑒪 𑒧𑒢 𑒞𑒩𑒮𑒪 𑒂𑒿𑒐𑒱 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰)

𑒁𑓀𑒞𑒞𑓁 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒔𑒳𑒏𑓂𑒏𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒢𑒲𑒞𑒰 𑒗𑒰 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒢𑒲𑒞𑒰 𑒗𑒰)

𑒥𑒯𑒱𑒩 𑒧𑒾𑒮𑒲 (𑒥𑒰𑒪 𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒬𑒹𑒤𑒰𑒪𑒱𑒏𑒰 𑒫𑒩𑓂𑒧𑒰 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒬𑒹𑒤𑒰𑒪𑒱𑒏𑒰 𑒫𑒩𑓂𑒧𑒰)

𑒨𑒰𑒨𑒰𑒫𑒩𑒲 (𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞𑒰𑒢𑓂𑒞)

𑒨𑒰𑒨𑒰𑒫𑒩𑒲 (𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒏𑒪𑓂𑒣𑒢𑒰 𑒗𑒰)

𑒁𑒩𑓂𑒟𑒨𑒳𑒑 (𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒁𑒏𑒰𑒮 (𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒦𑒰𑒫𑒰𑓀𑒖𑒪𑒱 (𑒑𑒠𑓂𑒨 𑒑𑒲𑒞)

𑒏𑒱𑒮𑓂𑒞- 𑒏𑒱𑒮𑓂𑒞 𑒖𑒲𑒫𑒢 (𑒂𑒞𑓂𑒧 𑒏𑒟𑒰)

𑒂𑒐𑒩- 𑒂𑒐𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒲𑒞

𑒢𑒰𑒑𑒤𑒰𑓀𑒮 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒧𑒰𑒑𑒣𑒯𑒰𑒢𑒮 (𑒃𑒢 𑒃𑒢𑓂𑒑𑒪𑒱𑒬)

𑒫𑒱𑒦𑒰 𑒩𑒰𑒢𑒲

𑒫𑒱𑒦𑒰 𑒩𑒰𑒢𑒲𑒏 𑒠𑒴𑒙𑒰 𑒢𑒰𑒙𑒏 (𑒦𑒰𑒑 𑒩𑒾 𑒂 𑒥𑒪𑒔𑒢𑓂𑒠𑒰)

𑒮𑒳𑒬𑒲𑒪𑒰 𑒗𑒰 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰 𑒐𑒹𑒞𑒰𑒢 𑒮𑒳𑒬𑒲𑒪𑒰 𑒗𑒰)

𑒕𑒱𑒢𑓂𑒢𑒧𑒮𑓂𑒞𑒰- 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰 𑒐𑒹𑒞𑒰𑒢𑒏 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠

𑒏𑒳𑒮𑒳𑒧 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒣𑓂𑒩𑒞𑓂𑒨𑒰𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢 (𑒂𑒞𑓂𑒧𑒏𑒟𑒰)(𑒣𑒵 𑓔𑓕𑓙-𑓕𑓗𑓒)

𑒛𑒽 𑒏𑒰𑒧𑒱𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒧𑒰𑒨𑒢𑒲

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓑 (𑒛𑒽 𑒏𑒰𑒧𑒱𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒧𑒰𑒨𑒢𑒲 𑒂 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒢𑒼𑒖 𑒏𑒬𑓂𑒨𑒣- 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿)

𑒣𑓂𑒩𑒲𑒞𑒱 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒑𑒼𑒢𑒴 𑒗𑒰 𑒂 𑒂𑒢 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰 - 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨)

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨)

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒠𑒹𑒫𑒞𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨)

𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨)

𑒌𑒮 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)

𑒋 𑒥𑒲 𑒮𑒲 𑒛𑒲- 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒵𑒞𑒱 𑒁𑒏𑓂𑒭𑒩 𑒣𑒼𑒟𑒲 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
𑒮𑒦 𑒐𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
𑒥𑒼 𑒧𑓂𑒨𑒰𑒅 𑒥𑒰𑒯 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
𑒩𑒓 𑒮𑒦 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
(०६) 𑒕𑒼𑒙 𑒂 𑒣𑒻𑒒 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
(०७) 𑒧𑒰𑒪- 𑒖𑒰𑒪 𑒂 𑒖𑒰𑒢𑒫𑒩 𑒠𑒮𑒱 𑒠𑒹𑒐𑒴 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
(१७) 𑒯𑒧𑒩 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
𑒖𑒰𑒢𑒫𑒩 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
𑒣𑒼𑒟𑒲 १३: १२३ (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
𑒥𑒰𑒖𑒰𑒏 𑒁𑒫𑒰𑒖 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)

𑒣𑓀𑒖𑒲 (११००० 𑒧𑒴𑒪 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩 𑒞𑒰𑒛𑓃𑒣𑒞𑓂𑒩)

११००० [illegible] &
[illegible]

𑒢𑒲𑒞𑒴 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩𑒲

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨)

𑒏𑒰𑒧𑒱𑒢𑒲 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒯𑒧𑒩 𑒥𑒰𑒪- 𑒫𑒰𑒛𑒲
𑒂𑒢𑓂𑒨𑒰 𑒏ॉ𑒏𑒣𑒱𑒙 𑒧𑒹
𑒠𑒲𑒣𑒰 𑒏𑒩𑓂𑒧𑒰𑒏𑒩- 𑒮𑒯𑒲 𑒮𑓀𑒞𑒳𑒪𑒢 𑒧𑒹
𑒖𑓀𑒑𑒪 𑒧𑒹 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒑𑒞 𑒁𑒕𑒱
𑒫𑒵𑒯𑒪 𑒕𑒟𑒱 𑒂𑒏𑒰𑒬 𑒧𑒹
𑒧𑒻𑒨𑒰 𑒏𑒹 𑒧𑒳𑒮𑓂𑒏𑒰𑒢 𑒏𑒹 𑒔𑒼𑒩𑒾𑒪𑒏
𑒥𑒲𑒖 𑒮𑓀𑒔𑒨𑒏
𑒁𑒔𑓀𑒦𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒨 "𑒁𑒫𑒱𑒢𑒰𑒬𑒲"
𑒬𑒾𑒔𑒰𑒪𑒨𑒏 𑒐𑒱𑒮𑓂𑒮𑒰
𑒪𑒰𑒪 𑒥𑒩𑒮𑒰𑒞𑒲
𑒑𑒳𑒪𑓂𑒪𑒲𑒏 𑒖𑒰𑒠𑒳𑒄 𑒣𑒹𑒙𑒲
𑒮𑒧𑒲𑒩𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒏𑒱𑒛 𑒦𑒼𑒖𑒢
𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯 𑒧𑒹 𑒖𑒰𑒄 𑒕𑒲

𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑓀𑒏𑒰 𑒗𑒰 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒯𑒧𑒩 𑒧𑒰𑒿𑒕! 𑒢𑒻 𑒯𑒧𑒩 𑒧𑒰𑒿𑒕!

𑒩𑒬𑓂𑒧𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒏𑒻𑒨𑒼 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒲, 𑒢𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒏𑓄 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒲

𑒮𑒳𑒢𑒲𑒞𑒰 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒥𑒝𑓂𑒙𑒲 𑒂 𑒥𑒥𑒪𑒲

𑒢𑒲𑒪𑒱𑒧𑒰 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

हमर सभसँ नीक संगी

स्वास्तिका ठाकुर (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

गप्पू बुते नाचब नै होइ छै

नूतिका (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

हमरा ओ चाही!

मयूखिका मिश्र (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

ओघारन मीमा

लक्ष्मी ठाकुर

डाकघर सब संगे भेंट- घाँट

पूनम मण्डल

सुतै काबक चिड़िया

राधाकृष्ण चौधरी (१९२१-१९८५) (सौजन्य- प्रभात कुमार चौधरी रघामछश्र)

मिथिलाक इतिहास

A Survey of Maithili Literature

The Antiquity and Continuity of Maithili

Maithili in the Age of Vidyapati

सोमदेव (१९३४-२०२२) (सौजन्य- राम भरोस कापड़ि 'भ्रमर')

आँजुर सोमदेव विशेष

प्रभास कुमार चौधरी (१९४१-१९९८) (सौजन्य- अशोक)

सन्धान प्रभास विशेष

लल्लन प्रसाद ठाकुर (१९५३-१९९५) (सौजन्य- कुसुम ठाकुर)

लौंगिया मिरचाइ

नाटककार लल्लन प्रसाद ठाकुर समग्र रचनावली (५ टा नाटक, ४ टा एकांकी आ ३ टा गीति नाटिका सहित)

सुभाष चन्द्र यादव (सौजन्य- सुभाष चन्द्र यादव)

राजकमल चौधरी: मोनोग्राफ

गति नवल राजकमल

बनैत बिगड़ैत (लघुकथा संग्रह)

गुलो

गुलो (हिन्दी अनुवाद- रमण कुमार सिंह)

रमता जोगी

અશોક (સૌજન્ય- અશોક અ શિવિશંકર શ્રીનિવાસ)

રામદેવ ઝા (સૌજન્ય- શંકરદેવ ઝા યોગાનન્દ ઝા)

हाल-सालक वस्तु कौशल

संकल्प अंक-५ (सम्पादक डॉ रामदेव झा, सहायक सम्पादक डॉ योगानन्द झा) १९८८

डॉ योगानन्द झा (सौजन्य- योगानन्द झा)

लोकजीवन ओ लोकसाहित्य १९८६

संकल्प अंक-५ (सम्पादक डॉ रामदेव झा, सहायक सम्पादक डॉ योगानन्द झा) १९८८

आलोच्य समुच्चय २००२

मैथिली शाक्त साहित्य- शास्त्रीय भगवती गीत (सम्पादन) २००२

मैथिली पत्रकारिता के सौ वर्ष २००६

लोक, साहित्य ओ शब्द-सम्पदा २००७

गहवर गीत (संकलन-सम्पादन) २००७

मैथिलीक पारम्परिक जातीय व्यवसायक शब्दावली २००९

कथा-लोककथा २०१०

कपिलदेव ठाकुर ' स्नेहलता' क गीत गीतावतरण (सम्पादन) २०११

मंगल-परभात गाँधीजी (अनुवाद) २०१३

भोर-भोर (डॉ ए कीर्तिविद्द्यनक हिन्दी कविता संग्रहक अनुवाद) २०१४

तारानन्द वियोगी (सौजन्य- तारानन्द वियोगी सुभाष चन्द्र यादव)

प्रलय रहस्य (कविता संग्रह)

धरासायी होइत समय (कविता मे कोसीक काल)

दुनियाँ घर मेहमान (प्रेम कविता)

अपन युद्धक साक्ष्य (गजल संग्रह)

शिलालेख (कथा संग्रह)

बहुवचन (आलोचना)

गुलो: कल आ भाषा (सम्पादन)

सुधांशु शेखर चौधरी (सौजन्य- शरदिन्दु चौधरी)

शेखर रचित गजल ओ गीत

शरदिन्दु चौधरी (सौजन्य- शरदिन्दु चौधरी)

जँ हम जनितहुँ (२००२)

बड़ अजगुत देखल (२००५)

गोबरगणेश (२०११)

करिया कक्काक कोरामिन (२०१६)

बात-बातपर बात खण्ड-१ (२०१९)

मनमाफिक-शब्दानुभूति (बात-बातपर बात खण्ड-२) (२०२०)

हमर अभाग: हुनक नहि दोष (बात-बातपर बात-३) (२०२१)

बाबा बैद्यनाथ (सौजन्य- बाबा बैद्यनाथ)

पहिल स्वतन्त्र (गजल संग्रह)

अरविन्द ठाकुर (सौजन्य- अरविन्द ठाकुर् [illegible])

पतरी टूटि गेल अछि (कविता संग्रह)

अनहारक विरोध मे (लघु कथा संग्रह)

बहुरुपिया प्रदेश मे (गजल संग्रह)

सबद मतिरथ बायरा

नोशनाल्क लोकपक्ष (कथेतर गद्य)

जड़ताक परतिवाद मे (लोकतन्त्र-दीठक आरोहण गाथा- दीर्घ कविता)

सृजन केर दीप परव (सम्पादन)

विदेह अरविन्द ठाकुर विशेषांक

स्वतन्त्रयेता- अरविन्द ठाकुर: व्यक्तित्व-कृतित्व (सम्पादक आशीष अनचिन्हार) [विदेह अरविन्द ठाकुर विशेषांकक परिमिट रूप]

नरेन्द्र झा (सौजन्य- नरेन्द्र झा)

चपल चरन चलि चंचल भान

विकास आ अर्थतंत्र

राजेश्वर झा (मैथिली साहित्य संस्थान आर्काइव)

मिथिलाक्षरक उद्भव आ विकास

सुरेन्द्र झा सुमन (आर्काइव डॉट कॉम)

दत्त-वती (मूल)

गोविन्द झा (([illegible] सँ आर्काइव)

मातृभूमि- [illegible]

डॉ शैलेन्द्र मोहन झा (आर्काइव डॉट कॉम् [illegible])

परिचय नियम

मैथिली गद्य संग्रह- सं

रमानाथ झा ([illegible] सँ आर्काइव)

प्रबन्ध संग्रह

रमानाथ मिश्र "मिहिर" (आर्काइव डॉट कॉम)

मैथिली मुहावरा एवम् लोकोक्ति प्रकाश

आनन्द मिश्र (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")

मिथिला भाषाक सुबोध व्याकरण

શ્યામાનન્દ ઝા (સૌજન્ય- રમાનન્દ ઝા "રમણ")

પં લક્ષ્મીપતિ સિંહ (સૌજન્ય રમાનન્દ ઝા "રમણ")

જીવચ્છીતાનન્દ ઓઝા (સૌજન્ય- રમાનન્દ ઝા "રમણ")

ગામનાથ-વિન્ધ્યનાથ પદાવલી (સૌજન્ય- રમાનન્દ ઝા "રમણ")

રૂપનારાયણ ઝા "રાકેશ" (સૌજન્ય- રમાનન્દ ઝા "રમણ")

ભોલા લાલ દાસ (શ્રાન્કાર્ક્ષ ડૉટ કૉમ)

યશોદા વલ્લભ દાસ ' સ્વજન' (સૌજન્ય- હેમન્ત દાસ "હિમ")

ડૉ મહેશ્વર મિશ્ર (સૌજન્ય- પઞ્જીકાર વિદ્યાનન્દ ઝા)

યાત્રી (નાગાર્જુન) (સૌજન્ય- મિથિલા સાંસ્કૃતિક પરિષદ)

કાલીકાન્ત ઝા "બૂચ"

ઉપેન્દ્રનાથ ઝા "વ્યાસ" (સૌજન્ય- મયંક ઝા)

રમેશ નારાયણ (સૌજન્ય- શેફાલિકા વર્મા)

ગોપાલજી ઝા "ગોપેશ" (સૌજન્ય- ગોપાલજી ઝા "ગોપેશ")

𑒫𑒱𑒖𑒨 𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒫𑒱𑒖𑒨 𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰)

𑒁𑒯𑒲𑒏 𑒪𑒺𑒪 (𑒑𑒲𑒞-𑒑𑒖𑒪 𑒮𑓁𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒏𑒰𑒧𑒰𑒨𑒢𑒲 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠)

𑒢𑒑𑒺𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒳𑒧𑒩 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒢𑓂𑒢 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒗𑒰)

𑒮𑒮𑒩𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒲

𑒣𑓂𑒩𑒥𑒼𑒡 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒮𑒱𑓁𑒯 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒢𑒔𑒱𑒏𑒺𑒞𑒰)

𑒁𑒢𑓂𑒯𑒺𑒩 𑒢𑒑𑒩𑒲 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠)

𑒔𑒨𑒢𑒱𑒏𑒰 (𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢)

𑒫𑒻𑒖𑒨𑒢𑓂𑒞𑒲 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰)

𑒯𑒰𑒟𑒲𑒏 𑒠𑒰𑓀𑒞

𑒙𑒙𑒏𑒰 𑒑𑒣 (𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒱𑒞 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓁𑒏𑒪𑒢)

𑒣𑓂𑒩𑒺𑒧𑒏 𑒩𑒼𑒑 (𑒢𑒰𑒙𑒏)

𑒁𑒧𑒩𑒢𑒰𑒟 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒁𑒧𑒩𑒢𑒰𑒟)

𑒏𑓂𑒭𑒝𑒱𑒏𑒰- 𑒫𑒯𑒱𑒢𑒱 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓁𑒑𑓂𑒩𑒯

𑒣𑓂𑒩𑒤𑒳𑒪𑓂𑒪 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒮𑒱𑓁𑒯 ' 𑒧𑒾𑒢'

𑒣𑓁𑒔𑒠𑒺𑒫𑒼𑒣𑒰𑒮𑒏 𑒦𑒴𑒧𑒱 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒣𑒵 𑓑𑓐𑓐𑓑-𑓑𑓐𑓘𑓐

𑒛ॉ 𑒑𑓁𑒑𑒺𑒬 𑒑𑒳𑓁𑒖𑒢 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒑𑓁𑒑𑒺𑒬 𑒑𑒳𑓁𑒖𑒢)

𑒩𑒰𑒡𑒰 (𑓑-𑓓𑓐) 𑒣𑒵 𑓑𑓓𑓗𑓓-𑓑𑓕𑓘𑓐

𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧-𑒔𑒾𑒥𑒙𑒱𑒨𑒰-𑒢𑒰𑒙𑒏 (𑒥𑒳𑒡𑒱𑒥𑒡𑒱𑒨𑒰)

𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒂𑒃 𑒦𑒼𑒩

𑒏𑒟𑒰-𑒮𑓁𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒅𑒔𑒱𑒞𑒫𑒏𑓂𑒞𑒰

𑒑𑒲𑒞-𑒑𑒖𑒪 𑒠𑒳𑒣𑒏 𑒠𑒳𑒣𑒯𑒩𑒱𑒨𑒰

𑒏𑒧𑒪𑒔𑒩 𑒠𑒰𑒮 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒏𑒧𑒪𑒔𑒩 𑒠𑒰𑒮)

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒏𑒩𑓂𑒝 𑒏𑒰𑒨𑒮𑓂𑒟𑒏 𑒑𑒼𑒞𑓂𑒩, 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒩, 𑒧𑒴𑒪 𑒂 𑒫𑒻𑒫𑒰𑒯𑒱𑒏 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡

𑒏𑒲𑒩𑓂𑒞𑒱𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒏𑒲𑒩𑓂𑒞𑒱𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩)

𑒡𑓂𑒫𑒮𑓂𑒞 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒬𑒰𑒢𑓂𑒞𑒱 𑒮𑓂𑒞𑒴𑒣

𑒮𑒲𑒧𑒰𑒢𑓂𑒞

𑒂𑒠𑒧𑒲𑒏𑒺𑓀 𑒖𑒼𑒯𑒻𑒞

𑒁𑒣𑒢 𑒋𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒧𑒺

𑒮𑓂𑒧𑒵𑒞𑒱𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰𑒏 𑒋𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞𑒧𑒺

નાળનાથ મશ્રિ

મતિહિભિ_ શ્વાનિતનિગ- મોદેનન શ્વનત- શ્વહોતોસ

પ્રેમશંકર સહિ (સૌળન્ય- પ્રેમશંકર સહિ મથિલિ દર્પણ પ્રકાશન)

મૈથિલિ ભાષા સાહિત્યઃવીસમ શતાવ્દી (આલોચના)

વદ્યિાપતિ કૃત વ્યાડીભક્તિતરંગિણી (સમ્પાદન)

ડૉ રમાણ ઝા (સૌળન્ય- રમાણ ઝા)

મૈથિલિ કાવ્યમે અલંકાર

અલંકાર-ભાસ્કર

મૈથિલિ કાવ્યમે જ્યોતિષ

ભનિન-અભનિન

અહિવાતક-વય (ખણ્ડ કાવ્ય)

પારિજાત-મંજરી

ડૉ રમાનન્દ ઝા 'રમણ' (સૌળન્ય- રમાનન્દ ઝા "રમણ" છટરુ ષતિ આર્કાઇવ)

હશિઆરો

સગર રાતિ દીપ જરય

રાજૂ આ ટાકાક ગાછ (અનુવાદ)

અપ્પયિાસ

કેદાર નાથ ચૌધરી (સૌળન્ય- કેદાર નાથ ચૌધરી)

ચમેલીરાની

માહુર

કરાર

અબારા નહતિન

અયના

હીના

વદિહ કેદાર નાથ ચૌધરી વશિષાંક

યોગેન્દ્ર પાઠક "વયિોગી" (સૌળન્ય- યોગેન્દ્ર પાઠક "વયિોગી")

વજ્ઞાનક વાતકહી

વજ્ઞાનક વાતકહી ભાગ-૨

નરક વજિય (સમ્પૂર્ણ)

નરક વજિય (સંશોધતિ)

હમર ગામ (વાલ ઉપન્યાસ)

પતિામહક દેશમે

અકટા મસિયિા (કથા સંગ્રહ)

ગોવોટ (અનૂદિત સાઇંસ-ફિક્શન નાટક)

કછિુ દિન મધુર (યાત્રા વ◌ત્તાંત)

સુશીલ (સૌજન્ય- સુશીલ)

ઘનાડી (ઉપન્યાસ) (૧૯૭૩)

ગામવાળી (ઉપન્યાસ) (૧૯૮૨)

ભામતી (નાટક) (પહિલ મંચન ૧૯૯૧, પ્રકાશન ૨૦૧૩)

અસ્મતિ (લઘુકથા સંગ્રહ) (૨૦૧૬)

કામેશ્વર ઝા ' કમલ' (સૌજન્ય- નવોનારાયણ મિશ્ર)

કમલ-દાલ (ગીત સંગ્રહ)

રામલોચન ઠાકુર (સૌજન્ય- રામલોચન ઠાકુર)

જે કહબ સાઁચ કહબ

આઁખિ મુનને આઁખિ ખોલને (સંસ્મરણ)

સ્મ◌ૃતિક ધોખરલ રંગ (સંસ્મરણ)

અપૂર્વા (કવિતા સંગ્રહ)

સ્વાહિસહન્તા (કવિતા સંગ્રહ)

દેશક નામ છલૈ સોન ચડિયા (કવિતા સંગ્રહ)

લાખ પ્રશ્ન અનુત્તરિત (કવિતા સંગ્રહ)

પ્રતિધ્વનિ (વદિેશી ભાષાક કવિતાક મૈથિલી રૂપાન્તરણ)

પદ્માનદીક માઝી (અનૂદિત ઉપન્યાસ)

મૈથિલી લોકકથા

આધુક કવિતા (સમ્પાદિત કવિતા સંગ્રહ)

બેતાલ કથા (હાસ્ય-વ્યંગ)

દેસિલ વયના (અપ્રવાર)

વદિેહ રામલોચન ઠાકુર વિશેષાંક

ડ◌ૉ દેવશંકર નવીન (સૌજન્ય- દેવશંકર નવીન)

આધુનિક સાહિત્યક પરિદ◌ૃશ્ય

ડ◌ૉ વચેશ્વર ઝા

નિબન્ધ-નિકુઞ્જ

કીર્તિનાથ ઝા (સૌજન્ય- કીર્તિનાથ ઝા)

કુરલ: મૈથિલી ભાવાનુવાદ

જગદીશ ચન્દ્ર ઠાકુર "અનિલ" (સૌજન્ય- જગદીશ ચન્દ્ર ઠાકુર "અનિલ")

શ્રાઁખ્મિ યતિ્ન હો મૈથિલી કેન (શ્રાત્મકથા- ળાની)
યાનક શ્રોર પાન (દીનૂઘ કવિતા)
ગીત ગંગા (ગીત સંગ્નહ)
ગળલ ગંગા (ગળલ સંગ્નહ)
તોના શ્રંગના મે (ગીત સંગ્નહ)
તોના શ્રંગના મે (ગીત સંગ્નહ)- મૂલ
વિદેહ ળગદીશ યન્દ્ન ઠાકુન શ્રનીલ વિશિષાંક

નાળ કિશોન મિશ્નિ

યાનની (કવિતા સંગ્નહ)
સપ્તપન્ણ (કવિતા સંગ્નહ)

નવીન્દ્ન નાનાયણ મિશ્નિ (સૌળન્ય- નવીન્દ્ન નાનાયણ મિશ્નિ)

ભોનસઁ સાઁઝ ધનિ (શ્રાત્મ કથા)
પ્નસંગવશ (નિબિંધ)
સ્વન્ગ એતહિ શ્રછિ (યાત્ના પ્નસંગ)
શ્રુસાદ (કથા સંગ્નહ)
નમસ્તસ્યૈ (ઉપન્યાસ)
વિવિધ પ્નસંગ (નિબિંધ)
મહાળ (ઉપન્યાસ)
લળકોટન (ઉપન્યાસ)
સીમાક શ્રોહિ પાન (ઉપન્યાસ)
સમાધાન (નિબિંધ સંગ્નહ)
માત◌ભૂમિ (ઉપન્યાસ)
સ્વપ્નલોક (ઉપન્યાસ)
શંખનાદ (ઉપન્યાસ)
રૂપ થિક ળીવન (સંસ્મનણ)
ઢહૈત દેવાલ (ઉપન્યાસ)
પાથેય (સંસ્મનણ)
હમ શ્રાવિ નહલ છી (ઉપન્યાસ)
પ્નલયક પનાત (ઉપન્યાસ)
વીતિ ગેલ સમય (ઉપન્યાસ)
પ્નતિબિમ્બ (ઉપન્યાસ)
વદલિ નહલ શ્રછિ સભ કિછુ (ઉપન્યાસ)
નાષ્ટ્ન મંદિન (ઉપન્યાસ)

𑒮𑓀𑒨𑒼𑒑 (𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒢𑒰𑒨𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒱 𑒫𑒱𑒮𑒳𑒨𑒰 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 ' 𑒢𑒢𑓂𑒠' (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 ' 𑒢𑒢𑓂𑒠')

𑒑𑒰𑒧𑒒𑒩 (𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒮𑒳𑒖𑒰𑒞𑒰 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒧𑒯𑒰𑒩𑒰𑒢𑒲 𑒏𑒻𑒏𑒹𑒨𑒲 (𑒣𑓂𑒩𑒫𑒔𑒢𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒢𑒱𑒥𑒢𑓂𑒡)

𑒑𑒳𑒠𑒩𑒲𑒏 𑒪𑒰𑒪 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒁𑒢𑒚𑒱𑒨𑒰 𑒏𑒳𑒏𑒳𑒩 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒂𑒛𑒧𑓂𑒥𑒩 (𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲𑒏 𑒣𑒰𑒞𑓂𑒩 (𑒬𑒥𑓂𑒠 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩)

𑒮𑒳𑒏𑒢𑓂𑒨𑒰 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒝 𑒏𑒧𑒪 (𑒥𑒰𑒪 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨 𑒮𑒩𑒱𑒞𑒰 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 (𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒨𑒰𑒔𑒏 𑒏𑒹 𑒢𑒩𑓂𑒏 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒬𑒥𑓂𑒠-𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩)

𑒮𑒞𑓂𑒨𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒣𑒰𑒚𑒏 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒮𑒞𑓂𑒨𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒣𑒰𑒚𑒏)

𑒯𑒧𑒩 𑒑𑒰𑒧 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒛ॅ𑒰 𑒅𑒠𑒨 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒮𑒱𑓀𑒯 "𑒢𑒔𑒱𑒏𑒹𑒞𑒰" (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒢𑒔𑒱𑒏𑒹𑒞𑒰)

𑒢𑒼 𑒋𑒝𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲 : 𑒧𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒱𑒬

𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢

𑒋𑒏 𑒕𑒪 𑒩𑒰𑒖𑒰

𑒖𑒢𑒏 𑒂' 𑒁𑒢𑓂𑒨𑒰𑒢𑓂𑒨 𑒋𑒏𑒰𑓀𑒏𑒲

𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒏 𑒐𑒹𑒪

𑒢𑒰𑒨𑒏 𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒖𑒲𑒫𑒢

𑒣𑓂𑒩𑒞𑓂𑒨𑒰𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢

𑒩𑒰𑒧𑒪𑒲𑒪𑒰

𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑓀𑒫𑒠𑒰 (𑒋𑒏𑒰𑓀𑒏𑒲)

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰-𑒞𑓂𑒩𑒻𑒧𑒰𑒮𑒱𑒏 (𑒁𑒣𑓂𑒩𑒻𑒪 𑓑𑓙𑓖𑓙)

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰-𑒞𑓂𑒩𑒻𑒧𑒰𑒮𑒱𑒏 (𑒖𑒳𑒪𑒰𑒃 𑓑𑓙𑓖𑓙)

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢 𑒧𑒰𑒩𑓂𑒔 𑓒𑓐𑓒𑓑

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢 𑒢𑒫𑒧𑓂𑒥𑒩 𑓒𑓐𑓒𑓑

𑒩𑒫𑒱 𑒦𑒴𑒭𑒝 𑒣𑒰𑒚𑒏

𑒩𑒱𑒯𑒩𑓂𑒮𑒪 (𑒢𑒰𑒙𑒏)

વિદેહ:સદેહ ૨૮ (નવ જૂષાણ પાઠક આ ડૉ કૈલાશ કુમાર મિશ્ર- અંક ૧-૩૫૦ સઁ)

વિદેહ:સદેહ ૨૭ (ગજેન્દ્ર ઠાકુર આ નવ જૂષાણ પાઠકક આન ભાષાસઁ અનૂદિત ગદ્ય આ પદ્ય- અંક ૧-૩૫૦ સઁ)

ડૉ કૈલાશ કુમાર મિશ્ર

વિદેહ:સદેહ ૨૮ (નવ જૂષાણ પાઠક આ ડૉ કૈલાશ કુમાર મિશ્ર- અંક ૧-૩૫૦ સઁ)

કુમાર મનોજ કશ્યપ

વિદેહ:સદેહ ૩૧ (ડૉ કામિની કામાયની આ કુમાર મનોજ કશ્યપ- અંક ૧-૩૫૦ સઁ)

ડૉ શમ્ભુ કુમાર સિંહ

(તુકારામ રામા શેટ્ક કોંકણી ઉપન્યાસક મૈથિલી અનુવાદ ડૉ શમ્ભુ કુમાર સિંહ દ્વારા) પાખલૌ

વિદેહ:સદેહ ૨૬ (ડૉ શમ્ભુ કુમાર સિંહ આ ડૉ અરુણ કુમાર સિંહ અંક ૧-૩૫૦ સઁ)

ડૉ અરુણ કુમાર સિંહ

વિદેહ:સદેહ ૨૬ (ડૉ શમ્ભુ કુમાર સિંહ આ ડૉ અરુણ કુમાર સિંહ અંક ૧-૩૫૦ સઁ)

કુમાર પવન (સૌજન્ય- અંકિત)

પરુઠ (મૈથિલીક સર્વશ્રેષ્ઠ કથા)

ડાયરીક પાછૂ પન્ના

કેશવ ભારદ્વાજ

અગણિત અશ્રુરીકા (અશ્રુરીકા ડાયરી) પૃ ૨૧૪-૪૬૬

કિછુ પહિલ આ કિછુ સુનલ- કિછુ અનેર પૃ ૪૮૮-૫૪૮

પ્રેલૌરા પૃ ૪૬૭-૪૮૭

પૈવન્દ પૃ ૫૪૯-૭૯૮

કિછુ કથા ૫૦-૪૬૩

ગોપાલ ઝા ' અભિષેક' (સૌજન્ય- ગોપાલ ઝા ' અભિષેક')

આઉ સ્વપ્ન સાકી કરી (કવિતા સંગ્રહ)

આમોદ કુમાર ઝા (સૌજન્ય- આમોદ કુમાર ઝા)

વિચિત્ર પથાર (કવિતા સંગ્રહ)

કશિન કારીગર (સૌજન્ય- કશિન કારીગર)

કિછુ અગરા ગેલ હમરા

આશીષ અનચિન્હાર

સંદર્ભ સહિત (ગજલ-આલોચના)

કુમારિ ઇચ્છા (ગજલ સંગ્રહ)

ઝંઘાજોડી (ગજલ સંગ્રહ)

મુન્ણાળી

સન્દીપ કુમાન સાસ્થી

ઓમ પ્નકાશ ઙ્હા

અમાતિ મશ્નિ

યન્દન કુમાન ઙ્હા

ઙ઼ૉ અનમોઙ ઙ્હા

વનિય ઝૂષામ (સૌળન્ય- આશીષ અનયનિહાન)

આનન્દ કુમાન ઙ્હા

હડાત્ પનિવ઼ર્તન (નાટક)

મુક્તિયાત્ના (નાટક)

શિવ઼ કુમાન ઝા "ટિલ્લૂ"

કૃષ્ણપનાળા-કવ઼િતા-સંગ્નહ

અંશુ-સમાલોચના

દેવ઼ાંશુ વ઼ત્સ

નતાશા -મૈથિલી વાલ ચિત્નશ઼્ખલા (કૌમિક્સ)

ડૉ વ઼િનીત ઉત્પલ

હમ પુછૈત છી (કવ઼િતા સંગ્નહ)

ગેહન પન નાગ્ઘૂ - કાશીનાથ સહિત હિન્દી ઉપન્યાસક વ઼િનીત ઉત્પલ દ્વ઼ાના મૈથિલી અનુવ઼ાદ

મનત્નદ્નષ્ટાકૃષ્ણશ઼ન઼્ડા- લેખક હનિશંકનશ્નીવ઼ાસ્તવ઼ "શલભ" (હિન્દીસં મૈથિલી અનુવ઼ાદ વ઼િનીત ઉત્પલ દ્વ઼ાના)

મોહનદાસ- ઉદય પ્નકાશક હિન્દી ઉપન્યાસક વ઼િનીત ઉત્પલ દ્વ઼ાના મૈથિલી અનુવ઼ાદ

મોહનદાસ (મૈથિલી-દેવ઼નાગની) મોહનદાસ (મૈથિલી-મિથિલાક્ષન) મોહનદાસ (મૈથિલી-વ્નેલ)

જગદાનન્દ ઝા "મનુ" (સૌજન્ય- જગદાનન્દ ઝા "મનુ")

નઢિયા જુકૈએ હમન ઘનાડીપન (ગજલ સંગ્નહ)

તોહન કતેક નંગ (વ઼િહનિ કથા સંગ્નહ)

ચોનહા- (વાલ ઉપન્યાસ)

વ઼્યથા- (કવ઼િતા-ગીત સંગ્નહ)

નાજદેવ઼ મણ્ડલ

અમ્વ઼ના-કવ઼િતા-સંગ્નહ

હમન ટોલ (ઉપન્યાસ)

વસુંધના(કવ઼િતા સંગ્નહ)

જાલ (પટકથા)

લાજ (એકાંકી)

જલ જંવ઼ન (ઉપન્યાસ)

ત્નિવ઼ેણીક નંગ (વ઼િહનિ આ લઘુ કથા સંગ્નહ)

પંચૈતી (લઘુ પટકથા)

વ઼ાપસી

ઢાળદેવ઼ માનદલ- માતિહિવિ શ્રૌનાતિન વ઼ય ઘાળેનદના થહાકુન

દુર્ગાનન્દ મણ્ડલ

સંચયકિા

કથા કુસુમ (વ઼હિનિ શ્રા ઉઘુ કથા સંગ્રહ)

ચક્ષુ

નામ વ઼િભિસ સાહુ

શ્રકુન- ઉઘુકથા સંગ્રહ

નથક ચક્કા ૩૭૮૮ ચિલૈ વાટ (કવ઼િતિ ૮નકા સંગ્રહ)

કન્મ વનિ ળગ સુન્ના (દોસન કવ઼િતિ ૮નકા સંગ્રહ)

સ્કૂઉક ખયિછી (વ઼હિનિ ઉઘુ કથા સંગ્રહ)

દૂચવેચની (ઉઘુ કથા સંગ્રહ)

મનક મૈઉ

નાનાચામ ચાદવ (સૌળન્ય- ૩મેશ માંણ્ડ૭)

ખાઉ ઘન

નામદેવ પ્નસાદ માંણ્ડ૭ "હ્રાનૂદાન"

હમના વનિ ળગન સૂના છૈ

ગીતાંળઉ હ્રાન

કપઉિશ્વ઼ન નાઉન

૩ઉહન (વ઼હિનિ - ઉઘુ કથા સંગ્રહ)

નંદ વ઼િભિસ નાચ

સખાની-પેટાની(ઉઘુકથા સંગ્રહ)

મદન શ્રમન (દોસન ઉઘુ કથા સંગ્રહ)

મનળાદક મોળ (તેસન ઉઘુકથા સંગ્રહ)

મનદુનિયા

છડકિ ડાઉ

હમન ચાનૂચામ

શ્રસઉ પૂળા

ઉઉન કુમાન કામત (સૌળન્ય- ૩મેશ માંણ્ડ૭)

કછુ વ઼હિનિ શ્રા ઉઘુકથા

૩મેશ પાસવાન

વ઼ન્નામતિ નસ

વેચન ઠાકુન

વેટીક શ્રપમાન શ્રા છીનનદેવી (નાટક)

વાપ ભેઉ પતિતી શ્રા શ્રચિકાન (નાટક)

विश्वासघात (नाटक)

ऊँच-नीच (नाटक)

झौंट (नाटक)

डॉ उमेश मण्डल

जगदीश प्रसाद मण्डलक काव्य संसार (अनुसन्धान विश्लेषण)

अयनान्तर (संकलन-सम्पादन)

हेण्डबुक सँ फेसबुक धरि (संकलन-सम्पादन)

जेतए ने जाए कवि ओतए जाए अनुभवी (संकलन-सम्पादन)

निर्विकल्प (संकलन-सम्पादन)

समस्या सँ समाधान धरि (संकलन-सम्पादन)

निश्तुकी- कविता संग्रह

मिथिलाक संस्कार गीत, विधि-व्यवहार गीत आ गीतनाद (संकलन)

मिथिलाक वनस्पति स्लाइड आ मिथिलाक जीव-जन्तु स्लाइड आ मिथिलाक जिनगी स्लाइड आ

मिथिला_ [illegible]- मोडेरन आर्ट- फोटोस

सगर राति दीप जरय- फोटोस

सगर राति दीप जरय- आरती कुमारी [illegible]

दुध-पानि फराक-फराक (कथा एवं पाण्डुलिपि जगदीश प्रसाद मण्डल)- (छाया एवं सम्पादन- उमेश मण्डल)

हिन्दुस्तानी मुसलमान और हिन्दुस्तानियत - मूल हिन्दी लेख- गीतेश शर्मा, मैथिली अनुवाद- उमेश मण्डल

उमेश मण्डल द्वारा मैथिली लेखकक रचना संसारसँ बीछल विचारक पाम्फलेटक पोथी

जगदीश प्रसाद मण्डल राजदेव मण्डल डॉ शिव कुमार प्रसाद रामदेव प्रसाद मण्डल "झारूदार" राम विलास साहु नन्द विलास राय कपिलेश्वर राउत प्रीतम कुमार निषाद

मिथिलाक सभ जाति आ धर्मक संस्कार, लोकगीत आ व्यवहार गीत :सौजन्य) (उमेश मंडल

१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३

अन्तर्ध्वनि (उमेश मण्डल -चयन एवम् सम्पादन -गोट बीछल कथा १५ जगदीश प्रसाद मण्डलक)

जगदीश प्रसाद मण्डल

गामक जिनगी (लघुकथा संग्रह)
मिथिलाक बेटी (नाटक)
मौलाइल गाछक फूल (उपन्यास)
जिनगीक जीत (उपन्यास)
उत्थान-पतन (उपन्यास)
जीवन-मरण (उपन्यास)
जीवन-संघर्ष (उपन्यास)
तरेगन (बाल प्रेरक विहनि कथा संग्रह)
पंचवटी (एकांकी-संचयन)
अर्द्धांगिनीसरोजनी सुभद्रा बारह सतिह रत्नादि (लघुकथा संग्रह)
कम्प्रोमाइज (नाटक)
झमेलिया बिआह (नाटक)
इन्द्रधनुषी अकास (पद्य संग्रह)
शंभुदास (तीनटा दीर्घ कथा मरड़गराम, शंभुदास आ झाँसी)
गीतांजलि (गीत संग्रह)
राति-दिन (कविता संग्रह)
सतभैया पोखरि (लघु कथा संग्रह)
तीन जेठ एगारहम माघ (गीत संग्रह)
बजन्ता-बुझन्ता (विहनि कथा संग्रह)
रत्नाकर डकैत (नाटक)
बड़की बहिन (उपन्यास)
भकमोड़ (लघुकथा संग्रह)
उलबा चाउर (लघुकथा संग्रह)
सरिता (कविता संग्रह)
सुखाएल पोखरिक जाइठ (गीत संग्रह)
नै धाड़ैए (बाल उपन्यास)
स्वयंवर (नाटक)
पतझाड़ (लघु कथा संग्रह)
अलहन (लघु कथा संग्रह)
गामक शकल सूरत (लघु कथा संग्रह)
लजबिजी (लघु कथा संग्रह)
बटेसर काका (लघु कथा संग्रह)
आमक गाछी

अप्पन गाम
दिवालीक दीप

पंचदेव सीरीज

पंचदेव-१ पंचदेव-२ पंचदेव-३ पंचदेव-४ पंचदेव-५ पंचदेव-६ पंचदेव-७ पंचदेव-८ पंचदेव-९ पंचदेव-१० पंचदेव-२० पंचदेव-३० पंचदेव-४० पंचदेव-५० पंचदेव-६० पंचदेव-७० पंचदेव-८० पंचदेव-९० पंचदेव-१००

दूध-पानि श्लोक-श्लोक (कथा एवं पाण्डुलिपि जगदीश प्रसाद मण्डल)- (छाया एवं सम्पादन- उमेश मण्डल)

जगदीश प्रसाद मण्डल जीक ६५ टा पोथीक नव संस्करण विदेहक २३३ (विदेह ०१ ०९ २०१७) सँ २५० (विदेह १५ ०५ २०१८) धरिक अंकमे धारावाहिक प्रकाशन नीचाँक लिंकपर पढ़ू:-

विदेहपोथी २३३	विदेहपोथी २३४	विदेहपोथी २३५	विदेहपोथी २३६	विदेहपोथी २३७	विदेहपोथी २३८
विदेहपोथी २३९	विदेहपोथी २४०	विदेहपोथी २४१	विदेहपोथी २४२	विदेहपोथी २४३	विदेहपोथी २४४
विदेहपोथी २४५	विदेहपोथी २४६	विदेहपोथी २४७	विदेहपोथी २४८	विदेहपोथी २४९	विदेहपोथी २५०

पंगु (उपन्यास)- साहित्य अकादेमी मूल पुरस्कार २०२१ सँ सम्मानित पोथी
पंगु (हिन्दी अनुवाद रामेश्वर प्रसाद मण्डल)
अप्पन साती (लघुकथा संग्रह)
मोड़पर (उपन्यास)
सुचिता (उपन्यास)
सेहन्ता सेहन्ते नहि गेल (लघुकथा संग्रह)

डॉ शशिधर कुमर

उड़ि ने सकी पर चढ़ि छी हम (भाग १-२) (पृ १०५४-१०९५)
प्रसिद्धा आत्मटीकटिका केर (पृ १०५४-१०९५)
बाल कविता (पृ ९९३-१२१५)
बाल कविता (पृ १००४-११७३)
सचित्र बाल कविता (पृ ७४७-८३४)
सचित्र बाल कविता (पृ १४६८-१८५०)

गजेन्द्र ठाकुर

तेलुगु कथा आ ओड़िया, तेलुगु, गुजराती, भोजपुरी आ कश्मीरी कविता
तेलुगु कथा आ ओड़िया, तेलुगु, गुजराती, भोजपुरी आ कश्मीरी कविता (मिथिलाक्षर)

શ્રુતિ શિ ઉ૨ન

શ્રનૂદતિ સાહિત્ય (શ્રાન ભાષાસઁ)- ગળેન્દ્ન ઠાકુન

વૃદિહ:સદેહ ૨૭ (ગળેન્દ્ન ઠાકુન શ્રા નવ્રિ જૂષામ પાઠકક શ્રાન ભાષાસઁ શ્રનૂદતિ ગદ્ય શ્રા પદ્ય- શ્રંક ૧-૩૫૦ સઁ)

વાઉ સાહિત્ય (શ્રનુવાદ- દ્વિભાષકિ- મૈથિઉ-શ્રંગ્નેળી)- ગળેન્દ્ન ઠાકુન

મસાઈ કેન પનાવિન્નણકાની નેવેકા

શેષ ૪૦ ટા વાઉ ચતિ્ન-પોથી નીચાઁક ઉકિપન:-

સુનૂ	ઘન સજા	એકટા નીક દનિ	ચઉ હ્મ નઁ ઠીક છી ને!	કી શ્રહાઁ એ ચડિ સજાકેઁ દેખ્યને છી?
ટોસ્ટ	વડીટા! કનીયિટા!	એતઽ હ્મ સજા નહે છી	ભાનનીઉક નાળકુમાની	ભાનનીઉક નાળકુમાની (વીનુ શવ્દક)
વુચો	કચકચ- કચાક	ચુણ્ણૂમુણ્ણૂક- નહેનાઃ	નેના ળે વૈઉનસઁ ઉનાશ છઉ	શ્રદ્ભુત શ્રવીનાચી શ્રંક- શ઼ંખ઼ાઉ
હાનૂ	શ્રપ્પન નૈ, શ્રપ્પન નૈ!	ળન્મદનિક ઉત્સવ ભોળ	મોટ નાળા પાતન- દુવ્વવ કુકુડ	વચાિયા ળે શ્રપન હઁસી નૈ નોકા સકેઁત છઈ
શ્રંગ્નેળી	હ્મ સૂંઘિ સકૈ છી	છોટ ઉઉ- ટુલ્ટુલ ડીની	કનૂ નીક, ભોગૂ નીક	ઈ સબટા વાઉડિકિ દોષ્પ શ્રછિ!
ચોના શ્રાત!	હ્મન ટોઉક વાટ	ળખ્ખન સ્કૂડ સ્કૂઉ ગેઉ	માછી સ્ત્રેન શ્રાઉ ટાટા!	શ્રમાચોક ળુઉન મશીન સજા
ટાગિ ટાગ	પાઉમ્પાઉ-- વાહ	કુકુડક એકટા દનિ	હ્મના નીક ઉઘેએ	નીનાક નવ- સ્કૂઉમે પહિઉ દનિ
કની હઁસિયો ને!	ઉાઉ વનસાતી	ભૂતપ્નેતક નાટ્યશાળા-	શ્રાઉ પણ્ન ગાની	કત઼ઽ શ્રછિ ઈ શ્રંક ૫?

વૃદિહ મૈથિઉ-શ્રંગ્નેળી ટ઼ૉકિગ નીડ-શ્રઉાઉડ ઑડિયો વુક

હ્તતપસ:વવીમઉવિનાનચોનગપઉાચેનશ્રૌચડદડનપછોઠ (મસાઈ કેન પનાવિન્નણકાની નેવેકા)

હ્તતપસ:વવીમઉવિનાનચોનગપઉાચેનપ૩સહ્દૈભગથિ (ચઉ હ્મ નઁ ઠીક છી ને!)

હ્તતપસ:વવીમઉવિનાનચોનગપઉાચેનઙ્જર્દપઘદહઘમો (એકટા નીક દનિ)

હ્તતપસ:વવીમઉવિનાનચોનગપઉાચેનવર૭પૌસશછપ (ઘન સજા)

હ્તતપસ:વવીમઉવિનાનચોનગપઉાચેનદશ્રઙછ૦ડ્વત૭ (કી શ્રહાઁ એ ચડિ સજાકેઁ દેખ્યને છી?)

૫ાથશ્ર- ઉઘછ ઉશ્રષછ ભશ્રષછ માતિહઉ શ્રોપતીનાઉ- ગળેન્દ્ન ઠાકુન

મૈથિઉ સમીક્ષાશાસ્ત્ન

મૈથિઉ સમીક્ષાશાસ્ત્ન (તનિહુતા)

મૈથિઉ સમીક્ષાશાસ્ત્ન (ભાગ-૨, શ્રનુપનચોગ)

મૈથિઉ પનતચિોગતિ

[શ્રઉાચે ોડ માતિહઉ નિ રનદો-ચ્નોપોન ડાનગુાગે ઢામઉિચ્ શ્રોનગિનિ ાનદ દેવેઉોપમેનત ોડ માતિહઉ ઉાનગુાગે (પાનસકનતિ, શ્રાનકતિ, શ્રવહટ્ટ, માતિહઉ) ભાનોપીચ ભાષા પનવિાન મધ્ય મૈથિઉક સ્થાન મૈથિઉ ભાષાક ઉદ્ભવ શ્રો વકિાસ (સંસ્કૃત, પ્નાકૃત, શ્રવહટ્ટ, મૈથિઉ)]

(છનાતિચિસિમ- વડિડેનેત ડતિનાનચ ઢોનમસ નિ મોદેનન ચ્ના ોેસત ોડ ચનાતિચિાઉ ાવિઉતિચ ોડ તહે ચાનદદોસ)

(ળ્ચોતનીશ્વન, વદ્ચિાપતિ શ્રા ગોવનિ્દદાસ સઉિવસમે છથિ શ્રા નસમચ કવ ચિતુન ચતુનભુળ વદ્ચિાપતિ કાઉીન કવ છથિ એતચ સમીક્ષા શ઼ંખ઼ાઉક પનાનમ્ભ કનવાસઁ પૂનવ ચાનૂ ગોટેક શવ્દાવઉી નવ શવ્દક પનચાચ સંગ દેઉ ળા નહઉ શ્રછિ નવ શ્રા પુનાન શવ્દાવઉીક ળ્ઞાનસઁ ળ્ચોતનીશ્વન, વદ્ચિાપતિ શ્રા ગોવનિ્દદાસક પનશ્નોત્તનમે ચાન શ્રાશ્રોત,

સંગહિ શિવ્દકોષ વઢિઓસઁ ખાઁટી મૈથિલિમે પ્નશ્નોત્તન ઉપ્પિવામે યાપ્પ શ્રાસ્તે-શ્રાસ્તે પ્પાત્ત હોયત, ઉપ્પનીમે પ્નવાહ શ્રાયત શ્રા સુચ્યા મોવક શ્રમોવિ્યક્તિ મેય સકત।)
(વદ્નીનાથ દ્ધા શવ્દાવલી શ્રા મથિલિક ક઼ષિ-મત્સ્ય શવ્દાવલી)
(વેઙ્લૂ એડીશન- પ્નથમ પત્ન- ઉનકિ ગાથામે સમાળ શ્રો સંસ્ક઼તિ)
(વેઙ્લૂ એડીશન- દ્વિતીય પત્ન- વિદ્યાપતિ)
(વેઙ્લૂ એડીશન- દ્વિતીય પત્ન- પદ્ય સમીક્ષા- વાણગી)
(વેઙ્લૂ એડીશન- પ્નથમ પત્ન- ઉક ગાથા ન઼ત્ય નાટક સંગીત)
(વેઙ્લૂ એડીશન- દ્વિતીય પત્ન- યાત્ની)
(વેઙ્લૂ એડીશન- દ્વિતીય પત્ન- મૈથિલિ નામાયણ)
(વેઙ્લૂ એડીશન- દ્વિતીય પત્ન- મૈથિલિ ઉપન્યાસ)
(વેઙ્લૂ એડીશન- પ્નથમ પત્ન- શવ્દ વિચાન)
(તિન્હુતા લિપિક ઉદ્ભવ શ્રો વિકાસ)
શ્રનુલાગ્નક-૧-૨-૩ શ્રનુલાગ્નક- ૪-૫
(મૈથિલિ શ્રા દોસન પુવનિયા મોષાક વીચમે સમ્વન્ધ (વાંગલા, શ્રસમિયા શ્રા શ્રોડિયા) [યૂપીએસ઼સી સિવિસ, પત્ન-૧, મોગ-"૯", ક્નમ-૫])
[મૈથિલિ શ્રા હિન્દી વાંગલા મોળપુની મગહી સંથાલી- વિહાન ઉક સેવા શ્રાયોગ (વીપીએસ઼સી) કેન સિવિલ સેવા પનીક્ષાક મૈથિલિ (ઐચ્છિક) વિષય છલ]
મૈથિલિ

વાંગલા

શ્રસમિયા

શ્રોડિયા

હિન્દી

ઉર્દૂ

નેપાલી

સંસ્ક઼ત

સંથાલી

ધ્રથશ્ર_ઉઘછ_ધ્રાએથ_માતિહલિ_૦૧- ગળેન્દ્ન ઠાકુન
ધ્રથશ્ર_ઉઘછ_ધ્રાએથ_માતિહલિ_૦૨- ગળેન્દ્ન ઠાકુન
થેસત ષેનેસિ-૧- ગળેન્દ્ન ઠાકુન
થેસત ષેનેસિ-૨- ગળેન્દ્ન ઠાકુન
ઘષ (શ્રગે)

थोपयि १ - ગળેન્દ્ન ઠાકુન

ગળેન્દ્ન ઠાકુન (સમ્પાદન)

વ઼દિહ-સદેહ ૧-૨૫ ીીવ઼દિહ઼યોનિ વ઼દિહ ઈ-પત્નાકિાક શ્રંક ૧-૩૫૦ સઁ- મૈથાિલીક સત્નવ઼સ્નેષ્ડ ગદ્ય઼ શ્રા પદ્ય઼ક એકટા સમાનાણત્ન સંકલન	
દેવ઼નાગાની	**મથિલાિક્ષન**
વ઼દિહ૧ સદેહ:	વ઼દિહનાિહ્ના ૧ સદેહ :
વ઼દિહસદેહ: ૨ મૈથાિલી પ્નવન્ય-નાવિન્ય-સમાલોચના	વ઼દિહ: સદેહ ૨ નાિહ્ના
વ઼દિહસદેહ: ૩ મૈથાિલી પદ્ય઼	વ઼દિહ: સદેહ ૩ નાિહ્ના
વ઼દિહસદેહ: ૪ મૈથાિલી કથા	વ઼દિહ: સદેહ ૪ નાિહ્ના
વ઼દિહ મૈથાિલી વ઼હિની કથા [વ઼દિહ સદેહ ૫]	વ઼દિહ: સદેહ ૫ નાિહ્ના
વ઼દિહ મૈથાિલી વ઼હિની કથા [વ઼દિહ સદેહ ૫૨-સંસ્કન્નાા -[	વ઼દિહસદે :હ ૫ સંસ્કન્નાાનાિહ્ના ૨-
વ઼દિહ મૈથાિલી લઘુકથા [વ઼દિહ સદેહ ૬[	વ઼દિહ: સદેહ ૬ નાિહ્ના
વ઼દિહ મૈથાિલી પદ્ય઼ [વ઼દિહ સદેહ ૭[	વ઼દિહ: સદેહ ૭ નાિહ્ના
વ઼દિહ મૈથાિલી નાટ્ય઼ ઉત્સવ઼ [વ઼દિહ સદેહ ૮[	વ઼દિહ: સદેહ ૮ નાિહ્ના
વ઼દિહ મૈથાિલી શિશુ ઉત્સવ઼ [વ઼દિહ સદેહ ૯[	વ઼દિહ: સદેહ ૯ નાિહ્ના
વ઼દિહ મૈથાિલી પ્નવન્ય-નાવિન્ય-સમાલોચના [વ઼દિહ સદેહ ૧૦[	વ઼દિહ: સદેહ ૧૦ નાિહ્ના
વ઼દિહ૧૧ સદેહ:	વ઼દિહનાિહ્ના ૧૧ સદેહ :
વ઼દિહ૧૨ સદેહ:	વ઼દિહનાિહ્ના ૧૨ સદેહ :
વ઼દિહ૧૩ સદેહ:	વ઼દિહનાિહ્ના ૧૩ સદેહ :
વ઼દિહ૧૪ સદેહ:	વ઼દિહનાિહ્ના ૧૪ સદેહ :
વ઼દિહ૧૫ સદેહ:	વ઼દિહનાિહ્ના ૧૫ સદેહ :
વ઼દિહ૧૬ સદેહ:	વ઼દિહનાિહ્ના ૧૬ સદેહ :
વ઼દિહ૧૭ સદેહ:	વ઼દિહનાિહ્ના ૧૭ સદેહ :
વ઼દિહ૧૮ સદેહ:	વ઼દિહનાિહ્ના ૧૮ સદેહ :
વ઼દિહ૧૯ સદેહ:	વ઼દિહનાિહ્ના ૧૯ સદેહ :
વ઼દિહ૨૦ સદેહ:	વ઼દિહનાિહ્ના ૨૦ સદેહ :
વ઼દિહ૨૧ સદેહ:	વ઼દિહનાિહ્ના ૨૧ સદેહ :

વિદેહ૨૨ સંદેશ:	વિદેહમિથિલા ૨૨ સંદેશ :
વિદેહ૨૩ સંદેશ:	વિદેહમિથિલા ૨૩ સંદેશ :
વિદેહ૨૪ સંદેશ:	વિદેહમિથિલા ૨૪ સંદેશ :
વિદેહ:સદેહ ૨૫	વિદેહ: સદેહ ૨૫ તિરહુતા
વિદેહ-સદેહ ૨૬-૩૬ તિરહુતા વિદેહ ઈ-પત્રિકાક અંક ૧-૩૫૦ સઁ- ચીન આધારિત મૈથિલીક સર્વશ્રેષ્ઠ મૂલ આ અનૂદિત ગદ્ય આ પદ્યક એકટા સમાનાન્તર સંકલન	
વિદેહ:સદેહ ૨૬ (ડૉ શમ્ભુ કુમાર સિંહ આ ડૉ શ્રુતિ કુમાર સિંહ અંક ૧-૩૫૦ સઁ)	વિદેહ: સદેહ ૨૬ તિરહુતા
વિદેહ:સદેહ ૨૭ (ગજેન્દ્ર ઠાકુર આ નવીન ચૌધરી પાઠકક આન ભાષાસઁ અનૂદિત ગદ્ય આ પદ્ય- અંક ૧-૩૫૦ સઁ)	વિદેહ: સદેહ ૨૭ તિરહુતા
વિદેહ) ૨૮ સદેહ:અનૂદિત ગદ્ય આ પદ્ય અંક - -૧૩૫૦ સઁ(	વિદેહ: સદેહ ૨૮ તિરહુતા
વિદેહ:સદેહ ૨૯ (નવીન ચૌધરી પાઠક આ ડૉ કૈલાશ કુમાર મિશ્ર- અંક ૧-૩૫૦ સઁ)	વિદેહ: સદેહ ૨૯ તિરહુતા
વિદેહ:સદેહ ૩૦ (સકૂલ-કૉલેજક વિદ્યાર્થી લેલ- અંક ૧-૩૫૦ સઁ)	વિદેહમિથિલા ૩૦ સંદેશ :
વિદેહ:સદેહ ૩૧ (ડૉ કામિની કામાયની આ કુમાર મનોજ કશ્યપ- અંક ૧-૩૫૦ સઁ)	વિદેહ: સદેહ ૩૧ તિરહુતા
વિદેહ:સદેહ ૩૨ (રચનાત્મક ગદ્ય-પદ્ય લેખન ભાગ-૧- અંક ૧-૩૫૦ સઁ)	વિદેહ: સદેહ ૩૨ તિરહુતા
વિદેહ:સદેહ ૩૩ (રચનાત્મક ગદ્ય-પદ્ય લેખન ભાગ-૨- અંક ૧-૩૫૦ સઁ)	વિદેહ: સદેહ ૩૩ તિરહુતા
વિદેહ:સદેહ ૩૪ (રચનાત્મક ગદ્ય-પદ્ય લેખન ભાગ-૩- અંક ૧-૩૫૦ સઁ)	વિદેહ: સદેહ ૩૪ તિરહુતા
વિદેહ:સદેહ ૩૫ (રચનાત્મક ગદ્ય-પદ્ય લેખન ભાગ-૪- અંક ૧-૩૫૦ સઁ)	વિદેહ: સદેહ ૩૫ તિરહુતા
વિદેહ:સદેહ ૩૬ (રચનાત્મક ગદ્ય-પદ્ય લેખન ભાગ-૫- અંક ૧-૩૫૦ સઁ)	વિદેહ: સદેહ ૩૬ તિરહુતા

- યૂપીએસસી આ આન પ્રતિયોગિતા પરીક્ષા લેલ દેખૂ:

વિદેહ:સદેહ ૧૭	વિદેહ:સદેહ ૨૧	વિદેહ:સદેહ ૨૩	વિદેહ:સદેહ ૨૬	વિદેહ:સદેહ ૨૯
વિદેહ:સદેહ ૩૦	વિદેહ:સદેહ ૩૨	વિદેહ:સદેહ ૩૩	વિદેહ:સદેહ ૩૪	વિદેહ:સદેહ ૩૫

- વિદેહ- પાદેહ

ભાષાપાક - વિદેહ મૈથિલી માનક ભાષા આ મૈથિલી ભાષા સમ્પાદન પાઠ્યક્રમ

વિદેહ પુરાન અંકક આર્કાઇવ

𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒂 𑒂𑒬𑒲𑒭 𑒁𑒢𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩 (𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢)

𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩, 𑒢𑒰𑒑𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒗𑒰 𑒂 𑒣𑒖𑓂𑒖𑒲𑒏𑒰𑒩 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 (𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢)

𑒣𑓀𑒖𑒲 (𑓑𑓑𑓐𑓐𑓐 𑒧𑒴𑒪 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩 𑒞𑒰𑒛𑓃𑒣𑒞𑓂𑒩)

𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱- 𑒋𑒢𑓂𑒑𑒪𑒱𑒮𑒯 𑒔𑒱𑒔𑒞𑒱𑒼𑒢𑒰𑒩𑒨

𑒋𑒢𑓂𑒑𑒪𑒱𑒮𑒯- 𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱 𑒔𑒱𑒔𑒞𑒱𑒼𑒢𑒰𑒩𑒨

𑒠𑒱𑒢𑒹𑒬 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨 𑒠𑒱𑒢𑒹𑒬 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩)

𑒦𑒳𑒞𑒯𑒱 𑒢𑒠𑒲 𑒂𑒩 𑒞𑒏𑒢𑒲𑒏𑒲 𑒯𑒰𑒛𑓃-𑒮𑒴𑓀𑒏
𑒟𑒯𑒹 𑒣𑓂𑒨𑒰𑒧𑒖𑒰 𑒜𑒫𑒱𑒩 𑒃𑒢𑒠 𑒂𑒣𑒖𑒹 𑒂𑒢 𑒕𑒼𑒖𑒖𑒮𑒱𑒪𑒱𑒢 𑒕𑒳𑒩𑒮𑒹
𑒦𑒯𑒳𑒢𑒰𑒯𑒱 𑒦𑒰𑒖𑒰𑒢- 𑒭𑒞𑒼𑒩𑒨𑒳 𑒃𑒛 𑒃 𑒑𑒯𑒱𑒮𑒞 𑒩𑒫𑒱𑒩 𑒃𑒢𑒠𑒹 𑒢𑒑𑒱𑒢𑒱𑒩𑒢𑒱𑒑 𑒃𑒞𑒱𑒨𑒯𑒨𑒩𑒰𑒛𑒞
𑒜𑒹𑒛𑓂𑒑𑒼𑒮 𑒃𑒛 𑒞𑒯𑒹 𑒣𑓂𑒨𑒼𑒮𑒰 𑒋𑒧𑒫𑒰𑒢𑒏𑒧𑒹𑒢𑒞𑒮

𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰-𑒖𑒩𑓂𑒢𑒪-𑒮𑓂𑒧𑒰𑒩𑒱𑒏𑒰

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰-𑒞𑓂𑒩𑒻𑒧𑒰𑒮𑒱𑒏 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒢𑒔𑒱𑒏𑒹𑒞𑒰)

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰-𑒞𑓂𑒩𑒻𑒧𑒰𑒮𑒱𑒏 (𑒁𑒣𑓂𑒩𑒻𑒪 𑓑𑓙𑓖𑓙)
𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰-𑒞𑓂𑒩𑒻𑒧𑒰𑒮𑒱𑒏 (𑒖𑒳𑒪𑒰𑒃 𑓑𑓙𑓖𑓙)

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒢𑒔𑒱𑒏𑒹𑒞𑒰)

𑒧𑒰𑒩𑓂𑒔 𑓒𑓐𑓒𑓑
𑒢𑒫𑒧𑓂𑒥𑒩 𑓒𑓐𑓒𑓑

𑒏𑒾𑒬𑒱𑒏𑒲 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒣𑒘𑓂𑒖𑒲𑒏𑒰𑒩 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰)

𑒏𑒾𑒬𑒱𑒏𑒲 (𑓑𑓙𑓗𑓑-𑓗𑓒)

𑒠𑒹𑒮𑒱𑒪 𑒥𑒨𑒢𑒰 (𑒁𑒣𑓂𑒣𑒫𑒰𑒩) (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒩𑒰𑒧𑒪𑒼𑒔𑒢 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩)

𑒠𑒹𑒮𑒱𑒪 𑒥𑒨𑒢𑒰 (𑒁𑒣𑓂𑒣𑒫𑒰𑒩)

𑒭𑒼𑒩𑓂𑒞𑒱𑒨 𑒟𑒼𑒠𑒰𑒨 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒮𑒳𑒧𑒞𑒱 𑒂𑒢𑒢𑓂𑒠)

𑒁𑓀𑒏 𑓑𑓑

𑒮𑓀𑒏𑒪𑓂𑒣 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒨𑒼𑒑𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰)

𑒁𑓀𑒏 𑓕 𑓑𑓙𑓘𑓘

𑒁𑓀𑒞𑒱𑒏𑒰 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒑𑒾𑒩𑒲𑒢𑒰𑒟)

𑒖𑒳𑒪𑒰𑒃-𑒮𑒱𑒞𑒧𑓂𑒥𑒩 𑓒𑓐𑓐𑓘 (𑒯𑒩𑒱𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒗𑒰 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏) 𑒁𑒏𑓂𑒙𑒴𑒥𑒩 𑓒𑓐𑓑𑓐𑒮𑒿 𑒧𑒰𑒩𑓂𑒔 𑓒𑓐𑓑𑓑 𑒁𑒏𑓂𑒙𑒴𑒥𑒩 𑓒𑓐𑓑𑓑 𑒮𑒿 𑒧𑒰𑒩𑓂𑒔 𑓒𑓐𑓑𑓒

𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲 𑒧𑓀𑒛𑒢 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒏𑒹𑒠𑒰𑒩 𑒏𑒰𑒢𑒢)

𑒁𑓀𑒏-𑓑𑓖

𑒮𑒢𑓂𑒡𑒰𑒢 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒁𑒬𑒼𑒏)

𑒮𑒢𑓂𑒡𑒰𑒢 𑓑
𑒮𑒢𑓂𑒡𑒰𑒢 𑓒
𑒮𑒢𑓂𑒡𑒰𑒢 𑓓 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒰𑒮 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭
𑒮𑒢𑓂𑒡𑒰𑒢 𑓔

मिथिलांगन (सौजन्य मुकेश झा)

अप्रैल-सितम्बर २०२२

मैलोरंग (सौजन्य- प्रकाश झा)

अंक२-३

पूआ-पजा (सौजन्य- परमेश्वर कापड़ि)

अंक ७ अंक १४ अंक १५ अंक १६ अंक १८ अंक १० जून २०१२ अंक २४ जून २०१२ २३फेब्रुआरी२०१६ २५ जुलाइ २०१२ ०५ अगस्त २०१२ आसिन २०७३

स्मारिका (सौजन्य- रामभरोस कापड़ि भ्रमर)

स्मारिका (२०१०)

आंगन (सौजन्य- रामभरोस कापड़ि भ्रमर)

आंगन अंक-४ (२०१२) सलहेस विशेषांक

आँजुर (सौजन्य- रामभरोस कापड़ि भ्रमर)

आँजुर (अंक वर्ष ३६, अंक ३) सोमदेव विशेष

गामघर (सौजन्य- रामभरोस कापड़ि "भ्रमर")

गामघर-३०-०८-२०१८

गामघर-०४-१०-२०१८

गामघर-१६-०५-२०१९

गामघर-२७-०६-२०१९

दूबमरी- (नेपाली आ मैथिलीमे) (सौजन्य- सुजीत कुमार झा)

अंक ३१ अंक ३२ अंक ३३ अंक ३४ अंक ३५ अंक ३६ अंक ३७ अंक ३८ अंक ३९ अंक ४० अंक ४१

घर-बाहर (सौजन्य- चेतना समिति)

अप्रैल-जून २०११

नयना (सौजन्य- सुभाष चन्द्र यादव)

दिसम्बर "०५ मार्च "०६राजकमल चौधरी: मोनोग्राफ

पल्लव (सौजन्य- धीरेन्द्र प्रेमर्षि)

पल्लव- १ गजल अंक

પૂર્વોત્તર મૈથિલિ (સૌરભ- પ્રેમકાન્ત ચૌધરી)

અપ્રૈલ-જૂન ૨૦૧૦ જુલાઈ-સિતમ્બર ૨૦૧૦ જનવરી સઁ માર્ચ ૨૦૧૧ અપ્રૈલ-જૂન ૨૦૧૧ જુલાઈ-સિતમ્બર ૨૦૧૧

ઉલ્લાસ ભારતીય સ્વાધીનતા ૨૦૨૨ **(સૌરભ ડૉ સંજીવ શમા)**

કિછુ મૈથિલી પોથી ડાઉનલોડ સાઈટ (ઓપન સોર્સ)

ʍʍછએડથ ɱહશ્રષહશ્ર ષશ્રʍʍઘશ્રʍ

ʍʍછએડથ (માતિહલિ- એનગલિસહ- હનિદિ છોનવેનસાતિોનિસ)

મૈથિલી- હિન્દી વાર્તાલાપ (૩ ઘામ્ટા)

મૈથલિ (મૈથિલી સંકેત ભાષા સહિત- મૈથિલીમે પઢિ બેર)

હતતપસ:ીૌીચેતુવેચેમ૦વદિહ`ીેતનાલ

હતતપસ:ચેતુવેથેવુછ- ૭૧ષસટ

હતતપસ:નચેતનચિનિવસ- ૨૦૨૧પહપ

ષાહિત્યા અકાદેમી

પ્રકાશન

ડિજિટલ- પોથી

છન્દસ

અપ્પયિાસલ (રમાનન્દ ઝા રમણ)

જુઆયલ કનકની- મહેન્દ્ર

પ્રવચન સંગ્રહ- રમાનાથ ઝા (વીપીએસસી સર્વિસ)

સઙ્ગન કેર દીપ પર્વ- સં કેદાર કાનન આ અરવિન્દ ઠાકુર

મૈથિલી ગદ્ય સંગ્રહ- સં શૈલેન્દ્ર મોહન ઝા

અરચહવેઓરગ (વળિયદેવ ઝા)

વદિહા માતિહલિ બોોકસ ઝોરનાલસ અર્દી- વદિી અરચહવિ

રઘામછઅ

માતિહલિ એનગલિસહ ચચિતોિનારચ

વળિઆન રત્નાકર

મથિલિ દર્શન

તીરભુક્તિ

અોડય મેપાલ' સે - શુસતાકાલયા

પોથીક લિંક

રઘામછઅ- અષર (સોરચહ કેચૌરદ માતિહલિ)

હસિતોરચ ોડ મ્માવચા- મ્ચારચા નિ માતિહલિ

ષતુદેસિ નિ ઝાનિસિમ ાનદ બુદદસિમ નિ માતિહલિ

માતિહલિ નિ તહે અગરોડ વદિચાપાતિ

છુલતુરાલ હેરતિાગેોડ માતિહલિ

મતિહિલિ નદૈન તહે પ્યાનનાતાસ

થેમપઇ ષુનવેય઼ શ્રુનોળેયત શ્રષક- એનગાઇસિહ **શ્રી** હનિદિ

મૈથિલિ સાહિત્ય઼ સંસ્થાન

દનશનીય઼ મથિલિ (મૈથિલિ સાહિત્ય઼ સંસ્થાન લિંક)

મનોયહુઓ ૧ (મૈથિલિ સાહિત્ય઼ સંસ્થાન લિંક)

મનોયહુઓ ૨ (મૈથિલિ સાહિત્ય઼ સંસ્થાન લિંક)

મનોયહુઓ ૩ (મૈથિલિ સાહિત્ય઼ સંસ્થાન લિંક)

મનોયહુઓ ૪ (મૈથિલિ સાહિત્ય઼ સંસ્થાન લિંક)

મનોયહુઓ ૫ (મૈથિલિ સાહિત્ય઼ સંસ્થાન લિંક)

વ્ઊમ લારવ્મેની મૈથિલિ

શ્રનપિન શ્રાઉમ્ડેશન

શ્રુનાતહામ મૌકસ માતિહલિ ષતોનયૌવેન

મૈથિલિ ઑડિયિ વુક્સ

વ઼દિહ ઢાદ શ્રુળેદ થાલકનિગ માતિહલિ શ્રુદી મૌકસ (નિયુલદનિગ માતિહલિ ષિગિન ડ઼ાનુગાગે- કસાત તમિ નિ માતિહલિ)

પોથી ડૉટ કૉમ

૬ ડ઼ોવ઼ે મતિહલિ (પોથી ડાઉનલોડ લિંક)

નેલનિ માતિહલિ ફ઼ોનનાલ

નૈનેન ૬ ડ઼ોવ઼ે મતિહલિ

પ્ય઼ારે મૈથલિ યૈનલ કનિમ્ર યૌયની શ્રા સંગીતા શ્રાનન્દ

મથિલિ યૈપ્ટન

પ્યસ્સિા- પહિની નેના મુટકા લેલ

ળાનકી એશ્રુએમ સમાયાન

શ્રાકાશવામી દનમંગા યૂ ટ્યૂવ યૈનલ

•

દમ્મઉ

મૈથિલિ

મૈથિલિ ઊક્સકિન

વ઼દિહો - ઙાનનિગૌથુવે છહાનનેઊ

વ઼દિહ સમ્માન: સમ્માનસૂચી- (સમાનાન્તન સાહિત્ય શ્રકાદેમી, સમાનાન્તન ઊઊતિ કઊ શ્રકાદેમી શ્રા સમાનાન્તન સંગીતપુનસ્કાન નાટક શ્રકાદેમી સમ્માન- (નામસઁ વ઼પ્પિ઼યાત

મૈથિલિક વ઼ન્તની

૧

મૈથિલિક વ઼ન્તની- વ઼દિહ મૈથિલિ માનક ભાષા શ્રા મૈથિલિ ભાષા સમ્પાદન પાઙ્યક્નમ

ભાષાપાક

૨

મૈથિલિક વ઼ન્તનીમે પન્યાપ્ત વ઼વિ઼વિતા શ્રછિ મુદા પ્નશ્નપત્ન દેખઊ ઉત્તન એકન વ઼ન્તની ૨ગ્નૂ ભમશ્ર૭૦૦૧ સઁ પ્નેનતિ વુહાશ્ન શ્રછિ, સે એકન એકના એક ઉપ્પઙાહમે ઉનટા-પુનટા દયિ઼ૌ, તતવે ચન પિન્યાપ્ત શ્રછિ યૂપીએસ઼સીક મૈથિલિ (કમ્પઊસની) પેપન ઊઊ સેહો ૬ પન્યાપ્ત શ્રછિ, સે ળે વ઼દિ઼યાન્થી મૈથિલિ (કમ્પઊસની) પેપન ઊને છથિ સે એકન એકટા શ્રાન શ્રાસ્ટ-નીઙગિ દોસન-ઉપ્પઙાહમે કનથિ|

૨ઘામશ્રોઉ ૨ગ્નૂ ભમશ્ર૭- ૦૦૧

થહેસે ાિને પનિતિ-ોન-દેમાનદ વૌકસ, સેનદ યુ઼ોન ટુનૌસિ તો દિતોનાિ઼સતાઙઙવ઼દિહ઼ાગાિમાિ઼યોમ થહે ભૌકસોઙ સોમેોઙ તહેસે ાિ ાવ઼ાિઊાવઊ ઙોન સાઊોન ઘૌગઊ શ્રઊાય઼ [(ય) શ્રમેતિ થહાકુન, સાઊસ઼વ઼દિહ઼ાગાિમાિ઼યોમ], સેનદ યુ઼ોન ટુનૌસિ તો સાઊસ઼વ઼દિહ઼ાગાિમાિ઼યોમ થહે યોનતેનતસ ાનદ દોયુમેનતસ-પુવઊસિહેદ

𑒫𑒨 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 (𑒮𑒢𑒱𑒨𑒹 २०००) ३५५𑒰𑒧𑒧 २२२८- ५४७𑒬 𑒫३𑒫𑒋𑒯𑒬𑓂𑒩 (𑒮𑒢𑒱𑒨𑒹 २००४) 𑒰𑒢𑒹 𑒣𑒹𑒢𑒼𑒠𑒱𑒨𑒱𑒰𑒪𑒪𑒨 𑒫𑒹𑒢𑒱𑒑𑒰 𑒨𑒹𑒯𑒨𑒏𑒹𑒠 𑒛𑒼𑒢 𑒰𑒨𑒨𑒹𑒮𑒮𑒫𑒱𑒫𑒱𑒪𑒱𑒞𑒱𑒨 𑒮𑒱𑒮𑒳𑒮 𑒬𑓂𑒙𑒼𑒣𑒪 𑒰𑒞𑒱𑒯 𑒠𑒮𑒱𑒰𑒫𑒪𑒱𑒞𑒲𑒮𑒱 𑒮𑒯𑒳𑒪𑒠 𑒢𑒲𑒞 𑒯𑒰𑒫𑒹 𑒠𑒛𑒱𑒛𑒨𑒳𑒪𑒞𑒨 𑒰𑒨𑒨𑒹𑒮𑒮𑒢𑒱𑒑𑒰 𑒞𑒹𑒯𑒮𑒹 𑒨𑒼𑒢𑒞𑒹𑒢𑒞𑒮𑓂 𑒠𑒼𑒨𑒳𑒧𑒹𑒢𑒞𑒮

३ 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 ऑ𑒛𑒱𑒨𑒼-𑒫𑒲𑒛𑒱𑒨𑒼𑒏 𑒮𑓀𑒏𑒪𑒢 𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱 𑒬𑓂𑒩𑒳𑒠𑒲𑒮𑒱- 𑒫𑒱𑒠𑒲𑒮

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 ऑ𑒛𑒱𑒨𑒼-𑒫𑒲𑒛𑒱𑒨𑒼

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 विदेह [𑒯𑒰𑒞𑒣𑓂:///𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒰.𑒨𑒼𑒢𑒱](http://www.videha.co.in/) 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒰𑒏𑓂𑒭𑒱𑒏 𑒄 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒄-𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒰𑒑𑒩𑒲𑒧𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒰𑒏𑓂𑒭𑒱𑒏 𑒄 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒢𑒫 𑒁𑓀𑒏 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒣𑒵𑒭𑓂𑒚 𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒩𑒱𑒤𑓂𑒩𑒹𑒬 𑒏𑒋 𑒠𑒹𑒐𑒴। 𑒁𑒪𑓂𑒫𑒹𑒖 𑒩𑒱𑒤𑓂𑒩𑒹𑒬 𑒠 𑒣𑒹𑒖𑒹𑒖 𑒤𑒼𑒩 𑒦𑒲𑒫𑒱𑒑 𑒢𑓂𑒨𑒴 𑒃𑒬𑓂𑒨𑒴 𑒁𑒤 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯

[𑒥𑒰𑒪𑒰𑒢𑒰𑓀 𑒏𑒵𑒞𑒹- 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩 (𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩 𑒮𑒲𑒐𑒴, 𑒥𑒰𑒪𑒰𑒢𑒰𑓀 𑒏𑒵𑒞𑒹- 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 & 𑒥𑓂𑒩𑒹𑒪 𑒧𑒰𑒢𑒰𑒑𑒱) 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒰𑒑𑒩𑒲 𑒂 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩]

[𑒯𑒰𑒞𑒣𑓂𑒮𑓂:𑒫𑒲𑒏𑒮𑓂𑒑𑒼𑒑𑒪𑒹𑒨𑒼𑒧𑓂]

"𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯" 𑒄-𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒰𑒑𑒩𑒲𑒧𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩 𑒂𑒩𑓂𑒏𑒰𑒃𑒫 𑒥𑒰𑒪𑒰𑒢𑒰𑓀- 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 '𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯' 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒰𑒏𑓂𑒭𑒱𑒏 𑒄 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒁𑒽𑒛𑒱𑒨𑒼-𑒫𑒲𑒛𑒱𑒨𑒼 𑒂𑒩𑓂𑒏𑒰𑒃𑒫 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒽𑒛𑒱𑒨𑒼-𑒫𑒲𑒛𑒱𑒨𑒼𑒏 𑒮𑓀𑒏𑒪𑒢 (𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮𑓁 𑒁𑒫𑓂𑒨𑒫𑒮𑒰𑒨𑒱𑒏 𑒅𑒠𑓂𑒠𑒹𑒬𑓂𑒨 𑒂 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒋𑒏𑒹𑒛𑒧𑒱𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒼𑒑 𑒪𑒹𑒪)𑒁𑒽𑒛𑒱𑒨𑒼-𑒫𑒲𑒛𑒱𑒨𑒼 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡𑒱𑒞 𑒪𑒱𑓀𑒏𑒏𑒹𑒿 𑒏𑓂𑒪𑒱𑒏 𑒏𑒩𑒴। 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒰𑒑𑒩𑒲 𑒥𑒰𑒪𑒰𑒢𑒰𑓀- 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒨𑒰𑒪𑒱𑒏 𑒞𑒹 𑒢𑒹𑒮𑒣𑒹𑒨𑒞𑒱 𑒪𑒱𑓀𑒏𑒮

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒮𑒦 𑒖𑒰𑒞𑒱𑒏 𑒂 𑒨𑒢𑓂𑒧𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩, 𑒪𑒼𑒏𑒑𑒲𑒞 𑒂 𑒫𑓂𑒨𑒫𑒯𑒰𑒩 𑒑𑒲𑒞 :𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨) (𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒧𑓀𑒛𑒪

[𑓑] [𑓒] [𑓓] [𑓔] [𑓕] [𑓖] [𑓗] [𑓘] [𑓙] [𑓑𑓐] [𑓑𑓑] [𑓑𑓒] [𑓑𑓓] [𑓑𑓔] [𑓑𑓕] [𑓑𑓖] [𑓑𑓗] [𑓑𑓘] [𑓑𑓙] [𑓒𑓐] [𑓒𑓑] [𑓒𑓒] [𑓒𑓓] [𑓒𑓔] [𑓒𑓕] [𑓒𑓖] [𑓒𑓗] [𑓒𑓘] [𑓒𑓙] [𑓓𑓐] [𑓓𑓑] [𑓓𑓒] [𑓓𑓓] [𑓓𑓔] [𑓓𑓕] [𑓓𑓖] [𑓓𑓗] [𑓓𑓘] [𑓓𑓙] [𑓔𑓐] [𑓔𑓑] [𑓔𑓒] [𑓔𑓓]

𑒑𑒳𑒫𑒰𑒯𑒰𑒙𑒲 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒣𑒩𑓂𑒫 𑓒𑓐𑓑𑓐

[𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒦𑒰𑒑] [𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒦𑒰𑒑] [𑒞𑒹𑒮𑒩 𑒦𑒰𑒑] [𑒔𑒰𑒩𑒱𑒧 𑒦𑒰𑒑] [𑒣𑒰𑒿𑒔𑒧 𑒦𑒰𑒑]

𑒑𑒳𑒫𑒰𑒯𑒰𑒙𑒲 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩𑓂𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒹𑒪𑒢 𑒂 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒣𑒩𑓂𑒫 𑓒𑓐𑓑𑓑

[𑓐𑓑] [𑓐𑓒] [𑓐𑓓] [𑓐𑓔] [𑓐𑓕] [𑓐𑓖] [𑓐𑓗] [𑓐𑓘] [𑓐𑓙] [𑓑𑓐] [𑓑𑓑] [𑓑𑓒] [𑓑𑓓] [𑓑𑓔] [𑓑𑓕] [𑓑𑓖] [𑓑𑓗] [𑓑𑓘] [𑓑𑓙] [𑓒𑓐] [𑓒𑓕] [𑓒𑓖] [𑓒𑓗] [𑓒𑓘] [𑓒𑓙] [𑓓𑓐] [𑓓𑓑] [𑓓𑓒] [𑓓𑓓] [𑓓𑓔] [𑓓𑓕] [𑓓𑓖] [𑓓𑓗] [𑓓𑓘] [𑓓𑓙] [𑓔𑓐] [𑓔𑓑] [𑓔𑓒] [𑓔𑓓] [𑓔𑓔] [𑓔𑓕] [𑓔𑓖]

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒬𑓂𑒩𑒳𑒞𑒱

𑒧𑒧𑒞𑒰 𑒑𑒰𑒥𑒨 𑒑𑒲𑒞 -𑒮𑒾𑒩𑒦) 𑒮𑒰𑒩𑒹𑒑𑒰𑒧𑒰(

𑒏𑒢𑓂𑒨𑒰𑒠𑒰𑒢 (𑒮𑒾𑒩𑒦- [illegible])

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

𑒔𑒾𑒥𑒙𑒱𑒨𑒰 (𑒡𑒲𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒩𑓂𑒭𑒱-𑒮𑒾𑒩𑒦)

𑒔𑒾𑒥𑒙𑒱𑒨𑒰

𑒮𑒾𑒦𑒰𑒑𑓂𑒨 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰

𑒕𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒣𑒰𑒑 𑒦𑒰𑒑𑓑-

𑒕𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒣𑒰𑒑 𑒦𑒰𑒑𑓒-

[illegible]𑓑-

[illegible]

[illegible]𑓒-

𑒦𑒰𑒑𑓑- 𑒦𑒰𑒑𑓒- 𑒦𑒰𑒑𑓓- 𑒦𑒰𑒑𑓔-

[illegible]

[illegible] ([illegible])

पं लक्ष्मीपति सिंह (सौन्दर्य नमानन्द हा "नमाम")

हिन्दी- मैथिली- शब्दकोश

मैथिली- हिन्दी वाक्यकोश (३ खण्ड)

मैथिली (मैथिली संकेत भाषा सहित- मैथिलीमे पढ़ि देखू)

https://www.youtube.com/videha_elearning

https://youtube.com/videha-

https://www.youtube.com/@videha-2021

प्रथम मैथिली चैनल- कविता चौधरी आ संगीता आनन्द

मिथिला लोक रंग

मिथिला चैप्टर

मिथिला-मधुबनी लेना जुटका छठ

मनीष

मैलोरंग

मिथिलांगन

मंगनी

मैथिली रंगमंच

लोकल मंच

मिथिला दर्शन

मिथिला मिरर

समस्त इंटरटेनमेंट

जयदेव

अयल चित्र

नीलम मैथिली

मैथिली गंगा

मिथिला जंक्शन

मैथिली क्लास

मैथिली समाचार (जनता टेलिविजन)

मैथिली टॉक्स

अप्पन टीवी

टीवी टुडे, दरभंगा

ईश्वर मीडिया

संस्कार मिथिला

सोनेहरा मैथिली

सहरसा मीडिया

ज्योति इंटरटेनमेंट

रोशनिया स्टूडियो

अयोध्यानाथ चौधरी

रेडियो दरभंगा

मिथिला टीवी

मधुर मैथिली

मैथिली- नेपाली संस्कृ

अपन मैथिली

मैथिली पाठ

सुरेन्द्र राउत

मिथिलांचल

अमित झा

प्रवेश मल्लिक

आदित्य स्टूडियो एण्ड म्यूजिक

नेपाल टेलिविजन

आकाशवाणी मैथिली समाचार

आकाशवाणी अमृत महोत्सव

रश्मि दत्त

पुनिया मल्लिक

अनामिका झा

रंग कट्स, नयकिता

कुमुद वाहिनी

राम बाबू झा

•

વ઼ૃપ્પેશ યન્દ્ર ઊાઊ, ળનક્પુ઼ાક સૌળન્ય઼સઁ

હ઼િહિયિ઼ા

ઢોઊપપિહૌ-

પવ઼નકાન્ત હ઼ા (કાશ્ય઼પ કમઊ), ઞટસમિ઼ાતિ, મધુવનીક સૌળન્ય઼સઁ

઼ાસનયૌક઼ી

•

વ઼િદ્યાપતિ ગીત

તૂઊકિ઼ા

ગીત(ગાય઼ન દીક્ષા ઞાઁાતી) ગોવ઼િન્દદાસ-

ગોવ઼િન્દદાસ૧-

ગોવ઼િન્દદાસ૨-

ગોવ઼િન્દદાસ૩-

ગોવ઼િન્દદાસ૪-

ગોવ઼િન્દદાસ૫-

ગોવ઼િન્દદાસ૬-

•

મૈથિઊિ ગળઊ ગળેન્દ્ર઼ા ઠાકુ઼ા -ગળઊ), ગાય઼ન દીક્ષા ઞાઁાતી(

વહ઼ે મુતકા઼ાવિ

ગળઊ૨-

ગળઊ૩-

ગળઊ૪-

•

૭૧મ સગા઼ા ઼ાતિ દીપ ળા઼ાય (૨૦૧૦ અક્ટૂવ઼ા ૦૨), ગામ વે઼ામા , ળઊિ મધુવની (ળગદીશ પ઼્ાસાદ મંડઊ -સંયોળક)

ભાગ૧- ભાગ૨- ભાગ૩- ભાગ૪- ભાગ૫- ભાગ૬-

८२ મ સગ૧ ૧ાળ દીપ ળ૧૯, સ્થાનશ્ચાવ઼ાસ નળિ ળીક ઠાકુ૧ ગળેન્દ્૧ -, ગામમેહથ -, ળભિ-દર્નિાક મધુવની। - ૩૧ મઈ ૨૦૧૪ (શનિ દિનિ(, સમપ્મ ८२ -પ્પેપ શ્ચાયોળનક ળ૧ણ દીપ ૧ાળ સિગ૧ મેહથપા કથા વૌદ્ય સદ્િય -નાશ્ચો ગોષ્ઠીક વળેસૌં છ્હ સંયયા - શ્ચાયોળન, સંયોળકકેન્દ્૧ાળિ વાભ સાહિત્યપ૧ -વ઼શિષળા ઠાકુ૧ા ગળેન્દ્૧ -

મૈભોંગા૧- (સૌળન્ય(પ્૧કાશ હ્રા -

નયકિળાક એક છભ ૧ાળા -ભાગ -૧

નયકિળાક એક છભ ૧ાળા -ભાગ - ૨

કાઠક ભેક-મહેન્દ્૧ મભંગાયિ઼ા ભાગ -૧

કાઠક ભેક-મહેન્દ્૧ મભંગાયિ઼ા ભાગ -૨

મૈભોંગાર-

કોસી સેમીના૧ ૧૨ સળિમ્વ૧ ૨૦૦८ ભાગ૧-

કોસી સેમીના૧ ૧૨ સળિમ્વ૧ ૨૦૦८ ભાગ૨-

મથિભિંગાન

વ઼દિહ મૈથભિ નાટ્ય઼ ઉત્સવ઼

યૂ઼ ટ્યૂવ ભકિ

વ઼દિહ મૈથભિ સાહિત્ય઼પ૧ાયિન્યા ઉત્સવ઼ કવ઼ળિા નાટ્ય઼

વ઼દિહ સમાનાન્ળ૧ સાહિત્ય઼ શ્ચકાદેમી સમ્માન સમાનોહ

ળનકપુ૧વ઼દ્યિ઼ાપળિ પ૧્વ઼ -

ળળિન્દ્૧ હ્રા, ળનકપુ૧

૧ામભદ્૧

સામા યકેવ઼ા ૧

સામા યકેવ઼ા ૨

મૈથભિ કવ઼િ સમ્મેભન (મથિભિા કભ્ય૧ભ ઑ૧્ગેનાઝળેશન, યૂ઼(કે઼

૧પિવ્ભકિ ઉ ૨૦૦९ (ભા૧ળ(

સગ૧ ૧ાતિ દીપ જ૧ય, કવિઊપુ૧, જૂન ૨૦૧૦

ભાગ૧- ભાગ૨-

ક઼ૃષ્ણ કુમા૧ કશ્યપસઁ ગજેન્દ્ર ઠાકુ૧ દ્વા૧ા ઇઇ સાક્ષાત્કા૧

ભાગ૧- ભાગ૨- ભાગ૩- ભાગ૪- ભાગ૫-

ભાગ૬- ભાગ૭-

પ્૧વોય સમ્માન૧ાજમોહન : હા

(સ્ઇ૨ડ૧ૐ વીયમે ઇ ળા૩, અદહાક વાદ ૧ાજમોહન હાસઁ વિનીત ઉત્પલક સાક્ષાત્કા૧ છન્હિ(

સાહિત્ય અકાદમી પુ૧સ્કા૧મન્ત્રેશ્વ૧ : હા

મથિલિક ખ્પોળ

૧ગૌ૧ીશક૧

ભાગ૧- ભાગ૨-

૨ વા૨સીવસૈઠી-

વ઼ન્ષક઼ૃત્ય઼

ભાગ૧- ભાગ૨- ભાગ૩- ભાગ૪- ભાગ૫-

ભાગ૬- ભાગ૭- ભાગ૮- ભાગ૯- ભાગ૧૦-

સમન્વય઼ ૨શ્મ઼ણ્ડિયા હૈવીટૅટ સેન્ટ૧ ભા૧તીય઼ ભાષા મહોત્સવ઼ ૨૦૧૨ નવ઼મ્વ૧ ૪-

પામાનવ઼ાય઼ ૨- ૪ મ્રોવ઼ેમવે૧ ૨૦૧૨ ૨હછ ૨નદાનિ ડ઼ાનગુાગેસ' ઢેસાતિવ઼ાઇ વ઼ેનુ: ૨નદા હાવતાિત છેનાત૨ે, ડ઼ેદહ઼ ઢ઼ોદ, મ્રૌ યેઇહ - - ૧૧૦ ૦૦૩

૩૧૬ મ્રોવ઼ેમવે૧ ૨૦૧૨ માતિહાઇ- ડ઼ેવ઼ે' સ શ્રૌન ડ઼ાનગુાગ઼ે ભ૧ાહમાનિસિમ નિ માતિહાઇ઼ શ્રિ૨ે- હ઼્યોતાિસિહૌ૧ મ્રોન- ભ૧ાહમાનિ વ઼દિય઼ાપાત

ભાગ૧- ભાગ૨- ભાગ૩- ભાગ૪- ભાગ૫-

ભાગ૬- ભાગ૭- ભાગ૮- ભાગ૯- ભાગ૧૦-

ભાગ૧૧- ભાગ૧૨-

૨૧૬ મોવેમવેર ૨૦૧૨ ૩ગના ઢે- મય ષહેવના મામાયાન (શ્રુરે- હ્યોતિવિસિહૌર મોન મરાહ્મનિ વૃદિયાપાર્તિ સ ડ્રિડિ ૯પસિોદે)

ભાગ૧- ભાગ૨- ભાગ૩- ભાગ૪- ભાગ૫-

ભાગ૬- ભાગ૭- ભાગ૮-

૭૫મ સગર નાર્તિ દીપ ઝરાય મે મુન્નાઝીક પહિલિ વહિની કથા પોસ્ટર પ્રદર્શની

મથિલિક મૂડન(રસનચૌક્રીક સ્વરક સંગ) -

હ્ૃદયણારાયમ ઞ્ા

ભાગ૧- ભાગ૨- ભાગ૩-

રંઝન ચૌધરી શ્રા હ્ની મશ્રિર (નવલ)

ભાગ૧- ભાગ૨- ભાગ૩- ભાગ૪- ભાગ૫-

ભાગ૬- ભાગ૭- ભાગ૮- ભાગ૯-

લલિત રંગ શ્રા હ્ની મશ્રિર (નવલ)

ભાગ૧- ભાગ૨- ભાગ૩-

દીક્ષા ભારતી

ભાગ૧- ભાગ૨- ભાગ૩- ભાગ૪-

સુષમા

વટગામની

નન્દ કુમાર મશ્રિરક ગઝલ પાઠ

નન્દ કુમાર મશ્રિર ઝીક કવિતા પાઠ

ભાગ૧- ભાગ૨-

મૈથિલિભોઝપુરી શ્રકાદમી -, નઈ દિલ્લિ

भाग१- भाग२- भाग३- भाग४- भाग५-

मैथिलीभोजपुरी अकादमी -, नई दिल्ली सेमीनार २९ मार्च २००९

भाग१- भाग२- भाग३- भाग४- भाग५-

भाग६- भाग७- भाग८- भाग९-

मैथिलीभोजपुरी अकादमी -, द्वारका, नई दिल्ली सेमीनार

भाग१- भाग२- भाग३- भाग४- भाग५-

भाग६-

.

विदेह सम्मान: सम्मानसूची- (समानान्तर साहित्य अकादेमी, समानान्तर ललित कला अकादेमी आ समानान्तर संगीत पुरस्कार नामसँ सम्मान नाटक अकादेमी- (विकिपीडिया

.

मैथिलीक वर्तनी

१

मैथिलीक वर्तनी -विदेह मैथिली मानक भाषा आ मैथिली भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

भाषापाक

२

मैथिलीक वर्तनीमे पर्याप्त विविधता अछि मुदा प्रश्नपत्र देखला उत्तर एकर वर्तनी स्टैन्डर्ड आइएसओ९००१ सँ प्रेरित बुझाइत अछि, से एकर एकटा एक उदाहरणमे उनटापुनटा दियौ-, ततबे धरि पर्याप्त अछि। यूके सीएसपी मैथिली पेपर एए सेहो ई पर्याप्त अछि (कम्पलसरी), से जे विद्यार्थी मैथिली

-𑒢𑒲𑒛𑒱 𑒠𑒼𑒮𑒩-𑒣𑒹𑒣𑒩 𑒁𑒢𑒹 𑒕𑒟𑒱 𑒮𑒹 𑒋𑒏𑒩 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒂𑒩 𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞 (𑒏𑒧𑓂𑒣𑒹𑒮𑒩𑒲) 𑒅𑒣𑒣𑒛𑓃𑒰𑒯𑒧𑒹 𑒏𑒩𑒟𑒱|

𑒩𑒒𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒩𑒰𑒧 **𑒔𑒧𑒂𑒥-𑓐𑓐𑓑**

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 𑒠𑒱𑒢𑒹𑒢𑒰𑒢𑒱𑒮𑒰𑒞𑒰𑒥𑒠𑒱𑒯𑒰𑒧𑒰𑒢𑒱𑒨𑒼𑒧 𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒬𑒱𑒬𑒳, 𑒥𑒰𑒪 𑒂 𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒫𑒱 𑒕𑒯𑒫𑒱𑒠𑒹𑒢 𑒛𑓃𑒱𑒞𑒱𑒢𑒰𑒞𑒳𑒢𑒹

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒬𑒱𑒬𑒳, 𑒥𑒰𑒪 𑒂 𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩 𑒅𑒞𑓂𑒮𑒫

𑒫𑒱 𑒠𑒹 𑒯 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 विदेह 𑒯𑒞𑒣𑒰𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒨𑒼𑒢𑒱 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒰𑒏𑓂𑒭𑒱𑒏 𑒃 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒩𑒮𑒞 𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒫𑒱 𑒛𑒰𑒅𑒢𑒪𑒼𑒛 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒰𑒏𑓂𑒭𑒱𑒏 𑒃 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒢𑒫 𑒁𑓀𑒏 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒰𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒣𑒹𑒖 𑒮𑒧𑒏𑓂𑒭 𑒢𑒱𑒬𑓂𑒞𑒹𑒬 𑒏𑒩 𑒠𑒹𑒐𑒳 𑒁𑒏𑒼𑒨𑒮 𑒢𑒛𑒹𑒢𑒮𑒯 𑒞𑒯𑒹 𑒣𑒰𑒑𑒹𑒮 𑒛𑒹𑒩 𑒫𑒫𑒢𑒱𑒑 𑒢𑒾 𑒮𑒱𑒮𑒼𑒛 𑒫𑒩𑒨𑒋𑒯𑒁

[𑒭𑒰𑒩𑒨𑒯 𑒛𑒹𑒩 𑒕𑒯𑒫𑒱𑒠𑒹𑒢 𑒛𑓃𑒱𑒞𑒱𑒢𑒰𑒞𑒳𑒢𑒹 (𑒢𑒱𑒨𑒥𑒠𑒱𑒢𑒱𑒑 𑒁𑒠𑒲- 𑒫𑒱𑒮𑒰𑒥 & 𑒭𑒱𑒑𑒢 𑒛𑒰𑒢𑒑𑒳𑒑𑒼) 𑒢𑒥𑒞𑒢𑒱𑒑 𑒞𑒼 𑒧𑒞𑒱𑒯𑒫𑒱 𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒫𑒱]

[𑒯𑒞𑒣𑒮𑓂𑒫𑒼𑒏𑒮𑒼𑒑𑒼𑒑𑒥𑒨𑒼𑒧𑓂]

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒂𑒩𑒏𑒰𑒃𑒫𑒏 𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒫𑒱 𑒕𑒯𑒫𑒱𑒠𑒹𑒢 𑒛𑓃𑒱𑒞𑒱𑒢𑒰𑒞𑒳𑒢𑒹 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒬𑒱𑒬𑒳, 𑒥𑒰𑒪 𑒂 𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒏 𑒂𑒩𑓂𑒏𑒰𑒃𑒫 (𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑒞𑓁 𑒁𑒫𑓂𑒨𑒫𑒮𑒰𑒨𑒱𑒏 𑒅𑒠𑓂𑒠𑒹𑒬𑓂𑒨 𑒂 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒋𑒏𑒹𑒛𑒧𑒱𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒼𑒑 𑒯𑒹𑒞𑒳) 𑒮𑒥 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒣𑒲𑒛𑒲𑒋𑒤 𑒛𑒰𑒅𑒢𑒪𑒼𑒛 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒏𑓂𑒩𑒧𑒰𑒢𑒳𑒮𑒰𑒩 𑒢𑒲𑒔𑒰𑒿𑒏

ઊકિ સળપન ૩પ૭વ્ય શ્રછિ શ્ર૭૭ ળહે વૌકસ ।ને ।વ઼ાઊિવ૭ ઙોન પદ૬ દૌનઊ઼ાદ ।ળ ળહે નેસપેયળવિ઼ ઊનિકસ વેઊૌ

ાછ્ઇ્છથ ાહશ્રષહશ્ર ષશ્રાઘશ્રમ

ાછ્ઇ્છથ (માળિહઊિ- એનગઊસિહ- હનિદિ છોનવેનસાળિનિસ)

પં ઊક્ષ્મીપળિ સિંહ (સૌળન્ય નમાનન્દ દ્દ઼ા "નમાા")

હનિ્દી-મૈથિઊિ-શક્ષિક

મૈથિઊિ-હનિ્દી વાનળાઊપ (૩ ઘામ્ટા)

મૈથિઊિ (મૈથિઊિ સંકેળ ભાષા સહિળ- મૈથિઊિમે પહિઊ વેન)

હળાપસ઼ાૌયુળવેયોમ્૦વ઼દિહ઼ો_ળુનાઊ

હળાપસ઼ાયુળવેથેવુછ- ઊનષસ઼ઠ

હળાપસ઼ાનયેનળ઼નયિનિવસ- ૨૦૨૧પહપ

વ઼દિહ મૈથિઊિ શશિુ ઉ્સવ઼

કથા વૌદ્ય સદ્દિય મેહથપા (વા૭ સાહિત્ય કેન્દ્નાળિ) મેહથમે ભે૭ ૮૨ મ સગાન નાળિદિપ ળનયમે પઙિળ કથા સભક સંક૭ન

કથા વૌદ્ય સદ્દિય મેહથપા

નેના મુટકાકેં નાળમિ સુનેવા ઊ૭ કછ઼ુ ઊેકકથા

ભોઊ ઊ૭ દાસ (શ્રા્કાર્વ઼ ઙૉટ કૉમ)

મૈથિઊિ સુવોય વ્યાકનાા

ઙૉ નમાનન્દ દ્દ઼ા ' નમાા' (સૌળન્ય- નમાનન્દ દ્દ઼ા "નમાા")

નાળૂ શ્રા ટાકાક ગાછ (શ્રનુવાદ)

યોગેન્દ્ન પાઙક "વ઼િયોગી" (સૌળન્ય- યોગેન્દ્ન પાઙક "વ઼િયોગી")

વ઼ળિ્ઞાનક વળકહિ

વ઼ળિ્ઞાનક વળકહિ ભાગ-૨

નનક વ઼ળિય (સમ્પૂનાા)

નનક વ઼ળિય (સંશોયિળ)

હ્મન ગામ (વા૭ ૩પન્યાસ)

પનિામઙિક દેશમે

નોવોટ (શ્રનૂદિળ સાઇંસ-શ્ફિશન નાટક)

નામઊેયન ઙાકુન (સૌળન્ય- નામઊેયન ઙાકુન)

𑒏𑒢𑒏𑒧𑒝𑒱 𑒠𑒲𑒏𑓂𑒭𑒱𑒞 (𑒧𑒴𑒪 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪𑒲𑒮𑒿 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠 𑒩𑒴𑒣𑒰 𑒡𑒲𑒩𑒴 𑒂 𑒡𑒲𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒩𑓂𑒭𑒱, 𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨) (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒡𑒲𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒩𑓂𑒭𑒱)

𑒮𑒑𑒩𑒼 𑒥𑒹𑒓𑒏 𑒠𑒹𑒬-𑒣𑒩𑒠𑒹𑒬

𑒂𑒦𑒰𑒧𑒱𑒞𑒰 𑒮𑒯𑒱 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒢𑒔𑒱𑒏𑒹𑒞𑒰)

𑒬𑒱𑒬𑒳 𑒑𑒲𑒞 𑒐𑒹𑒪

𑒏𑒪𑓂𑒣𑒢𑒰 𑒗𑒰 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒏𑒪𑓂𑒣𑒢𑒰 𑒗𑒰)

𑒢𑒬𑒰𑒧𑒳𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒯𑒱𑒞 𑒑𑒰𑒥𑒲 𑒑𑒲𑒞

𑒢𑒱𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿

𑒧𑒳𑒢𑓂𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒧𑒞 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒧𑒳𑒢𑓂𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒧𑒞)

𑒨𑒳𑒏𑓂𑒞𑒱 (𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒣𑓂𑒩𑒲𑒞𑒱 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒑𑒼𑒢𑒴 𑒗𑒰 𑒂 𑒂𑒢 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰 -𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨)

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨)

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒠𑒹𑒫𑒞𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨)

𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨)

𑒩𑒹𑒮 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)

𑒋 𑒥𑒲 𑒮𑒲 𑒛𑒲- 𑒣𑓂𑒩𑒏◌𑒵𑒞𑒱 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒩 𑒣𑒼𑒟𑒲 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)

𑒮𑒦 𑒐𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)

𑒥𑒼 𑒧𑓂𑒨𑒰𑒅 𑒥𑒰𑒯 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)

𑒩𑒓 𑒮𑒦 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)

(𑓐𑓖) 𑒕𑒼𑒙 𑒂 𑒣𑒻𑒒 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)

(𑓐𑓗) 𑒧𑒰𑒪-𑒖𑒰𑒪 𑒂 𑒖𑒰𑒢𑒫𑒩 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒠𑒹𑒐𑒴 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)

(𑓑𑓗) 𑒯𑒧𑒩 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)

𑒖𑒰𑒢𑒫𑒩 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)

𑒣𑒼𑒟𑒲 𑓑𑓓: 𑓑𑓒𑓓 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)

𑒥𑒰𑒪𑒏 𑒁𑒫𑒰𑒖 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)

𑒢𑒲𑒞𑒴 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩𑒲

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨)

𑒢𑒲𑒞𑒰 𑒗𑒰 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒢𑒲𑒞𑒰 𑒗𑒰)

𑒥𑒡𑒱𑒩 𑒧𑒾𑒮𑒲 (𑒥𑒰𑒪 𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒏𑒰𑒧𑒱𑒢𑒲 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒯𑒧𑒩 𑒥𑒰𑒪-𑒥𑒰𑒛𑓃𑒲

𑒂𑒩𑓂𑒨𑒰 𑒏ॉ𑒏𑒣𑒱𑒙 𑒧𑒹

𑒠𑒲𑒣𑒰 𑒏𑒩𑒧𑒰𑒏𑒩- 𑒮𑒯𑒲 𑒮𑓀𑒞𑒳𑒪𑒢 𑒧𑒹

𑒖𑓀𑒑𑒪 𑒧𑒹 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒑𑒞 𑒁𑒕𑒱

𑒥𑒯𑒹𑒪 𑒕𑒟𑒱 𑒂𑒏𑒰𑒬 𑒧𑒹

𑒑𑒻𑒨𑒰 𑒏𑒹 𑒧𑒳𑒮𑓂𑒏𑒰𑒢 𑒏𑒹 𑒔𑒼𑒩𑒾𑒪𑒏

𑒥𑒲𑒖 𑒮𑓀𑒔𑒨𑒏

𑒁𑒔𑓀𑒦𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒨 "𑒁𑒫𑒱𑒢𑒰𑒬𑒲"

𑒬𑒾𑒔𑒰𑒪𑒨𑒏 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰

𑒪𑒰𑒪 𑒥𑒩𑒮𑒰𑒞𑒲

𑒑𑒳𑒪𑓂𑒪𑒲𑒏 𑒖𑒰𑒠𑒳𑒃 𑒣𑒹𑒙𑒲

𑒮𑒧𑒲𑒩𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒏𑒹𑒛 𑒦𑒼𑒖𑒢

𑒥𑒱𑒥𑒰𑒯 𑒧𑒹 𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒲

𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑓀𑒏𑒰 𑒗𑒰 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒯𑒧𑒩 𑒧𑒰𑒿𑒕! 𑒢𑒻 𑒯𑒧𑒩 𑒧𑒰𑒿𑒕!

𑒩𑒬𑓂𑒧𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒏𑒻𑒨𑒼 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒲, 𑒢𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒏𑓄 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒲

𑒮𑒳𑒢𑒲𑒞𑒰 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒥𑒝𑓂𑒙𑒲 𑒂 𑒥𑒥𑒪𑒲

𑒢𑒲𑒪𑒱𑒧𑒰 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒯𑒧𑒩 𑒮𑒦𑒮𑒿 𑒢𑒲𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒲

𑒮𑓂𑒫𑒰𑒮𑓂𑒞𑒱𑒏𑒰 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒑𑒣𑓂𑒣𑒴 𑒥𑒳𑒞𑒹 𑒢𑒰𑒔𑒪 𑒢𑒻 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻

𑒩𑒴𑒪𑒱𑒏𑒰 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

हमरा ओ चाही!

मयूलिका मिश्र (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

ओलाश्र मीमा

लक्ष्मी ठाकुर

जानवर सब संगे भेंट-घाँट

पूनम मण्डल

सुतै कालक खिस्सा

गजेन्द्र ठाकुर

बाल साहित्य (मूल)- गजेन्द्र ठाकुर

बाल मण्डली किशोर जगत (बाल नाटक, लघुकथा, कविता आदि)

डोमन मतिहलिकसहार षचनापित

जलोदीप (बाल-नाटक संग्रह)

अक्षरमुष्टिका (बाल-लघुकथा संग्रह)

बाटक बटौना (बाल-पद्य संग्रह)

मड जाइब छी(*मैथिलीक २०१२ मे प्रकाशित पहिल क्लाइमेट-फिक्शन प्ले- मातिहरि स डनिसन चलमात- डियतीनि पलय लागिनालय पुवलसिहेद नि २०१२)*

कमलक जगता

तारहानि पनीलक

बेसी छुट्टी कम स्कूल

बड़द कैप दाउन ने चौ

बाल गजल

अनिशि लरन

बाल साहित्य (अनुवाद- द्विभाषिक- मैथिली-अंग्रेजी)- गजेन्द्र ठाकुर

मसाई केर पारिरिगनकानी गेवेका

सुनू

घर सब

एकटा नीक दिन

𑒔𑒪𑒴 𑒯𑒧 𑒞𑒿 𑒚𑒲𑒏 𑒕𑒲 𑒢𑒹!

𑒏𑒲 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒌 𑒔𑒱𑒛𑓃𑒻 𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒢𑒹 𑒕𑒲?

𑒙𑒼𑒮𑓂𑒙

𑒥𑒛𑓃𑒲𑒙𑒰! 𑒏𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒙𑒰!

𑒋𑒞𑓄 𑒯𑒧 𑒮𑒦 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒲

𑒮𑒰𑒞𑒧𑒯𑒪𑒏 𑒩𑒰𑒖𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩𑒲

𑒮𑒰𑒞𑒧𑒯𑒪𑒏 𑒩𑒰𑒖𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩𑒲 (𑒥𑒰𑒪𑒱 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒏)

𑒥𑒳𑒛𑓃𑒲

𑒏𑒔-𑒏𑒔 𑒏𑒔𑒰𑒏

𑒔𑒳𑒢𑓂𑒢𑒴-𑒧𑒳𑒢𑓂𑒢𑒴𑒏 𑒢𑒯𑒹𑒢𑒰𑒃

𑒢𑒹𑒢𑒰 𑒍 𑒥𑒻𑒪𑒴𑒢𑒮𑒿 𑒐𑒹𑒪𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒪

𑒁𑒠𑓂𑒦𑒳𑒞 𑒁𑒫𑒱𑒢𑒰𑒬𑒲 𑒁𑓀𑒏-𑒮𑓀𑒐𑓂𑒨𑒰

𑒯𑒰𑒩𑒴

𑒁𑒣𑒢 𑒢𑒻, 𑒁𑒣𑒢 𑒢𑒻!

𑒖𑒢𑓂𑒧𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒅𑒞𑓂𑒮𑒫 𑒦𑒼𑒖

𑒧𑒼𑒙 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒣𑒰𑒞𑒩-𑒠𑒳𑒥𑓂𑒥𑒩 𑒏𑒳𑒏𑒳𑒩

𑒥𑒔𑓂𑒔𑒱𑒨𑒰 𑒍 𑒁𑒣𑒢 𑒯𑒿𑒮𑒲 𑒢𑒻 𑒩𑒼𑒏𑒱 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒱

𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲

𑒯𑒧 𑒮𑒴𑒿𑒒𑒱 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒲

𑒕𑒼𑒙 𑒪𑒰𑒪-𑒙𑒳𑒯𑒙𑒳𑒯 𑒖𑒼𑒞𑒲

𑒏𑒢𑒴 𑒢𑒲𑒏, 𑒖𑒼𑒑𑒴 𑒢𑒲𑒏

𑒄 𑒮𑒦𑒙𑒰 𑒥𑒱𑒪𑒰𑒛𑓃𑒱𑒏 𑒠𑒼𑒐 𑒁𑒕𑒱!

𑒔𑒼𑒩𑒰 𑒂𑒧!

𑒯𑒧𑒩 𑒙𑒼𑒪𑒏 𑒥𑒰𑒙

ળપ્પન રુકડૂ સ્કૂલ ગેલ

માછી સ્ટેન શ્રાઉ ટાટા!

શ્રમાયીક ળુણમ મશીન સબ

ટગિ ટોગ

પાઉ- મ્યાઉ- વાહ

કુકુઙક એકટા દનિ

હમના નીક લૌએ

નીગાક નવ- સ્કૂલમે પહિલ દનિ

કની હઁસિયૌ ને!

લાલ વનસાતી

જૂન- પ્પેનક નાટ્યશાલા

શ્રાઉ પએન ગાની

કનઽ શ્રછિ ૈ શ્રંક પ?

વદિહ મૈથિલિ-શ્રંગ્રેળી ટ઼ૉકગિ નીઙ-શ્રબાઉઙ ઑડિયો વુક

હળપસ:વલીમલવિનાચ્યોગપલાયેનશ્રીયઙદઙનપછોઠ (મસાઈ કેન પનવિન્નગનકાની નેવેકા)

હળપસ:વલીમલવિનાચ્યોગપલાયેનપરસહૈંગાથિ (યણૂ હમ નઁ ડીક છી ને!)

હળપસ:વલીમલવિનાચ્યોગપલાયેનઙવદેપષદહઘમો (એકટા નીક દનિ)

હળપસ:વલીમલવિનાચ્યોગપલાયેનવરલીસશછપ (ઘન સબ)

હળપસ:વલીમલવિનાચ્યોગપલાયેનદશ્રઙછ૦ઙવળઙ (કી શ્રહાઁ એ યડિ સબકેં દેખ્ખને છી?)

ગળેન્દ્ન ઠાકુન (સમ્પાદન)

વદિહ મૈથિલિ શિશુ ઉત્સવ [વદિહ સદેહ ૮[

વદિહ: સદેહ ૮ ળાફિકા

ગળેન્દ્ન ઠાકુન, ળાગેન્દ્ન કુમાન ઝા શ્રા પચળીકાન વદ્યિાનન્દ ઝા (સમ્પાદન)

એનગલસિંહ- માતિહલિ છોમપુટેન યયિતાલિાનય

ડૉ કમલ ચૌધરી (સૌજન્ય- કમલ ચૌધરી)

મૈથિલીક વેશ- ભૂષા- પ્રસાધન સમ્બન્ધી શબ્દાવલી ૨૦૦૮

ડૉ યોગાનન્દ ઝા (સૌજન્ય- યોગાનન્દ ઝા)

મૈથિલીક પારમ્પરિક જાતીય વ્યવસાયક શબ્દાવલી ૨૦૦૮

ડૉ લલિતા ઝા (સૌજન્ય- લલિતા ઝા)

મૈથિલીક ભોજન સમ્બન્ધી શબ્દાવલી ૨૦૧૧

ગોવિંદ ઝા)(રામાશ્રય ષતિ શાર્ક્તાસ્વ)

માતિહિલિ- એનગાઓસિહ યચિતીબાનય

નામદેવ ઝા (શંકરદેવ ઝા -સૌજન્ય)

મૈથિલી શબ્દ સંચય

કિછુ મૈથિલી પોથી ડાઉનલોડ સાઈટ (ઓપન સોર્સ)

વદિહ માતિહલિ બૌકસ ઢોનલાઓડ્સ શ્રુતી- વદિી શ્રનયહવિ

વલિ્સાન નર્ણાકન

શ્રોડપ મેપાઉ' સે - શુસતાકાબાયા

પોથીક ઊકિ

રઘામછશ- શ્રષર (સોનયહ કેયૌનદ મતિહલિ)

હસિતોનય ોડ મ્માવયા- મ્મયાયા નિ મતિહલિ

ષનુદેસિ નિ હાનિસિમ ાનદ જીુદદસિમ નિ મતિહલિ

મતિહલિ નિ તહે શ્રગ ોડ વદિયાપાતિ

છુલતુનાઉ હેનતિાગ ોડ મતિહલિ

મતિહલિ નદેન તહે પ્પાનતાસ

થેમપઉ ષુનવેય શ્વોળેયત શ્રષર- એનગાઓસિહ શ્રા હનિદિ

મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન

દ્નશનીય મથિલિ (મૈથિલિ સાહિત્ય સંસ્થાન ઉકિ)

મનોયહ્ને ૧ (મૈથિલિ સાહિત્ય સંસ્થાન ઉકિ)

મનોયહ્ને ૨ (મૈથિલિ સાહિત્ય સંસ્થાન ઉકિ)

મનોયહ્ને ૩ (મૈથિલિ સાહિત્ય સંસ્થાન ઉકિ)

મનોયહ્ને ૪ (મૈથિલિ સાહિત્ય સંસ્થાન ઉકિ(

મનોયહ્ને ૫ (મૈથિલિ સાહિત્ય સંસ્થાન ઉકિ(

વ્રૂઉમ ઉાર્વ્નેની મૈથિલિ

શ્નપિન શ્વાઉમ્ડેશન

શ્નાતહામ મોકસ માતિહિઉિ ષતોનયૌવેન

મૈથિલિ ઑડિયો વુક્સ

વ્રદિહ ઢાદ શ્રુઉદ થાઉકનિગ માતિહિઉિ શ્રુદી મોકસ (નિયુઉદનિગ માતિહિઉિ ષિગિન ડ્રાનુગાગે- ર્સાત તમિ નિ માતિહિઉિ)

પોથી ડૉટ કૉમ

પ્યસ્સિા-પહિની નેના મુટકા ઉઉ

ઝાનકી પ્શ્વસમાયાન પ્મ્

શ્રાકાશવાામી દનમંગા યૂ ટ્યૂવ ચૈનઉ

વ્રદિહ સમ્માન: સમ્માનસૂચી- (સમાણાણ્તન સાહિત્ય શ્રકાદેમી, સમાણાણ્તન ઉઉતિ કઉા શ્રકાદેમી શ્રા સમાણાણ્તન સંગીતપુનસ્કાન નાટક શ્રકાદેમી સમ્માન- (ણામસઁ વ્રપ્પિયાત

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢𑒲

𑓑

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢𑒲- 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒧𑒰𑒢𑒏 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒂 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢 𑒣𑒰𑒚𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧

𑒦𑒰𑒭𑒰𑒣𑒰𑒏

𑓒

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢𑒲𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒫𑒱𑒫𑒱𑒡𑒞𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢𑒣𑒞𑓂𑒩 𑒠𑒹𑒐𑒪 𑒖𑒰𑒋 𑒋𑒏𑒩 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢𑒲 𑒩𑒼𑒪 𑒢𑒧𑒞𑓗𑓐𑓐𑓑 𑒮𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒩𑒱𑒞 𑒥𑒳𑒕𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑒹 𑒋𑒏𑒩 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒋𑒏 𑒅𑒠𑒰𑒯𑒩𑒝𑒧𑒹 𑒅𑒢𑒙𑒰-𑒣𑒳𑒢𑒙𑒰 𑒠𑒱𑒨𑒾, 𑒞𑒞𑒥𑒹 𑒮𑒦 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒨𑒴𑒣𑒲𑒋𑒮𑓂𑒮𑒲 𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 (𑒏𑒧𑓂𑒣𑒪𑒮𑒩𑒲) 𑒣𑒹𑒣𑒩 𑒋𑒋 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑓖 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑒹 𑒌 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 (𑒏𑒧𑓂𑒣𑒪𑒮𑒩𑒲) 𑒣𑒹𑒣𑒩 𑒋𑒢𑒹 𑒕𑒟𑒱 𑒮𑒹 𑒋𑒏𑒩 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒂𑒩 𑒂𑒮𑓂𑒙-𑒩𑒲𑒛𑒱𑒑 𑒠𑒼𑒮𑒩-𑒅𑒠𑒰𑒯𑒩𑒝𑒧𑒹 𑒏𑒩𑒟𑒱|

𑒩𑒒𑒰𑒧𑓂𑒧𑒼𑒅 𑒩𑒼𑒪 *𑒢𑒧𑓂𑒞𑓗- 𑓐𑓐𑓑*

𑒟𑒹𑒮𑒹 𑒂𑒩𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒱𑒢𑓂𑒞-𑒼𑒢-𑒠𑒹𑒧𑒰𑒢𑓂𑒠 𑒥𑒼𑒏𑓂𑒮, 𑒮𑒹𑒢𑓂𑒠 𑒨𑒼𑒳𑒩 [illegible]

[illegible]

(प्रमाण: अव्यवसायिक उद्देश्य आ मात्र एकेडमिक प्रयोग हेतु सभ पोथी पीडाउनलोड हेतु क्रमानुसार नीचाँक लिंक सभपर उपलब्ध । एहेडि अछि। अहाँ तहे वौकस ।रे ।राणिवले डोर पदड दौनलोद ।त तहे नेसपेयतावि लिकस वेलौ

सप्तश्रावाणी (गार्गी वशिष्ठ केन्द्रति) खपटपिहिमे मेह ८३ म सगर राति दीप जरयमे पढ़ल कथा सभक संकलन

सप्तश्रावाणी

श्यामा साहि (नचिकेता -सौजन्य)

शशि गीत प्रेम

रुपानी साहि (नचिकेता -सौजन्य)

प्रेम(अनूदित नाटक) एक कविता -

अनुपमा देवी ("रमण" रमानन्द झा -सौजन्य)

मैथिली वर्णमाला मिथिला

डॉ. कमल चौधरी (सौजन्य(कमल चौधरी -

मैथिली बेश२००८ प्रसाधन सम्बन्धी शब्दावली-भूषा-

समय२०१० (संग्रह-कथा) संकेत-

डॉ. ललिता झा (सौजन्य(ललिता झा -

मैथिली भोजन सम्बन्धी शब्दावली २०११

सुस्मिता पाठक (सौजन्य(केदार कानन -

परायिति (संग्रह कविता)

कनोजड (कथा संग्रह)

नन्दिनी पाठक (केदार कानन -सौजन्य)

𑒮𑒳𑒬𑒲𑒪 𑒗𑒰 (𑒮𑒳𑒬𑒲𑒪 𑒗𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰 𑒐𑒹𑒞𑒰𑒢 -𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨)

𑒕𑒱𑒢𑓂𑒢𑒧𑒮𑓂𑒞𑒰𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰 𑒐𑒹𑒞𑒰𑒢𑒏 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠 -

𑒏𑒳𑒮𑒳𑒧 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒣𑓂𑒩𑒞𑓂𑒨𑒰𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢 (𑒂𑒞𑓂𑒧𑒏𑒟𑒰) (𑒣𑒵 𑓔𑓕𑓙-𑓕𑓗𑓒)

𑓇 𑒏𑒰𑒧𑒱𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒧𑒰𑒨𑒢𑒲

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑓁𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓑 (𑓇 𑒏𑒰𑒧𑒱𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒧𑒰𑒨𑒢𑒲 𑒂 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒢𑒼𑒖 𑒏𑒬𑓂𑒨𑒣- 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿)

𑒣𑓂𑒩𑒲𑒞𑒱 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒑𑒼𑒢𑒴 𑒗𑒰 𑒂 𑒂𑒢 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰 - 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨)

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨)

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒠𑒹𑒫𑒞𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨)

𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨)

𑒩𑒹𑒮 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
𑒋 𑒥𑒲 𑒮𑒲 𑒛𑒲- 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒵𑒞𑒱 𑒁𑒏𑓂𑒭𑒩 𑒣𑒼𑒟𑒲 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
𑒮𑒦 𑒐𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
𑒥𑒲 𑒧𑓂𑒨𑒰𑒅 𑒥𑒰𑒯 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
𑒩𑒓 𑒮𑒦 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
(𑓐𑓖) 𑒕𑒼𑒙 𑒂 𑒣𑒻𑒒 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
(𑓐𑓗) 𑒧𑒰𑒪- 𑒖𑒰𑒪 𑒂 𑒖𑒰𑒢𑒫𑒩 𑒠𑒱𑒮 𑒠𑒹𑒐𑒴 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
(𑓑𑓗) 𑒯𑒧𑒩 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
𑒖𑒰𑒢𑒫𑒩 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
𑒣𑒼𑒟𑒲 𑓑𑓓: 𑓑𑓒𑓓 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
𑒥𑒰𑒖𑒰𑒏 𑒁𑒫𑒰𑒖 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)

𑒣𑓀𑒖𑒲 (𑓑𑓑𑓐𑓐𑓐 𑒧𑒴𑒪 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩 𑒞𑒰𑒛𑓃𑒣𑒞𑓂𑒩)

𑓑𑓑𑓐𑓐𑓐 [illegible] &
[illegible]

𑒢𑒲𑒞𑒴 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩𑒲

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨)

𑒏𑒩𑒱𑒬𑓂𑒧𑒰 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰(

𑒯𑒧𑒩 𑒥𑒰𑒪𑒫𑒰𑒛𑒲-
𑒂𑒩𑓂𑒨𑒰 𑒏ॉ𑒏𑒣𑒱𑒙 𑒧𑒹
𑒠𑒲𑒣𑒰 𑒏𑒩𑒧𑒰𑒏𑒩𑒮𑒯𑒱 𑒮𑓀𑒞𑒳𑒪𑒢 𑒧𑒹 -
𑒖𑓀𑒑𑒪 𑒧𑒹 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒑𑒞 𑒁𑒕𑒱

𑒫𑓂𑒯𑒹𑒪 𑒕𑒟𑒱 𑒂𑒏𑒰𑒬 𑒧𑒹
𑒦𑒻𑒨𑒰 𑒏𑒹 𑒧𑒳𑒮𑓂𑒏𑒰𑒢 𑒏𑒹 𑒔𑒼𑒩𑒾𑒪𑒏
𑒥𑒲𑒖 𑒮𑓀𑒔𑒨𑒏
𑒁𑒔𑓀𑒦𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒨 "𑒁𑒥𑒱𑒢𑒰𑒔𑒲"
𑒬𑒾𑒔𑒰𑒪𑒨𑒏 𑒐𑒱𑒮𑓂𑒮𑒰
𑒪𑒰𑒪 𑒥𑒩𑒮𑒰𑒞𑒱
𑒑𑒳𑒪𑓂𑒪𑒲𑒏 𑒖𑒰𑒠𑒳𑒃 𑒣𑒹𑒙𑒲
𑒮𑒧𑒲𑒩𑒰𑒏 𑒫𑒏𑒱𑒛 𑒦𑒼𑒖𑒢
𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯 𑒧𑒹 𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒲

𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑓀𑒏𑒰 𑒗𑒰 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰(

𑒯𑒧𑒩 𑒧𑒰𑒿𑒕!𑒢𑒹 𑒯𑒧𑒩 𑒧𑒰𑒿𑒕 !

𑒩𑒬𑓂𑒧𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰(

𑒏𑒻𑒨𑒼 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒲, 𑒢𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒏𑓄 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒲

𑒮𑒳𑒢𑒲𑒞𑒰 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰(

𑒥𑒢𑓂𑒙𑒲 𑒂 𑒥𑒥𑒪𑒲

𑒢𑒲𑒪𑒱𑒧𑒰 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰(

𑒯𑒧𑒩 𑒮𑒦𑒮𑒿 𑒢𑒲𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒲

𑒮𑓂𑒫𑒰𑒮𑓂𑒞𑒱𑒏𑒰 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰(

𑒑𑒣𑓂𑒣𑒴 𑒥𑒳𑒞𑒹 𑒢𑒰𑒔𑒪 𑒢𑒹 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻

𑒙𑒴𑒪𑒏𑒰 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰(

𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒍 𑒔𑒰𑒯𑒱!

𑒧𑒡𑒴𑒪𑒱𑒏𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰(

𑒍𑒒𑒰𑒃𑒪 𑒦𑒲𑒧𑒰

𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒲 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒖𑒰𑒢𑒫𑒩 𑒮𑒦 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒦𑒹𑒿𑒙-𑒒𑒰𑒿𑒙

પૂનમ મણ્ડલ

<u>સુનૈ કાલ્હ પ્રસ્િદ્ધા</u>

કનકમાલા દીક્ષતિ મૂલ નેપાલીસઁ મૈથિલી અનુવાદ) **રૂપા ધીરૂ** આ ધીરેન્દ્ર પ્રેમર્ષિ, વાલ સાહિત્ય(ધીરેન્દ્ર પ્રેમર્ષિ-સૌજન્ય) (

<u>નાગાના વેઙક દેશનામાઙ-</u>

ડૉ શશધિર કુમાર આ **સુપ્રિયા વેવી કુમારી**

<u>જૂકમૂ૫ (૫ૃ ૬૩૮-૬૭૪)</u>

.

<u>લ્પકક આમંત્રતિ રચના આ ઓરપર આમંત્રતિ સમીક્ષકક સમીક્ષા સીરીઝ</u>

૧ કામિનીક પાંચ ટા કવિતા આ ઓરપર મધુકાન્ત ઝાક ટિપ્પણી

<u>વિદેહ_૦૧_૦૯_૨૦૧૬</u>

૩ મુન્ની કામતક એકાંકી આ ઓરપર ગજેન્દ્ર ઠાકુરક "જિન્દગીક મોલ" ટિપ્પણી

<u>વિરચર્ચા_૩૫૪</u>

પસુપુલ્ટી ગીતા

<u>એડિટર્સ ચોઇસ સીરીઝ૧-</u>

મીના ઝા

<u>એડિટર્સ ચોઇસ સીરીઝ૨-</u>

જગદીશ ચન્દ્ર ઠાકુર ટા વાલ કવિતા જરૂરે ૩) **૨ ટા કવિતા વેવી ચારુલપર)**

<u>એડિટર્સ ચોઇસ સીરીઝ૩-</u>

.

વિદ્યાપતિ ગીત

गीत- गोविन्ददास (गायन **दीक्षा भारती**)

मैथिली गजल (गजल- गजेन्द्र ठाकुर, गायन **दीक्षा भारती**)

થહેસે ાિે પનનિન-ોન-દેમાનદ વૌકસ, સેનદ પ઼ુન ટ્રૈનસિ નો દિનોનાઌિસનોડ઼વ઼દિહ઼ાઌાનાઌિયોમ઼ થહે મૌકસ ાેડ સોમે ાેડ નહેસે ાિે ાવ઼ાણાિવણ ડોન સાણ ાેન ઘૌાગણ શ્ઠણાય઼ [(ય) શ્ઠેનોાિ થહાકુન, સાણેસ઼વ઼દિહ઼ાઌાનાઌિયોમ], સેનદ પ઼ુન ટ્રૈનસિ નો સાણેસ઼વ઼દિહ઼ાઌાનાઌિયોમ઼ થહે યોનનેનનસ ાનદ દોયુમેનનસ ે-પુવણસિહેદ વય઼ વ઼દિહ઼ (સનિયે ૨૦૦૦) ઙ્ષષાઋ ૨૨૨૮- ૫૪૭શ્ર વ઼ઙ્યઌહ્શ્ર (સનિયે ૨૦૦૪) ાિે પેનૌદિયિાણણય઼ વેનિાગ યહેયકેદ ડોન ાયયેસસવિણિનિય઼ સિસુેસ઼ શ્ઠૌપણ ૌનિહ દસિાવણિનૌસિ સહુેણદ નોન હાવ઼ે દડિડયિુણનય઼ ાયયેસસનિાગ નહેસે યોનનેનનસ઼ દોયુમેનનસ઼

६ 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒄- 𑒪𑒩𑓂𑒢𑒱𑓀𑒑

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒄-𑒪𑒩𑓂𑒢𑒱𑓀𑒑

[𑒮𑓀𑒒 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒂𑒨𑒼𑒑𑓂 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒂𑒨𑒼𑒑𑒏 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 (𑒁𑒢𑒱𑒫𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒂 𑒌𑒔𑓂𑒕𑒱𑒏) 𑒂 𑒂𑒢 𑒌𑒔𑓂𑒕𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒭𑒨 𑒂 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒢𑓂𑒨 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 (𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲 𑒧𑒰𑒡𑓂𑒨𑒧) 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒮𑒰𑒧𑒑𑓂𑒩𑒲] [𑒋𑒢.𑒙𑒲.𑒋.- 𑒨𑒴.𑒖𑒲.𑒮𑒲.-𑒢𑒹𑒙-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑒹𑒯𑒼]

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢𑒲

१

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢𑒲- 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒧𑒰𑒢𑒏 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒂 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢 𑒣𑒰𑒚𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧

<u>𑒦𑒰𑒭𑒰𑒣𑒰𑒏</u>

२

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢𑒲𑒧𑒹 𑒣𑒩𑓂𑒨𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒫𑒱𑒫𑒱𑒡𑒞𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢𑒣𑒞𑓂𑒩 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒰 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒋𑒏𑒩 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢𑒲 [illegible] 𑒮𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒩𑒱𑒞 𑒥𑒳𑒗𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑒹 𑒋𑒏𑒩 𑒋𑒏𑒩𑒰 𑒋𑒏 𑒅𑒠𑒰𑒯𑒩𑒝𑒧𑒹 𑒅𑒢𑒙𑒰-𑒣𑒳𑒢𑒙𑒰 𑒠𑒱𑒨𑒾, 𑒞𑒞𑒫𑒹 𑒨𑒠𑒱 𑒣𑒩𑓂𑒨𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒨𑒴𑒣𑒲𑒋𑒮𑒮𑒲 𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲

(कम्प्युटरमे) पेपर लेल सेहो ई प्रयास अछि, से जे विद्यार्थी मैथिली (कम्प्युटरमे) पेपर लेने छथि से एकर एकटा आर टेस्ट-सीरीज देखि-उपयोगमे करथि।

रजिस्ट्रेशन लिंक [illegible]-००१

.

मिथिलाक्षर (कम्प्युटर & मिथिलाक्षर)

उच्चतर मिथिलाक्षर प्रश्नपत्र

निम्नतर मिथिलाक्षर प्रश्नपत्र

मैथिली प्रश्नपत्र- यूपीएससी (ऐच्छिक)

मैथिली प्रश्नपत्र- यूपीएससी (अनिवार्य)

मैथिली प्रश्नपत्र- बीपीएससी(ऐच्छिक)

.

यू पी एस सी (मेन्स) ऑप्शनल: मैथिली साहित्य विषयक टेस्ट सीरीज

यूपीएससी क प्रारम्भिकी परीक्षा सम्पन्न भऽ गेल अछि। जे परीक्षार्थी एहि परीक्षामे उत्तीर्ण करताह आ जँ मेन्समे हुनका ऑप्शनल विषय मैथिली साहित्य होयतन्हि तँ ओ एहि टेस्ट-सीरीजमे सम्मिलित भऽ सकैत छथि। टेस्ट सीरीजक प्रारम्भ प्रारम्भिकक रजिस्टर ततकाल बाद होयत। टेस्ट-सीरीजक उत्तर विद्यार्थी स्कैन कऽ [illegible] पर पठा सकैत छथि, जँ मेलसँ पठेबामे असोकर्ज होइन्हि तँ ओ हमर ह्वाट्सएप नम्बर ८५६०८६०७२१ पर सेहो प्रश्नोत्तर पठा सकैत छथि। संगमे ओ अपन

પ્નાઊમિ્સક ૯ડમટિ કાન્ડક સ્કૈન કઙ્ઊ ક ॉપી સેહો વેનીસ્કિશન ઊઊ પઠાવથિ પનીક્ષામે સજ પ્નાશ્નક ઉત્તન નહિ દેમય પડ઼ૈત છૈક મુદા ઊઁ ટેસ્ટ સીનીળમે વ઼દ્યાન્થી સજ પ્નાશ્નક ઉત્તન દેતાહ ત઼ઁ હુનકા ઊઊ શ્નેયસ્કન નહતનહિ વ઼દેહક સજ સ્કીમ ળેકાઁ ફેહો પૂન્મણત: નઃશુઊ્ક અછિ- ગળેન્દ્ન ઠાકુન

સંઘ ઊક સેવ઼ા આયોગ દ્વાના આયોળિત સિવિઊ સેન્વ઼સિળ પનીક્ષા (મુખ્ય઼), મૈથિઊિ ૨ આ ૧ -પત્ન-પ્નાશ્ન્ ઊઊ ટેસ્ટ સીનીળ (ઐચ્છિક)

થેસત ષેનેસિ- ૧- ગળેન્દ્ન ઠાકુન

થેસત ષેનેસિ- ૨- ગળેન્દ્ન ઠાકુન

.

ꢢથઆ- ઉઘછ્ ઉશ્ઘછ્ મશ્ઘછ માતિહઊિ આેપતાિનાઊ- ગળેન્દ્ન ઠાકુન

મૈથિઊિ સમીક્ષાશાસ્ત્ન

મૈથિઊિ સમીક્ષાશાસ્ત્ન (તમિ્હતા)

મૈથિઊિ સમીક્ષાશાસ્ત્ન (ભાગ-૨, અનુપ્નયોગ)

મૈથિઊિ પ્નતપિોગતિ

[શ્ઊાયે ોડ માતિહઊિ િન ફનદો-ુનોપાન ડાનગુગે ઢામઊય્ આેનગિનિ ાનદ દેવ઼ઊપમેનત ોડ માતિહઊિ ઊનગુગે (પાનસ્કનાતિ, શ્નાકનતિ, અવ઼હતત, માતિહઊિ) ભાનોપીય઼ ભાષા પનિવ઼ાન મય઼ મૈથિઊિક સ્થાન્ મૈથિઊિ ભાષાક ઉદ્ભવ઼ આ વ઼કાસ (સંસ્ક ૃત, પ્નાક ૃત, અવ઼હટ્ટ, મૈથિઊિ)]

(છ્નાતિયિસિમ- યિડિડેમનત ડતિાનાય઼ ઢોમસ િન મોદેનન ઘ્ના તેસત ોડ યનાતિયિાઊ ાવઊિતિ઼ ોડ તહે યાનદદિાતેસ)

(ળ્યોતાિનીશ્વ઼ન, વ઼દ્યાપતિ આ ગોવ઼િન્દદાસ સઊિવસમે છથિ આ નસમય઼ કવ઼ િયતુન યતુનભુળ વ઼દ્યાપતિ કાઊિન કવ઼િ છથિ ઘનય઼ સમીક્ષા શ ્ખઊક પ્નાનમ્ભ કનવાસઁ પૂન્વ઼ યાનૂ ગોટેક શવ઼દાવ઼ઊિ નવ઼ શવ઼્દક પ્નાયાય઼ સંગ દેઊ ળા નહઊ અછિ નવ઼ આ પુનાન શવ઼દાવઊિક ળ્ઞાનસઁ ળ્યોતાિનીશ્વ઼ન, વ઼દ્યાપતિ આ ગોવ઼િન્દદાસક પ્નાશ્નોત્તનમે યાન આઓત, સંગહિ શિવ઼્દકોષ વ઼ઢઊાસઁ ખાઁટી મૈથિઊિમે પ્નાશ્નોત્તન ઊખ્વિામે યાખ આસ્તે-આસ્તે ખતમ હોયત, ઊખનીમે પ્નવ઼ાહ આયત આ સુચ્ય઼ા ભાવ઼ક અભિવ઼્યક્તિ ભેય઼ સકત।)

(વ઼દ્નીનાથ ઢ઼ા શવ઼્દાવ઼ઊિ આ મથિઊિક ક ૃષિ-મત્સ્ય઼ શવ઼્દાવ઼ઊિ)

(વ઼ૈઊૂ ઘડીશન- પ્નથમ પત્ન- ઊનિક ગાથામે સમાળ આ સંસ્ક ૃતિ)

(વૈઙ્યૂ એડીશન- દ્વિતીય પત્ર- વિદ્યાપતિ)

(વૈઙ્યૂ એડીશન- દ્વિતીય પત્ર- પદ્ય સમીક્ષા- વાણગી)

(વૈઙ્યૂ એડીશન- પ્રથમ પત્ર- ઊક ગાથા ન઼ૃત્ય નાટક સંગીત)

(વૈઙ્યૂ એડીશન- દ્વિતીય પત્ર- યાત્રી)

(વૈઙ્યૂ એડીશન- દ્વિતીય પત્ર- મૈથિલિ નામાયણ)

(વૈઙ્યૂ એડીશન- દ્વિતીય પત્ર- મૈથિલિ ઉપન્યાસ)

(વૈઙ્યૂ એડીશન- પ્રથમ પત્ર- શવ્દ વિચાર)

(તિરહુતા લિપિક ઉદ્ભવ ઓ વિકાસ)

અનુલગ્નક-१-२-३   અનુલગ્નક- ४-५

(મૈથિલી આ દોસર પુવનિયા ભાષાક વીચમે સમ્વન્ય (વાંગ્લા, અસમિયા આ ઓડિયા) [યૂપીએસસી સર્વિસ, પત્ર-१, ભાગ-' ए' , ક્રમ-५])

[મૈથિલી આ હિન્દી વાંગ્લા ભોજપુરી મગહિ સંથાલી- વિહાર ઊક સેવા આયોગ (વીપીએસસી) ક્ને સવિલિ સેવા પરીક્ષાક મૈથિલી (ઐચ્છિક) વિષય ઊઊ]

મૈથિલી-હિન્દી વાર્તાલાપ (३ ઘણ્ટા)

મૈથિલી

વાંગ્લા

અસમિયા

ઓડિયા

હિન્દી

ઉર્દૂ

નેપાલી

સંસ્કૃત

સંથાલી

ઘથઅ_ઉઘછ_ઘણથ_માતિહલિ_०१

ꠝꠕꠡ_ઉઘછ_ꠝꠑꠕ_ꠝꠣꠔꠤꠢꠤꠟꠤ_૦૨

ઘ૫ (શ્વે)

થોપયિ ૧

યૂપીએસ઼સી઼ શ્રા શ્રાન પ્નતયિ઼ોગતિ પનીક્ષા ઌઌ દેપ્ઃ

વ઼દિહ઼ઃસદેહ ૧૭	વ઼દિહ઼ઃસદેહ ૨૧	વ઼દિહ઼ઃસદેહ ૨૩	વ઼દિહ઼ઃસદેહ ૨૬	વ઼દિહ઼ઃસદેહ ૨૯
વ઼દિહ઼ઃસદેહ ૩૦	વ઼દિહ઼ઃસદેહ ૩૨	વ઼દિહ઼ઃસદેહ ૩૩	વ઼દિહ઼ઃસદેહ ૩૪	વ઼દિહ઼ઃસદેહ ૩૫

ઘેનેનાઌ ષ્તુદેસિ

ꠝછએઢ઼થ- એનવ઼િનોનમેનત છઌાસસ શ૨- શ૨૨

ꠝછએઢ઼થ શ્વવઢ ૨- શ૨૨

ષાનસાદ થવ઼

હતપ્ઃપનાસાનવહનાત઼ગોવ઼નિ્

હતપ્ઃનૌસોનાનિ઼યોમ્

શ્રોતહેન શ્રોપતોિનાઌસ

૨ઘાꠝશ્રોઉ ઘય઼ાનકોસહ

પેટાન (નસિોન્સ સેન્ટન)

મૈથિલી મુહાવરા એવમ્ લોકોક્તિ પ્રકાશ- રમાનાથ મિશ્ર મિહિર (પાઁટી પ્રવાહયુક્ત મૈથિલી લિપિવામે સહાયક)

ડૉ કમલ ચૌધરી- મૈથિલીક વેશ- ભૂષા- પ્રસાધન સમ્બન્ધી શબ્દાવલી (પાઁટી પ્રવાહયુક્ત મૈથિલી લિપિવામે સહાયક)

ડૉ યોગાનન્દ ઝા- મૈથિલીક પારમ્પરિક જાતીય વ્યવસાયક શબ્દાવલી (પાઁટી પ્રવાહયુક્ત મૈથિલી લિપિવામે સહાયક)

ડૉ લલિતા ઝા- મૈથિલીક ભોજન સમ્બન્ધી શબ્દાવલી (પાઁટી પ્રવાહયુક્ત મૈથિલી લિપિવામે સહાયક)

મૈથિલી શબ્દ સંચય- ડૉ શ્રીરામદેવ ઝા (પાઁટી પ્રવાહયુક્ત મૈથિલી લિપિવામે સહાયક)

દન્ત-વતીક વસ્તુ કૌશલ- ડૉ શ્રીરામદેવઝા

પરિચય નિચય- ડૉ શૈલેન્દ્ર મોહન ઝા

એનાગ્લિસિઝ મારિહલિ કોમપ્યુટર ચરિત્રીણારય (કોમપલેટ) - ધાળેનદરા થહાકુર

મારિહલિ એનાગ્લિસિઝ ચરિત્રીણારય- ગોવિંદ ઝા

શ્રામિતા સહિ -શિશુ ગીત ખેલ

શ્રાનન્દ મિશ્ર (સૌજન્ય શ્રી રમાનન્દ ઝા ' રમણ') - મિથિલિ ભાષાક સુબોધ વ્યાકરણ

મૈથિલી સુબોધ વ્યાકરણ- ભોલા લાલ દાસ

રાચાક્ષ્ણ ચૌધરી- શ્ર પુરલેચ ોડ મારિહલિ ઙિરિરાત્રે

નાયાક઼ ધામ ચૌધરી- મથિલિક ઇતિહાસ

નાળેશ્વર દા- મથિલિક્ષર ઉદ્ભવ ઓ વિકાસ (મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન આગ્કાર્વ) (યૂપીએસસી સલિવસ)

દગ્ન-વરી (મૂલ)- શ્રી સુરેન્દ્ર દા સુમન (યૂપીએસસી સલિવસ)

પ્રવણ્ય સંગ્રહ- રમાનાથ દા (વીપીએસસી સલિવસ) છરરદ ષતિ

સુભાષ ચન્દ્ર યાદવ-રાળકમલ ચૌધરી: મોનોગ્રાફ

શવિ કુમાર દા ' ટલિલ' અંશુ-સમાલોચના

ડૉ વચેશ્વર દા- નવિન્ધ-નકિુઞ્ળ

ડૉ દેવશંકર નવીન- આધુનકિ સાહતિ્યક પરદિૃશ્ય

પ્રેમશંકર સહિ- મૈથિલી ભાષા સાહતિ્ય:વીસમ શતાબ્દી (આલોચના)

ડૉ રમાનન્દ દા ' રમમ'

હરિઆઓલ

આપ્પિયાસલ છરરદ ષતિ

દુર્ગાનન્દ મણ્ડલ-ચક્ષુ

શેર એહ મિનલગ્ગૂ શારલ સભકેં સેહો પઢૂ:-

રામલોચન ઠાકુર- મૈથિલી લોકકથા

કુમાર પવન (સાભાર અંતિકા)

𑓕𑓒𑓖 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒮𑒩𑓂𑒫𑒬𑓂𑒩𑒹𑒭𑓂𑒚 𑒏𑒟𑒰)

𑒛𑒰𑒨𑒩𑒲𑒏 𑒣𑒨𑒰𑒪 𑒣𑒢𑓂𑒢𑒰

𑒏𑒹𑒠𑒰𑒩𑒢𑒰𑒟 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲

𑒁𑒥𑒰𑒩𑒰 𑒢𑒯𑒱𑒞𑒢	𑒔𑒧𑒹𑒪𑒲𑒩𑒰𑒢𑒲	𑒧𑒰𑒯𑒳𑒩	𑒏𑒩𑒰𑒩	𑒁𑒨𑒢𑒰	𑒯𑒲𑒢𑒰

𑒛ॉ 𑒩𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰

𑒦𑒝𑒱𑒞-𑒁𑒦𑒝𑒱𑒞	𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨𑒧𑒹 𑒁𑒪𑒓𑓂𑒏𑒰𑒩	𑒁𑒪𑒓𑓂𑒏𑒰𑒩-𑒦𑒰𑒮𑓂𑒏𑒩	𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨𑒧𑒹 𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒭	𑒁𑒯𑒱𑒫𑒰𑒧𑒢-𑒫𑒡	𑒣𑒰𑒩𑒱𑒖𑒰𑒞-𑒧𑒘𑓂𑒖𑒩𑒲

𑒨𑒼𑒑𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒣𑒰𑒚𑒏 ' 𑒫𑒱𑒨𑒼𑒑𑒲'

𑒫𑒱𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒏 𑒥𑒞𑒏𑒯𑒲	𑒫𑒱𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒏 𑒥𑒞𑒏𑒯𑒲 𑒦𑒰𑒑- 𑓒	𑒁𑒏𑒙𑒰 𑒧𑒮𑒱𑒨𑒰 (𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)
𑒢𑒩𑒏 𑒫𑒱𑒖𑒨 (𑒮𑒧𑓂𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝)	𑒢𑒩𑒏 𑒫𑒱𑒖𑒨 (𑒮𑓀𑒬𑒼𑒡𑒱𑒞)	𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒠𑒱𑒢 𑒧𑒡𑒳𑒩 (𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰 𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞𑒰𑒢𑓂𑒞)
𑒯𑒧𑒩 𑒑𑒰𑒧	𑒣𑒩𑒱𑒧𑒰𑒝𑓂𑒛𑒱𑒏 𑒠𑒹𑒬𑒧𑒹	𑒩𑒼𑒥𑒼𑒙 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒰𑒃𑓀𑒮- 𑒤𑒱𑒏𑓂𑒬𑒢 𑒢𑒰𑒙𑒏)

𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 (𑒂𑒢 𑒦𑒰𑒭𑒰𑒮𑒿)- 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓗 (𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒂 𑒢𑒫 𑒣𑒲𑒜𑓃𑒲𑒏 𑒣𑒰𑒚𑒏𑒏 𑒂𑒢 𑒦𑒰𑒭𑒰𑒮𑒿 𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒑𑒠𑓂𑒨 𑒂 𑒣𑒠𑓂𑒨- 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿)

𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒠𑓂𑒫𑒱𑒦𑒰𑒭𑒱𑒏- 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲-𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲)- 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒧𑒮𑒰𑒆 𑒏𑒹𑒩 𑒣𑒩𑒱𑒬𑓂𑒩𑒧𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒧𑒹𑒜𑓃𑒏𑒰

𑒬𑒹𑒭 𑓔𑓐 𑒙𑒰 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩-𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒢𑒲𑒔𑒰𑒿𑒏 𑒪𑒱𑓀𑒏𑒣𑒩:-

𑒮𑒳𑒢𑒴	𑒒𑒩 𑒮𑒖𑒰	𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒢𑒲𑒏 𑒠𑒱𑒢	𑒔𑒪𑒴 𑒯𑒧 𑒞𑒿 𑒚𑒲𑒏 𑒕𑒲 𑒢𑒹!	𑒏𑒲 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒋 𑒔𑒱𑒛𑓃𑒻 𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒢𑒹 𑒕𑒲?
𑒙𑒼𑒮𑓂𑒙	𑒫𑒛𑒲𑒙𑒰! 𑒏𑒢𑒲𑒣𑒱𑒙𑒰!	𑒋𑒞𑓄 𑒯𑒧 𑒮𑒦 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒲	𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲𑒨𑒏 𑒩𑒰𑒖𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩𑒲	𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲𑒨𑒏 𑒩𑒰𑒖𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩𑒲 (𑒥𑒱𑒢𑒳 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒏)
𑒥𑒳𑒡𑒼	𑒏𑒔𑒏𑒔- 𑒏𑒔𑒰𑒏	𑒔𑒳𑒢𑓂𑒢𑒴𑒧𑒳𑒢𑓂𑒢𑒴𑒏- 𑒢𑒯𑒹𑒢𑒰𑒃	𑒢𑒹𑒢𑒰 𑒖𑒹 𑒥𑒻𑒪𑒴𑒢𑒮𑒿 𑒛𑒹𑒩𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒪	𑒁𑒠𑓂𑒦𑒳𑒞 𑒁𑒥𑒲𑒢𑒰𑒨𑒲 𑒁𑓀𑒏- 𑒬𑓀𑒐𑒪𑒰
𑒯𑒢𑒴	𑒁𑒣𑒢 𑒢𑒻, 𑒁𑒣𑒢 𑒢𑒻!	𑒖𑒢𑓂𑒧𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒅𑒞𑓂𑒮𑒫 𑒦𑒼𑒖	𑒧𑒼𑒙 𑒢𑒰𑒖𑒰 𑒣𑒰𑒞𑒩- 𑒠𑒳𑒥𑓂𑒥𑒩 𑒏𑒳𑒏𑒳𑒩	𑒫𑒔𑒱𑒨𑒰 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒯𑒿𑒮𑒲 𑒢𑒻 𑒩𑒼𑒏𑒱 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒱
𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲	𑒯𑒧 𑒮𑒴𑓀𑒒𑒱 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒲	𑒕𑒼𑒙 𑒪𑒰𑒪-𑒙𑒳𑒯𑒙𑒳𑒯 𑒛𑒼𑒩𑒲	𑒏𑒢𑒴 𑒢𑒲𑒏, 𑒦𑒼𑒑𑒴 𑒢𑒲𑒏	𑒄 𑒮𑒦𑒙𑒰 𑒥𑒱𑒪𑒰𑒛𑒱𑒏𑒹 𑒠𑒼𑒭 𑒁𑒕𑒱!
𑒔𑒼𑒐𑒰 𑒂𑒧!	𑒯𑒧𑒩 𑒙𑒼𑒪𑒏 𑒥𑒰𑒙	𑒖𑒐𑒢 𑒮𑓂𑒏𑒴 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪 𑒑𑒹𑒪	𑒧𑒰𑒕𑒲 𑒮𑒹𑒩 𑒂𑒅 𑒙𑒰𑒙𑒰!	𑒁𑒧𑒰𑒨𑒲𑒏 𑒖𑒳𑒪𑒳𑒧 𑒧𑒬𑒲𑒢 𑒮𑒦
𑒙𑒱𑓀𑒑 𑒙𑒼𑓀𑒑	𑒣𑒰𑒅𑒧𑓂𑒣𑒰𑒅-- 𑒫𑒰𑒯	𑒏𑒳𑒏𑒳𑒩𑒏 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒠𑒱𑒢	𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒢𑒲𑒏 𑒪𑒰𑒑𑒋	𑒢𑒲𑒞𑒰𑒏 𑒢𑒫- 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪𑒧𑒹 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒠𑒱𑒢
𑒏𑒢𑒲 𑒯𑒿𑒮𑒱𑒨𑒼 𑒢𑒹!	𑒪𑒰𑒪 𑒥𑒩𑒮𑒰𑒞𑒲	𑒦𑒴𑒞𑒣𑓂𑒩𑒹𑒞𑒏 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨𑒬𑒰𑒪𑒰-	𑒂𑒅 𑒣𑒋𑒩 𑒑𑒰𑒢𑒲	𑒏𑒞𑓄 𑒁𑒕𑒱 𑒄 𑒁𑓀𑒏 𑓕?

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲-𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲 𑒙ॉ𑒏𑒱𑓀𑒑 𑒩𑒲𑒛-𑒁𑒪𑒰𑒅𑒛 ऑ𑒛𑒱𑒨𑒼 𑒥𑒳𑒏

હ્ત્ત્પસ:વઊીમઊવિ૧ા૧યોર્૧ા૧ઊપૈયે૧શ્રીયઙ્દ૭૧પછો૯ (મસાઈ કે૧ પ૧વિ઼૧્ત્નકા૧ી ગેવેકા)

હ્ત્ત્પસ:વઊીમઊવિ૧ા૧યોર્૧ા૧ઊપૈયે૧પ૩સહૈ૪ાગ્યિ (યૂ હ્મ ગઁ ઙીક છી ને!)

હ્ત્ત્પસ:વઊીમઊવિ૧ા૧યોર્૧ા૧ઊપૈયે૧ઙ૧ર્દપષદહ્ઘમો (ए્કટા ની્ક દનિ)

હ્ત્ત્પસ:વઊીમઊવિ૧ા૧યોર્૧ા૧ઊપૈયે૧વર્ઊપૌસશ્છપ (ઘ૧ સજ)

હ્ત્ત્પસ:વઊીમઊવિ૧ા૧યોર્૧ા૧ઊપૈયે૧દ્શ્ઙછ૦ઙ્વ૧ત૭ (કી શ્રહઁ ऐ યડ઼િ સજકેઁ દેપ્ને છી?)

-

કછિ મૈથિઊી પોથી ઙાઉનઊોઙ સાઇટ (શ્રોપન સો્સ)

ક્ષ્ક્ષછ્ઽ૮થ જહ્શ્રષહ્શ્ર ષશ્રક્ષ્ઘશ્રમ

ક્ષ્ક્ષછ્ઽ૮થ (માનિહઊિ- एન્ગઊસિહ- હનિદ છોનવે઼૧સાનીનિસ)

પં ઊક્ષ્મીપનિ સિંહ (સૌળન્ય ૧માનન્દ ઝા "૧મક્ષ્ક્ષ")

હનિ્દીશકિ્ષક-મૈથિઊી-

મૈથિઊી(ઘાક્ષ્ટા ૩) હનિ્દી વા૧્ત્ાઊાપ-

મૈથિઊી (મૈથિઊી સંકેત જાષા સહનિ(મૈથિઊીમે પહિઊ વે૧ -

હ્ત્ત્પસ:ગ઼ીયુત્વેયોમ્૦વ઼દિહો_ઙો૧ણાઊ

હ્ત્ત્પસ:યુત્વેથેવ્છ- ઊ૧ષસદ

હ્ત્ત્પસ:નયે૧ત્નયિ઼નિ્વસ- ર૦ર૧પહ્પ

ષાહનિયા શ્રકાદેમિ

પ્૧કાશન

ઙિજિટિઊ-પોથી

છ્રર૬

શ્રપ્યિ઼ાસઊ (૧માનન્દ ઝા ૧મક્ષ્ક્ષ)

ઊુશ્રાયૃઉ કનકની- મહેન્દ્ન

પ્નવન્ધ સંગ્નહ- નમાનાથ ઝા (વીપીએસ઼સી઼ સલિવસ)

સ◌ૃળન કેન દીપ પન્વ઼- સં કેદાન કાનન શ્રા શ્રનવ઼િન્દ ઠાકુન

મૈથિળિ ગદ્ય઼ સંગ્નહ- સં શૈઉન્દ્ન મોહન ઝા

શ્રનયહવિ઼શ્રોનગ (વ઼ળિય઼દેવ઼ ઝા)

વ઼દિહ માતિહર્ળિ જોકસ્ ઝુોનણાઉસ્ શ્રુદી- વ઼દી શ્રનયહવિ઼

રઘાઞછશ્ર

માતિહળિ એનગાઉસિહ ચયિતાીિનાનય઼

વ઼ળ્િઆન નત્ણાકન

મથિળિ દન્શન

તીનજુક્તિ

શ્રોડ઼ઘ ઞેપાઉ' સે - શ્રુસતાકાઉાય઼ા

પોથીક ઉકિ

રઘાઞછશ્ર- શ્રષર (સોનયહ કેય઼ૌનદ મતિહળિ)

હસિતોનય઼ ોડ ઞાવ઼ય઼ા- ઞય઼ાય઼ા નિ મતિહળિ

ષતુદૅસિ નિ ઝાનિસિમ ાનદ જુદદસિમ નિ મતિહળિ

મતિહળિ નિ તહે શ્રગો ોડ વ઼દિય઼ાપાતિ

છુઉતુનાઉ હેનાતિાગો ોડ મતિહળિ

મનિહિશુ નદેન નહે ખાનનાનાસ

થેમપથે ષુનવેય સ્નોળેયન શ્ષ૨- એનગાથસિહ શ્ના હનિદિ

મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન

દન્સનીય મથિલિ (મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન થકિ)

જાનોયહુને ૧ (મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન થકિ)

જાનોયહુને ૨ (મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન થકિ)

જાનોયહુને ૩ (મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન થકિ)

જાનોયહુને ૪ (મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન થકિ(

જાનોયહુને ૫ (મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન થકિ(

વ્થૂમ થારવ્નેની મૈથિલી

શ્નપિન સ્થાઉમ્ડેશન

સ્નાનહામ મૌકસ માનિહલિ ષનોનયૌવેન

મૈથિલી ઑડિયો વુક્સ

વદિહ ઢાદ શ્થુદ થાથકનિગ માનિહલિ શ્ર્દી મૌકસ (નિયુથદનિગ માનિહલિ ષગિન ડ઼ાનુગાગે- ૨સન નમિ નિ માનિહલિ)

પોથી ડ◌ૉટ ક◌ૉમ

૨ ડ઼ોવે મનિહિલા (પોથી ડાઉનલોડ લિંક)

નેનલિ માનિહલિ ફ઼ુનનાલ

ગૌનેર ૨ ડોલે મતિહવિ

પ્રયાગ મૈથિલ ચૈનલ કનિમ્મ યૌવની આ સંગીતા આનન્દ

મથિલિ ચૈપ્ટર

ખિસ્સા- પહિની નેના ગુટકા લેલ

ળાનકી એફ્એમ સમાચાર

આકાશવાણી દરભંગા યૂ ટ્યૂબ ચૈનલ

આકાશવાણી મૈથિલી સમાચાર

આકાશવાણી અમ◌ૃત મહોત્સવ

સુરેન્દ્ર રાઉત

.

ઢમ્મ૩

મૈથિલી

મૈથિલી લેક્સિકન

.

વૃદેહો - ડોરનનિગૌથુવે છહાનેલ

.

વૃદેહ સમ્માન:**સમ્માનસૂચી-** (સમાનાન્તર સાહિત્ય અકાદેમી, સમાનાન્તર લલિત કલા અકાદેમી આ સમાનાન્તર સંગીત્ અકાદેમી સમ્માન નાટક- (પુરસ્કાર નામસઁ વૃખ્યિાત

માતિહિ ેમૌકસ્ ેહુોનાઉસ્ શ્રુદીસિ- વ઼દીસ યાન વે દૌનઉોદેદ ડોમ: **માતિહિ ેમશ્રોશ્રોપ્યષ્ ેહુોનાઉસ્ શ્રુદીસિ- વ઼દીસ**

શ્રપન મંતવ઼્યે દતિોનાિ઼સતાડ઼વ઼દિહા઼ાામાિ઼યોમ પન પડાઉા

ઝવ઼દિહ સૂયના સંપન્ક શ્રન્વ઼ેષાામ (નિયઉદનિગા શ્રાનાઉઉઉ ડ઼તિનાતુને નિ માતિહિ ાનદ વ઼દિહા માતિહિ ડ઼તિનાતુને મોવ઼ેમેનત)

વ઼દિહ સૂયના સંપન્ક શ્રન્વ઼ેષાામ (નિયઉદનિગા શ્રાનાઉઉઉ ડ઼તિનાતુને નિ માતિહિ ાનદ વ઼દિહા માતિહિ ડ઼તિનાતુને મોવ઼ેમેનત)

વ઼ દિ હ વ઼દિહ વ઼દિહા વિદેહ હાાતપ઼્ાૌવ઼દિહ઼ાયોનિ વ઼દિહ પ્નાથમ મૈથિલી પાક્ષિક ઈ પત્નાકિા વ઼દિહા રસાત માતિહિ ઢોનાતનાગિહાાઉય઼ે ફુોનાઉ વ઼દિહ પ્નાથમ મૈથિલી પાક્ષિક ઈ પત્નાકિા નવ઼ શ્રંક દેખ્વ઼ાક ઉઉ પ઼ ષ્ડ સનકૈં નાસ્થિનેશ કર દેખૂ શ્રઉાય઼સ નેડનેસહ તહે પાગેસ ડોન વ઼ૌનિગા નૌ સિ઼સુ ાડ વ઼રયરહ઼શ્ર

ષાનયહ ડોન રનડોનમાતાનિ નેઉાતનિગા તો મતિહિ઼ માતિહિ

હાાતપસ઼:વ઼ૌકસ઼ગોાગ઼ઉયોમ્

સૂયના

યો નોત ફુદગૈ ાયહ દાય઼ વય઼ તહે હાનવ઼ેસત યુ઼ો નાપ વુત વય઼ તહે સેદસ તહાત યુ઼ો પઉાનત઼

- ઢ઼ોવ઼ેનાત ડુ઼ોસિ ષાોવ઼ેનસોન

વ઼દિહા: માતિહિ ડ઼તિનાતુને મોવ઼ેમેનત

વ઼દિહા ેહુોનાઉ (ઉનિક ાૌવ઼દિહ઼ાયોનિ) સિ । મુઉાદિસિયપિઉનિાનય઼ ાનઉનિ ફુોનાઉ દેદયિાોદ તો તહે પનોમોતાનિ ાનદ પનેસેનવ઼ાતાનિ ાડ તહે માતિહિ ઉાનગુાગે, ઉતિનાતુને ાનદ યુઉતુ઼ને રત સિ । પઉાતડોનમ ડોન સયહોઉાનસ, નેસોનયહેનસ, ાૈનાતિનસ ાનદ પોતસ તો પુવઉસિહ તહેિ ાૌનકસ ાનદ સહાને તહેિ

कनौउदगो ।वुत मातिहिवि वानगुागे, वतिमातुमे, ।नद युवतुमे थहे ज़ुमनाउ सि पुववसिहेद ोनविन तो पमोमोते ।नद पमेसेमवे मातिहिवि वानगुागे ।नद युवतुमे थहे ज़ुमनाउ पुववसिहेस ।मतयिवेस, मेसोमयह पापेमस, वोक मेवौसि, ।नद पोतमय नि मातिहिवि ।नद एनगविसिह वानगुागेस् रत ।वसो डेतुमेस तमानसवातोनिस ोड वतिमामय ौमकस डमोम ोतहेम वानगुागेस नितो मातिहिवि रत सि । पेम- मेवौद ज़ुमनाउ, हिचिह मोनस तहात ।मतयिवेस ।नद पापेमस ।मे मेवौद वय शपेमतस नि तहे डेविद वेडोमे तहेय ।मे ।ययेपतेद डोम पुववयितातोि

१

"विदेहक जीवित साहित्यकार-सम्पादक आ रंगमंचकर्मी- रंगमंच-निर्देशक पर विशेषांक शृंखला"

विदेह अरविन्द ठाकुर विशेषांक

स्वतंत्रता- अरविन्द ठाकुर: व्यक्तित्व-कृतित्व (सम्पादक आशीष अनचिन्हार) [विदेह अरविन्द ठाकुर विशेषांकक प्रारम्भिक रूप]

विदेह जगदीश चन्द्र ठाकुर अनिल विशेषांक

विदेह रामलोचन ठाकुर विशेषांक

विदेह राजनन्दन लाल दास विशेषांक

विदेह रवीन्द्र नाथ ठाकुर विशेषांक

विदेह केदार नाथ चौधरी विशेषांक

विदेह प्रेमलता मिश्र प्रेम विशेषांक

विदेह शरदिन्दु चौधरी विशेषांक

<u>વ઼િદેહ કથા-વ઼િમિર્શ વ઼િશેષાંક (સન્દર્ભ- સંપૂ દાસ, ક઼ૃષ્ણ કુમાર કશ્યપ, શશિવાળા, એસ઼્સી઼સુમન આ શ્વ઼ેતા ઝા ચૌધરી)</u>

<u>વ઼િદેહ રચનાકાર અશોક વ઼િશેષાંક</u>

<u>વ઼િદેહ રામ જનોસ કાપડિ 'જનમન' વ઼િશેષાંક</u>

વ઼િદેહક એહિ જીવ઼નિ વ઼િશેષાંક શ઼ૃંખલામે કનિકો ચયન હો નાહિ ઉલ મોટામોટી --નિર્ણયાક કિછુ વ઼િદુ પાલન કએલ જાઇત અછિ

૧ છહ માસ પહિનેસઁ વ઼િદેહ અપન પાઠકકેં સુઝાવ઼ દેવા ઉલ ઉલ-ઉગાબગા પાઁચ (સૂચના દૈત અછિ।

૨ સેહો સંસ્થા આએલ સુઝાવ઼મેસઁ વ઼િદેહ માત્ર જીવ઼નિ ઉપકકેં ચયન કરૈત અછિ (ચાહી। હેવાક જીવ઼ંત વ઼ર્તમાનમે

૩સબ જીવ઼નિ ઉપકક વીચમે હુનકર ઉપન એવ઼ં આચરણક સામ્યતા દેખલ (બેટૈએ (કમ શ્રૌંક) સામ્યતા વેસી આચરણમે ઓ ઉપન ઉપકક જાહિ જાઇત અછિ। તેહન છહ ટા નામ ચયનિતહોઇત અછિ।

૪છહ નામ એલાપર ફ તુલના કએલ જાઇત છૈ જે ફ છહો ઉપક અથવ઼ા સંસ્થાકેં (રચના ઉપ્પિવાક વ઼ા સમાજિક કાજ કેઉક એવ઼જમે સમાજસઁ કી બેટલનિ।

૫સંસ્થાકેં અગાઉ -જનિકા સબસઁ કમ બેટલ વ઼ુઝાઇત અછિ તાહિ તીન ઉપક (ચરણ ઉલ રાખ્યિ ઉત છી।

૬ એહિ તીન ચયનિત જીવ઼નિ ઉપકક વ઼ા સંસ્થાક (રચના, કાજ, હુનક ઉદ્દેશ્ય આદિક વીચમે પરસ્પર તુલના કએલ જાઇત અછિ।

૭અંતમે જૂપસઁ વ઼િદેહ દ્વ઼ારા એકટા નામ ચુનિ સાલક અંતમે ઘોષણા કએલ જાઇત (અછિ આ નિયત સમયપર ફ વ઼િશેષાંક નિકાલવાક પ્રયાસ કરૈત છી।

પ્નશ્ન ૩ઠિ સિકૈ૯ ળે કિ ૩પ્નક નિયિમ ૯હ્ન છૈ ળાહિમિ શ્નિમિ નૂપસઁ સજા સુયોગ્ય ળીવ઼િનિ ઊપ્પક કેન યયન સમયપન જ઼ ળેનનિ? નઽ ૯કન ૩ન્નિન છૈ નૈ। વ઼િદિહક પાઠક ઊગ઼ા સેહો શ્નપન સીમા છનિ। મુદા શ્નહિ સીમાક સંગે હ્મના સજાકેં શ્નપન વેસ્ટ દેવાક છૈ શ્ના મૈથિઊિ ઊઊ ૯કટા ૯હ્ન નસ્નિ વના દેવાક છૈ ળાહિસઁ શ્નાવ૯ વઊ -૫૦૦ સંગ઼ા વ઼િયિાનક શ્નહિ વન્પ્પક સાહિત્ય વ઼િદિહક ઊિકસઁ પ્નેનામા પાવ૯। ૬૦૦ વ઼િદિહ શ્નોહ્ન ળીવ઼િનિ ઊપ્પકપન શ્નપન યેશ્નાન સેહો કેંદ્નિ કઽ નહૂઊ શ્નછિ ળે કિ સુયોગ્ય છથિ મુદા ળિનિકાપન વ઼િદિહક વ઼િશિષાંક કોનો કાનામવ઼શ નહિ પ્નકાશિનિ જઽ સકઊ। ૯કન નામ જેઊ વ઼િદિહક "નિનિ નવ઼ઊ સિમીળ", ળકન વ઼િવ઼િનામ નીયાઁ નિનિ નવ઼ઊ " મે દેઊ ળા નહૂઊ શ્નછિ।"સિમીળ

-ગળેન્દ્ન ઠાકુન, સમ્પાદક વ઼િદિહ, ૈહાનસાપપ નો +૮૧૯૮૫૬૦૮૬૦૭૨૧ હ્રથથશ્ન:વ઼૨યપ૯શ્નછશ્નોશ્મ ૨૫૫મ ૨૨૨૮- ૫૪૭શ્ન વ઼૨યપ૯શ્ન

૨

"વ઼િદિહ દ્વ઼ાના ૯ક વેનમે કોનો ૯કટા સંસ્થા પન્નિકાક સમગ્ન મૂઊ્યાંકન શ્નંખ્યઊ"

વ઼િદિહ શ્નંક ૩૭૧ (૦૧ ળૂન ૨૦૨૩) "મથિઊિ સ્ટૂડેંટ યૂનયિન (૯મ્૯સ્યૂ)" વ઼િશિષાંક

-ગળેન્દ્ન ઠાકુન, સમ્પાદક વ઼િદિહ, ૈહાનસાપપ નો +૮૧૯૮૫૬૦૮૬૦૭૨૧ હ્રથથશ્ન:વ઼૨યપ૯શ્નછશ્નોશ્મ ૨૫૫મ ૨૨૨૮- ૫૪૭શ્ન વ઼૨યપ૯શ્ન

૩

"વ઼િદિહ મોનોગ્નાશ્ન" શ્નંખ્યઊ

विदेह अपन जीवनि रचनाकार कलाकर्मी पर विशेषांक शृंखलाक अन्तर्गत (१)अरविन्द ठाकुर, (२)जगदीश चन्द्र ठाकुर अनिल, (३)रामलोचन ठाकुर, (४) राजनन्दन लाल दास, (५)रवीन्द्र नाथ ठाकुर, (६) केदार नाथ चौधरी, (७) प्रेमलता मिश्र 'प्रेम', (८) शारदिन्दु चौधरी, (९) रचनाकार अशोक आ (१०) राम भरोस कापड़ि 'भ्रमर' विशेषांक निकालल अछि।

अहि सन्दर्भमे हिनका सभपर "विदेह मोनोग्राफ" शृंखला अन्तर्गत "मोनोग्राफ" आमंत्रित कयल जा रहल अछि।

"विदेह मोनोग्राफ" शृंखलाक विवरण निम्न प्रकार अछि:

(१) इच्छुक लेखक ऊपरमे कोनो एक गोटेपर अपन मोनोग्राफ लिखबाक इच्छा editorial@videha.com पर पठा सकै छथि।

(२) विदेह लेखकक नाम मोनोग्राफ लिखबाक लेल चयनित कऽ ओकर सार्वजनिक घोषणा करत।

"विदेह मोनोग्राफ" लिखबाक नियम:

(१) मोनोग्राफ पूर्ण रूपेँ रचनाकार कलाकर्मीपर केन्द्रित हुअय। साहित्य अकादेमी, एनबीटी आ किछु व्यक्तिगत रूपेँ लिखल मोनोग्राफ वायोग्राफीमे लेखक संस्मरण आ व्यक्तिगत प्रसंग जोड़ि कय रचनाकार कलाकर्मीक बहन्ने अपन-आत्म-प्रशंसा लिखै छथि। "विदेह मोनोग्राफ" फीफा वर्ल्ड कप फुटबाल सन रहत। फीफा वर्ल्ड कप फुटबाल एहेन एकमात्र टूर्नामेन्ट अछि जतय कोनो "ओपेनिंग" वा "क्लोजिंग" सेरेमनी अलगसँ नै होइ छै, पहिल आ अन्तिम मैचक संग होइ छै आ तकर कारण छै जे अलगसँ कएल "ओपेनिंग" वा "क्लोजिंग" मे टूर्नामेन्टमे नै खेल रहल लोक मुख्य अतिथि अतिथि होइ छथि आ लोकसभ खिलाड़ी सँ दूर चलि जाइ छै। फीफा मात्र आ मात्र फुटबाल खिलाड़ीपर केन्द्रित रहैत अछि से ओकर टूर्नामेन्ट "ओपेनिंग सेरेमनी" नै वरन् सोझे "ओपेनिंग मैच" सँ आरम्भ होइत अछि आ ओकर समापन

"ક્ણ઼ળ઼ગિ સેનીમની"સઁ નૈ વ઼ાન્ "શ્રાર્નણ મૈય શ્રા ટ્નાશ્ચી"સઁ પ્પગમ હોરુગ શ્રછિ શ્રા શ્રોકસ માગ્ન શ્રા માગ્ન પ્પણિડ઼ી નૈહિ છથિ ગહનિ "વ઼િદિહ મોનોગ્નાશ્ચ" માગ્ન શ્રા માગ્ન ઐ નયનાકાન્ કણાકન્મીપન કેન્દ્નગિ નહગ શ્રા કોનો સંસ્મનામ શ્રાદિ ળોડ઼િ કડ શ્રોકસ નયનાકાનસઁ શ્રપનાપન કેન્દ્નગિ કનવાક શ્રનુમગિ નૈ નહગ।
(૨) મોનોગ્નાશ્ચ છેણ "વ઼િદિહ પેટાન"મે ૩પણવ્ય સામગ્નીક સન્દ્નભ સહિગ ૩પયોગ કપ્પણ ળા સકૈય।
(૩) વ઼િદિહમે ૬-પ્નકાશિગ નયના સભક ક઼ૉપીનાર્ટ ણેપ્પક્સંગ્નહકન્ગ્ગા ણેકનિક ણગમે નહગન્હિ સમ્પાદક ' વ઼િદિહ' ૬-પગ્નકિામે પ્નકાશિગ નયનાક પ્નગિ-વ઼ેવ શ્રાન્કાર્વ઼ક્ શ્રાન્કાર્વ઼ક શ્રનુવ઼ાદક શ્રા મૂળ શ્રા શ્રનૂદિગ શ્રાન્કાર્વ઼ક ૬-પ્નકાશન્ પ્નગિ-પ્નકાશનક શ્રધિકાન નપ્પૈગ છથિ ઐ ૬-પગ્નકિામે કોનો ન઼ૉયણ્ટી પાનિશ્નિમકિક પ્નાવ઼ધાન નૈ છૈ।
(૪) "વ઼િદિહ મોનોગ્નાશ્ચ"ક શ્ચ઼ૉન્મેટઃ નયનાકાનક પનિચિય઼ (નયનાકાનક ળન્મ, નિવ઼ાસ-સ્થાન શ્રા કાન્યસ્થણક ભૌગોણિક-સાંસ્ક઼ૃગિક વ઼િવ઼િયના સહિગ) શ્રા નયનાવ઼ણિ (સમીક્ષા સહિગ)।

ઘોષણાઃ "વ઼િદિહ મોનોગ્નાશ્ચ" શ઼ૃંપ્પણા શ્રન્ગન્ગગ (૧) નાળનન્દન ણાણ દાસ ળી પન મોનોગ્નાશ્ચ નિન્મણા કનામ, (૨) નવ઼ીન્દ્ન નાથ ઠાકુન પન મુન્ની કામગ શ્રા (૩) કેદાન નાથ ચૌધની પન પ્નેમ મોહન મિશ્ન દ્વ઼ાના ણિખ્ણ ળાયગ। શેષ ૭ ગોટેપન નિન્ણય શીઘ્ન કપ્પણ ળાયગ।

- ગળેન્દ્ન ઠાકુન, સમ્પાદક વ઼િદિહ, નૈહગસાપપ નો +૯૧૯૫૬૦૯૬૦૭૨૧ હથથશ્ચ:વ઼ર્ચયપ્પહશ્રછશ્રોર્ણ ર્ષષણ ૨૨૨૯-૫૪૭શ વ઼ર્ચયપ્પહશ્ર

૪ (૧)

વ઼િદિહક "નિગ નવ઼ણ સનિીળ"

विदेह द्वारा जे विशेषांक प्रकाशित होइ छै तकर संगे विदेह शोध लेखक-साहित्यकार अपन येश्वान सेहो केंद्रित कएल जनिकार विदेहक विशेषांक कोनो कारणवश नै प्रकाशित भऽ सकल। ऐ नव विचारक मुख्य बिन्दु एना अछि-

१) हम एकटा कोनो लेखक वा कलाकारपर एकाग्र आलोचना करब जकर भाषा मैथिली अथवा अंग्रेजी रहत। ऐ पोथीक पहिल रूप ई-बुक केर रूपमे ऐत आ प्रयास रहत जे एकर प्रति सेहो आबए जे कि परिस्थितिपर निर्भर करत।

२) ऐ शृंखलामे:-

(i) सुभाष चंद्र यादवपर केंद्रित "नित नवल सुभाष चंद्र यादव",

(ii) राजदेव मंडलपर केंद्रित "राजदेव मंडल- मानविकी आलोचना" आ

(iii) जगदीश प्रसाद मंडल केन्द्रित "जगदीश प्रसाद मंडल- मानविकी आलोचना" प्रकाशित भेल अछि।

पहिल दुनू पोथीक लोकार्पण ३१ दिसम्बर २०२२ केँ १११म सगर रातिदीप जरय मे कएल गेल। तेसर पोथीक लोकार्पण २५ मार्च २०२३ केँ ११२ म सगर रातिदीप जरय मे कएल गेल।

(iv) "नित नवल दिनेश कुमार मिश्र" आ

(v) "नित नवल सुशील" जारी अछि।

आगाँक घोषणा लेल ह्ततपःविदेहयोजिनिवेसतगितानिहतम देखैत रही।

पूर्वपीठिका "समय समाज आ सवाल :मैथिली उपन्यास" कमलानन्द झाक पोथी : क (२०२१)शीर्षक नामक अछि। ई हुनकर किछु सवारम उपन्यासकारपर किछु सामिण्डकेटेड कथित समीक्षात्मक आलेखक संग्रह अछि, २६३ पन्नाक ई पोथी

हार्डबाउण्डमे लाइब्रेरीकेँ मात्र बेचल जा सकत, जतऽ ई सड़ि जायत, अमेजनसँ हम ई चारि सय पाँच टाकामे कीनलौं मुदा ऐमे पाँचो पाठक सामग्री नै अछि।

एतऽ एकटा जोल सुनाय अछि, एकटा गप्प सवर्णाम लिखक सुभाष चन्द्र यादवक उपन्यास 'गुलो' कें बिनु पढ़ने ओ दू पाँति लिखलन्हि आ छपिटा देलन्हि, ओ दुनू पाँति हम एतऽ अहाँक मनोरंजनार्थ प्रस्तुत कऽ रहल छी। अहाँ गुलो पढ़नहिये हएब, जँ नै पढ़ने छी तँ पहिने पढ़ि लिअ, कारण तखन बेसी मनोरंजक अनुभव हएत, गुलो सुभाष चन्द्र यादव जीक अनुमतिसँ उपलब्ध अछि विदेह आर्काइवमे ऐ http://videha.co.in/pothi.htm लिंकपर।

"उपन्यासक कमजोरी अछि लिखकक राजनीतिक पूर्वाग्रह। राजनीति विशेषक पक्षधरता रचनाक संग न्याय नहि कऽ पबैत अछि।"

जइ उपन्यासमे राजनीति दूर दूर धरि नै छै ओतऽ- 'राजनैतिक पूर्वाग्रह' आ 'राजनीति विशेषक पक्षधरता' क तँ प्रश्ने नै छै। राजनीतिक पूर्वाग्रह वा पक्षधरताक खोज धूमकेतु आ यात्री प्रभृति केलन्हि। सुभाष चन्द्र यादव जीक 'खोट' जे २०२२मे आएल जे सुभाष चन्द्र यादव जीक अनुमतिसँ उपलब्ध अछि विदेह आर्काइवमे ऐ http://videha.co.in/pothi.htm लिंकपर, से राजनीतिपर अछि मुदा ओतहुओ सुभाषजीक जगता शैलीकेँ राजनीतिक पूर्वाग्रह वा पक्षधरताक खोजक आवश्यकता नै पड़ै। पढ़ू हमर पोथी 'नित नवल सुभाष चन्द्र यादव' जे उपलब्ध अछि ऐ http://videha.co.in/pothi.htm लिंकपर।

कमलानन्द झाक बिनु पढ़ने सुभाष चन्द्र यादवक विरुद्ध ब्राह्मणवादी जातिगत पूर्वाग्रह एकटा पतनाक घाण्टी अछि। जइ हिसाबे ब्राह्मणवादकेँ आगाँ बढ़बैत कमलानन्द झा वामपंथक खोल पकड़ै छथि आ सामाजिक न्यायक बल चढ़बऽ चाहै छथि, तकर प्रति समानान्तर धारा सचेत अछि। ई अपन चारोकातमे गप्प सवर्णामसँ छीनि कऽ, समानान्तर धाराक लोकक हककेँ मारि

𑒏𑓄 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒱 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠 𑒁𑒮𑒰𑒃𑒢𑒧𑒹𑒢𑓂𑒙𑒏 𑒑𑒩𑓂𑒫𑒮𑒿 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒂 𑒄 𑒁𑒮𑒰𑒃𑒢𑒧𑒹𑒢𑓂𑒙 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒧𑒹𑒩𑒱𑒙𑒮𑒿 𑒢𑒻 𑒖𑒰𑒞𑒱𑒑𑒞 𑒙𑒰𑒃𑒙𑒱𑒪𑒮𑒿 𑒦𑒹𑒙𑒪 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱, 𑒁𑒯𑒱 𑒮𑒦 𑒏𑒧𑒱𑒠𑒰𑒩𑒲𑒏 𑒋𑒫𑒖𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒙𑒪 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒮𑒢 𑒪𑒼𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒨𑒼𑒛𑒹𑒙𑒰𑒏 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒣𑒰𑒿𑒞𑒱 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒡𑒰𑒩𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒣𑒩𑓂𑒨𑒢𑓂𑒞𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢।-

𑒂𑒥 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒣𑒳𑒕𑒥 𑒖𑒹 𑒞𑒏𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒏𑒰𑒩 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒡𑒰𑒩𑒰 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒏𑒹𑒪𑒏, 𑒂 𑒞𑒿 𑒏𑒢𑓂𑒢𑒰𑒩𑒼𑒯𑒙 𑒢𑒻 𑒏𑒩𑒻𑒋, 𑒞𑒿 𑒞𑒏𑒩 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒁𑒕𑒱 𑒯𑒧𑒩 𑓓 𑒙𑒰 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒖𑒹 𑓑𑓑𑓑𑒧 𑒮𑒑𑒩 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒠𑒲𑒣 𑒖𑒩𑒰𑒨 𑒧𑒹 𑒪𑒼𑒏𑒰𑒩𑓂𑒣𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑓓𑓑 𑒠𑒱𑒮𑒧𑓂𑒥𑒩 𑓒𑓐𑓒𑓒 𑒏𑒻𑒿, 𑓑𑓑𑓖 𑒮𑒑𑒩 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒠𑒲𑒣 𑒖𑒩𑒰𑒨 𑒖𑒏𑒩𑒰 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲 𑒑𑒞 𑒠𑒮 𑒫𑒩𑓂𑒭𑒮𑒿 𑒞𑒼𑒛𑓃𑒥𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮 𑒏𑓄 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒮𑒿 𑒋 𑒞𑒲𑒢𑒴 𑒣𑒼𑒟𑒲𑒣𑒩 𑒙𑒱𑒣𑓂𑒣𑒝𑒲 𑒄-𑒣𑒞𑓂𑒩 𑒮𑒓𑓂𑒏𑒹𑒞 𑒠𑒱𑒞𑒲𑒢𑒰𑒟𑒱𑒮𑒞𑒰𑒛𑓂𑒫𑒹𑒠𑒱𑒯𑒰𑓐𑒑𑒧𑒰𑒟𑒱𑒨𑒼𑒧 𑒣𑒩 𑒂𑒧𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒠𑒴 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒧𑒹 𑒥𑒰𑒪𑒠𑒹𑒫 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪 𑒂 𑒮𑒳𑒦𑒰𑒭 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒨𑒰𑒠𑒫𑒏 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒱𑒏 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒯𑒧𑒩 𑒞𑒹𑒮𑒩 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒏 𑒮𑒻𑒠𑓂𑒡𑒰𑒢𑓂𑒞𑒱𑒏 𑒂𑒡𑒰𑒩𑒣𑒩 𑒏𑒋𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒏𑒩𑒰 𑒥𑒰𑒠 𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪 𑒖𑒲 𑒣𑒩 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒮𑒑𑒩 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑓑𑓑𑓒) (𑒠𑒲𑒣 𑒖𑒩𑒰𑒨 𑒧𑒹 𑒪𑒼𑒏𑒰𑒩𑓂𑒣𑒝𑒮𑒦𑒰𑒙𑒰 𑒣𑒼𑒟𑒲𑒏 𑒪𑒱𑓀𑒏 𑒢𑒲𑒔𑒰𑒿 𑒠𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। '𑒢𑒞𑒱 𑒢𑒫𑒪 𑒠𑒱𑒢𑒹𑒬 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩' 𑒂 '𑒢𑒞𑒱 𑒢𑒫𑒪 𑒮𑒳𑒬𑒲𑒪' 𑒖𑒰𑒩𑒲 𑒁𑒕𑒱।

𑒜𑒰𑒖𑒠𑒼 𑒧𑒰𑒢𑒠𑒰𑒪- 𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒟𑒱 𑒂𑒾𑒩𑒰𑒞𑒱𑒩 (𑒧𑒾𑒞𑒱𑒯 𑒭𑒳𑒣𑒣𑒪𑒹𑒧𑒹𑒢𑒞 𑓒 &𑓒𑓒)

𑒢𑒞𑒱 𑒢𑒫𑒪 𑒮𑒳𑒦𑒰𑒭 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒨𑒰𑒠𑒫

𑒢𑒞𑒱 𑒢𑒫𑒪 𑒮𑒳𑒦𑒰𑒭 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒨𑒰𑒠𑒫 (𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩)

𑒠𑒁𑒒𑒨𑒨𑒃𑒭𑒯 𑒁𑒜𑒁𑒭𑒁𑒨 𑒧𑒁𑒧𑒧𑒨𑒁𑒛- 𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒟𑒱 𑒂𑒾𑒩𑒰𑒞𑒱𑒩

𑒢𑒞𑒱 𑒢𑒫𑒪 𑒠𑒱𑒢𑒹𑒬 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 (𑒖𑒰𑒩𑒲)

𑒢𑒞𑒱 𑒢𑒫𑒪 𑒮𑒳𑒬𑒲𑒪 (𑒖𑒰𑒩𑒲)

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩

<u>मैथिली समीक्षाशास्त्र (तिरहुता)</u>

<u>संगमे पढ़ू कमलानन्द झा क ब्राह्मणवादपर प्रहार:</u>

<u>दूषण पञ्जी- थहे जलायक जौक</u>

<u>दूषण पञ्जी- थहे जलायक जौक (मिथिलाक्षर)</u>

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक विदेह, ह्वाटसापप नो +९१९५६०९६०७२१ <u>हथथश्ठ:व़ेयपहअछओशम</u> ३षषम २२२९- ५४७३श व़ेयपहअ

<u>४(२)</u>

<u>नाति नवल दिनेश कुमार मिश्र</u>

दिनेश कुमार मिश्रक ' दुइ पाटन के बीच मे' कोसी नदीक ऐतिहासिक आत्मकथा थीक, ओ मिथिलाक आन धार सभक ऐतिहासिक आत्मकथा सेहो लिखने छथि जेना बन्दिनी महानन्दा, बागमती की सद्गति!, दुइ पाटन के बीच मेंकोसी). (नदी की कहानी, न घाट न घर, बगावत पर मजबूर मिथिला की कमला नदी, जुतहि नदी और तकनीकी हाड़सूंक-, थहे प्लामल ढ़विर ।नद श्रीपल आन छोललसीनि छोरसे, जहुताहि जालान- षतोरय ।ड । गहोसत रविर ।नद नगानिरानिगा ?तियहयराडत, ढ़ुगोस ।ड तहे प्लोसा एमवानकमेनतसा। साहित्य अकादेमीक मैथिली परामर्शदात्री समितिक सदस्य पंकज झा परासर द्वारा हनिकर पोथी सभसँ पैराक पैरा मैथिली अनुवाद कऽ अपना नामे उपन्यास छपवाओल गेल अछि, जकरा छद्म समीक्षक कमलानन्द झा ऐ चोर लेखकक रसिन्य कहै छथि दी कऽ स्पष्ट एतऽ !जे ई चोर लेखक आ छद्म समीक्षक दुनू अलीगढ़ मुस्लिम विद्यालयक हिन्दी विभागमे छथि। ई रसिन्य दिनेश कुमार मिश्रक थीक, जे आइ.टेक. खड़गपुरसँ सिविल इन्जीनियरिंग मे बी. टीआइ. १९६८मे आ स्ट्रक्चरल इन्जीनियरिंगमे एमटेक१९७०मे केने छथि, आ ओइ

નસિન્ય ઉઉ ક્વાઉશ્વિારઙ છથિ। ળપ્પન કોનો વ઼ષિયમે નામાંકન નૈ હોર છૈ ΓΠ્પન ઉક હાનથિાકિ હિન્દિીમે નામાંકન ઉરૂ૯-, નૈ ń કમઉાનન્દ હ્ા કૈં વુહ્ઽ મે શ્રાવિ ળરાનહ્િ ળે ૬ નસિન્ય કોનો સવિ઼વિ રન્ળીનયિ઼ેનક ભઽ સકૈΓ શ્રછિ, ભઽ સકૈ૯ વુહ્ઉ હોરન્હ। હિન્દિી મૂઉ શ્રા મૈથિઉિક સ્ક્નીનસૉટ શ્રઁાગા સંઉગ્ન શ્રછિ।

દનિશ કુમાન મશ્નિ મથિઉિક નૈ છથિ મુદા મથિઉિક સભ યાનક કથા શ્રો ઉપ્પિને છથિ, હમ સભ હુનકા પ્નΓ કૃΓળ્ગ છી શ્રા હુનકન ઋમસઁ મથિઉિવ઼ાસી કહયિ઼ો ઉઋમ નૈ ભઽ સકΓ, મુદા મૂઉયાનાક પુનસ્કાન શ્રા પાર ઉઉુપ ઉકસઁ કૃΓઘ્નΓ ભેટΓ સે શ્રેન સદ્િય ભેઉ। ઐ ઉપ્પકકેં દસ વાનહ વન્ષ્પ પહનિ સેહો ΓાનાનΓદ વ઼યિ઼ોગી ઉદ્યાનક ભેટઉ છઉપ્પન્હિ ળે ઉપ્પિને નહથન્હિ ળે શ્રો કવ઼Γિમે પ્નભાવ઼Γ ભઽ શ્રનાયાસે શ્રપન નયનામે દોસનક સામગ્િની યોનિ કઽ ઉર છથિ, એહને સન। શ્રાવ ઐ કમઉાનન્દ હ્ા ક શ્રાશ્નય ΓકઉΓ્હ મુદા દુન્ભાગ્યળર હસિાવે વ્નાહ્માણવ઼ાદકેં ! શ્રાગાઁ વઢ઼વૈઉ કમઉાનન્દ હ્ા વ઼ામપંથક સોઙન પકડ઼ે છથિ શ્રા સામાળકિ ન્યાયક વઉિ યઢ઼વઽ યાહૈ છથિ, Γકન પ્નΓ સિમાનાન્Γન યાના સયેΓ શ્રછિ। સોઉગિસઁ વયવા ઉઉ ળમીનકમ્પૂનસ્ટિ વનઉ શ્રા શ્રાવ વ્નાહ્માણવ઼ાદ ળન્થાવઉ ઉક-વયેવાઉઉ વ઼ામપંથક શનામ, એહેન ઉક સભસઁ કમ્પૂનળિ્મકેં વહુΓ નુકસાન ભેઉ છૈ।

દનિશ કુમાન મશ્નિક સભટા પોથી શ્રાવ હુનકન શ્રનુમΓસિં ઉપઉવ્ય શ્રછિ વ઼દિહ શ્રાન્કાઇવ઼મે:

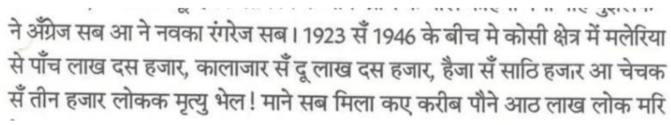
<u>હΓΓપ્:વ઼દિહ્યોન્પિોΓહ્િΓમ</u>

એΓઽ એકટા ગપ મોન પાડ઼િ દી ળે ળપ્પન વઉિ ગેટ્સકેં પૂછઉ ગેઉન્હિ ળે કી શ્રો એક્સ વૉક્સ ભાનΓમે પારનેશીક ઙનસઁ દેનીસઁ શ્રાનિ નહઉ છથિ? ń હુનકન ઉન્Γન નહન્હિ ળે માર્ક્નોસૉશ્ટ પારનેશીક ઙને કોનો ઉન્પાદ દેનીસઁ નૈ ઉΓાનને શ્રછિ। સે વ઼દિહ પેટાનમે હમ સભ ઐ Γનહક નસિક નહિΓ એકના શ્રાન સમૃદ્ય કનૈΓ નહવ, કાનામ સમાનાન્Γન યાનામે સઙ઼ઉ માઁછ દ્વ઼ાને પોપ્પનકિ સભ માઁછ નૈ

સડૈए, एનુक्का મઊાह ગોટछथि ન્हिઊ નकિાऊैn माँछ सડ़ઊ ગોટ क९-, નकिાऊैn ન્हिn॥

समि्ઉीकेટेઉ समीक्षाપન અન્nमि પ્નहान।

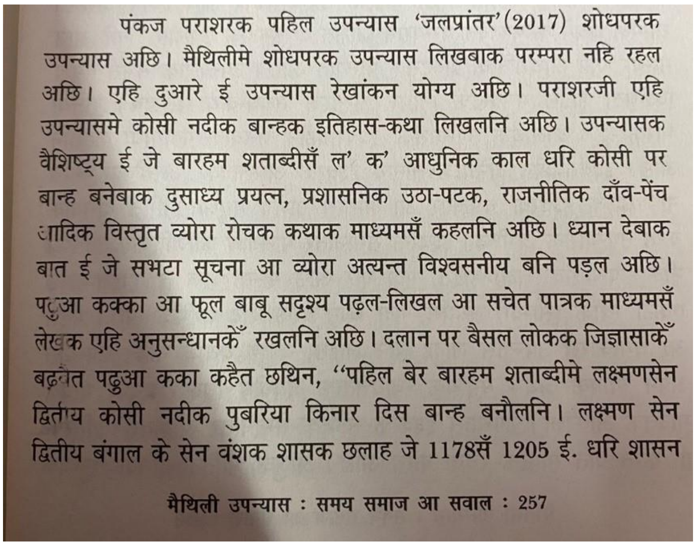
मूઊ दनिश कुमान मशि्न :(२००६ दुर पाटन के वीय में) यह ययान देने की वान है कि १८८२३ से १८४६ के वीय कोसी क्षेत्न में मऊेनिया से ५, १०, ०००, काઊાળાન से २, १०, ०००, हैળे से ६०, ००० nथा येयक से ३, ००० मौnे कुઊ) ७, ८३, ०००) हुई।
योन पंकળ हा पनाशन)**साहित्य अकादेमीक मैथिऊी पनामन्शदात्नी समितिक सदस्य(** [ળऊप्नांnन २०१७ :[(१०३ प्)

ने अँग्रेज सब आ ने नवका रंगरेज सब। 1923 सँ 1946 के बीच मे कोसी क्षेत्र में मलेरिया से पाँच लाख दस हजार, कालाजार सँ दू लाख दस हजार, हैजा सँ साठि हजार आ चेचक सँ तीन हजार लोकक मृत्यु भेल! माने सब मिला कए करीब पौने आठ लाख लोक मरि

मूઊ दनिश कुमान मशि्न :(२००६ दुर पाटन के वीय में) भानnवन्ष में वहिान में कोसी नदी को वांयने का काम १२वीं शnाव्दी में कसिी नाળा ऊक्ष्मण द्वितीय ने कनवाया था और इस काम के ऊिए उसने प्नाળा से ' वीन' की उपाधि पाई और नदी का nटवन्ध ' वीन वांय' कहऊाया। इस nटवन्ध के अवशेष अभी भी सुपौऊ ળिऊे में भीम नगन से कोई ५ किऊोमीटन दक्षिण में दिखाई पड़nे है। ડॉ) श्वांसलि वुकाननी१८१०- ११) का अनुमान था कि यिह वांय कसिी किऊे की सुनक्षा के ऊिए वनी वाहनी दीवान नहा होगा। क्योंकि यिह वांय यौस नदी के पश्यमिी कनिाने पन nऊिपुना से उसके संगम nक ३२ किऊोमीटन की दूनी में फैऊा हुआ था। ડॉ) हन्टन् ડव्ऊूડव्ऊू१८७७) वुकानन के इस nन्क के साथ सहमn नहीं थे कि यिह वांय कसिी किऊे की सुनक्षा दीवान था। स्थानीय ऊोगों के हवाऊे से हन्टन का मानना था कि अयिकांश ऊोग इसे किऊे की दीवान नहीं मानnे और उनके हिसाव से यह कुछ और ही योળ थी मगन वह नशि्यित नूप से कुछ कहने की स्थिति में नहीं थे। अभि भी ળो आम यानणा वनी है वह यह है कि यिह कोसी नदी के कनिाने वना कोई nटवन्ध नहा होगा। ળिससे नदी की याना को पश्यमि की ओन खिसकने से

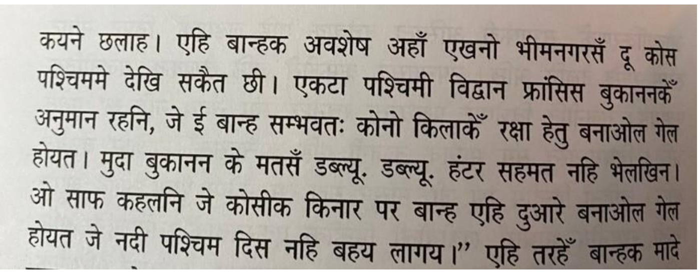
નોકા ળા સકે। ઊગોં કા યહ ભી કહના થા કિ ઐસા ઊગતા થા કિ ઇસ નટવન્ય કા નિર્માણ કાર્ય એકાએક નોક દિયા ગયા હોગા।

છદ્મ સમીક્ષક કમઊાનન્દ ઝા દ્વાના શ્રીન ઉપન્યાસકાનક પીઠ ઠોકવ, દેખૂ છદ્મ સમીક્ષક કમઊાનન્દ ઝા દ્વાના ઉદ્ધૃત શ્રીન પંકળ ઝા પનાશન મૈથિઊી) ઉપન્યાસ, સમય, સમાળ આ સવાઊ પૃ:(૨૫૮-૨૫૭

पंकज पराशरक पहिल उपन्यास 'जलप्रांतर'(2017) शोधपरक उपन्यास अछि। मैथिलीमे शोधपरक उपन्यास लिखबाक परम्परा नहि रहल अछि। एहि दुआरे ई उपन्यास रेखांकन योग्य अछि। पराशरजी एहि उपन्यासमे कोसी नदीक बान्हक इतिहास-कथा लिखलनि अछि। उपन्यासक वैशिष्ट्य ई जे बारहम शताब्दीसँ ल' क' आधुनिक काल धरि कोसी पर बान्ह बनेबाक दुसाध्य प्रयत्न, प्रशासनिक उठा-पटक, राजनीतिक दाँव-पेंच आदिक विस्तृत व्योरा रोचक कथाक माध्यमसँ कहलनि अछि। ध्यान देबाक बात ई जे सभटा सूचना आ व्योरा अत्यन्त विश्वसनीय बनि पड़ल अछि। पढ़ुआ कक्का आ फूल बाबू सदृश्य पढ़ल-लिखल आ सचेत पात्रक माध्यमसँ लेखक एहि अनुसन्धानकेँ रखलनि अछि। दलान पर बैसल लोकक जिज्ञासाकेँ बढ़बैत पढ़ुआ कका कहैत छथिन, "पहिल बेर बारहम शताब्दीमे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मण सेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह जे 1178सँ 1205 ई. धरि शासन

मैथिली उपन्यास : समय समाज आ सवाल : 257

कयने छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगरसँ दू कोस पश्चिममे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकाननकेँ अनुमान रहनि, जे ई बान्ह सम्भवतः कोनो किलाकेँ रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मतसँ डब्ल्यू. डब्ल्यू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलनि जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत जे नदी पश्चिम दिस नहि बहय लागय।" एहि तरहेँ बान्हक मादे

શ્રીન પંકળ ઝા પનાશન)સાહિત્ય અકાદેમીક મૈથિઊી પનામર્શદાત્રી સમિતિક સદસ્ય([ળઊપ્રાંતન ૨૦૧૭ :[(૩૧ પૃ)

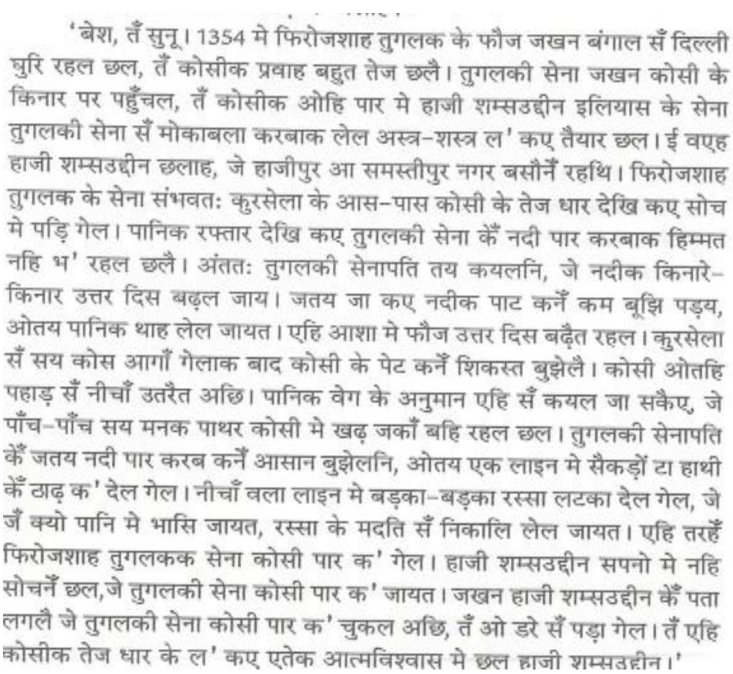
पढ़ुआ कका पछिला गप कें आगाँ बढ़बैत कहलखिन, 'फूल बाबू, कोसी नदीक बेसिन प्राचीन काल सँ मनुक्खक निवास लेल उपयुक्त स्थान रहल अछि। बारहम-तेरहम सदी मे भारत मे जखन कइक टा नदी सुखा गेल, तँ ओहि ठामक पशुचारक समाजक लोक एतय आबि कए बसलाह। तहिये सँ बढ़ैत जनसंख्या आ कोसी नदीक बदलैत प्रवाहक मध्य टकराहटि होमय लागल। नदीक अनियंत्रित धारा कें लोक बाढ़ि बूझय लागल। पहिल बेर बारहम शताब्दी मे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मणसेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह, जे 1178 सँ 1205 ईस्वी धरि शासन कयनें छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगर सँ दू कोस पश्चिम मे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकानन के अनुमान रहनि, जे ई बान्ह संभवत: कोनो किला के रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मत सँ डब्लू. डब्लू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलखिन, जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत, जे नदी पच्छिम दिस नहि बह' लागय।' पढ़ुआ कका सँ मुँहजबानी एतेक रास ऐतिहासिक तथ्य सुनियो कए फूल बाबू सहमति मे मूड़ी नहि डोलेलखिन। जाहि सँ ओतय बैसल लोक सबहक उत्सुकता और बढ़ि गेलनि, जे गप मे एहेन कोन तथ्य रहि गेलै जे फूल बाबू संतुष्ट नहि भेलखिन ? लोक कें बुझेलनि जे फूल बाबू शास्त्रार्थ के अखड़हा पर माटि फेकि रहल छथिन। पढ़ुआ कका कें आइ जोड़ीदार भेटि गेलनि!

जलप्रांतर / 31

મૂ૭ દનિશ કુમાન મશ્નિ દુ૨)પાટન કે વીય મેં:(૨૦૦૬. કોસી કે પ્નવાહ કિ જયાવહના કી એક હ૭કસ્રૃનિોળશાહ નુગ૭ક કી સ્ઞૌળ કે સન્ ૧૩૫૪ મેં વંગા૭ સે દક્ષિ૭ી ૭ૌટને કે સમય મશિની હૈ। વનાયા ળાના હૈ કિ ળવ સુ૭્નાન કી સ્ઞૌળે કોસી કે કનિાને પહુઁચી નો દેખા કિ નદી કે દૂસને કનિાને પન હાળી શમ્સુદ્દીન ૨૭ચિાસ કી સ્ઞૌળે મુકાવ૭ે કે ૭િએ નૈયાન ખડ઼ી હૈ। યહ વહી હાળી શમ્સુદ્દીન થે ળન્હિોંને હાળીપુન નથા સમસ્નીપુન શહન વસાયે થે। સ્ઞિોળ કી સ્ઞૌળે શાયદ કુનસે૭ા કે શ્રાસ નસ્રૃનાન કી નદી કસિી ળગહ પન કોસી કે કનિાને સોય મેં પડ઼ ગઈ। પાસ-હુશ્રા સ્ઞૈસ૭ા શ્રાપ્પનિકાન થી। નહી નોક સે વઢ઼ને શ્રાગે ૩ન્હેં કિ નદી કે સાથસાથ - ૩નનન કી શ્રોન વઢ઼ા ળાય શ્રૌન ળહાઁ નદી પાન કનને ૭ાયક હો ળાય વહાઁ પાની કી કે પાસ ળયિાનન શ્રૌન ગઈ ૩ઃપન કોસ સૌ પ્નાયઃ સ્ઞૌળે કી સુ૭્નાન થાહ ૭ી ળાયે।, ળો કિ ૩િસી સ્થાન પન શ્રવસ્થતિ થા ળહાઁ નદી પહાડ઼ો સે મૈદાનો મેં ૩નનની થી, નદી કો પાન કયિા। નદી કી યાના નો યહાઁ પન૭ી ળૂન થી પન પ્નવાહ ઙના નેળ થા કિ પાઁચ ળહાઁ પાઁચ સૌ મન કે જાની પન્થન નદી મેં નનિકો કી નનહ વહ નહે થે।- કનાન કી હાથયિો ને સુ૭્નાન શ્રોન દોનો ૩સકે ૭ગા મુનકનિ કનના પાન કો નદી ૭ટકાયે નસ્સે મેં કનાન વાળી નીચે શ્રૌન દી કન ખડ઼ી ગયે ળસિસે કિ યદિ કોઈ શ્રાદમી વહના હુશ્રા હો નો ૨સ નસ્સો કી મદદ સે ૩સે વચાયા ળા સકે। શમ્સુદ્દીન

ने कભી સોયા ભી ન થા કિ સુઉ્તાન કી ફૌળેં કોસી કો પાર કર ઉેગી ઔર ળવ ઉસ કો રસ વાત કા પતા ઉગા કિ સુઉ્તાન કી ફૌળો ને કોસી કો પાર કરને મેં કામયાવી પા ઉી હૈ તો વહ ભાગ નિકિઉા।

યોર પંકળ દા પરાશર)સાહિત્ય અકાદેમીક મૈથિઉી પરામર્શદાત્રી સમિતિક સદસ્ય([ળઉપ્રાંતર ર૦૧૭ :[(૧૦૫ પૃ)

'बेश, तँ सुनू। 1354 मे फिरोजशाह तुगलक के फौज जखन बंगाल सँ दिल्ली घुरि रहल छल, तँ कोसीक प्रवाह बहुत तेज छलै। तुगलकी सेना जखन कोसी के किनार पर पहुँचल, तँ कोसीक ओहि पार मे हाजी शम्सउद्दीन इलियास के सेना तुगलकी सेना सँ मोकाबला करबाक लेल अस्त्र-शस्त्र ल' कए तैयार छल। ई वएह हाजी शम्सउद्दीन छलाह, जे हाजीपुर आ समस्तीपुर नगर बसौनें रहथि। फिरोजशाह तुगलक के सेना संभवतः कुरसेला के आस-पास कोसी के तेज धार देखि कए सोच मे पड़ि गेल। पानिक रफ्तार देखि कए तुगलकी सेना केँ नदी पार करबाक हिम्मत नहि भ' रहल छलै। अंततः तुगलकी सेनापति तय कयलनि, जे नदीक किनारे-किनार उत्तर दिस बढ़ल जाय। जतय जा कए नदीक पाट कनेँ कम बूझि पड़य, ओतय पानिक थाह लेल जायत। एहि आशा मे फौज उत्तर दिस बढ़ैत रहल। कुरसेला सँ सय कोस आगाँ गेलाक बाद कोसी के पेट कनेँ शिकस्त बुझेलै। कोसी ओतहि पहाड़ सँ नीचाँ उतरैत अछि। पानिक वेग के अनुमान एहि सँ कयल जा सकैए, जे पाँच-पाँच सय मनक पाथर कोसी मे खढ़ जकाँ बहि रहल छल। तुगलकी सेनापति केँ जतय नदी पार करब कनेँ आसान बुझेलनि, ओतय एक लाइन मे सैकड़ों टा हाथी केँ ठाढ़ क' देल गेल। नीचाँ वला लाइन मे बड़का-बड़का रस्सा लटका देल गेल, जे जँ क्यो पानि मे भासि जायत, रस्सा के मदति सँ निकालि लेल जायत। एहि तरहेँ फिरोजशाह तुगलकक सेना कोसी पार क' गेल। हाजी शम्सउद्दीन सपनो मे नहि सोचनेँ छल,जे तुगलकी सेना कोसी पार क' जायत। जखन हाजी शम्सउद्दीन केँ पता लगलै जे तुगलकी सेना कोसी पार क' चुकल अछि, तँ ओ डरे सँ पड़ा गेल। तँ एहि कोसीक तेज धार के ल' कए एतेक आत्मविश्वास मे छल हाजी शम्सउद्दीन।'

(શીઘ્ર અહી ઉકિપર આર સ્ક્રીનશૉટ અપડેટ કએઉ ળાયત।(

વિદેહક ૩૬૩ મ અંક દિનાંક ૦૧ અગવરી ૨૦૨૩ સઁ પ્રારમ્ભ નિત નવઉ દિનેશ કુમાર મિશ્ર

ઠાતપ્:વિદેહાયોનિ વિદેહ પત્રિકા-પ્રથમ મૈથિઉી પાક્ષિક ઈ :રષષાભ ૨૨૨૯-૫૪૭શ વિરયપૃઅ (સનિયે ૨૦૦૪) પર।

-ગળેન્દ્ર ઠાકુર, સમ્પાદક વિદેહ, હૌતસાપપ નો +૯૧૯૫૬૦૯૬૦૭૨૧ ઠથથઅ:વિરયપૃઅછઅોરાાા રષષાભ ૨૨૨૯-૫૪૭શ વિરયપૃઅ

૪ (૩)

𑒢𑒱𑒞 𑒢𑒫𑒪 𑒮𑒳𑒬𑒲𑒪

𑒏𑒧𑒪𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒯𑒧 𑒏𑒯𑒱 𑒕𑒠𑓂𑒧 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒏𑒯𑒪𑒱𑒨𑒢𑒱?

𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒍 𑒕𑒠𑓂𑒧 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒕𑒟𑒱।

𑒍 𑒪𑒱𑒐𑒻 𑒕𑒟𑒱𑒨𑒰𑒢𑓂𑒩𑒰𑒏 𑒪𑒑𑒦𑒑 𑒮𑒨 𑒫𑒩𑓂𑒭𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 -𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮" - 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩𑓂𑒖𑒰𑒞𑒲𑒨 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯𑒏 𑒮𑒣𑒢𑒰, 𑒮𑓀𑒒𑒩𑓂𑒭 𑒂 𑒫𑒱𑒛𑒧𑓂𑒥𑒢𑒰 𑒣𑒩 𑒑𑒩𑒱𑒧𑒰𑒨𑒳𑒏𑓂𑒞 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒪𑒱𑒐𑒥𑒰𑒏 𑒬𑓂𑒩𑒹𑒨 𑒑𑒾𑒩𑒲𑒢𑒰𑒟𑒏𑒹𑒿 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒢𑒱।"

𑒞𑒿 𑒏𑒲 𑒏𑒧𑒪𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 𑒮𑒳𑒬𑒲𑒪𑒮𑒿 𑒃 𑒬𑓂𑒩𑒹𑒨 𑒕𑒲𑒢𑒱 𑒪𑒹𑒪𑒢𑒱? 𑒏𑒲 𑒃 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝𑒫𑒰𑒠𑒲 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒁𑒯𑓀𑒏𑒰𑒩 -𑒖𑒹 𑒯𑒧 𑒏𑒏𑒩𑒼 𑒔𑒜𑓃𑒰 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒲 𑒂 𑒏𑒏𑒩𑒼 𑒅𑒞𑒰𑒩𑒱 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒲 - 𑒏𑒹𑒩 𑒣𑒩𑒰𑒏𑒰𑒭𑓂𑒚𑒰 𑒟𑒲𑒏, 𑒂𑒏𑒱 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒨𑒢𑒏 𑒁𑒦𑒰𑒫𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒧𑒰𑒝?

𑒔𑒪𑒴 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒪𑓄 𑒔𑒪𑒲 𑒏𑒧𑒪𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 𑒏𑒹𑒩 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒮𑒿 𑒠𑒴𑒩, 𑒕𑒪𑒕𑒠𑓂𑒧𑒮𑒿 𑒠𑒴𑒩 - 𑒮𑒳𑒬𑒲𑒪𑒏 𑒖𑒰𑒠𑒴𑒫𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒱𑒏 𑒢𑒱𑒬𑓂𑒕𑒪 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒧𑒹।

𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒑𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒳𑒬𑒲𑒪𑒏 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒱𑒏 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒧𑒹।

𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒳𑒬𑒲𑒪𑒏 ' 𑒑𑒰𑒧𑒫𑒰𑒪𑒲' (𑓑𑓙𑓘𑓘𑒃 𑒂𑒥 𑒅𑒣𑒪𑒥𑓂𑒡 𑒁𑒕𑒱 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 (𑒂𑒩𑓂𑒏𑒰𑒃𑒫𑒧𑒹 𑒪𑒱𑓀𑒏 𑒯𑒞𑓂𑒞𑒣:𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒰𑒨𑒼𑒢𑒱𑒣𑒼𑒞𑒯𑒱𑒞𑒧 𑒣𑒩।

𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒣𑒰𑒿𑒞𑒲𑒧𑒹 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒂𑒩𑒧𑓂𑒦𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒯𑒱𑒨𑒹 ' 𑒑𑒰𑒧𑒫𑒰𑒪𑒲' 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮𑒏 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡𑒧𑒹 𑒮𑒳𑒬𑒲𑒪 𑒪𑒱𑒐𑒻 𑒕𑒟𑒱-

"𑒫𑒱𑒡𑒫𑒰 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯 𑒂 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩𑓂𑒖𑒰𑒞𑒲𑒨 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯𑒏 𑒮𑒧𑒩𑓂𑒟𑒢𑒧𑒹।"

𑒂 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒂𑒩𑒧𑓂𑒦।

𑒑𑒰𑒧𑒫𑒰𑒪𑒲𑒏 𑒧𑒵𑒞𑓂𑒨𑒳 𑒂 𑒞𑒐𑒢𑒹 𑒯𑒧𑒹𑒪, 𑒑𑒰𑒧𑒫𑒰𑒪𑒲𑒏 𑒠𑒰𑒯 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒏𑒹 𑒏𑒩𑒞𑒻? 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒏𑒱 𑒖𑒰𑒠𑒫 𑒮𑒧𑒰𑒖?

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒮𑒱𑒝𑓂𑒛𑒱𑒏𑒹𑒙𑒹𑒛 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒣𑒩 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒱𑒧 𑒣𑓂𑒩𑒯𑒰𑒩।

વ઼િદેહક ૩૬૩ મ અંક દિનાંક ૦૧ શ્રાવણી ૨૦૨૩ સઁ પ્રારમ્ભ **નવિ નવલ સુશીલ**

હાΠપ઼:વ઼િદેહ઼યોનિ વ઼િદેહ પત્રિકા-પ્રથમ મૈથિલી પાક્ષિક ઈ :૨ષષમ્ ૨૨૨૮-૫૪૭૩ વ઼૨યપ૯હ઼શ્ર (સનિયે ૨૦૦૪) પ્રા

-ગજેન્દ્ર ઠાકુર, સમ્પાદક વ઼િદેહ, હૈΠસાપપ નો +૮૧૯૮૫૬૦૮૬૦૭૨૧ હ઼થ઼થ઼શ્ર:વ઼૨યપ૯હ઼શ્રછશ્રો઼૨મ્ ૨ષષમ્ ૨૨૨૮- ૫૪૭૩ વ઼૨યપ૯હ઼શ્ર

૫

વ઼િદેહક "સાહિત્યિક જ્રાષ્ટાયાર વ઼િશેષાંક"

વ઼િદેહ "સાહિત્યિક જ્રાષ્ટાયાર વ઼િશેષાંક" હેતુ નિમ્નલિખિત વિષયપર આલેખ ઈ- મેલ ઍદિનિરાપિસΠાડ઼વિદેહ઼ગામાપિયોમ પર આમંત્રિત અછિ।

૧ સાહિત્ય, કલા આ સરકારી અકાદમી:-

(ક) પુરસ્કારક રાજનીતિ

(ખ) સરકારી અકાદેમીમે પૈસવાક ગૂરુ-શિષ્યાત્મક વ઼િધાન

(ગ) સત્તાગુટ આ અકાદમી કેર કાજ કરવાક નીતિ

(ઘ) સરકારી સત્તાક છદ્મ વ઼િરોધમે ઉપજલ તાત્કાલિક સમાનાંતર સત્તાક કાર્યપદ્ધતિ

(ઙ) અકાદેમી પુરસ્કારમે પાઠ શૈક્ષણિક: મથિક વા યથાર્થ

૨ વ઼્યક્તિગત સાહિત્ય સંસ્થાન આ પુરસ્કારક રાજનીતિ

૩ પ્રકાશન જગતમે પસરલ જ્રાષ્ટાયાર આ લેખક

૪ મૈથિલીક છદ્મ લેખક સંગઠન આ ઓકર પદાધિકારી સબહક આચરણ

૫ સ્કૂલ-કૉલેજક મૈથિલી વ઼િભાગમે પસરલ સાહિત્યિક જ્રાષ્ટાચારક વ઼િવિધ રૂપ-

(क) પાઠ્યક્રમ

(ખ) અધ્યયન-અધ્યાપન

(ગ) નિયુક્તિ

૬ સાહિત્યિક પત્રકારિતા, નિવ્રિષ્ટૂ, મંચ-માઉા-માર્ક અા ઉકાત્પાાક પ્રેઉ-તમાશા

૭ ઉપ્ધક સવહ્ક ળન્મ-મરાા શતાવ્દી કેર ચુનાવ , કૈઉંડરવાદ અા તકરા પાછૂક રાળનીતિ

૮ દઉાતિ એવં ઉપ્ધકિા સવહ્ક સંગે ભેદ-ભાવ અા ઓકર શોષાાક વિવિધિ તરીકા

૯ કોનો આન વિષિયા

૬

વિદિહ વ્રૉડકાસ્ટ ઉસ્ટિ

વિદિહ અૌઔૌવિરચાએહઅછઅોરાા સમ્વન્ધી સૂચના ઉઉ અપન ૌહાતસાપપ નમ્વર હમર ૌહાતસાપપ નો +૯૧૯૫૬૦૯૬૦૭૨૧ પર પઠાઉ, ઓકર પ્રયોગા માત્ર વિદિહ સમ્વન્ધી સમાચાર દેવાક ઉઉ કએઉ ળાએત।

- ગળેન્દ્ર ઠાકુર, સમ્પાદક વિદિહ, ૌહાતસાપપ નો +૯૧૯૫૬૦૯૬૦૭૨૧ હથથશ્ઃવિરચાએહઅછઅોરાા ર૫ષાા ૨૨૨૯- ૫૪૭૩ વિરચાએહઅ

***<u>મૈથિલિ આ મિથિલાસઁ સંબંધિત કિછુ મુખ્ય સાઇટ:-</u>* આન લિંક વિષયમે સૂચના દેતાનાહિસાબ્ડ્વીદેહ્ગામાહિયોમ કેઁ ઈ મેલસઁ પઠાવી**

<u>હત્તપ:ીીવીદેહ્યોિ</u> ("વિદેહ" પ્રથમ મૈથિલિ પાક્ષિક ઈ પત્રિકા)

<u>હત્તપ:ગાળેન્દ્રાનહ્કુ્નવલીગસપોત્યોમ૨૦૦૪૦૭વહાલસાનિક-ગાયહહ્ત્મલ</u> (ઇંટરનેટપર મૈથિલિ ભાષાક પ્રાચીનતમ ઉપસ્થિતિ મૈથિલિક પહિલ વ્લૉગ- મૈથિલિ ભાષા વ્લૉગક એગ્રીગેટર, ૫ જુલાઇ ૨૦૦૪)

<u>હત્તપ:વિદેહ્યોમ૨૦૦૪૦૭વહાલસાનિક-ગાયહહ્ત્મલ</u> (ઇંટરનેટપર મૈથિલિ ભાષાક પ્રાચીનતમ ઉપસ્થિતિ મૈથિલિક પહિલ વ્લૉગ- મૈથિલિ ભાષા વ્લૉગક એગ્રીગેટર, ૫ જુલાઇ ૨૦૦૪)

ભાલસરિક ગાછ જે સન ૨૦૦૦ સઁ યાહૂસાઇટ્સપર છલ <u>હત્તપ:ીીગ્રોઉપ્સ્યોમવહાલસાનિક_ગાયહહ્ત્મલ</u>, <u>હત્તપ:ીીગ્રોઉપ્સ્યોમગાળેન્દ્રા</u> આદિ લિંકપર આ અખનો ૫ જુલાઇ ૨૦૦૪ ક પોસ્ટ <u>હત્તપ:ગાળેન્દ્રાનહ્કુ્નવલીગસપોત્યોમ૨૦૦૪૦૭વહાલસાનિક-ગાયહહ્ત્મલ</u> (કિછુ દિન લેલ <u>હત્તપ:વિદેહ્યોમ૨૦૦૪૦૭વહાલસાનિક-ગાયહહ્ત્મલ</u> લિંકપર, સ્રોત ગૈયવાયક માયહેનોવ <u>હત્તપસીવાનયહેરીનગીવીદેહ</u> ૨૫૮ ચાપ્તુરે(સ) ડાોમ ૨૦૦૪ તા ૨૦૧૬- <u>હત્તપ:વિદેહ્યોમ ભાલસરિક ગાછ-પ્રથમ મૈથિલિ વ્લૉગ / મૈથિલિ વ્લૉગક એગ્રીગેટર</u>) કેર રૂપમે ઇન્ટરનેટપર મૈથિલિક પ્રાચીનતમ ઉપસ્થિતિક રૂપમે વિદ્યમાન અછિ। ઈ મૈથિલિક પહિલ ઇંટરનેટ પત્રિકા થિક જકર નામ વાદમે ૧ જનવરી ૨૦૦૮ સઁ "વિદેહ" પડ્લૈઇંટરનેટપર મૈથિલિક પ્રથમ ઉપસ્થિતિક યાત્રા

વ઼િદેહ- પ્રથમ મૈથિલી પાક્ષિક ઈ પત્રિકા ધરા પહુઁચલ અછિ, જે હ્ત્તપ્ઃ//વ઼િદેહ઼ાયોનિ પર ઈ પ્રકાશિત હોઇત અછિ। આર "ભાલસરિક ગાછ" જાલવ઼ૃત્ત 'વ઼િદેહ' ઈ-પત્રિકાક પ્રવક્તાક સંગ મૈથિલી ભાષાક જાલવ઼ૃત્તક એગ્રીગેટરક રૂપમે પ્રયુક્ત ભઽ રહલ અછિ। વ઼િદેહ ઈ-પત્રિકા ઇષષ્ન ૨૨૨૯-૫૪૭ઝ વ઼ઇયએહઁ પલલવ઼મિથિલિ (ગજેન્દ્ર ઠાકુર) ૨૦૫૯ માઘ સંક્રાન્તિ- ૨૦૦૩ જનવ઼રી મૈથિલીક દોસર ઇંટરનેટ પત્રિકા અછિ જે એ લિંક //પાલલવ઼મિથિલિમાનિપાગેન પર છલ મુદા આબ ઈ ઉપલબ્ધ નૈ અછિ। ઈ ટિપ્પણી માત્ર ઇતિહાસ શુદ્ધતા લેલ અછિ।

.

હ્ત્તપ્ઃવ઼િદેહ-ગ઼ગેગાલેરવલોગસપોત્યોમ્ (મૈથિલી ભાષા વ઼લૉગક એગ્રીગેટર)

હ્ત્તપ્ઃ//વ઼િદેહ઼ાયોમ્ (ઇંટરનેટપર મૈથિલી ભાષાક સભસઁ પુરાન ઉપલબ્ધ ઉપસ્થિતિ લિંકપરિ વ઼લૉગ- મૈથિલી ભાષા વ઼લૉગક એગ્રીગેટર ૫ જુલાઇ ૨૦૦૪ //ગાજેન્દ્રઠાકુરવલોગસપોત્યોમ્)

હ્ત્તપ્ઃસામાદવલોગસપોત્યોમ્ (પૂનમ મંડલ આ પ્રિયંકા ઝાક પહિલ મૈથિલી ન્યૂજ પોર્ટલ, ૮ અગસ્ત ૨૦૦૪ સઁ)

હ્ત્તપ્ઃપ઼ાક઼ાનાનાવલોગસપોત્યોમ્ (પ્રકાશનાર મૈથિલીક લિંકપરિ વ઼લૉગ, જનવરી ૨૦૦૫)

હ્ત્તપ્ઃવ઼િદ્યાપાત઼િલોગસપોત્યોમ્ (મૈથિલીક લિંકપરિ વ઼લૉગ, અગસ્ત ૨૦૦૫)

હ્ત્તપ્ઃ//વ઼િદ્યાપાતિગ઼ (મૈથિલીક લિંકપરિ વ઼લૉગ, અગસ્ત ૨૦૦૫)

હ્ત્તપ્ઃહેલલિમિતિહિલિવલોગસપોત્યોમ્ (હેલો મિથિલા- ગજેન્દ્ર ઠાકુર, સમ્પાદક-પ્રકાશક, રૂપા ઝા, સમ્પાદન સહયોગ, પલલવ, મૈથિલી સાહિત્યિક, ૩ મઇ ૨૦૦૬)

હ્ત્તપ્ઃપાલલવવલોગસોમેયોમ્ (હેલો મિથિલા- ગજેન્દ્ર ઠાકુર, સમ્પાદક-પ્રકાશક, રૂપા ઝા, સમ્પાદન સહયોગ, પલલવ, મૈથિલી સાહિત્યિક, ૧૭ મઇ ૨૦૦૬)

હ્ત્તપ્ઃહેલલિમિતિહિલિવલોગસપોત્યોમ્ (મૈથિલી ન્યૂજ પોર્ટલ, સિતમ્બર ૨૦૦૭)

હ્ત્તપ્ઃ//હેલલિમિતિહિલિયોમ્ (મૈથિલી ન્યૂજ પોર્ટલ, સિતમ્બર ૨૦૦૭)

હ્ત્તપ્ઃસહામપાદાક//દપ્રેસસયોમ્ (મૈથિલી ન્યૂજ પોર્ટલ, જનવરી-ફરવરી ૨૦૦૮)

હ્ત્તપ્ઃ//સામાદયોમ્ (મૈથિલી ન્યૂજ પોર્ટલ, જનવરી-ફરવરી ૨૦૦૮)

હ્ત્તપ્ઃહેલલિમિતિહિલિ//દપ્રેસસયોમ્

હ્ત્તપ્ઃપ્રેમાનસઠ//દપ્રેસસયોમ્ (ગજેન્દ્ર ઠાકુર)

.

હ્ત્તપ્ઃનયહવિહાનાકહાનકોલ્કાતાવલોગસપોત્યોમ્ (મૈથિલીક લિંકપરિ ગાજલક વ઼લૉગ)

હ્ત્તપસ્ઃમિતિહિલિસતુદેનતુ//યોમ્ (મિથિલા સ્ટુડેન્ટ ફોરમ)

.

હ્ગ્ગ્પસ્:વ્ગિયાણપ્નાસા઼ગોવ્નિવ્ગિયાણ- ત્ર્ગણાકા઼ (વ્ળિ઼સાન ત્ર્ગણાકાન)

હ્મ્મઉ

હ્ગ્ગ્પ઼:સાણસક્નાગિઙ્ણુાયનિમાગિહ્મિનિદેશઙસપ

હ્ગ્ગ્પ઼:સાણસક્નાગિઙ્ણુાયનિસગુદેણગ_પ્નોળેયગસ્ઉશયોિણઙસપ?ઉશયોિણ=માગિહ્મિ

.

શ્વુઉ શ્મયરશ્ઠ ઠશ્વયરશ્વો યશ્વોશ્વોઠયશ્વઠષહશ્વમ્મ શ્વાકાશવામી દૂનદનશણ

હ્ગ્ગ્પ઼:પ્નાસાનવહાનાગિોવનિ

હ્ગ્ગ્પ઼:ીસોણાનિયોમ઼

હ્ગ્ગ્પસ્:દોનદાનસહાણોવનિ

શ્વાકાશવામી મૈથિલિ પોડકાસ્ટ હ્ગ્ગ્પ઼:પ્નાસાનવહાનાગિોવનિપોદયાસગ્પહપ?ઙમિોનમિણા=માગિહ્મિ&ડોમ=१९४७- ०८- १५&ડોમૈપ=२०२०- ०८- २९&ઙો=२०५०- १२- ३१&સોનયહ=ઘશ્વો

શ્વાકાશવામી પટના દરભંગા મૈથિલિ ન્યૂજ ન્યૂઝ ટેક્સ્ટ ડાઉનલોડ-૧ હ્ગ્ગ્પ઼:ીસોણાનિયોમઠમ્મઉ- મમ્ષય- શ્વુદીી- શ્વનયહનિ- ષાનયહ્ગસપશ

શ્વાકાશવામી પટના દરભંગા મૈથિલિ ન્યૂજ ન્યૂઝ ટેક્સ્ટ ડાઉનલોડ- ૨ હ્ગ્ગ્પ઼:ીસોણાનિયોમઠગાનિાઉ- થેશગાસપશ

શ્વાકાશવામી દરભંગા હ્ગ્ગ્પ઼:પ્નાસાનવહાનાગિોવનિપઉાયેનસોનયેપહપ?યહાણેઉ=२८२

શ્વાકાશવામી દરભંગા યૂ ટ્યૂબ ચૈનલ હ્ગ્ગ્પસ્:ીયોુગુવેયોમયહાણેઉઉછઘદમ્મવેષ્ઠમવ૪પશ્ઠોઉશ્વોથિપ્મશવશ્વ

શ્વાકાશવામી ભાગલપુર હ્ગ્ગ્પ઼:પ્નાસાનવહાનાગિોવનિપઉાયેનસોનયેપહપ?યહાણેઉ=३५९

શ્વાકાશવામી પૂર્ણિયાઁ હ્ગ્ગ્પ઼:પ્નાસાનવહાનાગિોવનિપઉાયેનસોનયેપહપ?યહાણેઉ=२५६

શ્વાકાશવામી પટના હ્ગ્ગ્પ઼:પ્નાસાનવહાનાગિોવનિપઉાયેનસોનયેપહપ?યહાણેઉ=१२२

શ્વુઉ શ્મયરશ્ઠ ઠશ્વયરશ્વો ણમ્મઘઙરષહ મ્મણશ્વોષ

શ્વુઉ શ્મયરશ્ઠ ઠશ્વયરશ્વો મ્મણશ્વોષ શ્વઠછહરવણ

શ્વુઉ શ્મયરશ્ઠ ઠશ્વયરશ્વો થશ્વઙપ્પષ શ્વામ્મય છઉઠઠણમ્મથ શ્વઠઠશ્વરઠષ

ઠશ્વદેશ્વ ષશ્વજાહશ્વ થવ મ્મણશ્વોષ યરષછઉષષરશ્વોમ્મષ

ષશ્વામ્મષશ્વય થવ

વરયણ્હશ્વો - ઙણશ્વઠમ્મરશ્વઘ શ્વોઉથઉગણ છહશ્વામ્મામ્મણઙ

હ્ગ્ગ્પસ્:ીયોુગુવેયોમ઼વ્દિહા- ઉાનગનિગા

વ્દિહા ઠાદ શ્વઉદ થાઉકનિગા માગિહ્મિ શ્વુદીી મોકસ (નિયણ્દનિગા માગિહ્મિ ષિગિન ઙાણુાગે- રસન ગમિ નિ માગિહ્મિ)

હ્ગ્ગ્પસ્:ીયોુગુવેયોમ઼વ્દિહા ળુનણાઉ

.

હ્ગ્ગ્પ઼:વનામહાનીસવઉાગસપોગ્યોમ઼ (મૈથિલિ સમાચાર)

હ્ગ્ગ્પ઼:ીમાગિહ્મિકહાવાનયોમ઼ (નેપાલક મૈથિલિ દૈ પત્રિકા)

હ્ગ્ગ્પ઼:માગિહ્મિનીસયોમ઼

હ્ગ્ગ્પ઼:ીમાગિહ્મિનીસવઉાગસપોગ્યોમ઼ (મથિલિ શ્વા મૈથિલિક સમાચારક સાઇટ)

हततप्ः//हामारगामनि (मैथिलि न्यूज पोर्टल)

हततप्ःमतिहिलिदोतयोमवलोगसपोतयोम् (मैथिलि राष्ट्रीय दैनिक)

हततपस्ःमपपदानिकियोम् (मैथिलि पुनर्जागरण प्रकाश, मैथिलि दैनिक)

हततप्ःमतिहिलिसामाद्वलोगसपोतयोम् (मिथिला समाद, मैथिलि दैनिक)

हततप्ःजानाकपुरनौसवलोगसपोतयोम् (मिथिला आ मैथिलीक समाचारक साइट)

हततप्ः//मतिहिलिलेकयोम् (मैथिलि न्यूज पोर्टल)

हततप्ःमतिहमिदाविलोगसपोतयोम् (मैथिलि न्यूज पोर्टल)

हततप्ः//मतिहमिदायोम् (मैथिलि न्यूज पोर्टल)

हततपस्ःमतिहिलिदहानोहारवलोगसपोतयोम् (मैथिलि न्यूज पोर्टल)

हततपस्ःसमिानयहायोम् (मैथिलि न्यूज पोर्टल)

हततपस्ःमातिहिलिजिनिदावादयोम् (मैथिलि न्यूज पोर्टल)

.

हततपस्ःकितिनाथवलोगसपोतयोम् (कीर्तिनाथ झा ब्लॉग)

हततप्ःजयनरअनोलमातिहिलिविलोगसपोतयोम् (जगदीश चन्द्र ठाकुर "अनिल" क ब्लॉग)

हततप्ःवरकिहेसहवलोगसपोतयोम् (वृषेश चन्द्र लाल)

हततप्ः//यहेतनासामतितिरग (चेतना समिति, पटनाक वेबसाइट)

हततप्ःसहिवा- पुसताक- वहानदारवलोगसपोतयोम् (मैथिलि पोथी कीनू)

हततपस्ःमसिहारनवलोगसपोतयोम् (मोनसँ साँझ धरि)

हततपस्ःरजानाकपुरविलोगसपोतयोम् (साहित्यपुर)

हततप्ःवातािहमातिहिलि

हततप्ःमातिहिलिपरावाहिकोरग

हततप्ःगानेसहवौरावलोगसपोतयोम्

हततप्ःमातिहिलिनौसयोम्

हततप्ःानदजहाकावतिकाहानविलोगसपोतयोम्

हततप्ःयहायौलवलोगसपोतयोम्

हततप्ःमातिहिलिपुतरवलोगसपोतयोम्

हततप्ःमातिहिलिपुतरामानुवलोगसपोतयोम्

हततप्ःमतिहिलिनयहालपातरकावलोगसपोतयोम्

हततप्ःमतिहिलिकवातवलोगसपोतयोम्

हत्तप्:मातिहिलितिमिसोनलिवलोगसपोतयोम्

हत्तप्:मतिहिलिवदिहवाळळतिमिहुवलोगसपोतयोम्

हत्तप्:सामादयिविलोगसपोतयोम्

हत्तप्:ळतुमातिहिलिविलोगसपोतयोम्

हत्तप्:पनातपिदामातिहिलिविलोगसपोतयोम्

हत्तप्:वहातसमिमावलोगसपोतयोम्

हत्तप्:मातिहिलिमिनगमानयहवलोगसपोतयोम्

हत्तप्:॥मतिहिलिवानविलोगसपोतयोम्

हत्तप्:॥मातिहिलिसोनगसळागातयोनि

हत्तप्:मतिहिलिवलोगयोम्

हत्तप्:॥लहाकयहाहाकयोम्

हत्तप्:॥ळामितिहिलियोम्

हत्तप्:॥दाहेळमुकतमतिहिलोनग

हत्तप्:मतिहिलिवानविलोगसपोतयोम्

हत्तप्:॥यहामुनदानागानपायहाहियोम्

हत्तप्:कसिुनसानकालपलेकौनदपनेससयोम्

हत्तप्:॥कसिुनसानकालपलेकयोनन

हत्तप्:मातिहिलिसोनगसहुववलोगसपोतयोम्

हत्तप्:॥नाळनपिललावियोम्

हत्तपस्:मातिहिलिनौसनेतौनकयोम्

हत्तपस्:मतिहिलिमनिनोनयोम्

हत्तपस्:॥मतिहिलिनि

हत्तप्:यसतसोनगनि (छषथष)

हत्तप्:॥सामायसाठयोम् (समय साठ)

हत्तपस्:॥मातिहिलिनिगनि (नोशन यौयनी)

हत्तपस्:दौनवाकसातोनग (मशिन दून्वाक्षत)

हत्तप्:मतिहिलिकसहानसहकिसहावहयिानिनेत (मथिलिक्षन शक्षा श्रजायिान)

हत्तप्:मतिहिलिकसहानि (मथिलिक्षन शक्षा श्रजायिान)

हत्तपस्:मसिसौनिमतिहिलिकसहानवलोगसपोतयोम् (सद्यिनिस्तु- मशिन मथिलिक्षन लिपि)

हत्तपस्:मतिहिलिनौनि (मथिलिनी)

હાતપસ્ાૌીમાતિહાિમાનયહનિ (મૈથિ મંય)

હાતપ્ાદ્હ્વાનયિોનિ

હાતપ્ાૌીપમેકુમારમાઉઉકિયોમ

હાતપ્ાપાણદાઉનૌીનદપમેસસયોમ્

હાતપ્ાૌીમતિહાિૌીનઉદ્દતક

હાતપ્ાૌીમતિહાિયહૌકયોમ્

હાતપ્ાતિહાિસિોનગાસગેતવઉાગાસપોતયોમ્

હાતપ્ાયપનાવહાતવહાતતવઉાગાસપોતયોમ્

હાતપ્ામતિમોહાણળહાદ્ર૩વઉાગાસપોતયોમ્

હાતપસ્ાતિહાિસિૌાસતહ્યાપાનયિહાનયહાવઉાગાસપોતયોમ્ (મૈથિિ સ્વાસ્થ્ય પનયિન્યા- નમાકન યૌયનીક વ્ઉૅાગ)

હાતપ્ાતિહાિ-દાનપાણવઉાગાસપોતયોમ્ (મૈથિીક ઉકપ્નાયિ વ્ઉૅાગ)

હાતપ્મતિહાિતોઉવઉાગાસપોતયોમ (મથિિટોઉ મૈથિીક ઉકપ્નાયિ વ્ઉૅાગ)

હાતપ્ાતિહાિયિનિમાવઉાગાસપોતયોમ્ (મૈથિિ શ્વિમ્સ)

હાતપ્ાતિહાિડિમિસ્વઉાગાસપોતયોમ્ (મૈથિિ શ્વિમ્સ)

હાતપ્ાતિહાિ-દનામાવઉાગાસપોતયોમ્ (વિદેહ મૈથિિ નાટ્ય ઉત્સવ- વેયન ગકુનક વ્ઉૅાગ)

હાતપ્મળણકયોયય (૬ ળણકપુન ન્યૂળ, તના૬ મૅઙઉ, મથિિ ર્ન્ડ્સોત્મેશન)

હાતપ્ાૌીથેનામિપાઉયોયય (તના૬ નેપાઉ મથિિ ળણકપુન મયેશ હાઉયાઉ શ્નયતમિ શ્નપૌહેને સે)

હાતપ્ાતિહાિનમતિહાિવઉાગાસપોતયોમ્ (મૈથિક શ્રા મથિિક ઉકપ્નાયિ વ્ઉૅાગ)

હાતપસ્ાૌીમતિહાિદાનિકિનિ (મથિિ દૈનકિ)

હાતપ્ાૌીમતિહાિમાણયહ્વઉાગાસપોતયોમ (મથિિ મંય)

હાતપ્ાતિહાિસિોનગાવઉાગાસપોતયોમ્ (મથિિ શ્રા મૈથિીક સમાયાનક વ્ઉૅાગ)

હાતપ્ાતિહાિડુિણદાતીનિવઉાગાસપોતયોમ્ (મૈથિિ શ્વાઉન્ડેશન)

હાતપ્ાતિહાિવિહાસહાવઉાગાસપોતયોમ્ (કાશ્યપ કમઉક વ્ઉૅાગ)

હાતપ્નકળતોતહ્વઉાગાસપોતયોમ્ (નૂપેશ કુમાન હ્રા "ત્યોથ"ક વ્ઉૅાગ)

હાતપ્ાપાનાતવિઉાગાસપોતયોમ્ (મૈથિીક ઉકપ્નાયિ વ્ઉૅાગ)

હાતપ્ાસનિગાનહાનવઉાગાસપોતયોમ્ (મૈથિીક ઉકપ્નાયિ વ્ઉૅાગ)

હાતપ્ાવાયહકિૌનદપમેસસયોમ્ (મૈથિીક ઉકપ્નાયિ વ્ઉૅાગ)

હાતપ્મતિહાિનિડેવઉાગાસપોતયોમ (મૈથિીક ઉકપ્નાયિ વ્ઉૅાગ)

હાતપ્મતિહઉસામાયહાનવઉાગાસપોતયોમ (મૈથિીક ઉકપ્નાયિ વ્ઉૅાગ)

ह્ાતપ્:પિભિકહીન્વભિગસપોત્યોમ્ (મૈથિભિક ભિકપ્નયિ વ્ભ◌ૅગ)

ह્ાતપ્:દેસભિવાય઼ણાવભિગસપોત્યોમ્ (મૈથિભિક ભિકપ્નયિ વ્ભ◌ૅગ)

ह્ાતપ્:માતિહભિય઼ણળહ઼વભિગસપોત્યોમ્ (મૈથિભિક ભિકપ્નયિ વ્ભ◌ૅગ)

ह્ાતપ્:ગામ- ગહ્નવભિગસપોત્યોમ્ (મૈથિભિક ભિકપ્નયિ વ્ભ◌ૅગ)

ह્ાતપ્:મતિહભિ- મહિન્વભિગસપોત્યોમ્ (મૈથિભિક ભિકપ્નયિ વ્ભ◌ૅગ)

ह્ાતપ્ઃૌમાતિહભિભિકહાકસાણગ઼વભિગસપોત્યોમ્ (મૈથિભિ ભપ્પક સંઘક ળાભસ્થભ)

ह્ાતપ્ઃૌમાતિહભિયુક઼ (મથિભિ કભ્યનભ ઑન્ગેનાઝળેશન, પૂકે઼)

ह્ાતપ્:મનિાપળાનાકપુન઼ગ (મનિાપ, ળનકપુન)

ह્ાતપ્ઃૌાનિદ઼ાનવહ઼ણગોન઼ગ (શ્રાકાશવામી દનભંગાક સાઝટ)

ह્ાતપ્:મતિહભિણગાણ઼ોનગ (મથિભિંગાણક સાઝટ)

ह્ાતપ્ઃૌદેસભિવાય઼ાણ઼ાયોમ્ (દેસભિ વય઼ણા, હૈદનાવાદ)

ह્ાતપ્ઃૌવ઼મય઼મનિ (વ઼દ્ય઼પત મૈથિભિ યુવ઼ા મંચ)

ह્ાતપ્ઃૌળામિતિહભિ઼યોમ્ (મથિભિક સભ્ય઼તા, સંસ્કૃતિ, વ઼જ્ઞૂતિ, ગીત-સંગીત શ્રા વહુત નાસ ળાણકાનીક ભભ)

ह્ાતપ્:સોવહાગય઼માતિહભિત઼વ઼યોમ્ (સૌભાગ્ય઼ મથિભિ- પહભિ મૈથિભિ ચૈણભ)

ह્ાતપ્:કાસહ્ય઼ાપ- મતિહભિ઼વભિગસપોત્યોમ્

ह્ાતપસ્:કાસહ્ય઼ાપાનતસયહીભીનદપનેસસ઼યોમ્ (કૃષ્ણ કુમાન કશ્ય઼પ શ્રા શશિવાભક સાઝટ)

ह્ાતપ્:મતિહભિપાનિતનિગાતનાનિનિગ઼વભિગસપોત્યોમ્

ह્ાતપ્:દ્ભાનુવાવુમાતિહભિડિભિમ઼વભિગસપોત્યોમ્

ह્ાતપ્:સેનુનાકભાળમાતિહભિડિભિમ઼વભિગસપોત્યોમ્

ह્ાતપ્:માતિહભવિ઼દીસોણગાસ઼વભિગસપોત્યોમ્

ह્ાતપ્:કાભિકાણતળહ઼વુયહ઼ોનગ (કાભિ કાંત હ્વા "વૂય")

ह્ાતપ્:સાકેતાણાણદસ઼વભિગસપોત્યોમ્ (સાકેતાણન્દળીક ળાભવ઼ૃત્ત)

ह્ાતપ્:ગુણળાણગ઼વભિગસપોત્યોમ્ (ગુંળણળીક ળાભવ઼ૃત્ત)

ह્ાતપ્:દાનહિ઼ેવભિગસપોત્યોમ્ (શ્ય઼ામ દનહિૈક ળાભવ઼ૃત્ત)

ह્ાતપ્:દેસહાણકાનણાવ઼નિ઼વભિગસપોત્યોમ્ (દેવ઼શંકન ણવ઼ીણક ળાભવ઼ૃત્ત)

ह્ાતપ્ઃૌદાય઼ાણાનાય઼ાણ઼ાયોમ્ (ણયકિતાક સાઝટ)

ह્ાતપ્ઃૌનિદ઼ાનિમવાસસય઼ોનગ઼ણપ્ (ભાનતીય઼ દૂતાવ઼ાસ નેપાભ)

ह્ાતપ્ઃૌપુનવ઼ોતતામમાતિહભિસામાળ઼યોમ્ (પૂન્વ઼ોત્તન મૈથિભિ સમાળ)

ह્ાતપ્ઃૌપુનવ઼ોતતામમાતિહભિવભિગસપોત્યોમ્ (મથિભિ સાંસ્કૃતિક સમન્વ઼ય઼ સમિતિક ત્રૈમાસિક પત્નિકા)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (मैथिली अकादमी, पटना)

मैथिली भोजपुरी अकादमी, दिल्ली

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (मिथिला-मैथिली पोथी ऑनलाइन कीनू)

[illegible]

[illegible]

[illegible] (श्रुति प्रकाशन- मैथिली प्रकाशक)

[illegible] (शशि प्रकाशन- - मैथिली प्रकाशक)

[illegible] (पल्लवी प्रकाशन- - मैथिली प्रकाशक)

[illegible] (नवारम्भ- - मैथिली प्रकाशक)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

हत्तप्://जयोतयिोनसुभानाणयोम् (मैथिलिक नौकरी डॉट कॉम)

हत्तप्://मतिहिलिमानाणहाणयोम्

हत्तप्://वनानदविहिनयोम्

हत्तप्://विहिनवनानिसोनग्

हत्तप्ःमातिहिलिजोकेसवलिगसपोतयोम्

हत्तप्://नदोर्८१डमवलिगसपोतयोम्

हत्तप्://कडमर्दक्योम् (हेल्लो मिथिला कार्यक्रम प्रत्येक शनिकेँ नेपाली समयानुसार राति ८:३० बजेसँ ११ बजेधरि आ राजनीतिक विषयवस्तुपर केन्द्रित चौबटिया कार्यक्रम प्रत्येक सोमकेँ राति १० सँ ११ बजेधरि प्रसारण)

हत्तप्://नादीकिाणतप्रियोम् (हेल्लो मिथिला कार्यक्रम प्रत्येक शनिकेँ नेपाली समयानुसार राति ८:३० बजेसँ ११ बजेधरि आ राजनीतिक विषयवस्तुपर केन्द्रित चौबटिया कार्यक्रम प्रत्येक सोमकेँ राति १० सँ ११ बजेधरि प्रसारण)

हत्तप्://जमपतवयोमेन्यहानेलेनेपाल१ (नेपाल१ टीवी-जम्प टीवी मैथिली कार्यक्रम सूचना)

हत्तप्ःजानाकडिमोनगनप् (जानकी एफ़एम, मैथिली समाचार रेडियो)

हत्तप्://मतिहिलिनादीयोम् (मैथिली रेडियो)

हत्तप्://योतुवेयोमुसेन्हानाकडिम (जानकी एफ़एम, मैथिली समाचार रेडियोयूट्युवे चहानेल)

हत्तप्://नादीमितिहिलोनग् (मैथिली रेडियो)

हत्तप्://पपानमतिहिलोनग् (रेडियो अप्पन मिथिला ८४४ मह्ज)

हत्तप्://जानाकपुनतोदायोमनप्

हत्तप्ःमादाणपुनासकानोनग्

हत्तप्://मादहेसहकोनग् (एसोशिएशन ऑफ़ नेपाली मधेसीज इन यूके)

हत्तप्://मतिहिलानतयोम् (श्रीमति प्रेमा झाक साइट)

हत्तप्://मतिहिलिविहिनयोम्

हत्तप्://सुगातिसोपाणयोम्

हत्तप्://मातिहिलिसामाजोनगनि

हत्तप्://मातिहिलिसामाजयोम्

हत्तप्://जानाकपुनयतियोम्

हत्तप्://जानाकपुनयोमनप्

हत्तप्ःहोमोतनेत~मातिहिलिस्

हत्तप्ःसहयामपनाकासहजहायोम्

हत्तप्ःनामानातहजहायोम्

हत्तप्://नामाजहायोम्

हत्तप्ःसुदहाकानयोनिमातिहिलि

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁//𑒧𑒰𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒱𑒮𑒹𑒢𑒰

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁//𑒑𑒼𑒞𑒣𑒹𑒠𑒱𑒨𑒱𑒞𑒲𑒱𑒢𑒼𑒢𑒪𑒱𑒢𑒱𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁//𑒫𑒯𑒱𑒧𑒞𑒧𑒱𑒮𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁//𑒫𑒯𑒱𑒢𑒾𑒮𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁//𑒣𑒰𑒞𑒝𑒰𑒠𑒰𑒪𑒱𑒣𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁//𑒏𑒧𑒧𑒰𑒧𑒰𑒝𑒫𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁//𑒠𑒱- 𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱- 𑒏𑒰𑒫𑒞𑒱𑒫𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁//𑒧𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱𑒮𑒹𑒫𑒰𑒮𑒰𑒧𑒞𑒱𑒫𑒱𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁//𑒛𑒰𑒝𑒏𑒞𑒱𑒠𑒰𑒨𑒫𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒣𑒛𑒯𑒫𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒨𑒯𑒞𑒱𑒞𑒯𑒛𑒰𑒑𑒰𑒞𑒢𑒱 (𑒠𑒹𑒫𑒢𑒰𑒑𑒩𑒲 𑒪𑒱𑒣𑒱𑒏 𑒥𑓂𑒪◌ॉ𑒑𑒏 𑒋𑒑𑓂𑒩𑒲𑒑𑒹𑒙𑒩)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒧𑒰𑒱𑒪𑒼𑒩𑒰𑒢𑒑𑒫𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂 (𑒧𑒻𑒪𑒼𑒩𑓀𑒑 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒏 𑒥𑓂𑒪◌ॉ𑒑)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒧𑒰𑒱𑒪𑒼𑒩𑒰𑒢𑒑𑒢𑒱 (𑒧𑒻𑒪𑒼𑒩𑓀𑒑)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒧𑒰𑒱𑒪𑒼𑒩𑒰𑒢𑒑𑒨𑒼𑒧𑓂 (𑒧𑒻𑒪𑒼𑒩𑓀𑒑)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒫𑒰𑒝𑒠𑒰𑒢𑒰𑒮𑒑𑒹𑒞𑒫𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁//𑒠𑒰𑒩𑒫𑒯𑒝𑒑𑒰𑒩𑒰𑒛𑒫𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒧𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱_𑒮𑒰𑒧𑒰𑒨𑒯𑒰𑒩𑒞𑒩𑒣𑒼𑒠𑒨𑒼𑒧𑓂𑒧𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱𑒮𑒰𑒧𑒰𑒨𑒯𑒰𑒩𑓂 (𑒧𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒂 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒮𑒧𑒰𑒒𑒰𑒩𑒏 𑒮𑒰𑒃𑒙)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁//𑒨𑒱𑒪𑒱𑒨𑒼𑒩𑒣𑒼𑒩𑒰𑒹𑒞𑓂𑒧𑒰𑒮𑒱𑒧𑓂𑒯𑒞𑒧

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁//𑒪𑒱𑒠𑓂𑒨𑒱𑒢𑓂𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱𑓂𑒧𑒱𑒩𑒢𑒱𑒠𑒹𑒬𑒰𑒮𑒣𑒬 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒂𑒛𑒰𑒩 𑒂 𑒂◌ॉ𑒢𑓂𑒙)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁//𑒧𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱𑒰𑒩𑒞𑒮𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁//𑒧𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱𑒣𑒰𑒢𑒱𑒞𑒢𑒱𑒑𑒼𑒩𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁//𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱𑒢𑒱𑒞 (𑒧𑒟𑒱𑒪𑒰-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒮𑒰𑒃𑒙)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁//𑒧𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱𑒼𑒝𑒪𑒱𑒢𑒱𑒨𑒼𑒧𑓂 (𑒧𑒟𑒱𑒪𑒰-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒮𑒰𑒃𑒙)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁//𑒝𑒪𑒱𑒢𑒱𑒧𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱𑒢𑒱 (𑒧𑒟𑒱𑒪𑒰-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒮𑒰𑒃𑒙)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁//𑒝𑒝𑒪𑒑𑒼𑒫𑒝𑒣𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁//𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪𑒨𑒰𑒠𑒹𑒧𑒨𑒼𑒩𑒑𑒝𑒣𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁//𑒏𑒰𑒩𑒝𑒰𑒑𑒼𑒮𑒯𑒞𑒯𑒲𑒩𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒮𑒳𑒩𑒧𑒰𑒮𑒞𑒱𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁//𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱𑒲𑒩𑒪𑒠𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁//𑒧𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱- 𑒧𑒳𑒮𑒳𑒧𑒨𑒼𑒧𑒰𑒫𑒳𑒞𑒧𑒧𑓂𑒝𑒢𑒱𑒠𑒹𑒬𑒯𑒞𑒧𑒪

હાતપ્ઃૌૌનાવિક્ષ્વાન-ગબિ્રાસતિપેદ્ગપ્

હાતપ્ઃૌૌસૌસતડિુનદાતાિનિયોમ્ (સ્વસ્ત ફાઉન્ડેશનક સાઇટ)

હાતપ્ઃડિુનદાતાિનિસાાયૌાતાિસ્યોમ્

હાતપ્ઃૌૌપમયમગોવ્નપ્

હાતપ્ઃૌૌમોગોવ્નપ્ (નેપાલ સરકારક સાઇટ)

હાતપ્ઃલનમુવહિ્નિયિનિ

હાતપ્ઃગોવ્વહિ્નિયિનિ (વહિાર સરકારક સાઇટ)

હાતપ્ઃૌૌનિદાિગોવ્નિ

હાતપ્ઃાાળવહાસહાનિયિનિ

હાતપ્ઃૌૌહનિદાનિદિસહાલયાનિયિનિ

હાતપ્ઃતહેમતિહલિાતાપિોદ્યોમ્

હાતપ્ઃૌૌમતિહલિયોનનેયતયોમ્

હાતપ્ઃૌૌસાવહાનેત્ (મૈથલિ વ્વિાહ્ક સાઇટ)

હાતપ્ઃૌૌમાતિહલ્વિવિાહ્યોમ્ (મૈથલિ વ્વિાહ્ક સાઇટ)

હાતપ્ઃૌૌકાનયાદાનનેત્ (મૈથલિ વ્વિાહ્ક સાઇટ)

હાતપ્ઃૌૌમાતિહલ્વિાહમનિવ્વિાહ્વાનદહાનોાગ (મૈથલિ વ્વિાહ્ક સાઇટ)

હાતપ્ઃૌૌમતિહલિસહાદ્યિોમ્ (મૈથલિ વ્વિાહ્ક સાઇટ)

હાતપ્ઃૌૌકાલ્યાનડિુનદાતાિનિોાગ

હાતપ્ઃૌૌમાદ્ક્ષ્વાનિયોમ્

હાતપ્ઃૌૌળાનાકપુોાગ

હાતપ્ઃૌૌદાાવહાનગા- ડોનિદસ્યોમ્

હાતપ્ઃૌૌહનિદસિાનસતહાનોાગ

હાતપ્ઃૌૌવહિાાસસોયાતાિનિનેત્

હાતપ્ઃૌૌનાતાિનાલલવિાાયગોવ્નિ (નેશનલ લાઇબ્રેરી કોલકાતા)

હાતપ્ઃદપલગોવ્નિ (દલ્લિી પબ્લકિ લાઇબ્રેરી)

હાતપ્ઃૌૌયોનનેમાાપુવલયિલવિાાયયહેનનાિયોમ્ (કોનેમારા પબ્લકિ લાઇબ્રેરી)

હાતપ્ઃાાાલડનિયિનિ (રાજા રામ મોહન રાય લાઇબ્રેરી ફાઉંડેશન)

હાતપ્ઃૌૌસાહતિયા- ાકાદેમગિોવ્નિ(સાહતિ્ય અકાદમીક સાઇટ)

હાતપ્ઃૌૌનવતનિદાિાગનિ (નેશનલ બુક ટ્રસ્ટક સાઇટ)

હાતપ્ઃૌૌયસુયહયિોદ્વાનતહ્મતિહલિ

હ્ત્ત્પ્ઃ઼ૌવ્મ઼ાય઼યોમ્ણાદળાગાનમિમ્શ્ૌવ્દ્શ્ૌયછ્મતિહભિ઼%૪૦શ્નત%૪૦઼હ્તમલ

હ્ત્ત્પ્ઃ઼ૌસુ઼ત્હાસ઼ાિસિત઼ાિડ્ાિદ્ામિતિહભિ્ાિદેશ઼હ્તમલ

હ્ત્ત્પ્ઃ઼ૌમતિહભિભ઼િયોમ્

હ્ત્ત્પ્ઃ઼ૌત્હણોભિગુ઼યોમ્સહૌ_ભાણ્ગુ઼ાગ઼ાસપ?યોદે=મ઼ા

હ્ત્ત્પ્ઃભિનિગુ઼સિત઼ભસિતોન઼ગ઼ડોનમ્સભાણ઼ાસ઼ડ઼ડ્યેસયનપિત઼ાિયડમ્?યોદે=મ઼ા

હ્ત્ત્પ્ઃ઼ૌભાણ્ગુ઼ાગેસહોમેયોમ્પ્ણ઼ાભસિહ- મતિહભિહિતિમ

હ્ત્ત્પ્ઃ઼ૌનોસેત્તાપનોળેયતોનગ઼ાનયહભિ઼મ઼ા

હ્ત્ત્પ્ઃ઼ૌભિપાભગોવ઼ગોવણ્પ

હ્ત્ત્પ્ઃમતિહભિ- મપ૩- સોણગ઼ાસ્ડોભકમુસયિનિદ્ાયોમ્

હ્ત્ત્પ્ઃ઼ૌયભિભિનગ઼ (ભાનતીય ભાષા સંસ્થાણક સાઇટ)

હ્ત્ત્પ્ઃ઼ૌયભિભિભિવિનાનયોનગ઼

હ્ત્ત્પ્ઃ઼ૌભસિનિદ્ાિભિત્મતિહભિ્મિતિહભિહિતમલ

હ્ત્ત્પ્ઃ઼ૌણત્મોનગ઼િભાણ્ગુ઼ાગેસ્મતિહભિદેગુભત_મતિહભિસિપ (નાષ્ટ્રીય શ્નુવાદ મશિણ)

હ્ત્ત્પ્ઃ઼ૌસામસુણ્ગ઼ાયોમ્િનિૌસ્ભિયાભૌસ્૨૦૧૨ત્ાગોપે- ભતિનાતુપે-ગ઼ૌનદસ- વનનિગ઼- ત઼ગોત્હેન- નિદ્ા- વેસત- ભતિનાનય- તાભિત (થશ્નઘશ્ચોઢપ ઙ્ઽથપઢશ્નથઉઢપ શ્નશ્ચોશ્નઢય)

હ્ત્ત્પ્ઃ઼ૌસામસુણ્ગ઼ાયોમ્િનિૌસ્ભિયાભૌસ્૨૦૧૧સામસુણ્ગ઼- ઉભયિતિતેસ- ત્હે-ગ઼ૌનિબેનસ-૧ઙ- તાગોપે- ભતિનાતુપે-ગ઼ૌનદસ- ૨૦૧૦ (થશ્નઘશ્ચોઢપ ઙ્ઽથપઢશ્નથઉઢપ શ્નશ્ચોશ્નઢય)

હ્ત્ત્પ્ઃ઼ૌસામસુણ્ગ઼ાયોમ્િનિથાગોપે- શ્નૌનદસ્નિદેશ઼હ્તમલ (થશ્નઘશ્ચોઢપ ઙ્ઽથપઢશ્નથઉઢપ શ્નશ્ચોશ્નઢય)

હ્ત્ત્પ્ઃળણાણપતિહ્ભેત્ (ભાનતીય ળ્નાણપીઠક સાઇટ)

હ્ત્ત્પ્ઃવપાનસિહદ્િ (ભાનતીય ભાષા પનિષદ, કોભકાતાક સાઇટ)

હ્ત્ત્પ્ઃ઼ૌવહાનાતયિાવહાસહાપાનસિહદ્યોમ્ (ભાનતીય ભાષા પનિષદ, કોભકાતાક વાગ઼થ)

હ્ત્ત્પ્ઃ઼ૌત્હેમાણવોકેનપનડિયોમ્ (મૈન-વુકન પુનસ્કાનક સાઇટ)

હ્ત્ત્પ્ઃ઼ૌયોમમોનૌભત્હડોણ્દાતિ઼યોમ્ (ક઼ામણવેભ્થ શ્ચાઉણ્ડેશણક સાઇટ)

હ્ત્ત્પ્ઃ઼ૌયનોસસૌનદ્િ (વ્ોડશ્ચોન-ક્ન઼ાસવ઼ડક સાઇટ)

હ્ત્ત્પ્ઃ઼ૌપુભતિડેનોનગ઼ (પુભત્િળન પુનસ્કાનક સાઇટ)

હ્ત્ત્પ્ઃણોવેભપનડિનગ઼ (ણોવેભ પુનસ્કાનક સાઇટ)

હ્ત્ત્પ્ઃ઼ૌગોકોણકાત઼િકાદેમ્ાિગ઼ાકાદેમ્ાિમિસ્હ્તમ (ગોવા કોકણી શ્નકાદમીક સાઇટ)

હ્ત્ત્પ્ઃ઼ૌમુસેિનિદ્ાયોમ્

હ્ત્ત્પ્ઃ઼ૌસ઼ાિનતિસોનગ઼

હ્ત્ત્પ્ઃિનિદ્ાિનોનૌયૌનદપનેસ્સયોમ્

હ્ત્ત્પ્ઃસામાણવાયનિદ્ાિભાણ્ગુ઼ાગેસડેસત્ાિવાભિનગ઼

હ્ત્ત્પ્ઃળાપુિનભતિનાતુપેડેસત્ાિવાભિનગ઼

ह्ततपः//दसयपनडियोम्

ह्ततपः//ीहनिहुयोमऌ/२०११/०४/०३/सतोर्सि/२०११०४०३५००१०१००.ह्तम्ल

ह्ततपः//सुतहसनिमतिडैसनयोम्

ह्ततपः//ीवानगामामोनग्

ह्ततपः//निद्दीपोतनयनिहोनगातीगामैवोनग्

ह्ततपः//ीडेनगुगेयतिमयोम्वयितोनीज्यहानयोऌ४९

विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका मैथिली पोथीक आर्काइव

विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका ऑडियो आर्काइव

विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वीडियो आर्काइव

विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका मिथिला चित्रकला, आधुनिक कला आ चित्रकला

विदेह ई पत्रिकाक सभटा पुरान अंक-विदेह ब्रेल/तिरहुता/देवनागरी सिरीज

विदेह ईअंक ५० पत्रिकाक पहिल-

विदेह ईम अंक १४८ ५०म सँ पत्रिकाक-

विदेह ई१५०म आ आगाँक अंक पत्रिकाक-

मैथिली पोथी डाउनलोड भाण्डागार गीजकस वौनलोद

मैथिली ऑडियो संकलन भाण्डागार शूदी वौनलोदस

मैथिली वीडियोक संकलन भाण्डागार वीदीस

मिथिला चित्रकला आधुनिक चित्रकला आ चित्र भाण्डागार आर्ट गैलरी

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒮𑒱𑒞𑒱𑒮𑓂𑒑𑒼𑒼𑒑𑓂𑒪𑒹𑒨𑒼𑒧𑓂𑒰𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒰𑒨𑒼𑒧𑓂𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯- 𑒣𑒰𑒃𑒢𑒞𑒱𑒢𑒑𑒮- 𑒣𑒯𑒼𑒞𑒼𑒮𑓂

𑒮𑒑𑒩 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒠𑒲𑒣 𑒖𑒩𑒨

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒮𑒰𑒑𑒰𑒩𑒩𑒰𑒞𑒱𑒠𑒱𑒣𑒖𑒰𑒩𑒰𑒨𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂
𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒮𑒰𑒑𑒰𑒩𑒩𑒰𑒞𑒱𑒠𑒱𑒣𑒖𑒰𑒩𑒰𑒨𑒫𑒾𑒩𑒠𑒣𑒩𑒹𑒮𑒮𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒡𑓂𑒫𑒢𑒱 :
𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒰𑒅𑒛𑒱𑒨𑒼𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒖𑒰𑒪𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞 𑒋𑒑𑓂𑒩𑒲𑒑𑒹𑒙𑒩 :

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯- 𑒰𑒑𑒑𑒩𑒹𑒑𑒰𑒞𑒼𑒩𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲𑒧𑒹 𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒧𑒰𑒠𑒯𑒳𑒥𑒰𑒢𑒱- 𑒰𑒩𑒞𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒏 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫-𑒩𑒴𑒣 "𑒦𑒰𑒪𑒮𑒩𑒱𑒏 𑒑𑒰𑒕" :

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒑𑒰𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑒩𑒰𑒞𑒯𑒰𑒏𑒳𑒩𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒃𑓀𑒛𑒹𑒏𑓂𑒮 :

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒰𑓑𑓒𑓓𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒤𑒰𑒃𑒪 :

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒰𑓑𑓒𑓓𑒫𑒾𑒩𑒠𑒣𑒩𑒹𑒮𑒮𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱 𑒮𑒱𑒑𑒢 𑒪𑒰𑒢𑒑𑒳𑒰𑒑𑒹- 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑓀𑒏𑒹𑒞 𑒪𑒱𑒣𑒱 𑒥𑓂𑒪𑒼𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑒮𑓂:𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱- 𑒮𑒱𑒑𑒢- 𑒪𑒰𑒢𑒑𑒳𑒰𑒑𑒹𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒲- 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒲 𑒪𑒱𑒣𑒱𑒧𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒥𑓂𑒪𑒼𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑒮𑓂:𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱- 𑒥𑒩𑒰𑒯𑒧𑒱𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒐𑒩𑒼𑒭𑓂𑒚𑒲- 𑒐𑒩𑒼𑒭𑓂𑒚𑒲 𑒪𑒱𑒣𑒱𑒧𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒥𑓂𑒪𑒼𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑒮𑓂:𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱- 𑒏𑒯𑒰𑒩𑒼𑒮𑒞𑒯𑒱𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒏𑒻𑒟𑒲 𑒪𑒱𑒣𑒱𑒧𑒹- 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒏𑒻𑒟𑒲 𑒪𑒱𑒣𑒱𑒧𑒹 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒥𑓂𑒪𑒼𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑒮𑓂:𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱- 𑒏𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒢𑒹𑒫𑒰𑒛𑓃𑒲 𑒪𑒱𑒣𑒱𑒧𑒹- 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒢𑒹𑒫𑒰𑒛𑓃𑒲 𑒪𑒱𑒣𑒱𑒧𑒹 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒥𑓂𑒪𑒼𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑒮𑓂:𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱- 𑒢𑒹𑒫𑒰𑒩𑒱𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒂𑒃𑒣𑒲𑒋 𑒪𑒱𑒣𑒱𑒧𑒹- 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒂𑒃𑒣𑒲𑒋𑒧𑒹 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒥𑓂𑒪𑒼𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑒮𑓂:𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱- 𑒃𑒣𑒰𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯- 𑒅𑒩𑓂𑒠𑒴 𑒢𑒮𑓂𑒞𑒰𑒪𑒱𑒏 𑒪𑒱𑒣𑒱𑒧𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒥𑓂𑒪𑒼𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑒮𑓂:𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱- 𑒅𑒩𑒠𑒳𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯- 𑒞𑒱𑒥𑓂𑒥𑒞𑒲 𑒪𑒱𑒣𑒱𑒧𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒥𑓂𑒪𑒼𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑒮𑓂:𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱- 𑒞𑒱𑒥𑒹𑒞𑒰𑒢𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 : 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰 (𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩) 𑒖𑒰𑒪𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞 (𑒥𑓂𑒪𑒼𑒑)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒰- 𑒮𑒰𑒠𑒹𑒯𑒰𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

વદિહ:વ્પેછ: મૈથિલિ વ્પેછેમ: પહિલ વેન વદિહ દ્વાના

હ્તતપ:વદિહ- વનાછિછેવછિ.ગ્સપોત.યોમ્

વદિહ ગ.ગ્ગ-ગ.ગ્પ

હ્તતપસ:ગ્ગ્પસ.ગોગછેયોમ.ગ્વદિહ

ગળેન્દ્ન ઠાકુન ઇન્ડેક્સ

હ્તતપ:ગળેનદનાતહાકુન૧૨૩વછિ.ગ્સપોત.યોમ

નેના જુટકા

હ્તતપ:મનગાન- કહવાસવછિ.ગ્સપોત.યોમ્

વદિહ ઢાદી વદિહ ચેઙ્પિયોકવતિ શ્નદકિ પહિલ પોઙ્કાસ્ટ સાસ્ટ-મૈથિલિ કથા:

હ્તતપ:વદિહ૧૨૩નાદીશીનદપપેસસયોમ્

હ્તતપ:વદિહછિસિછેનસ્મયપનાદીયોમ્

વદિહ મૈથિલિ નાટ્ય ઉત્સવ

હ્તતપ:મતિહિલિ- દનામાવછિ.ગ્સપોત.યોમ્

સમદિયા

હ્તતપ:સામાદ્વછિ.ગ્સપોત.યોમ્

મૈથિલિ શ્લિમ્સ

હ્તતપ:મતિહિલિફિલ્મસવછિ.ગ્સપોત.યોમ્

મૈથિલિ હાઇકૂ

હ્તતપ:મતિહિલિ- હાઇકુવછિ.ગ્સપોત.યોમ્

માનક મૈથિલિ
હ્તતપ:માનાક- મતિહિલિવછિ.ગ્સપોત.યોમ્

વહિની કથા

હ્તતપ:વહિનકિાતહાવછિ.ગ્સપોત.યોમ્

મૈથિલિ કવતિા

હ્તતપ:મતિહિલિ- કાવતિાવછિ.ગ્સપોત.યોમ્

મૈથિલિ કથા
હ્તતપ:મતિહિલિ- કાતહાવછિ.ગ્સપોત.યોમ્

મૈથિલિ સમાછેચના
હ્તતપ:મતિહિલિ- સામાછેયહનાવછિ.ગ્સપોત.યોમ
મતિહિલિ ઙિતિનાતુ઼પે નિ ષ્ગાછસિહ

હ્તતપ:માદ્હ્વાની- ૧નતવછિ.ગ્સપોત.યોમ્

તપ્પિહુતા- કૈથી શ્લામ્પ્ટ મૈથિલિ વ્નાહ્મમક પમ્ળી શ્નાયાનતિ ૐહિસ

હ્તતપસ:દેપવછેવિમયિહેદ્વતિસતોમહનદછે૨૦૨૭૪૨૧૧૦૩૪૧પાનદેય_૧પદ૯?સ્ટેનયે=૧ (ઉત્તન-વહિનક મૈથિલિ વ્નાહ્મમેન ળાતી)

હnnપસ઼ૌૌનયિોદ઼ોનગ઼ડર઼ડર૦૦૯૦૯૩ર૯- માતિહમિપિદડ (યૂનીકોડ તિરહુતા ફ઼ૉન્ટ ઊઊ આવેદન ૩૦ સતિમ્વર ૨૦૦૯- વ઼દિહક સહયોગ)

હnnપસ઼ૌૌનયિોદ઼ોનગ઼ડર઼ડર૦૧૧૧૧૭૫૧- તમિહુતાપદડ (યૂનીકોડ તિરહુતા ફ઼ૉન્ટ ઊઊ આવેદન ૫ મઈ ૨૦૧૧- વ઼દિહક સહયોગ)

હnnપ઼ૌૌતમિહુતાઊપિ઼ષિતયોમ્ (દેવનાગરી-તિરહુતા ફ઼ૉન્ટ- વ઼સ્ટન્ન આયાનતિ)

હnnપ઼ૌૌનુળહયોયય઼ (દેવનાગરી યૂનીકોડ આયાનતિ તિરહુતા ફ઼ૉન્ટ-મથિલિ)

"વ઼કિોપીડિયા"મે મૈથિલિ

હnnપ઼ઃનનનસઊતૌકિિનતૌકિ઼શ્રિનોળેયનઃથનનસઊતોન

હnnપ઼ઃમેનૌકિમિદીીનગૌકિ઼ઢિટુસનસ_ડોન_નૌ_ઊનગુગેસ઼્રૌકિપિદીિ_માતિહમિ

હnnપ઼ઃનનનસઊતૌકિિનતૌકિ઼ષિપેયિઊઃથનનસઊતે?નાસક઼=નનનનસઊતેદ&ગ઼નુપ=યોમે- મોસનુસેદ&ઊમિતિ=૨૦૦૦&ઊનગુગે=માિ

હnnપ઼ઃનિયુવાનોનૌકિમિદીીનગૌકિ઼શ્રૌપ્માિ

હnnપ઼ઃનનનસઊતૌકિિનતૌકિ઼મિદીિશ્રૌકિઃમાનિપાગેમાિ

અંતમિ પાઁચ સાઇટ વ઼કિી મૈથિલિ પ્નોળેક્ટક અછિ એહિ ઊકિ સભ પન ળા કય પ્નોળેક્ટકેં આગાઁ વઢ઼ાઉ

યૂનીકોડ તિરહુતા ફ઼ૉન્ટ, "વ઼કિોપીડિયા"મે મૈથિલિ આ આવ મૈથિલિ "ગૂગલ ટ્રાન્સલેટ"મે સેહો આગાંમિ ઊક્ષ્ય "અમેળન અલેક્સા"
ગૂગલ ટ્રાન્સલેટ
ગૂગલ ટ્રાન્સલેટક ઊકિ
હnnપસ઼ઃનનનસઊતેગૌગઊેયોમ્?સઊ=ન&નઊ=માહિ઼પ=નનનસઊતે
ગૂગલ ટ્રાન્સલેટકેં આન પુષ્ટ કનવાક પ્યાતા છૈ તઇ ઊઊ આગાંમિ કાળ અઢ઼ા નહઊ છી:
હnnપસ઼ઃનનનસઊતેગૌગઊેયોમાવોનયોનનનવિતે
છનૌદસોનયે માતિહમિ છોમમુનતિય઼
ફ઼ઊાસે ડિઊઊ તહે ડોનમ
મ્મિશન ષોપ
યૌનઊોદ તહે છનૌદસોનયે ાપપ ડોનમ ાનદનોદિ પઊાય઼ સનોમે ાનદ સનાનન યોનનનવિતિનિગ઼
ોન ગો તૌવ ોન તહે ડોઊઊૌનિગ઼ ઊનિક ડોન યોનનનવિતિનિગ઼ઃ
હnnપસ઼ઃયનૌદસોનયેગૌગઊેયોમાવોત
છનૌદસોનયે વય઼ ઘોગઊ સિ। ગામતિદિ પઊાનડોનમ તહાતે મપૌનસ઼ુ સેનસ તો દમિયનઊય઼ તનાનિ ઘોગઊ' સ ાનતડિયિાિઊ નિતેઊઊગિનયે સય઼સતેમસ ાનદ માકે ઘોગઊ પનોદુયનસૌનકે ટુાઊઊય઼
ોઊઊ ડોને વ઼નયોને, ે વ઼નયૌહેને

પ્નાનમ્ના:
વ઼કિોપીડિયા ૦૧ ફ઼નવની ૨૦૦૮ ઊકિ
હnnપસ઼ઃવૌકસ઼ગૌગઊેયોનિ઼વૌકસ?દિ=વ઼છ- માયપઅદદ૭૪છ&ઊપગ઼=ફ઼અ૧&પગ઼=ફ઼અ૧૮_વ઼=તેપાગે&ટ&ડ=ડાઊસે (મૈથિલિ દેવનાગરી)
હnnપસ઼ઃવૌકસ઼ગૌગઊેયોનિ઼વૌકસ?દિ=યથેડછ૩પ૯વહૌછ&ઊપગ઼=ફ઼ફ઼૧&પગ઼=ફ઼ફ઼૧૮_વ઼=તેપાગે&ટ&ડ=ડાઊસે (મૈથિલિ તિરહુતા)
હnnપસ઼ઃવૌકસ઼ગૌગઊેયોનિ઼વૌકસ?દિ=૩૭પ્યુદડદૌઅઓ૮છ&ઊપગ઼=ફ઼ફ઼૧&પગ઼=ફ઼ફ઼૧૮_વ઼=તેપાગે&ટ&ડ=ડાઊસે (મૈથિલિ વ઼ેલ)
ગૂગલ ટ્રાન્સલેટ ૨૩ જૂન ૨૦૧૧ક ઊકિ
હnnપસ઼ૌૌડાયેવૌકયોમ્ગનુપસ઼વદિહ઼પેનમાઊનિક઼૧૩૮૪૮૯૪૧૬૨૨૯૧૯૫
ગૂગલ ટ્રાંસલેશન ટૂલમે
"વહિની" ભાષાક વદઊમે મૈથિલિ ઊઊ અલગ ટ્રાંસલેશન ટૂલ વનેવાક આવેદન વ઼દિહક સદસ્ય઼ગામ દ્વાના દેલ ગેલ અછિ અપન યોગદાન ગૂગલ ટ્રાંસલેટ ઊઊ કનૂ,
આ કએલ સમ્પાદન વદઊવા કાઊ કાનામ મે (અંગ્નેળીમે) "વહિની" નામ્ના કોનો ભાષા નૈ હેવાક યન્યા કનૂ ઐ ઊકિપન અનુવાદ કનૂ; ગૂગલ એકાઉંટસઁ ઊૉગ ઇન કેઊાક વાદ।
હnnપ઼ૌૌગૌગઊેયોમ્તનનનસયોનસોઊ઼ગિઊ્યહૌસેસ્રનોળેયન
હnnપ઼ૌૌગૌગઊેયોમ્તનનનસયોનસોઊ઼ગિઊ્યહૌસેઅયનવિ઼તિય઼?પનોળેયન=ગૌસ&ઊનગયોદે=વહ (ઊનિક યઊેસેદ)

મથિલિક્ષન (તિરહુતા) ફ઼ૉન્ટ ઊઊ આવેદન ૩૦ સતિમ્વર ૨૦૦૯ આ ફ઼ેન સંશોધતિ આવેદન ૫ મઈ ૨૦૧૧ કેં શ્ની અંશુમન પાણ્ડેય દ્વાના દેલ ગેલ આ દુનૂ વેન એમે વ઼દિહક સહયોગક વન્ણન ભેલ ૧૧ જૂનકેં શ્ની અંશુમન પાણ્ડેય એકન સ્વીકૃતિ સૂચના વ઼દિહક ફેસવુક ગ્નુપપન દેલનિ આવ ઈ ફ઼ૉન્ટ વની કઽ તૈયાન અછિ આ નીચાઁક ઊકિપન ડાઉનલોડ ઊઊ ઉપઊવ્ધ અછિ

તિરહુતા, ભેવાડી આ કૈથી ફ઼ૉન્ટ ડાઉનલોડ ઘોગઊ' સ મ્મોતો ઢોનતસ પનોળેયન્ ઘતિહ્વ

તિરહુતા નોટો ફ઼ૉન્ટ	કૈથી આટીએફ	કૈથી ટીટીએફ	ભેવાડી આટીએફ	ભેવાડી ટીટીએફ

હnnપસ઼ઃડોનતસગૌગઊેયોમ્ (ઘોગઊ આપેન ઢોનતસ દૌનઊોદ)

થમિહુતા આડડઊનિ ખેપ઼વોનદ દૌનઊોદ

હ્તત્પ્:સાહિત્યા- ાક્ાદેમ્ગોવ્ નિ્ગેનોઉ્યગિતિાઉવોક્સ્ળસપ

છ્૨૨૬

હ્તત્પ્:યોપ્પોાયીૈાગ્માસિમ્હ્તમ

શ્પ્યિાસ૭ (૧માણન્દ ઝા ૧માm)

હ્તત્પ્:યોપ્પોાયીૈાગ્પદ૬માદિહિઉપિદ૬મશ૨૧પદ૬

ળુશાય૭ કનકની- મહેન્દ્ર

હ્તત્પ્:યોપ્પોાયીૈાગ્પદ૬માદિહિઉપિદ૬મશ૨૨પદ૬

પ્રવન્ય સંગ્રહ- ૧માનાથ ઝા (વીપીએસ્સી સર્વિસ)

હ્તત્પ્:યોપ્પોાયીૈાગ્પદ૬માદિહિઉપિદ૬મશ૨૩પદ૬

સ઼ળન કેર દીપ પત્ર- સં કેદાર કાનન આ અરવિન્દ ગકુર

હ્તત્પ્:યોપ્પોાયીૈાગ્પદ૬માદિહિઉપિદ૬મશ૨૪પદ૬

મૈથિલિ ગદ્ય સંગ્રહ- સં શૈલેન્દ્ર મોહન ઝા

હ્તત્પ્:યોપ્પોાયીૈાગ્પદ૬માદિહિઉપિદ૬મશ૨૫પદ૬

શઠછ્હ૨વ્એશોઢઘ (વળિયદેવ ઝા)

હ્તત્પસ્:ાયહવિાગ્દેતાઉિસ્વળિાય_દે_ળહ

વદિહ માતિહર્ણી મૌકસ્ે હ્ુરનાઉસ્ શુદ્રી- વદિ અરયહવિ

હ્તત્પ્:વદિહયોનિારયહવિહ્તમ

૨ઘામછ્શ

હ્તત્પ્:ગિનયાનયિનિયોઉિનેત્માતિહિઉહ્તમ

હ્તત્પ્:ગિનયાનયિનિયોઉિનેત્કાઉયાનહિતમ (મશ૨થહ૨ડ૨ ઘમઘડ૨ષહ ય૨છથ૨શામશઢ)

મથિઉિ દ્રશન

હ્તત્પસ્:માતિહિઉદારસહનયોમ્ (ાનઉનિ પદ૬ાડ માતિહિઉ ળુરનાઉ)

ાતારજુક્તિ

હ્તત્પસ્:ાયહવિાગ્દેતાઉિસ્ળેરવહુક્તિ_ળુરનાઉ

શોડ્એ મએશ્રશડ' સ એ- શ્રઉષથશ્પ્યશડ્શ્રૈશ (હ્તત્પસ્:પુસતાકાઉયાોરગેન્)

પોથીક ઉકિ

શાકળીએન્સીએ- એએસ્શા૨ હ્તત્પસ્:ગિનયાગોવનિદ્વિસીતિસસાસ- વોકસ્

હ્તત્પસ્:ગિનયાગોવનિશસ_દાત્૧દદ૧૨પદ૬ (હસિતારય ાડ મવયા- મયાયા નિ માતિહિઉ)
હ્તત્પસ્:ગિનયાગોવનિશસ_દાત્૪૨૩દ૫પદ૬ (ષતુદેસિ નિ હાનિસિમ ાનદ જુદદસિમ નિ માતિહિઉ)
હ્તત્પસ્:ગિનયાગોવનિશસ_દાત્દ૩૨૨૭પદ૬ (માતિહિઉ નિ તહે શગ ાડ વદિયાપાતિ)
હ્તત્પસ્:ગિનયાગોવનિશસ_દાત્દ૪૯૮૪પદ૬ (છુઉતુરાઉ હેરાતિગાડ માતિહિઉ)
હ્તત્પસ્:ગિનયાગોવનિશસ_દાત્૭૨૭૫૪પદ૬ (માતિહિઉ નદેર તહે પ્યારનાતાસ)

એએસ્શા૨શંગ્રેળી હ્તત્પસ્:તસપાસવિહેપાઉનયિનિાસસેતસ્પદ૬પુવઉયાતિનિતેમપઉસ_ાડ_માતિહિઉ_નગાઉસિહ્પદ૬

[illegible]

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 [illegible]

[illegible] (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 [illegible])

[illegible] 1 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 [illegible])

[illegible] 2 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 [illegible])

[illegible] 3 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 [illegible])

[illegible] 4 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 [illegible](

[illegible] 5 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 [illegible](

[illegible] ([illegible] 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲)

[illegible] ([illegible])

[illegible]

[illegible] (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 [illegible](

[illegible] ([illegible] 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 [illegible]

[illegible] ([illegible](
[illegible] ([illegible]!
[illegible] ([illegible](

[illegible] ([illegible](
[illegible] ([illegible]?)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ([illegible])

[illegible] ([illegible])

[illegible] ([illegible])

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 [illegible]

[illegible] ([illegible](

[illegible] ([illegible])

[illegible] ([illegible])

[illegible] ([illegible])

[illegible] ([illegible])

[illegible]

[illegible] ([illegible])

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્/ંમાિતહિલિનગાલિકાતાનગાદ૭૭ (મથિલિગા લિક તાંગા)

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્મતિહલિછહપટો (મથિલિ ચૈપ્ટના)

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્સુમયાળહ (પ્રસ્સા- પહિની નેના જુટકા લેલ)

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્/ંમાિતહિલિનિગામાનયહ૯૫૩૬ (મૈથિલિ ંગામંય)

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્/ંકોકલિમાનયહ૪૩૩૦ (કોકલિ મંચ)

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્/ંમાિતહિલિનાતયાકાલપાનસિહદમપિદ૩૬ (મશ્રમશ્રશ્ર)

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્/ંમલામેદા૩૦૮૭ (મૈલિંગા)

હ્ત્ત્પ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમુસે્માલિનાનગા (મૈલિંગા)

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્/ંપનાાકસહળહ (મૈલિંગા)

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્/ંમાિતહિલિનગાાન૧૦૯ (મથિલિંગાન)

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્/ંવહાનગામિમાિતહિલિતિહાતપ૯૫૦૯ (ંગામિ)

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્/ંમાિતહિલિયાનસહાન (મથિલિ દ્રશન)

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્/ંમાિતહિલિમપિનો (મથિલિ મપિન)

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્/ંષમનતિપ્રિનેનાનિમેનાતમાિતહિલિ (સ્મ઼્તિ ઇંટનટેનમેંટ)

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્/ંયહલયહતિના (શ્રયલ યતિ્ન)

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્/ંજેળોદ (જયદ્શ્રોય)

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્/ંજેલમમાિતહિલિ (જીલમ મૈથિલિ)

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્/ંમાિતહિલિગાનગા૪૭૧૪ (મૈથિલિ ગંગા)

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્/ંમાિતહિલિહ્નયતાલિ (મથિલિ ઢંક્શન)

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્પલાયલસિત?લસિત=શ્વડગામલપગાલ૮૯જહલરઘવ-નઘરષશૈરુહનશઘથ-ળપ (દીપશપ્પિ હા)

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્પલાયલસિત?લસિત=શ્વલ્થ૮લ્મનમલ૪નશ્વહશમદ૪પ૫૮રેલ_શનન_રુશ્વાશ્વગાડ [મૈથિલિ સમાચાર (ળનાત ટેલિવલિન)]

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્/ંમાિતહિલિતાલકસ (માિતહિલિ થાલકસ)

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્/ંશ્રપપાનથવ (શ્રપપાન થવ)

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્/ંથવથશ્રોયશ્રેહ્શ્રશ્રશ્રપ્પશ્ર૩૯ (થવ થેદાય, હાનાકપુન)

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્/ંદનસિહ્યામવહિનલિક૭૫૫૨ (યનસિહ્યામ મેદા)

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્/ંસાનસકાનમાિતહિલિ (સંસ્કાન મથિલિ)

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્/ંસાપેગામાપાનમાિતહિલિ૩૫૨૨ (સપેગામા મૈથિલિ)

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્/ંમાલનાસસમેદા (નલનસ મીડયા)

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્/ંળયોતાનિત૭૭૮ (ળ્યોતિ ઇંટનટેનમેંટ)

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્/ંઢપ્પમશ્રરથહરડરશ્રઢશ્રોયઉછથરશ્રોાા (રળોનયિા શ્રપ્િસ)

હ્ત્ત્પસ઼્ઃ//યુ઼ત્ુ઼વેયોમ્/ંયોદહ્યાનાતહ્યહ્રેદહાનપ૩૪૫ (શ્રયોધ્યાનાથ ચૌયની)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્૦ઢાદીહ્િાણાકપુ૧ર્૮૭મહ્૯શ્રો૯૯યિાિ૭ (ગેડયિો ળણકપુ૧)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્૦માαિહ્િ૭િાαવ઼૧ (મથિ૭િ ટ઼ીવ઼ી)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્૦માદ્હુ૧માαિહ્િ૭િયિહ્ાણેઝ૭ (મયુ૧ મૈથિ૭િ)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્૦સકαુαો૧ાિ૭સર્૮૮૨૧ (મૈથિ૭િ- ણેપા૭િ સીપ્યૂ)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્પ૭ાય઼૭સિα?૭સિα=શ્વ૬_હ્૭યપ્પશવાઢપ્પટૈથષ૭- શ્વકકસૌ- ૩૨૬૩૩૬યિ (શ્રપણ મૈથિ૭િ)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્પ૭ાય઼૭સિα?૭સિα=શ્વ૬હ્૧૩યિ૭દ્ર્૮_ષ૬ઢહ્શઝમઝ૧થષશ૩િ- દ્શયહ્હશ્રઝ૧ (મૈથિ૭િ પાડ)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્૦માαિહ્િ૭િ૭િ૧ાિસસુરેણદ઼૧ાયુα૧પર્૮ (સુરેણ્દ઼ ૧ા૩α)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્૦૩દાયાષિ૧ાહ (૧શ્વ કઽસ, ણયકિα)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્૦કુણળવહિ઼૧મિαિહ્િ૭િ૧ાαણ (કુસ્ળ વહિ઼૧)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્૦ઢશ્રમજ્ઞશ્ર૩દ્હશ્વ (૧ામ વાવૂ હ્ા)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્૦વહ્પ્ળો૧αિિમેણαસ૦૦૮ (વ઼ી ળે, વ઼કાિસ હ્ા)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્૦સે૧- વિ૭પણ૩૭પિટ (αપિહ્ુ મથિ૭િ)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્યુ૭િવેમαિહ્િ૭િ (શ્રાર ૭વ મથિ૭િ)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્૦ડકપ્પા૭પ્પેણદ઼૧ા (૭િક ક૭ા કેણ્દ઼૧)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્૦૧ાળણપિ૭૭વ઼ા (૧ળણ પ૭૭વ઼ા)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્૦શ્વીણામમસિહ્૧ા (પૂણમ મશ્વ઼૧)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્૦૧ાણળાણળહ્ાસાણ૭αિદ઼વિયામર્૨૮૦૮ (૧ળણા હ્ા)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્૦ળુ૭િળિહ્ો૬૬યિા૭િ૮૦૫૭ (ળૂ૭િ હ્ા)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્૦માαિહ્િ૭િαિહ્ાકુ૧ (મૈથિ૭િ ડાકુ૧)

ળાણકી એશ્વ઼મ સમાયા૧

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમુસે૧હ્ાણાકડિમ્વ઼દ્ીસ (ળાણકી એશ્વ઼મ સમાયા૧)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્૦શ્રમαિહ્હ્ાશ્રો૬૬યિા૭િ (શ્રમαિ હ્હ્ા)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્૦શ્વમશ્વછ્શ્રોઢામપ્ઢ (શ્વ૧ાવ઼ેસહ્ મા૭૭યિક)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્૦શ્રદાαિયાઢ૭િમસાણદ્મુસાયિ (શ્રદાαિયા ઢ૭િમસ &મુસાયિ)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્૦મેપા૭થે૭વ઼સિાાિ (મેપા૭ થે૭વ઼સિાાિ)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્પ૭ાય઼૭સિα?૭સિα=શ્વ૬પ્પટદ્દેટ- ણશામથહ્૬૭ર્૮ઢપ્પષુથિ૭યિથહ્શ્રોαૈૈ (શ્રરઢ મશ્રરથહ્ર૬ર મામણશ્રોષ)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્પ૭ાય઼૭સિα?૭સિα=શ્વ૬હુીળદ઼૮િ૩મામપ્પશપ્પ૩વવયશ્રો૭યથ૩સશ્વ૧ાઢ઼ળષ (શ્રરઢ શ્રમઢ઼રથ મશ્રહ્શ્રોથષશ્રવ઼)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્૦માαિહ્િ૭િણયહ્ા૭ (માαિહ્િ૭િણયહ્ા૭)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્યહ્ાણેઝ૩છ્સાર્૮૩કૈ૬ઝે૪૭૧ઘ૧યશ્ર૭યઘ૧શ્વ (ઢ઼ાસહ્મા યુαα)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્યહ્ાણેઝ૩છ્વ઼ેપ્૪૬યાસઢેમશયપવશ્રો૭પર્મ૭ (શ્વ૧ાયિા મા૭૭યિક)

હ્ααપસ્ઃ઼ૌૌયુ઼ુαુવે઼યોમ્૦શ્રણામાકિાહ્હ્ાશ્રો૬૬યિા૭િ (શ્રણામાકિા હ્હ્ા)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

થ્પ્પ ઞોમેન ૌાતિસ નિ તહે "ડ઼નિગુસિતયિ યવિ઼ાસતિય઼" છહાપતો ોફ "ષોચીઓિગ્ય઼", ૧૯૮૮, પાગે ૨૯૧, ાાાતીિનાઉ ડ઼ૌ ષ્યહીઉ ોફ ર્નદીિ ઉનવિ઼ાસતિય઼ ીાા છોનયિઉ ોફ ર્નદીિ થનુસત વોિક઼: ". તહે માતિહિઉિ ેગીિન સિ ડ઼ુનદ તો વૈ યોનોમયિાઉઉય઼ ાનદ યુઉતુાઉઉય઼ દોમનિાતેદ વય઼ ીાાહ્મનિસ ાનદ ફિ ા સેપાાતે માતિહિઉિ ષતાતે સિ ડોામેદ, તહેય઼ માય઼ે ાસઉિય઼ ગેત ેતતેેનયહેદ ાસ તહે પોઉતિયિાઉ ઉતિ ાઉસો થહસિ માય઼ ેોત વે તો તહે ઉકિનિગ ાનદ ાદવ઼ાનતાગો ોફ સેવ઼ાઉ ોતહો યાસતેસ, તહે તાાદતિીિનાઉઉય઼ ેતતેેનયહેદ ોા યુાેેતતઉય઼ ાસયેનદોત યાસતેસ઼ થહેેડોે, નિ ાઉઉ પોસસવિઉિતિય઼ તહે ઉાતતો ગાુપસ માય઼ ોપપોસે તહે ડોામાતીિ ોફ ા સેપાાતે માતિહિઉિ સિતાતે ાઉતહેુગહ તહેય઼ ાઉસો વેઉેગ તો તહે માતિહિઉિ સપેયહ યોમ્મુનતિય઼ થહસિ તય઼પે ોફ ોપપોસતિીિ ાદવ઼ોસેઉય઼ ાફફેયતસ તહે દેવ઼ેઉપમેેત ોફ સેવ઼ાઉ ઉાનગુાગેસ઼"

થ્પ્પ ઞોમેન ડુાતહો ૌાતિસ: ". વેન હૈન ા ઉાનગુાગે સિ પાોનુેનયેદ તો વે દસિતનિયત ડોામ હનિદ઼િ, તિ માય઼ વે તાોતેદ ાસ ા દાિઉેયત ોફ હનિદ઼િ ઢોાે શામપઉે, વોતહ ઘાેેસોન હૈ઼ુ ેદાતોિક તહે યઉાસસયિ ઉનિગુસિતયિ સુાવ઼ેય ોફ ર્નદીિ ાનદ ષ્ પ્પ છહાતતોજે, તહે ેાતીિનાઉ પાોડેસસોા ોફ ઉનિગુસિતયિસ, સતાતેદ તહાત માતિહિઉિ સિ ા દસિતનિયત ઉાનગુાગે જુત યેત તિ સિ તાોતેદ ાસ ા દાિઉેયત ોફ હનિદ઼િ" (ર્વદિ, પાગે ૨૯૩)

યો ેોત ડ઼ુદગે ાયહ દાય઼ વય઼ તહે હાાવ઼ેસત ય઼ુો ેાપ વુત વય઼ તહે સેદસ તહાત ય઼ુો પઉાનત઼ - ઢ઼ોવોત ઢ઼ુોસિ ષતેવ઼ેનસોન

.

વ઼દિહ: માતિહિઉિ ડ઼િતોતુે મોવ઼ેમેેત

<u>શ્ચાાઉઉઉ ડ઼િતોતુે</u>

થહે ેઉેેનયેસ ાો પાનાઊઊઊ ઊાિતનાાુને ાન ઙુનદ િન વ઼દાસ, ૈહેન ાાનાસહાનસહિ સિ ેઉેનેદ ાો ાસ પાનાઊઊઊ ઊાિતનાાુને઼

શ્નાઊઊઊ ઙ઼ાિતનાાુને િન માાિહિઊિ

થહે ેદ ઙેન પાનાઊઊઊ ઊાિતનાાુને િન માાિહિઊિ ાનોસે દુ ાો ાહે યોનસાાનાા ોનસઊુાહા ોન ઊાિતનાાુને ાનદ દિાિનાિય઼ વય઼ ાહે શ્ઉવઊયિ ાનદ શ્નાવ઼િાો શ્રયાદેનોસિ, ઙેને શામપઊ, માાિહિઊિ-જાહેળપુનિ શ્રકાદેમિ ાઙ યેઊહિ, માાિહિઊિ શ્રકાદેમિ ાઙ શ્નાાના, ષાહિાિયા શ્રકાદેમિ ાઙ યેઊહિ, ાાપાઊ' સ શ્નાળના શ્નાાસિહાહાન, ાઊઊ ાઙ ૈહિયિહ ાન ાોવ઼ેનાનમેનાા શ્રયાદેનોસિ઼ ૨ન ાદદિાોિન ાો ાહેસે શ્રયાદેનોસિ, ાહે ોનસઊુાહા ોન માાિહિઊિ ઙ઼ાિતનાાુને ાનદ દિાિનાિય઼ ાસ યોનસાાનાાઊય઼ દોને વય઼ ાહે સો-યાઊઊદ ઊાિતનાનય઼ ાસસોયાિાોિનસ ૈહિયિહ ૈને ેયોાાનિસેદ વય઼ ાહે ષાહિાિયા શ્રકાદેમિ ાનદ ૈને ાહે માાિ ાોઊ ઙેનુ સુનપાિાા ાઊઊ ાહે ઊાિતનાનય઼ સપાયે મોનાા ઙેન ાહસિ ઊાનાુાાે઼ મોસદિસ ાહેસે, ાહે ઙુનદિાા ાો ાહેસે ાનદ ોાહેન પાનોયહાિઊ ાસસોયાિાોિનસ ાનદ ોનાાનિસાાિોનસ ઊદ ાો ાહે પનેસેનાાાિોન ાઙ ાન ાિોતનઙાયે િન ાહે નામે ાઙ માાિહિઊિ, ૈહિયિહ ાસ મેદાિયને ાનદ નોન-ેપનેસેનાાાિવ઼િ

થહે નોીક ાઙ જાહિાિ ઙ઼ાિતનાાુને (શ્રવહાય઼ ઘ઼ ઍદાિોન)

થહસિ વોીક યોનાાિનસ ઙવ઼િ ાનાનસઊાિોનસ ઙનોમ નોન-ેપનેસેનાાાિવ઼િ માાિહિઊિ સહોનાા સાોનોસિ ાિાો ઍનાાઊસિહ વય઼ વ઼દિયાનાનદ હ્ા ાાાાનળુન (માાિહિઊિ' સૈ ાાના) ાનદ ૩સહા ઘાિાન ઘહાન ાન ઙનોમ ાહે હિનદિ ટ્રોના ાહોુાહ વોાહ ાોાા ાહે ષાહિાિયા શ્રકાદેમિ પનાઊિ ઙનોમ ાહે માાિહિઊિ ટ્રોના઼ વ઼વિહા ઢ઼ાનિ ાનદ ઢ઼ાળકામાઊ છહુદહાનય઼ ાન ઙનોમ ાહે માાિહિઊિ ટ્રોના ાહોુાહ વોાહ ૈનોાો િન હિનદિ ાઊસો઼

થહસિ વોીક સિે દાિદ વય઼ શ્રવહાય઼ ઘ઼ ૈહે હાસ નોદ ષામસકનાિાો ોનઊયુ પ ાો હિાિહ સયહોઊૈ ાા હે પનેોનદસ ાો ાનાનસઊાો શ્નાાહાસહાસાના દમિયાાઊય઼ ઙનોમ

ષામસક્નાતિ િતો એનગાઉસિહ્ ૨ ામ પ્પોવ઼દિ િ ષામસક્નાતિ ાનદ ઙ્નોમ તહે ટુાઉતિય઼ ોઙ તહે તનાનસઉાતાિ, ૨ યાન પનેસુમે તહાત હે હાસ્ુસેદ સોમે િતેનમેદાિય઼ ઉાનગુાગે િ તનાનસઉાતિગા ષામસક્નાતિ તેશતસ િતો એનગાઉસિહ્ ૨ત સિ। માતતેનોઙે તહયિસ તો ાયક્નૌઉદગે તહે સુોનયે

વ઼દિયાનાનદ ્હા' સ તનાનસઉાતાિ સિ વેઔ પાન, ઙોન શામપઉ, હે હાસ નો િકઉિગા ાેહાતુાૈઉદ વે તહે એનગાઉસિહ્ ાૈનદ ઙોન 'ોઉાક સાનના' , ાનદ તહેને ામે પઉનતય઼ ોઙ સુયહ િસતાનયેસ્ ૨ હાવ઼ે સોમે સુગાગેસતાિસ ઙોન હમિ: ઢતિસત, નોદ શ્ર જતિદ' સ એયે વ઼ૌ ાિ મતિહઉિ વય઼ ઢ઼ાળનાતહ મસિહના, િત મેનતાિસ ાઉઉ તહે તેનમસ ઙોન ાેહયિહ યુ઼ો યુાૈઉદ નોત ઙનિદ એનગાઉસિહે ટુવ઼િાઉનતસ્ થહેન ગો તો તહે વ઼દિહા ાનયહવિ઼ (ાૈવ઼દિહ઼ાયો઼િ) ાનદ ઉાક ઙોન ઉમેસહ માનદાઉ' સ શ્રયિતુને યયિતાિાનય઼ યોનતાિગા વ઼ેગેતાતાિ, ાનમાિઉસ ાનદ સક્ઉિઉ સેતસ ોઙ મતિહઉિ, હેને યુ઼ોાૈઉિઉ ઙનિદ તહે ાયતુાઉ પહોતોગાનાપહસ તો઼ ઢુનાતહેન, ુનદેન શ્ર શ્રાનાઉઉેઉ હસિતોનય઼ ોઙ માતિહઉિ ઙ઼તિનાતુને (વ઼દિહા ાૈવ઼દિહ઼ાયો઼િ), યુ઼ોાૈઉિઉ ઙનિદ સામપઉ એનગાઉસિહ તનાનસઉાતાિસ ોઙ સોમે માતિહઉિ સહોનાત સતોનેસિ થહેનેઙોને, ાેહાત વ઼દિયાનાનદ ્હા સિ પનેસેનતિગા ાસે શોતયિ સિ તહે ાનગિનાિઉ તહિગા ોઙ તહે માતિહઉિ ઙ઼ાનગુાગે (વુ઼ત નોત તહાત ોઙ માતિહઉિ ઉતિનાતુને, ાસ ાેસ તો઼ દેયાદેસ ાગો) ૨નતેનેસતિગાઉય઼ હસિ યહોયિ ોઙ સહોનાત સતોનેસિ નેમતિદસ મે ોઙ છોનતેમપોનાનય઼ માતિહઉિ ષહોનાત ષતોનેસિ (માતિહઉિ સહોનાત સતોનેસિ તનાનસઉાતેદ િતો એનગાઉસિહ) દાતિદ વય઼ મુનાના માદ્હુસુદાન થહાકુન ાનદ પુવઉસિહેદ વય઼ તહે ષાહતિયા શ્રકાદેમા િ ૨૦૦૫ ૨ત સેમસ તહાત તહે સતોનેસિ િ તહસિ સેઉયતાિ ાને ઉેઙોવ઼ેન માતેનાઉિ ઙનોમ તહાત યોઉઉયતા઼િ ઢ઼પિ વ઼ાન શ્રૌિકઉ ાૈકે ાઙતેન તો઼ દેયાદેસ વુ઼ત વ઼દિયાનાનદ ્હા સિ સતઉિઉ િ સઉ્મવેન નોત નોઉઙિગા તહે યહાનગેસ તહાત હાવ઼ે હાપપેનેદ દુનાિગા તહે પેનાદિ઼

૨ઙ યુ઼ો યોમપાને તહે તનાનસઉાતાિ ોઙ તહસિ સેઉયતાિ વ઼સિ-ા-વ઼સિ તહે એનગાઉસિહ તનાનસઉાતાિ ોઙ ઙ઼ાતિ શ્રમેનાયિાન ષપાનસિહ ઉતિનાતુને, યુ઼ોાૈઉદ વે ાવઉ તો઼ ુનદેનસતાનદ તહે દઙિઙેનેનયે

ગ્રાત નહેસે નયપેસ ોડ સેઉયનોનિસ ાપે નોન ફનૌન ડોન નહેનિ ઊનિનાનય શયેઊઊનયે, હાનપેન છોઊઊનિસ પુવઊસિહેસ નહેસે નયપેસ ોડ સેઉયનોનિસ ડોન ડવિ- સનાન હોનેઊસ ાનદ શ્રનિપોનાન ઊુનગોસ થહે પુવઊસિહેનાસ ાનનુનયેદ નહસિ વોીક ોન માનયહ ૨૨, ૨૦૨૨ ષો, નિ દ- ૭ મોનનહસ, યુોૈઊિઊ ગોન ોઊદ માનેનાઊિસ ોનઊય

થહે મનાદિઃ થહે માનિહઊિ છઊાસસયિ પ્યાનયાદાન વય હાનમિોહાન દ્હા (૧૯૦૮- ૧૯૮૪) નનાનસઊાનેદ નિનો એનગાઊસિહ વય ડાઊનિ પ્યુમાન (શ્રસસસિનાનન શ્રનોઉસસોન, યેપાનનમેનન ોડ એનગાઊસિહ, યેન યાયાઊ ઉપાદહ્યાયા છોઊઊગો, ઉનવિનસનિય ોડ યેઊહ્ી) - હાનપેન શ્રેનેનનાઊ (હાનપેન છોઊઊનિસ શ્રુવઊસિહેનાસ)

૨ હાદ પને- ોનદેનેદ નહે વોીક, ોહયિહૌાસ સયહેદુઊદ નો વે દેઊવિનેદ નો મય ફનિદઉ ાયયુોનન ોન નહે ૧સન ોડ યેયેમવેન ૨૦૨૨, વુન નહે દેઊવિનય દાને ોાસ પોસનપોનેદ, ાનદ નિ ોાસ દેઊવિનેદ નો મય ાયયુોનન ોન નહે ૧૪નહ ોડ યેયેમવેન ૨૦૨૨

શ્રૌહેન માનિહઊિ ોાસ નેયોગાનસિદ વય નહે ષાહનિયા શ્રકાદેમિ (માનોનિાઊ શ્રયાદેમય ોડ ડેનનેનાસ- ોડ ૨નદાો ોય વાયક નિ ૧૯૬૫, ડાને ઢામાનાનહ દ્હા સનાનેદ નહાન હસિ માનિહઊિ ઊાનગુાગે સિ સાવેદ નૌ (માનિહઊિક વાનનમાન ષામાસયા, ઢામાનાનહ દ્હા)

ષહ હાનસિહ થનવિદિ હાસ યોનમનિનેદ નહે સામે મસિનાકે ૨ન હસિ ડોનૌનદ હાનસિહ થનવિદિ ોનાનિસ- "૨ન હનિદિ, નહે ઊાનગુાગે નો ોહયિહ માનિહઊિ સિ નહે યઊોસેસન (ાનદ ોડ ોહયિહ નિ ોાસ નિદેદ ાન નિનેગાનાઊ પાનનુ નનાઊ નિ ોાસ ગાનાનનેદ નેયોગાનનિોનિ ાસ । સેપાનાને ઊાનગુાગે વય નહે યોનસનનુનોનિ નિ ૧૯૯૩)."

હાનસિહ થનવિદિ નેડેનાસ નો નહે નિયઉસોનિ ોડ માનિહઊિ નિ નહે ગિહાનહ સયહેદુઊ ોડ નહે યોનસનનુનોનિ ોડ ૨નદાો હેને નહે યાન મેનનોનિદ સહોુઊદ વે ૨૦૦૩ નિસનોદ

ેડ ૧૯૯૩ મોમોવેન, માતિહઊિીાસ। સેપાનાતે ઊનગુાગે નિ ૨૦૦૩, ૧૯૯૩, ાનદ ૧૯૬૫ ાનદ દુનાનિગ ોતહે તમિ ેડ પને- હ્રયોતમિસિહૌના વ્રદિયાપાતૃ થિહે સતાતુસ ગાનાનતેદ તો માતિહઊિ વિય્ર ષાહતિયા શ્રકાદેમ ાિનદ તહે છોનસતાતુતાનિ ેડ રનદાિ, ેન તહે ેતહેન હાનદ, સતોનગાતહેોદ તહે હાનદસ ેડ તહે ેવસયુનાનતસિતે ઊોનતસ ઊકિ ઢ્રાનાનાતહ હ્રહ્રા, ષહાનદાનાનદા હ્રહ્રા (હે સિ નોત । ડામુોસ પેનસોન વુત ેહ્રય ૨ હાવે તાકેન હસિ નામે, રૈઊિઊ શ્રપઊનિ તિ ઊતેન) ાનદ ેતહેનસ ેહિ ગાસઊગિહોદ હાનમિોહાન હ્રહ્ર હાનમિોહાન હ્રહ્રા' સ પ્યહાતતાન પ્યાકાક થાનાનગા, શ્વનાનામયા યેવ્રાતા, ઢ્રાનગાસહઊ ાનદ છહાનયહાન ાિઊઊ તહેસે વૌકસ ૈને ઊગિવિઊ ડોન તહે ષાહતિયા શ્રકાદેમ શ્રૌાનદ નિતાિતિદ નિ ૧૯૬૬ ડોન માતિહઊિ (વેયુસે ેડ નેયોગાનતાિનિ ગાવિ્રન તો માતિહઊિ વિય્ર ષાહતિયા શ્રકાદેમ નિ ૧૯૬૫ જુત। પહઊિસોપહ્ય તોાતસિ ેાસ ાૈનદેદ તહે પનાઉિ નિ ૧૯૬૬, તહસિ પહઊિસોપહ્ય વૌક તિસેઊડ સિ। હેનનાડિયિ ેને, ાનદ ડિ ેને હાસ નોદ તહે વૌક તોુનદેનસતાનદ તહે ગુાનયેસ ેડ રનદાિન શ્વહઊિસોપહ્ય, તહેન હે ૈઊિઊ હાવે તોુનઊાનન ડનિસત તો વે ાવઊ તો ગાનાસપ તહે પહઊિસોપહયિાઊ યોનયેપતસ ડોાન । નૌ વૌક ેન રનદાિન શ્વહઊિસોપહ્ય રન ૧૯૬૭ નો ાૈનદ ેાસ ગાવિ્રન ડોન તહે માતિહઊિ ડ્રાનગુાગે

ઢ્રાનાનાતહ હ્રહ્રા' સ ેવસયુનાનતસિન વ્રસિ-ા- વ્રસિ શ્વાનળાિ સિે વ્રદિનત ડોાન ેને શ્રાનપઊ (વેયુાસે ડ્રાઊતિ પ્યુનાન ાઊસો સેનસ તો હાવે ડોઊઊૈદ નિ હસિ ડોતસતેપ, તહેગાહ હે ગાવિ્રસ યનેદાિ ડોન હસિ તાિનોનાનયે તો સોને ેતહેન ેનાતિાસ) હેૈાસ યાસતેસિત, યોનસેનવ્રાતવિ્ર ાનદ યોનડુસેદ્ર થહે નાિતેન- યાસતે માનનાાિગે નિ શ્વાનળાિાસ ેઊઊ કનૌન તો હમિ (વુત હે યહોસે તો કેપ તહે યૌસહાન શ્વાનળાિ સેયતેન- ેહયિહ હાસ વેન નેઊાસેદ વયુ સ ેન ગોાગઊ વૌકસ નિ ૨૦૦૯), ાનદ તિ ેાસ ાપપાનેતત તહાત તહે ગાોત નાવ્રયા- નયાયા પહઊિસોપહેન ઘાનગોસહ ૩પાદહ્રયાયા માનનૌદિ । "છહાનનકાનાિનિ" ાનદ ૈાસ વોનન ડવિ્ર યોનસ ાડેન તહે દોતહ ેડ હસિ ડાતહેન (સે ુન શ્વાનળાિ નૌકસ વ્રોઊ ૨ & ૨૨ ાવ્રાઊિવઊ

ાn હnnપ્:વ્દિહ્યોનિ્પોnહિnમ) ષ્હ યનિસહ છહ્ાણદ્ા ભહ્ાnnાયહ્ાયા ેાnિસ નિ nહે "હસિnોાય્ ોડ ાાવ્ય્ા- ાય્ાયા નિ મnિહિણિ" -

"થહે ડામણિય્ ેહિયિહ ેાસ નિડેાીિ નિ સોયાિણ સnાnુસ સિ ણૌ શnનિયn નિ મnિહિણિ- ઘાણગોસહા' સ ડામણિય્ સિ યોમપણેnેણય્ ગિણોમેદ ાણદ ે ામે ણોnે શપેયnેદ nો કણૌ વેણ હસિ ડાnહો' સ ણામે્", ેહિયિહ સિ । nોnાણ ડાણસેહોદ્ હે ેાnિસ ડુાnહો nહાn ાણણ nહસિ નિડોામાnીનિ ેાસ ગવિ્ણ nો હમિ વય્ શ્વોાડ્ ઢ્ હ્હ્ા ષો હૌ ેાુણદ nહસિ યાસnેસિn- યોણસોવાnવિ્- યોણડુસેદ ાણણૌ nહે ેાાદ nો વે ગવિ્ણ nો ષહ હ્ામિોહાણ હ્હા? ષો, nહે ષાહnિયા શ્રકાદેમા સાવે્દ nહે માnિહિણિ ડ્ાણગુાગે વય્ મેયોગાણડિનિગા nિ, ાસ ાસસોnેદ વય્ શ્વોાડ્ ઢ્ હ્હ્ા, સિ ેાોણગા ાણદ સો સિ nહે ાસસોnીનિ માદે વય્ ષહ્ હ્ાસિહ થાવિ્દિ્

માા ડ્ાણnિ પ્યુમાા સિ । યુોણગા પોસોણ, વુn હે સિ વેનિગા મસ્સુિસેદ વય્ સોમે ેવસયુાાણnસિn ેણેમેણnસ, ેહો ગાસણગિહોદ હ્ાામોહાણ હ્હ્ા હ્ાામોહાણ હ્હ્ા સnોપપેદ ેાnિનિગા નિ માnિહિણિ ડોણણૌનિગા nહે મેયોગાણnીનિ ોડ nિ વય્ ષાહnિયા શ્રકાદેમા ાણદ ેાસ ેાાદદ nહે ષાહnિયા શ્રકાદેમા પાાડિ ડોા હસિ્ાnોવાગિાાપહ્ય નિ ૧૯૮૫, ાડોા હસિ દોnહ, ેહિયિહ મોણસ ણોnહિનિગ્ા

માા ડ્ાણnિ પ્યુમાા ેાnિસ- "ેગાણાણદ હ્હ્ા' સ ભહ્ાણમાણુસહ્ા (૧૯૪૪) ાણદ ષહ્ાાદાણાણદા હ્હ્ા' સ હ્ાયાવાા (૧૯૪૬) ાnnાયક સુયહ સોયાિણ દવિ્સિીનિસ nહાn પણાપે્દ । દેયસિવિ્ ાોણ નિ માાાગિસ્" ેગાણાણદ હ્હ્ા' સ ભહ્ાણમાણુસહ્ા (૧૯૪૪) ેાસ નિદેદ । પાnહ્વમાોકનિગા ણોવે્ણ, વુn ષહ્ાાદાણાણદા હ્હ્ા' સ ણોવે્ણ ેાસ મોયnીનિાાય્ શ્વોાડ ઢ્ાદહ્ા પ્યાસિહ્ણા છહ્ોુદહ્ાય્ ાગિહ્ાણય્ ેવસોવે્સ- "ેગાણાણદ હ્હ્ા' સ ' ભહ્ાણમાણુસા' દોણસ ેાnિહ nહે સોયાિણ પાોવણેમસ યોણનેયnેદ ેાnિહ nહે પાોવણેમ ોડ માાાગિ્ શ્રસ । મેપણય્ nો nહસિ ણોવે્ણ, ષહ્ાાદાણાણદ હ્હ્ા ેાોnે । સેયોણદ- ાાn ણોવે્ણ ' હ્ાયાવાા, ' હ્ાવ્નિગા ણnિnણ ણnિાાાય્ મેાાnિ્ (ઢ્શ્રયહ્શ્રપ્યઢ્ડ્ષહ્મશ્ર છહ્શ્રોઉયહ્શ્રઢૈ શ્ર ષુાવેય્ ોડ માnિહિણિ ડ્nિાnુમે)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ક વાદમે ૧૮૦૦ ઈ઼ક આસપાસ) સ્નોત્નાયિ નામક એકટા નવ વ્નાહ્મમ્ભ ઉપળાતિ ક મથિભિમે ઉત્પત્તિ ભેલ

ષો, તહે ષનોતનાયિાસ ાસ ા સુવ- યાસતે ાનોસે ાનુંનદ ૧૮૦૦ છ્ઽ ાસ પેન્ ાતહેનતયિ પાનળા ડિભિસ્

પ્હ અનસુહમાન અાનદેય્ [ઘાળેનદના થહાકુન ોડ ાાાૌ વેભહ પનોવ઼દિદ મે ાૈતિહ દગિતિડિદ યોપેસિ ોડ તહે ગેનોભેગાયિાભ નેયોનદસ ોડ તહે માતિહભિ મનાહ્મનિસ્ થહે પાનળા ક્તાન- સ ાૈહિસે ડામભિસિ હાવે માનિતાનિદ તહેસે નેયોનદસ ડોન ગેનેનાતાનિસ ાને ોડોન નેભયતાનાત તો ાભભૌ ોતહેનાસ તો પુનસુે તહેતિ નેયોનદસ્ ફ઼ત સિ ા માતતેન ોડ ' નિતેભભેયુતાભ પનોપેનાય' તો તહેમ્ ફ઼ોાૈસ ડોન્ુનાતે નુગાહ તો નેયોવિ ા યોમપભોતે દગિતિડિદ સેન ોડ પાનળા નેયોનદસ ડોમ ઘાળેનદના થહાકુન ોડ ાાાૌ વેભહ નિ ૨૦૦૭ [ઢેયાસતાનિગા તહે મનાહ્મનિ નિ મેદેવ઼ાભ મતિહભિ: આનાગિનિસ ોડ છ્ાસતે ફ઼દેનતાતિય ામોનગા તહે માતિહભિ મનાહ્મનિસ ોડ ાાોનાતહ માહિન વય અનસુહમાન અાનદેય, અ દગિસેનાતાનિ સુવમાતિતેદ નિ પાનાતાભ ડુભડભિમેનાત ોડ તહે નેટુનિમેનાતસ ડોન તહે દેગાને ોડ યોયતોન ોડ અહભિસોપહ્ય (હસિતોનાય) નિ તહે ઉનવિ઼નસાતિય ોડ માયિહગિાન ૨૦૧૪] ડાાેન તહેસે અાનળા માનુસયનાપિતસાૈનુ પભોદેદ તો ગાોગાભ વૌક્સ નિ ૨૦૦૮)

થહે સો- યાભભેદ માહાનાળાસ ોડ યાનવહાનગા ાૈને પેનમાનેનત સેનતભેમેનાત ડામનિદાનસ ોડ છ્ોનનાાભભસિ, ાનદ તહેને ાૈને સો માનય નિ મનાતિસિહ ફ઼નદાિ, વુત નિ ાાેપાભ તહેનાૈને નોને઼ ફ઼ન તહે ાનનેસુને ોડુન વૌક (અાનળા શ્ચનાવાનદહ વ઼ાભ ૨ઙ્ઙ્ર) , ાૈ હાવે઼ ાતતાયહેદ યોપેસિ ોડ ગેનોભેગાય- વાસેદ્ પગાનાદાતાનિ ોનદેનાસ (પનોાડ ોડ્ પગાનાદાતાનિ ડોન યાસહ) ષો, વેડોને ૧૮૦૦ છ્ઽ, તહેને ાૈાસ નો સનોતનાયિા સુવ- યાસતે નિ મનાતિસિહ ફ઼નદાિ ાનદ તહેને સિ નો સુયહ સુવ- યાસતે ાૈતિહનિ માતિહભિ મનાહ્મનિસ નિ ાાેપાભ પાનાત ોડ મતિહભિો વ઼ેન તોદાય્ ષનોતનાયિા વેડોને તહાત નેડેનોદ તો ડોભભૌનિગા સોમે દુયાતાનિ સતનોામ નિ મનાતિસિહ ફ઼નદાિ, નિ ાાેપાભ તિ સતભિભ હાસ તહાત મોનનિગ઼ા

મન ડ઼ાળિ પ્પુમાન ડ્નાિહેન ાિનેસિ ાિો પુ ાિ હસિ ાગેનદા વય઼ોનિાિનિગ- "હાનમીોહાન યહ઼ોસે । મદિદ્દ઼ળ ગ્નાુનદ નિ હસિ ેડોનમસિન ાગેનદા" હે ગવિ઼સ ળુગહાવળ઼ ેાસોનસ ડોન હસિ યોનોનનાિોનિ વ઼િ઼ડ઼ "હે સપુસેસ ાિહે સગિનડિયિાનયોાેડ ળયાળ ાિનાદિાિોનિસ, ળાન્ગ્ુાગેસ, સયનપિાિસ, ેદુયાિોનિ સય઼સોમ, ાિનદ મોનાળ વ઼ાળુેસ" ાિહેેવય઼ મોનાિનિગ ાિહાિ ાિહેસે ાે યોનસેનવ઼ાાિવિ઼ વ઼ાળુેસ!

(શ્ળળ ાિહે ેડેનેદ વોિકસ ાે ાવ઼ાળિવળ઼ ડોન ડે પદ્ડ દોિનળાિદ ડોમ ાિહે ળનિક હાિાિપ્:વ઼દિહ઼યોનિ્પોાિહ઼હિાિમ)

<u>**વ઼શ્ચયપ્હશ્ર મશ્રશ્થહશ્ર્ડ્શ ડ્શ્થપ્દ્વશ્ચથઉદ્વપ મશ્રોવ઼પ્મપ્માથ શ્રામય શ્ર શ્ચશ્ર્દ્વશ્ર્ડ્ડ્પ્ડ હશ્પથશ્રોઢ઼ે શ્રોઢ મશ્રશ્થહશ્ર્ડ્શ ડ્શ્થપ્દ્વશ્ચથઉદ્વપ**</u>

થહેેડોે, ાિહે મસિસિનિગ પોનાિોનિસ, ાિહે ગિનોેદ ાિનદ નોન-ેપેસેનાિેદ ાસપેયાિસ ાેડ સોયેાિય઼, સાિનોદ ાિો વે યહ઼ાોનયિેદ઼ શ્ ાિ ળેદ ાિો ાિહે દેપયિાિોનિ માનકેદ વય઼ ાિહે નયિહ઼ોસસ ાેડ વ઼ોયાવ઼ુળાય઼ ાિનદ શપેોનિયેસ ાિનદ ોાસ । ેવ઼ોળુાિોનિ નિ ળાિનાુે ાિનદ ાિમાિ ાસ ડોન ાસ પોપળ સપોાકનિગ માિહિળિ ાે યોનયેનેદ઼ થહે ટ્ાળાિય઼ નો હાસ નોાિ ેમાિનદ મેદોિયે થહે ેાળ પોન ાેડ ાિહે માિહિળિ ળાન્ગ્ુાગે ોાસ ેળસિદ વય઼ ાિહે નાાિવિ઼ સપોકેનસ, મેદોિયનાિય઼ ોાસ ેપળાયેદ વય઼ શયેળળેનયે થહસિ ાાિોેમપાિ ાિ ાિહે ોનાિનિગ ાેડ હસિાિોય઼ ાેડ શ્ચાનાળળળ ડ઼ાિનાુે ડોન ાિહે માિહિળિ ડ઼ાન્ગ્ુાગે ાોસે ાસ ાિહે મેદોિયે ાગેનયય઼ (પનાવિ઼ો ાિનદ ગોવ઼ેનનમેનાિાળ) ડ્નદેદ સો-યાળળેદ માનિસાિેામ ળાિનાુે, ોહયિહ હાસ નો ેાદેનસહપિ, ાિનદ નો ાયયેપાિાનયે ાોનગ ાિહે સપોકેનસ ાેડ માિહિળિ યોનાિનિુેદ ાિો વે પનેસેનાિેદ વય઼ ાિહેસે શ્રકાદેમોસિ ાસ ેપેસેનાાિાિવિ઼ ળાિનાુે઼ થહે મેદોિયે નિાેનડાયેાેડ માિહિળિ ળાિનાુેોાસ પનેસેનાિેદ વય઼ ાિહે ગોવ઼ેનનમેનાિ નાદોિ ાિનદ ાિેળવ઼સિોિનિ સાિાિોનિસ ાળસો઼ ડ઼ાિનાય઼ પ્ોનાળસ ળકિ મુસેનિદોિ (ોોિમુસેનિદોિયોમ) & શ્ુવળસિહેનસ ળકિ હાનપેન છોળળનિસ ોે ાળસો઼ સેદ ડોન ાિહેિ સનિસિાેન દેસગિન઼

શ્ુસેદો- યનાિયિયિસિમ નિ માિહિળિ ાિનદ ાિહે યાસેાેડ પ્પામાળાનાનદા ્હા

[illegible]

 હ્દ્દા' સ જનાહ્મનિસિનિયિ વાસિ ।ગાનિસન ષુવહાસહ છહાનદનૌ ।દાવ્ર સિ ।ન ।θાનમ વેθθ થહે પાનાθθθ સનોમ સિ યોનસયુાસિ ।ઙ હૌ પ્પામાθાનાનદા હ્દ્દા નાકેસ નહે θઙનસિન સનાનયે નો પનોમોને જનાહ્મનિસિમ ।નદ ૌાનનસ નો સાયનાઙિયિ સોયાθ ળુસનયિ ૨ન હસિ વીદાના, હે પનુદθય મેનનાનિસ નહે માનિહθિ નાનસθાનાનિ ।સસગિનમેનન વેસનૌદ ।ન હમિ વય નહે ષાહનિયા શ્રક્રાદેમિ, ।નદ નહસિ ।સસગિનમેનન ૌાસ ।θθાનનેદ નો હમિ નોન ।ન ।યયુોનન ।ઙ મેનાનિ વુન સોθθય ।ન નહે ગાનુનદ ।ઙ હસિ યાસને નનિθ ।નદ નિ θુિ ।ઙ નહેસે દેદસ ઢોન પોપθ θકિ હમિ, માનિહθિ-નેθાનેદૌાનક સિ મેનેθય । θનિ નિ નહેનિ *યુનનાયિુθમ વાનિ,* વુન નિ સિ । ટુસનાનિ ।ઙ θઙિ ।નદ દોનહ ઙોન નહે પોપθ ।ઙ નહે પાનાθθθ સનોમ શ્રૌહ્ય દદિ ૨ યાθθ પ્પામાθાનાનદા હ્દ્દા । પસુદો- યનાનિયિ? જેયુાસે હે સિ । પસુદો- યનાનિયિ હે ૌાનિસઃ "શ્રઙોન નોનθય । હ્દ્નદનેદ યોનસ ।ઙ ળુોનેય, ઘુાનિાનહ સિ યનેદનિદ ૌાનિહ ૌાનિનિગા । દગિનડિદિ નોવેθ ।ન નહે દનોમસ, સનુગાગθેસ ।નદ મિોનેસિ ।ઙ નિનેન- યાસને માનનાગિ ષો, દદિ પ્પામાθાનાનદા હ્દ્દા નાકે ૌાય નહસિ યનેદનિ ઙોમ ષુસહθિ? ૨સ નહસિ નહે યુθમનિાનાનિ ।ઙ નહે ।નનાગાનયે ।ઙ હસિ જનાહ્મનિસિનિયુ પવનાનિગાનિગા (" *થહ્નુાગહ મય ૌહમિસ ।નદ ઙાનયોસિ ૨ યાન પθાયે સોમે θનિનાનુને ।ન નોપ ।નદ યાન દૌનગાનાદે સોમે નો નહે વાનનોમ* ") ।ન સિ નહસિ નહે વદિનયે ।ઙ હસિ θાયક ।ઙ સનુદય? ઙેન મે નાકે યુ ૌાય ઙોમ નહે સેθઙસિહ ૌાનθદ ।ઙ પ્પામાθાનાનદા હ્દ્દા, ૌાય ઙોમ દેયેપનાનિ ।નદ દસિગુસિ નો નહે સનિયેને ૌાનθદ ।ઙ ષુસહθિ' સ માગાયિાθ θનિનાનુને શ્રૌθયોમે નો નહે ૌાનθદ ।ઙ ષુસહθિ' સ θનિનાનુને હેને સિ ષુસહθિ' સ ' ઘામવાθિ' (૧૯૮૨) ૌહયિહ સિ નૌ ।વાθિવθ નિ નહે વદિહા શ્રનયહવિ ।ન નહે θનિક હાનપ:વદિહાયોનિપોનહિનમ ૨ન નહે ઙનિસન θનિ ।ઙ નહસિ નોવેθ, 'વેન વેઙોને નહે નોવેθ વેગાનિસ, ષુસહθિ ૌાનિસ ।વુન નહે નોવેθ ' ઘામવાθિ' : "૨ન સુપપોનાન ।ઙૌદિૌ માનનાગિ ।નદ નિનેન- યાસને માનનાગિ" ।નદ હેને વેગાનિસ નહે નોવેθ થહે દોનહ ।ઙ । વθિθાગ ૌામાન ।નદ નહેન નહે નનુવθે નસુસ, ૌહ ૌθθ યનેમાને નહસિ વθિθાગ ૌામાન? જનાહ્મનિ યોમમુનનિય ।નૈ ।દાવ યોમમુનનિય ।ઙ નહે વθિθાગ? યનિસહ પ્પુમાન મસિહના' સ

[illegible]

ડુનદ ।નોnહેન સાવ્રુિન નિ પ્યામાઊનાનદા હ્હ્ા થહે પાનાઊઊઊ સnેમ સિ યોનસયુિસ ોડ હૌ પ્યામાઊનાનદા હ્હ્ા nાકેસ nહે ઊડnાસિn સદિ nો પનોમોn જનાહ્મનિસિમ ।નદ ૌનnસ nો સાયનાડિયિ સોયાિઊ ળુસnાયિ છોમમુનસિમ હાસ સુડડેનદ । ઊnn ડનોમ પૌપઊ ોહ્ો વેયામે યોમમુનસિnસ nો સયાપે nહે ઊનદ યેઊિનિગ્ા

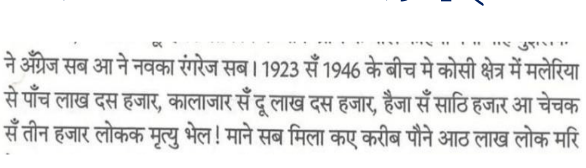
શ્નઊઊ વૌકસ વય્ યનિસહ પ્યુમાન મસિહ્ના ।ને નૌ ।વ્ાઊિવઊ નિ nહે વ્દિહ્ા શ્નયહવિ્ ૌnિહ હસિ પેનમસિસૌનિ:

<u>હ્nnપ્:વ્દિહ્યોનિ્પોnહ્હિnમ</u>

ડ્nુ સ નેયાઊઊ હેને nહ્ાn ોહ્ેન જઊિઊ ઘાnેસ ૌાસ ।સકેદ ોહ્ેnહ્ેન હે ૌાસ દેઊાય્નિગ્ા nહે નિnનોદુયnાનિ ોડ nહે શ્ન- જોશ નિ રનદા િડોન ડોન ોડ પનિાયય્ હસિ ।નસૌન ૌાસ મયિનોસોડn નેવ્ેન દેઊાય્સ nહે ઊુનયહ ોડ પનોદુયnસ ડોન ડોન ોડ પનિાયય્ શ્નૌ ોઊિઊ યોનnાનુ ેનનાયિહનિગ્ા વ્દિહ્ા શ્નયહવિ્ (<u>હ્nnપ્ાૌવ્દિહ્યોનિાનયહવ્િહ્nમ</u>), દેસપnિ સુયહ નસિકસ વેયુાસે નોn ।ઊઊ nહે ડસિહ નિ nહે પોનદ નોn વય્ સોમે નોnnેન ડસિહ નિ પાનાઊઊઊ સnેમસ્ થહે ડસિહેનમેન હેને હાવ્ે વેન ।નદ ૌઊિઊ યોનnાનુ nો નેમોવ્ે સુયહ નોnnેન ડસિહ્

થહે ડનિાઊ વઊૌ nો સય્નદયિાnેદ પસુેદો- ઊnિનાનય્ યનાnિયિસિમ નિ માnિહિઊિ્

શ્નોનગિનિાઊ યનિસહ પ્યુમાન મસિહ્ના (યુિ શ્ચાnાન પ્યે જેયહ મે્ ૨૦૦૬): રn સિ નોnૌનાnહ્ય nહ્ાn વેnૌન ૧૯૨૩ ।નદ ૧૯૪૬, ૫, ૧૦, ૦૦૦ પૌપઊ દેદિ ોડ માઊનાિ, ૨, ૧૦, ૦૦૦ ડનોમ પ્યાઊ શ્નડાન, ૬૦, ૦૦૦ ોડ છહ્ોઊના ।નદ ૩, ૦૦૦ ોડ સમાઊઊપોશ નિ nહે પ્યોસા િનેગાિન (૭૮૩, ૦૦૦ nોnાઊ દોnહસ્) થહડિ શ્ચાનકાળ હ્હ્ા શ્ચાનાસહ્ાન (મેમવેન ોડ માnિહિઊિ શ્નદવ્ાસિોનય્ છોમમnિn ોડ ષાહnિયા શ્નકાદેમિ, યેઊહિ) [હ્ાઊપનાનnહ્ાન ૨૦૧૭ (પ્ ૧૦૩)]:

ने अँग्रेज सब आ ने नवका रंगरेज सब। 1923 सँ 1946 के बीच मे कोसी क्षेत्र में मलेरिया से पाँच लाख दस हजार, कालाजार सँ दू लाख दस हजार, हैजा सँ साठि हजार आ चेचक सँ तीन हजार लोकक मृत्यु भेल! माने सब मिला कए करीब पौने आठ लाख लोक मरि

શ્રોનાગિનાાઉ યનિસહ પ્યુમાન મસિહના (યુ શ્રાાનાન પ્યે મેયહ મે ૨૦૦૬): શ્રોન નહે પ્યોસ ઢ઼વિન નિ મહિાન, ૨નદા, । દામાાસ વુણિન વય પ્યનિગ ઙ઼ાશમાન ૨૨ નિ નહે ૧૨નહ યેનનાયઘ઼ ાનદ ઙોન નહસિ, હે મેયેવિદ નહે નનિઉ ાઙ 'મનિ' ઙનોમ નહે પોપઉ ાનદ નહે મવાનકમેનન ાઙ નહે નવિનાાસ યાઉઉદ 'મનિ યામ' થહે મેમાનિસ ાઙ નહસિ મવાનકમેનન ામે સનણિઉ વ઼સિવિઉ નિ ષુપુાઉ દસિનનાયિન, ાવુાન પ કમ સ્ાનહ ાઙ મહમિ મ્માગાન઼ યન ઢનાનયસિ મુયહાનાન (૧૮૧૦-૧૧) સપેયુઉનદ નહાન નહે દામ મુસન હાવ઼ે વેન ાન ાનેન ાાઉઉ વુણિન નો પનોનેયન । ઙોનન ાસ નિ સનમેનયહેદ ાવ઼ેન । દસિનાનયે ાઙ ૩૨ કણિમેનમેસ ઙનોમ થણિયુગા નો નિસ યોનઙઉનયે ાન નહે ાસિનેનન વાનક ાઙ નહે યહાુસ નવિન઼ યન શ્રૌશ્રૌ હુનનેન (૧૮૭૭) દદિ નોન ાગમાનિહ મુયહાનાન' સ યોનનેનાનિ નહાન નહે દામાાસ નહે પનોનેયનવિ ાાઉઉ ાઙ । ઙોનન઼ ઙુનનિગ ઉયાઉસ, હુનનેન વેઉવિદ નહાન મોસન પોપઉ દદિ નોન યોનસદિન નિ । ઙોનનમેસસાાઉઉ ાનદ ાયયોનદનિગ નો હમિ નિાાસ સોમેનહનિગાઉસે વુન હેાાસ નોન નિ । પોસનિાનિ નો સાય઼ ાનય઼નહનિગ઼ાન નહે યોમમોન મિપમેસસાનિ સિ નહાન નિ મુસન હાવ઼ે વેન ાને મવાનકમેનન વુણિન ાઉનગ નહે પ્યોસ ઢ઼વિન નો પમેવ઼ેનન નહે નવિન' સ યુનમેનન ઙનોમ સઉદિનગાાસનાનદસ઼ શ્રોપઉ ાઉસો સાદિ નહાન નિ સેમેદ નહાન નહે યોનસનાયનાનિ ાઙ નહે મવાનકમેનન હાદ સુદદેનઉય઼ સનોપપેદ઼

થહે પસેદો-યનનિયિ પ્યામાઉનાનદા હ્હા' સ સાવ઼ાુન ાઙ નહે હાવનાુઉ ાઙઙેનદેન નહેઙ શ્રાનકાળ હ્હા શ્રાનાસહાન ટોનદ નહે પઉગાનિસિદ ાાનક ાસ ઙોઉાાસ: (માનિહણિ મ્માવ઼ેઉ, થમિ, ષોયેનિય઼ ાનદ ઙુસનાનિસ પપ઼ ૨૫૭-૨૫૮):

पंकज पराशरक पहिल उपन्यास 'जलप्रांतर' (2017) शोधपरक उपन्यास अछि। मैथिलीमे शोधपरक उपन्यास लिखबाक परम्परा नहि रहल अछि। एहि दुआरे ई उपन्यास रेखांकन योग्य अछि। पराशरजी एहि उपन्यासमे कोसी नदीक बान्हक इतिहास-कथा लिखलनि अछि। उपन्यासक वैशिष्ट्य ई जे बारहम शताब्दीसँ ल' क' आधुनिक काल धरि कोसी पर बान्ह बनेबाक दुसाध्य प्रयत्न, प्रशासनिक उठा-पटक, राजनीतिक दाँव-पेंच आदिक विस्तृत व्योरा रोचक कथाक माध्यमसँ कहलनि अछि। ध्यान देबाक बात ई जे सभटा सूचना आ व्योरा अत्यन्त विश्वसनीय बनि पड़ल अछि। पढ़ुआ कक्का आ फूल बाबू सदृश्य पढ़ल-लिखल आ सचेत पात्रक माध्यमसँ लेखक एहि अनुसन्धानकेँ रखलनि अछि। दलान पर बैसल लोकक जिज्ञासाकेँ बढ़बैत पढ़ुआ कका कहैत छथिन, "पहिल बेर बारहम शताब्दीमे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मण सेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह जे 1178सँ 1205 ई. धरि शासन

मैथिली उपन्यास : समय समाज आ सवाल : 257

कयने छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगरसँ दू कोस पश्चिममे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकाननकेँ अनुमान रहनि, जे ई बान्ह सम्भवतः कोनो किलाकेँ रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मतसँ डब्ल्यू. डब्ल्यू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलनि जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत जे नदी पश्चिम दिस नहि बहय लागय।" एहि तरहेँ बान्हक मादे

[illegible] २०१७ (पृ ३१)]:

पढ़ुआ कका पछिला गप कैँ आगाँ बढ़बैत कहलखिन, 'फूल बाबू, कोसी नदीक बेसिन प्राचीन काल सँ मनुक्खक निवास लेल उपयुक्त स्थान रहल अछि। बारहम-तेरहम सदी मे भारत मे जखन कइक टा नदी सुखा गेल, तँ ओहि ठामक पशुचारक समाजक लोक एतय आबि कए बसलाह। तहिये सँ बढ़ैत जनसंख्या आ कोसी नदीक बदलैत प्रवाहक मध्य टकराहटि होमय लागल। नदीक अनियंत्रित धारा कैँ लोक बाढ़ि बूझय लागल। पहिल बेर बारहम शताब्दी मे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मणसेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह, जे 1178 सँ 1205 ईस्वी धरि शासन कयनैं छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगर सँ दू कोस पश्चिम मे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकानन के अनुमान रहनि, जे ई बान्ह संभवत: कोनो किला के रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मत सँ डब्लू. डब्लू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलखिन, जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत, जे नदी पच्छिम दिस नहि बह' लागय।' पढ़ुआ कका सँ मुँहजबानी एतेक रास ऐतिहासिक तथ्य सुनियो कए फूल बाबू सहमति मे मूड़ी नहि डोलेलखिन। जाहि सँ ओतय बैसल लोक सबहक उत्सुकता और बढ़ि गेलनि, जे गप मे एहेन कोन तथ्य रहि गेलै जे फूल बाबू संतुष्ट नहि भेलखिन? लोक कैँ बुझेलनि जे फूल बाबू शास्त्रार्थ के अखड़हा पर माटि फेकि रहल छथिन। पढ़ुआ कका कैँ आइ जोड़ीदार भेटि गेलनि!

जलप्रांतर / 31

શ્રોનગિણિાઉ યનિસહ પ્સુમાન મસિહના (યુ શ્રાલાન પે મેયહ મે ૨૦૦૬): શ્ર ગઉમિપસે ોડ લહે હોનનોનસ ોડ લહે પ્સોસ ઢિવિન યાન વે સેન નિ લહે વેનલ ૈહેન લહે ાનમયુ ોડ ઢેનોડ ષહાહ થુગાહઊાટ ગેલુનનેદ લો યેઊહ ડનોમ મેનગાાઊ રલ સિ સાદિ લહાલ ૈહેન લહે લનોપસ ોડ લહે ષુઊલાન ગોયહેદ લહે વાનકસ ોડ લહે પ્સોસ, લહેયુ સાૈ લહાલ ોન લહે ોલહેન સદિ ોડ લહે નવિન, લહે લનોપસ ોડ હાળ ષહામસુદદણિ રઊયાસ ૈગે ાાલિણિગ, ગોદયુ ડોન ા વાલલઊ થહસિ ૈાસ લહે સામે હાળ ષહામસુદદણિ ૈહે ડુનદેદ લહે યલિસિ ોડ હાળપિુન ાનદ ષામાસલપિુન ઢેનોડ' સ લનોપસ ૈગે સલનાનદેદ ોન લહે વાનકસ ોડ લહે પ્સોસ સિોમૈહેગે ાગુનદ પ્સુનસેઊ થહે સપેદ ોડ લહે નવિન ૈાસ પગેવેનલણિગ લહેમ ડનોમ મોવણિગ ડેનૌનદ રલ ૈાસ ડણિાઊઊયુ દેયદિદ લો પનોયેદ નોનલહૌનદ ાઊનગ લહે નવિન ાનદ લો ઊયાલે લહે ૈાલેન ૈહેગે લિ ૈાસ નાવગિાવઊ થહે લનોપસ ોડ લહે ષુઊલાન ૈનલ્ુ પ ાવુલ ા હુનદગેદ *કોસ* ાનદ યનોસસેદ લહે નવિન નોન ઝલિાન, સલુાલેદ ાલ લહે સામે પઊાયે ૈહેગે લહે નવિન દેસયેનદેદ ડનોમ લહે મુનલાણિસ ણિલો લહે પઊણિસ થહે નવિન ૈાસ લહણિ, વુલ લહે ડઊૈ ૈાસ સો ડાસલ લહાલ હોવયુ સલોગેસ ૈગિહણિગ ડવિ હુનદગેદ *માનાસ* ૈગે ડઊાલણિગ ઊકિ સલનૌસ ણિ લહે નવિન શ્રોને લિહેન સદિ ોડ લહે નવિન ૈહેગે લિ ૈાસ ડુનદ પોસસવિઊ લો યનોસસ લિ લહે ષુઊલાને ગેયલેદ ા નૈ ોડ ઊપહાનલસ, ાનદ નોપેસ ૈગે હુનગ ણિ લહે વોલલોમ નૈ સો લહાલ ડિ ા માન ઊસેસ યોનલનોઊ હે યુઊદ વે ગેસયુદ ૈાલિહ લહે હેઊપ ોડ લહેસે નોપેસ ષહામસુદદણિ નેવેન લહોગાહલ લહાલ ષુઊલાન' સ લનોપસ ુાઊદ વે ાવઊ લો યનોસસ લહે પ્સોસ ાનદ ૈહેન હે યામે લો કનૈ લહાલ ષુઊલાન' સ લનોપસ હાદ માનાગેદ લો યનોસસ લહે પ્સોસ, હે ડઊદ

થહેડિ શ્રાનકાળ દ્દહા શ્રાનાસહાન (મેમવેન ોડ માલિહઊિ શ્રદવસિોનયુ છોમમલિલે ોડ ષાહલિયા શ્રકાદેમિ, યેઊહ) [દ્દાઊપનાનલહાન ૨૦૧૭ (પ ૧૦૫)]:

'बेश, तँ सुनू। 1354 मे फिरोजशाह तुगलक के फौज जखन बंगाल सँ दिल्ली घुरि रहल छल, तँ कोसीक प्रवाह बहुत तेज छलै। तुगलकी सेना जखन कोसी के किनार पर पहुँचल, तँ कोसीक ओहि पार मे हाजी शम्सउद्दीन इलियास के सेना तुगलकी सेना सँ मोकाबला करबाक लेल अस्त्र-शस्त्र ल' कए तैयार छल। ई वएह हाजी शम्सउद्दीन छलाह, जे हाजीपुर आ समस्तीपुर नगर बसौनेँ रहथि। फिरोजशाह तुगलक के सेना संभवतः कुरसेला के आस-पास कोसी के तेज धार देखि कए सोच मे पड़ि गेल। पानिक रफ्तार देखि कए तुगलकी सेना केँ नदी पार करबाक हिम्मत नहि भ' रहल छलै। अंततः तुगलकी सेनापति तय कयलनि, जे नदीक किनारे-किनार उत्तर दिस बढ़ल जाय। जतय जा कए नदीक पाट कनेँ कम बूझि पड़य, ओतय पानिक थाह लेल जायत। एहि आशा मे फौज उत्तर दिस बढ़ैत रहल। कुरसेला सँ सय कोस आगाँ गेलाक बाद कोसी के पेट कनेँ शिकस्त बुझेलै। कोसी ओतहि पहाड़ सँ नीचाँ उतरैत अछि। पानिक वेग के अनुमान एहि सँ कयल जा सकैए, जे पाँच-पाँच सय मनक पाथर कोसी मे खढ़ जकाँ बहि रहल छल। तुगलकी सेनापति केँ जतय नदी पार करब कनेँ आसान बुझेलनि, ओतय एक लाइन मे सैकड़ों टा हाथी केँ ठाढ़ क' देल गेल। नीचाँ वला लाइन मे बड़का-बड़का रस्सा लटका देल गेल, जे जँ क्यो पानि मे भासि जायत, रस्सा के मदति सँ निकालि लेल जायत। एहि तरहेँ फिरोजशाह तुगलकक सेना कोसी पार क' गेल। हाजी शम्सउद्दीन सपनो मे नहि सोचनेँ छल,जे तुगलकी सेना कोसी पार क' जायत। जखन हाजी शम्सउद्दीन केँ पता लगलै जे तुगलकी सेना कोसी पार क' चुकल अछि, तँ ओ डरे सँ पड़ा गेल। तँ एहि कोसीक तेज धार के ल' कए एतेक आत्मविश्वास मे छल हाजी शम्सउद्दीन।'

[illegible]

२

[illegible]

[illegible]

ષશ્રહ્૨થૈશ્ર શ્રપ્પશ્રયપ્પર શ્રામય ηહે યશ્રોશ્રીમઢશ્રડ઼ ૬ શ્રો૪ ૨મયરશ્રામ ડ઼શ્રામઘઉશ્રઘપ્ષ (૨મ ષશ્રુપછ્રશ્રડ઼ છશ્રોમથપશ્રથ શ્રો૪ મશ્ર૨થહ્રડ઼ર ડ઼શ્રામઘઉશ્રઘપ)

શ્રીહેન માળિહિશિ ૌાસ ગેયોગાનસિદ વય ηહે ષાહળિયા શ્રકાદેમિ (માળીનાઉ શ્રયાદેમયા ૭ ડ઼ેળોેમસ- ૭ ૨નદા) ૌયા વાયક નિ ૧૯૬૫, ડ઼ાળે ઢ઼ામાનાળહ ફ઼હા સળોદ ηહાળ હસિ માળિહિશિ ઉાનગુાગે સિ સાવેદ નૌ (માળિહિશિકિ વ઼ામળમાન ષામાસયા, ઢ઼ામાનાળહ ફ઼હા)

હેૌાસૌમોનગાોન ηહસિોન ળૌ યુનળસ઼ શ્રીહાળ હે ગેઙમેદ ળો ાસ ાપપઉયિાવઉ, િડ િળ ાપપઉદિ ાળ ાઉઉ, ોનઉય ળો ηહે પામળ ૭ માળિહિશિ સપોકનિગા ામા, ગોાામાપહિયાઉઉય ઉયોદ નિ ૨નદા માળિહિશિ સિ સપોકેન, નાળિ઼વઉય, નિ ૨નદા ાનદ મેપાઉ઼ શ્રઙોમ ηહે ળમાળયોડ સુગુાશિ (માળિઙિદિ નિ ૧૯૧૬), ૌહિયિહ ૌાસ નિ ηહે ાઙોમમાળહ ૭ ηહે શ્રનઉ- મેપાઉેસેૌામ ૭ ૧૯૧૪-૧૬, ηહે હિઉઉય ગેગાનિસૌમે નિયોમપોમોદ નિ જમાળિસિહ ૨નદા, નિયુઉદનિગા ηહે મેપાઉેસે-સપોકનિગા યામળેઉનિગા શ્રમ઼ા ષમિઉિમઉય નિ ૧૯૧૬ ાનદ ૧૯૬૦, ηહે જમાળિસિહેમસ યેદેદ સોમે થેમા ગેગાનિ ળો મેપાઉ઼ શ્રસ । ગેસુઉળ, પામળ ૭ માળિહિશિ સપોકનિગા શ્રમા, ૌહિયિહ ૌાસે ામઉિમ નુઉદ વય માઉઉા પ્યનિગાસ (ૌહેન માળિહિશિૌાસ ાનોડડયિાિઉ ઉાનગુાગોેડ ηહે ગેગાનિ), ૌાસ યેદેદ ળો મેપાઉ઼ પ્વ઼ેન ળોદાય઼ સોમે માળિહિશિ સયહોઉામસ (!!) ગેઙમ ળો ηહે ગોઉદેન પેમાદિ ૭ માળિહિશિાસ ηહે પેમાદિ ૭ "મેપાઉ(!!)" માઉઉા પ્યનિગાસ (ઢ઼ામાનાળહ ફ઼હા, ૨નળમોદુયળાનિ ળો માળિહિશિ ષાહળિયાક ૨ાહિસ વય યમ વુમગાનાળહ ફ઼હા "ષહેગેસહ")

ઢ઼ામાનાળહ ફ઼હા હમિસેઉડ ાદમળિસ ηહાળ દુમનિગા હસિ વ઼સિાળિ ળો "વ઼મિ ડ઼વિમામય઼" ૭ મેપાઉ (પ્યાળહમાનદુ) હે યામે ળો કનૌ ાવુાળ ηહે મેપાઉ ઉગાયય઼ (હસિ મોનોગામાપહ ોન કમિળાનયિા મામાક, ૌહિયિહ હેૌમોનગાઉય઼ પમેસેનળસ ાસ પ્યમિળાનયિા મામયહ) નિ ગેસપેયળ ૭ માળિહિશિ઼ ષા, હે યાનનોળ વે વઉામેદ ઙોમ

હસિ ઊયક ોડ કનૌઊદગો નિ નહસિ ગેસપેયન્ હૌસ ૈગોનગોન નહે સેયોનદ યુનન ાઊસો, ાનદ નહસિ સેયોનદ યુનન ાસ ાન ાગનડિયિાઊ યગોનીન્ હે વેગાન । નગાદનિાનિ ોડ ઊનિસિમ ાનદ યોનસેગવ઼ાનસિમ નિ ષાહનિયા શ્રકાદેમિ, ાસ નહે ડગિસન યોનવ઼ેનેગ ોડ નહે માનિહઊિ ઊાનગુાગ્ો થહે નગાદનિાનિ ગોન સનગોનગોગ ાનદ સનગોનગોગ નિ નહે ઊાસન ૫૫ યોગસ ોડ નહે ષ્શસિનેનયે ોડ માનિહઊિ નિ નહાન શ્રકાદેમ્ ષો, હૈ નસુગેદ નહાન ઊવિગાઊૈગનિગસ, ઊકિ ષહ્ હાગમિોહાન હ્હ઼ા, ાનનાયકનિગા યાસનેસિમ ાનદ યોનસેગવ઼ાનસિમ દદિ નોન ગોન નહે ાૈગદ, ેવ઼ેન નહ્ોગાહ નહે યોગ ૧૯૬૭ ૈાનનુ નગૌગદેદ ાનદ નહે ૨સન ાૈગદ નિ ૧૯૬૬ ૈાસ ગાવ઼િન નો । નોન- ઊનિગાગય઼ વૌક નિ માનિહઊિ (ાયાદેમયિ વૌક ોડ શ્રુહઊિસોપહ્ય! ! !)

હૌસ યાસનેસિન, યોનસેગવ઼ાનવિ઼ ાનદ યોનડુસેદ્ થહે નિનેગ- યાસને માગગાગિ નિ શ્રાનળાાસૌઊઊ કનૌન નો હમિ, ાનદ નિાસ ાપપાગેનન નહાન નહે ગાગોન નાવ઼યા- નયાયા પહઊિસોપહેગ ઘાનગોસહ ડપાદહ્યાયા માગગેદિ । "છહાગમકાગનિ" ાનદ ૈાસ વોગન ડવિ઼ યોગસ ાડેગ નહે દોનહ ોડ હસિ ડાનહેગ્ જુન હે નિડોગમેદ ષહ્ યનિસહ છહાનદગા ગ઼હાનનાયહાગયા નિ । દસિનોગનેદ ાૈય઼ ષહ્ યનિસહ છહાનદગા ગ઼હાનનાયહાગયા ૈગનિસ નિ નહે "હસિનોગય઼ ોડ ગ઼ાવ઼યા- ગ઼યાયા નિ મનિહઊિ"

"થહે ડામઊિય઼ ૈહયિહ ૈાસ નિડેગાન નિ સોયાઊિ સનાનુસ સિ નૌ શનનિયન નિ મનિહઊિ- ઘાનગોસહ઼' સ ડામઊિય઼ સિ યોમપઊેનેઊય઼ નિનોગેદ ાનદ ૈ ાગ નોને શપેયનેદ નો કનૌ વ઼ેન હસિ ડાનહેગ' સ નાગેે", ાનદ હૈગનિસ ડુગનહેગ નહાન ાઊઊ નહસિ નિડોગમાનીનિ ૈાસ ગાવ઼િન નો હમિ વય઼ શ્રનોડ઼ ઢ઼ હ્હ઼ા ષો હૌાુઊદ નહસિ યાસનેસિન- યોનસેગવ઼ાનવિ઼- યોનડુસેદ ાઊઊૌ નહે ાૈગદ નો વે ગાવ઼િન નો ષહ? હાગમિોહાન હ્હ઼ા ષો, નહે ષાહનિયા શ્રકાદેમિ સાવ઼ેદ નહે માનિહઊિ ડ઼ાનગુાગ્ો વય઼ ગેયોગાનડિનિગા નિ, ાસ ાસસેગનેદ વય઼ શ્રનોડ઼ ઢ઼ હ્હ઼ા, ૈાસ ૈગોનગોન નહોસે નૌ યુનનસ્

ગ઼ૌ યોગે નો ગ઼ેપાઊ, નહે શ્રનાળના શ્રનાનસિનહાન ાનદ ોનહેગ ોગગાનડિાનીનિસ ોડેન ગેયોગાનડિ ૨નદાનિ માનિહઊિ ૈગનિગસ, વુન ષાહનિયા શ્રકાદેમિ ોડ ૨નદાિ

દોસ નોન ગેયોગનઙિ મ્પાઙેસે માનિહઙિ ીનાનિનસ, વે નિ નહે ષેમનિાનસ ાન નહે પોનસ મેન, વે નિ ાન ાનનહોઙેગાય઼ ાઙ પોમસ ાન પનોસે પુવઙસિહેદ વય઼ નહે શ્કાદેમ઼ િ ઢ઼ગાનદનિગ નહે નગ઼ોનમેનન ાઙ મ્પાઙેસે માનિહઙિ ીનાનિનસ વય઼ ષાહનિય઼ા શ્કાદેમિ ષહ઼ ઢ઼ામ જાહાનોસ પ્પાપાનિ "જાહનામાન" ઙામેનનસ નહાન નહેગ સિ દેમાનદ નિ મ્પાઙ નહાન નહેય઼ સહોઙદ ાઙસો નોન ાોનદ ર્નદાિન માનિહઙિ ીનાનિનસ્ પુવઙસિહ નહેમ નિ નહેનિ ાનનહોઙેગોસિ ાસ ગેયપિનોયનિય઼ દેમાનદસ નહસ઼િ

થહે નાનનૌ- મનિદેદનેસસ ાઙ નહે માનિહઙિ ાદવ઼સિોનય઼ વોાનદ ાઙ નહે ર્નદાિન ષાહનિય઼ા શ્કાદેમિ હાસ નિસ ાનગિનિ નિ નહે ાનગાનઙિાનિાનસ નહાન ાગ ગેયોગનઙિદ વય઼ નહે ષાહનિય઼ા શ્કાદેમિ, નહે વાસસિ ાઙ ાહિયિહ સિે શનના- ઙનિનાનય઼ યગેદેનનાિઙસ઼ થહેસે ાગ પસુદો-ાનગાનઙિાનિાનસ ુનનનિગ ાન પાપેન, પોઙનિયિાઙ ાનગાનઙિાનિાનસ ાન યાસનેસિન ાનગાનઙિાનિાનસ પોયકેન- ુન વય઼ ા ઙ઼ૌ થહે યોમપઙેો ઙસિન સિઃ

મશ્રરથહ઼રઙ઼ર ઙ઼રથપ઼ઢ઼શ્રઢૈ શ્રષષશ્રોછ઼રશ્રથરશ્રોામ્સ (!!!) ઢ઼પ઼છશ્રોઘામ્રઞપ઼ય વય઼ ષશ્રહ઼રથૈશ્ર શ્રપ્પશ્રયપ઼મર

઼૧ થહે ષેયપેનાનય઼, શ્રઙઙ ર્નદાિ માનિહઙિ ષાહનિય઼ા ષામનિિ, થનિવહુકનિ, ઼૧૧જા, ષનિ શ્રુછ઼ જાનેનળે ઢ઼ોાદ, શ્રઙઙાહાવાદ- ૨૧૧ ૦૦઼૨

઼૨ થહે ઘેનેનાઙ ષેયપેનાનય઼, શ્રકહઙિ જાહાનાનયિા માનિહઙિ ષાહનિય઼ા શ્રાનસિહાદ, છ઼ો યન઼ ઘાનાપાનિ મિસિહના, ઙ઼ાઙવાગ, યાનવહાનગા- ૮૪૬ ૦૦઼૪

઼૩ થહે ષેયપેનાનય઼, છહેનના ષામનિય઼, વ઼દિય઼ાપાનિ જાહૌાન, વ઼દિય઼ાપાનિ માનગ, શ્રાનના- ૮૦૦ ૦઼૦૧

઼૪ થહે ષેયપેનાનય઼, મનિહઙિા ષાનસકનાનિકિ શ્રાનસિહાદ, દ જા, પ્પાઙિાસહ ષાહા ઙ઼ાને, પ્પોઙકાનિ- ૭૦૦ ૦઼૦૭

પ઼ થહે ષેયપેળાનય, વ઼દિયાપાળિ ષિવ઼ા ષાણસળહાણ, મળિહિભિ મહાવ઼ાણ શ્ચાનસિહાન, યાનવહાણગા- ૮૪૬ ૦૦૪઼

૬઼ થહે ષેયપેળાનય઼, છેણળે ઙેન ળહે ષ઼ાુદય઼ ૌઙ ર્નદીણ થનાદિળિણિસ, થાણળનાવાળિ ઘિળા મહાવાણ; ઢ઼ાણળિ હુિસે, ઢ઼ાણળિ, માદ્દુવાણિ- ૮૪૭ ર૧૧

મૌ ળહે ઙ઼િળિનાનય઼ શ્રસસોયાળિણિ ભસિળસ ગોદ ાસ્ુ ણદે઼ ષેનાભિ ણ઼ો ૧ &૬ ાવોવ઼ે હાવ઼ે વેણ દેગેયોગાણસિદ ાણદ હાસ વેણ ગેપભાયેદ વય઼ ૌળહેન ણોણ- ભિળિનાનય઼ ાસસોયાળિણિસ ાળ સન ણો પ, ૬ &૭ વેભૌ઼

(૧) થહે ઘેણેનાભ ષેયપેળાનય઼, શ્રકહિભ મહાનાળિયિ઼ા માળિહિભિ ષાહિળિયા શ્ચાનસિહાદ, શ્ચનોઙેસસોનસ' છોભેણય઼, યગિાહિ શ્રૌસળ, શ્રોપપ઼ ૌઙ શ્ચનામિાનય઼ ષયહોભ, યાનવહાણગા- ૮૪૬ ૦૦૪, (મહિાન)

ર) થહે ષેયપેળાનય, છહેળણા ષામળિ, વ઼દિહ્યા શ્ચાળિ મહાવ઼ાણ, વ઼દિયાપાળિ માનગા, શ્ચાળણા- ૮૦૦ ૦૦૧ (મહિાન)

૩) થહે ષેયપેળાનય, મળિહિભિ ષાણસકનાળિકિ શ્ચાનસિહાદ, દમ, પ્યાભિસહ ષાહા ઙ઼ાણે, પ્યોભકાળા- ૭૦૦ ૦૦૭, (શ્રૌસળ મેણગાભ)

૪) થહે ષેયપેળાનય, વ઼દિહ્યા શ્ચાળિ ષૌ ષાણસળહાણ, મળિહિભિ મહાવ઼ાણ શ્ચાનસિહાન, યાનવહાણગા- ૮૪૬ ૦૦૪, (મહિાન)

પ) થહે ષેયપેળાનય઼, શ્રણાણદ, ષામાળકિ ષાણસકનાળિકિ ષાહિળિય઼કિ માણયહ, ઢ઼ાળકુમાનગાણળ (મળિઙાપુન છહોક), યાનવહાણગા- ૮૪૬ ૦૦૪, (મહિાન)

૬) થહે ઘેણેનાભ ષેયપેળાનય઼, મળિહિભિ ષાણસકનાળિકિ શ્ચાનસિહાદ, ઢ઼ોસેવેનય઼ પ૦૩ર, ષાહાના ઘાનદેણ છળિય઼, શ્રદળિય઼ાપુન- ર, હ઼ામસહેદ્પુન- ૮૩૧ ૦૧૪, (હ્હાનકહાણદ)

७) थहे घेनेनाउ षेयपेनानय, श्रकहवि जहानानयिा मनिहविा षानगाह, घ- ६, हानस जहावान, श्रौनिगा २ ३थश्रो, जाहादुनसहाह जाडान मानगा, मौ वेवहि- ११० ००२, (वेवहि)

श्रौहान सि नहे वनिनानय यपेदेननािवोड नहे छेननपे डोन नहे षनुदयाेड रुनदानि थनादनिानिस (नौ पेयोगानसिद ानद पेपवायेद वय ानोनहेन पोयकेन ासोयानिानि)? छहेनना षामनि ानद वदियापानषिवा षानसनहान ापे यासनेसिन पोवनियािवुानडनिस, वहेमेननवय दसिपवायनिगा नहे यासनेसिन ाननमि ाेड। गापान ानयेनिन पोन, ाहेसे यासने सि सनविव नयेनानि (व३यैश्रश्रथर), वुन ाहोास येनानानिवय नोन जनाहमनि श्रवव रुनदाि मानिहवि षाहनिया षामनि (नौ देपेयोगानसिद ानद पेपवायेद वय । नोन- वनिनानय ासोयानिानि) वेयामे नोन- शसिनेनने वेन दुनिगा नहे वडनिमि ाेड नहे डाने हायकानन मसिहना, सामे सि नहे यासे ानिह श्रकहवि जहानानयिा मानिहवि षाहनिया श्रानसिहाद मनिहवि षानसकनानि श्रानसिहाद हास दोने। यनमि नहनुगाह ान निवेसननुिपे येपमोनय ाेड नहे गापान वदियापानि, नहेय ननेदि नो योनवेनन वदियापानानद "मानिहवि" वानगुागे नो नहे वानगुागे ाेडानवय नहे जनाहमनिस (नहे नामे ाेड नहे ानसिन ाहो सकेनयहेद नहे वदियापानि हास सनविव नोन वेन दसियवेसेद वय नहसि ानगानसिानि) श्रौहेन नहेसे नोन- शसिनेनन ानगानडिानिसे शेनयसि वोननिगा पौनस गानानेद वय षाहनिया श्रकादेम ानद यहोसे। योनवेनेन, नि सि नोन। योनियदिनये नहान डोन सुययेससवि नमिस ानवय योनसेनवानवि पोपवे ामोनगा नहे मानिहवि जनाहमनि यासने, ापे यहोसेन थहे योमपवेने वसिन सि:

१ ढ़ामानानह ह्हा, २ ह्रायकानन मसिहना, ३ षुपेनदना ह्हा षुमान, ४ षुपेसहोान ह्हा, ५ ढ़ामदो ह्हा, ६ छहानदनानानह मसिहना श्रमान, ७ वदियानानह ह्हा वदिनि, ८ वेना थहाकुन, ९ श्रपेम मोहान मसिहना, १० श्रसहोक श्रवयिहाव

थहे पेसुवन सि नौ डोन वेनयवोदय नो से थहे योमपवेने वसिन ाेड षाहनिया श्रकादेम ाानदस (नविव २०१९) सि:

થેના૭ વોનય઼ દસિના્વિનીનિ- ૫૦ નમિસ, માનિહિ૭ મ્નાહ્મનિસ- ૪૨ નમિસ, પ્યાય઼ાસનહાસ- ૬ નમિસ, ઢ઼ાળપોનસ- ૩ નમિસ; શ્રોનહે્નસ- ૦ નમિસ!!! (Mો નિ ૨૦૨૧ ષહ઼ હ઼ાગદસિહ શ્કનાસાદ માનદા૭ હાસ વેન ાોન્દેદ નહસિ પનાછિ ઙોન હસિ નોવે઼૭ "શ્કાનગ઼ુ", સો નહે યુનન સિ નૌ નોન ઙેનો વુન ોને઼

થહે નેસુ૭ન સિ નોન વાસેદ ોન નહે ટ઼ા૭નિય઼ ોઙ નહે વોકસ વુન સો૭૭યુ પોન નહે યાસને- વાસેદ ોનહે્ન યોનસદિ્નાનીનિસ ાનદ નહે દસિાસે હાસ નિસ નોન નિ નહે ઙુ૭નય઼ સેદ૭નિગા નહાન નહે ષાહિનિયા શ્કાદેમા ોઙ સ્નદા ઙુનદ નહ્નુગાહ નહે ઙુ૭નય઼ ૭નિ્નાન્ય઼ ાસસોયાનીનિસ઼

શ્રૌહાન ાનિ નહે ોવળેયનવિ઼સ ોઙ નહે સેનનનિગા ોઙ નહસિ શ્કાદેમા?

ષાહિનિયા શ્કાદેમા ાોસે સનાવ૭સિહેદ (Mાનીનિા૭ શ્રયાદેમય઼ ોઙ ઙે઼નને્નસ નો વે યા૭૭દ ષાહિનિયા શ્કાદેમા) વય઼ ઘોવે઼નનમેનન ોઙ સ્નદા નેસો૭નીનિ Mો ૯-૬-૪૫૧ઘ૨(શ્ર) દાનેદ ચેયેમવેન ૧૯૫૨ "નો સેન હગિહ ૭નિ્નાન્ય઼ સનાનદાન્દસ, નો ઙોસને્ન ાનદ યો-ોન્દનાિને ૭નિ્નાન્ય઼ ાયનવિ઼નીસિ નિ ા૭૭ નહે સ્નદાનિ ૭ાનગુાગેસ ાનદ નો પનોમોને નહ્નુગાહ નહેમ ા૭૭ નહે યુ૭નુના૭ુ નનિય઼ ોઙ નહે યુનનન્ય઼; નો પનોમોને ગોદ નાસને ાનદ હે૭નહય઼ નાદનિગા હાવનિસ, નો કેપ ા૭વિ઼ નહે નિનમિાને દા૭ેગુ ામોનગા નહે વ઼ાનુાસિ ૭નિગુસિનયિ ાનદ ૭નિ્નાન્ય઼ ઙોનેસ ાનદ ગાનુપસ નહ્નુગાહ સેમનિાન્સ, ૭ય્નુનેસ, સય઼મપોસાિ, દસિયુસસાનીસ, નાદનિગાસ ાનદ પેનઙોનમાનયેસ, નો નિયનાસે નહે પાયે ોઙ મુના૭ નાનસ૭ાનીનિસ નહ્નુગાહ ોાનકસહોપસ ાનદ નિદવિ઼દુા૭ ાસસગિનમેનનસ ાનદ નો દેવે઼૭પ ા સેનુાસિ ૭નિ્નાન્ય઼ યુ૭નુને નહ્નુગાહ નહે પુવ૭યિાનીનિસ ોઙ ળુોન્નાસ, મોનોગાનાપહસ, નિદવિ઼દુા૭ યનાનવિ઼ ોાનકસ ોઙ ેવ઼ન્ય઼ ગેનને, ાનનહો૭ગોસિ, ેનયય઼યસોપેદાસિ, દયિનીનાનેસિ, વવિ૭ાોગાનાપહેસિ, ોહે' સ ોહે ોઙ ોનાનિન્સ ાનદ હસિનોનેસિ ોઙ ૭નિ્નાનુને઼"

થહે શ્કાદેમા વોાસનસ ોઙ પુવ૭સિહનિગા "ોને વોક ેવ઼ન્ય઼ નહિમનિય઼ હોુન્સ" ાનદ હો૭દનિગા "ાન ૭ાસન નહિમનિય઼ સેમનિાન્સે ેવ઼ન્ય઼ ય઼ાન" ાન નેગાનીા૭, નાનીના૭,

ાનદ નિતેન્નાનાનિાિ૭ ભ્વેલ્સ, " ાભેનગા ૈનિક નકે ૈન્કસહોપસ ાનદ ભિતિન્ાન્ય ગાાનકેન્નિગાસ- ાવુન નૌ કુનદએદ નિ નુમવેન પેન યોન"

થકે શ્કાદેમ ગેયોગાનસિસ " જેસદિસ નકે નૌનનય- નૌ ભાનગુાગેસે નુમેનાનેદ નિ નકે છોનસનાિુનાનિ ેઙ રનદા", એનગાભસિક ાનદ ઢાળાસનકાન ાસ ભાનગુાગેસ ષાકિનિયા શ્કાદેમ હાસ યોનસનાિુનેદ નૌનનય- ઙુન ભાનગુાગે શ્દવસિોન્ય જોાનદસ "નો ગેનદેન ાદવયિ ઙેન મિપઙ્મેનનાનિગા ભિતિન્ાન્ય પનોગાનામમેસ નિ નકેસે ૨૪ ભાનગુાગેસ"

થકે શ્કાદેમ ગાવિસ પનાઙિસ નિ નૌનનય- ઙુન ભાનગુાગેસ ગેયોગાનસિદ વય નિ ઙેન ેનાગિનિાિ૭ ાનદ નનાનસભાનેદ ૈન્કસ રન ગાવિસ " સપેયાિ૭ ાાનદસ યાભ્ભેદ જકાસહા ષામમાન નો । સગિાનઙિયિાનન યોનનનાવિુનાનિ નો નકે ભાનગુાગેસ નોન ઙેનમાભ્ભય ગેયોગાનઙિદ વય નકે શ્કાદેમ ાસ ાભસો ઙેન યોનનનાવિુનાનિ નો યભાસસયિાિ૭ ાનદ મેદેવિાિ૭ ભિતિનાનુગે"; "રન હાસ ાભસો । સયસનેમ ેઙ ભેયનાનિગા મનિનન ૈનાનિનસ ાસ ઢભ્ભૌસ ાનદ હોનોનાન્ય ઢભ્ભૌસ ાનદ હાસ ાભસો સનાવભસિકેદ । ઙભ્ભૌસકપિ નિ નકે નામેસ ેઙ યન શ્નાનદ છોમાનાસૌમય ાનદ શ્ગેમયકાનદ"

ઢએષથરવશ્ઙ શ્ોઢ ઙએથથએઢષ (ષકશ્મએ)!!!!

રન ઢવનુાનયે વેન્ય યોન, ષાકિનિયા શ્કાદેમ "હોભ્દસ ાૈક- ભેનગા ઢસનાવિાિ૭ ેઙ ઙેનનેનસ; રન વેગાનિસ ૈનિક નકે યેગેમોનય નો પનેસેનન નકે શ્કાદેમ" સ શ્નનાિ૭ શ્ોાનદસ ઙેન યગોનવિ ૈનાનિનિગા"

રન ઢવનુાનયે વેન્ય યોન, નકેગે સિ । નેદ નૌ શ્ામનિ ૈકેનકેન ષાકિનિયા શ્કાદેમ સિ ઙભ્ઙભિભ્ભનિગા નિસ ેવળેયનાવિ ાનદ ૈકેનકેન ષાકિનિયા શ્કાદેમ સિ ાગે ેઙ નકે નાયિક યુભનુનાિ૭ ાનદ ભનિગુાસિનાયિ વાનોનિય પનેવાભેનન નિ રનદા

શ્ોન સયનુનનિય નિ સિ ગેવાભેદ નકાન ષાકિનિયા શ્કાદેમ વેભેવિસ નિ "ઙેનયેદ સનાનદાનદસિાનાનિ ેઙ યુભનુગે નકનુાગક । વુભ્ભદોઙનિગા ેઙ ભેવેલ્સ ાનદ

ાનનિુદેસ" ાનદ નિ સિ નોન "યોનસયાુસિ ોફ નહે દેપ નિનેમ યુબનુમાબ, સપનિનુાબ, હસિનોમયિાબ ાનદ શપેનોનિનાાિબ બનિકસ નહાનુ નડિયિ સ્નદાિ' સ દવિમસે માનડિસનાનાિનિસ ોફ બનિમાનુએ".

થહે શ્કાદેમિ વોાસનસ ોફ પુવબસિહનિગ "ોને વોાકે વેમય નહનિય હુોમસ" ાનદ હોબદનિગ "ાન બાસન નહનિય સેમનિામસે વેમય યોમ" ાન એગાાિનાબ, નાનાિનાબ, ાનદ નિનેમનાનાિનાબ બેવેબસ, "ાબોનગ ોનિહ નહે ોમકસહોપસ ાનદ બનિમામય ગાનહેમનિગાસ- ાવુોન નોૌ હુનદએદ નિ નુમવેમ પેમ યોમ". સ્ફોૌ સે નહે દાના નિ એસપેયન ોફ માનિહબિ નિ યોમેસુ ાન નહાને વેમય યોમ ાુોનદ નોૌબવે વોાકસ સહુોબદ હાવે વેન પુવબસિહેદ નિ માનિહબિ ાનદ નહે માનિહબિ ોમનિમસ મગિહન હાવે ાનેનદેદ નહનિય સેમનિામસ વેમય યોમ ાન એગાાિનાબ, નાનાિનાબ, ાનદ નિનેમનાનાિનાબ બેવેબસ ાનદ મગિહન હાવે પામનયિપિાનેદ નિ ગિહન બનિમામય ગાનહેમનિગાસ વેમય યોમ. થહે નુમવેમ ોફ માનિહબિ વોાકસ પુવબસિહેદ વય નહે શ્કાદેમિ સિ પાનહેનયિાબબય બોૌ, ાનદ ોહેનોૌ સે નહે ાસસગિનમેનનસ, નહ્ુોગહ ોહયિહ નહેસે વોાકસ ગેન ામનડિયિાબબય પએપામેદ (વે નિ નમાનસબાનાિન, ાનનહોબોગય ોમ મોનોગામાપહ), નહેન નહે પોપબ ગેનનિગ નહેસે ાસસગિનમેનનસ ાએ ોફેન એબાનેદ નો નહે મેમવેમસ ોફ નહે ાદવસિોમય વોામદ (ાસ નહે ાનસોૌમ નો ઢ્થર ાપપબયિાનાિન વય ષહ વનિનિ ૐનપાબ વમનિગાસ ફોમનહ) થહે ટુાબનિય સુફફેમસ, ાનદ ાસ ા એસુબન, નહેએ સિ નો ઓદેમસહપિ.

હોૌ નહસિ શ્કાદેમિ ફાબિદ? શ્નદ ોહય નહસિ શ્કાદેમિ ફાબિદ? શ્નદ ોહાન ાયનાાિન સહુોબદ વે નાકેન ાગાનિસન શ્કાદેમિ ફોમ નિસ નિનેનનાાિનાબ ફાબુિએ?

ઢનિસનબય, શ્કાદેમિ સિ નોન નહે નામે ોફ ા માન ોમ ોૌમાન. શ્કાદેમિ ોમ નિસ મેમવેમ ોફ નહે શ્દવસિોમય વોામદ યોનસસિનસ ોફ પેમસોનસ, ાનદ ફિ નહે ગમ્ુોપ ોફ પેમસોનસ સિ ફાબિનિગ નહે શ્કાદેમિ, નહાન બાનગુાગે નિસેબફ સિ નો વબામે! જ્ુન ાગાનિ, નહે બાનગુાગે સિ નોન નહે નામે ોફ ા માન ોમ ોૌમાન ષો, નહે પોપબ

સપોકનિગ નહાન ભાનગુાગે ાપે નો વે વભામેદ ડોપ નહે ડાભ્રિપેસ ોડ નહે શ્રકાદેમ઼િ ઢ઼ાભભય઼! !

એવ઼ેન ડિ નિ સિ પાપનાભિભય઼ નપે, નહે ષાહનિય઼ા શ્રકાદેમય઼ યાનનોન સહપિક નિસ પેસપોનસવિવિભિનિસિ઼ ઠ઼ૌ ાન ાદવ઼સિોપય઼ યોમમનિને યાન વે યોનસદિપેદ પેપપેસેનનાનવિ઼ ોડ માનિહભિ-સપોકનિગ પોપભ (વ઼ેન નહાન ોડ ૨નદિા), ૈહેન નહે છોનવ઼ેપેન ોડ નહાન ભાનગુાગે સિ નોમનિાનેદ વય઼ સશિ ોપગાનસિાનાિનિસ (પેયોગાનસિદ વય઼ નહે ષાહનિય઼ા શ્રકાદેમ઼િ ડોપ પોસોનસ વેસન કનૌન નો નિ), હાવ઼નિગ નો પેમોને યોનનેયનાિન ોનિહ ભનિપાનુપે? ષાહનિય઼ા શ્રકાદેમ઼િ સૌદ સેદસ ોડ શ્રયાયાિ ાનદે શપેયનેદ માનગો ડનુનિ઼ હાવ઼નિગ સાદિ નહાન નિ સિ ાભસો નપે નહાન નહે શ્રકાદેમ઼િ ોપ ાનય઼ ોપગાનસિાનાિન યાન નપાનસડોપમ નિસેભડ, વુન ોનભય઼ ૈહેન નહે યોનસેપવ઼ાનવિ઼ પોપભ પેપપેસેનનાનિગ નહેસે ડનિદ પપેસસુપે ડપોમ નહે ભનિપાપય઼ ડપાનેપનનિય઼, યહાનગો નહેમસેભવ઼ેસ ોપ ાપે પેપભાયેદ઼

શ્રૌહાન સિ નહે સોાભુનાિન?

થહે ભનિપાપય઼ ડપાનેપનનિય઼ હાસ ાભપોદય઼ નાકેન નિનિાનિવિ઼ વયે સનાવભસિહનિગ પાપાભભભ ષાહનિય઼ા શ્રકાદેમાિ ોાપદેસ ાનદ પાપાભભભ ભનિપાપય઼ મેનસ઼ ૨ન સહુભેદ વે નાકેન ડુપનહેપ઼ શ્રભભ ભેગાભ મોનસ સહુભેદ વે શપભોપેદ નો નાકે નહે શ્રકાદેમ઼િ નો નહે નાસક શ્રોન ાભભ ાવ઼ાભિવભ ડોનુમસ, નહે ડાયન સિ માદે યભોપ નહાન નહે ભનિપાનુપે વેનિગ પપેપાપેદ વય઼ ષાહનિય઼ા શ્રકાદેમ઼િ નિહનુાગહ ાસસગિનમેનનસ સિ નોન ગપામમાનયિાભભય઼ યોપપેયન, નહાન નિ સિ નોનુ પ નો માપક ાનદ સિ ોડ નિડેપાિન ટુાભનિય઼ શ્રોન ાભભ ાવ઼ાભિવભ ડોનુમસ, નિ સહુભેદ વે માદે યભોપ નહાન નહે નહનિ, યાસનેસિન-ભોકનિગ (ટુાનનનિાનવિ઼ભય઼ ાનદ ટુાભનિાનવિ઼ભય઼) ાનદ પાભ માનિહભિ ભનિપાનુપે, ૈહયિહ સિ વેનિગ સહૌન વય઼ નહે ષાહનિય઼ા શ્રકાદેમ઼િ ોડ ૨નદિા નો નહોપભેદ, હાસ નો પોદેપસહપિોપ પેસપેયન નિ નિસ નાનવિ઼ સપોકનિગ ાપાોડ ૨નદિા ાનદ ાાપપાભ઼ શ્રનદ નહાન માનિહભિ હાસ મોવ઼ેદ નોન વેયુાસોડ ષાહનિય઼ા શ્રકાદેમ઼િ વુન દેસપાનિ નિ઼

ચેમાનદ

થહે સશિોમગાનસિાનિનિસ ગેપગેસેનનનિગા માનિહણિ સહુિઉદ વે દેગેયોગાનઉિદ ોનિહ મિમેદિાિને ૭ઉેયન ાનદ ાન નિટુમિય નિનિાિનિદ નો ાસયેમનાનિ નહેમિ ગેનુનિનિસસ શ્ર યોમમનિને સહુિઉદ વે સેનુ પ નો સયમુનનિઉિ નહે ોમક દોને વય નહે ષાહનિયા શ્રકાદેમ (નિ ગેસપેયન ોડ માનિહણિ) નિ નહે ઉાસન પપ યોમસ થહે ોામદસ સહુિઉદ વે કેપન નિ ાવેયાનયે નઉિઉ નહે ગેસુઉનસ ોડ નહે નિટુમિય ાગે માદે પુવઉયિ ાનદ યોમગેયનવિ સનેપસ ાગે નાકેન

૨૨

થહ૯ છ૯૯ડ૯જાઢશ્રથરશ્રોામ જા૯ઘશ્રામષ

વદિહ ૨સન માનિહણિ ઢોમનનગિાહનઉય ૨નને મનાનિાિાઉ - ળુમનાઉ હાસ - પુવઉસિહેદ મોગે નહાન નહગે હુનદગેદ સિસુેસ નો દાને મોનોહણિ, ોિઉિઉ નુમેમાને નહે પનોવઉમસ ડાયેદ ાનદ નહે સોઉનાિનિસ ડુિનદ વયુ સ થહે હુિમનેય વેગાન નિ નહે યોમ ૨૦૦૦ ાન યાહો ઘોયનિસિ- નહે ડનિસનોામદસોન નહે નિનેમનેન નિ માનિહણિ ોગે ોમનિનેન વય મે ોન નહે યાહો ઘોયનિસિ સનિસ (નો યાહો હાસ દસિયોનનનુિદ ઘોયનિસિ) નોિામદસ નહે નદ ોડ ૨૦૦૦ ોહેન ૨ સુડઉગેદ। માળોમ ાયયદિનનોહયિહ કેપન મે યોનડનિદ નો યમુનયહેસ ડોમોને ાનદ। હાઉડ યોમસ જુન નહાન સહાપેદ મય દેસનનિય ૨ યુિઉદ યોનયેનનમાને ોન મય માનિહણિ ોમનિનિગાસ ાનદ મય ગેસોમયહ ોન થમિહુના માનુસયમપિનસ શ્રોન પનહ હુઉય ૨૦૦૪, નહે ડનિસન વઉગા નિ માનિહણિ યામે (ગાળેનદમાનહાકુમવઉગાસપોનયોમ) ાસ "જાહાઉસામકિ ઘાયહહ", ોહયિહોાસ ગેયહમસિનેનેદ ાસ વદિહો ળુમનાઉ ડમોમ ૧સન હાનુમય ૨૦૦૮ ઢમોમ ૨સન હાનુમય ૨૦૦૮ નિ યામે નો વે પુવઉસિહેદ ાસ। ડોમનનગિાહનઉય ળુમનાઉ થહે ડનિસન ગેયહમસિનેનેદ સિસુ વનુોગાહન નહે સનોમય ોડ નહે ઉડિ ાનદ યમાનિાિનિસ ોડ। ડોમગોનનેન માનિહણિ પોન ડાને ઢામળ છહુિદહામય (૧૮૭૮-૧૯૫૨)

થઉ૭ તહે ગિહતહ સિસ્ ોડ વ઼દિહ઼ા તહે ચોઉમનસ ોન મુસચિ, મતિહઉિા સ્ઠાનિતનિગ઼ા, છહઉિદ઼ેન ચોઉમન, ઉાન સામસક઼ાતિ તહ઼ોગહ મતિહઉિ ગોત સતપેનગાતહેનેદ મોપોવ઼ેન, તહે પનોળેયતસ ોન દગિતિાઉસિાતાનિ ોડ મતિહઉિ છઉાસસચિસ ાનદ સ્ઠાનળ મિાનુસયનપિત- ઉાડસ ગોત સતાનતેદ થહે સોનચહાવઉ દચિતાનિાનય઼ (મતિહઉિ- ષ્નગાઉસિહ_મતિહઉિ) ાસ દેસગિનેદ ાનદ સતપેનગાતહેનેદ ઢનોમ તહે ગિહતહ સિસ્, ા ઉાતેસત નપુવઉસિહેદ મતિહઉિ સ્ઠઉાય઼ ોડ મ્ાયહક઼િતા "મ્ો ષ્નતાનય઼ મા઼ા સ્ઠનાવ઼સિહ" વેગાન તિસ - પુવઉચિાતાનિ નિ વ઼દિહ઼ા મ્ાયહક઼િતા, તહે ગપોતેસત દનામાતસિત ોડ મતિહઉિ ડ઼તિનાતુપે ાસ સઉિનત ડોન તહે ઉાસત ૨૫ યોનસ, ાસ ડાન ાસ તહે દનામાાસ ચોનચેનેદ

થેયહનોઉગાય઼ હાસ તાૌ ાસપેયતસ, વાદ (તિસ યહાનયેસ ોડ મસ્િસે) ાનદ ગોૌદ (તિસ ડડેયતવ઼િ સે) ૨ત સિ ા ગપોત ઉવ઼ઉઉન; તિ યહાઉઉનગોસ સતાતુસ ટ઼ો ડોનયેસ઼ ૨ત સિ ાપપઉચિાવઉ નિ ાઉઉ ાપાસ ોડ ક઼નૌઉદગો ષો, સયહોઉ- ગોનિગા યહઉિદ઼ેન તોદાય઼ હાવ઼ે ા ચઉાપેનુ નદેનસતાનદનિગા ોડ તહેુ નવ઼િનસે ાનદ ાતોમસ તહાન તહે શ્નયાવહાતાોન ષતિ ૨સસાય મ્ૌતોન હાદ શ્વડોન મારસસ- સચાઉુ સે ોડ પનાનિતનિગો દુચાતાનિ ાનદ ઉતિનાતુપે શપાનદેદ તિસ ાનિગાસ, વુત ોનઉય઼ ાડોન તહે "૨નતેનેત ાનદે ઉયતનોનચિ તનાનસડોનમાતાનિ ોડ તોઉસ ોડ ક઼નૌઉદગો", તિ હાસ વેચોમેુ નવ઼િનસાઉ, તિ હાસ ળુમપેદ ગોગાનાપહચિાઉ વ઼ુનદાતાોસ઼િ શ્વઉઉ સહાયક઼ઉસ઼ુ નડુનઉદ, તહોક ઉનિક઼સ ોડ તહે યહાનિ ાપે દિનતાડિદિ, ાનદ તહે યહાનિ ોહચિહ તનૌદિ તો ચાપતુપે ક઼નૌઉદગો, ોહચિહ તનૌદિ તો તહાૌાનત તિસ શપાનસાૌનિ, સતાનતેદ વપાક઼નિગા દૌાન઼ શ્વનદ તહે ગપોતેસત વેનોડચિાનિય઼ વેચામે તહે મતિહઉિ ડ઼તિનાતુપે શ્વૌહાત સિ વ઼દિહ઼ા, નોતહનિગા, તિ સિ ોનઉય઼ તિસ ચોમમતિમેનત તો તહે મતિહઉિ ડ઼ાનગુાગે, ોહચિહ હેઉપેદ તિ શપાનદ તિસ વાસે, ાનદ વ઼દિહ઼ા વેચામે તહે મોનસ તહાત ાપે ાવઉ તો વનિદ તોગોતહેન તહે મતિહઉિ- સપોક઼નિગા ાપાસ નિ વોતહ પાનતસ ોડ તહે વ઼ુનદાનય઼ (૨નદાિ & ન્ેપાઉ) વ઼દિહ઼ા ગાવ઼ે મતિહઉિ ા વાતયહ ોડ ચોમમતિતેદ ોનતિનસ ાનદ ા વાતયહ ોડ ચોમમતિતેદ પોદેનસ઼ ૨ત યહાઉઉનગોદ તહે સતાતુસ ટ઼ો ાનદ ચાસતોસિત ડોનયેસ઼ ૨ત

ઊાડ મનિહઊિકસહાન માનુસયનપિનસ ૌમ દગિનિાઊસિદ ાનદ માદે ાવ઼ાિઊિવઊ ોનઊનિ નદેન નહે "વ઼દિેહ શ્નયહવ઼િ" સેયનિાિ ોડ ૌાિવ઼દિેહયોનિ (ાનદ નહે નુમવેન સિ નિયમાસનિગ વ઼ેનય દાય઼) થહે ાદાિ- વ઼દાિ- પાનિનનિગસ- પહોનિગનાપહસ ૌમ ાનયહવ઼િદ, ાનદ ાઊઊ નહેસે ાનયહવ઼િદ "ાનન ાનદ ઊડિસનય઼ઊ" ોડ નહે પોપઊ ોડ મનિહઊિ ૌમ નહેન પઊાયેદ ોનઊનિ થહે વ઼દિેહ શ્નયહવ઼િ સિ ાનટાિ ગડિન નો નહે ૌાનઊદ઼

ષો, ૌહાન સિ નહે દિાિઊગાય ોડ પોપઊ ાસસોયિનિદ ૌનિહ વ઼દિેહ? ૨સ નિ યોઊઊયનવ઼િ નહનિકનિગ? ાાો, ોડ યુોનસે નોન઼ ૨ન વ઼દિેહ ાઊઊ ાોૌઊયોમ઼ે હેમ ાઊઊ ાોૌઊયોમે નો દસિયુસસ નહેનિ મેસપેયનવ઼િ દિાિઊગાય઼ હાવ઼નિગ સાદિ નહસિ, નિ નેદસે મપહાસસિ નહાન નહેમ ાો સોમે વાસયિ હુમાન પનાિયપિઊસ ૌહેમ નો યોમપનોમસિ સિ પોસસવિઊ થહે યાસનોસિનસ, નહોસે હાવ઼નિગ ગોનેનયિ સુપેનાિનિય઼ યોમપઊશ (ૌહયિહ સિ ાોનહેન નામે ડોન ાન નિડેનાિનિય઼ યોમપઊશ), નહે પનાયનિનિાિનસ ોડ પઊાગનિસિમ, નહોસે ૌહે ાો નાવઊ નો નાક઼ે પાનન નિ ા હેઊનહય઼ દસિયુસસાિન ાનદ પેનસોનસ ૌહે ાો નોન ાવઊ નો ૌનિહસનાનદ નહે યનાિયિસિમ ોડ નહેનિ યોનાિન, વ઼દિેહ સિ નોન ા પઊાનડોમ ડોન નહેમ઼ થહે દિાિઊગાય ોડ પોપઊ ાસસોયિનિદ ૌનિહ વ઼દિેહ માય઼ હાવ઼ે દડિડેનેનન નનિગેસ, નોન ાઊઊ નેદ નો નો નહે ઊનિ નાક઼ેન વય઼ ાનય઼ મેમવેન ોડ નહે દનિોનાાિઊ વોાનદ઼ વ઼દિેહ વેઊવ઼િસ નિ નહે નિદવિ઼દિાઊનિય઼ ોડ દિાસ ાનદ નહે દનિોનાાિઊ વોાનદ નેવ઼ેન મિપોસેસ નિસ દિાિઊગાય઼ પોન નિસ મેમવેનસ઼ શ્ન નહે સામે નમિ, નિ સિ વેનિગ મપહાસડિદ નહાન ાયહ મેમવેન ોડ નહે વ઼દિેહ દનિોનાાિઊ વોાનદ હાસ ા સનોનાગ દિાિઊગાયાિઊ ઊાનનિગ, નહે દિાિઊગાય઼ ોડ હુમાનસિમ સિ પનાયનસિદ વય઼ ાઊઊ઼

વ઼દિેહ- માનિહવિઊ ડ઼નિાનુમ મોવ઼ેમેનન હાસ નિસ નોનસ નિ નહે યોન ૨૦૦૦ ૌહેન ૨ સનાનાનેદ માકનિગ માનિહવિઊ શૌવસનિસ ોન ાહો ઘોયનિસ઼િ શ્નડોન ાહો છઊોસેદ ઘોયનિસિ નહેસે સનિસ ૌમ ાનોમાનયિાઊઊય઼ દેઊોદ઼ હૌવ઼ેન, નહે ાનઊય઼ ડોનમ ોડ વ઼દિેહ "નહાઊસાનિ ઘાયહહ" ૌાસ સનાનાનેદ ોન ૫ હુઊય઼ ૨૦૦૪, ાનદ નિ સિ નહે ાનઊસિન પનેસેનયે ોડ માનિહવિઊ ોન નહે નિનેનાનેન઼ વ઼દિેહ ાનદ નિસ વ઼વિનાનન

[illegible]

પθાΓ ાડ સોમે પોપθે Γો ક્ષθθ માΓિહθિ Γહ્નોુગહ Γિસ Γૌનિ નિસΓિΓુΓિનિસ Γહે ષાહΓિયા શ્રકાદેમι ιનદ Γહે છ્ર્રર્ડૌાસુ ેનાΓહેદ઼ થહે ઢ઼ગિહΓ Γો રનડોમાΓિનિ યામે નિ હાનદય઼ ષનι વ઼િનિΓિ ૩Γપાθ ιસકેદ ડોન નિડોમાΓિનિ ડોમ ષાહΓિયા શ્રકાદેમι Γહ્નોુગહ હિસિ ઢ઼થર ιપપθિયાΓિનિ દાΓેદ ૨૩.૦૮.૨૦૧૧ (ડθિ નો ઢ઼થર-૧૨૫) ιનદ સોુગહΓ નિડોમાΓિનિ ોન "શ્રસસિગનમેનΓ ιસસિગનેદ વય઼ માΓિહθિ શ્રદવ઼િસોનય઼ જોιનદ, ષાહΓિયા શ્રકાદેમι ુનદેન Γહે યોનવ઼ેનેન સહપિ ોડ ષનι વ઼દિયાનાΓહ હ્હ ' વ઼દિΓિ' ". થહે નિડોમાΓિનિ નિયθેદ ι પનોપોસાθ ગેયેવ઼િદ, ι પનોપોસાθ ગેળેયΓેદ, ιનદ ι પનોપોસાθ કેપΓ નિ ιવેય઼ાનયે" થહે સΓાΓુΓોનય઼ માનદાΓોનય઼ નિડોમાΓિનિ સુપપθેદિ વય઼ Γહે ષાહΓિયા શ્રકાદેમι ુેનાΓહેદ ι વ઼િયિુસિ યΓિયθે ોડ માΓિહθિ- સપોકનિગ સો- યાθθેદ θΓિΓેનાΓિુનસ, હેθθ-વેનΓુ પોન માકનિગ માΓિહθિ θનગુાગે- "ોડ Γહે માΓિહθિ જનાહમનિ, ડોન Γહે માΓિહθિ જનાહમનિ ιનદ વય઼ Γહે માΓિહθિ જનાહમનિ" મોને Γહાન ૮૦%ોડ Γહે ιસસિગનમેનΓસૌનΓ Γો Γહે ડોનિદસ, ગેθાΓવ઼િસ, ιનદ ιયΓુાનિΓાનયેસ ોડ Γહે ૧૦- મેમવેન માΓિહθિ શ્રદવ઼િસોનય઼ જોιનદ઼ ાθ ιસસિગનમેનΓ Γો ષ઼ હ્ιગદસિહ શ્નાસાદ માનદાθ, ષ઼ ઢ઼ાળદો માનદાθ, ષ઼ જેયહાન થહાકુન (Γહે ગમોΓેસΓ ષહોનΓ- સΓોનય઼- નોવ઼ેθ ોનΓિન ોડ માΓિહθિ, Γહે ગમોΓેસΓ θવ઼િનિગ પોΓ ોડ માΓિહθિ ιનદ Γહે ગમોΓેસΓ θવ઼િનિગ માΓિહθિ દિનામાΓિસΓ; ગેસપેયΓવ઼િθય઼), ષ઼ ઉમેસહ શ્નાસોΓન, ષ઼ ઉમેસહ માનદાθ, ષ઼ ઢ઼ામદેવ઼ શ્નાસાદ માનદાθ "હ્હાΓુદાન", ષ઼ યુનગાનાનદ માનદાθ, ષ઼ ષાનદેપ પ્યુમાન ષાડιન Γો ષ઼ શ્નાનદ પ્યુમાન હ્હ શ્રૌહેને વ઼ેનય઼ મેમવેન ોડ Γહે માΓિહθિ ιદવ઼િસોનય઼ વોιનદ સિ હાનદ નિ ગθેવ઼ૌΓિહ Γહે ષાહΓિયા શ્રકાદેમι Γો ક્ષθθ Γહે માΓિહθિ θનગુાગે Γહેન ોહેન θસિ Γહે હોપે? થહે દેમાનદ ડોન મΓિહθિ સΓાΓે વય઼ Γહેસે પોપθૌιθθ સે Γહાન ૧૦ માΓિહθિ જનાહમનિ ડામθિસિુθેદ θોΓ Γહે મΓિહθિ સΓાΓે થહેનૌહેન θસિ Γહે હોપે? હેન θસિ હોપે ષ઼ જેયહાન થહાકુન હાસ યનોΓેદ ι પાનાθθθ માΓિહθિ સΓાગે ιનદ ΓહોΓને, ι સθાપ ોન Γહે શ્રસિΓનિગ સθાપસΓાયિક હ્મોુનસિΓાયિ માΓિહθિ Γહોતને ષ઼ ઉમેસહ શ્નાસૌΓન સિ ι દસિયોવ઼ેનય઼ ોડ Γહે

શ્રાના૭૭૭ ષાહિત્યા શ્રકાદેમિ શ્રોતાનાય ઉસતવિાઉ ાગાનિસેદ વય વ઼દિહ઼ા ષહ હ઼ાગદસિહ શ્રનાસાદ માનદાઉ, ષહ઼ ઢ઼ાળદો માનદાઉ, ષહ઼ હ઼હ઼ાનુદાન, ષહ઼ ષાનદેપ પ્પમાન ષાઙાનદ ષહ ઉમેસહ માનદાઉ હાવ઼ે પુમપેદ તહેમિ ને઼નાગાય઼, ાેઉતહ, ાનદ તમિ નિતોાન માતિહમિ ડ઼ાનગાાે઼ થહસિ ઉાનગાગે ાેઉ૭ ઉવ઼િપનોઉ઼સ ામે ગવ઼િન વેઉાે઼: -

ઘોાગાઉ થનાનસઉાતે:

હ઼તતપ઼:ાોગાગાઉ઼યોમ઼તનાનસયોનસોઉાયિઉ઼યહોસેશ્રનોળેયત

તહેન શ્રોકિપેદાા તનાનસઉાતે:

હ઼તતપ઼:તનાનસઉાતોકિતાકિષિપેયાઉ઼િ:થનાનસઉાતે?તાસક઼=નતનાનસઉાતેદ&ાોપ=યોપે- મોસતુસેદ&ઉમિતિ=૨૦૦૦&ઉાનગાગે=માા

હ઼તતપ઼:તનાનસઉાતોકિતાકિશ્રનોળેયત:થનાનસઉાતોન

હ઼તતપ઼:તનાનસઉાતોકિતાકિશ્રનોળેયત:થનાનસઉાતોન હ઼તતપ઼:મેતાકિમિદાાનગોકિઢિ઼ટસતસ_ઙોન_નો_ઉાનગાગેસ઼શ્રોકિપેદાા_માતિહમિ

હ઼તતપ઼:તનાનસઉાતોકિતાકિષિપેયાઉ઼િ:થનાનસઉાતે?તાસક઼=નતનાનસઉાતેદ&ાોપ=યોપે- મોસતુસેદ&ઉમિતિ=૨૦૦૦&ઉાનગાગે=માા હ઼તતપ઼:નિયુવાતોકિમિદાાનગોકિશ્રોપ઼માા
હ઼તતપ઼:તનાનસઉાતોકિતાકિમિદાશ્રોકિ:માનિપાગે઼માા

હ઼તતપ઼:ઉતમિાતેાેનાદમ઼વઉાગસપોત઼યોમ઼૨૦૧૧૦પવહિાના-ાેકિપેદાા- સિ- ાયતાઉઉય-ાેનતિાેન- નિ઼હ઼તમઉ)

[મોનદાય઼, માય઼ ૦૮, ૨૦૧૧

થહે ~મહિાના ~શ્રોકિપેદાા સિાેનાતિાેન નિ ~મહોળપુના

થહસિ સિ તહે કનિદ ાેઙ ામતયિઉ તહાત હાસ માનય઼ પોપઉ' સે પ઼ેસ ગાઉાઉદ ાેવ઼ન઼ ૨ત સિ ાવ઼ોત સતાનદાનદસ ાનદ સયેનિતઙિયિ દોયુમેનતસ, ાનદ તિ સિ ાવ઼ોત ઉાનગાગેસ મોસત ાેઙ મય઼ નાદેનસ હાવ઼ે ને઼વ઼ન હોનદ ાવ઼ોત઼ ઢોન તહે પોપઉ તહાત દો સપોક ાેને ાેઙ તહે ઉાનગાગેસ તહાત ામે યોનસદિેનેદ મહિાના, તિ સિ શતનેમેઉય઼ નેઉવ઼ાનત, ાનદ તિ હાસ મિપઉયિાતાનિસ ઙોન શ્રોકિપેદાા

થહસિ સિ નિઙોનમાતાનિ પનોવ઼દિેદ વય઼ ઉમેસહ માનદાઉ તહાત શપઉાનિસ તહે "મહિાના ગાનોપ ાેઙ ઉાનગાગેસ" ાેતિહ તહે માતિહમિ ઉાનગાગે:

પ્પેઉઉોગાગા (૧૮૭૬૧૮૮૩) ાનદ હેનનઉ (૧૮૮૦) નેગાનદેદ માતિહમિ ાસ ા દાઉયિત ાેઙ ષાસતોન હનિદા; મોમેસ (૧૮૭૨નેપનાનિત ૧૯૬૬: ૮૪- ૮૫),

ગેગાનદેદ માતિહિઓિ ાસ । દાિઓિયત ાેડ બેનગાાઓિ, ઘનેિસોન હાસ દોને । ગાેાત સેનવ઼યિ તો તહે માતિહિઓિ ઓિનગુાાગે, હૌવ઼ેન, હૈ નનેદ ૈહેન હે ગાવ઼ે । ડાઓસે નોતાિનાઓ તેનમ ાેડ "બહિાના" ઓિનગુાાગે ાડોન તહાત ૈસોનન ઓનિગુાસિનતસ સતાનોદ યાતેગોનાિડિનિગા માતિહિઓિ ાસ । દાિઓિયત ાેડ "બહિાના" ઓિનગુાાગે; ાઓતહુોગાહ તહેને સિ નોતહિનિગા કનૌન ાસ "બહિાના ડ઼િનગુાાગે" ાનદ વોતહ માતિહિઓિ ાનદ બહોળપુના ાને સપોકેન નિ બહિાન (ાેડ રનદાિ) ાસૌ ઓઓ ાસ નિ ામેપાઓ઼

ડમેસહ સિ ૈાનકનિગા ાેન તહે ઓિયાઓિસાિતાિન ાેડ મેદાિશ્રૌકિ ડોન તહે માતિહિઓિ ઓિનગુાાગે ાનદ ાસ તહસિ ઓિનગુાાગે સિ યુનનેનતઓ઼ નિ તહે રનયુવાતોન, તહે ઓિનગુાાગે યોમમતિને દોસ તિસ દુે દ઼િઓિગિનયે ાનદ તનયનિગા તોુ નદેનસતાનદ ડિ માતિહિઓિ યાન હાવ઼ે । પઓાયે નિ તહે બહિાના શ્રૌકિપિદાિ થહે નિડોનમાતાિન પનોવ઼દિદ વઓ઼ ડમેસહ માકેસ તિ ટુતિ યઓાનઃ "નો".

થહસિ સતાઓિઓ ઓાવ઼ેસુ સ ૈાતિહ તહે મસિનોમેન તહાત સિ તહે બહિાના શ્રૌકિપિદાિ થહે ઓિનગુાાગેુ સેદ ડોન તહે ઓિયાઓિસાિતાિન ાનદ તહે ાનતયિઓેસ સિ બહોળપુના઼ બહોળપુના હિાસ તહે રપશ્રો- દ૩૮- ૩ યોદે "વહો".

શ્રને યુો સતાઓિઓ ડોઓૌાનિગા ાઓઓ તહસિ? શ્રોક, તહેને સિ ાેને ટુસતાિન ર ાન નોત ાસકનિગાઃ હૌ ાવુોત તહે પ્યાતિહિ સિયનાપિત?

થહાનકસ, ઘેનાનદમ]

એશયેનપત ડોમ । માતિહિઓિ - ળોુનનાઓ પુવઓિસહેદ ાસ શ્રયઢ (ડોમ વ઼દિહા ર૦૧૧: રર; વ઼દિહાઃ શ્ર ડોનતનગિહિતઓ઼ માતિહિઓિ - ળોુનનાઓ઼ રસસુે ૮૦ (શ્રપનાઓ ૧૫, ર૦૧૧), ઘાળેનદના થહાકુન [દ] હિતપ઼ૌૌવ઼દિહાયોનિ઼" ઘાળેનદના થહાકુન ાેડ ામૌ યેઓહિ ગાનાયુોસિઓ઼ મેત ૈાતિહ મે ાનદ યોનનેસપોનદેદ ાત ઓેનગાતહ ાવુોત માતિહિઓિ, ાેડડેનેદ વ઼ાઉવઓ સપેયમિનસ ાેડ માતિહિઓિ માનુસયનાપિતસ, પનાનિતેદ વોકસ, ાનદ ાેતહેન ગેયોનદસ, ાનદ પનોવ઼દિદ ડેદવાયક ગેગાનદાિગા ગેટુમિમેનતસ ડોન તહે નયોદનિગા ાેડ માતિહિઓિ નિ તહે ૩૭૭ષ઼" - શ્રનસહુમાન શ્રાનદેય઼] ।

થ૨ઢ૯૩થશ્ર ૩ાાા૨છશ્રોયપ ષે under ૭નિાઉ ૩ાાા૨છશ્રોયપ માnિિ૯િાિકસ૯ાના શ્રપપઊયિાnિ (માયુ ૫, ૨૦૧૧) વયુ ષ૯ શ્રનસ૯ુમાન શ્ચાનદેયુ ાn શ્ચાગ ૨૩ ા૭ n૯ે વૃદિ૯ા ૮૦n૯ સિસુ (થનિ૯ુાા વે્નસાિન) સિ ાnnાય૯ેદ" ઢગ્ગિને ૧૧: એશ્ચયેનપn ૭નોમ ા માnિ૯િિ - ળુાનનાઉ પુવઊસિ૯ેદ ાસ શ્ચયઢ (૭નોમ વૃદિ૯ા ૨૦૧૧: ૨૨" ાનદ ાn શ્ચાગ ૧૨ વૃદિ૯ા સિ નિયઉુદેદ નિ ઢે૭નેનયેસ વૃદિ૯ા: શ્ર ૭નેnનાગિા૯ાnઊયુ માnિ૯િિ - ળુાનનાઉ ૨સસુ ૮૦ (શ્રપનાઉ ૧૫, ૨૦૧૧), ઘાળેનદના થ૯ાકુન [દ] ૯ાnપુૌૌાવૃદિ૯ુાયોનિ ાનદ નોઉ ા૭ વૃદિ૯ા' સે દનિાન સિ ાયકનૌઉદગ્ગદ ાન શ્ચાગ ૧૨ "ઘાળેનદના થ૯ાકુન ા૭ મૌ યેઊ૯ ગાનાયુાસિઊયુ મેn ાnિ૯ મે ાનદ યોનનેસપોનદેદ ાn ઊનગ્ગn૯ ાવુn માnિ૯િઉ, ા૭૭નેદ વૃાઉવઉ સપેયમિનસ ા૭ માnિ૯િઉ માળુસયનપિnસ, પનનિnેદ વૌકસ, ાનદ ાn૯ેન નેયોનદસ, ાનદ પનોવૃદિદ ૭દવાયક નેગ્ગાનદનિગ્ગ નેટુમિમેનnસ ૭ોન n૯ે નયોદનિગ્ગ ા૭ માnિ૯િઉ નિ n૯ે ૩છષુ"]

થ૯ે માnિ૯િઉ ષપોકનિગ્ગ ાનો સિ સ૯નનિકનિગ્ગ ૨n સિ સ૯નનિકનિગ્ગ દુ nા ા યોનસયુાસિ- સુવયોનસયુાસિ પોઊયિયુ ા૭ n૯ે ઘોવૃેનનમેનnસ ા૭ ૨નદાા ાનદ ાાપાઉ, ાનદ n૯ે સnુાnાનિ વેયામે યનnિયાઉ દુ nા n૯ે નિવૃાસાનિ ા૭ ૯નિદા ાનદ ાાપાઊ મેદાા ાનદ n૯ે વાસેિદ દુયાnાનિાઉ સયસnેમ નિ માnિ૯િઉ- સપોકનિગ્ગ ાનોસ, ાનદ દુ nા n૯ે ઊનગ્ગ- સયાઉ મગ્ગિનાnાનિ, ા૯યિ૯ ૯ાસ ૯ાપપેનેદ નિ ાને સનિગ્ગાઉ ગ્ગેનનાnાનિ થ૯ે ટુસnાનિ ા૭ ૯નિદા સાૌ nા nિ n૯ાn વૃાળળકિા, શ્રનગ્ગાકિા ાનદ નૌ થ૯ેn૯િ, ષુનાળાપુનાnિયુ ઊનગ્ગાગ્ગેસ સ૯ુાઉદ ગ્ગn n૯ે nાયnિ સુપપોનn ા૭ સુપપોનnેનસ ા૭ ૯નિદા, ૭નિસn નિ n૯ે નામે ા૭ નેઊગ્ગાનિ ાનદ સેયોનદ નિ n૯ે નામે ા૭ યાસnે થ૯નુાગ્ગ૯ n૯સિ n૯ેયુ દદિ નૌn સુપપોનn વૃાળળકિા, શ્રનગ્ગાકિા, થ૯ેn૯ાન ષુનાળાપુના; વુn n૯ેયુ nનોદિ nા ાકેન માnિ૯િઉ, ા૯યિ૯ નેસુઊનેદ નિ n૯ે ાકેનનિગ્ગ ા૭ વૃાળળકિા, શ્રનગ્ગાકિા, થ૯ેn૯ાનદ ષુનાળાપુના ઢોન ાઉઉ n૯સિ, n૯ે માnિ૯િઉ- સપોકનિગ્ગ પોપઉ, મોને સો n૯ે ા૭૭યિાઉસ (૨ાઉઉ શ્રપઊનિ nિ ઊnેન), ાને ાઉસો નેસપોનસવિઉ, ાસ n૯ેયુ nનોદિ nા દેઊમિnિ માnિ૯િઉ ાnિ૯નિ n૯ે nૌ યાસnેસ ાનદ ૭ુન દસિnનાયિnસ શ્રઉઉ ાn૯ેન પોપઉ ાનદ ાનોસ, n૯ાn

નહેસે, ીૈ યોનસદિેદ નોનનહેનન, સુનહેનન, ીસનેનન, ાનદ ીસનેનન દેવ઼ાિતિોનિસ ોડ સો-યાθθેદ પુે માતિહિલિ, ીહિયિહ ીાસ ડયિનતિુિસિθય઼ યોનસદિેદ ાસ વેનિગ સપોકેન વય઼ નહેસે માતિહિθ જનાહમનિસ઼ પ્યાનના પ્યાય઼ાસનહાસ ોડ માદહુવાનિ, યાનવહાનગા, ષાહાનસા ાનદ ષુપુθ દસિનનાયિનસ઼ ઢોન નહે θાસન ૪૫ યે઼ાનસ નહે ોડડયિાિθસ, યે઼સ, ૨ યાθθ નહેમ ોડડયિાિθસ, નહે ોડડયિાિθસ ોડ નહે માતિહિલિ યેપાનનમેનન ોડ ષાહતિયા શ્રકાદેમા, દદિ નોન નનય઼ નો ાયયોમમોદાને નહે પોપθુનસદિ નહસિ ડયિનતિુિસિθય઼ દેθમિનિદ દોમાનિ઼ જુન નહે માળોન પનોવθેમ θેસિ સોમૌહેને θસે થહે સθૌ પોસિોનનિગ ીાસ ગવિ઼ેન નિ માનય઼ દસિગુસિસ, વે નિ નહે ડુθનય઼ નોપ-હેવય઼ે દુયાનતિન સય઼સનેમ, ીહિયિહ નેગθયનેદ પનમિાનય઼ ાનદ મદિદθ સયહોθ ેદુયાનતિન નહનુગાહ નહે મોનહેન ડ઼ાનગુાગે માતિહિલિ, ોન વે નિ નહનુગાહ નહે યોનયેપન ોડ દાિθયન, ીહિયિહ નિતિાિθθય઼ યોનવે઼નનિનθય઼ દેયθાનેદ θાનગુાગેસ θકિ માતિહિલિ ાસ દાિθયનસ઼ ૯θેમેનનાનય઼ ેદુયાનતિન નહનુગાહ માતિહિલિ ીાસ । નોન-સનાનનેન વેયુાસે નહે માતિહિલિ વોકસ પુવθસિહેદ વય઼ નહે જાહિન ષનાને થેશનવોક શ્રુવθસિહનિગ છોનપોનાનતિન ડ઼મિનિદ સેમેદ નો વે નિ શ્રવ઼ાહાનન, નિ ીાસ નોન ડનિ ડોન યહθિદનેન઼ ઢુનનહેન, નહે ુનહોનસ ાનદ સુવળેયનસ સેθયનેદ ડોન નહેસે વોકસ હાદ । યાસનેસિન વાસિ઼ માતિહિલિ વેયાન । નોθ ડોન યાસને-વાસેદ પોθતિયિસ, ાસ ોનયે હનિદ હાદ વેન । નોθ ડોન નેθગાિનિ-વાસેદ પોθતિયિસ઼ ષનθθ, નહેસે ોડડયિાિθસ, ોડ નહે માતિહિલિ યેપાનનમેનન ોડ ષાહતિય઼ા શ્રકાદેમા, ાને નેસદિનિગ નિ નહેનિ ીોન વુθિન ગહેનનો, વેનેડનોડ ાનય઼ નહનિકનિગ ોન વ઼સિોનિ઼ શ્રનોનહેન નોસોન ડોન નહે પનેસેનન પθગિહન ોડ માતિહિલિ સિ નહે પોθયિય઼ુનદેનનાકેન વય઼ નહે નાશ યોθθયનોનસ ોડ મતિહિθ (પેનમાનેનન સેનનθેમેનન ઝામનિદાનસ ોડ છોનનૌાિθθસિ), ીહોમ નહે સય઼યોપહાનનસ યાθθ પ્યાનિગ ોન નહે ગનોન કનિગ (ઢ઼ાળ઼ માહાનાળ) ોન મતિહિθસહ (પ્યાનિગ ોડ મતિહિθ) નહેસે ીૈ મેને નાશ યોθθયનોનસ, નહે નગિહન ડોન ીહિયિહ ીે ગવિ઼ેન નો નહે હગિહેસન વદિદેનસ પેનમાનેનનθય઼; ાનદ નહેન ીાસ નોન ોને સુયહ મતિહિθસહ

(ΓાΙશ યોθθેયΓોΊસ), વુΓ માΙΓયૈΓિΓિ Γહે વોΊદેΊસ ેΙ ઠ મΓિΓિΙઠ થહેસે ΓાΙશ યોθθેયΓોΊસે મપθોપેદ મોસΓθય Γહોસે Γૌ યાસΓેસ ઙΊોમ ઙુΊ દસિΓΊયિΓસ િ Γહેિ મેΊયΓાΙદસિ વેΙΓુΊ, ΙΙદ ΙΓ Γહે સેθયΓોિ ોΙસ વાસેદ ોΙ સયયોપΓાΙયય, સો Γહે ોΊક સુઙઙેΊદ ષો, Γહેય મિપોΊΓેદ Γહે θΓΓયિΙθસ ઙΊોમ ુΓસદિ Γહે મΓિΓિΙઠ ેગાિ થહે માસસેસ ેΙ ઠ મΓિΓિΙઠ સુઙઙેΊદ । વθૌ ઙΊોમ Γહે દુોવθે- દΓદૌ ાપોΓ ઢિસΓ, ઙΊોમ Γહેિ પોપθૌ ેો દદિ ોΓ યોΙસદિΊ Γહેમ ΙΓ Γહેિ ૌΙ ΙΙદ સેયોΙદ, Γહે ુΓસદિΊસ θોΓેદ Γહેમ ΙΙૌ ΙઠોΊ સોમે Γમિ Γહેસે ુΓસદિΊસ, Γહે ોΙ- માΓિΓિΙઠ સપોΊકΓિΙ પોપθ, ઙુΙદ Γિ યોΙવેΙિΓ Γો દેયθાΊ Γહે માસસેસ (ોΓ વθોΙΓાΓિΓ Γો Γહે Γૌ યાસΓેસ ઙΊોમ ઙુΊ દસિΓΊયિΓસ) ΙΓ ોΙ- માΓિΓિΙઠ સિપોΊકΓિΙ પોપθ, ΙΙદ Γહે ોઙઙયિાθસ સયયોપΓાΙΓસ ઙΊોમ Γહોસે Γૌ યાસΓેસ ઙΊોમ ઙુΊ દસિΓΊયિΓસ ΓાયΓિθય ΙΓΊેદ Γો Γિ ΙΙૌ Γહેસે ુΓસદિΊસ, Γહે ોΙ- માΓિΓિΙઠ સપોΊકΓિΙ પોપθ, ઙોΊમેદ । માળોΊΓિય િ માΙય પθાયેસ ેΙ ઠ મΓિΓિΙઠ, ΙΙદ Γહેય θદ Γહે ΓુમુΊ ΓΓાΓ માΓિΓિΙઠ, θકિ ષામસકΊાΓિ, સિ ΙΓ પપેΊ- યાસΓે પહેΙોમેΙોΙ, ΙΙદ Γહુસ Γહેય θΙΓિમિΓિદ Γહેિ ΙΓΓ- માΓિΓિΙઠ સિΓાΙયે (Ιθθ Γહેસે ઙાયΓસ ΓાવેΙ વેΙ વΊાθθΙિΓθય દેΙθΓ ૌΓિΓ િ Γહે માΓિΓિΙઠ ΙΙોવેθસ ેΙ ઠ ષΓ ΓાΓદસિΓ શ્વΊાસાદ માΙદાθ) ΙΙદ Γહેય પΊોપાΓાΓેદ Γહે યાસે ેΙ ઠ ΓિΙદિ, ઙિસΓ વાસેદ ોΙ ેθΓિાિ ΙΙદ સેયોΙદ વાસેદ ોΙ યાસΓે જુΓ ોΓય ુΊ પોપθ ઙθθ િΓો Γહેિ ΓΊાપ, ોΓય Γહેસે ΓાΙશ- યોθθેયΓોΊ માΓાΊાળાસ દદિ ોΓ યોΙસદિΊ Γહે માસસેસ ેΙ ઠ મΓિΓિΙઠ ΙΓ Γહેિ ૌΙ ΙΙદ મિપોΊΓેદ Γહે પેΊપેΓΊાΓોΊસ Γો θોΓ Γહેિ માસસેસ? થહે સમિપθ ΙΙસૌΊ સિ ΓΓાΓ મેΊાΓિ Γોક । દૌોΙΙદ θાપ િ ાયΓાિ- વાસેદ ΓાΙશ યોθθેયΓાિ ΊΓિΓΓસ ΙθθોયાΓાિ

શ્રૌ સΓાΊΓેદ ઙΊોમ ોેΙ ΙΙદ ેΊાયહેદ ΙુમવેΊ Γહે, Γહેન ΓહΓિΓય ΙΙદ ોૌ Γહે ΓુΙદેΊદ! ! ΙΙદૌ ΙΊ ΓΊોિΓિΓ- ΙΙદ ΙΊ Γહે ΓુΙદેΊદ ોΓ ુΓ ΙΙદ ΙΊ યΊાΓΓિΓ । ΓΊાΙદ ΓસિΓોΊય ΓાΓપૌીવદિΓાયોિ વદિΓ ૨સΓ માΓિΓિΙઠ ઢોΊΓΓિΓΓθય - ΓુΊΙાθ ૨૪૪ΙΙ ૨૨૨૯- ૫૪૭૨ ΓાસΓ - પુવθસિહેદ ΓિΓસ

३००lह સિસ્ુ ગેયેનnθયુ શ્રૌહેન ૨ વેગાન nહસિ વેનtુગે િ nહે યોન ૨૦૦૦ ાlિહ ા ષામસુનગા થવ નેn ાપપθાિનયે, ાનદ ાહેન nહે શસિnિગાાસ પોસnેદ ાન પnહ ાડ ટ્ુθયુ ૨૦૦૪, ૨ મોવેદ ાθθ ાθાેન થહેન ાન ૩૧સn ટ્ાર્ાનયુ ૨૦૦૭, ૨ સુદદેનθયુ nહેુગાહn nો િયθદે nહે પુવθિય, ાસ ાડnેન સોમે ગાnુનદીાનક શ્ાસ ગાદયુ ડન ાિ ૨ દેયદિદ nો - પુવθસિહ વદિહ ાનદ દદિ પુવθસિહ ાિ, ાન ા ડનnનગિાહθયુ વાસસિ, nહે ડિગસn સિસ્ુ nહાn યામે ાન ૧સn ટ્ાર્ાનયુ ૨૦૦૮ nનોદિ nો િયθદે ાθθ nહે પનેવ્ાસિ પોસnસ

ઢનોમ ાθθ યોનનેનસ ાડ nહસિ પθાનેn ાnnહ, nહે પોપθ nનોદિ nો યહાનગો nહે દેસnિયુ ાડ મnિહθ ાનદ માnિહθ િાાૌ ષહ શ્રસહસિહ શ્રનયહનિહાન, ષહ મુનનાળ (માનોળ પ્ુમાન પ્ાનન), ાગે પાnn ાડ ાન nોમ; ાનદ nોગnહેન ા ાગે nહ્ગે ટ્ુનદનેદ નોn ાn નૌ શ્રૌિહ nહ્ગે ટ્ુનદનેદ પθસ સિસ્ેસ, ૩૦, ૦૦૦ પાગેસ ાડ માnિહθ θિnગાnુગે (ાનેટ્ુનદનેદ θાયાનદસ યોનપોના) યગાnાિ ાનદ ૧૧૦૦૦ થિગ્ુના માનુસયનપિn nનાનસયનપિnાિ ા માનnાિદ ા ૫૦૦૦૦-ાnદ માnિહθ- એનગાθસિહ વોયાવુθાનયુ દાnાવાસે ાાાૌ ા ાગે ૩૫૦ સnનોનગા, ાnિહ ૩૫૦ ુnહોનસ

વદિહ હાસ ડાયેદ યહાθθેનગોસ ાનદ હાસ ાnિહસnોદ nહેમ શ્રૌ નેવેન સહગિક ડનોમ ાનયુ ટ્ુસnાિ ાનદ ાન પનોવθેમ થહે ટ્ુસnાિ ાડ nહે સnાn ાડ મnિહθ સિ ાનેસુયહ ટ્ુસnાિ ાહયિહ ાડnેન યોમેસ યાθθનિગા શ્રૌ ાગે િ ડાવ્ુન ાડ nહે સnાnેસ ાડ મnિહθ ાnિહનિ nહે સોવેગેગિન વોનદેનસ ાડ સ્નદા ાનદ ાાપાθ શ્રૌ ાગે િ ડાવ્ુન ાડ મnિહθ જુn ાહયિહ nયુપે ાડ મnિહθ, nહાn nયુપે nહાn ા હાદ દુનિગા nહે ગ્ામનિદાન ઢાળ, ાહેગે મોનસ ાડ સુસnેનાનયે ાનદ ાવેનુસ ાડ શસિnેનયે ગેમાનિદ θમિnિદ ડન ા ડૌ યાસnેસ? શ્રોન nહાn યુθnુગે nહાn શસિnેદ ાnિહનિ "શ્રનયુાવાનnા- સ્નદાિ ાાnાિ નૌસપાપેન" ાનદ ાnહેન સ્નદુસnનોસિ દુનિગા nહાn ઢાળ શ્ર દોડેન ડામθિસિ ાડ મnિહθ ગાθθાપેદ ાθθ nહેસે મોસnθયુ ડનોમ ા સનિગાθ યાસn! ! ાાો, ા ાગે નોn િ સુપપોનn ાડ nહાn મnિહθ, nહાn મnિહθ ાહેગે માnિહθાુθદ વે સૌાθθૌદ, ાસ ાિ સિ વનિગા

સૌ।ઉઉૌદ વય નહે ષાહિતિયા શ્રકાદેમી ।િનદ નહે છ૨૨૨૯, સૌ।ઉઉૌદ વય ।નોનહેન દોઙેન ઙામઉિસિ શ્રૌ ।ને નોન નિ ઙાવ્રુોન ોઙ નહાન મનિહિઉિ ોહેને નહે પનોયેદનિગ ોઙ નહે ઉગાસિઉાનવિ ।સસેમવઉય ોઉદ વે હેઉદ નિ । ઉાનગુાગે ોનહેન નહાન માનિહિઉિ થઉિઉ નહે મસિગાવિનિગાસ ોઙ નહે પોપઉ ોઙ મનિહિઉિ ।ને ।દદનેસસેદ, ો યાનનોન સુપપોનન ।નય મનિહિઉિ સનાને મોવેમેનન ષો નહે પોપઉ સનનાવિનિગા હાનદ ઙોન મનિહિઉિ સનાને સહોઉદ સનિ ોન । પનોનેસન વેઙોને નહે ।દવસિોનય વોાનદ મેમવેનસ ોઙ નહે ષાહિતિયા શ્રકાદેમી છ૨૨૨૯ ।નદ સનિગા પાનનોનિયિ સોનગાસ નિ ઙનોનન ોઙ નહેિન હોસેસ, ।નદ પનેસસુનાસિ નહેમ નોન નો મસિુસે ગોવેનનમેનન ઙુનદસ વયુ નસયનુપુઉસઉય ોોનદનિગા ઙુનયનાનિસ ોઙ શ્રકાદેમી ોનસદિ મનિહિઉિ ।નદ નોન નો મસિુસે નહે પૌન ોઙ ।સસગિનનિગા નનાનસઉાનિ ।નદ ોનહેન નગિહનસ નો નહેમસેઉવેસ ।નદ નો નહોસે પોપઉ ોહો ।ને હેઉઉ-વેનન પોન દેસનનોયનિગા ોન ઉાનગુાગે થહે ઢથર ।પપઉયિાનિ વય ષહ વનિનિ ઙનપાઉ હાસ નહોાનદ ।ન ।નનમપન નો સનનાનગુાઉાને માનિહિઉિ, વુન ઙિ નહે સુપપઉેમેનનાનયોનક સિ નોન દોને નહે સનિસિનેન દેસગિન ોઉદ નેસુનઙાયે ।ગાિ શ્રૌ નેટુસન નહે માનિહિઉિ ।દવસિોનય વોાનદ મેમવેનસ ોઙ ષાહિતિયા શ્રકાદેમી મિમેદાિનિઉય નેનુનન નહેિન ।સસગિનમેનનસ નાકેન નિ નહેિન નામે ।નદ નહે નામે ોઙ નહે મેમવેનસ ોઙ નહેિન ઙામઉિય શ્રોનહેનોસિ, પનેસસુને સહોઉદ વે મુનનેદ નો ઙોનયે નહેસે ૧૦-મેમવેન માનિહિઉિ શ્રદવસિોનય મોાનદ મેમવેનસ નો વોઉનનાનઉિય નેસગિન ઙનોમ નહેિન મેમવેનસહિપ નિ નહે ઉાનગેન નિનેનેસન ોઙ માનિહિઉિ ષો, ોહાન સિ ોન ।નસૌન વઙિ-।-વઙિ દેમાનદ ોઙ મનિહિઉિ સનાને: નિ સિ । યાનેગોનાયિાઉ સ

થહે નેયહનોઉગાય-યેનનનાયિ વેનનુને યાઉઉદ વદિહા વેયામે । સુયયેસસ થહે નાનવિ સપોકેનસ ોઙ માનિહિઉિ નેસદિ નિ મહિાન (ોઙ ૨નદિ) ।નદ ષુોનહ-ઘાસન મપાઉ થહે નેન યોનનેયનાવિનિય હાદ વેને શનનેમેઉય પોન નિ નહેસે ।નોસ થહેન હો નહે ુનહોનસ, નો ।નદ ોઉદ, સનાનનેદ સનિગા ઙનયિોદ ઙોનોનાનિનિગા ઙોન વદિહા થહે મપાઉ ષદિ ોઙ મનિહિઉિ હાદ વેન સનિગા શ્રનેનિ, ધ્યાનનિપુન, હમાઉ ોનય ઙોનનસ, નહે ધ્યોઉકાના માનિહિઉિ-સપોકનિગા પોપુઉાનિ હાદ વેન સનિગા નહે

માનાનહિ ડોનનસ ાનદ નહે ષેસન હાદ વેન્ સનિગા નહે ડોનનસ વાસેદ ોન નહે ોઉદ ઢ઼મનિગાનોન ક્યવોાનદ્ શ્ચ૭૭ નહેસે નહષે નય઼પેસ ોડ ડોનનસ ાષે શ્ચષછ૪૪ ડોનનસ઼ શ્ચૌ ષેસોાનયહેદ નહેસે ડોનનસ ાનદ પનોવ઼દિદ ડોનન યોનવ઼ેનાનોનસ નો ્ાન ામ્પા૭- વાસેદ્ ાનહોનસ઼ શ્ચૌ ા૭સો પનોવ઼દિદ પહોનેનયિ ાનદ ઢ઼મનિગાનોન- વાસેદ ૩નયિોદ ૈનાનિનસ નો ા૭૭ માનિહ૭િ ાનહોનસ, ૈહો ાસક્ેદ ડોન નહેમ્ શ્ચૌ ાસક્ેદ નહે ાનહોનસ ડિ નહેય઼ માય઼ સેનદ નહેનિ યષાનોનિસ નિ ાનય઼ ડોનન, વ્ન ાન નહે સામે નમિ, ૈ નયુોનાગેદ નહેમ નો્ સે ૩નયિોદ ડોનનસ઼ થહે નેયહનયિા૭ સુપપોનન નહાન ૈ પનોવ઼દિદ ષેસુ૭ોદ નિ ગુમેનુસ ષેયેપિનસ ોડ નય઼પેદ નનનેસિ ડનોમ પેનસોનસ ૭કિ ષહ઼ ઘાનગેસહ ઘુનળાન, ૈહો નિ ાન૭િનિ સનાગેસ હાદ વેન સેનદનિગા નહેનિ યષાનોનિસ નિ નહેનિ હાનદૌનાનિનિગાસ઼ શ્ચસ ષહ઼ ઘાનગેસહ ઘુનળાન ૈાસ ૈ૭૭ વ઼ેનસેદ નિ ઢ઼મનિગાનોન ક્યવોાનદ નય઼પનિગા, સો હે માદે ૈાનદેન૬૭ુ સે ોડ નહે ઢ઼મનિગાનોન ૩નયિોદ નય઼પૌનાનિ઼ હે સેનન નહાન સોડનૌાષે નો સોમે ોડ હસિ ડનૌનિદસ નોૈ ાનદ હૌસ યુોનાનુસે નુોગાહ નો નિનમિાને ાવ઼ુન નહસિ નો્ સ, ા૭નહુોગાહ નહેષૌાસ નો નેદ ડોન નહાન઼ ષહ઼ ષાક્ેનાનાનદ ા૭સો્ સેદ નહાન સોડનૌાષે ાનદ સેનન હસિ સહોનન સનોનય઼ ક્ા૭નાન્નશ્ચિય દાન્નામા નિ ૩નયિોદ, ાનદ નિૈાસ પુવ૭સિહેદ નિોને ોડ નહે સિસુસ ોડ વ઼દિહ઼ા થહે નેયહનોા૭ાગાય઼- યેનનનાયિ વ઼ેનનુષે યા૭૭દ વ઼દિહ઼ા વેયામે । સુયયેસસ વેયુાસૈ માદે નિ સમિપ૭ ાનદ નિને૭૭ાગિવિ૭ ાન । નમિૈહેને વ઼ેન નહે નેયહનોા૭ાગાસિનસૈષે નોન સુષે ાવ઼ુન નહે ડુનુષે ોડ નહસિ ૩નયિોદ્ થહે વ઼નિનુા૭ મેદુમિૈાસ વેનિગા સેનૈનિહ ાનશ્ચનિય઼ વય઼ નહે ૭નિનાનય઼ ડનાનેનનિય઼, ાનદ નહે યોપય઼- પાસને સય઼સનેમ ોડ નહેડનૌસ નામપાનન નિ નહોસે દાય઼સ઼ જુનૈ ાસસુષેદ નહે ાનહોનસ નહાનૌનિહ વ઼દિહ઼ા નહેય઼ માય઼ ષેસન ાસસુષેદ નહાન નહે યોપય઼નાગિહન નહેવ઼િસૈુા૭દ નોન વે સપાષેદ, ૈહિ૭ ાન નહે સામે નમિૈાૈષે ડનિમ, નહાન ોન૭ય઼ ડોન ડોન ોડ મસિુસે ોડ નેયહનોા૭ાગાય઼ૈ સહુો૭દ નોન સનોપ્ ાન વ઼ેનનુષે મદિૌાય઼ શ્ચૌનિહ નહે નિનેનોન ાનદ નેયહનોા૭ાગાય઼, નહે ગોગાનાપહયિ વાનનૌનિ વેયામે નોન- શ્ચસિનનિગા઼ થહે નદ ોડ નહે પનોવ૭મ ોડ દસિનનાવિુનોનિ નિ માનિહ૭િ ૭નિનાનુષે વેયામે પોસસવિ૭ દ્ નો્ ાન નેયહનોા૭ાગાય઼- ડનૌનિદ૭ય઼ ાનનુિદ ાનદ નિ

२२२

થહે હેનુોન કહિઉનિગ ોડ ઘાનગેસહ ઉપાદહ્યાયા વય સ્રનોડ઼ ઢામાનાનહ દ્હા સિ વેનિગ નાકેન ડેનૌનદ વય સાહિત્યા અકાદેમિ, યેઉર્હનિ। મોસન હ્યપોયનાતિયિાઉ ાય઼

ઢામાનાનહ દ્હા' સ ોવસયુનાનનસિમ *વ઼સિ- ।- વ઼સિ* સ્રાનળ સિ વ઼દિના ડોમ ોનૈ શામપઉ થહે નિોન- યાસનૈ માનનાગિ નિ સ્રાનળાસૈઉઉ કનૌન નો હમિ (વુન હે યહોસે નો કેપ નહે યૌસહાન સ્રાનળ સિયનેન- ોહયિહ હાસ વેન નેઉાસેદ વય઼ુ સ નિ ૨૦૦૮), ાનદ િનૌાસ ાપપાનેનન નહાન નહે ગનોન નાવ઼યા- નયાયા પહિઉસોપહેન ઘાનગેસહ ઉપાદહ્યાયા માનનૌદિ। "છહાનમકાનનિ" ાનદ ોસ વોનન ડવ઼િ યોનસ ાડોન નહે દોનહ ોડ હસિ ડાનહેન (સેોન સ્રાનળ નૌકસ વ઼ોઉ ૨ &૨૨ ાવ઼ાઉિવઉ ાન હાનપ્ઃવ઼દિહ્યોનિ઼પોનહિનમ) સહ યનિસહ છહાનદના નહાનનાયહાનયા ોનતિસ નિ નહે "<u>હસિનોનય ોડ ાાવ઼યા- ાાયાયા નિ મનિહિઉ</u>" (૧૯૫૮)

" *થહે ડામહિઉય ોહયિહ ોસ નિડેનનિ નિ સોયાઉ સનાનુસ સિ નૌ શાનનિયાન નિ મનિહિઉ- - - - - ઘાનગેસહા' સ ડામહિઉય સિ યોમપઉનેઉય ગિનોનેદ ાનદ ાને નોન શપેયાનેદ નો કનૌ વ઼ેન હસિ ડાનહેન' સ નામે- - - - અસ નહેને સિ નો ોનહેન નેડેનેનયે નો ઘાનગેસા ૈ યાન ાસસુમે નહાન નહે ડામહિઉય દૌનિદઉેદ નિનો નિસગિનડિયિાનયે ાગાનિ ાનદ વેયામૈ શાનનિયાન સોન ાડોન હસિ સોન' સ દોનહ*"

[૧૯૫૮, છહાપનેન ૨૨૨ પાગેસ ૯૬- ૯૯), ોહયિહ સિ। નોનાઉ ડાઉસેહેોદ હે ોનતિસ ડુનહેન નહાન ાઉઉ નહસિ નિડેનમાનનિનોસ ગવ઼િન નો હમિ વય઼ સ્રનોડ઼ ઢ દ્હા, ાનદ હે સેમેદ નહાનકડુઉ નો હમિ઼

થહે ડેઉૌનિગ શયેનપન ડોમ અુન સ્રાનળ સ્રનાવાનદહ (પાનનસ ૨&૨૨) સિ વેનિગ નેપનોદુયેદ વેઉૌ ડેન નોદય નેડેનેનયેઃ

-

મહાનાળ હનસહિદેવ઼- મથિઉિક કનામાટ વ઼ંશક ળ્યોનિસ્વ઼ન ઠકુનક વ઼નાાા- ાનાકનમે હનસહિદેવ઼ નાયક શ્રાકનાળા છઉાહ ૧૨૮૪ ૈ મે ળ્નમ શ્રા ૧૩૦૭ ૈ

મે નાળસહિસના ઘયિાસુદ્દીન તુગળકસઁ ૧૩૨૪- ૨૫ ઈ મે હાનકિ વાદ નેપાળ પળાયના મથિળિક પઞ્ળી-પ્રનવન્યક વ્નાહ્મમ, કાયસ્થ શ્રા ક્ષત્નાયિ મયય શ્રાયકિાનકિ સ્થાપક, મૈથળિ વ્નાહ્મમમક હેતુ ગુમ્માકન હા, કનમ્મ કાયસ્થક ળેળ શંકનદતત, શ્રા ક્ષત્નાયિક હેતુ વળિયદતત એહ હિતુ પ્નથમતયા નયિકતત મેળાહ હનસહિદેવક પ્નેનમ્માસઁ- શ્રા ઈ હનસહિદેવ નાન્યદેવક વંશળ છળાહ, ળે નાન્યદેવ કાત્મ્માટ વંશક ૧૦૦૮ શાકેમે સ્થાપના કેને નહથિ- નન્દૈદ શુન્યં શશિ શાક વત્ષે (૧૦૧૮ શાકે) મથિળિક પમ્ડતિ ળેકનિ શાકે ૧૨૪૮ તદનુસાન ૧૩૨૬ ઈ મે પઞ્ળી-પ્રનવન્યક વતમાન સ્વનૂપક પ્નાનમ્ભક નત્મિય કએળન્હિ પુનઃ વતમાન સ્વનૂપમે થોડે વુદ્યિ વિળિસી ળેકનિ મિથિળિશ મહાનાળ માયવ સહિઁ ૧૭૬૦ ઈ મે શ્રાદેશ કનવાએ પઞ્ળીકાનસઁ શાખ્ખા પુસ્તકક પ્નામ્મયન કનવશ્રોળન્હિ શ્રોકન વાદ પાઁળમિ (કખ્યનો કાળ વત્મ્માતિ ૧૬૦૦ શાકે માને ૧૬૭૮ ઈ વાસ્તવમે માયવ સહિક વાદમે ૧૮૦૦ ઈક શ્રાસપાસ) શ્નોત્નાયિ નામક એકટા નવ વ્નાહ્મમ ઉપળાતકિ મથિળિમે ઉત્પત્તિ મેળ

ષો, તહે ષનોતનયિાસ ।સ । સુવ- યાસતે ।નોસે ।નુણદ ૧૮૦૦ ઇ૯ ।સ પેન્ ।તહેનતયિ પાનળ ડઇિસ્ ષ્ટ શ્રનસ્હમાન શ્રાનદેય [ઘાળેનદના થહાકુન ૌડ મ્મૌ યેળહિ પનોવદિદ મે ૌતિહ દગિતિળિદ યોપેસિ ૌડ તહે ગેનોળેગાયિાળ નેયોનદસ ૌડ તહે માતિહળિ મનાહમનિસ્ થહે પાનળકિાના- સ ૌહેસે ડામળિેસિ હાવે માનિતાનિદ તહેસે નેયોનદસ ડોન ગેનેનાતાનિસ ।ને ડાતેન નેળયતાનતત તો ।ળળૌ ।તહેનસ તો પ્નસુ તહેપિ નેયોનદસ્ ઽન સિ । માતતેન ૌડ ' નિતેળળેયતાળ પનોપેનતય' તો તહેમ ઽ ૌસ ડોનતુનાતે નુગાહ તો નેયેવિ । યોમપળેતે દગિતિળિદ સેત ૌડ પાનળ નેયોનદસ ડોમ ઘાળેનદના થહાકુન ૌડ મ્મૌ યેળહિ નિ ૨૦૦૭ [ઢેયાસતનિગ તહે મનાહમનિ નિ મેદેવિાળ મતિહળિ: શ્રોનાગિનિસ ૌડ છાસતે ઽદેનતતિય ।મોનગ તહે માતિહળિ મનાહમનિસ ૌડ મ્મોનાતહ મહિન વય શ્રનસ્હમાન શ્રાનદેય, શ્ર દસિસેનતાતાનિ સુવમતિતેદ નિ પાનતાળિ ડુળડળિમેનાત ૌડ તહે નેટપિમેનતસ ડોન તહે દેગાને ૌડ

યોયનોન ોઙ શ્ઠહિ઼ીસોપહ્ય (હસિનોનય઼) નિ નહે ઉનવિનસિતિય ોઙ મયિહગિાન ૨૦૧૪]

ઙ઼ાનોન નહેસે શ્ઠાણળિ માણુસયનપિનસ ોૈને ુપ઼ોદેદ નો વ઼દિહ઼ શ્ઠોનહિ ાન **ોૈવ઼દિહ઼યોનિ** ાનદ ગોોગ઼ે વીકસ નિ ૨૦૦૮)

થહે સો-યા઼ે઼ેદ માહ઼નાળાસ ોઙ યાનવહ઼ાનગ઼ા ોૈને પેનમાનેનન સેનનેનેનન ઙામનિદાનસ ોઙ છોનનોૈાે઼ેસિ, ાનદ નહેને ોૈને સો માણય઼ નિ જનાનિતિસિહ ૨ણદીા, વુન નિ મ઼ેપાઉ નહેનોૈને નોને ૨ન નહે ાનનેસુને ોઙુન વીક (શ્ઠાણળિ શ્ઠિનાવાણદહ વ઼ોઉ ૨૪૬૨), ોૈ હ઼ાવ઼ે ાનનાયહેદ યોપેસિ ોઙ ગેનોગ઼ાય઼-વાસેદ઼ુ પગ઼નાદાનીનિ ોનદેનસ (પનોઙ ોઙુ પગ઼નાદાનીનિ ઙોન યાસહ) ષો, વેઙોને ૧૮૦૦ છ઼ય, નહેને ોૈસ નો સનોનનયિ઼ા સુવ-યાસને નિ જનાનિતિસિહ ૨ણદીા ાનદ નહેને સિ નો સુયહ સુવ-યાસને ોૈનિહનિ માનિહઉ જનાહમનિસ નિ મ઼ેપાઉ પાનન ોઙ મનિહઉ વ઼ેન નોદાય઼ ષનોનનયિ઼ા વેઙોને નહ઼ાન નેઙોનેદ નો ઙોઉેૌનિગ઼ા સોમે ુદ્યાનીનિ સનનોમ નિ જનાનિતિસિહ ૨ણદીા, નિ મ઼ેપાઉ નિ સનઉે઼ હ઼ાસ નહ઼ાન મોનાનિગ઼

શ્ઠોઢ઼૨ઘ૨મ્મશ્ઠઙ઼ શ્ઠશ્ઠમ્મદ્દ૨ ઢ઼પ્ઢપ્ઢ઼પ્પ્મછ઼પ્ષ શ્ઠઢ઼પ શ્ઠઙ઼શ્ઠછ઼પ્ય જપ્ઙ઼શ્ઠોશ્ઠોઃ

<u>યશ્ઠોશ્ઠોષહશ્ઠમ્મ શ્ઠશ્ઠમ્મદ્દ૨- થહ઼પ જઙશ્ઠછ઼પ્પજશ્ઠોશ્ઠોપ્પ</u>

૪૮઼

૧૮૮૨	યન્મકાનામી	મામ઼્ઙન	વ઼જણયિામ	છ઼ાદણ
નન્નવ઼ચીનિામામિ કાનકગંગેશ	છ઼ાદણગંગેશક	નાંઈ	*નન્ણાકનક- માન઼ ક (શ્ઠન઼ાન)*	ગંગેશ
	વ઼ઉઉજા	જવાર	માહેસ્વ઼ન	
			ળીવે	

૨૧૧૦ છ઼ાદણસઁ નન્વ઼ યનિ઼ાનામામિ કાનક ળગાદ્દગુનુ ગંગેશ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

३

[illegible]

વેનય઼ ઉતિનઉ નિ ટ્વનનતિય઼, સો ડિ ।નયોને નનૌદિ નો ગવિ઼ હમિ યનેદતિ ડોન ગવિ઼નિગ઼ા દનિયનોનિ નો હનિદ સિહોનન સનોનય઼ નૈનતિનિગ઼ા ।ુઉદ માકે હમિસેઉઙ । ઉ઼ગ઼ાહનિગ઼ા સનોયક઼ શ્રનદૈ ।નન' સ માનિહઉિ ઉતિનાનય઼ યોનપોના સિે વ઼ન નહનિેન નહાન ઘુઉના' સ઼ મોનોવ઼ેન, ઢ઼ાળકામાઉ છહ્ુદહાનય઼ યાઉઉસ હમિ ।ઙ નહે મેદેવિ઼ાઉ ।ગ઼ે (ઢ઼ાળકામાઉ મોનોગ઼ાનાપહ, ષુવહાસહ છહાનદના ।દાવ઼, શ્વાગ઼ે નો ૧૪) હે ૈનોને છહતિના (૨૫ પોમસ) હે ૈનોને, નાનહેન હ્નનેદિઉય઼ પુવઉસિહેદ હસિ ' શ્વાનનાહનિ ઞાગ઼ન ઘાયહહ' (૪૪ પોમસ) ડોન ષાહતિયા શ્રકાદેમિ શ્રૌાનદ નિ માનિહઉિ, ૈહયિહ હે ગ઼ોન નિ ૧ર્દદટ શ્રઙોન નહાન હે સનોપપેદ ૈનતિનિગ઼ા નિ માનિહઉિ, સો શ્નૌ યાન હે નિઙઉ઼નયે ।નય઼વોદય઼ ૈહેન ।ઙોન ગ઼ેનનિગ઼ા નહે ।ૈનદ ૈને સનોપસ ૈનતિનિગ઼ા નિ નહાન ઉાનગુ઼ાગ઼ે? થહસિ સિ ૈને શામપઉ ।ઙ હસિ નિસનાવઉતિય઼ સો ડોન ।સ હસિ દિૈઉગ઼ાય઼ સિ યોનયેનેદ઼ હે વેયામે । જુદદહસિન મોનક ૈહેન હે ઉઙન ડોન ષના ડ઼ાનકા ।નદ વેયામે । જનાહ્મનિ ।ગ઼ાનિ ૈહેન હે નેતુનેદ ।ઙોન । સ્નદ સાયનેદ નહ્નેદ યેનેમોનય઼ પેનડોનમેદ નિ હસિ વ઼ઉઉાગ઼ે થહસિ સિ ।નોનહેને શામપઉ ।ઙ હસિ નિસનાવઉતિય઼ સો ડોન ।સ હસિ દિૈઉગ઼ાય઼ સિ યોનયેનેદ઼ ષ્યામઉાનાનદ હ્હા દોસ નોન કનૌ માનિહઉિ ઉતિનાતુને હસિ યોમમેનનસ સહ્ુઉદ વે શપોસેદ, ।સ હે નનેસિ નો ગવિ઼ । વાદ નામે નો નહે ગ઼ેનાન નનાદતિોનિ ।ઙ માનિહઉિ ઉતિનાતુને થહેને ૈને માનિસનોમ ૈનતિનસ, વુન નહેને ૈને ૈનતિનસ ।ઙ પાનાઉઉઉ નનાદતિોનિ ।ઉસો (સે વેઉૌ શ્રનનેસ્ુનેસ ૧ & ૨) હે હાસ યોનડુસેદ નહે ષાનસકનાનિ ।નદ શ્રવ઼ાહાનન વ઼દિય઼ાપાનિ થહાકકુનાહ ૈતિહ નહે શ્વાદાવ઼ાઉિ ૈનતિન પને-હ્યોનનિસિહૌન વ઼દિય઼ાપનિ હે સહ્ુઉદ નેદ નહે ૈનતિનિગ઼ા ।ઙ વ઼ળિાય઼ ષ્યુમાન થહાકુન, । ઉઙનસિન હસિનોનાનિ, ૈહે હાસ ગવિ઼ન ।મપઉ ઉગ઼ાહન ૈન પને-હ્યોનનિસિહૌન વ઼દિય઼ાપાનિ [*મય઼ ।મનયિઉ ૈન વ઼દિય઼ાપાનિ નિ શ્વનાવાનદહ ઞાવિાનદહ ષામાઉેયહના વ઼ોઉ૨૨ (।વ઼ાઉિવઉ નિ વ઼દિહા શ્રનયહવિ઼) યોવ઼ેનસ ।ઉઉ નહેસે, નહે ઉગ઼ે ।ઙ વ઼દિહા સિ નહે પહોનોગ઼ાનાપહ ।ઙ શ્વને- હ્યોનનિસિહૌન વ઼દિય઼ાપાનિ, સકેનયહેદ વય઼ શ્વાનાક ડ઼ાઉ માનદાઉ, નેયાપિૈનિન ।ઙ વ઼દિહા ષામમાન ડોન ડનિ ।મનસ઼*]

𑒁𑒢𑒹𑒏𑒳𑒣𑒹 𑓑

𑒔𑒢𑓂𑒠𑒰 𑒗𑒰 (𑓑𑓘𑓓𑓑-𑓑𑓙𑓐𑓗), 𑒧𑒴𑒪𑒢𑒰𑒧 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰, 𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧-𑒣𑒱𑒝𑓂𑒛𑒰𑒩𑒳𑒕, 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰। 𑒏𑒫𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩, 𑒏𑒫𑒱𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒧𑒮𑒿 𑒫𑒱𑒦𑒴𑒭𑒱𑒞। 𑒑𑓂𑒩𑒱𑒨𑒩𑓂𑒮𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓀𑒑𑒧𑒹 𑒧𑒳𑒐𑓂𑒨 𑒮𑒯𑒰𑒨𑒞𑒰 𑒏𑒹𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩। 𑒏𑒵𑒞𑒱- 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒩𑒰𑒧𑒰𑒨𑒝, 𑒑𑒲𑒞𑒱-𑒮𑒳𑒡𑒰, 𑒧𑒯𑒹𑒬𑒫𑒰𑒝𑒲 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯, 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒣𑒠𑒰𑒫𑒪𑒲, 𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒫𑒱𑒪𑒰𑒮, 𑒁𑒯𑒱𑒪𑓂𑒨𑒰𑒔𑒩𑒱𑒞 𑒂𑓄 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒩𑒔𑒱𑒞 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭-𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒏 𑒑𑒠𑓂𑒨-𑒣𑒠𑓂𑒨𑒧𑒨 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠।

𑓑

𑒢𑓂𑒨𑒰𑒨𑒏 𑒦𑒫𑒢 𑒏𑒔𑒯𑒩𑒲 𑒢𑒰𑒧।

𑒮𑒦 𑒁𑒢𑓂𑒨𑒰𑒨 𑒦𑒩𑒪 𑒞𑒹𑒯𑒱 𑒚𑒰𑒧॥

𑒮𑒞𑓂𑒨 𑒫𑒔𑒢 𑒫𑒱𑒩𑒪𑒹 𑒖𑒢 𑒦𑒰𑒭।

𑒮𑒦 𑒧𑒢 𑒡𑒢𑒏 𑒯𑒩𑒢 𑒁𑒦𑒱𑒪𑒰𑒭॥

𑒏𑒣𑒙 𑒦𑒩𑒪 𑒏𑒞 𑒏𑒼𑒙𑒱𑒏 𑒏𑒼𑒙𑒱।

𑒏𑒏𑒩 𑒢 𑒏𑒩 𑒧𑒩𑓂𑒨𑒰𑒠𑒰 𑒕𑒼𑒙𑒱॥

𑒦𑒢 𑒏𑒫𑒱 '𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩' 𑒏𑒔𑒯𑒩𑒲 𑒒𑒴𑒮।

𑒮𑒦 𑒮𑒯𑒧𑒞 𑒏𑒏𑒩𑒰 𑒏𑒹 𑒠𑒴𑒮।

𑓒

𑒢𑒞𑒱𑒨𑒰 𑒠𑒱𑒢 𑒠𑒳𑒩𑒑𑒞𑒱𑒨𑒰 𑒯𑒹 𑒦𑒼𑒪𑒰!

𑒑𑒻𑒨𑒰 𑒖𑒑𑒞𑒏 𑒧𑒻𑒨𑒰 𑒯𑒹 𑒦𑒼𑒪𑒰

𑒏𑒙𑒨𑓃 𑒏𑒮𑒻𑒨𑓃𑒰 𑒯𑒰𑒟

𑒯𑒰𑒏𑒱𑒧 𑒦𑒹𑒪 𑒢𑒱𑒠𑒻𑒨𑓃𑒰 𑒯𑒹 𑒦𑒼𑒪𑒰

𑒏𑒞𑒨𑓃 𑒪𑒑𑒰𑒨𑓃𑒥 𑒧𑒰𑒟

𑒥𑒩𑒮𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒹𑒪 𑒮𑒩𑒮𑒰 𑒯𑒹 𑒦𑒼𑒪𑒰

𑒁𑒩𑒮𑒰 𑒏𑒋 𑒑𑒹𑒪 𑒧𑒹𑒯

𑒩𑒞𑒱𑒨𑓃𑒰 𑒠𑒱𑒢 𑒠𑒳𑒩𑒑𑒞𑒱𑒨𑓃𑒰 𑒯𑒹 𑒦𑒼𑒪𑒰

𑒖𑒢 𑒞𑒢 𑒖𑒫𑓃𑒱𑒢 𑒮𑓀𑒠𑒹𑒯

𑒧𑒳𑒐𑒱𑒨𑓃𑒰 𑒥𑒛𑓃 𑒥𑒛𑓃 𑒮𑒳𑒐𑒱𑒨𑓃𑒰 𑒯𑒹 𑒦𑒼𑒪𑒰

𑒁𑒢𑓂𑒢𑒥𑒏 𑒠𑒳𑒐𑒱𑒨𑓃𑒰 𑒦𑒹𑒪

𑒏𑒹 𑒮𑒯 𑒏𑒰𑒢 𑒏𑒢𑒐𑒱𑒨𑓃𑒰 𑒯𑒹 𑒦𑒼𑒪𑒰

𑒮𑒳𑒐𑒱𑒨𑓃𑒰 𑒥𑒢𑒱𑒢𑒰 𑒙𑒼𑒪

३

𑒁𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩 𑒬𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩 𑒩𑒼𑒏 𑒂𑒥 𑒧𑒰𑒧𑒪𑒱𑒏 𑒧𑒰𑒩𑒰।

𑒦𑒰𑒃 𑒦𑒰𑒃𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒜𑓃𑒻𑒕 𑒢𑒱𑒞𑓂𑒨𑓃 𑒢𑒱𑒞𑓂𑒨𑓃 𑒑𑒰𑒩𑒰॥

𑒋𑒏𑓂𑒏 𑒪𑒼𑒏 𑒯𑒏𑓂𑒏 𑒣𑒰𑒥 𑒮𑒰𑒡𑒳 𑒏𑒻𑒿 𑒅𑒖𑒰𑒩𑒰।

𑒠𑒻𑒫𑓃 𑒖𑒹 𑒪𑒪𑒰𑒙 𑒪𑒹𑒐 𑒏𑒹 𑒮𑒏𑒻𑒕 𑒙𑒰𑒩𑒰?

𑒔𑒰𑒯𑒲 𑒢𑒯𑒱 𑒔𑒱𑒢, 𑒪𑒪𑒱𑒞𑒫𑓃𑒰𑒧, 𑒣𑒏𑒫𑓃𑒰𑒢 𑒖𑒪𑒱𑒥𑒲,

𑒧𑒢𑒼𑒫𑓃𑒱𑒢𑒼𑒠𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒁𑒧𑒩𑒣𑒞𑒱 𑒮𑒠𑒢 𑒢 𑒙𑒹𑒥𑒲।

𑒄 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒁𑒦𑒱𑒪𑒰𑒭 𑒯𑒧𑒩 𑒏𑒩𑒳𑒝𑒰𑒧𑒨𑓃𑒲 𑒠𑒹𑒫𑓃𑒲

𑒦𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒦𑒰𑒫 𑒮𑒿 𑒮𑒞𑒞 𑒁𑒯𑒱𑓀𑒏 𑒣𑒠𑒣𑓀𑒏𑒖 𑒮𑒹𑒫𑒲॥

𑒁𑒢𑓂𑒢 𑒧𑒯𑒑, 𑒖𑒑𑒧𑒑 𑒁𑒕𑒱 𑒦𑒰𑒩𑒞, 𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒢𑒱𑒮𑓂𑒞𑒰𑒩𑒰।

𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒱𑒧 𑒦𑒴𑒧𑒱 𑒁𑒑𑒧𑓂𑒨𑒰 𑒣𑒩𑓂𑒫𑒞 𑒁𑒮𑒯 𑒞𑒳𑒭𑒰𑒩𑒰॥

𑒡𑒩𑓂𑒧-𑒫𑒱𑒩𑒼𑒡𑒲 𑒮𑒯𑒮𑒯 𑒏𑒩𑒻𑒕, 𑒏𑒳𑒧𑒞 𑒏𑒟𑒰 𑒫𑒱𑒮𑓂𑒞𑒰𑒩𑒰।

𑒏𑒩𑒟𑒳 𑒏𑒵𑒣𑒰 𑒖𑒑𑒖𑒢𑒢𑒲 𑒠𑒹𑒫𑒲 𑒧𑒯𑒱𑒭𑒲𑒫𑒰𑒪𑒲 𑒞𑒰𑒩𑒰॥

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒏𑒲 𑒕𑒫𑒱 𑒏𑒲 𑒦𑒨 𑒑𑒹𑒪,

𑒨𑒰𑒖𑓂𑒘𑒫𑒪𑓂𑒏𑓂𑒨 𑒧𑒳𑒢𑒱, 𑒖𑒢𑒏 𑒢𑒵𑒣𑒞𑒱𑒫𑒩

𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 𑒦𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒮𑒾𑓀 𑒑𑒹𑒪।

𑒫𑒰𑒔𑒮𑓂𑒣𑒞𑒱 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩𑒰𑒠𑒱 𑒖𑒑𑒠𑓂𑒑𑒳𑒩𑒳

𑒢𑒱𑒩𑓂𑒖𑒱𑒞 𑒥𑒾𑒠𑓂𑒡 𑒏𑓂𑒩𑒧𑒹𑒪

𑒮𑒹 𑒬𑒰𑒩𑒠𑒰 𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒑 𑒖𑒢𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒱

𑒥𑒜𑓃𑒪 𑒏𑒳𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰 𑒏𑒹𑒪।

𑒫𑒩𑓂𑒝𑒰𑒬𑓂𑒩𑒧 𑒫𑒱𑒡𑒱 𑒏𑒞𑒯𑒳 𑒩𑒳𑒔𑒱 𑒢𑒯𑒱

𑒬𑓂𑒩𑒳𑒞𑒱 𑒬𑓂𑒩𑒰𑒠𑓂𑒡𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒚𑒹𑒪

𑒣𑒴𑒖𑒰 𑒣𑒰𑒚 𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒫𑒏𑒧𑒳𑒠𑓂𑒩𑒰

𑒮𑒑𑒩𑒼 𑒫𑓀𑒔𑒢 𑒐𑒹𑒪।

𑒏𑒯 𑒏𑒫𑒱𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒨𑒯𑒲 𑒦𑒰𑒩𑒠𑒱𑒢𑒱

𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒦𑒼𑒑 𑒏𑒩 𑒪𑒹𑒪,

𑒏𑒪𑒯 𑒏𑒩𑒰𑒨 𑒡𑒩𑓂𑒧 𑒡𑒢 𑒢𑒰𑒮𑒹

𑒏𑒪𑒏𑒱 𑒠𑒩𑒱𑒠𑓂𑒩𑒰 𑒔𑒹𑒪𑒱

४

𑒦𑒨 𑒏𑒹𑒯𑒢 𑒦𑒹𑒪 𑒒𑒼𑒩 𑒯𑒹 𑒬𑒱𑒫!

𑒑𑒼𑒡𑒢 𑒫𑒱𑒣𑒞𑒱, 𑒡𑒩𑒧 𑒁𑒫𑒢𑒞𑒱 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒏𑒞 𑒯𑒱𑒨 𑒏𑒩𑒥 𑒏𑒚𑒼𑒩॥

𑒮𑒰𑒡𑒳 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒩𑒰𑒖𑒮𑒿 𑒣𑒲𑒛𑓃𑒱𑒞 𑒁𑒞𑒱 𑒯𑒩𑒭𑒱𑒞-𑒔𑒱𑒞 𑒔𑒼𑒩।

𑒁𑒏𑒳𑒪𑒱𑒢 𑒪𑒼𑒏𑒹𑒿 𑒡𑒩𑒧𑓂𑒧𑒰 𑒣𑒩𑒱𑒣𑒴𑒩𑒱𑒞 𑒏𑒳𑒪𑒱𑒢 𑒮𑒧𑒰𑒠𑒩 𑒟𑒼𑒛𑓃॥

𑒡𑒩𑒧 𑒮𑒳𑒢𑒲𑒞𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒲𑒞𑒱 𑒏𑒏𑒩𑒯𑒳 𑒢𑒯𑒱, 𑒐𑒪𑒯𑒱𑒏 𑒔𑒪𑒻𑒕 𑒖𑒼𑒩।

𑒏𑒢𑓂𑒠-𑒧𑒴𑒪-𑒤𑒪 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒥 𑒠𑒳𑒩𑒪𑒦 𑒁𑒢𑓂𑒢 𑒑𑒹𑒪 𑒠𑒹𑒬𑒏 𑒍𑒩॥

𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒮𑒳𑒦 𑒮𑒰𑒡𑒢 𑒥𑒢𑒱 𑒢𑒯𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒻𑒕 𑒟𑒰𑒏𑒪 𑒧𑒢, 𑒧𑒞𑒱 𑒦𑒼𑒩।

𑒏𑒯 𑒏𑒫𑒱 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒯𑒧𑒩 𑒠𑒳𑒐 𑒧𑒹𑒙𑒞 𑒯𑒼𑒨𑒞 𑒏𑒵𑒣𑒰 𑒬𑒱𑒫 𑒞𑒼𑒩॥

५

𑒮𑒳𑒧𑒩𑒳 𑒮𑒳𑒧𑒩𑒳 𑒧𑒢! 𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒮𑒧𑒨 𑒦𑒨𑓀𑒏𑒩 𑒖𑒰𑒢𑒱।

𑒏𑒏𑒩 𑒯𑒵𑒠𑒨 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒪𑒳𑒭𑒱𑒞 𑒬𑒰𑒮𑒢 𑒏𑒪𑒱 𑒢𑒵𑒣 𑒣𑒰𑒢𑒱॥

𑒏𑒹𑒫𑒪 𑒬𑒱𑒫 𑒏𑒩𑒳𑒝𑒰𑒏𑒩 𑒮𑒹𑒫𑒨𑒞𑒱 𑒢𑒯𑒱 𑒖𑒢 𑒯𑒰𑒢𑒱॥

𑒦𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒏𑒪𑓂𑒣𑒪𑒞𑒱 𑒖𑒰𑒢𑒯 𑒣𑒩𑒧 𑒣𑒩𑒬𑒧𑒢𑒱 𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢𑒱॥

𑒏𑒞𑒯𑒳 𑒫𑒱𑒭𑒨𑒧𑒹 𑒢 𑒪𑒰𑒑𑒯 𑒞𑓂𑒨𑒰𑒑𑒯 𑒁𑒢𑒳𑒔𑒱𑒞 𑒧𑒰𑒢𑒱।

𑒮𑒳𑒐𑒮𑒾𑒿 𑒁𑒢𑓂𑒞 𑒫𑒱𑒪𑒮𑒯 ' 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩' 𑒔𑒴𑒛𑓃 𑒩𑒰𑒖𑒡𑒰𑒢𑒱॥

શ્રાાાા૯શ૩ઢ૯ ર

૧

શ્ગુનીઉાઉક શ્રકાઉિ કવ઼િાશ્રકાઉિ કવ઼િ્

શ્ગૂનીઉાઉક શ્ગસઉિ વ઼ન્ય ૧૨૮૧. ૬ ૭૪-૧૮૭૩)સનસાઉક શ્રકાઉિ કવ઼િા (

[ગ્નાયિ્નસન [(મૈથિલિ ક્નેસ્ટોમૈથી ૯ા્ાડ વ઼ોકાવુઉેની)

સાઉ એકાસકિ વ઼ન્ાાન સુનૂયૌદસિ પડ઼ઉ શ્રકાઉ ્ મેઉ વનસિાિ ખનિ્ન ૯ સાઉકકહઁ ઉગિ વ઼નનૌ હાઉ ્ નોહમિ્ાિ શ્રાદિ થીક વનસિાિક ્ળેહઁ ૯ઉ િહઁ ગેઉ મ્નાગિસિિા મન પુનઉ મનોનથૈ ઈ્ાસા કછિુ ગેઉ ્ શ્રનદડ઼ા શ્રાડમ્વન જાનીગાનળિ હૈ ચહુ શ્રોન ્ પુય ગુય નાયઉ યનિ કેનમેઉ વનયા કેન શ્રોન ્ પુનન્વસુ થકિ વડ઼ પુનીિાશ્રોહે વડ઼ા કસનેસ ્ વશ્રિા વડ઼િનક ળ કછિુ ૩૫૮ઉયનિ વનસિઉ શ્રસનેસ ્ મઘા મેઉ મંગાહશ્રિા કઉ્ઉનળગાજનિ કે નૈ ળાન ્ પુનવા પૂન પછ નૈ નાયઉકકના કનવ વયાન ્ ૩ગ્નિા શ્રા૨ ળાય઼ ઘન વૈસઉસપનૌ ઉ નૈ વૂન ્ હ્થશ્રિા શ઼ંગ મુઁડ઼ દૈ મૂનઉગનકૌ ઉગગઉ ઘૂન ્ યનિા યનિ મનિ નૈ નાયઉશ્રોહે મેઉ ડાકૂ યાનિ ્ નાક નંગૌઉન્હિ સનૈ નછ્ગ્નિનદોમ નુકૌઉન્હિ યાનિ ્ ળોનિષિ પઢ઼સિાયિ ગ્નૂગોઉ-સાયિ ્પઢ઼િ ળ ળન ૯ઉાહ- નેયાગાાાિ વોળસૌં શ્રોશ્રાકશ્રિનિ કૌ કચ્યી વોઉ ્ સ્નીનામ કૃપાગનિ શ્રોહે ન ળાનથકિાળ સન ળાહિ કૃપા ્

પાનકિ પ્રશ્ન કવૌ ળૌ પુછઐન્હસિહે કહૈન હેરન્હિ ભાળ
ળેહપ્પિન નદી નાભ નૈ જાનભેનેહપ્પિન ગૌદી સનની
વનિ ળભ ળગ કછિ નૈ ઉપળભદગય જેભ છથિ યનની
ને નન ગૌદીક શ્રાગમ વૃહ્ભકસિાન ળે છભ કૃષિ
દૈવ વેપયછ પયછ નૈ નાપ્પભળડ઼િ કટૌભક યાન
કોદી મડુશ્રા એકો ને ઉપળભૈ ઉપળભ કછિ સામ
ગમ્જાડ઼ી ગદ્દનિ પ્પેનહિ સુપ્પાએભજેભ વ઼યિાન વ઼ામ
મન્નજુવ઼નમે કે કન નયછાકહઁ ળાર કૈં જાગિ
સુપ્પભ પનાભ હાભ નૈ શ્રેનહુઁસગનહુઁ ભગભ શ્રાગિ
યૃક ળીવ઼ન શ્રેર નૃપનિ રનદ્નકૈંળે નોકભ ગહિ પાનિ
ળીવ઼ાળન્-નુ વ઼કિભ પુહ્મીમેનાકૈં હે નૈ શ્રાનિ
નવ઼ીને પ્પેઢ઼ી શ્રૌ યીન નાય઼ એકો નૈ ઉપળભ-
ઘનજેભ શ્રવ વીન દુનદનિ નાની-ઘન સોય કનૈ નન-
યનકિ ભેક સજા મનહિ મગન છથિનિપ્પથિ વ઼હુનો ઢેનિ
હસોથિ નુપૈયા ઘન કૈ નાપ્પથમિહગી જેભ શ્રવ સેન
કેશ્રો કુનથી પ્પેન માસુ વેસાહભળાહિ કોડ઼િ છભ શ્રપના
કનેક ળના હનવિ઼ાસન ડનભજાન વ઼હુન કૈ સપના
કનેક ળના મળિ ળનેન વેસાહભનનિયન વૈસભ નકર
જેભ યનન્નનિ દૂર શ્રસભિ ળગનાહડ઼િ શ્રાશ્રોન મકર
કાભ પડ઼ભ નનિહુનિ જાનીનૈં ૬ વહિ ગેભ હાવ઼ા
ઘનશ્રાઁકિ મકર કેન ભવ઼ા નાની-ઘન મગન કનૈ નન-
માભકિ શ્રૌન મહાળન સજાકૈંઘન ઢેની શ્રન્ન-ઘન
ભેક વુહાશ્રોન શ્રોહે નકૈ છથિમૂઁહ ગનીવક સન
સમૈ દેપ્પિ વનશ્રિઁ સજા સનકભડૈં ભગૌભક ટટ્ટી
સુન્ન દોકાન સહનમે પનિ ગેભસુન્ન જેભ સજા યટ્ટી
સૂપ્પભ ગાન વાન જૌ ભટપટકનેક વાન શ્રવ સહના

નને નાની સજા સાન ગેશ્રાગાઉવકિની બેઉ શ્રવ ગાહ્ના
મઁગાટીકા પ્યૂટી શ્રૌ ગડ્કીનકમુન્ની નૈ નાક
કટસની વછિશ્રિા શ્રૌ હ્મિહ્મિશ્રિાઁવાળૂવન્દ શ્રૌ વાક
યન્દ્નહાન, હૈકઉ શ્રૌ સકિડ઼ીશ્રૌન ઘમૌનકિ દાના
સૂગિ, નવ઼ાનહ શ્રૌ પયપ્પઁડ઼ીઉશુની બેઉ નદિાના
ગાપન દ્નવળાગ નૈ વયઉેકનમ બેઉ નિપ્ટિટ
ગમઘૈઉ, શ્રઢૈશ્રા શ્રૌ પકિદાનીનૈ ગસઉા શ્રૌ ગટૂ
વાટી, વટ્ટા શ્રૌ પનવટ્ટાબોળન કનૈક થાની
માયવ઼ સીહિ સહગિ સોવનનાનૈ વયઉે ઘન હ્નાડ઼ી
યન સંપગિ ઘન કછ્િ નૈ વયઉ્ સજાટા પડ઼િ ગેઉ વંયક
ગૈશ્રો ઝૂપ્ય છુટઉ નૈ કકનોએહ્ન પેટ બેઉ પ્યંયક
દૈવ શ્રંસ શ્રવગનઉ કમ્પનીળા પન નામ સહાએ
મથિઉિપુન વૂડ઼ન ળવ ઉાગાયસે સુનિ પહુઁયઉ યાએ
પ્યનદિ શ્રનાળ ળહાળહિઁ વોહ્ઉજાનગી કનિ કનિ વોના
સદન ગઉિગા શ્રોશ્રા પન જાનનીશ્રૌન શ્રોઉાર્નિ ગોના
હાળીપુનમે ઉાપ્ય હળાનમકૈ ઉાપ્યન હ્ર પટના
વાળગિપુન સુઉાનપુન ગોઉાનૈ ળાનગ હૌં કેગના
ગાાડ઼ી, વૈઉ, છકડ઼, ઊઁટ વહિોનેઉવહ્ગ હ્ર સજા દાના
મસિન કન્હૈશ્રા કૈં પોપ્યનન મેપહ્ઉિક શ્રડ઼ી ઙેકાના
શ્ની ઉક્ષ્મીસ્વ઼ન સહિ નૃપગમિહાનાળ મથિઉિસ
શ્રયઉ નાળ દડ઼િજિગાસ્નીપગિ હ્નહિ કઉેસ
ગાડ઼ી વૈઉ ઉાપ્યન હળાનનગાકૈં પને ઘડ઼ેન
પહ્ઉિક ગોઉા મયુવન, જૌડ઼ાળસ્થના શ્રૌન શ્રડ઼ેન
વેનીપટ્ટી, શ્રૌ પયમહ્ઉાકુમ્હનૌઉ શ્રૌ કમગૌઉ
હ્નનહિનપુન, પડ઼િાનુછ વનનૌકાનળ કેગેકાઁ વનશ્રૌઉ
વાનિ પોપ્યનિ, વગિસાયન વનનૌપાજ્ઙૌઉ કો નૈ ળાન

નવ઼હ્દ, સનાસિો શ્રો મટપુના, ાા સૌ દક્ષામ્રિ ઉળાન દ્હ્દાનપુન, મહ્ગૈ૭, કન્હૌ૭િમયેપુન હ્ર પ્યાસ વેનીપુન, કમાન, નગૈહશ્રિોવનનૌ શ્રુ૭પનાસ દ્મના હ્ર ળગળાનાિ ળગમેમહ્થા શ્રૌન વછૌન દુહ્વી શ્રૌ મહાિાથપુનશ્રૌન ળૈનગન ાક હ્ર દૌન વ૭દેવપુન શ્રૌ ઢગા વનનૌમાિળાપુન ૭ઘુ હાટ સીવીપટી શ્રૌ કપસીશ્રાસદન ગો૭ા સૌનાડ ગુનવાકૈં પનવનસી હાકમિકન ાાિહુામે શ્રાકે નૈ ાો મનાિ કા નન નાનીવા૭ વયે સુપ્યા કે કા મુનદા ગનદા મૈ મ૭િાિશ્રસંપ્ય ળીવ઼ ય૭ ળાાા સન સમયી કૈં સંઞા ને ૭મ્ઞાનનૈ વયાિ ળ૭દાાા સઞકૈં સઞ ઉપછૈ ૐ ગો૭શ્રૌ સડ્ક ઘુન પોપ્યન નહિ ગો૭ વ્નાહ્મનામ્ર સોાિ પામ્રડાિકાયથ પછમાિ ડાકુન શ્રુનક કેશ્રો શ્રોનસશ્રિન નામ ૭પ્યાિશ્રો૭કેશ્રો મોહ્નનાિ મૈંટ યન્મ્મકાન્યમે ૭ટર્થા ગુપૈશ્રાૈં ઞે૭ સઞ કેન મૈંટ કેશ્રો ળમાનાા દૈકૈં વય૭ાહળાિકા શ્રમ૭ા નેહિ કકનો માર્ાા કૈંા પાઁડ઼િ ાોડૈન્હાિઉનગૈન્હાિ ળન્મક ડેહિ કકનહુઁ ગાનાા ગાા સુપ્યાશ્રો૭વહુાો હોશ્રય઼ ય૭ાના માાુપાિા ઘન પનાિળન નોવ઼યવાવ઼ ગો૭ાહ ળહ૭પ્યાના કકનહુઁ ઘન ઞે૭ પ્યાનાાા૭ાસીઞેટ મોહ્નનાિ ઘૌંછ કેશ્રો શ્રદા૭ાામિ ડાિ઼ડ઼િશ્રા૨ છથાિકિકનહુઁ ઉપગૈન્હાિ મૌંછ પ્ાના સુનાિ હાકમિ નસિશ્રિાશ્રો૭ાૈં ૭ાગ૭ ળન ડિકા નાક નગૌ૭ન્હાિ સઞૈ મોહ્નનાિ૭ાગ૭ યૂનક ટીકા ળોગ, વકિૌશ્રા, ૭ૌકકિ વ઼શકકનિશ્રિામંાા સુકૂ૭ ગાછી, વાઁસ, વૈ૭ શ્રૌ મહસિળિગાહ કૈ૭ ઞકશ્રુ૭ ાાહાિ ગુપૈશ્રા સૌ કના ગળન૭ે કોનટ સૌ નોન

ગૅ કાનન વહુતો ઘન હગાડ઼ાબાર જાગીળા બીન શ્રાએ ઊાટ વહાદુન શ્રૌ દડ઼િંગા યામ વાવૂ શ્રૌ વ્વુશ્રાન સહિત મઊિકિોન્હ કુમૈટી પ્યાન

.

.

.

એહ સબ સંગ વૈઠિ કૈળાયલ કુમૈટી બેઊ શ્રળવ કાન સનકાન કેતિહુત પહુઁચઊ ગેઊ વાળતિપુનસઁ સડ઼ક નકિાઊૈશ્રાયે દૌડ઼હિ દૌડ઼િ હહેયા ગંડક પુઊ વન્હાએશ્રાએ યૌનહિ યૌની યન્મનયીન, વઊવીન, કન્પની ળાનન હર ળગદીશન ઊછમી સાગન કે પોપ્પનમિનાહિ કોન્હ રસટીસન વડ઼ા ઊાટ કઊકન્ગેવાઊશ્નીદુન્ગા હોએ સંગ શ્રાગના કે છોટા ઊાઊ વહાદુનવૈડ સબ એકંગા ળુટે કમશ્નિન શ્રૌન કઊટ્ટનવોઊહિ વાત નેશ્રંટ એહ પાયો રળઊાસ પન વૈડસંગા ળાત ઐહ ળંટ પ્યવતિ ગાએ શ્રપ્પવાન મૌમૈથિઊ કે એહ હાઊ સુન્હ શ્રકિગી શ્રવામ દૈકૈંમેટહુ દુપ્પ કે ળાઊ હુકુમ દીન્હ દોઉ ઊાટ કોસુન્હુ હમાને વૈન મહતિ કન્હુ ગેશ્રાશ્રાનકોક્યા વૈડ હૈ યૈન વડ઼ા ઊાટ દોઉ વીન ઉડાએસાહેવ શ્રૌ ળનનૈઊ મેળન મળસ્ટિન શ્રૌન કઊટ્ટનસંગળાત કનનૈઊ દેસ દેસસૌં શ્રન્ન મંગાશ્રોઊદીન્હ સબનિ કે દામ મહામૂઁગ, ગહુમ શ્રૌ યાઉનવળડ઼ા શ્રૌન વદામ ડોઊી, પટના શ્રૌ બટસાપેદીઊી શ્રૌ શ્રળમેન શ્રાગના શ્રૌન કાન્હપુન ઢાકાળહઁ શ્રન્ન કે ઢેન

[illegible]

२

[illegible]

"१७७० क अकाल मिथिलाक इतिहासमे अद्वितीय छल आ मिथिलाक जनसंख्या घटिकेँ एक दम्म कम्म भऽ गेल छल। १८७३मे पुनः एकटा आओर अकाल ७४- हमरा स्तुती लाल कविक अकाली कवितासँ मिथिलामे भेल छल जकर विवरण भेटइयै, अकाली कविता अपरकाशित अछि। अकालकेँ दूर करबाक हेतु आ मजूरकेँ रोजी देवाक हेतु तिरहुत काल रेलगाड़ीक योजना चलाओल गेल जकर सम्बन्धमे स्तुतीलाल लिखैत छथि-

'कम्पनी अजान जान कलनको बनाय सारा
पवन को छकाय मैदानमे चलायो है।
छोड़त है अड़दान बड़ा वीच चाय चाया
समेलगा हटाजात केराजात खड़ा है।
तारको अपारकार खबरि देत वार वार
चेत गयो टकिसदार रेल की उवाई है।
करत है अनोर शोर पीछे कत लगत छोर
जोर की चमाक से मशीन की बड़ाई है।
कम्पूसन पहरदार कोठी सब अजबदार
कोरला भर करल कार धूआँसे उड़ायो है।
वाजा एक वजन लगा हाथी असा
पकिन लगा जैसा जो चढ़नदार वैसाचर पायो है।
गंगाकेँ भरल चार उतरि गयो सूर पार गाड़ीको
अजबकार कवित्त यह बनाया है।' "

- गजेन्द्र ठाकुर, 'इतिहास, विदेह (वे पोथी हेतु विदेह ggajendra@videha.com - सेनद पोर ... +९१९५६०९६०७२१ ...)

अपन मंतव्य ggajendra@videha.com पर पठाउ

विदेह मैथिलिक खोज

विदेह मैथिलिक खोज

विदेह विदेह विदेह विदेह विदेह http://www.videha.co.in/ विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका विदेह ई पत्रिका ... विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका नव अंक देखबाक लेल पृष्ठ सभकेँ रिफ्रेश कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

प्रस्तुत अछि विदेह मिथिला तीरभुक्ति आ तिरहुताक नामसँ विख्यात वर्त्तमान भारत आ नेपालमे पसरल माटिक प्राचीन आ नव स्थापत्य, चित्रकला, शिल्प आ मूर्त्तिकलाक एकटा छोट संग्रह। ऐ संग्रहकेँ पूर्ण करबाक हेतु अपन बहुमूल्य

संग्रहे दृतिनिधिसताडवधिहिहगमाधियोम कैं पठाओ श्रान्कारवक सन्तायकिान नयनाकान, सम्वन्यति फोटोग्राफर आ संग्रहकर्ताक लगमे छन्हि फोटो सभ पठेबा लेल धन्यवाद पाठकगणसँ सामान्य विशेष विनिमय देखबा लेल कृपया कएल ***दर्शनीय मिथिला, मनोयुक्ते १ मनोयुक्ते २ मनोयुक्ते ३, मनोयुक्ते ४, मनोयुक्ते ५ (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक), श्यामच्छन्द श्रपर (छुलुनाल हेलतिगो ोड मतिहलि-*** *सोनयह केयौनद मतिहलि),* ***थेमपले पुनलेय श्रनोलेयन श्रपर- एनगलसिह आ हनिदि*** *पूनामान: श्रव्यवसायकि उद्देश्य आ मात्र एकेडमकि प्रयोग लेल*

भुवनेश्वरी भगवतीपुर (मधुबनी, बिहार) वैद्य नाथ सँ समानता नाकमे कुण्डल देखू

सूर्य भगवतीपुर (मधुबनी बिहार)

विष्णु भगवतीपुर (मधुबनी, बिहार)

दुर्गा, पोखरिसँ भेटल, ओतहि वेदी मन्दिर (वाणेसँ दक्षिण)मे स्थापित

हनुमान मन्दिर घनश्यामपुर (दरभंगा)- योनि भग लेल

गौरीशंकर, उमरथानि, हैठी वाली, मधुबनी

गौरीशंकर, उमरथानि, हैठी वाली, मधुबनी

गौरीशंकर, उमरथानि, हैठी वाली, मधुबनी

गौरीशंकर, उमरथानि, हैठी वाली, मधुबनी

 ગૌનીશંકન, ળમથના, હૈઠી વાળી, મધુવની	 ગૌનીશંકન, ળમથના, હૈઠી વાળી, મધુવની	 વાસ્સી- વસૈઠી, શ્રનાયિા મથિળિક્ષન તામ્ નેઇપ્ય
 વાસ્સી- વસૈઠી, શ્રનાયિા મથિળિક્ષન તામ્નેઇપ્ય	 વાસ્સી- વસૈઠી, શ્રનાયિા મથિળિક્ષન તામ્ નેઇપ્ય	 વાસ્સી- વસૈઠી, શ્રનાયિા મથિળિક્ષન તામ્ નેઇપ્ય
 યનહ્ના, વનમનપ્પી, પૂન્નાયિાઁ, નનસહિ શ્રવ઼તાન	 યનહ્ના, વનમનપ્પી, પૂન્નાયિાઁ, ન નસહિ શ્રવ઼તાન	 પૂનાઋદેવી, પૂન્નાયિાઁ
 વદિશ્વ઼ન સ્થાન શ્રનાઉપ્ય, મધુવની	 શ્રન્યનાઠાઢી શ્રનાઉપ્ય, મધુવની	 વુદ્ય શ્રષ્ટયાતુ, સસિવ઼ વસંતપુન, વગહા

𑓑𑓒 𑒬𑒞𑒰𑒥𑓂𑒠𑒲, 𑒏𑒼𑒩𑒟𑒳, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲

𑒁𑒑𑓂𑒢𑒲 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡, 𑒧𑒳𑓀𑒑𑒹𑒩

𑒁𑒯𑒱𑒪𑓂𑒨𑒰 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢

𑒁𑒢𑓂𑒡𑒩𑒰𑒚𑒰𑒜𑓃𑒲, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲

𑒁𑒬𑒼𑒏 𑒮𑓂𑒞𑓀𑒦, 𑒥𑒮𑒰𑒜𑓃, 𑒫𑒻𑒬𑒰𑒪𑒲

𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡

𑒁𑒫𑒪𑒼𑒏𑒱𑒞𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒞𑒰𑒩𑒰, 𑒦𑒰𑒑𑒪𑒣𑒳𑒩

𑒥𑒮𑒰𑒜𑓃, 𑒫𑒻𑒬𑒰𑒪𑒲

𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡 𑒦𑒴𑒧𑒱𑒮𑓂𑒣𑒩𑓂𑒬

𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡, 𑒞𑒰𑒩𑒰

𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡 𑒧𑒮𑓂𑒞𑒏, 𑒮𑒳𑒪𑓂𑒞𑒰𑒢𑒑𑓀𑒖

𑒫𑒻𑒬𑒰𑒪𑒲 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒱

𑒔𑒰𑒧𑒳𑒝𑓂𑒛𑒰 𑒢𑒰𑒑-𑒢𑒰𑒑𑒱𑒢𑒲, 𑒧𑒳𑓀𑒑𑒹𑒩

𑒧𑒳𑒏𑒳𑒙𑒡𑒰𑒩𑒲 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡, 𑒁𑓀𑒞𑒲𑒔𑒏, 𑒦𑒰𑒑𑒪𑒣𑒳𑒩

𑒢𑒩𑓂𑒞𑒢 𑒑𑒝𑒹𑒬, 𑓑𑓐𑒧 𑒬𑒞𑒰𑒥𑓂𑒠𑒲, 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰

દ્નમંગા મ્યુળયિમ

દ્નમંગા મ્યુળયિમ

દુ્ગા, કાન્તિકિય

૧૦મ શતાવ્દી, ચીટ ભગવાનપુન, અન્ય્ના ડાઢી

ગણેશ વુદ્ય

ગૌતમ વુદ્ય, વૈશાળી

હાહિન વુદ્ય

યડિકેં પ્યુશ્રાવૈત મહવિ, નાળમહ્ઉ

ઊનાયિા નન્દનગાઢ, અશોક સ્તંભ

ઊમશ સુદામા ગુશ્રા

મુંગેન

નાગનાળ તીન્થંકન

કુમાનાઉ ભટટ શ્કેઉાહ, નાઉન્દા

વક્રિનમશાઉ વશ્વિવવિદ્યાઉય, ભા ગઉપુન

ડાઢ વુદ્ય

પાર્વતી

રામાયણ

રામપુરવા વૃષભ

રામપુરવા

બુદ્ધક અવશેષ

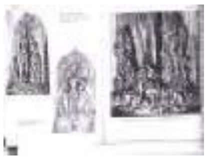
સંકિસા

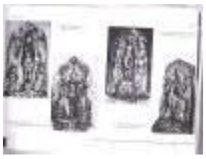
સપ્તમાતૃકા

સર્વતો ભદ્ર મણ્ડલ

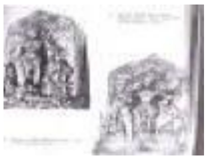
સૂર્ય

સૂર્ય

સૂર્યક સંગી

સૂર્ય, મધુબની આ નાગાર્જુન

મૂર્ત્તિ

મૂર્ત્તિ

મૂર્ત્તિ, વૈશાલી

उमा महेश्वर, कल्याणसुन्दर

वैशाली वृषभ शीर्ष

वैशाली, शालभंजिका भागलपुर

विष्णु बुद्धा

पाँम्पयुक्त महिषि

अहिल्या

अष्टयोगिनी मन्दिर, सहरसा

वनगाँव

दरभंगा

दरभंगा नगर, १९३४

दरभंगा मेडिकल कॉलेज

दुल्हदुल्हिन मन्दिर, जनकपुर

गाम्भीश्वर

गंगासागर पोखरि, मधुबनी

हनुमान मन्दिर, मधुबनी

हरिहरस्थान

मधुवनी हॉस्पीटल

जनकपुर जानकी मन्दिर

जानकी मन्दिर

जानकी मन्दिर, सीतामढ़ी

जानकी मन्दिर, सीतामढ़ी

जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय राजविराज, नेपाल

कलनेश्वर बाबा

कपिलेश्वर

कोषलेखाकार्यालय, राजविराज, नेपाल

मिथिला विश्वविद्यालय, दरभंगा

लक्ष्मीश्वर पैलेस, १९३४

माध्यमिकविद्यालय , जनकपुर

महेन्द्र चौक, जनकपुर

जनकपुर मंडप

મથિલિ, ૧૯૮૮ ભૂકમ્પ

પગલાવાલા ધર્મશાલા, જનકપુર, નેપાલ

પંડૌલ શહડ્યા

મધુવની વસ સ્ટૈંડ

૧ાળ હેડ ઑફિસ, ૧૯૩૪

૧ાળ હૉસ્પીટલ, દરભંગા, ૧૯૩૪

સૌરાઠ સભા

શિવ મન્દિર, ૧૯૩૪

શિવશંકર સિનેમા, મધુવની

શ્યામા મન્દિર

વિદ્યાપતિ મૂર્ત્તિ, વિસ્ફી

ઉગ્રતારા, તારાસ્થાન, મહિષી, સહરસા

વદ્યિાપતિ સ્મિારક, વસિ્ઠી	વસિ્ઠી, ઉદના મહાદેવ	વસિ્ઠી, વશિ્વેશ્વરી ભગવતી
		
અહલ્યા મન્દિર, અહયિારી	અશોક સ્તંભ, વૈશાળી	સ્તૂપ અશોક સ્તંભ, વૈશાળી
		
વળિાળપુર કળિા પૂર્વી ગેટ	વળિાળપુર કળિા મીનાર	ચામુંડી સ્થાન, વરિાટપુર, સહરસા
		
ગાઁધી પોખરિ, ઢાકા, મોતહિારી	ગાઁધી વદ્યિાલય, ઢાકા, મોતહિારી	ગરિજિા સ્થાન, મધુવની
		
હરહિર મન્દિર, સોનપુર	જૈન મન્દિર, ભાગલપુર	જૈન મન્દિર, વૈશાળી
		

કમલાદિત્ય સ્થાન

કપિલેશ્વર શિવ મન્દિર

ઊનરિયા નન્દનગઢ

મદનેશ્વર શિવ મન્દિર

મન્દાર પર્વત, વાઁકા

મોતિહારી સત્યાગ્રહ સ્મારક

પરમેશ્વરી મન્દિર, ડઢી, મધુવની

રામજાનકી મન્દિર, સીતામઢી

સત્યાગ્રહ સ્મારક, સીતામઢી

શાંતિ સ્તૂપ, વૈશાલી

ઉચ્ચૈઠ ભગવતી

ઉચ્ચૈઠ મન્દિર

સિંહેશ્વર સ્થાન, મધેપુરા

સૂર્યગ્રામ, પરસા

ઉગ્રતારા મન્દિર, મહિષી, સહર સા

वैशाली स्तूप	विक्रमशिला विश्वविद्यालय, भागलपुर	विराटपुर मन्दिर, मधेपुरा
 वृषभ शीर्ष, रामपुरवा	 सिंह शीर्ष, रामपुरवा	 शरभ, नेपाल
 पॉम्पियिक्ता देवी, वैशाली	 बाबा बटेश्वर, देवना, वनगाँव	 वट वृक्ष, वनगाँव
 भगवान विष्णु, देवना, वनगाँव	 शास्त्रार्थ स्थल, तारास्थान महिषी	 शास्त्रार्थ स्थल, तारास्थान महिषी
 तारास्थान महिषी	 माता तारा, तारास्थान महिषी	 उग्रतारा (पादर वाली तारा) मूर्ति, महिषी

𑒫𑒬𑒱𑒭𑓂𑒚 𑒧𑒳𑒢𑒱, 𑒖𑒢𑓂𑒧𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒧𑒯𑒱𑒭𑒲

𑒬𑓂𑒩𑒰𑒫𑒢𑓂𑒨𑒞𑒱 𑒏𑒰𑒪𑒲 𑒅𑒔𑓂𑒔𑒻𑒚

𑒥𑒾𑒠𑓂𑒡𑒠𑒹𑒫𑒲 𑒞𑒰𑒩𑒰 𑒥𑒰𑒢𑒲 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞𑒲𑒣𑒳𑒩

𑒦𑒑𑒫𑒞𑒲 𑒠𑒹𑒏𑒳𑒪𑒲

𑒦𑒑𑒫𑒞𑒲 𑒑𑒱𑒩𑒱𑒖𑒰 𑒤𑒳𑒪𑒯𑒩

𑒦𑒑𑒫𑒞𑒲 𑒧𑒯𑒰𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑒱 𑒑𑒱𑒩𑓂𑒨𑒫𑒰𑒩𑓂𑒞

𑒦𑒑𑒫𑒞𑒲 𑒥𑒰𑒢𑒲 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞𑒲𑒣𑒳𑒩

𑒦𑒳𑒫𑒢𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒲 𑒏𑒼𑒩𑓂𑒟

𑒠𑒹𑒫𑒲𑒏𑒰𑒪𑒲 𑒏𑒼𑒩𑓂𑒟

𑒑𑓀𑒑𑒰𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑒱 𑒢𑒑𑒩𑒚𑒲𑒯 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰

𑒑𑒼𑒮𑒰𑒅𑒢𑒱 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩 𑒏𑒼𑒩𑓂𑒟

𑒯𑒹𑒯𑒙𑓂𑒙 𑒠𑒹𑒫𑒲 𑒯𑒰𑒫𑒲𑒛𑒲𑒯

𑒏𑒰𑒪𑒲 𑒅𑒔𑓂𑒔𑒻𑒚

𑒧𑒯𑒱𑒭𑒰𑒮𑒳𑒩𑒧𑒩𑓂𑒠𑒱𑒢𑒲 𑒫𑒯𑒹𑒩𑒲 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰

𑒧𑒯𑒱𑒭𑒰𑒮𑒳𑒩𑒧𑒩𑓂𑒠𑒱𑒢𑒲 𑒯𑒰𑒫𑒲𑒛𑒲𑒯

महिषासुरमर्दिनी नाहर-भगवतीपुर

उमा मुण्ड्यछमर्दिनी मन्दिरापुर दरभंगा

यमुना भैरव बलिया मधुबनी

भैरव, भैरव-बलिया

नटराज, नारायही

शिव-पार्वती मन्दिर, कपिलेश्वरस्थान

शिव-पार्वती मन्दिर, कपिलेश्वरस्थान

शिव मन्दिर, सगिया, वसिपी

उमामहेश्वर, महादेवमठ

उमामहेश्वर, तरिहुत

विष्णु, भवानीपुर

विष्णु, भीठ भगवानपुर

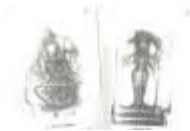

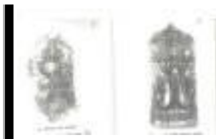
વિષ્ણુ, ળયનગાન	વિષ્ણુ, ઉદહી	વિષ્ણુ, સાહી-પનની, હાવીડીહ
		
શેષશાયી વિષ્ણુ, સવાસ, મુળશ્ઙનપુન	વનાહ મૂન્તિ, નભિકેશ્વનસ્થાન	મથિભિક્ષન શ્નભિખ્ય, વિષ્ણુ વુદ્ય મૂન્તિ
		
ભગવતી ઉચ્ચૈઠ, વેનીપટ્ટી	ભગવતી વામેશ્વની, ભંડાનીસમ	ચામુણ્ડા મન્દિન, કટના, મુળશ્ઙનપુન
		
શ્નષ્ટભુળ ગમેશ, હાવીડીહ	શ્નષ્ટભુળ ગમેશ, ક્ષોન્થ	ગંગા, શ્નાન્ધના-ડાઢી
		
મહિષાસુનમન્દિની, દુર્ગા	મ્ઉચ્છમન્દિની મન્દિન, મન્ળિપુન, દનભંગા	નટનાળ

 નામમન્દિર, શ્રહિયાસ્થાન	 સેહની, વૈશાલી, વિષ્ણુ નવિક- યજ્ઞોપવીતયાની	 નૂપનગામ શવિ મન્દિર
 સૂત્ય, દેકુલી	 સૂત્ય મૂત્તિ, ડલિહિ	 સૂત્ય મૂત્તિ, વિષ્ણુ, વનુશ્રામ
 ઉમામાહેશ્વર	 યમુના, શ્રાન્યના- ગઢી	 સમિનૌનાગઢ મૂત્તિ
 શ્રાદિ કાલી, ચૈનપુર સહરસા ચૈનપુર સહરસા- મથિલિક એકમાત્ર નીઉ કંઠ મન્દિર, સંગમે શ્રાદિકાલીન મવૂય કાલી- મન્દિર સેહો એહિ ગામમે શ્રછિ મહાશવિના ત્તિ શ્રા કાલીપૂજા વડ઼ વૂમયામસઁ ચૈનપુરમે હોશ્ત શ્રછિ	 ત્યોથાગઢક સ્વામી માયવાનન્દ કૌ લયાત્ય કાલી મન્દિર ત્યોથા ગઢ લગ પુનાન ગઢ઼ા એકત્ર પૂ વમે વ્નહ્મપુનાક વાવા હનિનાથ મહાદેવ મન્દિર શ્રા દક્ષિમિમે ઉત્ય ચૈડ મગવતી છથિ	 ત્યોથાગઢક દસમુખી કાલી ત્યોથા ગઢ લગ પુનાન ગઢ઼ા એકત્ર પૂ વમે વ્નહ્મપુનાક વાવા હનિનાથ મહાદેવ મન્દિર શ્રા દક્ષિમિમે ઉત્ય ચૈડ મગવતી છથિ

 કોશઉપ્ય (મધુવની) દેવીક મન્દિર	 શ્રકૌન, વેનીપટ્ટી, ભગવતી દુર્ગા, ભગવતીપીઠ	 શ્રકૌન, વેનીપટ્ટી, ભગવતી દુર્ગા, ભગવતીપીઠ
 ૧શ્રષ્ટભુજ ગણેશ, કોન્થ રશવિ મન્દિર, સધિયિા, વસિષ્ઠી	 ૧ વૌદ્ધ દેવી તારા, વાની, સમસ્તી પુન રઉગ્રતારા મન્દિર, મહિષી, સહરસા	 ૧ભગવતી, વાની રભગવતી, દેકુલી
 ૧ ભગવતી ગરિજાિ, શુભહ્ન રકાલી, ઉચ્ચૈઠ	 ૧ ભૈરવ, ભૈરવ વણિયાિ ર ઉમામહેશ્વર, મહાદેવમઠ	 ૧ દેવીકાલી, કોન્થ ર ગુસાઉનિ સ્થલ મન્દિર, કોન્થ
 ૧ ગણેશ, લહેનાયિાસનાય રઉમામહેશ્વર ૩ નટરાજ, ૪ વિષ્ણુ, તિલક, ભગઉ યાની, સેહાન, વૈશાલી	 ૧ ગંગા મૂર્તિ, નગરડીહ, દરભંગા ર ભગવતી મૃત્મૂર્તિ, ગન્ધવારિ	 ૧ હૈહટ્ટ દેવી, હાવીડીહ રભુવનેશ્વરી, કોન્થ

૧ કથતિ કાળી, ઉચ્ચૈઠ, ૨શ્રષ્ટગુળ ગામે શ, કોન્થ

૧ મહષિાસુન મન્દિની, હાવીડીહ, ૨ ઉમા, મ્ઉચ્છમન્દિની, મન્ગિળાપુન , દન્ભંગા

૧મહષિાસુનમન્દિની, ભગવતીપુન, નાહન, મહષિાસુન મન્દિની, વહેની , દન્ભંગા

૧ મ્ઉચ્છમન્દિની ભગવતી, મન્ગિળાપુન, દન્ભંગા ૨ નામ મન્દિન, શ્રહિઉ્યાસ્થાન

૧ મ્ઉચ્છમન્દિની ભગવતી, મન્ગિળા પુન, દન્ભંગા ૨સહિશ્વન સ્થાન, મચેપુના

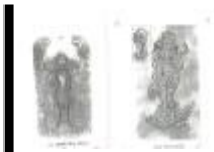
૧ નટનાળ, ના્નાઉાહિ ૨ ઉમામાહેશ્વન

૧_ શેષસાયી, સવાસ, મુળશ્ચશ્નપુન, ૨_ નટનાળ_ના્નાઉાહિ ૩_ ભગવતી ૪_ ઉમા માહેશ્વની

૧- શવિ પાન્વતી મન્દિન, કપઉિશ્વન સ્થાન ૨ સૂન્ય મૂન્તિ ઙિઉાહિ

૧_ સૂન્યમૂન્તિ, વિષ્ણુ વન્શ્ઞાન ૨ ગંગા, શ્રાન્ધના ઠઢી

૧_ ઉચ્ચૈઠ ભ્હગાવતી, વેનીપટ્ટી ૨_મહષિાસુનમન્દિની, દુન્ગા ૩_ ચામુણ્ડા મન્દિન , કટના, મુળશ્ચશ્નપુન ૪_ ભગવતી વાનેશ્વની, ભામ્ડાનસિમ

૧ વનાહમૂન્તિ, નઉિકેશ્વનસ્થાન, ૨વિષ્ણુ, ભવાનીપુન

૧ વિષ્ણુ, ળયનગન ૨વિષ્ણુ, ભીઠ ભગવાનપુન

𑓑_𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳_[illegible], 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒞𑒱- 𑒯𑒰𑒖𑒲𑒣𑒳𑒩 𑒩𑒳𑒠𑓂𑒩- 𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑒱 [illegible]

𑓑_𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳, [illegible], 𑓒_𑒫𑒩𑒰𑒯 𑓓_𑒑𑒝𑒹𑒬 𑓔𑒬𑒱𑒫 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩_[illegible]

𑓑_𑒨𑒧𑒳𑒢𑒰, [illegible], 𑓒_𑒬𑒹𑒭𑒬𑒰𑒨𑒲, 𑒮𑒫𑒰𑒮, 𑒧𑒳𑒖𑒅𑒅𑒩𑒣𑒳𑒩, 𑓓_𑒢𑒙𑒩𑒰𑒖_[illegible] 𑓔_ 𑒦𑒑𑒫𑒞𑒲 𑓕_ 𑒅𑒧𑒰 𑒧𑒰𑒯𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒲

𑒏𑒟𑒱𑒞, 𑒏𑒰𑒪𑒲, 𑒅𑒔𑓂𑒔𑒻𑒚, 𑒥𑒹𑒢𑒲𑒣𑒙𑓂𑒙𑒲

𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑒱 (𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩)

𑒮𑒧𑓂𑒦𑒫𑒞𑓁 𑒮𑒴𑒩𑓂𑒨

𑒫𑒹𑒝𑒳𑒑𑒼𑒣𑒰𑒪, 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰

𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳, 𑒪𑒰𑒅, 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰

𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳

𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳, 𑒬𑒱𑒯𑒼𑒪, 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒐𑒼𑒖

ई आलेख हमर दशकसँ ऊपरक मिथिलाक यात्राक उपरान्तक सूत्र-वृत्तान्त अछि आ ऐमे ए सभ स्थानक स्थानीय निवासी आ गाइड सभक अकथनीय योगदान छन्हि। कपिल कामत जाड़ाक गाड़ीक ड्राइवर लोकनि सेहो नीक गाइड सिद्ध भेला-गजेन्द्र ठाकुर

"मिथिलायदयश्च मध्यन्ते रिपवो इति मिथिला नगरी" - मिथिला जतऽ शत्रुकेँ मथल जाइत अछि- पाणिनीक विवरणमे।

किला आ गढ़

वलिराजपुर किला- मधुबनी जिलाक बाबूबरही प्रखण्डसँ ५ किलोमीटर पूब वलिराजपुर गाम अछि। एकर दक्षिण दिशामे एकटा पुरान किलाक अवशेष अछि। किला चारि किलोमीटर नमगर आ एक किलोमीटर चाकर अछि। दस फीटक मोट देवालसँ ई घेरल अछि।

असुरगढ़ किला- मिथिलाक दोसर किला मधुबनी जिलाक पूब आ उत्तर सीमा पर तिलयुगा धारक कातमे महादेव मठ लग ५० एकड़मे पसरल अछि।

जयनगर किला- मिथिलाक तेसर किला अछि भारत नेपाल सीमा पर प्राचीन जयपुर आ वर्तमान जयनगर लग। दरभंगा लग पंडौल गामसँ प्राप्त ताम्र अभिलेख पर जयपुर केर वर्णन अछि।

नन्दनगढ़- बेतियासँ १२ मील पश्चिम-उत्तरमे ई किला अछि। तीन पंक्तिमे १५ टा ऊँच डीह अछि।

लौरिया-नन्दनगढ़- नन्दनगढ़सँ उत्तर स्थित अछि, एतऽ अशोक स्तंभ आ बौद्ध स्तूप अछि।

𑒠𑒹𑒏𑒳𑒪𑒲𑒑𑒜𑓃- 𑒬𑒱𑒫𑒯𑒩 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒮𑒿 𑒞𑒲𑒢 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒣𑒴𑒥 𑒯𑒰𑒃𑒫𑒹 𑒏𑒹𑒩 𑒏𑒰𑒞𑒧𑒹 𑒠𑒴 𑒙𑒰 𑒏𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒁𑒫𑒬𑒹𑒭 𑒁𑒕𑒱। 𑒔𑒰𑒩𑒴 𑒠𑒱𑒮 𑒐𑒡𑒰𑒃 𑒁𑒕𑒱।

𑒏𑒙𑒩𑒰𑒑𑒜𑓃- 𑒧𑒳𑒖𑒤𑓂𑒤𑒩𑒣𑒳𑒩𑒧𑒹 𑒏𑒙𑒩𑒰 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒬𑒰𑒪 𑒑𑒜𑓃 𑒁𑒕𑒱, 𑒠𑒹𑒏𑒳𑒪𑒲 𑒑𑒜𑓃 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒔𑒰𑒩𑒴 𑒏𑒰𑒞 𑒐𑒡𑒰𑒃 𑒐𑒳𑒢𑒪 𑒁𑒕𑒱।

𑒢𑒾𑒪𑒰𑒑𑒜𑓃-𑒥𑒹𑒑𑒳𑒮𑒩𑒰𑒨𑒮𑒿 𑓒𑓕 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑓓𑓕𑓐 𑒋𑒏𑒛𑓃𑒧𑒹 𑒣𑒮𑒩𑒪 𑒄 𑒑𑒜𑓃 𑒁𑒕𑒱।

𑒖𑒨𑒧𑓀𑒑𑒪𑒰𑒑𑒜𑓃- 𑒥𑒹𑒑𑒴𑒮𑒩𑒰𑒨𑒧𑒹 𑒥𑒩𑒱𑒨𑒰𑒩𑒣𑒳𑒩 𑒟𑒰𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒥𑒩 𑒗𑒲𑒪𑒏 𑒧𑒡𑓂𑒨 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒆𑒿𑒔 𑒛𑒲𑒯 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒞𑓄 𑒄 𑒑𑒜𑓃 𑒁𑒕𑒱। 𑒢𑒰𑒍𑒏𑒼𑒚𑒲 (𑒧𑒯𑒾𑒪) 𑒑𑒰𑒧 𑒪𑒑 𑒄 𑒑𑒜𑓃 𑒁𑒕𑒱।

𑒧𑓀𑒑𑒪𑒑𑒜𑓃- 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞𑒲𑒣𑒳𑒩 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒧𑒹 𑒯𑒮𑒢𑒣𑒳𑒩 𑒥𑓂𑒪ॉ𑒏𑒧𑒹 𑒠𑒳𑒡𑒣𑒳𑒩𑒰 𑒥𑒖𑒰𑒩 𑒪𑒑 𑒠𑒹𑒍𑒜 𑒑𑒰𑒧 𑒪𑒑। 𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑒏 𑒅𑒣𑒠𑒹𑒬 𑒋𑒞𑓄 𑒦𑒹𑒪, 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒲𑒨 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒧𑓀𑒑𑒪𑒠𑒹𑒫𑒏 𑒂𑒑𑓂𑒩𑒯𑒣𑒩 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒠𑒱𑒢 𑒋𑒞𑓄 𑒢𑒱𑒫𑒰𑒮 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱।

𑒁𑒪𑒾𑒪𑒲𑒑𑒜𑓃- 𑒐𑒑𑒛𑓃𑒱𑒨𑒰𑒮𑒿 𑓑𑓕 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒁𑒪𑒾𑒪𑒲 𑒑𑒰𑒧 𑒪𑒑 𑓑𑓐𑓐 𑒋𑒏𑒛𑓃𑒧𑒹 𑒣𑒮𑒩𑒪 𑒄 𑒑𑒜𑓃 𑒁𑒕𑒱।

𑒏𑒲𑒔𑒏𑒑𑒜𑓃- 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑒱𑒨𑒰 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒧𑒹 𑒛𑒹𑓀𑒑𑒩𑒰𑒒𑒰𑒙𑒮𑒿 𑓑𑓐 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒧𑒯𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠𑒰 𑒢𑒠𑒲𑒏 𑒣𑒴𑒥𑒧𑒹 𑒄 𑒑𑒜𑓃 𑒁𑒕𑒱।

𑒥𑒹𑒢𑒴𑒑𑒜𑓃- 𑒙𑒹𑒜𑓃𑒑𑒰𑒕 𑒟𑒰𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒏𑒫𑒪 𑒡𑒰𑒩𑒏 𑒏𑒰𑒞𑒧𑒹 𑒄 𑒑𑒜𑓃 𑒁𑒕𑒱।

𑒥𑒩𑒱𑒖𑒢𑒑𑒜𑓃- 𑒥𑒯𑒰𑒠𑒳𑒩𑒑𑓀𑒖𑒮𑒿 𑒕𑒯 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒠𑒏𑓂𑒭𑒱𑒝𑒧𑒹 𑒪𑒼𑒢𑒮𑒥𑒩𑒲 𑒡𑒰𑒩𑒏 𑒏𑒰𑒞𑒧𑒹 𑒄 𑒑𑒜𑓃 𑒁𑒕𑒱।

𑒢𑒹𑒆𑒩𑒲- 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰𑒏 𑒥𑒱𑒩𑒾𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒐𑒝𑓂𑒛𑒮𑒿 𑓑𑓓 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒱𑒧𑒧𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒑𑒜𑓃 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒪𑒼𑒩𑒱𑒏𑒏 𑒧𑒰𑒢𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱।

𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡

कुण्डग्राम- हाजीपुरसँ बत्तीस किलोमीटर उत्तर-पूर्वमे बसाढ़-वैशाली आ लगमे वासोकुण्ड लग गाम गढ़-टीलासँ २ किमी उत्तर-पूर्व अछि कुण्डग्राम, जतऽ जैनक २४म तीर्थंकर महावीरक जन्म भेल छलन्हि। एतऽ बुद्धक छाउर, अभिषेक पुष्करणी (राजा अभिषेकसँ पूर्व एतऽ नहाइत रहथि), अशोक स्तम्भ आ संसद-भवन (राजा विशालक गढ़) अछि।

पलेवागढ़ बनहि टोल- एतऽ एकटा बुद्ध मूर्त्ति भेटल छल, मुदा ओकर आब कोनो पता नै अछि। ई स्थल सेहो रप्पवारी गामक लग अछि।

मंगलगढ़- समस्तीपुर जिलामे हसनपुर ब्लॉकमे दुधपुरा बजार लग देओढ गाम लग। भगवान बुद्धक उपदेश एतऽ भेल, स्थानीय राजा मंगलदेवक आग्रहपर बुद्ध किछु दिन एतऽ निवास सेहो केलन्हि।

मुसहरनियाँ डीह- अंधरा ठाढ़ीसँ ३ किलोमीटर पश्चिम पस्टन गाम लग एकटा ऊँच डीह अछि। बुद्धकालीन एकजनियाँ कोठली, बौद्धकालीन मूर्त्ति, पाइ, बर्त्तनक टुकड़ी आ पलेवाक अवशेष एतऽ अछि।

अकौर- मधुबनीसँ २० किलोमीटर पश्चिम आ उत्तरमे अकौर गाममे एकटा ऊँच डीह अछि, जतऽ बौद्धकालक मूर्त्ति अछि।

लौरिया-नन्दनगढ़- नन्दनगढ़सँ उत्तर स्थित अछि, एतऽ अशोक स्तंभ आ बौद्ध स्तूप अछि।

विक्रमशिला- भागलपुरमे स्थित प्राचीन विश्वविद्यालय। भागलपुर जिलाक अंतीचक गाममे राजा धर्मपालक बनाओल बुद्ध विश्वविद्यालय अछि। १०८ व्याख्याता छल रहबाक स्थान आ बाहरसँ पढ़ए बला छल सेहो स्थान एतऽ निर्मित अछि।

𑒔𑒧𑓂𑒣𑒰𑒢𑒑𑒩- 𑒦𑒰𑒑𑒪𑒣𑒳𑒩𑒏 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒱𑒧𑒧𑒹, 𑒂𑒥 𑒢𑒑𑒩𑒮𑒿 𑒮𑒙𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒄 𑒖𑒻𑒢 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱𑒏 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒣𑒫𑒱𑒞𑓂𑒩𑒮𑓂𑒟𑒪 𑒁𑒕𑒱, 𑒋𑒞𑓄 𑒧𑒯𑒰𑒫𑒲𑒩 𑒞𑒲𑒢𑒙𑒰 𑒥𑒮𑓂𑒮𑒰𑒫𑒰𑒮 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒟𑒱। 𑒠𑒴 𑒙𑒰 𑒖𑒻𑒢 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩 𑒋𑒞𑓄 𑒁𑒕𑒱, 𑒖𑒹 𑒖𑒻𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒩𑒯𑒧 𑒞𑒲𑒩𑓂𑒟𑓀𑒏𑒩 𑒫𑒰𑒮𑒳𑒣𑒴𑒖𑓂𑒨 𑒢𑒰𑒟𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒧𑒩𑓂𑒣𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒯𑒰𑒫𑒲𑒩 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒧𑒹 𑒕𑒯 𑒙𑒰 𑒥𑒮𑓂𑒮𑒰𑒫𑒰𑒮 𑒥𑒱𑒞𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒥𑒩𑓂𑒭𑒰 𑒇𑒞𑒳𑒧𑒹 𑒔𑒰𑒩𑒱 𑒧𑒰𑒮 𑒋𑒏 𑒚𑒰𑒧 𑒢𑒱𑒫𑒰𑒮𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒮𑓂𑒮𑒰𑒫𑒰𑒮 𑒏𑒯𑒪 𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒪। 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡 𑒋𑒏𑒼𑒙𑒰 𑒥𑒮𑓂𑒮𑒰𑒫𑒰𑒮 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒧𑒹 𑒢𑒻 𑒥𑒱𑒞𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒫𑒻𑒬𑒰𑒪𑒲 𑒢𑒑𑒩𑒲𑒧𑒹 𑒂𑒧𑓂𑒩𑒣𑒰𑒪𑒲𑒏 𑒅𑒠𑓂𑒨𑒰𑒢𑒧𑒹 𑒪𑒱𑒔𑓂𑒕𑒫𑒱𑒑𑒝𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒢𑓂𑒠𑒹𑒬 𑒠𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒪। 𑒂𑒧𑓂𑒩𑒣𑒰𑒪𑒲𑒮𑒿 𑒦𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒑𑓂𑒩𑒯𑒝 𑒏𑓄 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡 𑒑𑒹𑒪 𑒫𑒹𑒝𑒳𑒧𑒞𑒲 𑒏𑒩𑒨 𑒔𑒰𑒩𑒱 𑒧𑒰𑒮𑒏 𑒥𑒮𑓂𑒮𑒰𑒫𑒰𑒮।

𑒁𑒦𑒱𑒪𑒹𑒐

𑒑𑒾𑒩𑒲-𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒖𑒧𑒟𑒩𑒱 𑒑𑒰𑒧 𑒂 𑒯𑒻𑓀𑒚𑒲 𑒥𑒰𑒪𑒲 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒄 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒑𑒾𑒩𑒲 𑒂 𑒬𑒓𑓂𑒏𑒩𑒏 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒱𑒪𑒱𑒞 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒂 𑒌𑒣𑒩 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩𑒧𑒹 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒣𑒰𑒪𑒫𑓀𑒬𑒲𑒨 𑒁𑒦𑒱𑒪𑒹𑒐। 𑒥𑒱𑒠𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒮𑒿 𑓒-𑓓 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒠𑒱𑒬𑒰𑒧𑒹 𑒄 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒁𑒕𑒱।

𑒦𑒲𑒚-𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢𑒣𑒳𑒩 𑒁𑒦𑒱𑒪𑒹𑒐- 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒢𑒰𑒢𑓂𑒨𑒠𑒹𑒫𑒏 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒪𑓂𑒪𑒠𑒹𑒫𑒮𑒿 𑒮𑓀𑒥𑓀𑒡𑒱𑒞 𑒁𑒦𑒱𑒪𑒹𑒐 𑒋𑒞𑓄 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒧𑒡𑒹𑒣𑒳𑒩 𑒟𑒰𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒄 𑒮𑓂𑒟𑒪 𑒁𑒕𑒱।

𑒦𑒑𑒲𑒩𑒟𑒣𑒳𑒩- 𑒣𑒝𑓂𑒛𑒾𑒪 𑒪𑒑 𑒦𑒑𑒲𑒩𑒟𑒣𑒳𑒩 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒁𑒦𑒱𑒪𑒹𑒐 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒃𑒮𑒿 𑒍𑒃𑒢𑒫𑒰𑒩 𑒫𑓀𑒬𑒏 𑒁𑓀𑒞𑒱𑒧 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒬𑒰𑒮𑒏 𑒩𑒰𑒧𑒦𑒠𑓂𑒩𑒠𑒹𑒫 𑒂 𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒲𑒢𑒰𑒟𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒬𑒰𑒮𑒢𑒏 𑒫𑒱𑒭𑒨𑒧𑒹 𑒮𑒴𑒔𑒢𑒰 𑒦𑒹𑒙𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱।

𑒧𑓀𑒠𑒰𑒩 𑒣𑒩𑓂𑒫𑒞- 𑒥𑒰𑓀𑒏𑒰 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞 𑒮𑓂𑒟𑒪𑒧𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩𑒏 𑒑𑒳𑒣𑓂𑒞𑒫𑓀𑒬𑒲𑒨 𑓗𑒧𑓂 𑒬𑒞𑒰𑒥𑓂𑒠𑒲𑒏 𑒁𑒦𑒱𑒪𑒹𑒐 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑒧𑒳𑒠𑓂𑒩 𑒧𑓀𑒟𑒢𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒧𑓀𑒠𑒰𑒩𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒼𑒑 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪। 𑒢𑒱𑒏𑒙𑒧𑒹 𑒥𑒾𑒮𑒲𑒧𑒹 𑒖𑒻𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒩𑒯𑒧 𑒞𑒲𑒩𑓂𑒟𑓀𑒏𑒩 𑒫𑒰𑒮𑒳𑒣𑒴𑒖𑓂𑒨 𑒢𑒰𑒟𑒏 𑒠𑒴𑒙𑒰 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒁𑒕𑒱, 𑒣𑒻𑒒 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑒱 𑒪𑒰𑒪 𑒣𑒰𑒟𑒩𑒏 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒿 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒏𑒰𑒿𑒮𑒰𑒏 𑒖𑒏𑒩 𑒮𑒼𑒯𑒰𑒿 𑒠𑒴𑒙𑒰 𑒣𑒠𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒻𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒩𑒯𑒧 𑒞𑒲𑒩𑓂𑒟𑓀𑒏𑒩 𑒫𑒰𑒮𑒳𑒣𑒴𑒖𑓂𑒨 𑒢𑒰𑒟𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒔𑒧𑓂𑒣𑒰𑒢𑒑𑒩𑒧𑒹 𑒂 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒫𑒰𑒝 𑒋𑒞𑒻 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱।

विदेश्वर- मधुबनी जिलामे लोहनारोड स्टेशन लग स्थित शिवालयक स्थापना महाराज माधवसिंह केलन्हि। तइ युगक मिथिलाक्षरक अभिलेख सेहो एतऽ अछि।

वसैठी (वाइसी-वसैठी), अररिया अभिलेख - पूर्णियाँमे श्रीनगर लग मिथिलाक्षरक ई अभिलेख मिथिलाक पहिल महिला शासक रानी इन्द्रावतीक राजस्वकालक वर्णन करैत अछि। रानी इन्द्रावती (१७८४-१८०२) जे अकालक समय सूड-सूॅर-वरक आ अन्य कल्याणकारी कार्यक प्रारम्भ केने रहथि।

जयनगर किला- मिथिलाक तेसर किला अछि भारत नेपाल सीमा पर प्राचीन जयपुर आ वर्त्तमान जयनगर लग। दरभंगा लग पंचोभ गामसँ प्राप्त ताम्र अभिलेख पर जयपुर केर वर्णन अछि।

विष्णु

हुलासपट्टी- मधुबनी जिलाक फुलपरास थानाक जागेश्वर स्थान लग हुलासपट्टी गाम अछि। कारी पाथरक विष्णु भगवानक मूर्त्ति एतऽ अछि।

पिपराही- लौकहा थानाक पिपराही गाममे विष्णुक मूर्त्तिक चारू हाथ भग्न भऽ गेल अछि।

मधुबन- पिपराहीसँ १० किलोमीटर उत्तर नेपालक मधुबन गाममे चतुर्भुज विष्णुक मूर्त्ति अछि।

कमलादित्य स्थान- अंधरा ठाढ़ी लगमे कमलादित्य स्थानक विष्णु मंदिर कर्णाट राजा नान्यदेवक मंत्री श्रीधर दास द्वारा स्थापित भेल।

हंहारपुर अनुमण्डलक रखवारी गाममे वृक्षक नीचाँ राखल विष्णु मूर्त्ति, गांधारशैली मे बनाओल गेल अछि।

मटिहानी- विष्णु मन्दिर

जनकपुर- वृहद् विष्णुपुराणमे मिथिलामाहात्म्यमे जनकपुर क्षेत्रक वर्णन अछि। सत्रहम शताब्दीमे संत सूर किशोरकेँ अयोध्यामे सरयू धारमे राम आ जानकीक दू टा भव्य मूर्त्ति भेटलन्हि, जकरा ओ जानकी मन्दिर, जनकपुरमे स्थापित कऽ देलन्हि। वर्त्तमान मन्दिरक स्थापना टीकमगढ़क महारानी द्वारा १९११ ई. मे भेल। नगरक चारूकात यमुनी, गेरुखा आ दुग्धवती धार अछि। राम नवमी (चैत्र शुक्ल नवमी), जानकी नवमी (वैशाख शुक्ल नवमी) आ विवाह पंचमी (अगहन शुक्ल पंचमी) पर एतऽ मेला लगैए।

अंचरा-ठाढ़ीक स्थानीय वाचस्पति संग्रहालय- गौड़ गामक यक्षिणीक भव्य मूर्त्ति एतऽ राखल अछि।

गौतम तीर्थ- कमतौल स्टेशनसँ ८ किलोमीटर पश्चिम ब्रह्मपुर गाम लग एकटा गौतम कुण्ड पुष्करणी अछि।

मुंगेरक पूब 'सीता-कुण्ड' गर्म कुण्ड अछि, सीता जी एतै पृथ्वीमे समाहित भेल छली। ठंढ़ा जलक कुण्ड 'रामकुण्ड', लक्ष्मण कुण्ड, भरत कुण्ड, आ शत्रुघ्न कुण्ड सेहो अछि, जैयानीमे वड्ड मलिन। से मलिन वालू गढ़ नारकिलमे सेहो छै, वेसी पढ़ल लिखल गाममे से आब कहाँ?

हलावर्त्त- जनकपुरसँ ३५ किलोमीटर दक्षिण पश्चिममे सीतामढ़ी नगरमे हलेश्वर शिव मन्दिर आ जानकी मन्दिर अछि। एतसँ डेढ़ किलोमीटर पर पुण्डरीक क्षेत्रमे सीताकुण्ड अछि। हलावर्त्तमे जनक द्वारा हर चलेबा काल सीता भेटलि छली। राम नवमी (चैत्र शुक्ल नवमी) आ जानकी नवमी (वैशाख शुक्ल नवमी) पर एतऽ मेला लगैए।

फुलहर-मधुबनी जिलाक हरलाखी थानामे फुलहर गाममे जनकक पुष्पवाटिका छल जतऽ सीता फूल लोढ़ै छली।

𑒡𑒢𑒳𑒭𑒰- 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩𑒮𑒿 𑓑𑓕 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒡𑒢𑒳𑒭𑒰 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒧𑒹 𑒣𑒲𑒣𑒩𑒏 𑒑𑒰𑒕𑒏 𑒢𑒲𑒔𑒰𑒿 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒡𑒢𑒳𑒭𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒐𑒝𑓂𑒛 𑒣𑒛𑓃𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒩𑒰𑒧𑒏 𑒞𑒼𑒛𑓃𑒪 𑒄 𑒡𑒢𑒳𑒭 𑒁𑒕𑒱। 𑒌𑒮𑒿 𑒣𑒴𑒥 𑒥𑒰𑒝𑒑𑓀𑒑𑒰 𑒡𑒰𑒩 𑒥𑒯𑒻𑒋 𑒖𑒹 𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒝 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒥𑒰𑒝𑒮𑒿 𑒅𑒠𑓂𑒒𑒰𑒙𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪।

𑒮𑒳𑒑𑓂𑒑𑒰- 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩 𑒪𑒑 𑒖𑒪𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒬𑒱𑒫𑒡𑒰𑒧𑒏 𑒮𑒧𑒲𑒣 𑒮𑒳𑒑𑓂𑒑𑒰 𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒬𑒳𑒏𑒠𑒹𑒫𑒖𑒲𑒏 𑒂𑒬𑓂𑒩𑒧 𑒁𑒕𑒱। 𑒬𑒳𑒏𑒠𑒹𑒫𑒖𑒲 𑒖𑒢𑒏𑒮𑒿 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒪𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒌𑒪 𑒕𑒪𑒰- 𑒌 𑒚𑒰𑒧 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒚𑒯𑒩𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒫𑓂𑒨𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪।

𑒮𑒱𑓀𑒯𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩- 𑒧𑒡𑒹𑒣𑒳𑒩𑒰𑒮𑒿 𑓕 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩𑒣𑒩 𑒑𑒾𑒩𑒲𑒣𑒳𑒩 𑒑𑒰𑒧 𑒪𑒑 𑒮𑒱𑓀𑒯𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒬𑒱𑒫𑒡𑒰𑒧 𑒁𑒕𑒱।

𑒏𑒣𑒱𑒪𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩- 𑒏𑒣𑒱𑒪 𑒧𑒳𑒢𑒱 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒱𑒞 𑒧𑒯𑒰𑒠𑒹𑒫 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲𑒮𑒿 𑓖 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒱𑒧𑒧𑒹 𑒁𑒕𑒱।

𑒏𑒳𑒬𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩- 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞𑒲𑒣𑒳𑒩𑒮𑒿 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩-𑒣𑒴𑒥, 𑒪𑒯𑒹𑒩𑒱𑒨𑒰𑒮𑒩𑒰𑒨𑒮𑒿 𑓖𑓐 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒠𑒏𑓂𑒭𑒱𑒝-𑒣𑒴𑒥 𑒂 𑒮𑒯𑒩𑒮𑒰𑒮𑒿 𑓒𑓕 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒱𑒧 𑒄 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡 𑒬𑒱𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒞𑓄 𑒔𑒱𑒛𑓃𑒻-𑒁𑒦𑓂𑒨𑒰𑒩𑒝𑓂𑒨 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒞𑓄 𑒅𑒖𑓂𑒖𑒩 𑒂 𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒑𑒻𑒥𑒩, 𑒪𑒰𑒪𑒮𑒩, 𑒠𑒱𑒒𑒾𑒕, 𑒧𑒻𑒪, 𑒢𑒏𑒙𑒰, 𑒑𑒻𑒩𑒲, 𑒑𑒑𑒢, 𑒮𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲, 𑒁𑒡𑒰𑒢𑒲, 𑒯𑒩𑒱𑒁𑒪, 𑒔𑒰𑒯𑒰, 𑒏𑒩𑒢, 𑒩𑒞𑒫𑒰 𑒔𑒱𑒛𑓃𑒻 𑒮𑒦 𑒢𑒫𑒧𑓂𑒥𑒩𑒮𑒿 𑒧𑒰𑒩𑓂𑒔 𑒡𑒩𑒱 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒁𑒥𑒻𑒋।

𑒮𑒱𑒧𑒩𑒠𑒯- 𑒟𑒪𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒮𑓂𑒙𑒹𑒬𑒢 𑒪𑒑 𑒬𑒱𑒫𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒥𑒮𑒰𑒍𑒪 𑒬𑒱𑒫𑒮𑒱𑓀𑒯𑒣𑒳𑒩 𑒑𑒰𑒧 𑒪𑒑 𑒄 𑒬𑒱𑒫𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩 𑒁𑒕𑒱।

𑒮𑒼𑒧𑒢𑒰𑒟- 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒮𑒾𑒩𑒰𑒚 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒮𑒦𑒰𑒑𑒰𑒕𑒲 𑒪𑒑 𑒮𑒼𑒧𑒠𑒹𑒫 𑒧𑒯𑒰𑒠𑒹𑒫 𑒕𑒟𑒱।

𑒧𑒠𑒢𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩- 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒁𑓀𑒡𑒩𑒰 𑒚𑒰𑒜𑓃𑒲𑒮𑒿 𑓔 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒣𑒴𑒥 𑒧𑒠𑒢𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒬𑒱𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒁𑒕𑒱।

𑒔𑒝𑓂𑒛𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩- 𑒯𑓀𑒯𑒰𑒩𑒣𑒳𑒩𑒧𑒹 𑒯𑒩𑒛𑓃𑒲 𑒑𑒰𑒧 𑒪𑒑 𑒔𑒝𑓂𑒛𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒱𑒞 𑒔𑒝𑓂𑒛𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒬𑒱𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒁𑒕𑒱।

𑒬𑒱𑒪𑒰𑒢𑒰𑒟- 𑒖𑒨𑒢𑒑𑒩 𑒪𑒑 𑒏𑒧𑒪𑒰 𑒡𑒰𑒩𑒏 𑒏𑒰𑒞𑒧𑒹 𑒬𑒱𑒪𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒧𑒯𑒰𑒠𑒹𑒫 𑒕𑒟𑒱।

𑒅𑒑𑓂𑒩𑒢𑒰𑒟- 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲𑒮𑒿 𑒠𑒏𑓂𑒭𑒱𑒝 𑒣𑒝𑓂𑒛𑒾𑒪 𑒮𑓂𑒙𑒹𑒬𑒢 𑒪𑒑 𑒦𑒫𑒰𑒢𑒲𑒣𑒳𑒩 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒅𑒑𑒢𑒰 𑒧𑒯𑒰𑒠𑒹𑒫𑒏 𑒬𑒱𑒫𑒪𑒱𑓀𑒑 𑒁𑒕𑒱। 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒣𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒪𑒑𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒞𑒿 𑒅𑒑𑒢𑒰𑒩𑒴𑒣𑒲 𑒧𑒯𑒰𑒠𑒹𑒫 𑒖𑒙𑒰𑒮𑒿 𑒑𑓀𑒑𑒰𑒖𑒪 𑒢𑒱𑒏𑒰𑒪𑒱 𑒖𑒪 𑒣𑒱𑒨𑒹𑒪𑒐𑒱𑒢𑓂𑒯। 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏𑒹 𑒯𑒚 𑒏𑒹𑒪𑒰𑒣𑒩 𑒊 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒣𑒩 𑒅𑒑𑒢𑒰 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒁𑒮𑒪 𑒬𑒱𑒫𑒩𑒴𑒣𑒏 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢 𑒠𑒹𑒪𑒐𑒱𑒢𑓂𑒯।

𑒅𑒔𑓂𑒔𑒻𑒚 𑒕𑒱𑒢𑓂𑒢𑒧𑒮𑓂𑒞𑒱𑒏𑒰 𑒦𑒑𑒫𑒞𑒲- 𑒏𑒧𑒞𑒾𑒪 𑒮𑓂𑒙𑒹𑒬𑒢𑒮𑒿 𑓑𑓖 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒼𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒅𑒔𑓂𑒔𑒻𑒚𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒪𑒱𑒠𑒰𑒮 𑒦𑒑𑒫𑒞𑒲𑒏 𑒣𑒴𑒖𑒰 𑒏𑒻𑒢 𑒕𑒪𑒰। 𑒦𑒑𑒫𑒞𑒲𑒏 𑒧𑒾𑒪𑒱𑒏 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒧𑒮𑓂𑒞𑒏 𑒫𑒱𑒯𑒲𑒢 𑒁𑒕𑒱।

𑒅𑒑𑓂𑒩𑒞𑒰𑒩𑒰- 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒢 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧𑒦𑒴𑒧𑒱 𑒧𑒯𑒱𑒭𑒲𑒧𑒹 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒢𑒏 𑒑𑒼𑒮𑒰𑒅𑒢𑒱 𑒅𑒑𑓂𑒩𑒞𑒰𑒩𑒰 𑒕𑒟𑒱।

𑒦𑒠𑓂𑒩𑒏𑒰𑒪𑒱𑒏𑒰- 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒏𑒼𑒃𑒪𑒐 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒦𑒠𑓂𑒩𑒏𑒰𑒪𑒱𑒏𑒰 𑒧𑓀𑒠𑒱𑒩 𑒁𑒕𑒱।

𑒔𑒰𑒧𑒳𑒝𑓂𑒛𑒰- 𑒧𑒳𑒖𑒤𑓂𑒤𑒩𑒣𑒳𑒩 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒧𑒹 𑒏𑒙𑒩𑒰𑒑𑒜𑓃 𑒪𑒑 𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒝𑒰 𑒫𑒰 𑒪𑒐𑒢𑒠𑒹𑒃 𑒡𑒰𑒩 𑒪𑒑 𑒠𑒳𑒩𑓂𑒑𑒰 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒔𑒝𑓂𑒛-𑒧𑒳𑒝𑓂𑒛𑒏 𑒫𑒡 𑒏𑒉𑒪 𑒑𑒹𑒪। 𑒋𑒃 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒣𑒩 𑒄 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩 𑒁𑒕𑒱।

𑒣𑒩𑒮𑒰 𑒮𑒴𑒩𑓂𑒨 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩- 𑒗𑓀𑒗𑒰𑒩𑒣𑒳𑒩𑒧𑒹 𑒮𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧𑒮𑒿 𑒣𑒰𑒿𑒔 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒣𑒩𑒮𑒰 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒮𑒰𑒜𑓃𑒹 𑒔𑒰𑒩𑒱 𑒤𑒲𑒙𑒏 𑒦𑒫𑓂𑒨 𑒮𑒴𑒩𑓂𑒨 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒦𑒹𑒙𑒪 𑒁𑒕𑒱।

𑒔𑒻𑒢𑒣𑒳𑒩 𑒮𑒯𑒩𑒮𑒰- 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒉𑒏𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒢𑒲𑒪𑒏𑓀𑒚 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩, 𑒮𑓀𑒑𑒧𑒹 𑒂𑒠𑒱𑒏𑒰𑒪𑒲𑒢 𑒦𑒫𑓂𑒨 𑒏𑒰𑒪𑒲-𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒊 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒯𑒰𑒬𑒱𑒫𑒩𑒰𑒞𑓂𑒩𑒱 𑒂 𑒏𑒰𑒪𑒲𑒣𑒴𑒖𑒰 𑒥𑒛𑓃 𑒡𑒴𑒧𑒡𑒰𑒧𑒮𑒿 𑒔𑒻𑒢𑒣𑒳𑒩𑒧𑒹 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱।

𑒔𑒩𑒯𑒰, 𑒫𑒢𑒧𑒢𑒐𑒲, 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑒱𑒨𑒰𑒿𑒧𑒹 𑒢𑒩𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒁𑒫𑒞𑒰𑒩𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒁𑒕𑒱, 𑒉𑒏𑒙𑒰 𑒐𑒼𑒯 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒣𑒻𑒒 𑒣𑒰𑒟𑒩 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒏𑒩𑒰 𑒖𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒚𑒼𑒏𑒫𑒻 𑒞𑒿 𑒥𑒛𑓃𑒲 𑒏𑒰𑒪 𑒡𑒩𑒱 𑒑𑒼𑓀-𑒑𑒾𑓀 𑒁𑒫𑒰𑒖 𑒯𑒼𑒃𑒞

रहत। ई स्थान आब नरसिंह भगवानक मूर्ति आ मन्दिरक कारणसँ बेस विकसित भऽ गेल अछि। एतौ नरसिंह पाया फाड़ि अवतारित भेल छल।

बिसफी- मधुबनी जिलाक बेनीपट्टी थानामे कमतौल रेलवे स्टेशनसँ ६ किलोमीटर पूब आ कपिलेश्वर स्थानसँ ४ किलोमीटर पश्चिम बिसफी गाम अछि। ज्योतिरीश्वर पूर्व महाकवि विद्यापतिक जन्म-स्थान ई गाम अछि।

मिथिलाक बीस टा सिद्ध पीठ- १गिरिजास्थान (फुलहर, मधुबनी), २दुर्गास्थान (उचैठ, मधुबनी), ३रहेश्वरी (दोखर, मधुबनी), ४भुवनेश्वरीस्थान (भगवतीपुर, मधुबनी), ५ भद्रकालिका (कोइलख, मधुबनी), ६चामुण्डा स्थान (पचाही, मधुबनी), ७सोनामाइ (जनकपुर, नेपाल), ८योगनिद्रा (जनकपुर, नेपाल), ९कालिका स्थान (जनकपुर स्थान), १०राजेश्वरी देवी (जनकपुर, नेपाल), ११छिन्नमस्ता देवी (उजान, मधुबनी), १२वनदुर्गा (खररख, मधुबनी), १३सिद्धेश्वरी देवी (सरिसव, मधुबनी), १४देवी-स्थान (अंधरा ठाढ़ी, मधुबनी), १५कंकाली देवी (भारत नेपाल सीमा आ रामबाग प्रवेस, दरभंगा), १६उग्रतारा (महिषी, सहरसा), १७कात्यानी देवी (बदलाघाट, सहरसा), १८पूरन देवी(पूर्णियाँ), १९काली स्थान (दरभंगा), २०जैमंगलास्थान(मुंगेर),
५२ जनकपुर परिक्रमाक १५ स्थल आ ओतुक्का मुख्य देवता १ हनुमाननगर- हनुमानजी, २कल्याणेश्वर- शिवलिंग, ३गिरिजा-स्थान- शक्ति, ४मटिहानी- विष्णु मन्दिर, ५जलेश्वर- शिवलिंग, ६मनाई- माण्डव ऋषि, ७ ध्रुव कुण्ड- ध्रुव मन्दिर, ८कंचन वन- कोनो मन्दिर नै मात्र मनोरम दृश्य, ९पर्वत- पाँच टा पर्वत, १०धनुषा- शिव धनुषक टुकड़ी, ११सतोखड़ी- सप्तर्षिक सात टा कुण्ड, १२हरुषाहा- विमलागंगा, १३ करुणा- कोनो मन्दिर नै मात्र मनोरम दृश्य, १४ बिसौल- विश्वामित्र मन्दिर आ १५जनकपुर।

दरभंगा कैथोलिक चर्च- १८९१मे स्थापित ई चर्च १८८७ केर भूकम्पमे क्षतिग्रस्त भऽ गेल। एकरा होली रोजेरी चर्च सेहो कहल जाइत। सेंट फ्रांसिस ऑसासी चर्च मुळश्शरपुरमे अछि।

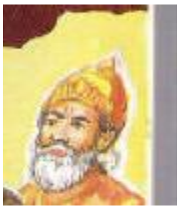
भिखिया सलामी मजार- गंगासागर पोखरि दरभंगाक महारापर ई मजार अछि। मकदूम बाबाक मजार:ललित नारायण मिथिला विश्वविद्यालय आ कामेश्वर सिंह संस्कृत विश्वविद्यालय दरभंगाक बीच स्थित ई मजार हिन्दू आ मुस्लिम मतावलम्बीक एकटा पावन स्थान अछि। दरभंगा टावर मस्जिद इस्लाम मतावलम्बीक एकटा नव्य मस्जिद आ धार्मिक स्थल अछि।

विदेह मिथिला रत्न

विदेह मिथिला रत्न

विदेह विदेह विदेह विदेह http://www.videha.co.in/ विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका विदेह ई-जर्नल (Videha e-journal) विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका नव अंक देखबाक लेल पृष्ठ सभकेँ रिफ्रेश कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

भारत आ नेपालक माटिमे पसरल मिथिलाक धरती प्राचीन कालहिसँ महान पुरुष ओ महिला लोकनिक कर्मभूमि रहल अछि। प्रस्तुत अछि मिथिला रत्नक एकटा छोट संग्रह। ए संग्रहकेँ पूर्ण करबाक हेतु अपन बहुमूल्य संग्रहकेँ ... पठाउ ... सम्बन्धित फोटो ... आ संग्रहकर्त्ताक नामसँ छपतहि फोटो सभ पठेबा लेल धन्यवाद पाठकगणसँ सामान्य प्रार्थना: अव्यवसायिक उद्देश्य आ मात्र एकेडमिक प्रयोग लेल विशेष विनिमय देखबा लेल कृपा कए **विदेह_३४६, विदेह_३४७, विदेह_३६६** आ **मिथिला रत्न मिथिला चित्रकला मिथिलाक पावनि तिहार (कथा) आ मिथिलाक संगीत**।

वैदिक जनक

'वैदेह राजा' ऋग्वेदिक कालक नमी सप्याक नामसँ छलाह, यज्ञ कैल सदेह स्वर्ग गेलाह, ऋग्वेदमे वर्णन अछि ओ इन्द्रक संग देवता असुर नमुचीक विरुद्ध आ तहिमे इन्द्र हुनका बचओलन्हि। शतपथ ब्राह्मणक विदेघमाथव आ पुराणक नमि दुनू गोटेक पुरोहित गौतम छथि से दुनू एके छथि आ एतएसँ विदेह राज्यक प्रारम्भ। माथवक पुरोहित गौतम मित्रविन्द यज्ञक बलिक प्रारम्भ कएलन्हि आ पुनः एकर पुनःस्थापना भेल महाजनक-२ क समयमे याज्ञवल्क्य द्वारा। नमि गौतमक आश्रमक लग **जयन्त** आ मिथि-जनिका मिथिला नामसँ सेहो सोर कएल जाइत छन्हि, **मिथिला** नगरक निर्माण कएलन्हि। नमीक जयन्तपुर वर्त्तमान जनकपुरमे छल, मथीक मिथिलानगरीक स्थान

वाल्मीकि

सीतापति राम

एखन धरि निर्धारित नहि भए सकल अछि, अनुमानित अछि जनकपुरक लग। �सीरध्वज जनक� सीताक पिता छथि आ एतयसँ मिथिलाक राजाक सुदृढ़ परम्परा देखबामे अबैत अछि। �कृति जनक� सीरध्वजक बादक १८म पुस्तमे भेल छलाह। कृति हिरण्यनाभक पुत्र छलाह आ जनक बहुलाश्वक पुत्र छलाह। याज्ञवल्क्य हिरण्यनाभक शिष्य छलाह, हुनकासँ योगक शिक्षा लेने छलाह। कराल जनक द्वारा एकटा ब्राह्मण युवतीक शील-अपहरणक प्रयास भेल आ जनक राजवंश समाप्त भए गेल (संदर्भ अश्वघोष-बुद्धचरित आ कौटिल्य-अर्थशास्त्र)।

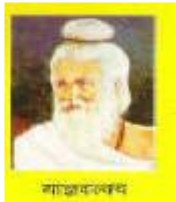
लव कुश

विदेघ माथव

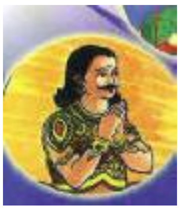
शतपथ ब्राह्मणक विदेघ माथवक विदेह आगमन, आगिक सदानीरासँ आगाँ नहि बढ़बाक वर्णन।

शतपथ ब्राह्मणक विदेघमाथव आ पुराणक नमि दुनू गोटेक पुरोहित गौतम छथि से दुनू एके छथि आ एतयसँ विदेह राज्यक प्रारम्भ।

वाजसनेयी याज्ञवल्क्य

याज्ञवल्क्य मिथिलाक दार्शनिक राजा कृति जनकक दरबारमे छलाह। हुनकर माताक वा पिताक नाम सम्भवतः वाजसनी छलन्हि। ओना हुनकर पिता देवरातकेँ मानल जाइत छन्हि। याज्ञवल्क्य १ शुक्ल यजुर्वेद, २ शतपथ ब्राह्मण, ३बृहदारण्यक उपनिषद आ ४याज्ञवल्क्य स्मृतिक दृष्टाओपक छथि।

अंगराज कर्ण

वैशेषिक दर्शन कणाद

वैशेषिक दर्शन कणाद

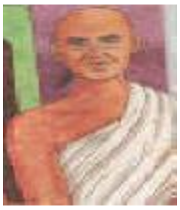
महावीर जैन ५९९-५२७

महावीर विदेहमे छह टा वर्षावास बितेलन्हि।

गौतम बुद्ध जन्म ५६३-४८३

ओना तँ महावीर वर्द्धमान छह टा वर्षावास विदेहमे बितौलन्हि मुदा बुद्ध एकोटा नै मुदा मिथिलामे बौद्ध धर्मक प्रभाव पछाति बढ़ल बुद्ध वैशाली नगरीमे आम्रपालीक उद्यानमे लिच्छवीगणकेँ सन्देश देने छलाह।

चाणक्य जन्म ३५०-२८३

चर्म आ वर्णिकी कृषेत्रमे कौटिल्यक अर्थशास्त्र आ याज्ञवल्क्य स्मृतिमे वर्णित समानता अछि जे चाणक्यक मिथिलावासी होयबाक प्रमाण अछि

अर्थशास्त्रमे(१६ वणिग्यायकाः पृथमायकाः षडध्यायः इन्द्रियजये अरिषड्वर्गत्यागः) करालजनकक प्रसंग सेहो चर्चा अछि

तद्विरुद्धवृत्तिरवश्येन्द्रियश्चातुरन्तोऽपि राजा सद्यो विनश्यति- यथा दाण्डक्यो नाम भोजः कामाद् ब्राह्मण कन्यामभिमन्यमानः सबन्धुराष्ट्रो विननाश करालश्च वैदेहः।

चन्द्रगुप्त मौर्य चाणक्यक शिष्य जन्म ३४०-२९३

चाणक्यक शिष्य

आर्यभट्ट वैज्ञानिक ४७६-५५०

[illegible]

सिद्ध सरहपाद ७००-७८०

[illegible]

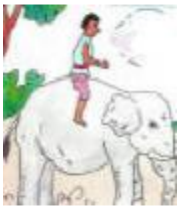

आदि शंकराचार्य ७८८-८२० मंडन मिश्रसँ शास्त्रार्थ

𑒑𑒼𑒢𑒴 𑒗𑒰 𑓑𑓐𑓕𑓐-𑓑𑓑𑓕𑓐

𑒏𑒩𑒧𑒯𑒹 𑒮𑒼𑒢𑒏𑒩𑒱𑒨𑒰𑒧 𑒑𑒼𑒢𑒴 𑒗𑒰𑒏 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝 𑒣𑒘𑓂𑒖𑒲𑒧𑒹 𑒁𑒕𑒱- 𑒧𑒯𑒰𑒧𑒯𑒼𑒣𑒰𑒡𑓂𑒨𑒰𑒨 𑒔𑒴𑒛𑒰𑒧𑒝𑒱 𑒑𑒼𑒢𑒴। 𑒣𑒘𑓂𑒖𑒲𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒮𑒰𑒩 𑒣𑒲𑒜𑓃𑒲𑒏 𑒑𑒝𑒢𑒰 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒮𑒿 𑒑𑒼𑒢𑒴𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧 (𑒑𑒼𑒢𑒴𑒏 𑒮𑒼𑒢𑒏𑒩𑒱𑒨𑒰𑒧 𑒏𑒩𑒧𑒯𑒹-𑒫𑒞𑓂𑒮𑒧𑒹 𑓒𑓔𑒧 𑒣𑒲𑒜𑓃𑒲 𑒣𑒛𑓃𑒻 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱) *𑒂𑒩𑓂𑒨𑒦𑒙𑓂𑒙𑒏 𑒥𑒰𑒠 (𑒂𑒩𑓂𑒨𑒦𑒙𑓂𑒙𑒏 𑒧𑒰𑒝𑓂𑒛𑒩-𑒏𑒰𑒬𑓂𑒨𑒣𑒧𑒹 𑓓𑓙 𑒧 𑒣𑒲𑒜𑓃𑒲 𑒣𑒛𑓃𑒻 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱) 𑒂 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 (𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒭𑒻𑒫𑒰𑒩 𑒫𑒮𑒱𑒭𑓂𑒚𑒲-𑒏𑒰𑒬𑓂𑒨𑒣𑒧𑒹 𑓑𑓔𑒧 𑒣𑒲𑒜𑓃𑒲 𑒣𑒛𑓃𑒻 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱)* 𑒪𑒑𑒦𑒑 𑓑𑓐𑓕𑓐 𑒃.𑒧𑒹 𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒋𑒯𑒱 𑒞𑒩𑒯𑒹𑒿 𑒋𑒏 𑒣𑒲𑒜𑓃𑒲𑒏𑒹𑒿 𑓔𑓐 𑒮𑒿 𑒑𑒳𑒝𑒰 𑒏𑒹𑒪𑒰 𑒮𑒿 𑒂𑒩𑓂𑒨𑒦𑒙𑓂𑒙𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒪𑒑𑒦𑒑 𑓔𑓗𑓖 𑒃. 𑒂 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒪𑒑𑒦𑒑 𑓑𑓓𑓕𑓐 𑒃. 𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮𑒮𑒧𑓂𑒧𑒞 𑒁𑒕𑒱।

𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝𑒰𑒩𑒰𑒧 𑒂 𑒯𑒰𑒟𑒲 𑒮𑒳𑒫𑒩𑒢

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒨𑒰𑒠𑒫 (𑒑𑒳𑒂𑒩) 𑒖𑒰𑒞𑒱𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒠𑒹𑒫𑒞𑒰 𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝𑒰𑒩𑒰𑒧 𑒁𑒣𑒢 𑒯𑒰𑒟𑒲 𑒮𑒳𑒫𑒩𑒢𑒣𑒩 𑒮𑒫𑒰𑒩।

𑒫𑓀𑒬𑒲𑒡𑒩 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝

𑒕𑒹𑒕𑒢 𑒧𑒯𑒩𑒰𑒖

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒛𑒼𑒧 𑒖𑒰𑒞𑒱𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒠𑒹𑒫𑒞𑒰

𑒠𑒲𑒢𑒰- 𑒦𑒠𑒩𑒲

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒧𑒳𑒮𑒯𑒩 𑒖𑒰𑒞𑒱𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒠𑒹𑒫𑒞𑒰

𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒣𑒿𑒖𑒱𑒨𑒰𑒩

𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒮𑒪𑒯𑒹𑒮

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒠𑒳𑒮𑒰𑒡𑒫𑓀𑒬𑒲 (𑒠𑒳𑒮𑒰𑒡) 𑒖𑒰𑒞𑒱𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒠𑒹𑒫𑒞𑒰

𑒠𑒳𑒪𑒩𑒰 𑒠𑒨𑒰𑒪

𑒑𑒼𑒢𑒴 𑒗𑒰𑒏 𑒑𑒰𑒧 𑒦𑒩𑒾𑒛𑓃𑒰𑒏 𑒩𑒰𑒖𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩, "𑒥𑒯𑒳𑒩𑒰 𑒑𑒼𑒜𑓃𑒢𑒱 𑒢𑒙𑒳𑒂 𑒠𑒨𑒰𑒪" 𑒪𑒼𑒏𑒏𑒟𑒰𑒏 𑒧𑒳𑒐𑓂𑒨 𑒏𑒟𑒰𑒢𑒰𑒨𑒏।

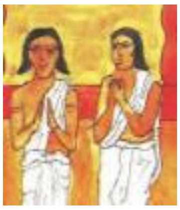
𑒏𑒰𑒪𑒱𑒠𑒰𑒮

જાતીડામે એપ્પની હનિકના ગહવન છન્હિ

વોર્યકાયસ્થ

વદ્યાપતિક પુનુષ-પનીક્ષામે મૃત્યુકાળમે ગંગા નદીક શ્રાયવ શ્રા વોર્ય-કાયસ્થકેં શ્રપનામે સમેવાક પ્યસિા વન્ણાતિ શ્રછિ ળે વાદમે વદ્યાપતિકેં ઉs કs સેહો પ્નયણતિ જેઉ।

નાયાકૃષ્ણ શ્રા કનાનાનામ મણ્ઙકિ

મથિળિક શ્રમતા ઘપેનક પ્નાનમ્ભકિ ગવૈપ્યા

મહાનાળ નાન્યદેવ

મથિળિક કન્ણાટ વંશક ૧૦૮૭ ઈ મે સ્થાપના। ૧૧૪૭ ઈ મે મૃત્યુ।

મણ્ઙદેવ

મથિળિક કન્ણાટ વંશક સંસ્થાપક નાન્યદેવક પુત્ન। મથિળિક ગંધવનિયા નાળપૂત મણ્ઙદેવકેં શ્રપન વીળીપુનુષ માનૈત છથિ।

મહાનાળ હનસિંહદેવ

મથિળિક કન્ણાટ વંશક। ળ્યોતિનીશ્વન ગકુનક વન્ણ-નત્નાકનમે હનસિંહદેવ નાયક શ્રાર્ક નાળા છથિહ। ૧૨૮૪ ઈ મે ળન્મ શ્રા ૧૩૦૭ ઈ મે નાળસિંહાસના ઘયિાસુદ્દીન તુગળકસઁ ૧૩૨૪-૨૫ ઈ મે હાનકિ વાદ નેપાળ પળાયના। મથિળિક પઞ્ળી-પ્નવન્ણક વ્નાહ્મણ, કાયસ્થ શ્રા ક્ષત્નયિ મધ્ય શ્રાયકિાનકિ સ્થાપક, મૈથિળ વ્નાહ્મણક હેતુ ગુણાકન હા, કન્ણ કાયસ્થક ઙઙ શંકનદત્ત, શ્રા ક્ષત્નયિક હેતુ વળિયદત્ત પર્હિ હેતુ પ્નથમતયા નયિુક્ત જેઉહ। હનસિંહદેવક પ્નેનણાસઁ- શ્રા ઈ હનસિંહદેવ નાન્યદેવક વંશળ છથિહ, ળે નાન્યદેવ કન્ણાટ વંશક ૧૦૦૮ શાકેમે સ્થાપના કેને નહથિ-નન્દેદ શુન્યં શશી શાક વન્ષ (૧૦૧૮ શાકે) મથિળિક પણ્ડિત ઉકર્ન શાકે ૧૨૪૮ તદનુસાન ૧૩૨૬ ઈ મે પઞ્ળી-પ્નવન્ણક વન્તમાન સ્વન્પક પ્નાનમ્ભક નન્ણિય કપ્ઙન્હિ। પુન: વન્તમાન સ્વન્પમે થોડે વ્દ્ધિ વળિસી ઉકર્ન મથિળિશ મહાનાળ માધવ સિંહસઁ ૧૭૬૦ ઈ મે શ્રાદેશ કનવાય પઞ્ળીકાનસઁ શાખા પુસ્તકક પ્નણયન કનવશ્રોલ્ન્હિ।

મંત્ની ગણેશ્વન

મથિળિક કન્ણાટ વંશક નનેશ હનસિંહદેવક મંત્ની। *સુગતિસોપાનમે* મથિળિક સાંવૈધાનકિ ઞાહિસક વન્ણન।

𑒍𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠 𑒣𑒰𑒿𑒖𑒱𑒧𑒹 (𑒏𑒩𑓂𑒝𑒰𑒙 𑒏𑒰𑒪 𑒁𑒢𑒳𑒧𑒰𑒢𑒱𑒞 𑓑𑓖𑓐𑓐 𑒬𑒰𑒏𑒹 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑓑𑓖𑓗𑓘 𑒄. 𑒥𑒰𑒮𑓂𑒞𑒫𑒧𑒹 𑒧𑒰𑒡𑒫 𑒮𑒱𑓀𑒯𑒏 𑒥𑒰𑒠𑒧𑒹 𑓑𑓘𑓐𑓐 𑒄.𑒏 𑒂𑒮𑒣𑒰𑒮) *𑒬𑓂𑒩𑒼𑒞𑓂𑒩𑒱𑒨*𑒢𑒰𑒧𑒏 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒢𑒫 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝 𑒅𑒣𑒖𑒰𑒞𑒱𑒏 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒧𑒹 𑒅𑒞𑓂𑒣𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒦𑒹𑒪।

𑒧𑒲𑒢𑒰𑓀 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒧𑒳𑒮𑓂𑒪𑒱𑒧 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡 𑒪𑒼𑒏𑒑𑒰𑒟𑒰𑒏 𑒢𑒰𑒨𑒏।

𑒁𑒧𑒩 𑒥𑒰𑒥𑒰

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒧𑒪𑒰𑒯 𑒖𑒰𑒞𑒱𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒠𑒹𑒫𑒞𑒰।

𑒑𑒩𑒲𑒥𑒢 𑒥𑒰𑒥𑒰

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒡𑒼𑒥𑒲 𑒖𑒰𑒞𑒱𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒠𑒹𑒫𑒞𑒰।

𑒪𑒰𑒪𑒥𑒢 𑒥𑒰𑒥𑒰

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒧𑒏𑒰𑒩 𑒖𑒰𑒞𑒱𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒠𑒹𑒫𑒞𑒰।

𑒥𑓀𑒚𑒰 𑒔𑒧𑒰𑒩

𑒏𑒰𑒩𑒱𑒐 𑒣𑓀𑒖𑒱𑒨𑒰𑒩

𑒪𑒼𑒩𑒱𑒏

𑒩𑒰𑒨 𑒩𑒝𑒣𑒰𑒪

𑒁𑒨𑒰𑒔𑒲 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩

𑒣𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒯𑒧 𑒬𑒞𑒰𑒥𑓂𑒠𑒲𑒏 𑒦𑒫𑒢𑒰𑒟 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒥𑒛𑓃 𑒣𑒻𑒒 𑒢𑒻𑒨𑓂𑒨𑒰𑒨𑒱𑒏 𑒕𑒪𑒰𑒯 𑒂 𑒏𑒏𑒩𑒼𑒮𑒿 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳𑒏 𑒨𑒰𑒔𑒢𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒩𑒟𑒱𑒢𑓂𑒯, 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒮𑒦 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒁𑒨𑒰𑒔𑒲 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒏𑒯𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱।

શંકર મિશ્ર

"વાઊં ઙ્‌ ળાદાળળ્દ ન મે વાઊ સરસ્વતી। શ્રપૂરામે પંચમે વર્ષે વર્ણયામિ જિગતત્રયમ્‌॥" ક વક્તા। પન્દ્રહમ શતાવ્દીમે ભવનાથ મિશ્રિક ઘરમે મધુવની ળઊિક સરિસવ ગ્રામમે શંકર મિશ્રક જન્મ ભેઊશંકર મિશ્ર મહારાજ ભૈરવ સહિક કનિષ્ઠ પુત્ર રાજા પુરુષોત્તમદેવક આશ્રિત છઊહ। એકર વર્ણન રસાર્ણવ ગ્રંથમે ભેટૈત અછિ। શંકર મિશ્ર કવિ, નાટકકાર, ધર્મશાસ્ત્રી આ ન્યાય-વૈશેષિક વ્યાખ્યાકાર રહથિશંકર મિશ્ર ગ્રંથાવઊ- ૧ગૌરી દિગમ્બર પ્રહસન ૨ક્‌ષ્ણ વિનોદ નાટક ૩મનોભવપરાભવ નાટક૪રસાર્ણવસુધાકર-ટીકા૬વાદિવિનોદ૭વૈશેષિક સૂત્ર પર ઉપસ્કાર૮કુસુમાંજઊિ પર આમોદ૯ખણ્ડનખણ્ડ-ખાદ્ય ટીકા ૧૦છન્દોગાહ્નિકોદ્ધાર ૧૧શ્રાદ્ધ પ્રદીપ ૧૨પ્રાયશ્ચિત પ્રદીપ।

પક્‌ષધર મિશ્ર

વિદ્યાપતિક સમકાઊન જયદેવ મિશ્ર, જે અપન અકાટ્ય તર્કક કારણ પક્‌ષધર મિશ્રક નામસઁ જાનઊ જેઊહ।

મૈથિઊક આદિકવિ વિદ્યાપતિ (જ્યોતિરીશ્વર પૂર્વ)

મૈથિઊક આદિકવિ વિદ્યાપતિ (વિદ્યાપતિક રીતિ: વિદ્દ રીતિકઊ સમ્માનસઁ પુરસ્ક્‌ત પનકઊઊ માર્ગઊ દ્વારા)

કવીશ્વર જ્યોતિરીશ્વર(ઊઝગ ૧૨૭૫-૧૩૫૦)સઁ પૂર્વ (કારણ જ્યોતિરીશ્વરક ગ્રન્થમે હુનિક ચર્ચ અછિ), મૈથિઊક આદિ કવિ સંસ્ક્‌ત આ અવહટ્ઠક વિદ્યાપતિ ઠક્કુર:સઁ ભિન્ન સમ્ભવત: વસિષ્ઠી ગામક વાસ્તવ્ય કાર્સટક શ્રી મહેશ ઠક્કુરક પુત્ર સમાનાન્તર પરમ્પરાક વિદાપત નામમે વિદ્યાપતિ પદાવઊક (જ્યોતિરીશ્વરસઁ પૂર્વસઁ) *ન્ક્‌ત્ય-અભિનય હેતુ* અછિ।જ્યોતિરીશ્વર પૂર્વ વિદ્યાપતિ:- કર્ણાટક અભિનવ ગુપ્ત (દશમ શતાવ્દીક અન્ત આ એગારહમ શતાવ્દીક પ્રારમ્ભ)- ગ્રન્થ �ઈશ્વર પ્રત્યાભિજ્ઞા-વિમર્ષિણી� મે વિદ્યાપતિક ઉદ્ધરણ કએ છથિ। શ્રીધર દાસક સદુક્તિકર્ણામ્ક્‌ત, (રચના ૧૧ શ્રવરી ૧૨૦૬, મધ્યકાઊન મિથિલા, વહિ ઠક્કુર)- શ્રીધર દાસ વિદ્યાપતિક પાઁચ ટા પદ ઉદ્ધ્‌ત કેને છથિ જે વિદ્યાપતિક પદાવઊક ભાષા છી।

�જાવ ન ભાઊતી કર પરાગ

તાવે ન તાહિ મધુકર વિલિસ� આ

�મુન્દઊ મુકુઊ કાય મકરન્દ�

જ્યોતિરીશ્વર (૧૨૭૫-૧૩૫૦) **ષષ્ઠ: કલ્લોલ**- ॥અથ વિદ્યાવન્ત વર્ણના॥ **અષ્ટમ: કલ્લોલ:**- ॥અથ નાટ્ય વર્ણના॥ મે ઉદ્ધરણ।

મહારાજ શિવ સિંહ

મિથિલા નરેશ વિદ્યાપતિક આશ્રયદાતા ઓઇનવાર વંશક મહારાજ શિવ સિંહ।

ઉગના મહાદેવ

મહાદેવ વિદ્યાપતિક અહોઊમ ગીત સુનવા લેલ ઉગના નોકર વનિ રહેત છઊહ।

મહાકવિ વિદ્યાપતિ ઠક્કુર ૧૩૫૦- ૧૪૩૫ (મૈથિઊક આદિ કવિ જ્યોતિરીશ્વર-

પૂર્વ વિદ્યાપતિસઁ મનિન, સંસ્કૃત શ્રા અવહટ્ટમે ઉપ્યન)

મહાકવિ વિદ્યાપતિ ઠિકુર ૧૩૫૦- ૧૪૩૫

વિદ્યાપતિ ઠિક્કુર: ૧૩૫૦- ૧૪૩૫ વિષ્ણવાર વસિષ્ઠી- કાશ્યપ (રાળા શિવિસહિક દરવાની) શ્રા સંસ્કૃત શ્રા અવહટ્ટ ઉપ્યક કીર્તિણિ, કીર્તિપિતાકા, પુરુષ પરીક્ષા, ગોરક્ષવિજિય, ઉપ્પિનાવિણી શ્રાદિ ગ્રંથ સમેત વિપુલ સંખ્યામે કાઠળયી રચના। ઈ મૈથિલીક શ્રાદિકિવિ વિદ્યાપતિ (જ્યોતિરીશ્વર પૂર્વ)સઁ મનિન છથિ।

(યત્રિક શ્રાયાર મથિલા સાંસ્કૃતિક પરિષદ, કોલકાતા દ્વારા કોનો કળાકારસઁ વનવાશ્રોલ , કળાકારક નામ ૬૦-૭૦ સાલસઁ શ્રજ્ઞાત કારણસઁ ગુપ્ત રાખલ ગેલ શ્રછિ)

શંકરદેવ ૧૪૪૯- ૧૫૬૮

પારિજાતહરણ।

ઉગાળ્જ્યોતિર્મલ્લ ૧૬૧૩- ૩૭

હરગૌરી વિવાહ નાટક, કુસુળ વહિન નાટક।

સુનીતિ કુમાર ચટર્જી મૈથિલી પ્રેમી ૧૮૯૦- ૧૯૭૭

અરવિન્દ ઘોષ મૈથિલી પ્રેમી ૧૮૭૨ - ૧૯૫૦

વિદ્યાપતિ ગીતક અંગ્રેજીમે અનુવાદ

ડૉ સર આશુતોષ મુખર્જી મૈથિલી પ્રેમી ૧૮ ૬૪- ૧૯૨૪

સર જી એ ગ્રિયર્સન મૈથિલી પ્રેમી ૧૮૫૧- ૧૯૪૧

કવ઼િ ચન્દા ઝા ૧૮૩૧-૧૯૦૭

મૂળનામ ચન્દ્રનાથ ઝા, ગ્રામ- પિણ્ડારુછ, દરભંગા। કવીશ્વર, કવિચન્દ્ર નામસઁ વિભૂષિત। ગ્રિયર્સનકેં મૈથિલીક પ્રસંગમે મુખ્ય સહાયતા કેનહિ।

કૃતિ- મિથિલા ભાષા રામાયણ, ગીતિ- સુધા, મહેશવાણી સંગ્રહ, ચન્દ્ર પદાવલી, લક્ષ્મીશ્વર વિલાસ, અહિલ્યાચરિત આઽ વિદ્યાપતિ રચિત સંસ્કૃત પુરુષ-પરીક્ષાક ગદ્ય- પદ્યમય અનુવાદ।

મહાકવ઼િ લાલદાસ ૧૮૫૬-૧૯૨૧

હિનક જન્મ ખડ઼ૌઆ ગ્રામમે ૧૮૫૬ ઈ મે તથા મૃત્યુ ૧૯૨૧ ઈ મે ભેલન્હિ। હિનક અનેક રચના ઉપલબ્ધ હોઇત અછિ, યથા�રમેશ્વર ચરિત રામાયણ, � સ્ત્રી શિક્ષા, � �સાવિત્રી-સત્યવાન, � �ચણ્ડી ચરિત, � �વિદ્યાવલી, � �દુર્ગા સપ્તશતી, � તન્ત્રોક્ત મિથિલા માહાત્મ્ય� આદિ। મૈથિલીક અતિરિક્ત ઈ સંસ્કૃત, હિન્દી તથા ફારસીક જ્ઞાતા છલાહ । કવિતાક અતિરિક્ત ગદ્યમે સેહો ઈ રચના કએલ । રમેશ્વર ચરિત રામાયણ હિનક સભસઁ વિશિષ્ટ ગ્રન્થ અછિ । રામ-કથાક ઉલ્લેખમે સીતાક મહિમાક મહત્ત્વ દએ મિથિલા તથા મૈથિલીક પ્રતિ ઈ અપન શ્રદ્ધા તથા ભક્તિકેં વ્યક્ત કએલ અછિ।

મ મ પરમેશ્વર ઝા ૧૮૫૬-૧૯૨૪

જન્મ ૧૮૫૬ ઈ મે તરૌની ગ્રામ (દરભંગા) જિલામે ભેલ છલન્હિ તથા નિધન ૧૯૨૪ ઈ મે । સંસ્કૃત વ્યાકરણક ઈ દિગ્ગજ વિદ્વાન્ છલાહ તથા �વૈયાકરણ કેસરી� ક ઉપાધિસઁ વિભૂષિત છલાહ। મૈથિલી સાહિત્યમે અપન કૃતિ �મિથિલાતત્ત્વ વિમર્શ� તથા �સીમંતિની આખ્યાયિકા�ક કારણે મહત્ત્વપૂર્ણ સ્થાન રખૈત છથિ। ઈ મહારાજ રમેશ્વર સહિત દરભંગામે રાજ-પંડિતક પદપર અનેકો વર્ષ ધરિ સુપ્રતિષ્ઠિત છલાહ।

અવધ વિહારી પ્રસાદ શાહી ૧૮૫૯-૧૯૨૯

સર્વતન્ત્ર સ્વતન્ત્ર બચ્ચા ઝા ૧૮૬૦-૧૯૨૧

મધુબની જિલાન્તર્ગત લાલી(નવાની) ગામમે હિનકર જન્મ ભેલન્હિ।હિનક કૃતિ સભ અછિ।૧ સુલોચન- માધવ ચમ્પૂ કાવ્ય, ૨ન્યાયવાત્તિક તાત્પર્ય વ્યાખ્યાન, ૩ગૂઢાર્થ તત્ત્વલોક(શ્રી મદભાગવતગીતા વ્યાખ્યાભૂત મધુસૂદની ટીકા પર) ૪વ્યાપ્તિપંચક ટીકા ૫અવચ્છેદકત્વ નિરુક્તિ વિવેચન ૬સવ્યભિચાર ટિપ્પણ ૭સત્પ્રતિપક્ષ ટિપ્પણ ૮વ્યાપ્તનુગમ વિવેચન ૯સિદ્ધાંત લક્ષણ વિવેક ૧૦વ્યુત્પત્તિવાદ ગૂઢાર્થ તત્ત્વાલોક ૧૧શક્તિવાદ ટિપ્પણ ૧૨ખણ્ડન- ખણ્ડ ખાદ્ય ટિપ્પણ ૧૩ અદ્વૈત સિદ્ધિ ચન્દ્રિકા ટિપ્પણ ૧૪કુસુમાંજલિ પ્રકાશ ટિપ્પણ।

મ મ શશિનાથ ઝા ૧૮૬૦-૧૯૩૦

મુંશી રઘુનન્દન દાસ ૧૮૬૦-૧૯૪૫

મધુસૂદન ઓઝા ૧૮૬૬-૧૯૩૯

મમ મુરલીધર ઝા ૧૮૬૮-૧૯૨૯

જન્મ- ગામ- ભરામ (જિલા મધુબની), અપન માતૃક શ્યામસીધપમે

गाम- सप्पवाल, जिला- मधुबनी। "मिथिला नाटक" आ "दूताङ्गद व्यायोग" क लेखक।

वर्ष लेलाह। काशीसँ १९०६ ई मे ई "मिथिलामोद" नामक मासिक मैथिली पत्रिकाक प्रकाशन शुरु कएलन्हि। हितोपदेश (अनुवाद), मैथिली व्याकरण, "अनुपम तपस्या" (उपन्यास) प्रकाशित।

मुकुन्द झा "बख्शी" १८६८- १९३६

जन्म हरिपुर बख्शी टोल ग्राम (मधुबनी जिला) मे १८६८ ई मे भेल तथा हिनक निधन काशीमे १९३७ ई मे भेलन्हि। हिनक लिखल संस्कृत मे अनेक ग्रंथ अछि। मैथिलीमे हिनक महत्वपूर्ण कृति अछि �मिथिला भाषामय इतिहास�। एकर अतिरिक्त मैथिलीमे हिनक स्फुट निबन्ध सभ सेहो प्रकाशित भेल । मिथिलाक ऐतिहासिक वर्णन सभसँ पहिने हिनके प्रकाशित भेल। एहि इतिहासमे मिथिलाक सर्वतोमुखी परिचय प्रस्तुत कएल गेल अछि।

डॉ सर गंगानाथ झा १८७१- १९४१

जन्म मधुबनी जिलाक सरिसब-पाही ग्राममे १८७१ ई मे भेल तथा निधन प्रयागमे १९४१ ई मे । ई अपना समयक संस्कृतक प्रकाण्ड विद्वान म म चित्रधर मिश्र, म म जयदेव मिश्र तथा म म शिवकुमार शास्त्रीसँ मीमांसा एवं दर्शनक अध्ययन कएलन्हि तथा दर्शनक विभिन्न दुरूह ग्रंथक अंग्रेजीमे अनुवाद कए पाश्चात्य संसारक ध्यान आकृष्ट कएलन्हि। ई गवर्नमेन्ट संस्कृत कॉलेज बनारसमे १९१७ सँ १९२३ धरि प्रिंसिपल छलाह तथा एलाहाबाद विश्वविद्यालयक १९२३ सँ १९३२ पर्यन्त कुलपति रहलाह। मैथिलीमे हिनक सम्पादित चन्दा झाक �महेशवाणी संग्रह� तथा �गङ्गानाथ-विद्यापति पदावली� प्रकाशित अछि। मैथिली साहित्य परिषद् द्वारा प्रकाशित हिनक �वेदान्त दीपक� (दर्शन) विषयक अपूर्व ग्रंथ अछि। एहिसँ भिन्न हिनक निबंध सभ सामयिक मैथिली पत्र-पत्रिकामे प्रकाशित अछि।

जनार्दन झा जनसीदन १८७२ - १९५१

रासबिहारी लालदास १८७२- १९४०

"मिथिला दर्पण" क लेखक।

रामचन्द्र मिश्र "चन्द्र" १८७३- १९३७ मैथिलि प्रेमा

महावैयाकरणाचार्य पं दीनबन्धु झा १८७८- १९५५

भवनाथ मिश्र १८७८-१९३३

मैथिली शब्दकोष "मिथिला शब्द प्रकाश"क लेखक।

कीर्त्यानन्द सिंह

टंकनाथ चौधरी १८८४-१९२८

भवप्रीतानन्द ओझा १८८६-१९७०

कपिलेश्वर मिश्र १८८७-१९८७

गाम सरैसपुर, थाना- उजियारपुर, जिला समस्तीपुर। �सीताहरण� पुस्तक भंडारसँ प्रकाशित।

बालकृष्ण मिश्र १८८८-१९४८

बलदेव मिश्र १८९०-१९७५

हिनक जन्म सहरसा जिलाक बनगाँव ग्राममे १८९० ई. मे एवं निधन अवधी, १९७५मे भेलन्हि । प्रारम्भमे पं. लेखनाथ चौधरीसँ ज्योतिष पढ़ि ई काशीमे पं. सुधाकर द्विवेदीजीक शिष्य भेलाह । बहुत बरख धरि सरस्वती भवन (वाराणसी) मे हस्तलिखित विभागमे कार्य कएल । पश्चात् पटनाक काशीप्रसाद जयसवाल रिसर्च संस्थानमे अनेक प्राचीन तिब्बती हस्तलिपिकेँ देवनागरीमे लिप्यन्तरित कएल। �मिथिलामोद� प्रकाशन एवं मम मुरलीधर झाक प्रोत्साहनसँ ज्योतिषीजी १९१० ईसँ �मोद�मे लिखए लगलाह। हिनक प्रकाशित

आचार्य रामलोचन शरण १८८९-१९७१

सीतामढ़ीमे जन्म आ दरभंगामे मृत्यु। "मैथिली रामचरित मानस" सहित तुलसीदासक समस्त रचनाक मैथिलीमे लेखन। मिथिलाक्षरमे मैथिलीक प्रकाशनक प्रारम्भ केनिहार प्रकाशन संस्था "पुस्तक भण्डार", लहेरियासराय, पटनाक संस्थापक।

सीताराम झा १८९१-१९७५

जन्म चौगामा ग्राममे १८९१ ईमे तथा निधन १९७५ ई मे भेलन्हि। संस्कृतमे ज्योतिष शास्त्रक अनेक रचनाक अतिरिक्त मैथिलीमे हिनक �अम्ब चरित� (महाकाव्य), �सूक्ति सुधा, � लोक लक्षण, � �पदुआचरित, � �पुरवासर व्यवहार, � उचित वक्ता, � �अलंकार दर्पण�, �भूकम्प वर्णन�, �काव्य षट-रस�, �मैथिली काव्योपवन�, आदि ग्रन्थ उपलब्ध अछि। हिनक गीताक मैथिली अनुवाद सेहो उपलब्ध अछि।

रचना अछि��रामायण शिक्षा�, �चण्डी झा�, �संस्कृति�, �भारत शिक्षा�, �गप्प-सप्प विवेक�, �समाज� आदि । पण्डितजी यावत् धरि पटना रहलाह तावत धरि �मिहिर�मे छपैत रहलाह।

मैथिली मोदक सम्पादन १९२० ई.सँ १९२७ ई. धरि कएल।

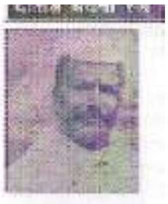

ताराचरण झा १८८२-१९२८

बद्रीनाथ झा १८९३-१९७३

जन्म मधुबनी जिलाक सरिसब ग्राममे १८९३ ई मे भेलन्हि तथा १९१४ ई मे ई काशी वास कएलन्हि। बहुत दिन धरि ई मुजफ्फरपुरक धर्म्म समाज संस्कृत कॉलेजमे साहित्यक अध्यापक छलाह । मैथिलीक विख्यात कवि लोकनि यथा सुमनजी, मधुपजी, मोहनजी आदि हिनक शिष्य छथिन्हि । संस्कृत साहित्यमे हिनक अनेक रचना अछि। जाहिमे राधा परिणय� (महाकाव्य) क स्थान विशिष्ट अछि। मैथिलीमे हिनक �एकावली परिणय� (महाकाव्य) एक नवीन कीर्तिमान स्थापित कएलक। कोनो अलंकारक दृष्टान्त तकबाक हेतु �एकावली परिणय� पर्याप्त अछि।

जीवनाथ राय १८९३-१९६४

उमेश मिश्र १८९५-१९६७

जन्म मधुबनी जिलाक गजहरा ग्राममे १८९५ ई मे भेल छलन्हि। ई एकहत्तरि वर्षक आयुमे १९६७ ई मे प्रयागमे स्वर्गवासी भेलाह । ई अपन स्वनाम-धन्य पिता म म जयदेव मिश्र तथा म म डा गंगानाथ झाक सान्निध्यमे विद्यार्जन कएल। १९२३ सँ १९५८ धरि मिश्रजी

बाबू चन्द्रधारी दास १८९५-१९६५

मैथिलीमे बहिरी कविक अनुवाद प्रकाशित।

अमरनाथ झा १८९७-१९५५

सरिसब पाहीटोल ग्राममे १८९७ ई मे भेल । हिनक निधन पटनामे जखन ई बिहार लोक सेवा आयोगक अध्यक्ष छलाह, १९५५ मे भेलन्हि। ई एलाहाबाद विश्वविद्यालयक नओ वर्ष धरि कुलपति रहि पश्चात् हिन्दू विश्वविद्यालयक सेहो कुलपतिक पदकेँ सुशोभित कएलन्हि । ई अंग्रेजीक प्रकाण्ड विद्वान् छलाह, ताहि संग हिन्दी, उर्दू, फारसी, संस्कृत, बङला

એલાહાબાદ વિશ્વવિદ્યાલયમે સંસ્કૃતક પ્રાધ્યાપક છલાહ । દરભંગા �મિથિલા શોધ સંસ્થાન�ક નિદેશક પદપર કિછુ સમય કાર્ય કએ ૧૯૬૨ સઁ ૬૫ ધરિ કામેશ્વર સિંહ સંસ્કૃત વિશ્વવિદ્યાલયક કુલપતિ રહલાહ ।મ.મ. મુરલીધર ઝાસઁ પ્રભાવિત ભએ �મિથિલામોદ�મે ઇ લિખય પ્રારમ્ભ કએલન્હિ તથા અપન વિવિધ પ્રકારક રચનાસઁ મૈથિલીક ગદ્યકેં સમૃદ્ધ કએલન્હિ। મૈથિલીમે હિનક પ્રસિદ્ધ ગ્રન્થ અછિ��કમલા� (શેક્સપીયરક �ટેમ્પેસ્ટ�ક ભાવાનુવાદ), �નલોપાખ્યાન�, �મૈથિલી-સંસ્કૃતિ� તથા અનેક વર્ણનાત્મક એવં આલોચનાત્મક નિબન્ધ; મનબોધક કૃષ્ણજન્મક સમ્પાદન, વિદ્યાપતિક કીર્તિલતા, કીર્તિપતાકા, ગોરક્ષ વિજય આદિક અનુવાદ-સમ્પાદન સેહો કએલ।

એવં મૈથિલીક સેહો અદ્ભુત વિદ્વાન્ છલાહ ।મૈથિલીમે હિનકા દ્વારા સમ્પાદિત �હર્ષનાથ કાવ્ય ગ્રન્થાવલી� તથા �ગોવિન્દદાસક શ્રૃઙ્ગારભજન� મહત્ત્વપૂર્ણ અછિ। એહિસઁ ભિન્ન હિનક મૈથિલી સાહિત્ય પરિષદક અધ્યક્ષીય ભાષણ તથા અન્ય લેખ પ્રકાશિત અછિ।

ભોલાલાલ દાસ ૧૮૯૭-૧૯૭૭

હિનક જન્મ દરભંગા જિલાક કસરૌર મે ભેલન્હિ। સાહિત્ય સર્જનાક અતિરિક્ત અપન સંગઠન ક્ષમતા તથા મૈથિલી સાહિત્યક સર્વતોમુખી વિકાસક હેતુ સતત તત્પર રહબાક કારણેં ભોલા બાબૂ મૈથિલી સંસારક એક સ્તમ્ભક રૂપમે રહલાહ । હિનક નિધન ૧૯૭૭ ઈ. મે ભેલ । મૈથિલીક પ્રચાર-પ્રસારમે ઈ અપન જીવન સમર્પિત કએને છલાહ। પાઠ્યક્રમમે મૈથિલીકેં સ્થાન હો તાહિ હેતુ ઈ બીડ઼ા ઉઠૌલન્હિ। વિદ્યાલય સ્તરક અનેક પોથીક નિર્માણ કએલ। મૈથિલી સાહિત્ય પરિષદક ઈ સંસ્થાપક મણ્ડલક સદસ્ય છલાહ। ૧૯૩૧ સઁ ૧૯૪૦ ઈ. પર્યન્ત ઓકર પ્રધાન મન્ત્રી રહલાહ । હિનક મન્ત્રિત્વકાલમે �ભારતી� નામક માસિક પત્રક પ્રકાશન ભેલ। એહિસઁ પૂર્વ (૧૯૨૯-૩૧) કુશેશ્વર કુમારજીક સંગ સંયુક્ત સમ્પાદનમે �મિથિલા� નામક પત્ર ચલાઓલ । ઈ નવીન એવં પ્રગતિશીલ વિચારક લોક છલાહ । નવ લેખકકેં પ્રોત્સાહિત કરબ, શૈલીમે એકરૂપતા આનબ, નવ પ્રકાશનસઁ મૈથિલીક સાહિત્ય ભંડારક પૂર્ત્તિ કરબ હિનક કર્ત્તવ્ય

કુમાર ગંગાનન્દ સિંહ ૧૮૯૮-૧૯૭૧

જન્મ�બનૈલી રાજપરિવારમે ૨૪-૯-૧૮૯૮, મૃત્યુઃ-શ્રીનગર પૂર્ણિયા ૧૭-૧-૧૯૭૦। ભૂતપૂર્વ શિક્ષામંત્રી, બિહાર એવં કુલપતિ, કામેશ્વર સિંહ દરભંગા સંસ્કૃત વિશ્વવિદ્યાલય ।રચના�અગિલહી (અપૂર્ણ ઉપન્યાસ) તથા અનેક કથા એવં એકાંકી। યુગક અનુરૂપ સામાજિક કુરીતિ આદિકેં આધાર બનાએ સુધારવાદી દૃષ્ટિએઁ કથા સભહિક રચના।

વ્રજમોહન ઠાકુર ૧૮૯૯-૧૯૭૭

𑒫𑒩𑓂𑒑 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪 । 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒪𑒱𑒐𑒪 �𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒏𑒩𑒝� 𑒞𑒟𑒰 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒯𑒱 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒱𑒞 �𑒑𑒠𑓂𑒨𑒏𑒳𑒮𑒳𑒧𑒰𑓀𑒖𑒪𑒱 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒠𑒱𑒢 𑒡𑒩𑒱 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨𑒧𑒹 𑒣𑒜𑓃𑒰𑒍𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒪 । 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒁𑒢𑒹𑒏 𑒢𑒱𑒥𑒢𑓂𑒡 𑒮𑒧𑒰𑒪𑒼𑒔𑒢𑒰, 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰, 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝, 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒲-𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒣𑒞𑓂𑒩-𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰𑒧𑒹 𑒕𑒛𑓃𑒱𑒂𑒋𑒪 𑒁𑒕𑒱।

𑒦𑒳𑒫𑒢𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑓑𑓙𑓐𑓒-

𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒢𑒾𑒪𑒲 𑒑𑒰𑒧, 𑒢𑒱𑒫𑒰𑒮 𑒩𑒰𑒨𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥 𑒣𑒼𑒐𑒩𑒱 𑒪𑒯𑒹𑒩𑒱𑒨𑒰𑒮𑒩𑒰𑒨। 𑒮𑒩𑒮𑓂𑒫𑒞𑒲 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪 𑒪𑒯𑒹𑒩𑒱𑒨𑒰𑒮𑒩𑒰𑒨𑒧𑒹 𑓑𑓙𑓓𑓐-𑓑𑓙𑓖𑓔 𑒃 𑒡𑒩𑒱 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒣𑒢। 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒧𑒹 "𑒥𑒰𑒪 𑒩𑒰𑒧𑒰𑒨𑒝� 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞।

𑒖𑒨𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒗𑒰 '𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞' 𑓑𑓙𑓐𑓒-𑓑𑓙𑓘𑓙

𑒢𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒟 𑒠𑒰𑒮 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑓀𑒏𑒰𑒩 𑓑𑓙𑓐𑓔-𑓑𑓙𑓙𑓓

𑒮𑒳𑒡𑒰𑒏𑒩 𑒗𑒰 "𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲" 𑓑𑓙𑓐𑓔-𑓑𑓙𑓗𑓔

𑒠𑒰𑒧𑒼𑒠𑒩 𑒪𑒰𑒪 𑒠𑒰𑒮 𑒫𑒱𑒬𑒰𑒩𑒠 𑓑𑓙𑓐𑓔-𑓑𑓙𑓘𑓑

𑒥𑒥𑒳𑒂𑒖𑒲 𑒗𑒰 '𑒁𑒖𑓂𑒘𑒰𑒞' 𑓑𑓙𑓐𑓔-𑓑𑓙𑓙𑓖

𑓒𑓐𑓐𑓑- 𑒥𑒥𑒳𑒂𑒖𑒲 𑒗𑒰 �𑒁𑒖𑓂𑒘𑒰𑒞� (𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒖𑓂𑒘𑒰 𑒣𑒰𑒝𑓂𑒛𑒫, 𑒧𑒯𑒰𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨) 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩।

𑒬𑓂𑒩𑒲𑒫𑒪𑓂𑒪𑒦 𑒗𑒰 𑒯𑒰𑒙𑒲 𑓑𑓙𑓐𑓕-𑓑𑓙𑓔𑓐

𑒩𑒧𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 𑓑𑓙𑓐𑓖-𑓑𑓙𑓗𑓑

𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒅𑒖𑒰𑒢 (𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒣𑒳𑒩) 𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧𑒧𑒹 𑓑𑓙𑓐𑓖 𑒃 𑒧𑒹 𑒋𑒫𑓀 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒢𑒱𑒡𑒢 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰𑒧𑒹 𑓑𑓙𑓗𑓑 𑒃 𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑓑𑓙𑓓𑓐 𑒃 𑒧𑒹 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲𑒧𑒹 𑒋𑒧 𑒋 𑒏𑒋𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒃 𑒏𑒞𑒼𑒏

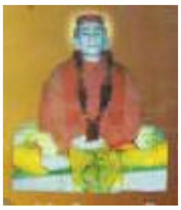
𑒏𑒰𑒬𑒲𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 "𑒧𑒡𑒳𑒣" 𑓑𑓙𑓐𑓖-𑓑𑓙𑓘𑓗

𑓑𑓙𑓗𑓐- 𑒏𑒰𑒬𑒲𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 �𑒧𑒡𑒳𑒣� (𑒩𑒰𑒡𑒰 𑒫𑒱𑒩𑒯, 𑒧𑒯𑒰𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨) 𑒣𑒩 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒬𑒮𑓂𑒞 𑒏𑒫𑒱 𑒂 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒔𑒰𑒩-

वर्ष धरि मधेपुर उच्च विद्यालयक प्रधानाध्यापक छलाह, तकर बाद दरभंगा-राज-लाइब्रेरीक पुस्तकालयाध्यक्षक रूपमे १९३६ सँ अन्तिम समय धरि रहलाह। १९५२ सँ दर चन्द्रधारी मिथिला कॉलेजमे पुनः हा अंग्रेजीक प्राध्यापक रूपें काजक पश्चात् ओहि कॉलेजमे मैथिली विभागाध्यक्ष बनाओल गेलाह। १९६५ मे रमानाथ बाबू साहित्य अकादमीक मैथिलीक प्रतिनिधि निर्वाचित भेलाह जाहि पद पर ओ जीवनक अन्त समय तक रहलाह।

हिनक रचनाक क्षेत्र बहुत व्यापक छल। हिनक अनुसंधानात्मक निबंध दू गोट संग्रह �निबन्धमाला� तथा �प्रबंध संग्रह� प्रकाशित अछि। संकलित सम्पादित पुस्तक सभमे �मैथिली पद्य-संग्रह�, �मैथिली गद्य-संग्रह�, �प्राचीन गीत�, �कथा काव्य�, �नवीन गीत�, �कविता कुसुम�, �कथा संग्रह� आदि अछि। �कथासरित्सागर�क आधार पर प्रांजल गद्य शैलीमे हिनक �उदयन-कथा� तथा �वररुचि-कथा� बेस ख्याति पओलक। व्याकरणात्मक �मिथिला भाषा प्रकाश�, �अलक्ष्मीप्रवेश� आदि अनेक ग्रन्थ प्रकाशित अछि। �मैथिली साहित्य पत्र� त्रैमासिक पत्रिकाक संपादक।

प्रसारक समर्पित कार्यकर्ता �हुंकार� कवितासँ क्रान्ति गीतक आह्वान कएलनि। प्रकृति प्रेमक विलक्षण कवि। �घसल अठन्नी� कविताक लेल कथ्य आ शिल्प-संवेदना�दुहू स्तर पर चरम लोकप्रियता भेटलनि।

लक्ष्मीनाथ गोसाईं १७९३-१८७२

मेही दास

धरहरा कोठी_बनमनखी_अवस्थित नाम_रामानुग्रहलाल दास_आश्रम_मायामोहल्ला, कुप्पाघाट, भागलपुर

भुवन भगत, संत १९२८-१९९१

अभिराम दास

मिथिलाक प्रसिद्ध भागवत वाचक।

स्नेहलता १९०८-१९९३

स्वतंत्रता सेनानी स्व रामफल मण्डल

ग्राम- ठोड़ी, समस्तीपुर। पूर्ण नाम- कपिलदेव ठाकुर "स्नेहलता"। रामाश्रयी रसिक सम्प्रदायक संत। हिनकर रचित वैदेही विवाह संकीर्तन, विनय पदावली, शिवनामी, चेतावनी, झूला-संकीर्तन, सीतावतरण प्रबन्धकाव्य आ स्नेहशतक- दोहावली-कवित्त आदि मैथिलीक महिला वर्ग आ संकीर्तनकार लोकनिक कंठमे परिव्याप्त अछि आ लोकमंगलक अनुष्ठानमे व्यापक रूपेँ व्यवहृत अछि। हिनक "वैदेही विवाह" मैथिलीक कीर्तनिया नाट्य परम्पराकेँ लोकरुचिक अनुकूल बनौने अछि।

सुन्दर झा "शास्त्री" १९३०- १९९८

जनकपुर, नेपाल, पुरावस्थाक लेखक दुर्लभ फोटो।नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानक मानद सदस्यता- स्व. सुन्दर झा शास्त्री।

काशीनाथ झा "किरण" १९०६- १९८८

जन्म स्थान-चरमपुर, लोहना रोड, दरभंगा बिहार । मैथिली भाषा आंदोलनमे महत्वपूर्ण भूमिका। �पराशर� महाकाव्य लेल साहित्य अकादमी आ �कथा किरण� लेल वैदेही पुरस्कारसँ सम्मानित । प्रकाशित कृति: चंद्रग्रहण (उपन्यास), वीर-प्रसून (बालकथा), जय जन्मभूमि (एकांकी), विजेता विद्यापति (नाटक), कथा-किरण (कथा-संग्रह), किरण-कवितावली, कतेक दिनक बाद (कविता-संग्रह), पराशर (महाकाव्य) आ किरण-निबंधावली (निबंध-संग्रह) आदि।१९८९- काशीनाथ झा �किरण� (पराशर, महाकाव्य)पर मैथिली मे साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित।

श्यामानन्द झा १९०६- १९४८

रमाकान्त झा, नेपाल १९०७-१९७१

ईशनाथ झा १९०७-१९६५

बहुमुखी प्रतिभाक कवि। प्राचीन आ नवीन पद्धतिक काव्य-रचनाक विलक्षण संयोग हिनकर कवितामे भेटैत अछि। दलित वर्ग, शोषणक समस्या, स्वदेश प्रेमक यथार्थवादी रचनाक संग संग व्यक्तिनिष्ठ कल्पनाक अनेक विशिष्ट कविता मैथिलीमे लिखलनि।

भुवनेश्वर सिंह ' भुवन' १९०७-१९४४

अपन पीढ़ीक बहुमुखी प्रतिभाक कवि। प्राचीन आ नवीन रीतिक कविताक रचना विपुल संख्यामे कएलनि। �भुवन भारती� कविता संकलन प्रकाशनसँ मैथिली बोल आ नव चेतनाक संचार शुरू कएलनि।

हरिमोहन झा १९०८-१९८४

हिनकर मैथिली कृति १९३३ मे �कन्यादान� (उपन्यास), १९४३ मे "द्विरागमन�(उपन्यास), १९४५ मे �प्रणम्य देवता� (कथा-संग्रह), १९४९ मे �रंगशाला�(कथा-संग्रह), १९६० मे �चर्चरी�(कथा-संग्रह) आऽ १९४८ ई मे �खट्टर ककाक तरंग� (व्यंग्य) अछि। मृत्योपरान्त १९८५मे (जीवन यात्रा, आत्मकथा) पर मैथिली साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित।

काशीकान्त झा १९०९-

मूल गाम ढंगा (हरिपुर), मधुबनी। श्री मातृक बरदबट्टा, पो उरराहा, भाया- मदनपुर, जिला- पूर्णियामे बसि गेलाह। सतघरा (मधुबनी), मदनपुर आ काशीमे पाणिनी व्याकरणक अध्ययन। "हनुमान चरित"क लेखक।

तन्त्रनाथ झा १९०९-१९८४

जन्म १९०९ ई मे दरभंगा जिलाक चम्पुर ग्राममे भेलन्हि मृत्यु ४-५-�८४, चन्द्रधारी मिथिला कॉलेजमे अर्थशास्त्रक प्राध्यापक छलाह। अवकाश ग्रहण क काव्य साधनामे लागल रहलाह। महाकाव्य, मुक्तक, एकांकी सभ विधामे ई सिद्ध हस्त छलाह। हिनक �कीचक वध� महाकाव्य अंग्रेजीक �ब्लैंक भर्स� (अमित्राक्षर छन्द) मे लिखल अछि। मैथिलीमे �सौनेट� एवं ब्लैंक भर्स�क ई प्रथम प्रयोक्ता थिकाह। संस्कृत परम्परामे काव्य रचना करितहुँ पाश्चात्य शैलीक नवीनता हिनका रचनामे भेल। हिनक �कीचक वध� आ �कृष्ण चरित� महाकाव्य��मण्डल-पञ्चाशिका� एवं �नमस्या� मैथिली साहित्यमे अपन विशिष्ट स्थान रखैछ। तकर अतिरिक्त मुक्तक काव्यमे विषय वस्तुक व्यापकता एवं शिल्प शैलीक प्रचुरता अबैत अछि। एक दिस यदि प्राचीन ढंगक ईश्वर वन्दनाक रचना कएलन्हि तँ दोसर दिस �सौनेट� (चतुर्दशपदी) �बैलेड� आदि लिखबामे पूर्ण सफलता प्राप्त कएलन्हि।�कृष्ण चरित� महाकाव्य पर हिनका १९७९ ई क साहित्यिक अकादमी पुरस्कार भेटलन्हि। १९८० ई मे हिनका अभिनन्दन ग्रन्थसमर्पित कएल गेलन्हि।

जीवनाथ झा १९१०-१९७७

सुरेन्द्र झा 'सुमन' १९१०-२००२

जन्म: ग्राम :वल्लीपुर, जिला-समस्तीपुर। प्रकाशित कृति: प्रतिपदा, अर्चना, साओन-भादव, अंकावली, अन्तर्नाद, पयस्विनी, उत्तरा आदि तीससँ अधिक मौलिक कविता-पुस्तक; पुरुष-परीक्षा, अनुगीतांजलि, ऋतु श्रृंगार तथा वृत्तरत्नाकर, पारिजात-हरण, कृष्णजन्म, आनन्द-विजय आदि कतिपय ग्रन्थक अनुवाद-संपादन; �मैथिली काव्य पर संस्कृतक प्रभाव� नामक समीक्षा-ग्रंथ। �पयस्विनी� लेल १९७१ मे साहित्य अकादेमी पुरस्कार तथा �उत्तरा� पर १९९८ मे मैथिली अकादेमीक विद्यापति पुरस्कार प्राप्त। मैथिलीक प्रथम दैनिक पत्र �स्वदेश�क व्यवस्थापक सम्पादक।१९८५- सुरेन्द्र झा �सुमन� (रवीन्द्र नाटकावली- रवीन्द्रनाथ टैगोर, बांग्ला) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार। २००० ई- पं.सुरेन्द्र झा �सुमन�, दरभंगा; यात्री-चेतना पुरस्कार।

पं. रामचन्द्र झा १९१०-

गाम तरौनी। काशी मिथिला ग्रन्थमालाक सम्पादक।

'नागार्जुन' वैद्यनाथ मिश्र 'यात्री' १९११-१९९८

जन्म अपन मात्रिक गाम सतलखामे भेलन्हि, जे हुनक गाम तरौनीक समीपहिमे अछि, जिला-दरभंगा। मूल नाम: वैद्यनाथ मिश्र। हिन्दीमे नागार्जुन नामे प्रख्यात। प्रकाशित कृति: चित्रा, पत्रहीन नग्न गाछ (मैथिली कविता-संग्रह); पारो, बलचनमा, नवतुरिया (मैथिली उपन्यास); युगधारा, सतरंगे पंखोंवाली, प्यासी पथराई आँखें, खिचड़ी विप्लव देखा हमने, तुमने कहा था, हजार हजार बाहें वाली, पुरानी जूतियों का कोरस, रत्नगर्भा, ऐसे भी हम क्या ! ऐसे भी तुम क्या ! (हिन्दी कविता-संग्रह); रतिनाथ की चाची, बलचनमा, नई पौध, बाबा बटेसरनाथ, वरुण के बेटे, दुखमोचन, कुम्भीपाक, अभिनन्दन, उग्रतारा, इमरतिया (हिन्दी उपन्यास); आसमान में चन्दा तैरे (कहानी संग्रह); भस्मांकुर (हिन्दी खण्ड

आरसीप्रसाद सिंह १९११-१९९६

जन्म: ग्राम-एरौत, जिला-समस्तीपुर। प्रकाशित कृति: माटिक दीप, पूजाक फूल, सूर्यमुखी (कविता-संग्रह), मेघदूत (अनुवाद), आरसी, नन्ददास, संजीवनी (हिन्दी काव्य संग्रह)। �सूर्यमुखी� लेल १९८४ मे साहित्य अकादेमी पुरस्कार प्राप्त।

गुरु जयदेव मिश्र १९११-१९८१ शिष्य गंगानाथ झा

काव्य); अन्नहीनम् क्रियाहीनम् (निबन्ध-संग्रह); गीत गोविन्द; मेघदूत; विद्यापति के गीत, विद्यापति की कहानियां (अनुवाद)। �पत्रहीन नग्न गाछ� लेल १९६८ मे साहित्य अकादेमी पुरस्कार प्राप्त। यायावरी जीवन। मैथिली प्रगतिशील रूपमे रूस जनमाम। नागार्जुन (**स्व. श्री वैद्यनाथ मिश्र �यात्री�**), हिन्दी आ मैथिली कवि, १९९४ ई.मे **साहित्य अकादेमीक फेलो** (भारत देशक सर्वोच्च साहित्यिक पुरस्कार)।

यशोधर झा

मिथिला वैभव, दर्शन मैथिली पोथीपर १९६६ मे पहिल साहित्य अकादमी पुरस्कार मैथिली लेल प्राप्त।

वैद्यनाथ मल्लिक 'विधु' १९१२-१९८७

१९७६- वैद्यनाथ मल्लिक �विधु� (सीतायन, महाकाव्य) लेल मैथिलीक साहित्य अकादमी पुरस्कार।

भीम झा १९१२-

पूर्णियाँ जिलाक मदनपुर गामक। जन्म ५ नवम्बर १९१२ ई. वर्नेलीक श्री श्यामानन्द सहिक अध्यक्षतामे �नागायाम संकीर्तन महामण्डली�क स्थापना।

राधानाथ दास १९१२-

उपेन्द्र ठाकुर 'मोहन' १९१३-१९८०

जन्म १९१३ ई. मे दरभंगा जिलाक चरैया ग्राममे भेलन्हि। मृत्यु २४-५-१९८०। संस्कृत शिक्षामे साहित्याचार्य आ वड़ौदा राजक विद्वत्-परीक्षासँ �साहित्य-रत्न�क उपाधिसँ विभूषित भेलाह। दैनिक आर्यावर्तमे आबद्ध रहलाह, पश्चात् १९६० सँ मिथिला मिहिरक उप-सम्पादक एवं सह-सम्पादक रूपेँ कार्य करैत १९७७ मे सेवा निवृत्त भेलाह। मोहनजी करीब पचास वर्ष साहित्य साधनामे लागल रहलाह। विजयानन्द, कुंजरंजन, सुदर्शन, पुण्डरीक, शास्त्री, वामन आदि छद्म नामसँ पत्र-पत्रिकामे विविध विषयपर हिनक लेख सभ प्रकाशित भेल अछि। मोहन जीक �बाजि उठल मुरली�मे १०१ गोट कविताक संकलन अछि जाहिमे हिनक सुदीर्घ काव्य-आराधनाक विभिन्न विचारधाराक आ विभिन्न अनुभूतिक सामग्री उपलब्ध अछि। एहि पुस्तकपर मोहन�जीकेँ १९७८ मे साहित्य अकादमी पुरस्कार भेटलन्हि। एहिसँ बहुत पूर्व हिनक �शुकडाली� नामक कविता संग्रह सेहो प्रकाशित भेल छल।

जयनाथ मिश्र १९१३-१९८५

श्रीकान्त ठाकुर "विद्यालंकार"

पञ्जीकार मोदानन्द झा १९१४-१९८८

उद्भट पौत पञ्जीशास्त्र मार्त्तण्ड पञ्जीकार मोदानन्द झा, शिवनगर, अररिया, पूर्णियाँ। पिता- स्व. श्री भिखिया झा। गुरु- पञ्जीकार भिखिया झा। पूर्णियाँ जिलाक बनैली लगक शिवनगर गामक। जन्म २२ सितम्बर १९१४ ई.सौराठमे अपन मौसा स्व. लूटन झा सँ पंजीशास्त्रक अध्ययन। १९४८-१९५१ ई. धरि दरभंगामे रहि आचार्य रमानाथ झाकेँ पाँजि पढ़अबैत। शास्त्रार्थ परीक्षा- दरभंगा महाराज कुमार जीवेश्वर सिंहक यज्ञोपवीत संस्कारक अवसर पर महाराजाधिराज(दरभंगा) कामेश्वर सिंह द्वारा आयोजित परीक्षा-१९३७ ई. जाहिमे मौखिक परीक्षाक मुख्य परीक्षक म.म. डॉ. सर गंगानाथ झा छलाह।

आनन्द झा १९१४-१९८८

टोक्यो हासेगावा, निर्देशक मिथिला म्यूजियम, निगाटा

माँगनि खवास १९०८-१९४३ संगीतज्ञ

पचगछियामे जन्म आ अल्प वयसमे मृत्यु। पचगछियाक रायबहादुर लक्ष्मीनारायण सिंहक शिष्य।

रामाश्रय झा 'रामरंग' अभिनव भातखण्डे १९२८- २००९

जन्म ११ अगस्त १९२८ ई.तदनुसार भाद्र कृष्णपक्ष एकादशी तिथिकेँ मधुबनी जिलान्तर्गत खजुरा नामक गाममे भेलन्हि। अभिनव गीतांजलि, हुनकर उच्चकोटिक शास्त्र रचना अछि। मिथिलावासी श्री रामरंग राग तीरभुक्ति, राग वैदेही भैरव, आऽ राग विद्यापति कल्याण केर रचना सेहो कएने छथि आऽ मैथिली भाषामे हिनकर ख्याल �ंजयति श्री राग:� केर अनुरूप अछि।

अभयनारायण मल्लिक

रामचतुर मल्लिक ध्रुपद संगीत १९०२-१९९०

कुमार गंगानन्द सिंह, संगीतज्ञ

संगीताचार्य रायबहादुर लक्ष्मीनारायण सिंह

पंडित परमानन्द चौधरी, संगीतज्ञ

हृदयनारायण झा

संगीत साधक बालकुमार श्यामानन्द सिंह १९१६-१९९४

मिथिलेश कुमार झा, तबला वादन

नागेश्वर लाल कर्ण, तबला वादक

बाबू साहेब चौधरी १९१६-१९९८

दरभंगा जिलाक दुर्गापुर गामक। १९४३ ई मे जीविकार्थ कलकत्ता अएलाह। नवम कक्षामे स्वतन्त्रता आन्दोलनमे भाग लए शिक्षाक इतिश्री। कलकत्तामे स्थापित मैथिल संघमे प्रवेश। कलकत्तामे मैथिली आर्ट प्रेस ९१, पलित घोष लेन, कलकत्ता-७०००२६ सँ मैथिली-मिथिला आन्दोलनमे सक्रिय। �कुहेस� आ �व्याममूर्य� दूटा नाटक। १९७१-७९ धरि �मिथिला दर्शन� आ �मैथिली दर्शन� मैथिली मासिक सम्पादन।

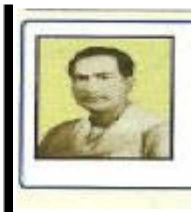
लक्ष्मण (लखन) झा १९१६-२०००

मिथिला नाट्य अभियानी।

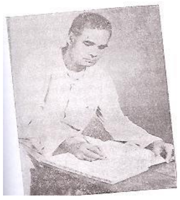

शुद्धदेव झा 'उत्पल' १९१६-

गोड्डा जिलाक अलपदत्त-महेशपुरक निवासी। जन्म १६ अक्टूबर १९१६ ई.।

रामचन्द्र पाण्डेय "अंशु" १९१७ - २०१०

लक्ष्मीनाथ झा मिथिला चित्रकला १९१७- १९९०

उपेन्द्र नाथ झा ' व्यास' १९१७- २००२

जन्म स्थान-हरिपुर बकसीटोल, मधुबनी, बिहार । १९६९- उपेन्द्रनाथ झा �व्यास� (दू पत्र, उपन्यास) लेल साहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित । साहित्य अकादेमीक अनुवाद पुरस्कार प्राप्त । प्रकाशित कृति: कुमार, दू पत्र (उपन्यास), विडंबना, जाल जाल (कथा-संग्रह), पतन संन्यासी, प्रतीक (काव्य), महाभारत (पहिल दू पर्व) आदि।

मनमोहन झा १९१८- २००९

जन्म सरिसवमे, अस्तुकाम, वीरभोग्या, मैथिलीक निशिपुरमे।२००९- स्वमनमोहन झा (गंगापुत्र, कथासंग्रह) पर मरणोपरान्त साहित्य अकादमी पुरस्कार।

ब्रजकिशोर वर्मा ' मणिपद्म' १९१८- १९८६

जन्म स्थान-बेहड़ा, दरभंगा बिहार । १९७३- ब्रजकिशोर वर्मा �मणिपद्म� (नैका बनिजारा, उपन्यास) लेल साहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित । उपन्यासकार, कथाकार ओ कवि । प्रकाशित कृति: कोबरागीत, कनकी, अर्द्धनारीश्वर, लोरिक विजय, नैका-बनिजारा, लवहरि-कुशहरि, राय रणपाल, आदि गुणम आदि उपन्यास ओ कंठहार (नाटक) आदि।

पं सहदेव झा १९१९-

"मिथिला की चनोहर" पोथी प्रकाशित।

आद्याचरण झा १९२०-

चन्द्र भानु सिंह १९२२-

बुद्धिधारी सिंह रमाकर १९१९-१९९१

जन्म मधुबनीमे १९१९ ई. मे भेल। अपन पिता स्व. क्षेमधारी सिंहसँ विभिन्न विषयक शिक्षा ग्रहण कएलन्हि। ई रामकृष्ण कॉलेज, मधुबनीक मैथिली विभागाध्यक्ष छलाह। जतएसँ अवकाश प्राप्त कएलन्हि। बाल्या-वस्थहिसँ ई कविताक्षेत्रमे लागल रहलाह अछि। संस्कृत तथा मैथिली दुनू भाषामे हिनक रचना प्रकाशित अछि। यथा�मैथिलीमे �प्रयास� (कथा-संग्रह), �मधुमती�, �अमरबापू� (कविता-संग्रह), �शरशय्या� (खण्ड-काव्य) �स्मृति साहस्री� (महाकाव्य) आदि।

२००४- चन्द्रभानु सिंह (शकुन्तला, महाकाव्य) लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार।

सुधांशु शेखर चौधरी १९२२-१९९०

जन्म दरभंगाक मिश्रटोलामे १९२२ ई. मे भेलन्हि तथा मृत्यु १९९० ई. मे भेलन्हि। किछु दिन विभिन्न जीविकामे रहि पश्चात् साहित्यिकारक जीवन प्रारम्भ कएल। किछु दिन �वैदेही�क सम्पादन श्री सुमनजी एवं श्री कृष्णकान्त मिश्रजीक संग कएल तत्पश्चात् १९६० ई. सँ १९८२ ई. धरि पटनामे �मिथिला मिहिर��क सफल सम्पादन कएल।हिनक दू गोट नाट्यकृति- �भफाइत चाहक जिनगी�, लेटाइत आँचर�, तथा �पहिल साँझ� हिनक नाटकक नीक व्यावहारिक अनुभवक परिचायक अछि।छद्मनामसँ हिनक दू गोट उपन्यास मिहिर� मे प्रकाशित भेल अछि। हिनक उपन्यास ई बतहा संसार� जे मैथिली अकादमी द्वारा प्रकाशित भेल आ जाहि पर १९८० क साहित्य अकादमीक पुरस्कार देल गेल।

गोविन्द झा १९२३-

जन्मस्थान- इसहपुर, सरिसब पाही, मधुबनी, बिहार। सद्य कथाकार, उपन्यासकार, नाटककार, भाषा वैज्ञानिक ओ अनुवादक। साहित्य अकादेमी पुरस्कार, साहित्य अकादेमी अनुवाद पुरस्कारसँ सम्मानित। बिहार सरकारसँ कामिल बुल्के पुरस्कार, ग्रियर्सन पुरस्कार आदिसँ सम्मानित। प्रकाशित कृति:

उपन्यास, नाटक, कथा, कविता, भाषा विज्ञान आदि विभिन्न विधामे अढ़ीस टा पोथी प्रकाशित। प्रकाशन: सामाक पौती, नेपाली साहित्यक इतिहास (अनु) आदि। १९९३- गोविन्द झा (सामाक पौती, कथा) पुस्तक लेल सहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित।१९९३- गोविन्द झा (नेपाली साहित्यक इतिहास- कुमार प्रधान, अंग्रेजी) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार। प्रबोध सम्मान २००६ सँ सम्मानित। विदेह सम्पादकक समानान्तर साहित्य अकादेमी फेलो पुरस्कार २०१० (समग्र योगदान लेल)

योगानन्द झा १९२३-१९८६

हिनक जन्म मधुबनी जिलाक कोइलख ग्राममे १९२३ ई. मे भेलन्हि। मृत्यु १९८६ मे भेलनि। अंग्रेजीमे एम ए कएलाक पश्चात् ई किछु दिन चन्द्रधारी मिथिला कॉलेजमे प्राध्यापक रहलाह। बिहार प्रशासनिक सेवामे १९८१ धरि विभिन्न पदपर कार्य कएल। तत्पश्चात्मैथिली अकादमीक निदेशक �८४ धरि।योगानन्द झाजी मैथिली साहित्यमे अपन उपन्यास �भलमानुस� एवं �पवित्रा�क हेतु ख्यात छथि। हिनक नाटक �मुनिक मतिभ्रम� एवं कथा संग्रह �उड़ैत बंशी� यथेष्ट प्रतिष्ठा प्राप्त कएने अछि। एकर अतिरिक्त ई महात्मा गान्धीक आत्मकथाक अनुवाद एवं �आमक जलखै� नामक एक कथा संग्रहक सम्पादन सेहो कएने छथि।

रामकृष्ण झा 'किसुन' १९२३-१९७०

आधुनिक धाराक विशिष्ट कवि, कथाकार, चिन्तक । प्रकाशित कृति: आत्मनेपद (कविता संग्रह), मैथिली नवकविता (सम्पादन)।

उमानाथ झा १९२३-२००८

जन्म:-०१-०१-१९२३, मृत्यु ०७-१२-२००८ महेरा, मधुबनी ।भूतपूर्व अंग्रेजी विभागाध्यक्ष एवं प्रति-कुलपति मिथिला विश्वविद्यालय, दरभंगा । रचना:- रेखाचित्र, अतीत (कथा संग्रह); मैथिली नवीन साहित्य, रुद्र यजुष, विद्यापति गीतशती (सम्पादन)।१९८७- उमानाथ झा (अतीत, कथा) पर मैथिलीक साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित।

जटाशंकर दास १९२३-२००६

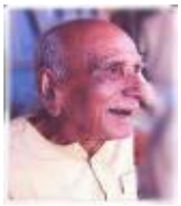
प्रबोध नारायण सिंह १९२४-२००५

हिन्दी, संस्कृत, मैथिली, पालि एवं प्राकृतक विद्वान मिथिला, मैथिल एवं मैथिलीक ई अनन्य भक्त छथि । कलकत्ता नहि मिथिला दर्शन�, मैथिली कविता�, मैथिली संगम� आदि पत्रिकाक प्रकाशनक माध्यमसँ श्री प्रबोधजी मैथिलीक जे सेवा कएल अछि तकर वर्णन थोड़मे सम्भव नहि। अनेक बङला कृतिक ई अनुवाद सेहो कएल अछि ।हिन्दीमे सेहो हिनक �कविता संग्रह� प्रकाशित अछि ।कलकत्ता विश्वविद्यालयमे हिन्दीक पूर्व अध्यक्ष। २००२- ओ प्रबोध नारायण सिंह (पतझड़क स्वर- कुर्रतुल ऐन हैदर, उर्दू) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

मदनेश्वर मिश्र १९२४-२००४

"एक छलीह महारानी" प्रकाशित।

अमोघ नारायण झा "अमोघ" १९२४-

मुरलीधर सिंह, ब्रजमोहन ठाकुर, शुभंकर झा, मदनेश्वर मिश्र १९२४-

मणिनाथ मिश्र मंगल १९२४-

आनन्द मिश्र १९२४-२००७

૨૦૦૪, ૭૭િત નાનાયણ મિશ્ર, દેવ નાથ નાય

ડૉ જયમન્ત મિશ્ર ૧૯૨૫-૨૦૧૦

જન્મ ૧૫-૧૦-૧૯૨૫ મૃત્યુ ૦૭-૦૯-૨૦૧૦, ગામ- હટા- હરિપુર- મધુબની।

૧૯૯૫- જયમન્ત મિશ્ર (કવિતા કુસુમાંજલિ, પદ્ય) લેલ સાહિત્ય અકાદેમી પુરસ્કાર- મૈથિલી।

ચન્દ્રનાથ મિશ્ર અમર ૧૯૨૫-

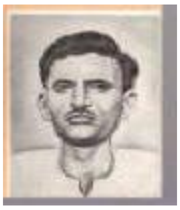
જન્મ: ખોજપુર, મધુબની। વરિષ્ઠ કવિ, કથાકાર-ઉપન્યાસકાર। હાસ્ય-વ્યંગ્યક કવિતામે બેજોડ। મૈથિલીક લેલ સમર્પિત વ્યક્તિત્વ। પાંચ દર્જનસં બેસી કથા આ વદિગામી, વીરકન્યા (ઉપન્યાસ) જકે સમાધિ (કથા સંગ્રહ) પ્રકાશિત।૧૯૮૩- ચન્દ્રનાથ મિશ્ર �અમર� (મૈથિલી પત્રકારિતાક ઇતિહાસ) લેલ સાહિત્ય અકાદેમી પુરસ્કારસઁ સમ્માનિત। એમ એલ એકેડમી, લહેરિયાસરાયસં શિક્ષકક રૂપમે અવકાશ પ્રાપ્ત। આશા દિશા, ગુદગુદી, યુગચક્ર, ઉનટા પાઠ આદિ કવિતા સંગ્રહ પ્રકાશિત। ૧૯૯૮- ચન્દ્રનાથ મિશ્ર �અમર� (પરશુરામક બીછલ બેરાયલ કથા- રાજશેખર વસુ, બાંગલા) લેલ સાહિત્ય અકાદેમી મૈથિલી અનુવાદ પુરસ્કાર। ચન્દ્રનાથ મિશ્ર અમર ૨૦૧૦ મે મૈથિલી સાહિત્ય લેલ **સાહિત્ય અકાદેમીક ફેલો** (ભારત દેશક સર્વોચ્ચ સાહિત્યિક પુરસ્કાર)।

મુક્તિનાથ ઝા (૧૯૨૬-૨૦૦૯)

શુભંકર ઝા ૧૯૨૬-

દીનાનાથ પાઠક ' બન્ધુ' ૧૯૨૮-૧૯૬૨

અનન્ત બિહારી લાલ દાસ "ઇન્દુ" ૧૯૨૮-૨૦૧૦

૨૦૦૭- અનન્ત બિહારી લાલ દાસ �ઇન્દુ� (યુદ્ધ આ યોદ્ધા- અગમ સિંહ ગિરિ, નેપાલી) લેલ સાહિત્ય અકાદેમી મૈથિલી અનુવાદ પુરસ્કાર।

कृष्णकान्त मिश्र १९२८-२०००

जगदानन्द झा १९२८-

दुर्गानाथ झा "श्रीश"

हिनकर जन्म मधुबनी जिलाक बड़िडी ग्राममे १९२९ ई. मे भेलन्हि। हिन्दी आ मैथिलीमे एम.ए. आ पी.एच.डी. केलाक बाद किछु दिन स्कूलमे अध्यापन, फेर महिला कॉलेज, डेहरीयासरायमे मैथिली आ हिन्दी विभागक अध्यक्षा। मैथिली भाषामे पहिल पी.एच.डी. "श्रीश" जीक मैथिलीमे प्रकाशित रचना अछि- "मैथिली साहित्यक इतिहास", "भुवन भारती" (सम्पादन), "महामनुष्य श्री मनु" (कविता), "नाट्य कथा सार"(सम्पादन), "पुरुषार्थ"(पद्य नाटक) आ अनेक कविता, एकांकी आ आलोचनात्मक निबन्ध।

राजकमल चौधरी १९२९-१९६७

महिषी, सहरसा। रचना:- आदि कथा, आन्दोलन, पाथर फूल (उपन्यास), स्वरगंधा (कविता संग्रह), ललका पाग (कथा संग्रह), कथा पराग (कथा संग्रह सम्पादन)। हिन्दीमे अनेक उपन्यास, कविताक रचना, चौरङ्गी (बङ्गला उपन्यासक हिन्दी रूपान्तर) अत्यन्त प्रसिद्ध।

विश्वनाथ झा "विषपायी" १९२९- २००५

"राम सुयश सागर" (मैथिली रामायण) १९८० ई. मे प्रकाशित। २५ जनवरी २००५ कें मृत्यु।

जयधारी सिंह १९२९-२००७

समीक्षक, कवि। प्रकाशन: वैदग्धीमे तांत्रिक सिद्धांत, समीक्षा शास्त्र आदि। रामकृष्ण कॉलेज, मधुबनीमे मैथिली विभागक पूर्व अध्यक्ष।

शैलेन्द्र मोहन झा १९२९-१९९४

१९९२- शैलेन्द्र मोहन झा (शरतचन्द्र व्यक्ति आ कलाकार- सुबोधचन्द्र सेन, अंग्रेजी) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

वैद्यनाथ ठाकुर १९२९-२००८

रमेशचन्द्र वर्मा १९३०-

ગોપાળજી ઝા ' ગોપેશ' ૧૯૩૧- ૨૦૦૮

જન્મ મધુવની જીલ્લાક મેહથ ગામમે ૧૯૩૧ ઈમે મેઉન્દ્રોઇનિકન નચાતિ �સોન દાસ્ક ચટિઠી�, �ગ્રામ મેઉ ડાઢ છૌ�, �એઉવમ� �થાવ કહુ મન કેહન લૌએ�, "મપ્પાનક પાત" પ્રકાશિત મેઉ જાઇમિ સોનદાસ્ક ચટિઠી વેશ ઊકપ્રિયિ મેઉ૨૦૦૬ ઈ- સ્ની ગોપાળજી ઝા ગોપેશ, મેહથ, મધુવની; યાત્રી- ચેતના પુરસ્કાર।

વિવેકાનન્દ ઠાકુર ૧૯૩૧-

૨૦૦૫- વિવેકાનન્દ ઠાકુર (ચાનન ઘન ગછિયા, પદ્ય) મૈથિલી ઊઉ સાહિત્ય અકાદમી પુરસ્કાર।

તારાકાંત મિશ્ર ૧૯૩૧-

ઊઊતિ ૧૯૩૨- ૧૯૮૩

જન્મ સ્થાન વસૈઠ ચાનપુરા મધુવની, વિહાર। પ્રસિદ્ધ કથાકાર ઓ ઉપન્યાસકાર । પ્રકાશિત કૃતિ: પ્રાતનિધિ (કથા સંગ્રહ), પૃથ્વી-પુત્ર (ઉપન્યાસ) આદિ।

મુરારિ મધુસૂદન ઠાકુર ૧૯૩૨-

તારાશંકર વંદોપાધ્યાયક વંગલા ઉપન્યાસ "આરોગ્ય નિકેતન"ક મૈથિલી અનુવાદ ઊઉ સાહિત્ય અકાદમીક અનુવાદ પુરસ્કાર ૧૯૯૯ મેંટઊ છન્હિ।

વિદ્યાનાથાયામ ઠાકુર ૧૯૩૩-

ધૂમકેતુ ૧૯૩૨- ૨૦૦૦

જન્મ સ્થાન કોરઊધ, મધુવની, વિહાર । પ્રસિદ્ધ કથાકાર, ઉપન્યાસકાર ઓ કવિ। પ્રકાશિત કૃતિ: દૂ ટા કથા સંગ્રહ ઓ એક ટા ઉપન્યાસ।

રાજમોહન ઝા ૧૯૩૪-

જન્મ સ્થાન કુમરવાજીતપુર, વૈશાલી, વિહાર। પ્રખ્યાત કથાકાર ઓ સંપાદક । આર કાઇહિ પરસૂ (કથા-સંગ્રહ) ઊઉ ૧૯૯૬ મે સાહિત્ય અકાદેમીસઁ સમ્માનિત । પ્રકાશિત કૃતિ: એક આદિ એકાંત, દૂઠ સાઁચ, એકટા તેસર, અનુલગ્નક, આર કાઇહિ પરસૂ (કથા સંગ્રહ), ગલતીનામા, જનહિ

ડૉ. ધીરેન્દ્ર ૧૯૩૪- ૨૦૦૪

જન્મ સ્થાન ઊહના, મધુવની, વિહાર । પ્રસિદ્ધ કથાકાર, ઉપન્યાસકાર ઓ કવિ । પ્રકાશિત કૃતિ: કુહેસ આ કિરિણ, પહાડ઼ ઘૂનક આગિ, શતરૂપા ઓ મનુ આપન મન્દિર

विद्यापति, टिप्पणीत्यादि (आलोचना)। �आरम्भ� पत्रिकाक संपादन।प्रबोध सम्मान २००८ सँ सम्मानित।

(कथासंग्रह) हैंगरमे टाँगल कोट, काल्हि आ आइ (कविता संग्रह) सहित कैक विधामे विभिन्न पोथी।

रमेश नारायण १९३४- २०११

नाम- रमेश नारायण दास, जन्म १५ मार्च १९३४ कें मधुबनीक बेहटा गाममे। पिता- श्री हरिवल्लभ लाल दास। शिक्षा मधेपुर, मधुबनी आ पटनामे। १९६१ ई.सँ १९९४ ई.धरि ए.एन.कॉलेज, पटनामे हिन्दी विभागमे अध्यापन। पाथरक नाव (मैथिली कथा संग्रह, १९७२) प्रकाशित। मृत्यु १२ जनवरी २०११ कें पटनामे।

बाबू श्री सत्यनारायण सिंह आ राघवाचार्य

मायानन्द मिश्र १९३४-

हिनक जन्म १७ अगस्त १९३४ ई.कें सुपौल जिलाक बनैनियाँ गाममे भेलनि।भाङक लोटा, आगि मोम आ� पाथर आओर चन्द्र-बिन्दु- हिनकर कथा संग्रह सभ छन्हि। बिहाड़ि पात पाथर , मंत्र-पुत्र , खोता आ� चिड़ै आ� सूर्यास्त हिनकर उपन्यास सभ अछि। दिशान्तर हिनकर कविता संग्रह अछि। एकर अतिरिक्त सोने की नैय्या माटी के लोग, प्रथमं शैल पुत्री च, मंत्रपुत्र, पुरोहित आ� स्त्री-धन हिनकर हिन्दीक कृति अछि।१९८८- मायानन्द मिश्र (मंत्रपुत्र, उपन्यास) पर मैथिली साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित।

प्रबोध सम्मान २००७सँ सम्मानित।

तारानन्द तरुण १९३५-२०११

सोमदेव १९३४-

उपन्यासकार ओ कवि। साहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित। प्रकाशित कृति: चानोदाइ, होटल अनारकली (उपन्यास), काल ध्वनि (कविता संग्रह), चरैवेति (गीति नाट्य) सोम सतसइ (दोहा)।२००२- सोमदेव (सहस्रमुखी चौक पर, पद्य) लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार। २००१ ई. - श्री सोमदेव, दरभंगा; यात्री-चेतना पुरस्कार, प्रबोध साहित्य सम्मान २०११।

राजनन्दन लाल दास १९३४-

"कर्णामृत"क सम्पादन। "चित्रा-विचित्रा" प्रकाशित।

रामानन्द रेणु १९३४-२०११

जन्म स्थान उसमामठ, दरभंगा, बिहार। वरिष्ठ कवि, कथाकार आ उपन्यासकार। साहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित। प्रकाशित कृति: कचोट, त्रिकोण, अन्तहीन आकाश (कथा-संग्रह), दूधफूल (उपन्यास), अन्ततः आकारे नाम (कविता-संग्रह)। २०००- रामानन्द रेणु (कतेक रास बात, पद्य) लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार। विदेह सम्पादकक समानान्तर साहित्य अकादेमी सेहो पुरस्कार २०११ (समग्र योगदान लेल)

काशीकांत झा "बूच" १९३४-२००८

हिनक जन्म, महान दार्शनिक उदयनाचार्यक कर्मभूमि समस्तीपुर जिलाक करियन ग्राममे १९३४ ई मे भेलनि। पिता स्व पंडित राजकिशोर झा गामक मध्य विद्यालयक प्रथम प्रधानाध्यापक छलाह। माता स्व कला देवी गृहिणी छलीह। अंतरस्नातक समस्तीपुर कॉलेज, समस्तीपुरसँ कयलाक पश्चात् बिहार सरकारक प्रखंड कर्मचारीक रूपमे सेवा प्रारंभ कयलनि। बालहि कालसँ कविता लेखनमे विशेष रूचि छल। मैथिली पत्रिका - मिथिला मिहिर, माटि- पानि, भाखा तथा मैथिली अकादमी पटना द्वारा प्रकाशित पत्रिकामे समय - समय पर हिनक रचना प्रकाशित होइत रहलनि। जीवनक विविध विधाकेँ अपन कविता एवं गीत प्रस्तुत कयलनि। साहित्य अकादमी दिल्ली द्वारा प्रकाशित मैथिली कथाक विकास (संपादक डॉ वासुकीनाथ झा) मे हास्य कथा कारक सूची मे डॉ विद्यापति झा हिनक रचना ��चरम शास्त्राचार्यक उल्लेख कयलनि। मैथिली अकादमी पटना एवं मिथिला मिहिर द्वारा प्रशंसा पत्र भेटल जाइत छल।श्रृंगाररस एवं हास्य रसक संग-संग विचार मूलक कविताक रचना सेहो कयलनि। डॉ दुर्गानाथ झा श्रीश संकलित मैथिली साहित्यक इतिहासमे कविक रूपमे हिनक उल्लेख कएल गेल अछि ।**प्रकाशित कृति (मृत्योपरांत)** :कलानिधि- कविता-संग्रह।

श्याम चन्द्र १९३४-

उपन्यास "रूपा दीदी" प्रकाशित। गाम मड़गायाँ, जिला- मधुबनी।

डीरीलाल झा "श्रोत्रिय" १९३५-

"मिथिला की पाण्डित्य परम्परा" पोथी प्रकाशित।

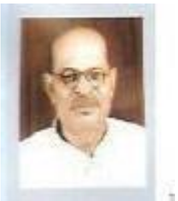
रामभद्र, धनुषा, नेपाल १९३५-२०२०

साहित्य तथा अन्यान्य क्षेत्रक कतोक सशक्त व्यक्तिसभ अपन प्रेरणास्रोत आ पथ-प्रदर्शक मानैत छथि। मैथिली साहित्य-क्षेत्रमे हिनक परिचयक मादे एतबाए कहब पर्याप्त होयत जे मैथिलीक मूर्द्धन्य साहित्यकार डा. धीरेन्द्र हिनका मैथिली साहित्यक सर्वश्रेष्ठ कथाकार मानैत छथि। हिनक कथामे प्रतीकात्मकताक अद्भुत प्रयोगहि टा नहि, अपितु एकटा आदर्श कथाक समस्त वैशिष्ट्यसभ विद्यमान रहैत अछि। कथाकारक अतिरिक्त ई उत्कृष्ट समालोचक, नाटककार आ कवि सेहो छथि। नेपालमे मैथिलीक पहिल मोनोग्राम लिखबाक श्रेय सेहो हिनका जाइत छनि। सामाजिक कुरीतिसभकेँ कुशलतासँ चित्रण करबामे, चरित्रीय बनएबामे आ मन-मस्तिष्कपर अमिट छाप छोड़बामे रामभद्र सिद्धहस्त छथि। धनुषा जिलाक कुर्था गाममे जन्मल रामभद्रक पूरा नाम रामभद्र कर्ण छनि। अङ्ग्रेजी विषयक अवकाशप्राप्त शिक्षक रामभद्र व्याकरण, पाठ्यपुस्तक आ सहायक पुस्तकसभ लिखबाक काजमे निरन्तर सक्रिय छथि।

केदारनाथ चौधरी (१९३६-)

मैथिलीक पहिल फिल्म 'ममता गाबय गीत' केर निर्माता द्वयमेसँ एकटा निर्माता छथि केदारनाथ चौधरी आ दोसर मदनमोहन दास। बादमे आर्थिक मजबूरीवश तेसर सहनिर्माता नेपालनिवासी उदयभानु सिंह। माता- स्व. कुसुमपरी देवी, पिता- स्व. किशोरी चौधरी, जन्म: ०३.०१.१९३६

गाम+पत्रा नेहरा (दरभंगा), अन्य पारिवारिक सदस्य-पत्नी-श्रीमती कुमुद चौधरी, संतान- प्रथम पुत्री- श्रीमती करिश्मा झा, द्वितीय पुत्री- श्रीमती अपर्णा चौधरी, शिक्षा- १९५८ ई.मे अर्थशास्त्रमे स्नातकोत्तर, १९५९ ई.मे लॉ। १९६८ ई.मे कैलिफोर्निया विविसँ अर्थशास्त्र मे स्नातकोत्तर, १९७१ ई.मे मार्केटिंग एंड डिस्ट्रीब्यूशन विषयमे गोल्डेन गेट यूनिवर्सिटी, सानफ्रांसिस्को, यूएस सँ एमबीए, १९७८ मे भारत आगमन। १९८१-८६ क बीच तेहरान आ पेरिसमे। फेर बम्बई, पुणे होइत रिटायरमेंटक बाद २००० सँ लहेरियासराय, दरभंगामे निवास। ६ टा उपन्यास- चमेलीरानी २००४, करार २००६, माहुर २००८, अबारा नहितन २०१२, हीना २०१३, अयना २०१९ सम्मान- १) विदेह साहित्य सम्मान, वर्ष-२०१३ (झारखंड मैथिली मंच, राँची द्वारा), २) प्रबोध साहित्य सम्मान, वर्ष-२०१६ आ ३) केदार सम्मान, वर्ष-२०१६, 'अबारा नहितन' लेल।

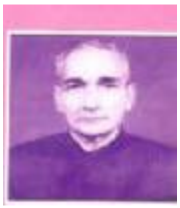

जीवकांत १९३६-

नाम- जीवकान्त झा, पिता- गुणानन्द झा, माता- महेश्वरी देवी, जन्म- २५.०७.१९३६ अजुआढ़, जिला- सुपौल। नौकरी- विज्ञान शिक्षक (उ.वि.पिजौली १९५७-८१), हिन्दी शिक्षक (उ.वि.डिओढ़ एवं उ.वि.पीपराम १९८१-९८)। पहिल रचना- खजोड़िया आ टटिही (कविता, जनवरी १९६५ मिथिला

देवकांत झा १९३६-

डॉ अमरेश पाठक १९३६-

हिनक जन्म सीतामढ़ी जिलाक अन्तर्गत सामार ग्राममे १९३६ मे भेलन्हि। १९५७ मे पटना विश्वविद्यालयसँ मैथिलीक एम. ए. परीक्षामे प्रथम श्रेणीमे प्रथमस्थान पाओल। १९५७ सँ १९६० धरि रामकृष्ण महाविद्यालय, मधुबनीमे व्याख्याता रूपेँ तकर बाद पटना विश्वविद्यालयमे व्याख्याता रूपमे कार्य करए लगलाह। पटना

महिनि)।पहिल छपल पोथी- दू कुहेसक बाट (उपन्यास १९६८)।नूतन पोथी- खिखिरिक बीअरि (२००७ बाल पद्य कथा), अठन्नी खसल बनमे (पद्य-कथा संग्रह) आ पंजरा प्रेम प्रकासिया (जीवन-वृत्तक अंश)।पुरस्कार- साहित्य अकादेमी १९८८ तकै अछि चिड़ै, पद्य, किरण सम्मान (१९९८), वैदेही सम्मान (१९८५)।प्रकाशित पोथी-

कविता संग्रह:नाचू हे पृथ्वी (७१), धार नहि होइछ मुक्त (९१), तकैत अछि चिड़ै (८५), खाँड़ो (१९९६), पानिमे जोगने अछि बस्ती (९८), अनगी नीलाकाशमे (२०००), गाछ झूल-झूल (२००४), छाह सोहाओन (२००६), खिखिरिक बीअरि (२००७)

कथा-संग्रह:एकसरि ठाढ़ कदम तर रे (७२), सूर्य गलि रहल अछि (७५), वस्तु (८३), करमी हील (९८)

उपन्यास:दू कुहेसक बाट(६८), पनपत(७७), नहि, कतहु नहि (७६), पीयर गुलाब छल (७१), अगिनबान (८१)

हिन्दी अनुवाद- निशान्त की चिड़िया (तकैत अछि चिड़ै, साहित्य अकादमी, दिल्ली २००३)।

प्रबोध सम्मान २०१० सँ सम्मानित।

विश्वविद्यालयमे मैथिली विभागाध्यक्ष रूपेँ। मैथिली उपन्यासक आलोचनात्मक अध्ययन� शोध प्रबन्धपर हिनका बिहार विश्व-विद्यालय द्वारा डी लिट्‌क उपाधि भेटलन्हि। ई शोध प्रबन्ध पुस्तकाकार रूपेँ सेहो प्रकाशित भेल अछि बिहार राष्ट्रभाषा परिषदक विद्यापति ग्रन्थावलीक सम्पादक मण्डलक सदस्य। हिनक अन्य प्रकाशित रचना अछि �निबन्ध संकलन�। एकर छोड़ि विभिन्न पत्र-पत्रिकामे हिनक कतोक निबन्ध प्रकाशित छन्हि। मैथिली अकादमी द्वारा प्रकाशित कथा-संग्रहक ईहो एक सम्पादक छथि। ई अधिकतर उच्च स्तरीय आलोचनात्मक निबन्ध लिखैत छथि। २०००- डॉ अमरेश पाठक, (तमस- भीष्म साहनी, हिन्दी) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

बलराम १९३६- २००८

जन्म स्थान पचही, मधुबनी, बिहार। विशिष्ट कथाकार। प्रकाशित कृति : दकचल देबाल (कथा-संग्रह)।

मैथिलीपुत्र प्रदीप १९३६-

ग्राम- कथबार, दरभंगा। प्रशिक्षित एम.ए., साहित्य रत्न, नवीन शास्त्री, पंयाग्नी सायक। हिनकर रचित "जगदम्ब अहीं अवलम्ब हमर" आ "सबक सुधि अहाँ लए छी हे अम्बे, हमरा कए बिसरै छी यै" मिथिलामे लोकप्रिय भए गेल अछि।

रामदेव झा १९३६-

कथाकार, समीक्षक, अनुवादक, ग्रंथ सम्पादक। साहित्य अकादेमीक मूल एवं अनुवाद पुरस्कार प्राप्त कर्त्ता ल.ना. मिथिला विश्वविद्यालय दरभंगाक मैथिली विभागक पूर्व प्राचार्य। प्रकाशन: पसिझैत पाथर, (अनु) आदि। १९९१- रामदेव झा (पसिझैत पाथर, एकांकी) लेल साहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित।१९९४- रामदेव झा (सगाइ- राजिन्दर सिंह बेदी, उर्दू) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

रवीन्द्र नाथ ठाकुर १९३६-

जन्म पूर्णियाँ जिलाक धमदाहा गाममे १९३६ ई. मे भेलन्हि। नेने अवस्थासँ गीत गएबामे एवं कविता लिखबामे विशेष रुचि। कोनो मंच पर ठाढ़ भेला पर ई सहजहि श्रोताकेँ आह्लादित कऽ दैत छथि। हिनक सात गोट मैथिली गीत संग्रह, एक मनी महाकाव्य, एक प्रयोगधर्मी काव्य, एक उपन्यास, एक नाटक �एक नाटि� एवं एक हिन्दी नाटक, प्रकाशित भेल छन्हि।

विनोद बिहारी वर्मा १९३७-२००३

मैथिल करण कायस्थक पाँजिक सर्वेक्षण, वरणक बोनिहार आ पछबा तथा अन्य कथा (कथा संग्रह)

वीरेन्द्र मल्लिक १९३७-

जन्म-
३ जनवरी १९३७ ई. परसौनी, मधुबनीमे।कवि, सम्पादक, समीक्षक । आखर, अगनिपत्रक सम्पादन।अग्नि- शिखा (कविता संग्रह)।

कीर्तिनारायण मिश्र १९३७-

जन्म १७ जुलाई १९३७ ई.केँ ग्राम शोकहारा (बरौनी), जिला बेगूसरायमे भेलन्हि। हुनकर प्रकाशित कृति अछि सीमान्त, महानगर (दीर्घ कविता), हम स्वतन्त्र नहि लिखब, ध्वस्त होइत शांति स्तूप (एहि पोथीपर साहित्य अकादमी १९९७ पुरस्कार), आदमीकेँ जोहैत (कविता संग्रह)। संस्मरण- अपन एकांतमे, स्मृति यात्रा, पत्रक दर्पणमे। सम्पादन- आखर मासिक पत्रिका, आधुनिक मैथिली साहित्य, '६३, नागकमल जीवन आ साहित्य, '६८, कथा- संकलन- काल कोठरी। आलोचना- अर्थांतर- २००४

गौरीकांत चौधरीकांत १९३७-२००१

युगल किशोर मिश्र १९३८-२००७

मैथिली शब्दकोष।

प्रफुल्ल कुमार सिंह 'मौन' १९३८-

ग्राम+पोस्ट- हसनपुर, जिला- समस्तीपुर।मैथिलीमे लेपालक मैथिली साहित्यक

महेश्वरनाथ मल्लिक १९३८-

परशुराम झा १९३८-

गाम- मेंहथ (मधुबनी), कृति- डाइमेन्शन्स ऑफ पीस इन रिलीजन

शाहिस(विराटनगर, १९७२ई), २वर्द्धमान(नेपाल दरभंगा १९७२ ई), ३मैथिली त्रैमासिक सम्पादन (विराटनगर, नेपाल १९७०-७३ई), ४मैथिली लोकगीत (पटना, १९८८ ई), ५नेपालक आधुनिक मैथिली साहित्य (पटना, १९८८ ई), ६ प्रेमचन्द चयनित कथा, भाग- १ आ २ (अनुवाद), ७ वाल्मीकिक देशमे (महुआ, २००५ ई)।२००४- ८ प्रस्तुत कुमार सहि मौन (प्रेमचन्द की कहानी- प्रेमचन्द, हिन्दी) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

ड्रामा, कम्प्रिहेन्शन पोएट्रिक ड्रामा।

गुणानन्द मिश्र १९४०-२०००

जन्म पकड़ी कोठी, सीतामढ़ी, बिहार। सुप्रसिद्ध कवि, संपादक, समालोचक। प्रकाशित कृति- नारद भक्ति, मोदक प्रतीक्षामे (कविता संग्रह), मानक भाषा सर्वेक्षण, पातो, लालकमल चौधरी की ग्यारह कहानियाँ (अनुवाद)।

वशिष्ठ पासवान 'वहिराम' १९४०-

जन्म मधुबनी जिलाक एकहत्था ग्राममे १९४० ई मे भेलन्हि।

अब्दुल रहमान हासमी १९४०-२०११

जन्म- पटना जिलाक बाढ़ ग्राममे। वृत्ति अध्यापक। हिन्दी कविता संग्रह "रश्मी राशि" आ मैथिली कविता संग्रह "नर्मोही" प्रकाशित। १९९६मे अबुलकलाम आजाद- अब्दुल्लाह देसनवी, उर्दूसँ मैथिली अनुवादपर साहित्य अकादमीक मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

ईशनाथ झा

ईशनाथ झा "लोक मञ्च" मैथिली नाट्य पत्रिकाक संचालन- सम्पादन केने छथि। मैथिलीमे आधुनिक नाटकक प्रारम्भ हुनकर नाटक सभ अछि:

मधुयामिनीः एकाङ्क नाट्य शैलीमे दूटा पात्र, पुरुष संयुक्त परिवारक पक्ष लेनिहार आ स्त्री एकल परिवारक।

पाथेयः एकाङ्क नाट्य शैलीमे रचित, मुद्दा पुराणपन्थक सभ... मुख्य अभिनेता मिथिलाक अयोग्यतासँ दुखी भ गामकेँ कलकत्तासँ ... छथि, स्वदेश वापस करै छथि।

बाल-वृद्धकः एकाङ्क नाट्य शैलीमे रचित। दहेज लोभीसँ हमर ... आ ... स्वतन्त्रताक पहिनहियो आ बादो जीविकोपार्जन लेल प्रवास करबा लेल अभिशप्त छथि।

प्रभास कुमार चौधरी १९४१-१९९८

गाम- पण्डितपुर, जिला- दरभंगा। प्रख्यात कथाकार आ उपन्यासकार। प्रभासक प्रकाशित कृति: कथा-प्रभास, प्रभासक कथा, नव घर उठय पुरान घर खसय, हलिवला (कथासंग्रह), अभिशप्त, युगपुरुष, हमरा लग रहब, राजनर्तकी, ... (उपन्यास)। विभिन्न महत्वपूर्ण पत्रिकाक सम्पादन। त्रैमासिक कथा गोष्ठी 'सगर राति दीप जरय' केर प्रारम्भ१९९०- प्रभास कुमार चौधरी (प्रभासक कथा, कथा) लेल साहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित।

साकेतानन्द १९४०-

वरिष्ठ कथाकार, गणनायक (कथा-संग्रह) लेल साहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित। प्रकाशित कृति: मैथिली कथा साहित्यमे १९६२ सँ सक्रिय। ... कथा, ... पत्र-पत्रिकामे प्रकाशित अधिकांश पत्र-पत्रिकामे छपल। पहिल मैथिली कथा ... १९६२मे मिथिलामिहिरमे प्रकाशित। हिन्दीमे दू दर्जन कथा आदि प्रकाशित। सन १९९८मे छपल पहिल कथा संग्रह गणनायक के ओहि वर्ष साहित्य अकादमी पुरस्कार। ... कहैत, ... के कथा वस्तु बना कऽ लालकमल प्रकाशन सँ प्रकाशित एवं अप्रकाशित उपन्यास (डॉक्यूमेंट्री

સાતમ યનતિ્ઃ એકાંકક નાટ્ય શૈળીમે નયતિ। મૈથિળી ગંગમંચપગ મહિળા અભનિત્રીક અભાવ, સાતમ યનતિ્નક પ્રતીકૃષામે પૂગ્વાગ્યાસ ધ્યાત ભઃ ળાગ્ત અછિ

શેષ નઓઃ આધુનિક સામાળિક પૂગ્ણાંકક નાટકા પતિ-માતાક મ઼ાગ્યુક વાદ અગ્ગળક અનુળક પ્રતિ પતિ઼ાગ્ત વ્યવહાગ।

આળુક ળેકઃ પૂગ્ણાંકક નાટકા વિષય નિમ્નિમધ્યવર્ગીય વેગેળગાગી આ વૈવાહિક દાયતિ્વક વોહ।

ળય મૈથિળઃ પૂગ્ણાંકક નાટકા મથિળિક ભાષિક-સાંસ્ક઼ાતિક સમસ્યા એકગ કથાવસ્તુ અછિ

મહાકવિ વિદ્યાપતિઃ વિદ્યાપતિક નવ વિશ્લેષણ।

અક્રિશન઼)
�સપ્વસ્વાત� ।આકાશવાણીક ગાષ્ટ્રીય કાગ્યક્રમમે પ્રસાગતિ દૂ ધ ઉલ્લેખનીય વ઼ાગ્ત ગૂપક �મહાગન્દા અભયાગણ્ય� પગ આધાગતિ �ળંગા વોળા હૈ� એવં હાગખંડ કે ગ્રામીણ ક્ષેત્રક ળ્વળંત ડાકનક સમસ્યા પગ આધાગતિ વ઼ાગ્તગૂપક � હૈના ળોગન � ચગ્ચાતિ એવં પ્રસિદ્ધ।

ગંગેશ ગુંળન ૧૯૪૨-

ળન્મ સ્થાન- પછિપવાડ, મધુવનીઃ।શ્રી ગંગેશ ગુંળન મૈથિળીક પ્રથમ ચૌવટિયા નાટક બુચિવિચિયાક લેખક છથિ આ હિનિકા ઉચતિવસ્તા (કથા સંગ્રહ) ક ળેલ સાહિત્ય અકાદમી પુગસ્કાગ ભેટલ છન્હિ એકગ અતિગિક્તિ મૈથિળીમે હમ એકટા મથિયા પગચિય, ળેક સૂત્ર (કવિતા સંગ્રહ), અન્હાગ- ઘ્હોળ (કથા સંગ્રહ), પહિ ળેક (ઉપન્યાસ), આગ મોગ (નાટક) પ્રકાશિત। હિન્દીમે મથિળિંચલ કી ળેક કથાએં, મહાપિદ્મક હૈકા- વળાગાક મૈથિળીસઁ હિન્દી અનુવાદ આ શવ્દ હૈયાગ હૈ (કવિતા સંગ્રહ)।૧૯૯૪- ગંગેશ ગુંળન (ઉચતિવસ્તા, કથા) પુસ્તક ળેલ સહિત્ય અકાદેમી પુગસ્કાગસઁ સમ્માનિત।

પ્રેમશંકગ સિંહ ૧૯૪૨-

ગ્રામ+પોસ્ટ- ળોગિયાગ, થાના- ળાળે, ળિળા- દગભંગા।મૌળિક મૈથિળીઃ ૧મૈથિળી નાટક ઓ ગંગમંચ, મૈથિળી અકાદમી, પટના, ૧૯૭૮ ૨મૈથિળી નાટક પગિચય, મૈથિળી અકાદમી, પટના, ૧૯૮૧ ૩પુગુષાગ્થ ઓ વિદ્યાપતિ, ઋચા પ્રકાશન, ભાગળપુગ, ૧૯૮૬ ૪મિથિળાક વિભૂતિ ળીવન ઝા, મૈથિળી અકાદમી, પટના, ૧૯૮૭૫નાટ્યાનુવાચન, શેખગ પ્રકાશન, પટના ૨૦૦૨ ૬આધુનિક મૈથિળી સાહિત્યમે હાસ્ય-વ્યંગ્ય, મૈથિળી અકાદમી, પટના, ૨૦૦૪ ૭પગાપાગમાણિકા, ક઼ાગ્ણગોષ્ઠી, કોળકાતા ૨૦૦૫, ૮ક્ષણણ, ઋચા પ્રકાશન ભાગળપુગ ૨૦૦૮ ૯યુગસંધિક પ્રતિમાન, ઋચા પ્રકાશન, ભાગળપુગ ૨૦૦૮ ૧૦ચેતના સમિતિ ઓ નાટ્યમંચ, ચેતના સમિતિ, પટના ૨૦૦૮। ૨૦૦૯ ઈ-શ્રી પ્રેમશંકગ સિંહ, ળોગિયાગ, દગભંગા યાત્રી- ચેતના પુગસ્કાગ।

માગ્કણ્ડેય પ્રવાસી ૧૯૪૨-૨૦૧૦

ળન્મ ગ્રામઃ ગુઆગ, ળિળઃ સમસ્તીપુગ । પ્રકાશિત ક઼ાતિઃ અગસ્ત્યાયની (મહાકાવ્ય); એગ઼ાગ્થ (કવિતા સંગ્રહ), અક્ષગ ચેતના (કાવ્ય સંગ્રહ)। અભિયાન, હમ કાળિદાસ (ઉપન્યાસ)। �અગસ્ત્યાયની� ળેલ ૧૯૯૨મે સાહિત્ય અકાદેમી પુગસ્કાગ પ્રાપ્ત।

દેવેન્દ્ગ ઝા ૧૯૪૩-

ડૉ ભીમનાથ ઝા ૧૯૪૫-

મહેન્દ્ગ મળંગિયા ૧૯૪૬-

गाम- चानपुरा (मधुबनी), कृति- विद्यापतिक श्रृंगारिक पदक काव्यशास्त्रीय अध्ययन, ललदास, सुधाकर झा "शास्त्री", अनुवाद, बर्दी जारछ घेरे दा।

जन्म:कोरउथ, मधुबनी, बहिरा। प्रमुख कवि, समालोचक, प्राध्यापक।�विविधा�निबन्ध पुस्तक लेल सन् १९८८मे साहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित। प्रकाशित कृति:त्रिपथगा, सीमा, की बुझैत की नहि, नाम नै रहि जायत (कविता संकलन), परिचायिका, सीताराम झा, कवि चूड़ामणिक काव्य साधना, विविधा (निबंध, आलोचना), टाटा चौकसँ आदि।

गाम- मङरौनी, जिला- मधुबनी । मैथिलीक सुपरिचित नाटककार, रंग निर्देशक एवं मैथिलीक संस्थापक अध्यक्ष। लोक साहित्य पर गंभीर शोध कएलन्हि। मैथिलीमे १३टा नाटक, १९टा एकांकी, १४टा नुक्कड़ आ १०टा रेडियो नाटक प्रकाशित आ आकाशवाणीसँ प्रसारित। सीनियर फेलोशिप (भारत सरकार), इंटरनेशनल थियेटर इंस्टिट्यूट (नेपाल), प्रबोध साहित्य सम्मान आदिसँ सम्मानित। संप्रति ज्योतिरीश्वर लिखित मैथिलीक प्रथम पुस्तक वर्णरत्नाकर पर शोध कार्य। श्री महेन्द्र मलंगियाक जन्म २० जनवरी १९४६ मे मधुबनी जिलाक मलंगिया गाममे भेलन्हि। मलंगियाजी मैथिली हिन्दी, अंग्रेजी आ नेपाली भाषाक जानकार आ थियेटर शिक्षण, पटकथा लेखन आ तत्सम्बन्धी शोधक श्रीलंकाधि शिक्षक छथि।२००२ ई- श्री महेन्द्र मलंगिया, मलंगिया; यात्री-चेतना पुरस्कार। प्रबोध सम्मान २००५ सँ सम्मानित।

डॉ राम दयाल राकेश, सप्तरी, नेपाल १९४२-

मैथिली मातृभाषा, हिन्दीक प्राध्यापक आ नेपालीक लेखक ई तीनू भाषा �राकेश�क व्यक्तित्वमे एना ने मिझराएल छैक जे कोनहुसँ हुनका भिन्न नहि कएल जा सकैत अछि। ई विशिष्ट नेपालीमे लिखैत छथि, मुदा लेखनक विषय मूलतः मैथिली संस्कृति रहैत छनि। ओना मैथिली, हिन्दी आ अंग्रेजीमे सेहो ई अनेक रचना कएने छथि ।नेपालक राजकीय-प्रज्ञा-प्रतिष्ठानक सदस्य �राकेश� दिल्ली विश्वविद्यालयसँ पीएचडी आ अमेरिकास्थित इण्डियाना यूनिवर्सिटीसँ पोस्ट डाक्टरल रिसर्च कएने छथि। डा �राकेश�क जन्म २५ जुलाइ १९४२ ई कऽ सप्तरी जिलाक ससौटियामे भेल छनि । नेपाली, मैथिली, हिन्दी आ अंग्रेजीमे मौलिक, सम्पादित आ अनूदित कऽ करीब दू दर्जन पोथी प्रकाशित, दर्जनानि देशक भ्रमण सेहो कएने छथि। नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानक सदस्यता- श्री राम दयाल राकेश (१९८९)।

उपेन्द्र दोषी १९४३-२००१

जन्म स्थान रामपुर-कोरगामा, दरभंगा । कवि-कथाकार, गीत-गजलकार । प्रकाशित कृति: धृतराष्ट्रक कक्षमे (कविता संग्रह)। हिन्दीमे अनेक पोथी प्रकाशित। ओड़ियासँ मैथिली अनुवाद हेतु मनुपुराणत साहित्य अकादेमीसँ पुरस्कृत। २००३- उपेन्द्र दोषी (कथा कहिनी- मनोज दास, उड़िया) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

उदयचन्द्र झा "विनोद" १९४३-

जन्म ५ अप्रैल १९४३ ई। गाम- रहिका, मधुबनी। जन्म-स्थान- दुलहा, मधुबनी। प्रकाशित कृति: संकल्प, मौसम अपन पर, एकता स्थापित, भरि देह गीत, एहि जनपदमे, दोहा गीत सप्त दू, कहबनी पत्नी, सहभागीन, अपरूप, प्रश्नवाचक (कविता-संग्रह), पूर्वा (सहयोगी कविता संग्रह); जाँत (कथा संग्रह), उदास गाछक वसंत (नाटक)। �माटि पानि�क वार्षिक सम्पादक।२००५ ई- श्री उदय चन्द्र झा �विनोद�, रहिका, मधुबनी; यात्री-चेतना पुरस्कार।

પેરાી ગમામ્ર ભાભ, ળનકપુર ૧૯૪૩ -

મંત્ર્ગેશ્વર હ્ના ૧૯૪૪-

ળન્મ ૬ ળનવરી ૧૯૪૪ ઈ.ગ્રામ- ભાભગંળ, ળભિ- મધુવનીમે। પ્રકાશતિ કૃતિઃ પ્યાર્ય, શ્રન્યનિહાર ગામ, વહસભ નાતકિ ફળોત (કવિતા સંગ્રહ); એક વટે દૂ (કથા સંગ્રહ), શ્રોહ્ના ભપ્પે ગામ વતાહ (ભભતિ નવિન્ય)। મૈથિભિ કથા સંગ્રહક હિન્દિ શ્રનુવાદ �કુંડભિ� નામસઁ પ્રકાશતિ। દિ શૂભસ પૈરાડાફળ (શ્રંગ્રેળીમે ભભતિ નવિન્ય)। ૨૦૦૮ ઈ- શ્રી મંત્ર્ગેશ્વર હ્ના, ભાભગંળ, મધુવની યાત્રી- ચેતના પુરસ્કાર। ૨૦૦૮- મંત્ર્ગેશ્વર હ્ના (કતેક ડાર્ત પર, શ્રાત્મકથા) પર સાહિત્ય શ્રકાદમી પુરસ્કાર।

નત્ર્ગેશ્વર મશ્રિ ૧૯૪૫-

શ્રનુવાદક, નવિયકાર। પ્રકાશન: તમભિ સાહિત્યક ફ્તહિાસ, મવરૂાતિ (હુન્રૂ શ્રનુવાદ)।

ળગદીશ પ્રસાદ મંડભ

ગામ-વેરમા, તમુરાયિા, ળભિ-મધુવની। એમ્રણકથાકાર (ગામક ળનિગી-કથા સંગ્રહ શ્રા તરેગામ- વાભ-પ્રેરક ભઘુકથા સંગ્રહ), નાટકકાર(મથિભિક વેટી- નાટક), ઉપન્યાસકાર(મૌભાફભ ગાછક શૂભ, ળીવન સંઘર્ષ, ળીવન મરામ, ઉત્થાન-પતન, ળનિગીક ળીત- ઉપન્યાસ)। માર્ક્સવાદક ગહન શ્રધ્યયન। હિનિકર કથામે ગામક ભેકક ળળીવષાિક વર્ણન શ્રા નવ દૃષ્ટકિોમ્ર દૃષ્ટગિોચર હોફત શ્રછા। વદિેહ સમ્પાદકક સમાનાન્તર સાહિત્ય શ્રકાદેમી પુરસ્કાર ૨૦૧૧ મૂભ પુરસ્કાર- શ્રી ળગદીશ પ્રસાદ મમ્ડભ (ગામક ળનિગી, કથા સંગ્રહ)।મૈથિભિ ઉપન્યાસ ' પંગુ' ભભ સાહિત્ય શ્રકાદમી પુરસ્કાર ૨૦૨૧

રાળ

મહારાળાધરિાળ ભક્ષ્મીશ્વર સહિ ૧૮૫૮- ૧૮૯૮

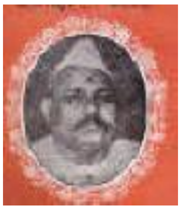
महाराजाधिराज रमेश्वर सिंह १८६०-१९२९

महाराजाधिराज कामेश्वर सिंह १९०७-१९६२

सर हरगोविन्द मिश्र, श्रीमान् ६ श्री कामेश्वर सिंह

विनोदानन्द झा १८९५-१९७१

ललित नारायण मिश्र १९२२-१९७५

डॉ. रामवरन यादव, नेपाल राष्ट्रपति

स्वर्गीय विन्ध्येश्वरी प्रसाद मंडल, राजनेता १९१९-१९८२

भूपेन्द्र नारायण मण्डल

कर्पूरी ठाकुर १९२१-१९८८

रामविलास पासवान १९४६-

जन्म ५ जुलाइ १९४६, गाम-शहरबन्नी, जिला खगड़िया। भारतीय राजनीतिज्ञ।

राम लखन राम "रमण"

योगेन्द्र झा

𑒨𑒠𑒳𑒢𑒢𑓂𑒠𑒢 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩

𑒩𑒧𑒰𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩

𑒩𑒧𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 "𑒧𑒱𑒯𑒱𑒩"

"𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒧𑒳𑒯𑒰𑒫𑒩𑒰 𑒋𑒫𑒧𑓂 𑒪𑒼𑒏𑒼𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬" 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞।

𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲, 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩 १९२९- २००८

𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒦𑒰𑒩𑒠𑓂𑒫𑒰𑒖 १९४३-

𑒑𑒰𑒧- 𑒢𑒫𑒰𑒢𑒲, 𑒖𑒱𑒪𑒰- 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 । 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒧𑒳𑒐 𑒮𑒧𑒰𑒪𑒼𑒔𑒏।२००७ 𑒄- 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒂𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒧𑒼𑒯𑒢
𑒗𑒰, 𑒦𑒰𑒩𑒠𑓂𑒫𑒰𑒖, 𑒢𑒫𑒰𑒢𑒲, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲; 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲-𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩। 𑒣𑓂𑒩𑒥𑒼𑒡 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢 २००८ 𑒮𑒿 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢𑒱𑒞।

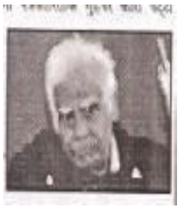

𑒨𑒼𑒑𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 १९५५-

२००५- 𑒛𑒼 𑒨𑒼𑒑𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 (𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒏𑒟𑒰- 𑒣𑒹𑓀𑒮𑒲𑒩𑒰𑒨 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲, 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲) 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩। **𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒏𑒵𑒞𑒱:** 𑒪𑒼𑒏𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒍 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 (𑒢𑒱𑒥𑒢𑓂𑒡) १९८६, 𑒣𑒩𑒰𑒧𑒱𑒞𑒰 (𑒏𑒟𑒰𑒏𑒫𑓂𑒨𑒰𑓀𑒬) १९८७, 𑒬𑒏𑒲𑒪 𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒮𑒹𑒢𑒰𑒣𑒞𑒱 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠) २०००, 𑒂𑒪𑒹𑒐𑓂𑒨 𑒮𑒘𑓂𑒔𑒨𑒢 (𑒢𑒱𑒥𑒢𑓂𑒡) २००२, 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒏𑒟𑒰 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠) २००३, 𑒮𑓂𑒢𑒹𑒯𑒪𑒞𑒰 (𑒨𑒢𑒱𑒥𑒢𑓂𑒡) २००६, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩𑒱𑒞𑒰𑒏𑒿 𑒮𑒾 𑒫𑒩𑓂𑒭 (𑒢𑒱𑒥𑒢𑓂𑒡) २००६, 𑒑𑒯𑒫𑒩𑒑𑒲𑒞 (𑒢𑒱𑒥𑒢𑓂𑒡) २००७, 𑒪𑒼𑒏-𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒍 𑒬𑒥𑓂𑒠-𑒮𑒧𑓂𑒣𑒠𑒰 (𑒢𑒱𑒥𑒢𑓂𑒡) २००७, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒣𑒰𑒩𑒧𑓂𑒣𑒩𑒱𑒏 𑒖𑒰𑒞𑒲𑒨 𑒫𑓂𑒨𑒫𑒮𑒰𑒨𑒏 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒰𑒫𑒪𑒲 (𑒬𑒼𑒡-𑒑𑓂𑒩𑒢𑓂𑒟) २००८

𑒯𑒲𑒩𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 "𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲", 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩

𑒠𑒲𑒢𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰, 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩

𑒢𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒗𑒰, 𑒁𑒩𑓂𑒟𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩-𑒣𑒞𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩

"વકિાસ શ્રો શ્ર્થર્ાંત્ર" પ્ર્રકાશતિ।

પ્ર્રેમશંકર હ્ા, પત્ર્રકાર

શરદન્દિુ ચૌધરી, પત્ર્રકાર

ર્ાળેશ્વર હ્ા (૧૯૨૩-૧૯૭૭)

ળન્મ- સહરસા ળભિક રસુશ્રાર ગામ (શ્રાવ સુપૌ઴ ળભિ)।

કૃત- મથિભિક્ષરક ઉદ્ભવ શ્રો વકિાસ, શ્રવહટ્ઠઃ ઉદ્ભવ શ્રો વકિાસ, મૈથભિ સાહત્યિક શ્રાદકિા઴, વદ્યિાપતકિ સંગીતમે વર્ણતિ નાયક-નાયકિા ભેદ એવં રાગ-રાગનિી વર્ગીકરણ।

મહાકવ઼િ વદ્યિાપત઼િ નાટક, શાસ્ત્રાર્થ નાટક, કન્દર્પીઘાટ
નાટક, એકાદશી, વદ્યિાયર-
કથા, ઉર્વશી, ચર્મવ્યાય- કથા, મેનકા।

એસ઼એન઼સત્યાર્થી

મથિભિક કળા શ્રા શભિ્પકળાપર ભેખન।

રાધાકૃષ્ણ ચૌધરી, ઇતહિસકાર ૧૯૨૧-૧૯૮૫

મથિભિક ઇતહિસ, શ્ર ષુરવેય ોડ માતહિભિ ડ઼તિરાતુર, થહ૯ શ્રુશ્રોડ઼૨થ૨છ઼શ્રડ઼ શ્રામય છ઼ઉડ઼થઉઢ઼શ્રડ઼હ૯ઢ઼૨થશ્રઘ૯ શ્રોઢ મ૨થહ૨ડ઼શ્ર પ્ર્રકાશતિ।

પ્રો રામશરણ શર્મા ૧૯૨૦-૨૦૧૧

વ઼ળિયકાન્ત મશ્રિ ઇતહિસકાર ૧૯૨૭- ૧૯૯૪

દ્વળિેન્દ્ર નારાયણ હ્ા, ઇતહિસકાર

સુરેશ્વર હ્ા, રાળનીતવિળ્ઞાન

डॉ. विजयकांत मिश्रक जन्म १० अगस्त १९२७ मंगरौनी गाम- जे नव्य न्याय आ तान्त्रिक साधनाक जन्म-स्थली अछि- (जिला मधुबनी) मे भेलन्हि। ओ १९४८ मे प्राचीन भारतीय इतिहास आ संस्कृति विषयमे इलाहाबाद विश्वविद्यालयसँ स्नातकोत्तर उपाधि प्राप्त कएलाक बाद किछु वर्ष धरि बिहार सरकार आ पटना विश्वविद्यालयसँ सम्बद्ध रहलाह आ १९५७ ई. सँ भारतीय पुरातत्व विभागमे काज कएलन्हि आ ओकर शिशुपालगढ़, कौशाम्बी, वैशाली, हस्तिनापुर, कुम्हरार, पाटलिपुत्र, कर्णसुवर्ण, सोनपुर, वलिवली, नालन्दा, राजगीर, चन्द्रावली, आ हम्पी उत्खनमे विशिष्ट भूमिकामे भाग लेलन्हि। हिनकर लिखल- सम्पादित पोथी सभमे अछि: १.वैशाली, १९५० २.कुम्हरार एक्सकेवेशंस: १९५०-१९५७ ३.पुरातत्व की दृष्टिमे वैशाली ४.नागेश भट्टक परिभाषेन्दुशेखर प्रमथिनी आर्ट एण्ड आर्किटेक्चर (सम्पादित) ५.कल्चरल हेरिटेज ऑफ मिथिला ६.मिथिला ७.मंगरौनी भजनावली- एक अध्ययन ८.क्षेत्र पुरातत्वविज्ञान- ९.पुरातत्व शब्दावली।

२००१- सुरेश्वर झा (अन्तरिक्षमे विस्फोट- जयन्त विष्णु नार्लीकर, मराठी) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

भागीरथ लाल दास

भारतक कएक देशमे राजदूत रहल छथि आ जीएटीटी मे भारतक प्रतिनिधि सेहो छलाह।

लक्ष्मीकान्त झा रिज़र्व बैंक गवर्नर १९१३ - १९८८

एन एन झा डिप्लोमेट

कामेन्द्रनाथ झा "अमल" १९३८-

जन्म- ४ जनवरी १९३८, गाम कोइलख (मधुबनी)।
गर्भांस (कथासंग्रह) प्रकाशित।

भाग्यनारायण झा १९४१-

रमाकांत राय "रमा" १९४७

जन्म- भादो पूर्णिमा सम्वत् २००३, प्रथम रचना- वटुक, बाल मासिक प्रयाग, कथा विशेषांक द्वितीय भागमे १९६४ई, प्रकाशित कृति(क) तीनटा बाबाजी-(रूसीसँ मैथिलीमे मैथिलीमे टाल्सटायक कथाक अनुवाद-१९६७ईमे, (ख) शूलपात, कविता संग्रह १९७८, (ग) भांगक गीत (२००४ ईमे), (घ) कतेक पाँखि हँसैत आँखि, कथा संग्रह-२००५, शीघ्र प्रकाश्य- कृष्णकान्त मिश्र (विनिविन्ध्य)

સાહિત્ય અકાદેમી નઈ દિલ્લી। પ્નાયઃ ડેઢ઼ સએ નચના (કથા-નિબન્ધ કવિતા) મૈથિલી હિન્દીક પત્ન-પત્નિકા, આકાશવાણી એવં દૂનદન્શનસઁ પ્નકાશિત પ્નસાનિત। સાહિત્ય અકાદેમી દ્વાના આયોજિત કવિ સમ્મેલનક આયોજનક ક્નમમે નેલક યપેટમે પડ઼દિહનિ। પઞ્ન છાવા યનગિમા વકિમાંગ। સેવા નિવૃત્ત અધ્યાપક (ઉચ્ચ વિદ્યાલય) સમ્પન્ક- શ્ની નમાનિવાસ, માનાનાય ટોલ પો નનહન (સમસ્તીપુન)।

પ્નોફેસન મહેન્દ્ન ૧૯૪૭-

જન્મ: મેલાહી, સુપૌલ, વહિન । પ્નસિદ્ધ કવિ, કથાકાન, આલોચક । વ઼ૃત્તિ: ભૂ઼ના વિશ્વવિદ્યાલયક સ્નાતકોત્તન કેન્દ્ન, સહનસામે મૈથિલી વિભાગાધ્યક્ષ। પ્નકાશિત કૃતિ સાહિત્ય અકાદેમીસઁ પ્નકાશિત મોનોગ્નાફ શૈલેન્દ્ન મોહન ઝા । સહયોગી સંકલન- સંકલ્પ । �નાજકમલ જયન્તી પ્નસંગક સંપાદન।

મહેન્દ્ન ૧૯૪૪-૨૦૦૯

જન્મ મધુવની જિલાક જમસમ ગામમે। પ્નસિદ્ધ મૈથિલી ગીતકાન આ ગાયક।

સુભાષચન્દ્ન યાદવ ૧૯૪૮-

જન્મ ૦૫ માર્ચ ૧૯૪૮, માતૃક દીવાનગંજ, સુપૌલમે। પૈતૃક સ્થાન: વલવા-મેનાહી, સુપૌલ।ઘનદેખિયા (મૈથિલી કથા-સંગ્નહ), મૈથિલી અકાદમી, પટના, ૧૯૮૩, હાલી (અંગ્નેજીસઁ મૈથિલી અનુવાદ), સાહિત્ય અકાદમી, નઈ દિલ્લી, ૧૯૮૮, બીછલ કથા (હનિમોહન ઝાક કથાક ચયન એવં ભૂમિકા), સાહિત્ય અકાદમી, નઈ દિલ્લી, ૧૯૯૯, વિહાડ઼િ આઉ (બંગલા સઁ મૈથિલી અનુવાદ), કિસુન સંકલ્પ લોક, સુપૌલ, ૧૯૯૫, ભાનત-વિભાજન ઔન હિન્દી ઉપન્યાસ (હિન્દી આલોચના), વિહાન નાષ્ટ્નભાષા પનિષદ્, પટના, ૨૦૦૧, નાજકમલ ચૌધની કા સફન (હિન્દી જીવની) સાનાંશ પ્નકાશન, નઈ દિલ્લી, ૨૦૦૧, બનૈત-બગિડ઼ૈત (કથા-સંગ્નહ) ૨૦૦૯। મૈથિલીમે કનીબ સત્તનિ ટા કથા, તીસ ટા સમીક્ષા આ હિન્દી, બંગલા તથા અંગ્નેજી મે અનેક અનુવાદ પ્નકાશિત।

સુભદ્ન ઝા ૧૯૦૯-૨૦૦૦

નામાવતાન યાદવ, મૈથિલી ભાષિકી, નેપાલ ૧૯૪૨-

યોગેન્દ્ન પ્નસાદ યાદવ, ભાષિકી, સનિહા, નેપાલ ૧૯૪૬-

"ट्रान्सलेशन ऑफ मैथिली ग्रामर"क लेखक। १९८६- सुभद्र झा (नातिक पत्रक उत्तर, निबन्ध) पर मैथिलीक साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित।

देश-विदेशक भाषाविज्ञान जगतमे पयासो आलेख द्वारा मैथिलीक विशिष्टताकेँ उजागर कैलनि। *मैथिली ध्वनिशास्त्र* १९८४ ई.मे जर्मनीसँ आ *मैथिलीक सन्दर्भ व्याकरण* १९९६ ई.मे बर्लिन आ न्यूयार्कसँ प्रकाशित। २००० ई.मे लंदनसँ प्रकाशित *भारतीय आर्यभाषा* पुस्तक मे संकलित हिनिकर मैथिली भाषा संबंधी आलेख विशेष उल्लेखनीय। नेपाल राजकीय प्रज्ञा-प्रतिष्ठानसँ पासाङ ल्हामु प्रज्ञा-पुरस्कारसँ सम्मानित।

१९९८ ई.मे जर्मनीसँ प्रकाशित *रीडिंग इन मैथिली सिंटैक्स आ टॉपिक्स इन नेपालीज लिंग्विस्टिक्स, रीडिंग्स इन मैथिली ग्रामर- लिटरेचर एण्ड कल्चर आ लेक्सीकोग्राफी* इन नेपाल (सम्पादित) प्रकाशित। नेपाल राजकीय प्रज्ञा-प्रतिष्ठानमे भाषा-विभागक प्रमुख रहि कतोक महत्वपूर्ण कार्यक सम्पादन। नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानक सदस्य। श्री योगेन्द्र प्रसाद यादव (१९९४)। नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठान आजीवन सदस्य। श्री योगेन्द्र प्रसाद यादव।

रमानन्द झा 'रमण' १९४९-

जन्म: ०२ जनवरी १९४९, शिक्षा- एम.ए. पीएच.डी. आजीविका- भारतीय रिजर्व बैंक, पटना (सेवा निवृत्त)। **प्रकाशन:** १ नवीन मैथिली कविता, १९८२, २ मैथिली नव कविता, १९९३, ३ मैथिली साहित्य ओ राजनीति, १९९४, ४ अप्पियासल, १९९५, ५ वेसाहल, २००३, ६ भजार, २००५, ७ नियार कैसे शुरू करें? हिन्दी- रिजर्व बैंक, पटनाक प्रकाशन सम्पादित ८ मैथिलीक आरम्भिक कथा, १९७८ समीक्षा, ९ श्यामानन्द रचनावली, १९८१, १० जनार्दन झा जनसीदन कृत निर्दयीसासु (१९१४) आ पुनर्विवाह (१९२६), १९८४, ११ येतनाथझाकृत श्रीजगन्नाथपुरी यात्रा (१९१०), १९९४, १२ तेजनाथ झाकृत सुरराजविजय नाटक (१९१९), १९९४, १३ रासविहारीलाल दासकृत सुमति (१९१८), १९९६, १४ जीवछ मिश्रकृत रामेश्वर (१९१६), १९९६, १५ भेटघॉट (भेटवार्ता), १९९८, १६ रूपय नँ सत्य ने नँ शूसि, १९९८, १७ पुण्यानन्द झाकृत मिथिला दर्पण (१९२५), २००३, १८ यदुवर रचनावली (१८८८-१९३४) २००३, १९ श्रीवल्लभ झा (१९०५-१९४०) कृत विद्यापति विवरण, २००५, २० मैथिली उपन्यासमे चित्रित समाज, २००३। अनुवाद लेल **भाषा-भारती सम्मान २००४-०५** (सी.आइ.आइ.एल., मैसूर) छओ विगहा आठ कट्ठा- शकील मोहन

रामलोचन ठाकुर १९४९-

श्री रामलोचन ठाकुर, जन्म १८ मार्च १९४९ ई.पलिमोहन, मधुबनीमे। वरिष्ठ कवि, रंगकर्मी, सम्पादक, समीक्षक। भाषाई आन्दोलनमे सक्रिय भागीदारी। **प्रकाशित कृति**- इतिहासहन्ता, माटपानिक गीत, देशक नाम छल सोन चिड़िया, अपूर्वा (कविता संग्रह), बेताल कथा (व्यंग्य), मैथिली लोक कथा (लोककथा), प्रतिध्वनि (अनूदित कविता), *जा सकै छी कतहु कहि जाउ* (अनूदित कविता), लाल प्रश्न
अन्तरिति (कविता), जादूगर (अनुवाद), स्मृतिक चोप्पल रंग (संस्मरणात्मक निबन्ध), आँखि मुनने: आँखि खोलने (निबन्ध)। अनुवाद लेल **भाषा-भारती सम्मान २००३-०४** (सी.आइ.आइ.एल., मैसूर) *जा सकै छी कतहु कहि जाउ*- शक्ति चट्टोपाध्यायक बांग्ला कविता-संग्रहक मैथिली अनुवाद लेल प्राप्त। विदेह सम्पादकक समानान्तर साहित्य अकादेमी पुरस्कार २०१२ अनुवाद पुरस्कार- श्री रामलोचन ठाकुर- (पद्मानदीक माझी, बांग्लासँ मैथिली अनुवाद, बांग्ला-उपन्यास - मानिक बंद्योपाध्याय)

गंगा प्रसाद मंडल "अकेला", नेपाल १९४४-

पं सुन्दर झा शास्त्री राष्ट्रिय प्रतिभा पुरस्कारसँ सम्मानित। मिथिलांचलक कछु लोक कथा (संकलन आ सम्पादन) आ शीर्षक शूल (अनुवाद) प्रकाशित।

सेनापति ओड़िया उपन्यासक मैथिली अनुवाद सेहो प्रकाशित।

महेन्द्रनारायण राय, धनुषा, नेपाल

परमेश्वर कापड़ि, धनुषा, नेपाल

जयनारायण झा "जिज्ञासु", नेपाल

सुरेश झा, नेपाल १९२०-१९८९५

रोहिणी रमण झा १९५०-

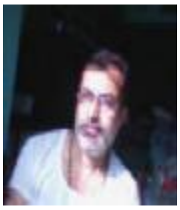
डॉ कमलकान्त भण्डारी १९५२-

कवीर (मैथिली) पर शोध।

विनोद बिहारी लाल १९५३-

जन्म स्थान पचही, मधुबनी, बिहार। राजनीति कथाकार। सयसँ ऊपर कथा प्रकाशित।

अरविन्द ठाकुर १९५४-

परती टूटि रहल अछि (कविता संग्रह), अन्हारक विरोधमे (कथा संग्रह), बहुरुपिया प्रदेश मे (गजल संग्रह)।

श्याम दरिहरे १९५४-

जन्म स्थान वरहा, बेनीपट्टी मधुबनी, बिहार। कवि, कथाकार। प्रकाशित कृति: सरिसोमे भूत (कथा संग्रह) अनूदित कृति: कनुप्रिया (धर्मवीर भारती)

दिनेश कुमार झा

अशोक कुमार ठाकुर

प्रतापनारायण झा, नेपाल

મૈથીલિક સ્ટાહિસ્પન ઊખ્યના

ળન્મ ર ળનવરી ૧૯૪૪ ફ઼ે ગામ વડાગાઁવ (પંડૌલ)। નાગમંડલ (નાટક-અનુવાદ), નશિાંત, વસુયાક સંસાન (ઉપન્યાસ)

શીતલ ઢા, નેપાલ

ડાૅ નાનાયામ મશ્રિન "કનક"

ડાૅ શમ્ભુનાથ ચૌધરી ૧૯૨૦-૨૦૦૮

સ્વ઼્દ્નકાંત ઢા

પંચાનન મશ્રિન

પ્નોફ્રેસન ગુનમૈત

ળ્યોતીશ્વનપન ઊખ્યના

મહેન્દ્ન નાનાયામ સહિ "મગન"

સુન્યકાંત ઢા, ળનકપુન

નમામ ઢા (૧૯૫૭-)

નચના: પશ્ચાત્તાપ (કથા-સંગ્નહ) - ૧૯૮૫, કાવ્ય-વાટિકા (કવતિા-સંગ્નહ) - ૧૯૮૮, અઙ્કાન-ભાસ્કન (પૂન્વ-ખણ્ડ) - ૨૦૦૨, અઙ્કાન-ભાસ્કન (અઙ્કાન શાસ્ત્ન) - ૨૦૦૩, ભનિન-અભનિન (સમીક્ષા) - ૨૦૦૮, સંગ સમ્પાદન: મૈથિલ (મથિલિ વશિવવદ્યાલય, મૈથિલ વભિાગક શોધ-પત્નકિા) - ૧૯૯૬, સમ્પાદન: મૈથિલ (મથિલિ વશિવવદ્યાલય, મૈથિલ વભિાગક શોધ-પત્નકિા) - ૨૦૦૭, ૨૦૦૮

विजयनाथ झा

"अहीक लल" (गीत-गजल संग्रह प्रकाशित)।

योगानन्द हीरा

बाबा बैद्यनाथ

पहरा इमानपर (गजल संग्रह)

जगदीश चन्द्र ठाकुर "अनिल" १९५०-

मूल नाम जगदीश चन्द्र ठाकुर, जन्म: २७।११।१९५०, शंभुआर, मधुबनी । सेवा निवृत्त बैंक अधिकारी। मैथिलीमे प्रकाशित पोथी- १ तोरा अङनामे - गीत संग्रह- १९७८; २ धार आर पार- दीर्घ कविता- १९९९, गीत गंगा (गीत संग्रह), गजल गंगा (गजल संग्रह)।

विद्यानन्द झा १९६५-

बुद्धपूर्णिमा, १९६५कें कैथिनियाँ, झंझारपुर मधुबनीमे जन्म। परारी जकाँ, बच्चिड़ल कोनो परीत जकाँ, दनुश्क शूल जकाँ (कविता संग्रह) प्रकाशित । मूलत: कवि, थोड़ कथा लिखलनि, जे अपन मार्मिक अभिव्यक्तिक कारण बेस चर्चित भेल । विडम्बनापूर्ण परिस्थितिक पाछू जिम्मेवार समाजार्थिक कारणक खोज हिनकर मूल सृजन प्रेरणा थिक।

हरेकृष्ण झा १९५०-

जन्म १० जुलाई १९५० ई. ग्राम- कोइलखमे। अभियन्त्रणक अध्ययन छोड़ि मार्क्सवादी राजनीतिमे सक्रिय। अनेक कविता आ आलोचनात्मक निबन्ध प्रकाशित। अनुवाद एवं विकास विषयक शोध कार्यमे रुचि। स्वतन्त्र लेखन। प्रकृति एवं जीवनक तादात्म्य बोधक अग्रगामी कवि। "एना त� नहि जे" (कविता संग्रह)।२००८ ई. - श्री हरेकृष्ण झाकेँ कविता संग्रह �एना त नहि जे�लेल कीर्तिनारायण मिश्र साहित्य सम्मान।

उदय नारायण सिंह नचिकेता १९५१ -

जन्म- १९५१ ई. कलकत्तामे।पहिल काव्य संग्रह �कवयो वदन्ति�। १९७१ �अमृतस्य पुत्रा:� (कविता संकलन) आऽ �नायकक नाम जीवन� (नाटक)| १९७४ मे �एक छल राजा� �नाटकक लेल� (नाटक)। १९७६-७७ �प्रत्यावर्त्तन� �रामलीला�(नाटक)। १९७८मे जनक आऽ अन्य एकांकी। १९८१ �अनुत्तरण�(कविता- संकलन)। १९८८ �प्रियंवदा� (नाटिका)। १९९७-

आशीष अनचिन्हार

मूल लेखन: कुमारि इच्छा (गजल संग्रह), जंघाजोड़ी (गजल संग्रह), अनचिन्हार आखर (गजल, रुबाइ आ कताक संग्रह), मैथिली गजलक व्याकरण आ इतिहास, मैथिली बेव पत्रकारिताक इतिहास, मैथिली गजलक गेडी गेकोनर, शब्द- अर्थ- शक्ति।

कुमार पवन १९५८

गाम मुरैठा। कथा संग्रह, कविता संग्रह आ व्यंग्य संग्रह शीघ्र प्रकाश्य। मैथिलीमे १९८० ई सँ विविध लेखन। २००८ ई सँ दस साल मौन भंगक बाद पुन: रचनाक दोसर पालीक प्रारम्भ।

�૧વીન્દ્૧નાથક વા૭- સાહિત્ય�(અનુવાદ)। ૧૯૮૮ �અનુક઼ૃતિ�- આધુનકિ મૈથિ૭િ કવ઼િતાક વંગ૭મે અનુવ઼ાદ, સંગ૧હિ વંગ૭મે દૂટા કવ઼િતા સંક૭ન। ૧૯૮૮ �અશ્નુ ઓ પ૧િહાસ�। ૨૦૦૨ �પ્પામ પ્પેયા૭િ�। ૨૦૦૬મે �મય્યમપુ૧ુષ એકવ઼યન�(કવ઼િતા સંગ્૧હ। ૨૦૦૮ ઈ મે નાટક "નો એમ્ટ્૧ીઃ મા પ્૧વ઼િશ" સમ્પૂ૧્ણ નૂપેં "વ઼િદેહ" ઈ- પત્૧િકામે યા૧ાવ઼ાહિક નૂપેં ઈ-પ્૧કાશિત ભાએ એકટા કીર્તિમાન વ઼ને૭ક।૨૦૦૯ ઈ-શ્૧ી ઉદય ના૧ાયણ સહિ �નચિકેતા�કેં નાટક નો એમ્ટ્૧ીઃ મા પ્૧વ઼િશ ૭૭ કીર્તિના૧ાયણ મિશ્૧ સાહિત્ય સમ્માન।	ગળેન્દ્૧ ઠાકુ૧ આ આશીષ અનચિન્હા૧ (સમ્પાદન): મૈથિ૭ીક પ્૧તિનિધિ ગળ૭, મૈથિ૭િ ગળ૭ઃ આગમન ઓ પ્૧સ્થાન વિન્દુ (ગળ૭ક આ૭ોચના-સમા૭ોચના-સમીક્ષા)	
 કીર્તિનાથ ઝા ૧૯૫૫- કુ૧૭ઃ મૈથિ૭િ ભાવાનુવાદ	 મહેન્દ્૧ હળા૧ી	 સ્વ઼ ચન્દ્૧કાન્ત મિશ્૧, આ સી, દ૧ભંગા
 સ્વ઼ મહેન્દ્૧ ના૧ાયણ ઝા, વેણી૭ા, મધુવની	 સ્વ઼ના૭કુમા૧ મ૭્૭િક, સોહ૧ાય (પોખ્ખ૧િભી ડ઼ા), મધુવની	 ૭ક્ષ્મીપતિ સિંહ
 શુ૭ચન્દ્૧ મિશ્૧ ૧મણ	 કશીનાથ ઝા ગ્રામ- વ઼િદેઠો, પો સ૧િસવપાહી, મધુવની। "ઓકવ઼ેદ" પોથી પ્૧કાશિત।	 સૂર્યના૧ાયણ ઝા "સ૧સ" પોથી "મૈથિ૭િ શ્૧ી સીતા૧ામચ૧િતમાનસ" પ્૧કાશિત।

कलानन्द भट्ट

कान्ह पर लहास हमर मैथिली गजल संग्रह

दयानाथ झा

गाम नागदह, मधुबनी। मैथिली रंगमंचल मिथि-यात्रिक, कोलकाता।

डॉ. सुधाकर चौधरी १९४६-

जन्म १५ मार्च १९४६ ई. प्रकाशित पोथी: कागज, तीन रंग, तेरह चित्र (कथा संग्रह), पंडी जी छथि (प्रहसन), विद्रोही सुभाष (नाटक)।

स्व. चुनचुन मिश्र, रहिका, मधुबनी।

मिथिला नाट्यक आन्दोलन कर्मी।

सत्यनारायण लाल कर्ण

मिथिला चित्रकला

ले. कर्नल मायानाथ झा १९४५-

जन्म १ अप्रैल १९४५ ई.
गाम- भराम (मधुबनी)। जकर नारि चतुर होइ (मैथिली लोक कथा संग्रह) प्रकाशित। विदेह सम्पादकक सम्मानार्थ साहित्य अकादेमी पुरस्कार २०११ बाल साहित्य पुरस्कार- ले. मायानाथ झा (जकर नारी चतुर होइ, कथा संग्रह)

श्याम किशोर सिंह

सचिन्द्रनाथ झा

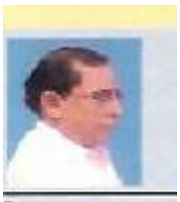
मिथिला लोक चित्रकला

कालीनाथ ठाकुर

ग्राम सर्वसीमा

नरेश कुमार विकल १९५०-

जनक किशोर लाल दास

राजेन्द्र विमल, जनकपुर, नेपाल १९४९-

मैथिली, नेपाली आ हिन्दी भाषाक प्रख्यात विमल शिक्षाक हेतु विद्यावारिधि (पीएच.डी.) क उपाधि प्राप्त कएने छथि।कम्मो लिखिऽ यथेष्ट यश अर्जनिहार डा. विमलक लेखनीक प्रशंसा मैथिलीक संगहिसंग नेपाली आ हिन्दी साहित्यमे सेहो होइत रहलनि अछि। त्रिभुवन विश्वविद्यालयअन्तर्गत
राजर्षि कैम्पस, जनकपुरधाममे प्राध्यापन कएनिहार डा. विमलक पूर्ण नाम राजेन्द्र लाल छियनि। हिनक जन्म २६ जुलाई १९४९ ई. कऽ भेल अछि। साहित्यकारक नव पीढ़ीकेँ निरन्तर उत्प्रेरित करबाक कारणे ई डा.धीरेन्द्रक बाद जनकपुर- परिसरक साहित्यिक गुरुक रूपमे स्थापित भऽ गेल छथि।

जन्म २७ जुलाइ १९५० भगवानपुर देसुआ (समस्तीपुर)। काव्य- अर्पिन, महुआ मदन रस टपकय, बनि बाती दीप जरय। कथा-संग्रह- भरि गेल दरदक इनार। उपन्यास- टहकैत टीस। नाटक- योग्यगर धीय।

कृष्णचन्द्र झा "मयंक"

लक्ष्मण झा "सागर" १९५३-

"उचित वैसू कौआ" मैथिली कविता संग्रह प्रकाशित।

रघुवीर मोची

शारदानन्द दास "परिमल"

शशिबोध मिश्र "शशि" १९४६-

सुरेन्द्रनाथ

अमरनाथ

१९७५ ई.मे "कृष्णिका" लघुकथा संग्रह प्रकाशित। हास्य कथाकार।

बच्चा ठाकुर

वैद्यनाथ मिश्र

राजाराम सिंह राठौर, धनुषा

वैद्यनाथ विमल १९५५-

डॉ वासुकीनाथ झा १९४०-

जितेन्द्र मिश्र "जीवन"

वीरेन्द्र नारायण झा

वीरेन्द्र झा १९५६-

गोनू झा पर लेखन

वैकुण्ठ झा १९५४-

पिता- स्वर्गीय रामचन्द्र झा, जन्म- २४ - ०७ - १९५४ (ग्राम- भरवाड़ा, जिला- दरभंगा), शिक्षा- स्नातकोत्तर (अर्थशास्त्र), पेशा- शिक्षक।
मैथिली, हिन्दी तथा अंग्रेजी भाषा मे लगभग २०० गीतक रचना। गोनू झा पर आधारित नाटक '' हास्यशिरोमणि गोनू झा तथा अन्य कहानी" क लेखन।
एकर अलावा हिन्दीमे लगभग १५ उपन्यास तथा कथाक लेखन।

वैकुण्ठ झा

विद्यानन्द झा ' पञ्जीकार' १९५७-

जन्म- ०९०४१९५७, पाण्डुआ, ततैल, ककरौड़(मधुबनी), रशाढ़्य(पूर्णियाँ), शिवनगर (अररिया) आ सम्प्रति पूर्णियाँ। पिता लब्ध श्रौत पञ्जीशास्त्र मार्त्तण्ड पञ्जीकार मोदानन्द झा, शिवनगर, अररिया, पूर्णियाँ। पितामह- स्व. श्री भिखिया झा। पञ्जीशास्त्रक दस वर्ष धरि १९७० ई.सँ १९७९ ई. धरि अध्ययन, २२ वर्षक वयससँ पञ्जी- प्रबंधक संवर्द्धन आ संरक्षणमे संलग्न। कृति- पञ्जी शाखा पुस्तकक लिप्यंतरण आ संवर्द्धन।

महेन्द्र नारायण कर्ण

डॉ विश्वेश्वर मिश्र

अर्जुन नारायण चौधरी

નરેન્દ્ર

ગાળઉકાર।

મહેન્દ્ર મિશ્ર, નેપાઉ

કમઉ કાંત દા ૧૯૪૩-

મહાપ્રકાશ ૧૯૪૬-

ળન્મઃ વનગાંવ, સહરસા, વહિર । વરિષ્ટ કવિ શ્રો કથાકાર પ્રકાશતિ કૃતિઃ કવિતા સંગાવા, સંગ સમય કે (કવિતા સંગ્રહ)। કીર્તિનારાયણ મિશ્ર સાહિત્ય સમ્માન ૨૦૧૦ ઈ- શ્રી મહાપ્રકાશ (કવિતા સંગ્રહ �સંગ સમય કે�)।

છત્રાનન્દ સહિ દા ૧૯૪૬-

શ્રયોધ્યાનાથ ચૌધરી, ચનુષા, નેપાઉ ૧૯૪૭-

મૂઉતઃ કવિક રૂપમે પરિચિત છથિ। નેપાઉક શ્રાધુનકિ કવિતાક ક્ષેત્રમે હનિક નામ ઉઉઉખનીય શ્રછિ। શ્રી ચૌધરીક ઉખનમે માનવીય સંવેદનાક પ્રતવિમ્બિ પાશ્રોઉ ળાશ્ત શ્રછિ। કવિતાક સંગ કથા શ્રા નવિન્ધમે સેહો ઈ કઉમ ચઉવૈત છથિ। શ્રઙછિાપ્ઉ ઉખન હનિક વિશિષતા થકિની।ચનુષા ળઉિક દુહવી ગામક રહનહિર શ્રી ચૌધરીક ળન્મ દશ્રક્ટુવર ૧૯૪૭ક૬ ભેઉ છની। હનિક કૃષિતિળિક શ્રોહપિાર નામસઁ એક કવિતા-સંગ્ઙપ્રહ પ્રકાશતિ છની।

વૈદ્યિનાથ દા ' વૈદિતિ'

સચિનામ દા "સરસ" ૧૯૪૮-

ળન્મ સ્થાન મેહથ, મધુવની વહિર। પ્રસદ્ધિ ગીતકાર, વાદમે કથા ઉખન પ્રારમ્ભ કેઉનિ। પ્રકાશતિ કૃતિ શ્રાંળુર ભરિ સગિરહાર, શોમ્મતિાપ્ઉ ઉૌર સૂર્યક ચમ્મક (કથા સંગ્રહ)।

શ્રગ્નપુિષ્પ ૧૯૪૮-

ળન્મઃ રતૌની, દરભંગા। મૂઉનામ : મહેન્દ્ર દા । મૈથિઉમિે સહસ્ત્રવાહુ કવિતા સંગ્રહ પ્રકાશતિ । મુક્તિ પ્રસંગાક શ્રનુવાદ પ્રકાશતિ । વામપંથી શ્રાન્દોઉનમે સક્રયિ। શક્ષિા, સમ્વાદ શ્રાદિ પત્રકિાક સમ્પાદન । વામપંથી વચિારધારાક સશક્ત કવિ

મયુકાંત હા ૧૯૪૮-

વીનૂ ભાર

સત્યાનન્દ પાઠક

યોગીનાળ

કુમાઉ ૧૯૫૧-

નામ ભનોસ કાપડ઼િ ભ્નમન, યણુષા, નેપાઉ ૧૯૫૧-

ળન્મ- વઘચૌના, ળિઉ યનુષા (નેપાઉ)।વર્ણકોડની: શ્રૌનાશ્ગ ધુઁશ્રા (કવ઼િતા સંગ્નહ), નહિ, શ્રાવ નહિ (દીર્ઘ કવ઼િતા), તોના સંગે ળએવૌ ગે કુળવા (કથા સંગ્નહ, મૈથિઉ઼િ શ્રકાદમી પટના, ૧૯૮૪), મોમક પઘૈઉત શ્રયન (ગીત, ગળઉ સંગ્નહ, ૧૯૮૩), શ્રપ્પન શ્રનચિન્હાન (કવ઼િતા સંગ્નહ, ૧૯૯૦ ઼ઈ), નાની યન્દ્નાવ઼તી (નાટક), એકટા શ્રાશ્રોન વસન્ત (નાટક), મહિષાસુન મુર્દાવાદ એવં શ્રન્ય નાટક (નાટક સંગ્નહ), શ્રન્તતઃ (કથા-સંગ્નહ), મૈથિઉ઼િ સંસ્કૃતિ વીચ નમાઉંદા (સાંસ્કૃતિક નિબન્ધ સંગ્નહ), વસિનઉ-વસિનઉ સન (કવ઼િતા-સંગ્નહ), ળનકપુન ઉોક યિત્ન (મથિઉ઼િ પેંટિઙ્ગ્સ), ઉોક નાટ્યઃ ળટ-ળટનિ (શ્રનુસન્યાન)। નેપાઉ પ્નાળ્ઞા પ્નતિષ્ઠિનક સદસ્યતા- શ્રી નામ ભનોસ કાપડ઼િ 'ભ્નમન' (૨૦૧૦)।

યીનેન્દ્નનાથ મશ્રિન

શવ઼િન્દ્નઉાઉ કન્મ્ગ, યનુષા, નેપાઉ ૧૯૫૧-

ઉપ્પકસઁ શ્રયકિ શકિ્ષકક નૂપમે પનાયિતિ શ્રા પ્નતિષ્ઠિતિ છથિ। ત્નિભુવ઼ન વ઼શ્રિવ઼વિદ્યિાઉયશ્રન્તર્ગતના ના વ઼ કૈમ્પસ, ળનકપુન-યામક સહ-પ્નાધ્યાપક શ્રી કન્મ્ગક ઐતિહાસિક વ઼િષય-વ઼સ્તુપન ઉખ્ખિઉ કતોક ઉખ્ મૈથિઉ઼િ, હિન્દી શ્રા શ્રઙ્ગ્રેળી ભાષામે પ્નકાશિત શ્રછિ। સ્વ઼ાન્ત-સુખાય ઈ કહિયો કાઉકઽ કવ઼િતા-કથા સેહો ઉખ્ખૈ છથિ। હિનક ઉખ્ખન ળ્ઞાનવ઼ર્દ્ધક, ળાનકાનીમૂઉક એવં સોહાનઉ નહૈત શ્રછિ। દેખ્ઉાપન વુહના ળાઇત શ્રછિ ળે ઈ હિનક ગમ્ભીન

વ્નહ્મદેવ઼ ઉાઉ દાસ

अध्ययनक परिमिति थिक। सामाजिक तथा साहित्यिक संघ-संस्थासभमे सेहो सक्रिय प्राध्यापक कर्मक जन्म धनुषा जिलाक देवडीहा गाममे २ जनवरी १९५१ ई. क' भेल छनि।

चण्डेश्वर खान

गाम- पट्टीटोल, जिला मधुबनी। लघुकथा लेल चर्चित प्रशंसित।

दयाकान्त झा

गजेन्द्र नारायण सिंह, नेपाल

पद्मश्री श्री गजेन्द्र नारायण सिंह

हरिकान्त झा

रुद्रनारायण झा

प्रवासी साहित्यालंकार

सीताराम सिंह

तुलानन्द मिश्र

शैलेन्द्र कुमार झा १९५२-

जन्म स्थान हरिपुर, बक्शी टोल, मधुबनी बिहार। प्रकाशित कृति: आरोह अवरोह, दशम पुट्ठी (कथा संग्रह), इकोनोमिक हिस्ट्री ऑफ मिथिला (अंग्रेजी)।

रविशंकर श्रीनिवास १९५३-

जन्म स्थान लोहना मधुबनी, बिहार। चर्चित कथाकार ओ आलोचक। गीत ओ कविता सेहो कहियो काल लिखैत छथि। प्रकाशित कृति: त्रिकोण, अदहन, गाछ-पात, गामक लोक (कथा संग्रह)।

अशोक १९५३-

जन्म स्थान लोहना, मधुबनी, बिहार। चर्चित कथाकार, कवि ओ सम्पादक। प्रकाशित कृति: चक्रव्यूह (कविता संग्रह) त्रिकोण (सहयोगी कथा संग्रह), ओहि

रातकि भोर (कथा-संग्रह), भातवर (कथा संग्रह)।

विभूति आनन्द १९५३-

जन्म: ... मधुबनी, बिहार। चर्चित कवि, कथाकार, संपादक। प्रकाशित कृति दूटा उपन्यास दूटा समीक्षा, तीन टा कथ संग्रह, दूटा गीत-गजल संग्रह आ चारिटा कथा-संग्रह प्रकाशित।२००६- विभूति आनन्द (काठ, कथा) मैथिली लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार।

केदार कानन १९५८-

जन्म स्थान सुपौल, बिहार। चर्चित कवि, कथाकार आ संपादक। प्रकाशित कृति : अकार ओ शब्द (कविता संग्रह), अनूदित कृति बाल नाम मोहन राय, प्रायश्चित। सम्पादन संकल्प, भारती मंडन (पत्रिका)।

डॉ. शशिनाथ झा १९५४-

गाम-दीप, जिला- मधुबनी। मैथिली, बांग्ला, नेवारी आ देवनागरी पांडुलिपि विशेषज्ञ। साहित्य अकादमीक भाषा सम्मान २००७ क्लासिकल आ मध्यकालीन साहित्य लेल।

चन्द्रचर झा

गाम- बिशौल। "वाक्यार्थविवेचनम्" लेल श्रीवाचस्पतिपुरस्कारम्
पुरस्कार २०१० प्राप्त।

शिवकान्त पाठक

डॉ. योगेन्द्र पाठक "वियोगी", वैज्ञानिक

"विज्ञानक बतकही" प्रकाशित।

राजनन्द झा

२००६- राजनन्द झा (कालवेल- समरेश मजुमदार, बांग्ला) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

आद्यानाथ झा "नवीन"

अमलदास १९५६-

यंत्रनाथ मिश्र

दिगम्बर ठाकुर

गणेश झा १९५०-

कन्दर्पनारायण लाल कर्ण

शैलेन्द्र आनन्द १९५५-

कमलकांत झा

अध्यक्ष, मैथिली अकादमी, पटना

ललन प्रसाद ठाकुर १९५१-१९९५

जन्म ५ फरवरी १९५१ मुंगेर मे श्रीमती सुभद्रा देवी आ श्री हीरानंद ठाकुरक द्वितीय बालक । हिनक ग्राम- समौल, जिला-मधुबनी। सिविल इंजीनियर, टाटा स्टीलमे चाकरी। प्रकाश झाक फ़िल्म "कथा माधोपुर की" मे मुख्य भूमिका। नाटककार आ मंच अभिनेता। हुनक लिखल किछु प्रसिद्ध मैथिली नाटक छन्हि :चलका साहेब, मास्टर नहि काका, लोरिका मनियार, बकलेल आदि वा अंत।

डॉ कमलानन्द झा

लोकनाथ मिश्र

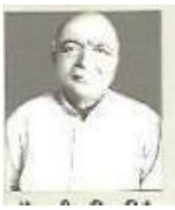

डॉ रवीन्द्र कुमार चौधरी १९६६-

अशोक अविचल

जन्म- ५ जनवरी १९६७, गाम- रहुआ संग्राम, जिला मधुबनी।

डॉ श्रीपति सिंह १९४४-

"उमंग-तरंग" कविता-संग्रह प्रकाशित।

ળન્મઃ૫ માર્ચ ૧૯૬૬ ઈ. ગમપળ઼ગ઼ળ, સુપૌલ. મૈથિલીક પ્રાધ્યાપક। રક્ષામંત્રીક પદક આ વહિન આ હાસ્યપાદ્ક સરકાર દ્વારા પુરસ્કૃત। હાસ્યપાદ્ક મૈથિલી આન્દોલનમે અગ્રગામી।

મૈથિલી પ્રાધ્યાપક। રચના: એક વનૂ નેક વનૂ (લઘુ નાટક), મૈથિલી ભાષા: સર્વેક્ષણ આ વિશ્લેષણ, હમરા દેશક ભાગમે (મૈથિલીક પ્રથમ અસંગત નાટક), સમ્પાદન: હાસ્યપાદ્ક સનેશ, ક્યોટ (તૌ અંક), હાસ્યપાદ્ક વાણી (હિન્દી સાપ્તાહિક), સમ્માન: અન્તર્રાષ્ટ્રીય મૈથિલી સમ્મેલનમે સમ્માન (૨૦૦૦), પરમહંસ લક્ષ્મીનાથ ગોસ્વામી સમિતિ સમ્માન (૨૦૦૮)

ડૉ. ઉમાકાન્ત

મૈથિલી વ્યંગ્ય-આલેખ્યક પોથી "અપન વાત" પ્રકાશિત।

સુશીલ ૧૯૪૨-

અસ્મિતા (લઘુકથા સંગ્રહ), ભામતી (નાટક) પ્રકાશિત।

શ્રીદેવ

મૂલ નામ- વાગેશ્વર ઠા। કથા-સંગ્રહ "હકિકોર", નાટક "લોહ કઠના", ગીત-પ્રવન્ધ "પુલિમા" પ્રકાશિત।

સુકાન્ત સોમ ૧૯૫૦-

ળન્મ દરભંગા ળિલાક તરૌની ગામમે ૧૯૫૦ ઈ.મે ભેલન્હિ। વી.એ પાસ કએ ઈ પટનાક દૈનિક �ળનશક્તિ�ક સહાયક સમ્પાદક છલાહ। એખન નવ ભારત ટાઇમ્સ, પટનામેવાણિજ્યસ્થાસઁ અપન પૈતૃક (પતિ ચાન્નીળી) ગ્રામ કવિતા કરવાક તથા કથા લિખિવામે સેહો યશ અર્જન કએલન્હિ અછિ। વર્તમાન રાળનીતિ સામાળિક વિષયસઁ સમ્વદ્ધ વ્યંગ્યાત્મક, સરલ ભાષામે લિખલ નવ કવિતા હિનક વિશિષ્ટતા છન્હિ। ગામઘરક પરિવેશ તદનુકૂલ શબ્દ એવં વિમ્વ રચનામે કુશલ સિદ્ધ છથિ।

ડૉ. દેવકાન્ત મિશ્ર ૧૯૫૨-

પિતા કવિચૂડામણિ પં કાશીકાન્ત મિશ્ર "મધુપ", "વેતીપુર અનુભાષામે મૈથિલી" પોથી પ્રકાશિત।

ડૉ. નિત્યાનન્દ લાલ દાસ

પિતા સ્વર્ગીય સૂર્યનારાયણ દાસ। શ્રીરવિસિંહળ કૉલેજ, શ્રીરવિસિંહળ સઁ અંગ્રેજી વિભાગાધ્યક્ષ પદસઁ ૧૯૯૮ મે અવકાશપ્રાપ્ત। ડૉ. સુરેન્દ્ર ઠા "સુમન"ક સંયોળકત્વક કાર્યકાલમે "મૈથિલી પરામર્શદાતૃ સમિતિ" (સાહિત્ય અકાદેમી, દિલ્લી)ક સદસ્ય। મૈથિલી પત્રિકા સભ ળેના વટુક, પ્રયાગ; મિથિલા મિહિર, પટના; સ્વદેશ, દરભંગા; પહુઁચ, પટના આ ઘરી લાભ, અરરિયામે રચના પ્રકાશિત। ૧૯૬૭ ઈ.સઁ રાષ્ટ્રીય સ્વયંસેવક સંઘ મે સક્રિય। પ્રાંતીય પ્રતિનિધિ ૨૦૦૪ ધરિ ળિલા સરસંઘચાલક। ળેપીઆન્દોલનમે લોકતંત્ર સેનાની। ડૉ. એપીળે અબ્દુલ કલામક અંગ્રેજી પોથી "ટ્રાન્સેન્ડેન્સ માસ્ટર્સ"ક મૈથિલીમે "પ્રળ્લવલિત પ્રળ્ના" નામસઁ અનુવાદ। સાહિત્ય અકાદેમી મૈથિલી અનુવાદ પુરસ્કાર ૨૦૧૦- ડૉ. નિત્યાનન્દ લાલ દાસ- (ટ્રાન્સેન્ડેન્સ માસ્ટર્સ- ડૉ. એપીળે કલામ, અંગ્રેજી) લેલ।

નાળનાથ મશ્નિ ૧૯૫૦-

"અ વર્ડ્સ આર વૃ્યૂ ઑન મથિ‌િ‌ઊ" પ્‌નકાશિત।

પશુપતિનાથ ઢા, મહોત્તની, નેપાઊ ૧૯૫૪-

હનિક ઉપ્પન વ઼વિ઼નામાત્મક હોશ઼ અછ઼િ આ સમ્વદ્ધ વ઼ષિય઼મે નીકળક઼ઁ ળાણકાની દૈત અછ઼િ। વ઼િજિન્નિ પત્ર-પત્રકિામે હનિક ઉપ્પ-નયના વનોવર્ન દેપ્પવામે અવૈત નૈછ ।ના઼ના઼વ઼ કૈમ્પસ, ળનકપુનયામમે મૈથિ‌િ વ઼ષિય઼ક પ્નાય્ય઼ાપનમે સંઊગ્ન શ્ની ઢા મૈથિ‌િસમ્વન્ધી સગ્ઠનાત્મક ગતવ઼િધિ઼િસ઼ઁ સેહો ળુડ઼ઊ છથિ઼। મૈથિ‌િ જાષાક ઊપોન્મુપ્પ અવ઼સ્થામે નહ્ઊ અપન ઊપિ઼િ તિન્હિતામે વ઼શિષળ્ઞતા નપ્પનહિ઼ન શ્ની ઢા એકન સંનક્ષામ-સમ્વન્દ્ધનક દશિામે સેહો ક્નયિ઼ાશીઊ છથિ઼ ।પ્નાય્ય઼ાપક ઢા મૈથિ‌િ મહાકાવ્ય઼મે નસ નિ઼ૂપામ વ઼ષિય઼પન વ઼દ્ધ઼િયાવ઼ાનયિ઼ કિએને છથિ઼ આ શકિ્ષા તથા કાનૂન વ઼ષિય઼મે સેહો સ્નાતક છથિ઼। મહોત્તની ળિઊક એકનહયિ઼ા નહનહિ઼ન શ્ની ઢાક ળન્મ ૪ દસિમ્વન ૧૯૫૪ ક઼ઽ જોઊછનિ઼ ।યેન્નૈમે મથિ‌િ઼ા નત્નસઁ સમ્માનતિ।

અનઊિયન્દ્ન ઠાકુન ૧૯૫૪-૨૦૦૮

ળન્મ ૧૩ સતિમ્વન ૧૯૫૪ ઈ.કેઁ કટહિ઼ન ળિઊક સમેઊિ ગામમે જોઊન્હિ઼। ૧૯૮૨ ઈ.મે હનિ્દી સાહત્યિ઼મે સ્નાતકોત્તન કેઊાક વાદ નવ઼મ્વન '૮૩ સઁ નવ઼મ્વન '૮૪ ધનિ઼ "સુવહ" હસ્તઊિપ્પિત પત્નકિાક સમ્પાદન- પ્નકાશન કએઊન્હિ઼ આ કોશી ક્ષેત્નીય઼ ગ્નામીણ વૈકમે અધકિાની નહથિ઼। મૈથિ‌િ, અંગ્નેજી, હનિ્દી આ અંગ્નેજીમે સમાનનૂપેં ઉપ્પન। મ઼ૃત્યુક પૂન્વ઼ વ્નેન ટ્યૂમનસઁ વીમાન ધર્ઙ નહઊ છઊાહ। **પ્નકાશતિ** ક઼ૃતિ: આવ માર્ન ળાઉ(મૈથિ‌િ ઉપન્યાસ)- પહિ઼ઊે જાનતી-મંડન પત્નકિામે પ્નકાશતિ જોઊ, શ્નેન મૈઊોંગ઼ દ્વ઼ાના પુસ્તકાકાન પ્નકાશતિ જોઊ; કય઼(અંગ્નકિાક પહઊિ પ્પાણ્ડ કાવ્ય઼, ૧૯૭૫); એક ઔન નામ (હનિ્દી નાટક, ૧૯૮૧); એક ઘન સડ઼ક પન (હનિ્દી ઉપન્યાસ, ૧૯૮૨); દ પપેટ્સ (અંગ્નેજી ઉપન્યાસ, ૧૯૯૦); અનત કહઁ સુપ્પ પાવૈ (હનિ્દી કહાની સંગ્નહ, ૨૦૦૭)। આવ માર્ન ળાઉ (મૈથિ‌િ ઉપન્યાસ) - એહિ઼ ઉપન્યાસમે એક એહન યુવ઼તીક સંઘન્ષ- ગાથા અંકતિ અછ઼િ ળે અપન ઊગ્નસઁ ળીવ઼ન વદઊૈત અછ઼િ। અસંપ્પ્ય઼ ગામક ઈ કથા કુઊીનતાક અધ:પતનક કથા, સંસ્કાનવ઼િહીનતાક ઉદ્ઘાટન આ જાવ઼ષ્િય઼ક પીઢ઼ીકેં વચએવાક યેતૌની છી।

વ઼ૃષેશ યન્દ્ન ઊાઊ

ળન્મ ૨૯ માન્ય ૧૯૫૫ ઈ.કેં જોઊન્હિ઼। પતિા: સ્વ઼ ઉદતિનાનાય઼ણ ઊાઊ, માતા: શ્નીમતી જુવ઼નેશ્વ઼ની દેવ઼ી। હનિકન છઠહિ઼નક નામ વ઼શ્વિ઼ેશ્વ઼ન છન્હિ઼। મૂઊત: નાળનીતકિકર્મી । નેપાઊમે ઊોકતન્ત્નઊઊ નમિત્ત઼ન સંઘન્ષક ક્નમમે ૧૭ વેન ગનિફ્તાન । ઊગજગ ૮ વ઼ન્ષ ળેઊ ।સમ્પ્નતિ઼ તનાઈ�મધેશ ઊોકતાન્ત્નકિ પાનટીક નાષ્ટ�ીય઼ ઉપાય્ય઼ક્ષ । મૈથિ‌િમે કછિુ કથા વ઼િજિન્નિ

નાનાય઼ણળી ૧૯૫૬-

ળન્મ: ઘોઘનડીહ઼ (મધુવની)। મૈથિ‌િ જાષા-સાહત્યિ઼મે એમ. એ., પી-એચ. ડી. કામેશ્વ઼ન ઊતા સંસ્ક઼ૃત વ઼દ્ધ઼િયાઊય઼, ઘોઘનડીહામે અધ્ય઼ાપન । પ્નકાશતિ ક઼ૃતિ: �ઘન ઘુનિ઼ નહઊ છી� (કાવ્ય઼-સંગ્નહ)।

ડૉ. શ્ની શ્નીશંકન ઢા ૧૯૫૨-

पत्रपत्रिकामे प्रकाशित। आन्दोलन कविता संग्रह आ बीपी कोइरालाक प्रसिद्ध एकटा उपन्यास मोदिआइनक मैथिली रुपान्तरण तथा नेपालीमे संघीय शासनति नामक पुस्तक प्रकाशित। श्री वशिष्ठेश्वर प्रसाद कोइरालाक प्रतिबद्ध राजनीति अनुयायी आ नेपालक प्रजातान्त्रिक आन्दोलनक सक्रिय योद्धा छथि। नेपाली राजनीतिपर बरोबरि लिखैत रहैत छथि।

जगदीपनारायण "दीपक"

राजदेव मंडल

शिक्षा- एम.ए.द्वय, एल एल बी, पता- ग्राम- मुसहरनियाँ, रतनसारा (निर्मली, मधुबनी)। **प्रकाशित कृति-** अम्बरा- कविता- संग्रह, हमर टोल (उपन्यास), बसुंधरा(कविता संग्रह), जाल (पट कथा), बाल (एकांकी), जल भंवर (उपन्यास), त्रिविमीक रंग (विहनि आ लघु कथा संग्रह), पंचैती (लघु पटकथा), वापसी।

शिवप्रसाद यादव

हीरेन्द्र कुमार झा १९५८-

जन्म ३० अगस्त १९५८, गाम- कोइलख (मधुबनी), पिता श्री कामेन्द्र नाथ झा। ट्रांसफार्मर (मैथिली कथा संग्रह) प्रकाशित।

मानेश्वर मनुज १९५८-

जन्म गम्हरिया (मानपौर, मधुबनी)मे, १९७८सँ १९९२ धरि नौसेनामे विभिन्न जहाजपर कार्यरत, सेर यात्री लेखमे। समन्वय (कथा संग्रह) प्रकाशित।

नवोनाथ झा

महेन्द्र नारायण राम १९५८-

तारानन्द वियोगी १९६६-

महिषी, सहरसामे जन्म। पहिल पोथी अपन युद्धक साक्ष्य (गजल

मालचन्द्र झा

एटीडी, बीए (अर्थशास्त्र), मुम्बईसँ थिएटर

संग्रह) १९९१ मे प्रकाशित। अन्य पुस्तक
हस्तक्षेप, प्रारब्ध रहस्य(कविता-संग्रह), अतिक्रमण (कथा-संग्रह), शिलालेख (लघुकथा संग्रह), कर्मधारय। राजकमल चौधरीक कथाकृति एकटा चम्पाकली एकटा विषधरक संकलन- सम्पादन। साहित्य अकादेमी मैथिली बाल साहित्य पुरस्कार २०१०-तारानन्द वियोगीकेँ पोथी "ई भेटल तँ की भेटल" लेल। यात्री-चेतना पुरस्कार २०१० ई- डॉ तारानन्द वियोगी।

कलामे डिप्लोमा। मैथिलीक अतिरिक्त हिन्दी, मराठी, अंग्रेजी आ गुजरातीमे निष्णात। १९७४ ईसँ मराठी आ हिन्दी थियेटरमे निर्देशक। महाराष्ट्र राज्य उपाधि १९८६ आ १९९९ मे। आइएनटी केर लेल नाटक �सीता� क निर्देशन। �वासुदेव संगति� आइएनटीक लोक कलाक शोध आ प्रदर्शनसँ जुड़ल छथि आ नाट्यशालासँ जुड़ल छथि विकलांग बाल लेल थियेटरसँ। निम्न टीवी मीडियामे रचनात्मक निर्देशक रूपेँ कार्यालय-बीछल बेरायल मराठी एकांकी(अनुवाद), सिंहावलोकन (मराठी साहित्यक १५० वर्ष), आकाश (डीटीवीक धारावाहिक ३० एपीसोड), जीवन सन्ध्या(मराठी साप्ताहिक, डीडी, मुम्बई), चराली नाना चौधरी (मराठी), स्वयम्वर (मराठी), अति नहि कनो नहि(हिन्दी), आहट (हिन्दी), यात्रा (मराठी सीरयल), मधुरपर्व (मराठी बाल-धारावाहिक), हेल्थकेअर इन २०० एडी) (डीडी)।२००८ मे- जालचन्द्र झा (बीछल बेरायल मराठी एकाँकी- सम्पादक सुधा जोशी आ रत्नाकर मतकरी, मराठी)लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

मनमोहन झा

कुमार शैलेन्द्र

रमेश १९५१-

जन्म स्थान मेंहथ, मधुबनी, बिहार। चर्चित कथाकार ओ कवि। प्रकाशित कृति: समांग, समानान्तर, दखल (कथा संग्रह), नागफेनी (गजल संग्रह), संगोर, समवेत स्वरक आगू, कोसी घाटक सभ्यता, पाथर पर दूभि (काव्य संग्रह), प्रतिक्रिया (आलोचनात्मक निबंध)।

મેઘન પ્રસાદ ૧૯૬૧-

પ્રદીપ બિહારી ૧૯૬૩-

જન્મ સ્થાન કરહૈબિ મલલકિ ટોલ, ખજૌલી, મધુબની, બિહાર। ચર્ચિત કથાકાર, ઉપન્યાસકાર આ રંગકર્મી। પ્રકાશિત કૃતિ: ગુમકી આ બિહાડ़િ, વિસૂવિપસ (ઉપન્યાસ), ઔતીહ કમલ જયતીહ કમલ, ખામ્હ-ખામ્હ જિનગી, સરોકાર (કથા સંગ્રહ)। ૨૦૦૭- પ્રદીપ બિહારી (સરોકાર, કથા) મૈથિલી લેલ સાહિત્ય અકાદમી પુરસ્કાર।

ચન્દ્રમોહન ઝા પડવા

ડૉ. સુરેન્દ્ર લાલ, નેપાલ

રોશન જનકપુરી, નેપાલ

ડૉ. અરવિન્દ અક્કૂ ૧૯૫૭-

શુભચન્દ્ર ઝા "પ્રવીણ" ૧૯૬૧-

ગામ તુમૌલ દરભંગા, આચાર્ય નવલ પ્રભાત, પાંગલ ગાછક છાહરિ, હમરા મોનક ખજન ચિડ़ૈયા, વસંતક વજનસિ (કવિતા સંગ્રહ), ભૂત હોઇત ભવિષ્ય (કથા સંગ્રહ)।

દેવશંકર નવીન ૧૯૬૨-

ઓ ના મા સી (ગદ્ય-પદ્ય મિશ્રિત હિન્દી-મૈથિલીક પ્રામાણિક સર્જના), ચાનન-કાજર (મૈથિલી કવિતા સંગ્રહ), આધુનિક (મૈથિલી) સાહિત્યક પરિદૃશ્ય, ગીતિકાવ્ય કે રૂપ મે વિદ્યાપતિ પદાવલી, રાજકમલ ચૌધરી કા રચનાકર્મ (આલોચના), જમાના બદલ ગયા, સોના બાબૂ કા યાર, પહચાન (હિન્દી કહાની), અમાયિા (હિન્દી કવિતા-સંગ્રહ), હાથી ચલએ બજાર (કથા-સંગ્રહ)।

કુમાર મનીષ અરવિન્દ ૧૯૬૪-

बद्री नारायण वर्मा

राजेन्द्र किशोर, नेपाल

श्याम सुन्दर शशि, नेपाल

श्याम सुन्दर शशि, जनकपुरधाम, नेपाल। पेशा- पत्रकारिता। शिक्षा: त्रिभुवन विश्वविद्यालयसँ, एम.ए मैथिली, प्रथम श्रेणीमे प्रथम स्थान। मैथिलीक प्रायः सभ विधामे रचनारत। बहुत रास रचना विभिन्न पत्र-पत्रिकामे प्रकाशित। हिन्दी, नेपाली आ अंग्रेजी भाषामे सेहो रचनारत आ बहुतरास रचना प्रकाशित। सम्प्रति- कान्तिपुर प्रवासक अरब ब्यूरोमे कार्यरत।

हिमांशु चौधरी, नेपाल

पिता : स्वर्गीय कामेश्वर चौधरी, माता: श्रीमती चन्द्रावती चौधरी, जन्म: वि स २०२०६५ लहान, सिरहा, शिक्षा: स्नातकोत्तर(नेपाली), पेशा: पत्रकारिता (सम्प्रति: राष्ट्रिय समाचार समिति), कृति: की भार सांझ? (मैथिली कविता संग्रह), विगत दू दशकसं नेपाली आ मैथिली लेखन तथा अभियानमे निरन्तर क्रियाशील आ विभिन्न संघ संस्थासं आबद्ध।

सत्यनारायण मेहता

भुवनेश्वर पाथेय

राजेन्द्र झा, धनुषा

अशोक कुमार मेहता

धर्मेन्द्र विह्वल, सिरहा, नेपाल १९६७-

रस्ता ताकैत जिनगी, एक सृष्टि एक कविता, एक समयक बात, चुम्बनाएल आकृति

𑒮𑒩 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒥𑒩𑒧𑒩𑒏𑒰 𑒅𑒞𑓂𑒏𑒵𑒭𑓂𑒙 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒯𑒳, 𑒑𑒼𑒢𑒴𑒗𑒰𑒏 𑒏𑒟𑒰𑒯𑒳 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒮𑒿 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠), 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒏𑒏𑓂𑒭𑒰 𑓑 𑒮𑒿 𑓕 𑒂 𑒫𑒰𑒪-𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒠𑒩𑓂𑒦𑒏 𑒞𑒲𑒢𑒙𑒰 𑒣𑒼𑒟𑒲𑒏 𑒮𑒯-𑒪𑒹𑒐𑒏। 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒧𑒴𑒪 𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡𑒰𑓀𑒞 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲, 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒮𑒧𑒹), 𑒠𑒪𑒱𑒞 𑒩𑒱𑒣𑒼𑒩𑓂𑒙𑒱𑓀𑒑 𑒧𑒻𑒢𑒳𑒁𑒪 (𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪𑒲, 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒮𑒧𑒹)।

𑒡𑒲𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒗𑒰

𑒢𑒧𑒱𑒭𑒱 𑒗𑒰, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪

𑒑𑒾𑒩𑒲𑒢𑒰𑒟 (𑒁𑒢𑒪𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞)

"𑒁𑒢𑓂𑒞𑒱𑒏𑒰"𑒏 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏

𑒂𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒗𑒰 𑓑𑓙𑓗𑓗-

𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢: 𑒧𑒹𑓀𑒯𑒟, 𑒗𑓀𑒗𑒰𑒩𑒣𑒳𑒩; 𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓂𑒫 𑒁𑒖𑒨𑒏𑒰𑓀𑒞 𑒗𑒰, 𑒧𑒰𑒞𑒰 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒧𑒞𑒲 𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒏𑒰𑒪𑒲 𑒠𑒹𑒫𑒲, 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢- "𑒡𑒡𑒰𑒃𑒞 𑒢𑒫𑒏𑒲 𑒏𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒏 𑒪𑒯𑒰𑒮", "𑒯𑒚𑒰𑒞𑓂 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢", "𑒫𑒠𑒪𑒻𑒞 𑒮𑒧𑒰𑒖", "𑒙𑒰𑒏𑒰𑒏 𑒧𑒼𑒪", "𑒏𑒪𑒯" (𑒣𑒰𑒿𑒔𑒴 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒢𑒰𑒙𑒏) 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞। 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏𑒏 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑓒𑓐𑓑𑓑 𑒨𑒳𑒫𑒰 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩- 𑒂𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒗𑒰 (𑒏𑒪𑒯, 𑒢𑒰𑒙𑒏)

𑒫𑒢𑒠𑒹𑒫𑒲𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒦𑒫𑒢𑒰𑒟, 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒏𑒰𑒩

𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒹𑒬

𑒩𑒰𑒧 𑒮𑒹𑒫𑒏 𑒮𑒱𑓀𑒯

𑒬𑒯𑒲𑒠 𑒠𑒳𑒩𑓂𑒑𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪

𑒅𑒠𑒨𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 "𑒁𑒬𑒼𑒏"

कपिलेश्वर राउत

उलहन (विहनि- लघु कथा संग्रह) प्रकाशित।

कपिलेश्वर साहू

डॉ. शम्भु कुमार सिंह

जन्म: १८ अप्रील १९६५ सहरसा जिलाक महिषी प्रखंडक लहुआर गाममे। आरंभिक शिक्षा, गामहिसँ, आइ.ए., बी.ए. (मैथिली सम्मान) एम.ए. मैथिली (स्वर्णपदक प्राप्त) तिलका माँझी भागलपुर विश्वविद्यालय, भागलपुर, बिहार सँ। भाषा [बिहार पात्रता परीक्षा (भाषा क समतुल्य) व्याख्याता हेतु उत्तीर्ण, १९९५] �मैथिली नाटकक सामाजिक विवर्त्तन� विषय पर पी-एच.डी. वर्ष २००८, तिलका माँ भाविश्वविद्यालय, भागलपुर, बिहार सँ। मैथिलीक कतोक प्रतिष्ठित पत्र-पत्रिका सभमे कविता, कथा, निबंध आदि समय-समय पर प्रकाशित। वर्तमानमे शैक्षिक सलाहकार (मैथिली) राष्ट्रीय अनुवाद मिशन, केन्द्रीय भारतीय भाषा संस्थान, मैसूर-६ मे कार्यरत।

कृष्णचन्द्र यादव, नेपाल

शविकान्त ठाकुर

शोभाकान्त झा

उमाकान्त झा आ प्रयिका, मैथिली रंगमंच

श्यामानन्द ठाकुर

हरिकांत लाल दास, नेपाल

शशिनाथ ठाकुर, नेपाल

दुर्गानन्द मंडल

संपादित, कथा कुसुम (विहनि आ लघु कथा संग्रह), चक्षु प्रकाशित।

रवि कुमार झा १९७३-

रवि कुमार झा ��ठिठ��, पिताक नाम: स्व. काली कान्त झा ��वयं��, माताक नाम: स्व. चन्द्रकला देवी, जन्म तिथि: ११-१२-१९७३, शिक्षा: स्नातक (प्रतिष्ठा), जन्म स्थान: मातृक- मालीपुर मोड़तर, जि - बेगूसराय, मूलग्राम: ग्राम- पत्रालय - करियन, जिला - समस्तीपुर, पिन: ८४८१०१, संप्रति: प्रबंधक, संग्रहालय, जे एम ए स्टोर्स लि, मेन रोड, बिस्टुपुर जमशेदपुर - ८३१ ००१, अन्य गतिविधि: वर्ष १९९६ सँ वर्ष २००२ धरि विद्यापति परिषद समस्तीपुरक सांस्कृतिक , गतिविधि एवं मैथिलीक प्रचार-प्रसार हेतु डॉ नरेश कुमार विकल आ श्री उदय नारायण चौधरी (राष्ट्रपति पुरस्कार प्राप्त शिक्षक) क नेतृत्वमे संलग्न। **प्रकाशित कृति:** कृष्णप्रभा- कविता-संग्रह, अंशु-समालोचना।

राम विलास साहु

मनक मैल, अंकुर- लघुकथा संग्रह, रथक चक्का उलटि चलै बाट (कविता टनका संग्रह), करम धनि भाग सुतल (दोसर कविता टनका संग्रह), स्कूलक चापिड़ी (विहनि लघु कथा संग्रह), दुबकेयनी (लघु कथा संग्रह) प्रकाशित।

महाकान्त ठाकुर

वचेश्वर झा, नविमणी

"नविनय- नविकुसुम" प्रकाशित।

धीरेन्द्र कुमार, निर्मली

चन्द्रशेखर कामति १९६८-

मैथिली कवि शिक्षा- एम.ए. (राजनीतिशास्त्र), पिता- स्व. योगेन्द्र कामति, गाम-पोस्ट- करियन, भाया- रामाश्रम नगर, थाना- रोसड़ा, जिला- समस्तीपुर, बिहार। संप्रतिप्रिन्सिपल सहकारिता प्रसार पदाधिकारी (सेवानिवृत्त)।

नन्द विलास राय

"भगजोगनी", "छठिक डाला", "हमर याचुराम" प्रकाशित।

विनय भूषण

उगना परवाक खोज (कविता संग्रह)

सुधाकर झा, महोत्तरी, नेपाल

सएसँ बेसी सफल नाटकमे मंचन।

सदरे आलम "गौहर"

गाम-पुरसौलिया, भाया- जयनगर, जिला मधुबनी।

डॉ भुवन किशोर मिश्र "भुवनेश"

मैथिली कथा संग्रह- गोवरछत्ता।

दिनेश कुमार

"पूर्वोत्तर मैथिली"क सम्पादक।

डॉ विनय विश्वबन्धु

रामदेव प्रसाद मण्डल झारूदार

उमेश पासवान

ओम प्रकाश झा

मैथिलीक मिथिला गौरव नामसँ प्रसिद्ध मैथिलीक पहिल जनकवि रामदेव प्रसाद मण्डल �झारूदार�।

"हमरा बिनु जगत सूना छै" आ "गीतांजलि झाड़ू" प्रकाशित।

"वन्माति रस" प्रकाशित।

घोघरडीहा (मधुबनी)।

"कहियो ब्रह्म नै सकल हमरा" (गजल, रुबाइ आ कता संग्रह) प्रकाशित।

जगदानन्द झा मनु

नढ़िया भुकैए हमर घराड़ीपर (गजल संग्रह), तोहर कतेक रंग (विहनि कथा संग्रह), योनहा- (बाल उपन्यास), व्यथा- (कविता- गीत संग्रह)।

अच्छेलाल शास्त्री

डॉ अमोल राय

नन्द कुमार मिश्र नन्द

डॉ नन्द कुमार मिश्र

शिव कुमार प्रसाद

दिलीप कुमार झा

डॉ ताराकान्त झा

अमरकान्त, नेपाल

मुरलीधर झा

कविलपुर, दरभंगा। बाल कथा संग्रह "पतिपतिहा गाछ" (२०१०) प्रकाशित।

कमलधर दास

"मैथिल कर्ण कायस्थक गोत्र, प्रवर, मूल आ वैवाहिक सम्बन्ध" पोथी प्रकाशित।

श्रीकान्त मण्डल, मैथिली रंगमंच

बेचन ठाकुर

गाम: चनौरागंज, मधुबनी। प्रकाशित कृति: बेटीक अपमान आ छीनरदेवी (नाटक), बाप भेल पित्ती आ अधिकार (नाटक), विश्वासघात (नाटक), ऊँच-नीच (नाटक), बौट (नाटक); एक दर्जनसँ बेसी नाटक प्रकाशनक प्रतीक्षामे।

गंगा झा

मैथिली रंगमंच कोकिल मंच, कोलकाता। कोलकाता आ गाम पछुआरीडीह टोलमे मैथिली रंगमंच निर्देशन।

नवीनारायण मिश्र १९५५-

पिता- श्री गोविन्द मिश्र, माता- श्रीमती अछूला देवी। गाम- कुशमौल, पो.- नागदह-बलहा, भाया- अन्धराठाढ़ी, जिला- मधुबनी। मैथिली रंगमंचसँ सम्बद्ध "कोकिल मंच" संस्थाक माध्यमसँ।

कमलेश कुमार दास, रंगमंच कला कार

किशोर केशव, मैथिली रंगमंच

कुमार गगन, मैथिली रंगमंच

अशोक दत्त, जनकपुर

मदन ठाकुर

चर्चित रंगकर्मी, जनकपुरक चर्चित संस्था मिथिला नाट्यकला परिषदक संस्थापक। तीन दशकसँ बेसी समयसँ रंगक्षेत्रमे सक्रिय। करीब ३०�४० गोट मंचीय नाटकक सयो प्रस्तुति, २०�२५ गोट सड़क नाटकक हजारसँ बेसी प्रदर्शनमे अभिनय।२० गोट टेलि-सीरियल आ आधा दर्जन मैथिली फीचर फिल्ममे अभिनय । पुरस्कार: सप्तम अन्तर्राष्ट्रिय महोत्सवमे सर्वश्रेष्ठ अभिनेता २०४८ वि.सं. क्षेत्रीय प्रतिभा पुरस्कार (नेपाल सरकार) २०६३ वि.सं।

अजय कुमार यादव, मैथिली रंगमंच

आशुतोष यादव अभिज्ञ

कृष्ण कुमार कश्यप १९४८-

जन्म १५ सितम्बर १९४८ ई। पिता- कवि-उपन्यासकार स्व. रुद्रनारायण लाल "सँवलिया"। जनवरी १९६५ ई.मे नेना सब लेल "नाइट स्कूल", १९८१ ई.मे "कला आधारित जीवन आ शिक्षण पद्धति"क प्रवर्तन आ तकर कार्यान्वयन लेल शिवि कश्यप आ शशिबालाक सहयोगसँ "भारती विकास संस्था"क स्थापना। रचना: शशिबालाक संग "मेघदूत" आ "गीत-गोविन्द"क मैथिली अनुवाद, माछ-भात, मिथिला चित्र-शिक्षा, भाग-१, मिथिला चित्र-कोश, भाग-३।

ललित कुमुद

बटोही झा, मिथिला चित्रकला

प्रवीण कुमार ठाकुर

जन्म तिथि- ३१ दिसम्बर १९७७; जन्म स्थान - कन्हौली, सकरी, मधुबनी ; शिक्षा- सूर्य नारायण हाई स्कूल- नरपतिनगर, बी एस सी - मेमोरियल कॉलेज - दरभंगा, डिप्लोमा इन फैशन डिजाइन (नेशनल इंस्टिट्यूट ऑफ फैशन डिजाइन - नयी दिल्ली) , चित्रकला �आओर फैशन पूर्वानुमानमे विशेष योग्यता, निवास स्थान- दिल्ली, इंडिया; पिता- श्री सत्य नारायण ठाकुर, सकरी - कन्हौली� ; माता- श्रीमती मालती ठाकुर, सकरी - कन्हौली । वर्तमानमे अपन एक्सपोर्ट बिजनेस एस्थेट) �क नामसँ शुरुआत, पूर्वमे प्रोडक्ट डेवेलपमेंट आओर मर्चेंटक रूपमे कार्यरत।

लाल पंडित, मिथिला मूर्तिकला

राजेन्द्र पंडित, मिथिला मूर्तिकला

गिरीश चन्द्र लाल

नवेन्दु कुमार झा, पत्रकार

चन्द्र किशोर लाल, पत्रकार, नेपाल

उपेन्द्र भगत नागवंशी, नेपाल

सड़क नाटक

रमेश रंजन, परवाहा, नेपाल १९६६-

परवाहा, नेपालमे जन्म। नेपालीय कथा-जगतक नवीन मुद्दा सम्मानित नाम। जनपक्षधर कथा-दृष्टि आ मोहक शिल्प। थोड़ लिखलनि, मुदा बेर-बेर चर्चित रहलाह।

विनीत ठाकुर

"बाँकी अछि हिम्मत दूधक करज" प्रकाशित।

सुजीत कुमार झा, नेपाल

जिन्दगी (लघुकथा संग्रह), चाँद (लघुकथा-संग्रह), रिपोर्टर डायरी (रिपोर्ताज), रंग (लघु कथा संग्रह), पगुलीवाली (लघु कथा संग्रह), कोशी घूमि आउ (बाल लघु-विहनि कथा संग्रह), दूधमती- (सम्पादन- नेपाली आ मैथिलीमे)।

मनोज पथिक

नेपालक पहिल मैथिली रेडियो नाटक संयोजक

देवांशु वत्स

जन्म- तुलापट्टी, सुपौल। मास कम्युनिकेशनमे एम.ए., हिन्दी, अंग्रेजी आ मैथिलीक विभिन्न पत्र-पत्रिकामे कथा, लघुकथा, विज्ञान-कथा, चित्र-कथा, कार्टून, चित्र-प्रहेलिका इत्यादिक प्रकाशन। विशेष: गुजरात राज्य शाला पाठ्य-पुस्तक मंडल द्वारा आठम कक्षाक लेल विज्ञान

संतोष मिश्र, नेपाल

पोसपुत (लघुकथा-संग्रह), उदास मोन (लघुकथा-संग्रह), एना-कए (कविता-संग्रह), अएना (संपादन- कविता-संग्रह)।

सुनील कुमार मल्लिक, गायक, जनकपुर, नेपाल १९६८-

मैथिलीक गायक-संगीतकारक रूपमे प्रसिद्ध छथि। मैथिली भाषाक गीतसभमे मौलिक तथा सार्थक संगीतक सृजनमे हिनक सक्रियता प्रशंसनीय छनि। सुनीलक गायन तथा संगीतमे कैसेट एल्बमसभ सेहो बाहर भेल अछि। [illegible] हिनक सक्रियता परिमाणात्मक रूपमे कम रहितहुँ गुणात्मक दृष्टिएँ हृदयस्पर्शी मानल जाइत अछि। पेशासँ विज्ञान-शिक्षक छथि।

કથા �ઙંગ� પ્રકાશિત (૨૦૦૪ ઈ), ગ઼ાશા: મૈથિલિક પહિ-ચિત્ર-શ્રંખલા (ક઼ૉમિક્સ) પ્રકાશિત।

યોગેન્દ્ર પ્રેમર્ષિ, સિરહા, નેપાલ ૧૯૬૭-

વિક્રમ સંવત ૨૦૨૪ સાલ ભાદવ ૧૮ ગતે સિરહા જિલાક ગોવિન્દપુર-૧, વસ્તીપુર ગામમે જન્મ ભેલનિ। પ્રેમર્ષિક પૂરા નામ યોગેન્દ્ર હા છનિ।તિલ્કાનગરપુરસઁ હેલા મૈથિલિ કાર્યક્રમ પ્રસ્તુત કરૈત છથિ રૂપા-યોગેન્દ્રક યોગેન્દ્રક શ્રવણ ગામક વચ્યા-વચ્યા ચિન્હૈત અછિ �પલ્લવ� મૈથિલિ સાહિત્યિક પત્રિકા આ �સમાજ� મૈથિલિ સામાજિક પત્રિકાક સમ્પાદન।

નવીન્દ્ર નારાયણ મિશ્ર

પિતાક નામ:સ્વર્ગીય સૂર્ય નારાયણ મિશ્ર, માતાક નામ:સ્વર્ગીયા દયાકાશી દેવી, પૈતૃક ગ્રામ:શ્રીપુર ડીહ, માતૃક:સનિયાશ્રિ ઝ્યોઢી વર્તિયોજના આયોગક ઉપ સચિવ, દિલ્લીમે સુપેશલ મેટ્રોપોલિટન મજિસ્ટ્રેટ આ વ સેવા નિવૃત્ત। શિક્ષા: ચન્દ્રધારી મિથિલા મહાવિદ્યાલયસઁ બી એસ-સી ભૌતિકી વિજ્ઞાનમે પ્રતિષ્ઠા; દિલ્લી વિશ્વવિદ્યાલયસઁ વિધિ સ્નાતક। પ્રકાશિત કૃતિ: મૈથિલી:-

૧ �જોનસઁ સાઁહ ચલૈ� (આત્મ કથા), ૨ �પ્રસંગવશ� (નિબંધ), ૩ �સ્વર્ગ જતહિ અછિ� (યાત્રા પ્રસંગ), ૪ �શ્રુસાદ� (કથા સંગ્રહ) ૫ `ગમસ્નાશ્રૈ� (ઉપન્યાસ) ૬ વિવિધ પ્રસંગ (નિબંધ) ૭મહત્વાડ (મૈથિલી ઉપન્યાસ) , ૮લક્કોટર (મૈથિલી ઉપન્યાસ) , ૯સીમાક ઓહિ પાર (મૈથિલી ઉપન્યાસ) ૧૦સમાધાન(નિબંધ સંગ્રહ) ૧૧માતૃભૂમિ(ઉપન્યાસ) ૧૨સ્વપ્નલોક(ઉપન્યાસ) ૧૩શંખનાદ(ઉપન્યાસ)।

કુમાર મનોજ કશ્યપ

શ્રમમેન્દ્ર યાદવ, નેપાલ

રઘુનાથ મુખિયા

પ્રદીપ પુષ્પ

સંદીપ કુમાર સાફી

"વૈશાખમે દલાનપર" પ્રકાશિત।

ઉમેશ મંડલ

નિશ્રુતિકી- કવિતા સંગ્રહ, મિથિલિક સંસ્કાર ગીત, વિધિ-વ્યવહાર ગીત આ ગીતનાદ (સંકલન), "મિથિલિક વનસ્પતિ સ્પીસીઝ આ મિથિલિક જીવ-જન્તુ સ્પીસીઝ આ મિથિલિક જિનગી સ્પીસીઝ આ", સગર રાતિ દીપ જરય

ચન્દ્રભાનુ

- 𑒜𑒰𑒯𑒱𑒮, 𑒠𑒳𑒡- 𑒣𑒰𑒢𑒱 𑒐𑒳𑒩𑒰𑒏-
𑒐𑒳𑒩𑒰𑒏 (𑒏𑒟𑒰 𑒋𑒫𑓀 𑒣𑒰𑒝𑓂𑒛𑒳𑒪𑒱𑒣𑒱 𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪) -
(𑒕𑒰𑒨𑒰 𑒋𑒫𑓀 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢- 𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪), 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒳𑒮𑓂𑒞𑒰𑒢𑒲 𑒧𑒳𑒮𑒪𑒧𑒰𑒢 𑒎𑒩 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒳𑒮𑓂𑒞𑒰𑒢𑒱𑒨𑒞 - 𑒧𑒴𑒪 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒪𑒹𑒐- 𑒑𑒲𑒞𑒹𑒬 𑒬𑒩𑓂𑒧𑒰, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪।

𑒮𑓂𑒫. 𑒯𑒹𑒧𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒗𑒰, 𑒑𑒰𑒨𑒏

𑒧𑒳𑒩𑒪𑒲𑒡𑒩, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒹𑒬𑒏

𑒏𑒳𑓀𑒖 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩𑒲, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒑𑒰𑒨𑒏

𑒩𑒰𑒧𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒗𑒰, 𑒑𑒰𑒨𑒏

𑒥𑒱𑒣𑒱𑒢𑒠𑒰𑒮

𑒖𑒱𑒞𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒮𑒯𑒨𑒼𑒑𑒲

𑒅𑒠𑒱𑒞𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 𑒑𑒰𑒨𑒏

𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬 𑒗𑒰, 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒹𑒬𑒏

𑒏𑒲𑒩𑓂𑒞𑒱 𑒂𑒖𑒰𑒠 𑒏𑓂𑒩𑒱𑒏𑒹𑒙

𑒬𑓂𑒩𑒲𑒩𑒰𑒧 𑒗𑒰 𑒬𑒞𑒩𑓀𑒖

𑒁𑒦𑒱𑒭𑒹𑒏 𑒗𑒰 𑒑𑒼𑒪𑓂𑒤

𑒁𑒬𑒼𑒏 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑓑𑓙𑓘𑓑-

𑒮𑒰𑒡𑒰𑒩𑒝 𑒏𑒰𑒭𑓂𑒚𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞𑒲𑒣𑒳𑒩 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒧𑒼𑒯𑒱𑒨𑒰𑒩𑒣𑒳𑒩 𑒮𑒣𑒪𑒰𑒢𑒲 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒖𑒢𑓂𑒧𑒪 𑒁𑒬𑒼𑒏 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪 𑒢𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒠𑒱𑒢𑒧𑒹 𑒣𑒔𑒰𑒮 𑒙𑒰𑒏𑒰 𑒏𑒧𑒹𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲𑒏 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒑𑒼𑒪𑓂𑒤 𑒏𑓂𑒪𑒥𑒏 𑒋𑒯𑒱 𑒏𑒻𑒛𑒲𑒏𑒹𑒿 𑓑𑓙𑓙𑓔 𑒄. 𑒧𑒹 𑒔𑒼𑒩𑒱𑒏 𑒧𑒱𑒟𑓂𑒨𑒰𑒩𑒼𑒣 𑒪𑒑𑒰 𑒏𑒋 𑒑𑒼𑒪𑓂𑒤 𑒏𑒼𑒩𑓂𑒮𑒮𑒿 𑒥𑒰𑒯𑒩 𑒏𑒋 𑒠𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪। 𑒫𑒻𑒯 𑒏𑒻𑒛𑒲 𑒠𑒮

[illegible]

राजेश रंजन, मैथिली स्टोरी प्रोजेक्ट

संजय झा

सुलतानगंज, भागलपुर [illegible]

विन्देश्वर पाठक

विनोद मिश्र

डॉ. विनोद मिश्र सम्प्रति आइ आइ टी रूड़की, उत्तराखंडमे अंग्रेजी पढ़बैत छथि आ हिनक रचना अंग्रेजी आ हिंदी मे प्रकाशित भेल छन्हि। अहि वर्ष हिनक कविता संग्रह [illegible] प्रकाशित भेल छन्हि। एकर अतिरिक्त ई अंग्रेजीमे आलोचनाक क्षेत्रमे आठ टा पोथी संपादित केने छथि। हिनक पोथी [illegible] बहुतो इंजीनियरिंग संस्थानमे पाठ्य पुस्तक रूपमे पढ़ाओल जाइत अछि।

राजकमल झा, अंग्रेजी लेखक, पत्रकार

हिनकर अंग्रेजी उपन्यास "द ब्लू बेडस्प्रेड" , "इफ यू आर अफ्रेड ऑफ हाइट्स" आ "फायरप्रूफ" प्रकाशित छन्हि। "द ब्लू बेडस्प्रेड" (१९९९) पर हुनका "कॉमनवेल्थ राइटर्स प्राइज फॉर बेस्ट फर्स्ट बुक- यूरेशिया" भेटल छन्हि। राजकमल झा श्री मुनीश्वर झा आ श्रीमती रंजना झाक पुत्र छथि, "आइआइटीखड़गपुर"सँ बीटेक छथि, आ आइ काल्हि दिल्लीमे रहै छथि, जतए ओ "इण्डियन एक्सप्रेस" मे एडिटर छथि।

मानस बिहारी वर्मा, वैज्ञानिक

फणीश्वर नाथ 'रेणु' मिथिला रत्न १९२१-१९७७

रामधारी सिंह 'दिनकर' मिथिला रत्न १९०८-१९७४

रामवृक्ष बेनीपुरी १८९९-१९६७

𑒛ॉ 𑒯𑒩𑒱𑒫𑓀𑒬 𑒞𑒩𑒳𑒝 𑓑𑓙𑓒𑓗-𑓒𑓐𑓐𑓙

𑒖𑒢𑓂𑒧 𑓒𑓑 𑒖𑒴𑒢 𑓑𑓙𑓒𑓗 𑒃।
𑒑𑒰𑒧- 𑒔𑒏𑒮𑒹𑒪𑒧, 𑒣𑒼- 𑒣𑒙𑒼𑒩𑒲, 𑒖𑒱𑒪𑒰- 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞𑒲𑒣𑒳𑒩। 𑒞𑒲𑒢 𑒠𑒩𑓂𑒖𑒢 𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒖𑒰𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨-𑒏𑒟𑒰-𑒣𑓂𑒩𑒫𑒢𑓂𑒡 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒱𑒪𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱।

𑒯𑒩𑒱𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒫𑒰𑒮𑓂𑒞𑒫 "𑒬𑒪𑒦" 𑓑𑓙𑓓𑓔-

𑒮𑓂𑒫. 𑒖𑒢𑒰𑒩𑓂𑒠𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒗𑒰 '𑒠𑓂𑒫𑒱𑒖'

𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲𑒏 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒏𑒰𑒩।

𑒩𑒰𑒧𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧

𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲𑒏 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒏𑒰𑒩।

𑒛ॉ 𑒢𑒫𑒪 𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩 𑒠𑒰𑒮 "𑒢𑒫𑒪"

𑒧𑒼𑒯𑒢𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 𑓑𑓙𑓕𑓕-

𑒩𑒰𑒧𑒰𑒖𑓂𑒘𑒰 𑒬𑒬𑒱𑒡𑒩

𑒑𑒰𑒧𑒹𑒬 𑒔𑓀𑒔𑒪 𑓑𑓙𑓓𑓐-𑓒𑓐𑓑𑓑

𑒛ॉ 𑒁𑒧𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩

𑒑𑒼𑒣𑒰𑒪 𑒧𑒢𑒲𑒭𑒲

𑒏𑒳𑒢𑓂𑒠𑒢 𑒁𑒧𑒱𑒞𑒰𑒦

𑒮𑓀𑒖𑒳 𑒁𑒑𑒼𑒯𑒲

𑒖𑒢𑓂𑒧 𑓘 𑒖𑒢𑒫𑒩𑒲 𑓑𑓙𑓔𑓑, 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒏ृ𑒞𑒱:𑒬𑓂𑒩𑒲𑒯𑒩𑒰𑒋𑒪 𑒛𑒲𑒯 (𑒏𑒟𑒰-𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨) 𑓑𑓙𑓙𑓘, 𑒮𑒰𑓀𑒖𑒰 (𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯) 𑓑𑓙𑓙𑓙, 𑒞𑒹𑒮𑒩𑒲 𑒥𑒹𑒩𑒱𑒂 (𑒏𑒟𑒰

કાવ્ય) ૨૦૦૩, વળ્ળકિા છંદ વિાસ ૨૦૦૭

પોદ્દાર ગામાવગાર શ્રાામ ૧૯૨૩-૧૯૯૯

મળ્હર શ્માર ૧૯૩૦-૨૦૧૨

શ્રાામ પ્રકાશ ૧૯૪૮-૨૦૧૨

શ્રંશુમર પાણ્ડેય

તિરિહુતા યૂરીકોડક શ્રાવેદરક્તા।

દિનિશ કુમાર મિશ્ર

મથિળિક વાઢ્કિ એક્સ્પ્રેટા મથિળિક મોટા- મોટી સજા યારપર કતિાવ પ્રકાશતિ। ઉત્તર વહિાર કી વ્યથા કથા (૧૯૯૦), કોસી- ઉમ્ર કૈદ સે સળા- એ- મૌત તક (૧૯૯૨) વંદિની મહાનંદા (૧૯૯૪), વોયા પેડ વવૂળ કા- વાઢ નયિન્ત્રાા કા રહસ્ય (૨૦૦૦), વગાવત પર મળવૂર મથિળિા કી કમળા નદી (૨૦૦૪), જુતહી નદી શ્રૌર તકનીકી હાડ- શ્રૂક (૨૦૦૫), , દુઈ પાટન કે વીય મે- કોસી નદી કી કહાની (૨૦૦૬) તથા વાગમતી કી સદ્ગતિ (૨૦૧૦)।

શ્રોમપ્રકાશ ભારતી ૧૯૬૮-

કોસી નદીક ળીક સાંસ્કૃતિક શ્રધ્યયન - નદિયાઁ ગાતી હૈ, વહિાર કે પારમ્પરિક નાટ્ય શ્રા મૈથળિી ક ળીક નાટ્ય પ્રકાશતિ

વૈદેહી સીતા

યાળ્ઞવલ્ક્ય પત્ની મૈત્રેયી

યાળ્ઞવલ્ક્યક દૂ ટા પત્ની છલથિન્હ પહિલ કાત્યાયની શ્રા દોસર મૈત્રેયી। મૈત્રેયી વ્રહ્મવાદિની છલીહ। કાત્યાયનીસઁ હુનકા તીનટા પુત્ર છલન્હિ- યન્દ્રકાન્તા, મહામેઘ શ્રા વળિયા।

મોતીદાર

મથિળિક રળક (યોવી) ળાતિક ળીકદેવતા

વહિઊ

યમ્પાનગનક વહિઊ

ગાંગો દેવી

મથિઊિક મઊહ ળાનકિ ઊકદેવના। ગાંગોદેવીક મગના શપ્પની મથિઊિક મઊહ ઊકનમિ પ્નયઊતિ શછિ।

ગેશમા, કુસુમા, શુઊ્વા

મોનંગક મોતીસાયન

વન્ધ્યિવાસિની દેવી મૈથિઊિ ઊકગીત ૧૯૨૦-૨૦૦૬

કામેશ્વની દેવી ૧૯૨૨-

મયુવની ળઊિક નવાની ગાયકા ળન્મ ૧૯૨૨ ઈ મે શપન માત્ક ગામને ગેઊની પતિ પં મદનમોહન ઇ। વનૌનીવાસી પ્નસિદ્ધ તાન્ત્નિક પમ્ઙતિ કેશવ મશ્નિ હનિક પિતા છઊથિના "મથિઊિ સંસ્કાન ગીત" પોથી।

કુસુમઊતા કન્નમ

શમમિ સહિ ૧૯૨૪-

સમીક્ષિકા, શનુવાદિકા, સમ્પાદિકા। પ્નકાશન: મૈથિઊિ ઊકગીત, વસવેશ્વન (શનુ), શશિ ખેઊ ગીત શદિ। ઊઊ વ્નેવોન્ન ક઼ઊેળ, કઊકત્તામે પૂન્વ પ્નાયયાપિકા।

ઊઊિ ગ ૧૯૩૩-

ળન્મ:૨૬ ળનવની, ૧૯૩૩, પતિ:ગીમનાથ મશ્નિ, પતિઊા ઍયએએ, દુન્ગાગંળ, મૈથિઊિક વશિષ્ટિ કથાકાન એવં ઉપન્યાસકાન। મનોયકિ ઉપન્યાસપન સાહિત્ય શકાદેમીક ૧૯૮૨ ઈ મે પુનસ્કાન। મૈથિઊિમે ઊગમગ દુ સય કથા શ પાઁચ ટા ઉપન્યાસ પ્નકાશતિ। વઊિઊ વાઊ સાહિત્યિક સઃળના શનેક માનતીય મણામે કથાક શનુવાદ-પ્નકાશતિ। પહિઊ પ્નવોય સમ્માન ૨૦૦૪ સઁ સમ્માનતિ।

યતિ્નઉખ્પા દેવી ૧૯૩૫-

મોહિની હા ૧૯૩૭-

૭ૅ સાવતિ્ની હા

કવતિા દેવી ૧૯૪૨-

પ્નમણિ હા

શાન્તા સુમન ૧૯૪૨-

ળન્મ ૧૫ સતિમ્વન ૧૯૪૨, કાસમિ્પુન, સહ્નસા , વહિાન, પ્નકાશતિ કૃતિ, �શ્રો પ્નતીક્ષતિ, પનછાઈ ટૂટતી, સુઉગાતે પસીને, પસીને કે નશિ્ત, મૌસમ હુશ્રા કવીન, સમય઼ ચેતાવ઼ની નહીં દેતા, તપ ગેહે કચનાન, મીતન-મીતન શ્રાગ, મેઘ ૨ન્દ્નનીઉ (મૈથઉિ ગીત સંગ્નહ), શોધ પ્નવંધ: મધ્યવ઼ન્ગીય઼ ચેતના શ્રૌન હનિ્દી કા શ્રાધુનકિ કાવ્ય઼, ઉપન્યાસ: ળઉ હુકા હનિ। સમ્માન: સાહતિ્ય઼ સેવ઼ા સમ્માન, કવ઼િ નત્ન સમ્માન, મહાદેવ઼ી વ઼ન્મા સમ્માન। શ્રધ્ય઼ાપન કાન્ય઼।

પ્નમાવ઼તી હા ૧૯૪૫-૧૯૯૯

સ્વ઼ ૨ભાનાની સહિ ૧૯૪૫-૧૯૯૩

૨ભાનાની સહિ: ળન્મ ૧ ળુઉાઈ, ૧૯૪૫, નધિન : ૧૩ ળૂન, ૧૯૯૩, પતિ : પ્નો પ્નવોધ નાનાય઼ણ સહિ સમ્પાદકિા : મથિઉિા દન્શન, વ઼શિષ શ્રધ્ય઼ય઼ન : મૈથઉિી, હનિ્દી, વંગાઉા, શ્રંગ્નેળી, માષા વ઼ળિ્ઞાન એવ઼ં ઉોક સાહતિ્ય઼ । પ્નકાશતિ કૃતિ: સઉોમા (શ્રાસ્કન વ઼ાઈઉ્ડક શ્રુ્ગેય નાટકક શ્રનુવ઼ાદ ૧૯૬૫), પ્નેમ એક કવ઼તિા (૧૯૬૮) વંગાઉા નાટકક શ્રનુવ઼ાદ, વ઼ષિવ઼ૃક્ષ (૧૯૬૮) વંગાઉા નાટકક શ્રનુવ઼ાદ, વ઼નિ્દંતી

ઉષાકિનિમ્મ ખ્યાન ૧૯૪૫-

ળન્મ:૨૪ શ્રક્ટૂવન ૧૯૪૫, કથા એવ઼ં ઉપન્યાસ ઉેખ્નમે પ્નખ્ય઼ાત । મૈથઉિ તથા હનિ્દી દૂનૂ માષાક ચન્ચતિ ઉેખ્કિા ।પ્નકાશતિ કૃતિ:શ્રનુત્તનતિ પ્નશ્ન, દૂન્વ઼ાક્ષત, હસીના મંઝ઼િઉ, મામતી (ઉપન્ય઼ાસ) । ૨૦૧૦- શ્નીમતિ ઉષાકિનિમ્મ ખ્યાન (મામતી, ઉપન્ય઼ાસ) ઉઉ સાહતિ્ય઼ શ્રકાદેમી પુનસ્કાન- મૈથઉિી।

નીરજા રેણુ ૧૯૪૫-

જન્મ: ૧૧ અક્ટૂબર ૧૯૪૫, નામ: કામાખ્યા દેવી, ઉપનામ: નીરજા રેણુ, જન્મ સ્થાન: નવટોલ, સરિસવપાહી। શિક્ષા: બી.એ. (આનર્સ) એમ.એ., પી-એચ.ડી., ગૃહિણી। પ્રકાશિત રચના: ઓસકણ (કવિતા મિમિ, ૧૯૬૦) ઉપ્પર પર પારિવારિક, સાંસ્કૃતિક પરિવેશક પ્રભાવ। મૈથિલી કથા યાત્રા સાહિત્ય અકાદેમી નઇ દિલ્લીસઁ સ્વાતન્ત્ર્યોત્તર મૈથિલી કથાક પન્દ્રહ ટા પ્રતિનિધિ કથાક સમ્પાદન। સૃજન યાત્ર પિયાસલ કથા સંગ્રહ, આગત ક્ષણ એ કવિતા સંગ્રહ, ઋતમ્ભરા કથા સંગ્રહ, પ્રતિચ્છવિ હિન્દી કથા સંગ્રહ, ૧૯૬૦ સઁ આરંભ સભસઁ અધિક
કથા, કવિતા, શોધનિબન્ધ, લલિતનિબન્ધ, આદિ અનેક પત્ર-પત્રિકા તથા અભિનન્દનગ્રન્થમે પ્રકાશિત। મૈથિલીક અતિરિક્ત કિછુ રચના હિન્દી તથા અંગ્રેજીમે સેહો। ૨૦૦૩- નીરજા રેણુ (ઋતમ્ભરા, કથા) લેલ સાહિત્ય અકાદેમી પુરસ્કાર।

(૧૯૭૨), સ્વરાચિત: મૈથિલી કવિતા સંગ્રહ (૧૯૭૩), હિન્દી સંગ્રહ।

વીણા ઠાકુર ૧૯૫૪-

જન્મ- ભવાનીપુર, પણ્ડૌલ (મધુબની)। પતિ શ્રી શ્રીમોહન ઠાકુર। પ્રકાશિત કૃતિ: મૈથિલી નાટકાવ્યક પરમ્પરા, ઇતિહાસ-દર્પણ (સમીક્ષા), વિદ્યાપતિ ઉત્સ (સમાલોચના), ભારતી (ઉપન્યાસ)

જ્ઞાનસુધા મિશ્ર

ભારતક ઉચ્ચતમ ન્યાયાલયક ચારિમ મહિલા ન્યાયાધીશ આ પહિલ મૈથિલાની।

જસ્ટિસ મૃદુલા મિશ્ર

વીણા કર્ણ ૧૯૪૬-

જન્મ ૩ નવમ્બર ૧૯૪૬, ગામ- પટોરી, પોખરગાછિયા, જિલા- સહરસા। સદસ્ય, મૈથિલી સાહિત્ય અકાદેમી પરામર્શદાતૃ સમિતિ ૧૯૮૭-૧૯૯૩, સદસ્ય, ભાષા પરામર્શદાતૃ સમિતિ (મૈથિલી), ભારતીય જ્ઞાનપીઠ। અવકાશપ્રાપ્ત વિશ્વવિદ્યાલય આચાર્ય આ અધ્યક્ષ, મૈથિલી વિભાગ, પટના વિશ્વવિદ્યાલય। **પ્રકાશિત કૃતિ**- અન્તરાલ, ભાવનાક અસ્થિપિઞ્જર (મૈથિલી કાવ્ય સંગ્રહ), શંખનાદ, ત્વમેવ સમર્પયે, અનુબન્ધ (હિન્દી કાવ્ય સંગ્રહ)। પ્રકાશ્ય: સપ્તપદી (મૈથિલી નિબન્ધ સંગ્રહ), ચારિત્રિક પૃષ્ઠભૂમિ મૈથિલીક પ્રસિદ્ધ ઉપન્યાસ, મૈથિલી-ઉપન્યાસક કથા કિછુ કહૈત અછિ (મૈથિલી આલોચના); જિન્દગીનામા (હિન્દી કાવ્ય સંગ્રહ), ક્રમશ: (હિન્દી આલોચના)।

શેફાલિકા વર્મા ૧૯૪૩-

જન્મ: ૯ અગસ્ત, ૧૯૪૩, જન્મ સ્થાન: બંગાલી ટોલા, ભાગલપુર। શિક્ષા: એમ., પી-એચ.ડી. (પટના વિશ્વવિદ્યાલય), એ.એન. કોલેજ, પટનામે હિન્દીક પ્રાધ્યાપિકા પદસઁ સેવાનિવૃત્ત। નારી મનક ગ્રન્થિકેં ખોલિ: કરુણ રસસઁ ભરલ અધિકતર રચના। પ્રકાશિત રચના: ઝહરૈત નોર, બિજુકૈત ઠોર; વિપ્રલબ્ધા (કવિતા સંગ્રહ), સ્મૃતિ રેખા (સંસ્મરણ સંગ્રહ), એકટા આકાશ (લઘુકથા સંગ્રહ), યાયાવરી (યાત્રા-વૃત્તાન્ત), ભાવાઞ્જલિ (કાવ્ય-પ્રગીત), કિસ્ત-કિસ્ત જીવન (આત્મકથાપર સાહિત્ય અકાદેમી પુરસ્કાર)। અર્થયુગ (લઘુકથા સંગ્રહ) આપન-આપન પ્રીત, નાગફાંસ (ઉપન્યાસ)। ૨૦૦૪

ई- डॉ श्रीमती शेफालिका वर्मा, पटना; यात्री- चेतना पुरस्कार।

नीता झा १९५३-

जन्म : २१-०१-१९५३, व्यवसाय:प्राध्यापिका । उपन्यास पर समाजक परम्परा तथा आधुनिकताक संस्कार सँ होइत विसंगतिक प्रभाव:प्रकाशित कृति : अनचिन्ह, कथा संग्रह १९८४, कथानवनीत १९८०, सामाजिक असन्तोष ओ मैथिली साहित्य शोध समीक्षा । वणिज मौसी (बाल लघुकथा संग्रह)।

आशा मिश्र १९५०-

जन्म:६-७-१९५० ई, प्रकाशित कथा मे मैथिलीक संग हिन्दी मे सेहो। सभसँ पैघ बजिय मैथिली कथा संग्रह ।

डॉ सुनीता झा

प्रेमलता मिश्र ' प्रेम' १९४८-

जन्मस्थान:रहिका, माता:श्रीमती वृन्दा देवी, पिता:पं दीनानाथ झा, शिक्षा:एम.ए, बी.एड, प्रसिद्धि अभिनेत्री रूप सयसँ बेसी नाटकमे भाग लेलनि।भंगिमा (नाट्यमंच) क भूतपूर्व उपाध्यक्षा, पत्रिकाक सम्पादन, कथालेखन आदिमे कुशल। �अरिपन� आदि अनेक संस्था द्वारा पुरस्कृत-सम्मानित।

डॉ नन्दिनी झा १९५७

मेनका मल्लिक १९६६-

ललपरी देवी

शकुंतल चौधरी

शारदा सिन्हा मैथिली लोकगीत १९५३-

गोदावरी दत्त, मिथिला चित्रकला

उषा वर्मा १९४८-

कमला चौधरी १९५३-

कृति- मैथिलीक वेश-भूषा-प्रसाधन सम्बन्धी शब्दावली, प्रकाशनाधीन: बाटे बहियल पानि (कथा संग्रह), पिया मधुमास (कविता संग्रह), आशापूर्णा देवीक बंगला लघु उपन्यास **मन मंजूषाक** मैथिली अनुवाद। मुजफ्फरपुरसँ प्रकाशित मैथिली साहित्यिक पत्रिका **स्वातीक** सम्पादन (१९८४-८५)।

सीता देवी, मिथिला चित्रकला

सरस्वती चौधरी, जनकपुर

डॉ अनुपमा चौधरी

विभा रानी १९५९-

मैथिली क ३ साहित्य अकादमी पुरस्कार विजेता लेखकक ४ गोट किताब "कन्यादान" (हरिमोहन झा), "राजा पोखरे मे कतेक मछरियाँ" (प्रभास कुमार चौधरी), "बिल टेलर की डायरी" व "पटाक्षेप" (लिली रे) हिन्दीमे अनूदित छनहिरे गोट लोककथाक पुस्तक "मिथिला की लोक कथाएं" व "गोनू झा के किस्से"।

ज्योत्सना चन्द्रम १९६३-

जन्मतिथि: १५ दिसम्बर, १९६३, जन्मस्थान : भूआरा, सिंघिया घुरद, समस्तीपुर, पति : श्री मार्कण्डेय प्रवासी, माता: श्रीमती सुशीला झा, अध्यापन ।सुपरिचित कवयित्री, कथाकार। प्रकाशित कृति: बोनसाइ (कविता संग्रह), हहिनिकोना (कथासंग्रह)।

सुस्मिता पाठक १९६२-

जन्म: सुपौल, बिहार । परिचिर्ति कविता संग्रह प्रकाशित । कथावाचक, कथासंग्रह प्रकाशनाधीन । राजनीति शास्त्रमे एम.ए. संगीत, पेंटिंगमे रुचि। मैथिलीक पोथी पत्रिका पर अनेक रेखाचित्र प्रकाशित । समकालीन जीवन, समय, आ तकर स्पंदनक कवयित्री । अनेक भाषामे रचनाक अनुवाद प्रकाशित।

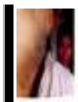
मैथिली कथा संग्रह "घोहँ नकिसैत"।

उर्मिला देवी, मिथिला चित्रकला

यमुना देवी, मिथिला चित्रकला

यशोदा देवी, मिथिला चित्रकला

रमा झा, सम्पादक मिथिला दर्पण

पन्ना झा

अनुभूति (लघुकथा संग्रह)।

सुधा कर्ण

नूतन दास

सम्पादिका, मिथिलांगन

नायिका झा, अंग्रेजी लेखिका

हुनकर अंग्रेजी उपन्यास "स्मेल" आ "डैन्टर्न्स ऑन देयर हॉर्न्स" आ अंग्रेजी लघु कथा संग्रह "द एलिफेन्ट एण्ड द मागुर" प्रकाशित अछि। उपन्यास "स्मेल" लेल हुनका "फ्रेन्च प्रिक्स गुएरलेन" पुरस्कार भेटल छन्हि आ ई पोथी सोलह भाषामे अनूदित भेल अछि। नायिका "एमहर्स्ट कॉलेज"सँ "एन्थ्रोपोलोजी" पढ़ने छथि आ "शिकागो विश्वविद्यालय"सँ नाटकीय विज्ञानमे मास्टर्स डिग्री लेने छथि। ओ "हिन्दुस्तान टाइम्स" आ "बिजनेस वर्ल्ड"मे काज केने छथि आ संगमे "राजीव गांधी फाउन्डेशन, दिल्ली" मे सेहो, जतए ओ आतंकवादसँ पीड़ित बच्चा सभ लेल सम्पर्क कार्यक्रमक प्रारम्भ केने रहथि। आइ काल्हि ओ अपन पति आ बच्चाक संग टोक्योमे रहै छथि।

स्वयंप्रभा झा १९७०-

રૂપા ધીરૂ ૧૯૭૩-

રૂપા ધીરૂ- જન્મસ્થાન- મયનાકડેરી, સપ્તરી, શ્રીમતી પૂનમ દા આ શ્રી અરુણકુમાર દાક પુત્રી।સ્થાયી પતા- અસ્યઠ-સગરમાથા, જિલ્લા- સિરહા। પ્રથમ પ્રકાશિત રચના- કોશી કાનય, માટસિઁ સિનેહ (કવિતા), જગતા વેડક દેશ-જરમાઇ (કનક દીક્ષિતક પુસ્તકક ધીરેન્દ્ર પ્રેમર્ષિસઁગ મૈથિલીમે સહઅનુવાદ, સઙ્ગીતસમ્બન્ધી કૃતિ- રાષ્ટ્રરિયગાન, જોર, નેહક વચ્ન, ચેતના, પ્રયિતમ હમર કમૌઆ (પહિલ મૈથિલી સીડી), પ્રેમ જેઠ રઘુસ્કીમે, સુરક્ષિત માતૃત્વ ગીતમાલા, સુપ્પક સનેસ। સમ્પાદન- પલ્લવ, મૈથિલી સાહિત્યિક માસિક પત્રિકા, સમ્પાદન-સહયોગ, હમર મૈથિલી પોથી (કક્ષા ૧, ૨, ૩, ૪ આ ૫ આ કક્ષા ૯-૧૦ ક ઐચ્છિક મૈથિલી વિષય પાઠ્યપુસ્તકક ભાષા સમ્પાદન)।

રંજના દા, વિદ્યાપતિ સંગીત ગાયિકા

રશ્મિ દિત, ગાયિકા, જનક પુર

કામિની કામાયની

મુન્ની દા યુવા રચનાકાર

કામિની ૧૯૭૮- યુવા કવયિત્રી

રુક્સાના સિદ્દીકી

કલ્પના મિશ્ર, મૈથિલી રંગમંચ

જ્યોતિ દા,
, મૈથિલી રંગમંચ

કનિમ્ન હા, मैथिलि ંગમંચ

પ્નયિકા હા, मैथिलि ંગમંચ

ऋતુ કન્મ્ન, मैथिलि ંગમંચ

ળ્યોતિ વિત્સ, ંગમંચ

નેહા વન્મા, ંગમંચ

સવિતિ

શ્નુપ્નયિા

મ્ૃદુલ પ્નયાન

શ્નુમ્મ મિશ્ન, મહિલિ વૉક્સ્િ ગ

નાખ્ખી દાસ, મથિલિ યત્િનકલ

વનાનસી પંડિત, મથિલિ યત્િનકલ, યનુષા, નેપાલ

દેવકલ દેવી કન્મ્ન, મથિલિ યત્િનકલ, નેપાલ

મહાસુન્દની દેવી, મથિલિ યત્િનકલ

મદનકલા કર્ણ, મથિલિ ચિત્રક લા, નેપાલ

નિર્મલા ઝા, મથિલિ ચિત્રક લા, નેપાલ

શુભ સાહ, મથિલિ ચિત્રકલા, મહો ત્તરી, નેપાલ

રજની પલ્લવી

સંગીતા કુમારી, મૈથિલી સ્ટેજના પ્રોજેક્ટ

વિન્દેશ્વરી દાસ

ગૌરી સેન

સીમા ઝા

વામી મિશ્ર, કવયિત્રી ૧૯૫૩-૧૯૯૬

કોરઇલ, મધુવની જન્મસ્થાન તર્રાઇ, નેપાલ

મૌસમી વનર્જી, કવયિત્રી

શૈલ ઝા

શાન્તિ દેવી

શશિબાલા

પતિ શ્રી ઉગ્ર નારાયણ લાલ, પુત્ર શ્રી ઉમેશ કુમાર કર્ણ (વસિષ્ઠ)। શિશિર કશ્યપ આ કર્ણામૃત કુમાર કશ્યપક સહયોગસઁ "નારી વિકાસ સંસ્થા"ક સ્થાપના। રચના: કર્ણામૃત

મુન્ની કામત

સુપ્પલ મન તરસલ થોંપ્પી (કવિતા સંગ્રહ)।

कुमार कश्यपक संग "मेघदूत" आ "गीत-गोविन्द"क मैथिली अनुवाद, माछ-भात, मिथिला चित्र-शिक्षा, भाग-१, मिथिला चित्र-कोष, भाग-३।

प्रेमलता झा

मिथिला लोक कला

अंशुमाला

मैथिली लोकगीत।

श्वेता झा चौधरी, चित्रकार

गाम सरिसब-पाही, ललित कला आ गृहविज्ञानमे स्नातक। मिथिला चित्रकलामे सर्टिफिकेट कोर्स।कला प्रदर्शिनी: एक्सएलआरआइ, जमशेदपुरक सांस्कृतिक कार्यक्रम, ग्राम-श्री मेला जमशेदपुर, कला मन्दिर जमशेदपुर (एक्जीबिशन आ वर्कशॉप)।कला सम्बन्धी कार्य: एनआइटी जमशेदपुरमे कला प्रतियोगितामे निर्णायकक रूपमे सहभागिता, २००२-०७ धरि विभा, जमशेदपुरमे कला-शिक्षक (मिथिला चित्रकला), वूमेन कॉलेज पुस्तकालय आ हॉटेल बूलेवार्ड लेल वाल-पेंटिंग।प्रतिष्ठित स्पॉन्सर: कॉरपोरेट कम्युनिकेशन्स, टिस्को; टीएसआरडीएस, टिस्को; एक्सएलआरआइ, स्टेट बैंक ऑफ इण्डिया, जमशेदपुर; विभिन्न व्यक्ति, हॉटेल, संगठन आ व्यक्तिगत कला संग्राहक।

हॉबी: मिथिला चित्रकला, ललित कला, संगीत आ भानस-भात।

श्वेता झा

मिथिला चित्रकला, सम्प्रति सिंगापुरमे निवास।

नीता झा

मोती कर्ण

मिथिला चित्रकला

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

अनुपमा प्रियदर्शिनी

पति श्री राज कुमार, गाम- उजान (वड़कागाम), पो लोहना रोड, जिला दरभंगा। सम्प्रति लोलियाना (संयुक्त राज्य अमेरिकामे), शिक्षा- एम.एस.सी. (जंतु विज्ञान), ल.ना. मिथिला वि.वि. दरभंगा; बी.एस.सी. बी.आर. अम्बेडकर वि.वि. मुजफ्फरपुरसँ, हॉबी, मिथिला चित्रकला, कम्प्यूटराइज्ड चित्रकला, ललित कला। उपलब्धि: अखिल भारतीय कला आ दस्तकारी प्रतियोगिता पुरस्कार १९८५ मे; संस्कार भारती भाव नृत्य प्रतियोगिता १९८८ मे सहभागी।

आराधना मल्लिक

मैथिली रंगमंच।

शिल्पा

मैथिली रंगमंच।

प्रीति ठाकुर

गाम- जगेली, भाया तारानगर, पूर्णियाँ। मैथिली बाल साहित्यमे "गोनू झा आ आन चित्र कथा २००८", "मैथिली चित्रकथा २००९" आ "मिथिलाक लोकदेवता २०१०", विद्यापतिक पुरुष परीक्षा (बाल साहित्य) २०१४ प्रकाशित।

अनुपमा झा

ट्रांसपेरेंसी इंटरनेशनल, भारत।

विनीता मल्लिक

रेवती मिश्र

अनामिका राज

आभा झा

प्रियंवदा तारा झा

डॉ अपर्णा

शान्ति लक्ष्मी चौधरी

ग्राम गोविन्दपुर, जिला सुपौल निवासी आ राजेन्द्र मिश्र महाविद्यालय, सहरसा मे कार्यरत पुस्तकालयाध्यक्ष श्री श्यामानन्द झाक ज्येष्ठ सुपुत्री, आओर ग्राम महिषी (पुनर्वास आरापट्टी), जिला सहरसा निवासी आ दिल्ली स्कूल ऑफ इकोनोमिक्स सँ जुड़ल अन्वेषक आ समाजशास्त्री श्री अक्षय कुमार चौधरीक अर्धांगिनी छथि। प्राणीशास्त्र सँ स्नातकोत्तर रहितो शिक्षाशास्त्रक स्नातक शिक्षार्थी आ एकटा समाजशास्त्री सँ सान्निध्यक चलते आम जीवनक सामाजिक विषय-वस्तु आ प्रयास कऽ महिलाजन्य सामाजिक समस्या आ प्रघटनामे हिनक विशेष अभिरुचि स्वभाविक।

अनुपम जैना

डॉ चित्रलेखा

डॉ कल्पना मणिकान्त मिश्र

पिता डॉ शिव कुमार झा, गाम राटी, सासुर- गजहारा। मेडिकल शिक्षा जे जे हॉस्पीटल ग्रान्ट हॉस्पीटलसँ सम्पन्न कय स्त्री-रोग विशेषज्ञा। मुम्बइसँ १९८०-८२ मे प्रकाशित होइवला मैथिली पत्रिका "विदेह"क पति डॉ मणिकान्त मिश्र (निर्माता- मैथिली फिल्म- आउ पिया हमर नगरी) संग सम्पादन।

(ચ) २૦૦૦- २૦२३। વ઼દિ૯ઃ પ્૧થમ મૈથિ૭િ પાક્ષકિ ૬-પ્ત્૧કિ। (સનિયે २૦૦૦) ૨ષષામ ૨૨૨૮- ૫४७३ા વ઼ર્યપ્૯શ્ર (સનિયે २૦૦४) સમ્પાદકઃ ગળેન્દ્૧ ઠાકુ૧। એદતિ૦૧ઃ ઘાળેનદ૧। થહાકુ૧ ૨ન ગેસપેયન ।૭ માતેનાિ૭સે - પુવ૭સિહેદ નિ વ઼દિ૯ા, તહે એદતિ૦૧, વ઼દિ૯ા હે૭દસ તહે ૧ગિહન તો ચેગાતે તહે ૌવ ।૧યહવિ઼સ્ તહેમે- વાસેદ ૌવ ।૧યહવિ઼સ, ૧ગિહન તો ત૧ાનસ૭ાતે્ ત૧ાનસ૭તિ૧ાતે તહોસે ।૧યહવિ઼સ ।નદ ચેગાતે ત૧ાનસ૭ાતેદ્ ત૧ાનસ૭તિ૧ાતેદ ૌવ- ।૧યહવિ઼સ; ।નદ તહે ૧ગિહન તો - પુવ૭સિહ્ પ૧નિત- પુવ૭સિહ ।૭૭ તહેસે ।૧યહવિ઼સ્ ૧ચનાકા૧્ સંગ્૧૯ક૧્ત્તા શ્રપન મૌ૭કિ શ્રા શ્રપ્૧કાશતિ ૧ચન્ા સંગ્૧૯ (સંપૂ૧ામ ૩ત્૧દાય઼તિ્વ઼ ૧ચનાકા૧્ સંગ્૧૯ક૧્ત્તા મય્ય઼) દતિ૦૧ાિ઼સતા૭વ઼દિ૯ાઞા૧ાિ઼યોમ કેઁ મે૭ શ્રટૈયમોમ્ટક ૂપમેં પઢા સકૈત છથિ, સંગમે શ્રો શ્રપન સંક્ષપ્તિ પ૧ચિય઼ શ્રા શ્રપન સ્કૈન કએ૭ ગે૭ શ્ર્ટો સેહો પઠાવથિ। એત઼ પ્૧કાશતિ ૧ચન્ા સંગ્૧૯ સબક કૉપીરાઇટ ૧ચનાકા૧્ સંગ્૧૯ક૧્ત્તાક ૭ગમે છન્હિ શ્રા ળત઼ ૧ચનાકા૧્ સંગ્૧૯ક૧્ત્તાક નામ નૈ શ્રછિ તત઼ ૬ સંપાદકાધીન શ્રછિ। સમ્પાદકઃ વ઼દિ૯ ૬-પ્૧કાશતિ ૧ચનાક વ઼ેવ-શ્રાત્કાર્વ઼ થીમ-શ્રાધા૧તિ વ઼ેવ-શ્રાત્કાર્વ઼ક નતિ્માામક શ્રધકિા૧, એ સબ શ્રાત્કાર્વ઼ક શ્રનુવ઼ાદ શ્રા ૭પ્યિંત૧ામ શ્રા તકનો વ઼ેવ-શ્રાત્કાર્વ઼ક નતિ્માામક શ્રધકિા૧; શ્રા એ સબ શ્રાત્કાર્વ઼ક ૬-પ્૧કાશન્ પ્૧ટિ-પ્૧કાશનક શ્રધકિા૧ ૧પ્પૈત છથિ। એ સબ ૭૭ કોનો ૧ૉય઼૭ટી પા૧શ્રિ્૧મકિક પ્૧ાવ઼ધાન નૈ છૈ, સે ૧ૉય઼૭ટી પા૧શ્રિ્૧મકિક ૨ચ્છુક ૧ચનાકા૧્ સંગ્૧૯ક૧્ત્તા વ઼દિ૯સઁ નૈ ળુડ઼થુ। વ઼દિ૯ ૬ પત્૧કિાક માસમે દૂ ટા શ્રંક નકિ૭ૈત શ્રછિ ળે માસક ૦૧ શ્રા ૧૫ તથિકિં ીાવ઼દિ૯ાયોનિ પ૧ ૬ પ્૧કાશતિ કએ૭ ળાઇત શ્રછિ। થહે યોનતેનતસ ।નદ દોયુમેનતસે - પુવ૭સિહેદ વય઼ વ઼દિ૯ા (સનિયે २૦૦૦) ૨ષષામ ૨૨૨૮- ૫४७३ા વ઼ર્યપ્૯શ્ર (સનિયે २૦૦४) ।ગે પેર્ાદિયિા૭૭ય઼ વેનિગા ચહેયકેદ ૭ા૧ ।ચયેસસવિ઼૭િતિય઼ સિસુસ઼ શ્રાપ૭ ીતિ૯ દસિાવ઼૭િતિસિ સહેુ૭દ નોત હાવ઼ે દડિ૭યિુ૭તય઼ ।ચયેસસનિગા તહેસે યોનતેનતસ્ દોયુમેનતસ઼

(ચ) २૦૦૦-२૦२३ સત્વ઼ાધકિા૧ સુ૧ક્ષતિ। વ઼દિ૯મે પ્૧કાશતિ સબટા ૧ચના શ્રા શ્રાત્કાર્વ઼ક સત્વ઼ાધકિા૧ ૧ચનાકા૧ શ્રા સંગ્૧૯ક૧્ત્તાક ૭ગમે છન્હિ। ભા૭સ૧કિ ગાછ ળે સન २૦૦૦ સઁ યા઼૯ૂસટિળપ૧ છ૭ હાતપ્ાઃીગોયતિસિ્યોમ્વ઼હા૭સા૧કિ_ગાયહ્૯ામ, હાતપ્ાઃીગોયતિસિ્યોમ્ગગાળેનદ૧ા શ્રાદ ૭િકિપ૧ શ્રા શ્રપ્પનો ૫ ળુ૭ાઇ २૦૦४ ક પોસ્ટ હાતપ્ઃગાળેનદ૧ાતહાકુ૧વ઼૭ગસપોત્યોમ્२૦૦४૦૭વ઼હા૭સા૧કિ- ગાયહ્૯ામ (કછુિ દનિ ૭૭ હાતપ્ઃવ઼દિ૯ાયોમ્२૦૦४૦૭વ઼હા૭સા૧કિ- ગાયહ્૯ામ ૭િકિપ૧, સ્૧ોત ીય઼વાયક માયહનિ ।૭ હાતપસ્ઃૌવ઼ા૧યહવિ઼ો૧ગાૌવઁ઼દિ૯ા ૨૫૮ યાપ્તુ૧(સ) ૭ગ૦મ २૦૦४ તો २૦૧૬- હાતપ્ઃવ઼દિ૯ાયોમ્ ભા૭સ૧કિ ગાછ-પ્૧થમ મૈથિ૭િ વ્૭ૉગ્ મૈથિ૭િ વ્૭ૉગક એગ્૧ીગેટ૦૧) કે૧ ૂપમે ૨ન્ટ૧નેટપ૧ મૈથિ૭િક પ્૧ાચીનતમ ૩પસ્થતિક ૂપમે વ઼દ્યિ઼માન શ્રછિ। ૬ મૈથિ૭િક પહિ૭ ઇંટ૧નેટ પત્૧કિા થકિ ળક૧ નામ વાદમે ૧ ળનવ઼૧ી २૦૦૮ સઁ ' વ઼દિ૯' પડ઼ૈઇંટ૧નેટપ૧ મૈથિ૭િક પ્૧થમ ૩પસ્થતિકિ યાત્૧ા વ઼દિ૯- પ્૧થમ મૈથિ૭િ પાક્ષકિ ૬ પત્૧કિા ધ૧ા પહુઁચ૭ શ્રછિ, ળે હાતપ્ાઃીવ઼દિ૯ાયોનિ્ પ૧ ૬ પ્૧કાશતિ હોઇત શ્રછિ। શ્રાવ ' ભા૭સ૧કિ ગાછ' ળા૭વ઼ૃત્ત ' વ઼દિ૯' ૬-પત્૧કિાક પ્૧વ઼ક્તાક સંગ મૈથિ૭િ ભાષાક ળા૭વ઼ૃત્તક એગ્૧ીગેટ૧ક ૂપમે પ્૧યુક્ત ભ઼ ૧૯૭ શ્રછિ। વ઼દિ૯ ૬-પત્૧કિા ૨ષષામ ૨૨૨૮- ૫४७३ા વ઼ર્યપ્૯શ્ર

